Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria

(s.v. 15 august / s.n. 28 august)

Materiale despre Adormirea Maicii Domnului:

https://independent.academia.edu/emystea/Adormirea-Maicii-Domnului

https://archive.org/details/@steaemy?query=Adormirea+Maicii+Domnului

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=+Adormirii+

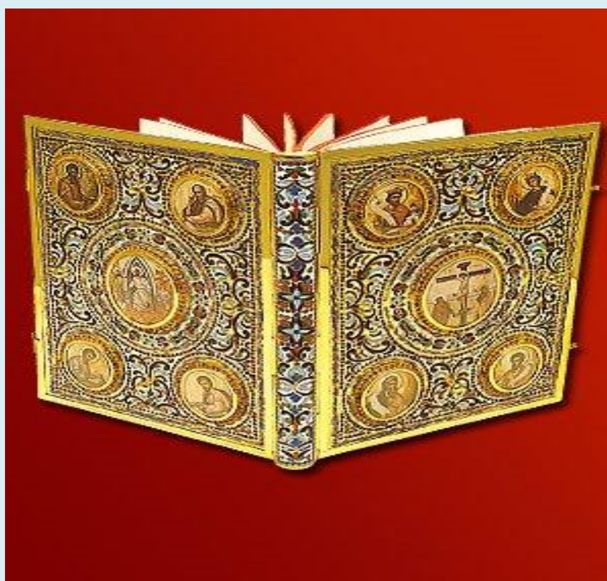
***

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

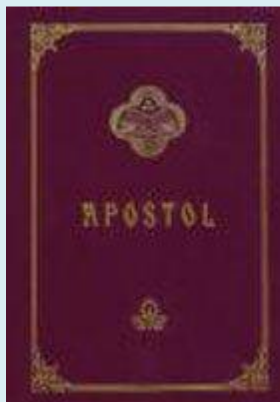

Luca 10, 38-42; 11, 27-28

În vremea aceea
38. Şi pe când mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei.

39. Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care, aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui.
40. Iar Marta se silea cu multă slujire şi, apropiindu-se, a zis: Doamne, au nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute.
41. Şi, răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti;
42. Dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea.
27. Şi când zicea El acestea, o femeie din mulţime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt!
28. Iar El a zis: Aşa este, dar fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.

Apostol

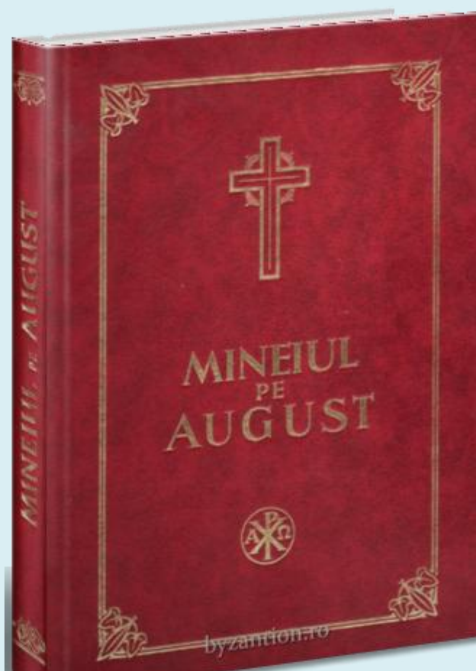

Epistola către Filipeni a Sfântului apostol Pavel

Filipeni 2, 5-11

Fraţilor
5. Gândul acesta să fie în voi care era şi în Hristos Iisus,
6. Care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu,
7. Ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om,
8. S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce.
9. Pentru aceea, şi Dumnezeu L-a prea înălţat şi I-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume;

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de dedesubt.
11. Şi să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl.

În această lună (august), ziua a paisprezecea - Înainte prăznuirea Adormirii Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi Sfântul prooroc Miheea (Minei)

La Vecernie

La Doamne strigat-am... Stihirile pe 6, ale înainte-prăznuirii 3 şi ale proorocului 3.

Stihirile înainte-prăznuirii, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

În chimvale să glăsuim, întru cântări să strigăm, prăznuirea cea de mutare mai-nainte începându-o, şi cântări deasupra gropii luminat să cântăm; că Maica lui Dumnezeu, chivotul cel cu totul de aur, se găteşte acum să treacă de pe pământ la cele de sus, la strălucirea cea pururea vie şi dumnezeiască mutându-se.

Adunare a apostolilor, adună-te cu prea mărire de la margini astăzi, că cetatea cea însufleţită a Celui ce stăpâneşte toate, se sileşte să meargă cu prea mărire la cele mai bune, să dănţuiască cu Împăratul, Fiul ei, a căreia dumnezeiască îngropare, împreună cu Oştile cele de sus, cântare de mutare cu un gând să-i cântaţi.

Adunare a preoţilor, împăraţi şi domni, cu cetele feciorești acum întâmpinaţi, şi toate noroadele alergaţi, cântare deasupra gropii înălţând împreună, că Ceea ce stă-

pâneşte toate, voieşte mâine să-şi dea sufletul în mâinile Fiului ei, mutându-se la lăcaşul cel veşnic.

Alte **Stihiri** ale Sfântului prooroc Miheea, glas acelaşi:

Podobie: Dat-ai semn...

Munte arătat şi prea înălţat, ai numit propovăduirea Mântuitorului, că era să Se arate peste vârfurile munţilor, fericite, cunoştinţa de Dumnezeu cea prea înaltă arătându-o; la care neamurile cu credinţă strângându-se, cu osârdie aleargă şi cunosc calea Domnului şi se izbăvesc cu mântuire veşnică.

Domn va ieşi şi va paşte pe poporul său, din Vitleem ieşind, între prooroci minunate Miheea ai proorocit cu limbă de Dumnezeu insuflată, ale căruia ieşiri sunt cu adevărat din zilele veacului, şi acum văzând proorocia ta plinită, slăvim cu dumnezeiască înţelegere, pe Cel ce a grăit prin tine.

Stând înaintea scaunului lui Dumnezeu, proorocule cinstite, și bucuriei învrednicindu-te şi slava văzând, şi cu dumnezeiască desfătare dumnezeieşte desfătându-te, şi de bucurie şi veselie duhovnicească fiind plin, caută spre cei ce săvârşesc acum cu credinţă pomenirea ta, din ispite izbăvindu-i cu neîncetate rugăciunile tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *aceeaşi*

Prea cinstită adormirea ta Preasfântă Fecioară curată, mulţimile îngerilor în Cer şi neamul omenesc pe pământ o fericim; că Maică ai fost lui Hristos Dumnezeu, Făcătorul tuturor. Pe Acesta rugându-L pentru noi, nu înceta rugămu-ne, care neam pus nădejdile spre tine după Dumnezeu, de Dumnezeu Născătoare prea lăudată şi ceea ce nu ştii de nuntă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

O, minune nouă! O, semn înfricoşat! Cum a luat moarte Fecioara, cea de viață purtătoare ? Şi cum se acoperă acum în mormânt ?

Stih: Scoală-Te Doamne întru odihna Ta, Tu şi sicriul sfinţirii Tale.

Toată firea pământenilor să dănţuiască; că iată Fecioara, fiica lui Adam la Cer se mută.

Stih: Juratu-s-a Domnul lui David cu adeverinţă, şi nu S-a lepădat de dânsa.

Punem în gând patul Fecioarei, cel înconjurat cu bună frumuseţe, de cetele apostolilor, de cei ce laudă adormirea ei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 2-lea a lui Anatolie*

Ceea ce este mai înaltă decât cerurile şi mai slăvită decât Heruvimii, şi mai cinstită decât toată făptura; care pentru prea multă curăţie a fost lăcaş Fiinţei celei pururea veşnice, astăzi în mâinile Fiului său şi-a dat prea sfântul suflet; şi cu dânsa se umplu toate de bucurie, şi nouă ne dăruieşte mare milă.

Tropar, glasul al 4-lea: Noroade înainte dănţuiţi, în mâini plesnind cu credinţă, şi cu dragoste vă adunaţi astăzi bucurându-vă, şi luminat strigând toţi cu veselie: Că Maica lui Dumnezeu va să treacă de la cele pământeşti, la cele de sus cu prea slăvire; pe care cu cântări pururea ca pe Născătoarea de Dumnezeu să o slăvim.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul înainte-prăznuirii 3 ori.

După întâia Catismă, **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Ceea ce te-ai arătat mai desfătată decât cerurile pe pământ, care ai născut cu trup pe Făcătorul tuturor, acum te-ai mutat de pe pământ la Cer, şi sufletele drepţilor

văzându-te, şi Cetele îngereşti la tine privind, ţie ca unei Împărătese, laudă după vrednicie pururea îţi aduc; pentru aceasta nu înceta rugându-te pentru cei ce te laudă pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iarăşi aceasta*

După a două Catismă, **Sedealna**, glasul al 5-lea:

Podobie: Cuvântul cel împreună...

Mulţimile îngerilor te slăvesc pe tine, şi neamul omenesc cele dinaintea prăznuirii cântă ţie, că te-ai mutat de pe pământ, la Cel ce S-a născut din tine, de Dumnezeu Născătoare curată; şi te rogi cu dinadinsul, să se mântuiască din nevoi, cei ce săvârşesc cu credinţă Fecioară a ta adormire.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iarăşi aceasta*

Canoanele - cel dinaintea prăznuirii al Născătoarei de Dumnezeu cu Irmosul pe 8 şi al proorocului pe 4.

Canonul înainte-prăznuirii

facere a lui Iosif

Cântarea a 1-a, glasul al 8-lea

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce a povăţuit pe poporul Său prin Marea Roşie, cântare de biruinţă, că S-a proslăvit.

Să cântăm Domnului, celui ce a mutat în latura viilor, pe Preasfânta şi curata Maica Sa cea după trup.

Ca să vezi frumuseţea şi să te îndulceşti de podoaba Fiului tău Fecioară, la Dânsul mutându-te ai alergat.

Cum ai răbdat moarte, ceea ce ai născut pe omorâtorul iadului ? Şi oamenilor celor morţi le-a dăruit acum prin tine viață.

Arătatu-te-ai mai curată, ceea ce ai născut pe Cel ce a curăţit păcatele tuturor, Fecioară; pentru aceasta cu credinţă te slăvim.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea 1-a, glasul al 8-lea

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea Egiptului scăpând, israiliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Ca o oglindă curată dumnezeiască şi acelor dumnezeieşti fiind, stai înaintea Făcătorului, fericite; pe care roagă-L să izbăvească de primejdii pe cei ce te laudă pe tine cu credinţă.

Plin de duhovnicească ştiinţă fiind Miheea, şi de înţelepciune de la Dumnezeu, te-ai învăţat de la cele viitoare ca un curat la minte, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Proorocii spunând cu bună credinţă, ai zis: Că se va arăta Domnul din Cer pe pământ, fericite, scriind arătarea Lui cea către noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Arătatu-s-a pe pământ în zilele cele de apoi cu luarea trupului, izbăvind pe cei robiţi dedemult, Cel mai-nainte de veci, Maica lui Dumnezeu, care s-a cunoscut de noi.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi, şi pe Tine te laudă duhul meu.

Pământul şi cele cereşti întru mutarea ta se bucură Maica lui Dumnezeu, prin tine dobândind prea slăvită împreunare.

Bucuratu-s-au cereştii îngeri primindu-te pe tine, ceea ce te-ai înălţat de pe pământ, de Dumnezeu Născătoare prea lăudată.

Precum naşterea ta a fost prea slăvită cu adevărat Preacurată, aşa şi dumnezeiasca şi cinstită mutarea ta.

Ridicatu-te-ai la lăcaşurile cele cereşti, prea curată, ca ceea ce eşti lăcaş prea curat lui Dumnezeu, prea cinstită Fecioară.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti întărirea…

Limba ta a fost trestie Dumnezeiescului Duh, prin care ne-ai arătat nouă plinirea celor ce vor să fie.

Tu pe Cel mai-nainte de veci care s-a făcut trup în Vitleem, L-ai arătat că este Domnul tuturor şi Mântuitorul şi povăţuitorul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Tăinuitor prea adevărat de cele mai presus de minte ai fost nouă, cu proorocești străluciri mărite proorocule fiind luminat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Munte prea arătat tu te-ai făcut Preacurată, întru care suindu-se Domnul s-a arătat, la care acum scăpăm.

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi, şi pe Tine te laudă duhul meu.

Sedealna, glasul al 5-lea:

Podobie: Cuvântul cel împreună...

Pe tine lăcaş curat şi fără prihană aflându-te darul Duhului, întru tine S-a sălăşluit şi ca să spui luminat cele viitoare ca ceste de acum, ţi-a ridicat sufletul tău, proorocule propovăduitorule al lui Hristos. Pentru aceasta nu înceta rugându-te pentru noi, cei ce cinstim după vrednicie mărită pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 3-lea*

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Cele dinaintea praznicului mutării Maicii lui Dumnezeu prăznuind, bucurându-ne, luminat să strigăm către dânsa: Bucură-te, ceea ce te-ai înălţat de pe pământ la cele cereşti; bucură-te, ceea ce ai înviat marginile cu adormirea ta. Pentru aceasta acum mutându-te fă pomenire pentru lume, ceea ce eşti cu dar dăruită.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale, şi am proslăvit Dumnezeirea Ta.

Mirare şi spaimă au cuprins pe tăinuitorii Cuvântului, văzându-te moartă fiind şi fără de glas, pe tine curată, ceea ce eşti Maica vieţii.

O, îngropare! O, darul! O, cântarea care a fost atunci mai presus de cuvânt! Căreia au fost ispravnici cei purtători de Dumnezeu, care au stătut împrejurul tău, prea fericită.

Tu încăpere desfătată te-ai făcut Cuvântului, pentru aceasta te-a ridicat către odihna cea desfătată, şi sfântă, şi veşnică, de Dumnezeu Născătoare.

Sfântă adormirea ta, îngerii şi oamenii o fericesc, că tu eşti Împărăteasa tuturor, pe Împăratul tuturor născându-L Fecioară.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale, şi am proslăvit Dumnezeirea Ta.

Cu strălucirile dumnezeieştii insuflării celei de sus fiind luminat, cele viitoare le-ai vestit, văzându-le ca şi cum ar fi fost acum, vrednicule de minune.

Din Sion a ieşit legea precum ai proorocit de Dumnezeu fericite, şi a înconjurat marginile, propovăduind cuvântul Domnului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătatu-s-a Domnul tuturor, ca să stăpânească peste casa lui Iacov, şi întru slava numelui Său ca un păstor paşte pe poporul Său.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nepoata lui Adam, Maică lui Dumnezeu şi Ziditorului s-a încredinţat, că pe Acesta întrupat dintr-însa negrăit L-a născut.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm ţie Doamne: izbăveşte-ne pe noi, că tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Mormântul tău mărturiseşte îngroparea ta, ceea ce eşti cu totul fără prihană, şi mutarea ta cu trupul acum la ceruri.

Lăudaţi fecioare, slăviţi tineri, bătrâni şi domni, adormirea Născătoarei de Dumnezeu.

Murind, la lăcaşurile cele fără de moarte te-ai mutat, omorând pe vrăjmaşul cu naşterea ta, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Înconjuratu-te-au pe tine cetele bărbaţilor celor primitori de Dumnezeu, cu glasuri de petrecere, slăvindu-te pe tine, Stăpână.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm ţie Doamne: izbăveşte-ne pe noi, că tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Iubit-ai, gata fiind a umbla în urma Domnului, în căile Lui, prea înţelepte.

Cunoscut-ai mântuirea care era să fie din evrei, la toate neamurile, minunate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Darul mai-nainte văzându-L L-ai propovăduit de Dumnezeu grăitorule, la care aleargă mulţimile neamurilor, şi se izbăvesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Locul Domnului tu ai fost Maica lui Dumnezeu, din care a ieşit Cel ce a izbăvit lumea de înşelăciune.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul, şi Lui voi spune scârbele mele, că s-a umplut sufletul meu de răutăţi, şi viaţa mea s-a apropiat de iad, şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Casa care a încăput pe Cel necuprins de toate, trece la cele cereşti să locuiască. Ceea ce s-a arătat cer al lui Hristos şi scaun şi cămară mare, şi porumbiţă prea curată, a cărei dumnezeiască adormire să o lăudăm.

Ca cu aripi pe nori ridicându-se, vulturii Cuvântului cei presus zburători, în Ghetsimani s-au adunat, Fecioară, vrând să te întâmpine pe tine, ducându-te la Cer; pe care ca pe nişte fii ai Fiului tău i-ai binecuvântat.

Cine este aceasta, care se suie din văile lumeşti? Ce este această petrecere şi mergere înainte străină? Ce taină mare e aceasta ce se vede? Este Împărăteasa tuturor şi Doamna, şi slava şi lauda.

Strigat-a adunarea apostolilor, şi de lacrimi s-a umplut, când a văzut sfânt sufletul tău, lăsându-şi lăcaşul cel de Dumnezeu primitor; şi a lăudat cu dumnezeiască cuviinţă, a ta dumnezeiască adormire, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 6-a

Irmos: Haină luminoasă...

De legile lui Dumnezeu lipindu-te, ai mustrat pe toți cei călcători de lege, păzitorule al legii, prea mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Miheea dumnezeiescule, şi cinstite organe al Duhului; cu rugăciunile tale pe cei credincioşi păzeşte-i de primejdii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Casa Iudei luminată o ai făcut, Fecioară, pe Cel ce a răsărit din sfânt pântecele tău arătându-L.

Irmosul: Haină luminoasă dă-mi mie, Cela ce Te îmbraci cu lumina ca cu o haină, mult-Milostive Hristoase Dumnezeul nostru.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Întru slăvită pomenirea ta, lumea împodobită fiind prin gând, cu duh fără materie întru veselie strigă către tine: Bucură-te, Fecioară, lauda creştinilor.

Icos: Acum să se veselească Cerul, să sălteze toată făptura; că iată Fecioara de pe pământ se duce, şi la Rai merge. Tuturor mântuire s-a arătat de la Dumnezeu, rugându-se şi acoperind. Pentru aceasta şi toată ceata apostolilor a alergat de la margini adunându-se. Că nori s-au arătat fără veste răpindu-i pe dânşii, şi au stătut înaintea Maicii împreună şi a Fiului, şi au strigat: Bucură-te, vistieria manei Legii noi; bucură-te, Fecioară, lauda creştinilor.

Sinaxar

Întru această lună, în ziua a paisprezecea, pomenirea Sfântului prooroc Miheea.

Stih: Din pământ adecă sunt luat, deşi în Cer mă voi sălăşlui.
Însă darul crucii Tale, zicea Miheea, voi mărturisi.
Miheea în a patrusprezecea zi,
Pe lemn spânzurat se săvârşi.

Acesta a fost fecior lui Ioram, născut în locul ce se zice Morati, din neamul lui Efrem, şi a proorocit optzeci şi patru de ani. Însă a trăit înaintea venirii lui Hristos cu şase sute şase ani, şi făcând multe mustrări lui Ahaav împăratul Samariei, pentru multele şi deosebitele lui păcate, pentru aceasta se urî de către acela. Deci ştiindu-o aceasta proorocul s-a depărtat, şi se află petrecând cea mai multă vreme în munţi, ca nu adesea arătându-se şi mustrând pe împăratul, să pornească mânia lui spre a-l ucide. Deci după ce muri Ahaav fu omorât de Ioram feciorul lui Ahaav, spânzurându-l, căci îl mustră pentru păgânătăţile lui, şi ale părinţilor lui. Şi murind a fost îngropat singur în pământul lui Morali, lângă movila lui Enachim, şi se cunoaşte mormântul lui.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Marcel episcopul Apamiei.

Stih: Cu înţelegătoare fumuri de jertfe pe Dumnezeu îndulcind Sfinte,
Şi cu fumul jertfei trupului tău pe acelaşi îndulceşti părinte.

Acest Sfânt Marcel, a fost pe vremea împărăției lui Teodosie, din Ostrovul Ciprului, întru care având boierie lumească, după ce i s-a încredinţat şi însuşi ocârmuirea lui, pe toți a spăimântat, întrebuinţând buna cinstire, şi deamănunțimea la toate lucrările. Iar după ce s-a mutat la rânduiala ierarhicească, şi s-a aşezat episcop Apamiei celei din Siria, şi întru celelalte, se chibzuia cu dreptate şi cu cuvioşie. Dar apoi a stătut şi fierbinte râvnitor credinţei celei întru Hristos, Biserici spre slava lui Dumnezeu întemeind, şi capiştile idoleşti surpând, din care una nesuferind demonul ce era într-însa, să se arză, sau prin alte meşteşuguri să se surpe, care se zicea a lui Die; luând Sfântul apă, şi binecuvântându-o, şi stropind apoi lemnele ce erau clădite, a făcut să se aprindă şi să ardă capiştea. Pentru care fu prins de închinătorii de idoli, şi aruncat fiind în foc, a primit cununa muceniciei.

Tot în această zi, aducerea cinstitei Cruci în palaturi.

Stih: Aprinzând graiurile în loc de făclii luminate,
Petrec Crucea, în lăuntrul împărăteştilor palaturi celor desfătate.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Ursichie.

Stih: O dumnezeiescule Cuvinte!
Pe Ursichie cel cu capul tăiat,
Cum îl voi lăsa neîncununat.

Acest Ursichie a fost pe vremea împăratului Maximian, din cetatea Sevendului a Iliriei celei de sus, ostaş cu rânduiala, şi înaintat acum la cinul de Tribun; deci fu pârît la împăratul Maximian, care l-a şi dat spre cercetare eparhului Aristid; de care fu rănit cumplit pe spate şi pe coaste cu vine de bou. Mai în urmă înfăşurându-i-se mâinile cu înmuiat în untdelemn, şi presărându-i-se pe deasupra pucioasă şi răşină, i le-au aprins cu foc când zicea Sfântul că pe dreptate pătimesc mâinile sale, căci a mântuit pe tiranul cel ce prearău era să piară în război. Deci fiindcă se mustră tiranul, de oarecarele Tertilian, căci către făcătorul său de bine s-a arătat necunoscător, poruncea acela să toarne apă peste mâinile Sfântului şi să stingă văpaia, iar oarecarele Ulvian, aşa numindu-se, elin fiind tulburându-se cu mânie pentru aceasta, a ieşit din divan, şi ducându-se la oarecare țarină, s-a muşcat de o scorpie, şi cu durere rău şi-a lepădat sufletul. Iar Sfântul Ursichie, primii hotărâre de i se tăie capul, de către Valent ce-l pârâse, care scoţând sabia şi de trei ori lovindu-l pe Sfântul în grumazi, aşa a luat fericitul cununa muceniciei.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Luchie ostaşul, prin foc s-a săvârşit.

Stih: De vechea frământătură a înşelăciunii Luchie ai scăpat.
Şi în foc ars, nouă frământătură lui Dumnezeu te-ai arătat.

Tot în această zi, Sfântul noul mucenic Simeon Trapezunteanul, care a mărturisit în Constantinopol, la anul o mie şase sute cincizeci și trei, prin sugrumare s-a săvârşit.

Stih: Lui Simeon, spânzurarea i-a fost treaptă.
Prin care s-a suit, la cerească locuinţa cea desfătată

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evreieşti au călcat în cuptor văpaia cu îndrăzneală, şi focul în rouă l-au schimbat strigând: Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeule în veci.

Ceea ce te-ai tăinuit de legile firii întru dumnezeiască naşterea ta, după legea omenească mori, ceea ce una eşti curată, înviind cu naşterea ta cea de viață purtătoare pe cei omorâţi de demult, Preacurată.

Rămâne dumnezeiescul mormânt deşert de trupul tău, iar de dar plin, că ne izvorăşte nouă izvoare de tămăduiri, şi potoleşte curgerile păcatului, Preasfântă de Dumnezeu Născătoare.

Ridicatu-s-a trupul din mormânt, şi a rămas binecuvântarea ta spre noi Fecioară curată, care pe orbi îi aduce la lumină, şi milostivirea ta o arată de prisosit.

Ceea ce eşti carte nouă întru care S-a scris Cuvântul, cu sfat prea minunat, roagă-te să se scrie în Cartea vieţii, toţi cei ce laudă cinstită şi prea slăvită adormirea ta.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii, cei ce au mers din Iudeea în Babilon oarecând, cu credința Treimii, văpaia cuptorului au călcat-o, cântând: Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvântat.

Prea de mare trebuinţă te-ai arătat Stăpânului tuturor şi prea viteaz, semeţia celor ce stăpâneau biruind şi învăţând, şi strigând vrednicule de minune: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Strălucind cu razele dumnezeieştii vieţi, prooroc prea curat te-ai arătat dumnezeieştii arătări, cântând fericite: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cuvântul, cel întocmai lucrător cu Cel ce L-a născut, şi întocmai puternic şi împreună veşnic, S-a zidit ca un om în pântecele Fecioarei, cu bunăvoinţa Tatălui, Dumnezeul părinţilor noştri Cel binecuvântat.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 8-a

Irmos: Tinerii cei de Dumnezeu cuvântători în cuptor, împreună cu focul şi văpaia călcându-o au săltat. Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

De la margini venind stâlpii marginilor cei prea luminoşi, în Sion au venit, să te îngroape pe tine ceea ce ai luat sfârşit vieţii, Preacurată.

Nici o limbă a celor împodobit vorbitori, nici gurile îngerilor nu pot după vrednicie să te laude pe tine; că fără asemănare pe toţi i-ai covârşit, Stăpână.

Să se bucure făptura, norii să pice dreptate în ziua de acum, ca să cinstească dumnezeiască mutarea Fecioarei.

Iată scaunul Domnului cel mai presus decât Heruvimii şi scaunele, de pe pământ se înalţă să se pună întru dumnezeiasca Împărăţie, ceea ce singură este cu totul fără prihană.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 8-a

Irmos: Muziceştile organe împreună glăsuind…

Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce este fără început din veac, S-a arătat mântuind pe cei din Adam, precum a proorocit Miheea; pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi în veci.

Învăţându-te prin minte fără materie ai strigat: voitor milei eşti Stăpâne ca un milosârd, părându-ţi rău de nedreptăţile celor ce Te laudă pe Tine cu credinţă şi Te prea înalţă în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Ca un fulger luminos te-ai arătat, primind raza lui Dumnezeu, ca o oglindă curată fiind Miheea, ai strigat: Pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mare mângâiere câştigând Fecioară, pe Cel ce S-a născut din tine, ţinem apostoleşte cinstita mărturisire, şi ca pe un Domn, Îl lăudăm şi-L prea înălţăm pe El în veci.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Muziceştile organe împreună glăsuind, şi noroade fără de număr închinându-se chipului celui din Deira, trei tineri neplecându-se, pe Domnul au lăudat, şi L-au prea înălţat întru toţi vecii.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărturisim, pe tine Fecioară curată, cei mântuiţi prin tine, cu Cetele cele fără de trupuri, slăvindu-te pe tine.

Ca ceea ce eşti mai luminată decât toate cele cereşti, pe cântăreţii adormirii tale celei luminate, străluceşte-i şi-i luminează cu lumina darurilor.

Săltaţi inimile tuturor credincioşilor, întru adormirea singurei Fiice a lui Dumnezeu, cu rugăciunea ei cea neadormită fiind mântuite.

Pământul prăznuieşte, îngerii saltează şi se bucură toţi drepţii, întru adormirea ta, Fecioară, lăudându-te pe tine.

Fecioară ceea ce eşti iubitoare de bine, stropeşte peste toţi milele tale cele bune şi ne mântuieşte pe noi, ceea ce ai născut pe Cuvântul cel Preabun.

Alt Canon, al proorocului Miheea

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu...

Înaintea Minţii celei nestricăcioase şi prea curate pururea stai, cu razele bunei credinţe strălucind, pentru lume rugându-te.

Sosit-a pomenirea ta cea de lumină purtătoare proorocule, plină fiind de daruri prooroceşti, şi izvorând râuri de pocăinţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Mântuitorul, care a venit în lume văzându-L, după proorocia ta, te îndulceşti de veselia cea mai presus de minte, fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca ceea ce eşti mai înaltă decât toţi şi mai curată, curăţeşte întinăciunea sufletului meu, ceea ce ai zămislit pe Dumnezeu cel prea bun.

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărturisim, pe tine Fecioară curată, cei mântuiţi prin tine, cu Cetele cele fără de trupuri, slăvindu-te pe tine.

Luminânda:

Podobie: Femei auziți glas...

Cu bună socoteală mai-nainte ai proorocit, că va ieşi Domn şi povăţuitor, care va paşte în pace pe poporul Său, al lui Dumnezeu proorocule Miheea, din Vitleem pornindu-se, ale căruia ieşirile, cu adevărat sunt din zilele veacului, prin care ne izbăvim toţi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Prea luminată pomenirea cinstitei tale adormiri prăznuind, cu dragoste te slăvim de Dumnezeu Născătoare; şi tu ca o Maică prea curată, la Fiul tău şi Domnul mergând întru slava ta, roagă-te pentru creştinii cei ce te laudă pe tine cu credinţă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Ceata ucenicilor, s-a adunat să îngroape, pe Maica cea de Dumnezeu Născătoare, venind de la margini cu voinţa cea atotputernică.

Stih: Scoală-te Doamne întru odihna Ta, tu și sicriul sfinţirii Tale.

Mireasa lui Dumnezeu, împărăteasa Fecioara, slava celor aleşi şi lauda fecioarelor la Fiul său se mută.

Stih: Juratu-s-a Domnul lui David cu adeverinţă şi nu Se va lepăda de dânsa.

Adunatu-s-a ceata ucenicilor, cu prea slăvire de la marginile lumii, să îngroape trupul tău cel dumnezeiesc şi nestricat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 3-lea*

Veniţi toate marginile pământului, să fericim cinstită mutarea Maicii lui Dumnezeu; că în mâinile Fiului său, sufletul său cel fără prihană şi-a pus. Pentru aceasta cu sfântă adormirea ei, lumea la viață s-a adus; şi cu psalmi şi cu laude, şi cu cântări duhovniceşti, cu cei fără de trupuri şi cu apostolii prăznuieşte luminat.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

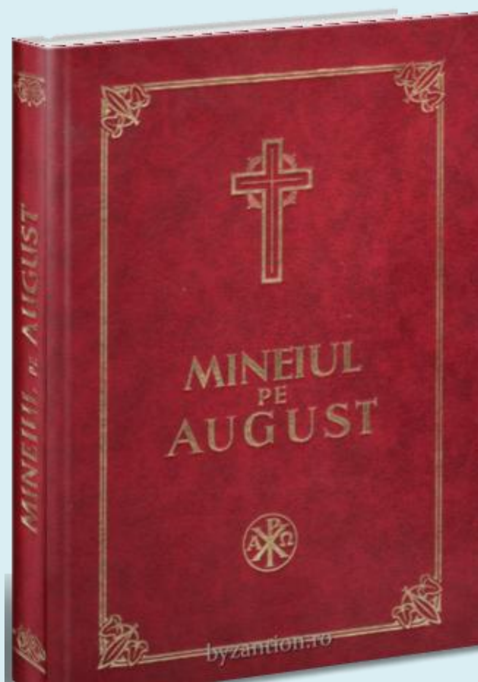
La Liturghie

Fericirile înainte-prăznuirii, Cântarea a 3-a şi a 6-a pe 6. După Vohod, Troparul mai-nainte al hramului lui Hristos; şi al înainte-prăznuirii şi al hramului sfântului. Slavă..., Condacul hramului sfântului. Şi acum..., al înainte-prăznuirii.

Vezi; Iar de se va întâmpla înainte-prăznuirea Adormirii Născătoarei de Dumnezeu Duminică, se cântă toată slujba a înainte-prăznuirii cu a Învierii şi slujba proorocului. Seara şi la Utrenie şi la Liturghie, precum s-a arătat la înainte-prăznuirea Schimbării la faţă a lui Hristos, numai la Utrenie Catavasia: Cea împodobită... După Vohod zicem Troparul Învierii, şi al înainte-prăznuirii şi al hramului sfântului sau al sfintei. Apoi Condacul Învierii. Slavă... al hramului sfântului sau al sfintei, Şi acum..., al înaite-prăznuirii.
Sursa:

https://sites.google.com/site/ortodox007/mineiele-bisericii-ortodoxe/mineiul-pe-august#h.8ci52hpafh8e

În această lună (august), ziua a cincisprezecea - Adormirea Preasfintei slăvitei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria

La Vecernia cea mică

La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile**, pe 4, glasul al 2-lea:

Podobie: Cu ce cununi de laude...

Cu ce buze noi smeriţii vom ferici pe Născătoarea de Dumnezeu ? Pe ceea ce este mai cinstită decât făptura, şi mai sfântă decât Heruvimii, şi decât toţi îngerii; pe scaunul Împăratului cel neclintit; pe casa întru care a locuit Cel Preaînalt; pe mântuirea lumii, dumnezeiasca sfinţenie, care dă credincioşilor întru dumnezeiască pomenirea ei, din destul mare milă. *(de două ori)*

Ce cântări înfricoşate au fost, care ţi-au adus ţie atunci Fecioară, cei ce au stătut împrejurul patului tău, toţi apostolii Cuvântului, cu spaimă strigând: Se duce palatul Împăratului, se înalţă sicriul sfinţeniei; uşi deschideţi-vă, ca să intre uşa lui Dumnezeu întru multă bucurie, lumii neîncetat cerând mare milă.

Ce cântări duhovniceşti vom aduce ţie acum, Preasfântă, că cu adormirea ta cea fără de moarte, toată lumea ai sfinţit şi la cele mai presus de lume te-ai mutat, ca să vezi frumuseţea Atotţiitorului; şi împreună să te bucuri cu Dânsul ca o Maică, Ce-

tele îngereşti înconjurându-te pe tine curată, şi sufletele drepţilor; cu care cere nouă pace şi mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 2-lea*

Mireasa cea cu totul fără prihană şi Maica bunei voinţe a Tatălui, ceea ce mai-nainte s-a rânduit lui Dumnezeu spre lăcaş, prin împreunarea Lui cea neamestecată, astăzi prea curat sufletul său înaintea Făcătorului şi Dumnezeu şi-a pus; pe care Puterile celor fără de trupuri, cu dumnezeiască cuviinţă o cuprind, şi la viață se mută Maica vieţii cu adevărat, făclia Luminii celei neapropiate, mântuirea credincioşilor şi nădejdea sufletelor noastre.

Prochimenul zilei.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Ceata ucenicilor s-a adunat să îngroape pe Maica cea de Dumnezeu Născătoare, venind de la margini, cu voinţa cea atotputernică.

Stih: Scoală-te Doamne întru odihna Ta, tu şi sicriul sfinţirii Tale.

Mireasa lui Dumnezeu, împărăteasa Fecioara, slava celor aleşi, şi lauda fecioarelor la Fiul său se mută.

Stih: Juratu-s-a Domnul lui David cu adeverinţă, şi nu Se va lepădă de dânsa.

Adunatu-s-a ceata ucenicilor, cu prea slăvire de la marginile lumii, să îngroape trupul tău cel dumnezeiesc şi nestricat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Stăpână ceea ce eşti bună ridică sfintele tale mâini, la Fiul tău Făcătorul, cel Iubitor de suflete, să se milostivească spre robii tăi.

Troparul, glasul 1: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

Ectenia mică şi Otpustul.

La Vecernia cea mare

După obişnuitul Psalm, cântăm: Fericit bărbatul... Slava întâia. La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 8, glasul 1, însăşi podobia:

O prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimani, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: Cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă. *(de trei ori)*

Minunate sunt tainele tale, curată, Celui de sus scaun te-ai arătat Stăpână, şi de pe pământ la Cer, te-ai mutat astăzi. Slava ta cu bună cuviinţă, cu daruri de lumini dumnezeieşti strălucind, fecioare cu Maica Împăratului, la înălţime suiţi-vă. Cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă. *(de trei ori)*

A ta adormire slăvesc: Stăpâniile, Scaunele, Căpeteniile, Domniile, Puterile, Heruvimii şi înfricoşaţii Serafimii. Se bucură pământenii, înfrumusețându-se cu dumnezeiască slava ta. Înaintea ta cad împăraţii, cu Arhangheli, cu îngerii, şi cântă: Cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *se cântă pe 8 glasuri*

Glasul 1: Cu voia cea dumnezeieşte stăpânitoare, de pretutindenea purtătorii de Dumnezeu apostoli, de nori pe sus fiind ridicaţi.

Glasul al 5-lea: Ajungând la prea curatul şi de viață purtătorul tău trup, cu dragoste l-au sărutat.

Glasul al 2-lea: Iar Puterile cereşti, cele mai înalte, cu al său Stăpân venind.

Glasul al 6-lea: De Dumnezeu primitorul şi prea curatul trup petrecându-l, cu spaimă fiind cuprinse, prea frumos mergeau înainte, şi nevăzut strigau, mai marilor cetelor celor mai de sus: Iată Împărăteasa tuturor, dumnezeiasca Fiică a venit.

Glasul al 3-lea: Ridicaţi porţile, şi pe aceasta prea frumos o primiţi, pe Maica Luminii celei pururea fiitoare.

Glasul al 7-lea: Că printr-însa s-a făcut mântuire la tot neamul omenesc, spre care a căuta nu putem.

Glasul al 4-lea: Şi acesteia a-i da cinste vrednică cu neputinţă este, că a acesteia slavă covârşeşte toată mintea.

Glasul al 8-lea: Pentru aceasta prea curată de Dumnezeu Născătoare, pururea cu purtătorul de viață Împărat, şi Cel născut al tău vieţuind, roagă-te neîncetat, să păzească şi să mântuiască de toată asupreala cea potrivnică pe poporul tău cel nou; că pe tine folositoare te-am câştigat.

Glasul 1: Şi în veci luminat te fericim.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei şi citirile.

De la Facere citire

Cap 28, Vers 10.

Ieşit-a Iacob de la puțul jurământului, şi a mers în Haran, şi a aflat un loc, şi a adormit acolo, că apusese soarele. Şi a luat din pietrele locului aceluia, şi şi-a pus luişi căpătâi. Şi a adormit întru acelaşi loc, şi a văzut vis: Şi iată o scară era întărită pe pământ, al căreia căpătâi ajungea la Cer, şi îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe ea. Şi Domnul era întărit întru ea, şi a zis: Eu sunt Dumnezeul tatălui tău, lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac, nu te teme. Pământul unde tu dormi ție îl voi da şi seminţiei tale, şi va fi sămânţa ta ca nisipul pământului, şi se va lăți spre mare şi spre apus, şi spre miazănoapte, şi spre răsărit, şi se vor binecuvânta întru tine şi întru sămânţa ta toate seminţiile pământului. Şi iată Eu voi fi cu tine păzin-

du-te în toată calea ori încotro vei merge, şi te voi întoarce la pământul acesta; că nu te voi lăsa până când voi face Eu toate câte am grăit ție. Şi s-a sculat Iacov din somnul său, şi a zis: Este Domnul în locul acesta, şi eu nu am ştiut. Şi s-a temut, şi a zis: Înfricoşat este locul acesta. Nu este aceasta alta, ci casa lui Dumnezeu, şi aceasta este poarta Cerului.

Din proorocia lui Iezechil citire

Cap. 43, Vers 26.

Aşa grăieşte Domnul: Fi-va din ziua a opta şi mai-nainte, face-vor preoţii pe altar arderile cele întregi ale voastre şi cele ce sunt de mântuirea voastră, şi voi, primii pe voi, zice Domnul Dumnezeu, şi m-a întors la calea uşii sfintelor cea mai dinafară care caută spre răsărituri, şi aceasta era încuiată. Şi a zis Domnul către mine: Uşa aceasta încuiată va fi, şi nu se va deschide, şi nimenea nu va trece printr-însa. Că Domnul Dumnezeul lui Israil va intra printr-însa, şi va fi încuiată, ca povăţuitorul Acesta va şedea întru să ea mănânce pâine înaintea Domnului. Pe calea uşii pridvorului va intra, şi pe calea lui va ieşi. Şi m-a dus pe mine pe calea uşii sfintelor cea despre miazănoapte în preajma casei; şi am văzut, şi iată era plină de slavă casa Domnului.

De la Pilde citire

Cap. 9, Vers 1

Înţelepciunea şi-a zidit eişi casă, şi a întărit şapte stâlpi, junghiat-a jertfele sale şi a dres în paharul său vin şi a gătit masa sa. Trimi-s-a robilor săi, să cheme cu înaltă strigare la pahar, grăind: Cela ce este neînţelept să se abată la mine, şi celor ce le trebuieşte înţelegere le-a zis: Veniţi de mâncaţi pâinea mea, şi beţi vinul care am dres vouă. Lăsaţi neîntelepția şi veţi fi vii. Şi căutaţi înţelepciunea ca să trăiţi. Şi vă îndreptaţi mintea întru cunoştinţă. Cel ce învaţă pe cei răi îşi ia luişi ocară. Şi cela ce ceartă pe cel necredincios, se ocăreşte pe sine; că certările necredinciosului sunt răni lui. Nu mustra pe cei răi ca să nu te urască. Învață pe cel înţelept, şi te va iubi; dă pricină înţeleptului, şi mai înţelept va fi, arată dreptului şi va adăuga a primi. Începerea înțelepciunii este frica Domnului, şi sfatul sfinţilor priceperea, iar a cunoaşte legea este a gândului bun. Că întru acest chip multă vreme vei petrece, şi se vor adăuga ție anii vieţii.

La Litie

Stihurile glasul 1, singur glasul:

Cuviincios era singuri văzătorilor Cuvântului şi robilor să vadă şi adormirea Maicii Lui celei după trup, taina cea mai de pe urmă a ei câtă este, ca nu numai să vadă înălţarea Mântuitorului cea de pe pământ, ci şi pentru mutarea celeia ce L-a născut pe El să mărturisească. Pentru aceasta de pretutindenea adunându-se cu dumnezeiască putere, la Sion au ajuns, şi au petrecut pe cea mai înaltă decât Heruvimii care mergea la Cer; căreia şi noi împreună cu aceștia ne închinăm, ca celeia ce se roagă pentru sufletele noastre.

Glasul al 2-lea, a lui Anatolie: Ceea ce este mai înaltă decât cerurile, şi mai slăvită decât Heruvimii, şi mai cinstită decât toată făptura; care pentru prea multa curăţie, a fost lăcaş Fiinţei celei pururea veşnice, astăzi în mâinile Fiului său şi-a dat prea sfântul suflet; şi cu aceasta se umplu toate de bucurie, şi nouă ne dăruieşte mare milă.

Glas acelaşi, a lui Ioan: Mireasa cea cu totul fără prihană, şi Maica bunei voinţe a Tatălui; ceea ce mai-nainte s-a rânduit lui Dumnezeu spre lăcaş, prin împreunarea Lui cea neamestecată, astăzi prea curat sufletul său, înaintea Făcătorului şi Dumnezeu şi-a pus. Pe care Puterile celor fără de trupuri, cu dumnezeiasca cuviinţă o cuprind, şi la viață se mută, Maica vieţii cu adevărat, făclia Luminii celei ne-apropiate, izbăvirea credincioşilor, şi nădejdea sufletelor noastre.

Glasul al 3-lea, a lui Ghermano: Veniţi toate marginile pământului, să fericim cinstită mutarea Maicii lui Dumnezeu; că în mâinile Fiului său sufletul său cel fără prihană şi-a pus. Pentru aceasta cu sfântă adormirea ei lumea la viață s-a adus; şi cu psalmi şi laude şi cântări duhovniceşti, cu cei fără de trupuri şi cu apostolii prăznuieşte luminat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 5-lea, a lui Teofan*

Veniţi adunarea iubitorilor de praznic, veniţi să împreunăm ceată, veniţi să încununăm Biserica cu cântări, întru adormirea cortului lui Dumnezeu; că astăzi Cerul îşi desface sânurile, primind pe ceea ce a născut pe Cel neîncăput de toate; şi pământul cel ce dă izvor de viață şi binecuvântare, se împodobeşte cu bună frumuseţe. Îngerii se împreună ceata cu apostolii, cu frică privind la ceea ce a născut pe Începătorul vieţii, mutându-se ea din viață în viață. Toţi să ne închinăm ei rugându-ne: Împărtăşirea cea de un neam nu o uita Stăpână, a celor ce prăznuiesc cu credinţă prea sfântă adormirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu), *glasul acelaşi*

Cântaţi noroade Maicii Dumnezeului nostru cântaţi, că astăzi prea luminat sufletul său, l-a pus în prea curate palmele, Celui ce S-a întrupat dintr-însa fără sământă, căruia se şi roagă neîncetat, să dăruiască lumii pace şi mare milă.

La Stihoavnă

Stilurile, glasul al 4-1ea, singur glasul:

Veniţi să lăudăm noroade, pe Preasfânta curata Fecioară, din care negrăit a ieşit întrupat, Cuvântul Tatălui, strigând şi grăind: Binecuvântată eşti tu între femei; fericit este pântecele care a încăput pe Hristos; ceea ce ţi-ai dat sufletul în sfinte mâinile Lui, roagă-te prea curată, să mântuiască sufletele noastre.

Stih: Scoală-te Doamne întru odihna Ta, tu şi chivotul sfinţirii Tale.

Prea cinstită adormirea ta Preasfântă Fecioară curată, mulţimile îngerilor în Cer, şi neamul omenesc pe pământ o fericim. Că Maică ai fost lui Hristos Dumnezeu, Făcătorului tuturor; pe Acesta rugându-L pentru noi, nu înceta rugându-te, care ne-am pus nădejdile spre tine după Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu prea lăudată, şi ceea ce nu ştii de nuntă.

Stih: Juratu-s-a Domnul lui David, cu adeverirea şi nu Se va lepăda de dânsa.

Cântarea lui David să cântăm astăzi noroade, lui Hristos Dumnezeu, că zice: Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei. Aduce-se-vor întru veselie şi bucurie, că ceea ce este din sămânţa lui David, prin care noi ne-am îndumnezeit, în mâinile Fiului său şi Stăpânului s-a pus, cu prea slăvire şi mai presus de cuvânt, pe care ca pe Maica lui Dumnezeu, lăudându-o strigăm şi zicem: Mântuieşte-ne pe noi, cei ce te mărturisim pe tine de Dumnezeu Născătoare, de toată primejdia, şi izbăveşte de nevoi sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul acelaşi*

Când te-ai dus Născătoare de Dumnezeu Fecioară, la Cel ce S-a născut din tine negrăit, fost-au de faţă Iacov, fratele lui Dumnezeu şi întâiul ierarh şi Petru, căpetenia cea mai cinstită şi vârful cuvântătorilor de Dumnezeu, şi toată dumnezeiasca adunare a apostoIilor, cu adevărate învăţături, lăudând dumnezeiască şi înfricoşată taina rânduielii lui Hristos Dumnezeu; şi îngropând trupul tău cel de viaţă începător şi de Dumnezeu primitor, s-au bucurat prea lăudată. Şi de sus prea sfintele şi mai ma-

rile Puteri îngereşti de minune spăimântându-se, privind unii la alţii ziceau: Ridicaţi porţile voastre, şi primiţi pe ceea ce a născut pe Făcătorul Cerului şi al pământului, şi cu slavoslovii să lăudăm, cinstit şi sfânt trupul cel ce a încăput pe Cel nevăzut de noi şi Domnul. Pentru aceasta şi noi pomenirea ta prăznuind, strigăm către tine Prealăudată: Înalţă cornul creştinilor, şi izbăveşte sufletele noastre.

Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slava poporului Tău bine credincios.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

La binecuvântarea pâinilor.

Tropar, glasul 1: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre. (de trei ori)

Şi citirea praznicului.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul praznicului de 3 ori.

După întâia Catismă, **Sedealna** glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Prea cinstită împreunarea înţelepţilor apostoli, s-a adunat minunat, să îngroape cu prea slăvire trupul tău cel prea curat, de Dumnezeu Născătoare prea lăudată. Cu care împreună au cântat, şi mulţimile îngerilor, cu cinste lăudând mutarea ta, care cu credinţă o prăznuim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iarăși aceasta*

După a două Catismă, **Sedealna**, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Întru naşterea ta, zămislirea a fost fără sământă, întru adormirea ta, moartea fără stricăciune, minune îndoită întru minune, s-a adunat de Dumnezeu Născătoare. Că în ce chip neştiind de bărbat, hrănitoare de prunc ai fost, curată fiind, şi cum Maică lui Dumnezeu fiind; ca o purtătoare de moarte, miresme răspândeşti! Pentru aceasta cu îngerul strigăm către tine: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

După polieleu, **Sedealna** glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Strigă Davide, ce praznic este acesta? Care l-ai lăudat oarecând în cartea psalmilor; că pe fiica Maica lui Dumnezeu şi Fecioara, o a mutat la lăcaşurile cele de acolo, Hristos, cel ce S-a născut dintr-însa fără sămânţă, şi pentru aceasta se bucură maicile, fecioarele şi miresele lui Hristos, strigând: Bucură-te, ceea ce te-ai mutat la Împărăţiile cele de sus.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iar aceasta*

Apoi Antifonul întâi al glasului al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea: Pomeni-voi numele Tău, întru tot neamul şi neamul.

Stih: Ascultă fiică şi vezi, şi pleacă urechea ta...

Toată suflarea...

La Utrenie - Evanghelia de la Luca

Luca: I, 39-49, 56
39. Şi în acele zile, sculându-se Maria, s-a dus în grabă în ţinutul muntos, într-o cetate a seminţiei lui Iuda.
40. Şi a intrat în casa lui Zaharia şi a salutat pe Elisabeta.
41. Iar când a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pântecele ei şi Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt,
42. Şi cu glas mare a strigat şi a zis: Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău.
43. Şi de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?

44. Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pântecele meu.
45. Şi fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.
46. Şi a zis Maria: Măreşte sufletul meu pe Domnul.
47. Şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu,
48. Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.
49. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic şi sfânt este numele Lui.
56. Şi a rămas Maria împreună cu ea ca la trei luni; şi s-a înapoiat la casa sa.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iarăşi aceasta*

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Şi **Stihira**, glasul al 6-lea:

Facere a lui Vizantie: Când mutarea prea curatului tău trup se gătea, atunci apostolii stând împrejurul patului, cu cutremur te vedeau. Și unii căutând spre trup, cu spaimă erau cuprinşi, iar Petru cu lacrimi a strigat ţie: O, Fecioară! Te văd limpede întinsă pe pat, pe tine viaţa tuturor, şi mă minunez, întru care s-a sălăşluit îndulcirea vieţii celei ce va să fie. Ci o prea curată, roagă-te cu dinadinsul Fiului şi Dumnezeului tău, să izbăvească cetatea ta nevătămată.

Canoanele două - Irmoasele de la amândouă Canoanele de câte 2 ori şi Troparele de la amândouă Canoanele, pe 12.

Canonul cel întâi

facere a lui Cosma

Cântarea 1-a, glasul 1

Irmos: Cea împodobită cu dumnezeiasca slavă, sfinţită şi lăudată pomenirea ta, Fecioară, pe toţi credincioşii la veselie i-a adunat, începând Mariam cu timpane şi cu hore, care cântă Unuia-Născut al tău, că cu slavă S-a proslăvit.

Petrecut-au cetele celor fără materie în Sion, dumnezeiescul tău trup cel mergător la Cer, şi fără veste adunându-se mulţimea apostolilor de la margini, a stătut îndată-şi înaintea ta Născătoare de Dumnezeu, cu care prea curată Fecioară, cinstită pomenirea ta slăvim.

Răsplătiri de biruinţă ai luat asupra firii Curată, pe Dumnezeu născând, însă urmând Făcătorului tău şi Fiului, mai presus de fire te-ai supus legilor firii. Pentru aceasta după ce ai murit, te-ai sculat, cu Fiul tău în veci vieţuind.

Alt Canon

facere a lui Ioan Damaschin,
glasul al 4-lea

Cântarea 1-a

Irmos: Deschide-voi gura mea, şi se va umplea de Duh, şi cuvânt voi răspunde Împărătesei Maicii, şi mă voi arăta luminat prăznuind, şi voi cânta Adormirea ei bucurându-mă.

Fecioare tinerele cu Mariam proorocița, cântare de petrecere acum strigaţi. Că Fecioara şi una de Dumnezeu Născătoarea, la odihna cerească se mută.

După vrednicie pe tine ca pe un Cer însufleţit, te-a primit cereştile şi dumnezeieştile lăcaşuri, prea curată. Şi ai stătut luminos înfrumuseţată, ca o Mireasă cu totul fără prihană, înaintea Împăratului şi Dumnezeu.

Catavasie: Irmoasele de la amândouă Canoanele.

Canonul cel întâi

Cântarea a 3-a

Irmos: Cela ce eşti Făcător şi cuprinzător a toate, înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu, Hristoase, neclătită, nemişcată întăreşte Biserica; că însuţi eşti Sfânt, Cela ce întru sfinţi Te odihneşti.

Pe tine femeie moartă, însă mai presus de fire şi Maică a lui Dumnezeu, văzându-te slăviţii apostoli, ceea ce eşti cu totul fără prihană; cu frică s-au atins cu mâinile de tine, cea strălucită cu slavă, ca pe o sălăşluire în care Dumnezeu a locuit văzându-te.

Apucat-a înainte judecata lui Dumnezeu, tăiere aducând mâinilor acelor ocărâtoare a acelui îndrăzneț. Păzind întru slava Dumnezeirii cinstea sicriului celui însufleţit, întru care Cuvântul trup S-a făcut.

Alt Canon

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi Născătoare de Dumnezeu; ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească întăreşte-i; şi întru dumnezeiască adormirea ta, cununilor slavei învredniceşte-i.

Din coapse muritoare ieşind curată, cu firea asemenea fiind, odihnă ai primit. Şi ca ceea ce ai născut Viaţa cea adevărată, te-ai mutat la Viaţa cea dumnezeiască şi ipostatnică.

Adunarea cuvântătorilor de Dumnezeu de la margini, şi mulţimea îngerilor de sus la Sion au mers cu voinţa cea atotputernică, după vrednică datorie slujind Stăpână îngropării tale.

Ipacoi, glasul al 5 lea: Fericimu-te pe tine toate neamurile, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Că întru tine, Cel neîncăput Hristos Dumnezeul nostru, a încăpea bine a voit; fericiţi suntem şi noi, folositoare pe tine având-te; că ziua şi noaptea te rogi pentru noi. Şi sceptrurile împărăţiei, cu rugăciunile tale se întăresc. Pentru aceasta lăudându-te strigăm ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine.

Canonul cel întâi

Cântarea a 4-a

Irmos: Graiurile proorocilor şi întunecatele vorbe, întruparea au proorocit, cea din Fecioară, Hristoase. Lumina strălucirii Tale întru lumina neamurilor va ieşi, şi îţi strigă Ție adâncul cu veselie: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Vedeţi noroade şi vă miraţi; că muntele cel sfânt, şi prea vederos al lui Dumnezeu, la lăcaşurile cele cereşti pe sus se ridică, Cerul cel pământesc, în lăcaşul cel ceresc şi nestricăcios sălăşluindu-se.

La viaţa cea pururea veşnică şi mai bună, moartea ta a fost trecere, curată; din cea vremelnică, la cea dumnezeiască cu adevărat, şi netrecătoare mutându-te Preacurată, să vezi întru veselie pe Fiul tău şi Domnul.

Ridicatu-s-au porţile cereşti, şi îngerii au lăudat, şi a primit Hristos vistieria fecioriei Maicii Sale. Heruvimii te-au ridicat cu veselie, şi Serafimii te slăvesc bucurându-se.

Alt Canon

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiescul sfat cel neurmat, al Celui Preaînalt, al întrupării Tale celei din Fecioară, proorocul Avacum înţelegându-l a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Minune era a vedea Cerul cel însufleţit, al Împăratului tuturor, trecând din deşertăciunile pământului, cât sunt de minunate lucrurile tale; slavă puterii Tale, Doamne.

Întru mutarea ta Maica lui Dumnezeu, trupul cel prea desfătat şi de Dumnezeu primitor, Oştile îngereşti, cu prea sfinţite aripi, cu frică şi cu bucurie l-au acoperit.

De vreme ce rodul acesteia Cel necuprins, prin care Cerul s-a făcut, a luat îngropare de bunăvoie ca un mort, cum să nu sufere îngropare ceea ce a născut neştiind de nuntă.

Canonul cel întâi

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeiasca şi nespusa podoabă a bunătăţilor Tale, Hristoase voi spune: Că din veşnica slavă strălucire împreună vecuitoare şi ipostatnică luând, din pântece fecioresc întrupându-Te, celor din întuneric şi din umbră ai răsărit Soare.

Ca pe un nor adunarea a apostolilor, Fecioară, purtându-se, s-a adunat în Sion de la margini, să slujească ţie norului celui uşor; din care Dumnezeu cel Preaînalt, celor din întuneric şi din umbră, al dreptăţii le-a răsărit Soare.

Limbile cele de Dumnezeu primite, ale trâmbiţelor dumnezeieştilor bărbaţi, cu glas prea bine răsunător, Născătoarei de Dumnezeu au strigat, cântare de petrecere cu Duhul glăsuind: Bucură-te, izvorul cel nestricat al lui Dumnezeu celei de viaţă începătoare, şi de izbăvirea tuturor.

Alt Canon

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate întru cinstită adormirea ta; că tu Fecioară neispitită de nuntă, de pe pământ te-ai mutat la veşnicele lăcaşuri, şi la viaţa cea fără de sfârşit, tuturor celor ce te laudă pe tine, mântuire dăruindu-le.

Să glăsuiască trâmbiţele cuvântărilor de Dumnezeu astăzi, şi limbile omeneşti cele mult-grăitoare acum să laude, şi să strige toată suflarea, cu lumină nemăsurată strălucind; îngerii să cânte adormirea Fecioarei.

Cu cuviinţă era să fie vasul alegerii la cântările tale, cu totul minunat de petrecere Fecioară, cu totul sfinţit lui Dumnezeu, de toţi dumnezeieşte primit, şi fiind şi cu adevărat arătat, de Dumnezeu Născătoare prea lăudată.

Canonul cel întâi

Cântarea a 6-a

Irmos: Focul cel dinlăuntru al chitului celui născut în luciul mării, era închipuire a îngropării Tale celei de trei zile, al căreia Iona prooroc s-a arătat, că fiind izbăvit precum s-a şi trimis mai-nainte, nevătămat strigă: Jertfi-voi Ție cu glas de laudă Doamne.

Datu-ţi-a ţie cele mai presus de fire Împăratul, Dumnezeul tuturor; că precum întru naştere Fecioară te-a păzit, aşa şi în groapă trupul ţi-a ferit fără stricăciune; şi împreună te-a proslăvit întru dumnezeiasca mutare, cinste ţie Maicii ca un Fiu dăruindu-ţi.

Cu adevărat pe tine ca pe o făclie luminoasă, a Focului celui fără materie, ca pe o cădelniţă de aur, a Cărbunelui celui dumnezeiesc, întru sfintele sfintelor te-a sălăşluit, ca pe o năstrapă şi toiag şi lespede de Dumnezeu scrisă, ca pe un sicriu sfânt şi masă a pâinii vieţii, Fecioară, Cel născut al tău.

Alt Canon

Cântarea a 6-a

Irmos: Cugetătorilor de Dumnezeu, săvârşind acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să plesnim cu mâinile, slăvind pe Hristos, Cel ce S-a născut dintru dânsa.

Din tine a răsărit Viaţa cheile fecioriei nestricând; deci cum ar fi fost prea curatul şi de viață începătorul trupul tău, împărtăşit cu ispita morţii ?

Lăcaş fiind Vieţii, ai dobândit viaţa cea pururea fiitoare; că prin moarte ai trecut la viață, ceea ce ai născut Viaţa cea ipostantică.

Condac, gasul al 2-lea: Pe Născătoarea de Dumnezeu cea întru rugăciuni neadormită şi întru folosinţe, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu o au ţinut; căci ca pe Maica Vieţii, la viață o a mutat, Cel ce S-a sălăşluit în pântecele ei cel pururea fecioresc.

Icos: Îngrădeşte-mi gândurile mele Mântuitorul meu; că îndrăznesc a lăuda pe prea curata Maica Ta, zidul lumii; în turnul cuvintelor mă întăreşte, şi în lăcaşurile gândurilor mă fă puternic. Că tu strigările celor ce cer cu credinţă şi cererile le plineşti; deci tu dăruieşte-mi mie limbă bine grăitoare şi cuget neruşinat; că toată darea strălucirii de la Tine se trimite, Dătătorule de lumină, cela ce Te-ai sălăşluit în pântecele ei cel pururea fecioresc.

Sinaxar

Întru această lună, în ziua a cincisprezecea, cinstita adormire a prea slăvitei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria.

Stih: Nu este de mirat, că Doamna mântuitoarea lumii a adormit,
După ce trupeşte însuţi Ziditorul lumii a murit.
Întru această lună în a cincisprezecea zi,
Maica lui Dumnezeu cea pururea vie de pe pământ se răpi.

Când a binevoit Hristos Dumnezeul nostru ca să ia pe Maica Sa la Sine, alunci cu trei zile mai-nainte făcându-o să cunoască prin mijlocirea îngerului, mutarea sa cea de la pământ, care precum zic, a fost Arhanghelul Gavriil; căci venind la dânsa îngerul a zis: Acestea zice Fiul tău: Vremea este a muta pe Maica mea la mine. Nimic dar nu te teme de aceasta, ci primeşte cuvântul cu bucurie, de vreme ce vii în viață nemuritoare.

Deci de aceasta înştiințându-se Născătoarea de Dumnezeu, s-a bucurat cu bucurie mare, şi de poftă şi dor ce avea ca să se suie la Fiul său, s-a suit degrab în Muntele Măslinilor ca să se roage; căci avea obicei de se suia adesea acolo de se ruga, unde s-a întâmplat atunci de a fost un lucru prea minunat: Căci, când s-a suit acolo Născătoarea de Dumnezeu, atunci de sineşi s-au plecat pomii ce erau în munte, de şi-au făcut cinstea şi închinăciunea ce se cădea către Stăpâna, ca şi cum ar fi fost nişte slugi însuflețite.

Deci după rugăciune s-a întors acasă, şi îndată s-a cutremurat casa cu totul, iar ea aprinzând multe lumânări şi mulțumind lui Dumnezeu şi chemând rudeniile şi vecinii şi-a grijit toată casa, şi-a gătit patul şi toate cele ce se cădea de îngroparea

ei. Şi a spus cele ce i-a zis îngerul, pentru a sa mutare la Cer; şi spre încredinţarea acelor zise, a arătat şi darul ce i se dăduse, care era o stâlpare de finic. Iar femeile cele ce au fost chemate, dacă au auzit acestea, au plâns cu tânguire şi cu lacrimi şi au suspinat cu jale.

Deci potolindu-se de tânguire, s-au rugat să nu rămână sărace de dânsa; iar Preacurata le-a adeverit, că mutându-se la ceruri, nu numai pe dânsele, ci şi pe toată lumea o va cerceta şi o va umbri; şi le socotea întristarea cea mare cu cuvintele cele mângâietoare ce vorbea către cei ce stau împrejur.

Apoi a învăţat pentru cele două veșminte ale sale ca să le ia două văduve sărace, fiecare din ele câte unul, care-i erau ei prietene şi cunoscute şi de la dânsa le era hrana; şi vorbind acestea şi învăţând, s-a făcut fără de veste sunet de grabnic tunet, şi arătare de mulţi nori, care aduceau de la marginile lumii, pe toţi ucenicii lui Hristos la casa Maicii lui Dumnezeu.

Între care erau, cei de Dumnezeu înţelepţii ierarhi: Dionisie Areopaghitul, Ierotei şi Timotei, care dacă au aflat pricina venirii lor, aşa adunaţi fiind, au zis aceste cuvinte către dânsa: Noi o Stăpână, văzându-te în lume, ca cu singur Stăpânul nostru şi Dascălul ne mângâiam; dar acum cum vom putea să suferim greul acesta? Însă de vreme ce cu voia Fiului şi Dumnezeului tău, te muți spre cele ce sunt mai presus de lume, pentru aceasta plângem, precum vezi şi lăcrimăm, cu toate că într-alt chip ne bucurăm spre cele ce sunt asupra ta rânduite.

Acestea au zis şi vărsau lacrimi, iar ea a zis către dânşii: Prietenii mei şi ucenicii Fiului şi Dumnezeului meu, nu faceți bucuria mea plângere, ci-mi grijiţi trupul, precum eu îl voi închipui pe pat. Deci când s-au săvârşit cuvintele acestea, iată a sosit şi minunatul Pavel, vasul cel ales, care şi căzând la picioarele Maicii lui Dumnezeu, s-a închinat şi deschizându-şi gura sa o a lăudat cu multe cuvinte zicând: Bucură-te Maica Vieţii şi împlinirea şi încheierea propovăduirii mele; că măcar că pe Hristos Fiul tău trupeşte pe pământ nu L-am văzut, însă pe tine văzându-te, mi se părea că pe Dânsul Îl văd.

După aceasta luând Fecioara iertăciune cu toți, s-a culcat pe pat şi şi-a închipuit prea curatul său trup precum a vrut; şi a făcut rugăciune pentru întărirea lumii şi paşnica petrecere, şi i-a umplut şi pe dânşii de binecuvântarea ei, şi aşa în mâinile Fiului şi Dumnezeului său şi-a dat sufletul.

Şi îndată ochii orbilor s-au luminat şi auzul surzilor s-au deschis, ologii s-au îndreptat şi tot felul de patimă şi de boală prea lesne se tămăduia. După aceea a

început Petru cântarea cea de ieşire şi ceilalți apostoli unii au ridicat patul, alții mergeau înainte cu făclii şi cu cântări; petrecând spre mormânt trupul cel primitor de Dumnezeu. Atunci dar se auzeau şi îngerii cântând şi văzduhul era plin de glasurile cetelor celor peste firea omenească.

Pentru care lucruri boierii iudeilor invitând pe unii din popor, i-au plecat să se ispitească a surpa patul jos, întru care zăcea trupul cel de viață începător, şi a-l lepăda pe dânsul. Iar dreptatea lui Dumnezeu ajungând pe îndrăzneţii şi obraznicii aceia, le-a făcut pedeapsă tuturor prin orbirea ochilor. Încă pe unul dintr-înşii l-a lipsit şi de amândouă mâinile, care mai nebuneşte se pornise de apucase acel sfânt pat. Carele lăsându-şi mâinile cele îndrăzneţe spânzurate de pat, fiind tăiate de dreapta judecată a lui Dumnezeu, priveau toţi cu jale; până ce crezând din tot sufletul, a aflat tămăduire, şi s-a făcut sănătos ca şi mai-nainte. Întru acesta-şi chip şi cei ce se orbise, crezând şi punând asupra lor o parte din poala palului, le-a dăruit vindecare.

Iar apostolii sosind la satul Ghetsimani, au aşezat acel de viață începător trup în mormânt, şi au stat trei zile lângă dânsul, auzind neîncetat glasuri îngereşti ce s-au făcut.

Şi de vreme ce după dumnezeiască rânduială, a lipsit unul din apostoli, adică Toma, de nu s-a aflat la prea slăvita îngropare, ci sosind cu trei zile mai pe urmă, era mâhnit foarte şi întristat, căci nu se învrednicise să vadă şi el ca şi ceilalţi ce erau dimpreună apostoli cu dânsul, şi deschizând cu socoteală deobşte mormântul pentru dânsul ca să se închine şi el acelui prea sfânt şi prea curat lăcaş, adică trupului Născătoarei de Dumnezeu, şi dacă a văzut s-a minunat, că a aflat mormântul fără de Sfântul trup, şi era numai giulgiul, care rămăsese mângâiere apostolilor celor ce erau a se întrista, şi tuturor credincioşilor, şi mărturie nemincinoasă mutării Născătoarei de Dumnezeu.

Că şi până astăzi mormântul cel cioplit în piatră, aşa se vede deşert de trup şi se cinsteşte cu închinăciune; întru slava şi cinstea prea binecuvântatei slăvitei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria.

Tot în această zi, prăznuim pomenirea prea marei și nespusei iubirii de oameni ce a arătat Dumnezeu către noi, întorcând cu ruşine, pe neîndumnezeiţii agareni, prin mijlocirea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioarei Maria.

Stih: Apărătoare cetăţenilor tăi tu cu adevărat te-ai văzut,

Căci pe vrăjmaşii neîndumnezeiţii agareni i-ai pierdut.

La începutul împărăţiei lui Leon Isaurul, ce-i zic şi Conon, se ridică mulţime de saracini, cu o mie nouă sute de vase asupra acestei mari cetăți a Constantinopolului, ca s-o înconjure cu război. Şi răspunzând împăratul că le va da dajdie, ei cereau să pună şi păzitori de-ai lor la dânsa. Pentru aceasta aflându-se lucrurile la nedumerire, şi neştiind ce vor mai face, căzură la Născătoarea de Dumnezeu, rugându-o să ajute cetății ei şi să o mântuiască fiind la primejdie.

Şi le ascultă rugăciunea Născătoarea de Dumnezeu, şi pedepsi pe cei fără de Dumnezeu, precum li se cădea, şi întâi surpă într-o groapă cu cal cu tot de muri, pe agareanul acela, care hulind, numise numai singură Sofia, pe acea mare a lui Dumnezeu Biserică, iar nu şi sfântă. Şi pe cetate, Constantia, după care şi cel ce se sui sus să strige obişnuita lor rugăciune, a fost surpat de acolo, şi căzând jos se prăpădi.

După aceea a iconomisit ea, adică Născătoarea de Dumnezeu, a se bate eişi cu bulgarii, şi pieriră douăzeci de mii de saracini, risipindu-le şi vasele, unele într-o parte, altele într-alta; şi făcu şi pe Suliman cel ce era maimare al lor, de se smeri de icoana Născătoarei, şi veni pedestru în cetate, dosădindu-se singur pe sine de semeţia şi obrăznicia lui, cea mai dinainte. Deci făcându-i cu foamea şi cu moartea şi cu zdrobirea vaselor de căzură atâta mulţime de agareni, cu mână tare îşi păzi cetatea sa.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne, şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul cel întâi

Cântarea a 7-a

Irmos: Mâniei celei fără de ruşine şi focului, dumnezeiasca dragoste împotrivindu-se, focul adică l-a răcorit, iar de mânie şi-a râs; prin cea cuvântătoare şi de Dumnezeu însufleţită, cu trei răsunări a sfinţilor vioară, răsunând împotriva organelor muziceşti în mijlocul văpăii: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Tablele cele de Dumnezeu lucrate, cele scrise cu Dumnezeiescul Duh, Moise cu mânie le-a sfărâmat, iar Stăpânul aceluia păzind nevătămată pe ceea ce L-a născut, în casele cereşti acum o a aşezat, cu care săltând strigăm lui Hristos: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

În chimvale prin buze curate, cu alăuta muzicească a inimii, în trâmbiţă cu bun glas a gândului înalt, întru bine slăvită şi aleasă ziua mutării curatei Fecioare, cu mâini lucrătoare plesnind, să strigăm: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Norodule cel de Dumnezeu înţelepţit adună-te; că lăcaşul dumnezeieştii slave, din Sion se mută la lăcaşul ceresc; unde este glasul cel curat al celor ce prăznuiesc, glasul bucuriei celei negrăite, al celor ce strigă lui Hristos întru veselie: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Alt Canon

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci îngrozirea focului bărbăteşte călcându-o, se bucurau cântând: Prealăudate Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Doamne şi fecioare, pomenirea Fecioarei şi Maicii lui Dumnezeu cinstind, bătrâni şi domni, împăraţi şi judecători, cântaţi: Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Să trâmbiţeze cu trâmbiţă duhovnicească munţii cei cereşti, să se bucure acum dealurile şi să sălteze dumnezeieştii apostoli, că împărăteasa se mută la Fiul său, să împărățească cu Dânsul în veci.

Prea sfinţită mutarea Maicii tale celei dumnezeieşti şi nestricate, Cetele cele mai presus de lume ale puterilor celor de sus le-a adunat să se veselească împreună cu cei de pe pământ, care cântă ţie: Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Canonul cel întâi

Cântarea a 8-a

Irmos: Văpaia răcorind pe cuvioşi, iar pe cei necredincioşi arzând, îngerul lui Dumnezeu cel prea puternic o a arătat tinerilor; şi pe Născătoarea de Dumnezeu o a făcut izvor de viață începător, stricarea morţii, şi viață izvorând celor ce cântă: Pe Făcătorul unul să-L lăudăm cei izbăviţi, şi să-L prea înălţăm întru toţi vecii.

Cu cuvinte au urmat dumnezeiescului sicriu celui de sfințenie, toată mulţimea cuvântătorilor de Dumnezeu în Sion, strigând: Unde te duci acum cortul Dumnezeului celui viu ? Nu înceta privind la cei ce cântă cu credinţă: Pe Făcătorul unul să-L lăudăm cei mântuiţi, şi să-L prea înălţăm în veci.

Aşa înălţându-ţi mâinile purcezând, mâinile cu care ai îmbrăţişat pe Dumnezeu trupeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ai zis cu îndrăzneală ca o Maică către Cel ce L-ai născut: Pe care mi-ai dat mie, în veci îi păzeşte, care strigă către Tine: Pe Făcătorul unul să-L lăudăm cei izbăviţi, şi să-L prea înălţăm în veci.

Alt Canon

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit. Atunci fiind închipuită, iar acum lucrată, pe toată lumea ridică să-ţi cânte ţie: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Pomenirea ta Fecioară prea curată, o slăvesc Căpeteniile, şi Stăpâniile şi Puterile, Îngerii Arhanghelii, Scaunele Domniile, Heruvimii şi înfricoşaţii Serafimi; şi neamul omenesc o lăudăm, şi o prea înălţăm întru toţi vecii.

Cel ce S-a sălăşluit minunat în pântecele tău cel curat întrupându-Se, acesta duhul tău cel prea sfinţit primindu-l la Sine, i-a făcut odihnă, ca un datornic Fiu. Pentru aceasta pe tine Fecioară te lăudăm, şi te prea înălţăm întru toţi vecii.

O minuni mai presus de minte, ale pururea Fecioarei şi Maicii lui Dumnezeu! Că în groapă sălăşluindu-se, o a arătat Rai. Căreia stându-i înainte astăzi, bucurându-ne cântăm: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Canonul cel întâi

La **Cântarea a a 9-a**

Ceea ce eşti mai cinstită... Nu cântăm ci Pripelile acestea:

Glasul 1: **Pripeală:** ***Neamurile toate te fericesc pe tine, una de Dumnezeu Născătoare.***

Biruiescu-se hotarele firii, întru tine curată Fecioară, că naşterea fecioreşte, şi moartea arvunează viață. Ceea ce eşti după naştere Fecioară, şi după moarte vie, mântuieşti pururea Născătoare de Dumnezeu moştenirea ta.

Spăimântatu-s-au Puterile îngereşti, văzând în Sion pe Stăpânul lor, luând pe mâini suflet de femeie; căci către ceea ce L-a născut întru curăţie, ca un Fiu a strigat: Vino, Curată cu Fiul şi Dumnezeul tău împreună te proslăveşte.

Aşezat-a ceata apostolilor trupul tău, cel de Dumnezeu primitor, cu frică văzându-l, şi cu glas mare vestind. În cereştile cămări, la Fiul tău mergând, mântuieşti pururea Fecioară moştenirea ta.

Alt Canon

Cântarea a a 9-a

Pripeală: ***Îngerii Adormirea Fecioarei văzând s-au spăimântat, cum Fecioara de pe pământ se înalţă la cele de sus.***

Tot neamul pământesc, să sălteze cu Duhul fiind luminat, şi să prăznuiască firea minţilor celor fără; de trup, cinstind sfinţita adormire a Maicii lui Dumnezeu, şi să strige: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată pururea Fecioară.

Veniţi în Sion, în muntele cel dumnezeiesc şi glas al Dumnezeului celui viu, să ne bucurăm văzând pe Născătoarea de Dumnezeu. Că la cortul cel foarte bun şi dumnezeiesc, întru sfintele sfinţilor pe dânsa, ca pe Maica Sa, Hristos o a mutat.

Veniţi credincioşii, să ne apropiem la mormântul Maicii lui Dumnezeu; şi să-l cuprindem cu inima, cu buzele, cu ochii şi cu faţa, curat atingându-ne. Şi luând daruri de prisosit de tămăduiri, care izvorăsc din izvorul cel pururea curgător.

Primeşte de la noi cântare de petrecere, Maica Dumnezeului celui viu. Şi cu darul tău, cel de lumină purtător şi dumnezeiesc ne umbreşte, conducătorilor noştri biruinţă, şi iubitorului de Hristos popor pace, şi iertare celor ce cântă, şi sufletelor mântuire dăruind.

Luminânda

Însăşi **Podobia:** Apostoli de la margini, adunându-vă aicea, în satul Ghetsimani, îngropaţi trupul meu; şi tu Fiule şi Dumnezeul meu, primeşte Duhul meu. (de trei ori)

La Laude

Stihirile pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Întru slăvită adormirea ta, cerurile se bucură şi Oştile îngereşti se veselesc; şi tot pământul se bucură, cântare de petrecere glăsuind ţie Maicii Stăpânului tuturor, ceea ce nu ştii de nuntă Preasfântă Fecioară, care neamul omenesc l-ai izbăvit, de osândirea strămoşilor. (de două ori)

De la margini s-au adunat cei mai aleşi din apostoli, cu dumnezeiasca voie să te îngroape. Şi de pe pământ la înălţime ridicată văzându-te, glasul lui Gavriil cu bucurie ţi-a strigat ţie: Bucură-te, căruţa a toată Dumnezeirea; bucură-te una care ai împreunat cu naşterea ta, cele de pe pământ cu cele de sus.

Ceea ce ai născut Viaţa, la viaţa cea fără de moarte ai trecut, întru cinstită adormirea ta, înconjurându-te Îngerii, Domniile şi Puterile, apostolii şi proorocii şi toată făptura, şi Fiul tău primind cu prea curate mâinile Sale, sufletul tău cel fără prihană, Fecioară Maică, Mireasă dumnezeiască.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 6-lea*

La adormirea ta cea fără de moarte, Născătoare de Dumnezeu, Maica Vieţii, norii au răpit pe apostoli prin văzduh. Şi pe cei risipiţi prin lume, întru o ceată i-a pus, înaintea prea curatului tău trup; care şi îngropându-l cu cinste, glasul lui Gavriil au strigat, cântând: Bucură-te, cea plină de dar, Fecioară Maică care nu ştii de mire, Domnul este cu tine; cu care împreună ca pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru roagă-L, să mântuiască sufletele noastre.

Slavoslovia cea mare. Ectenia şi Otpustul. Şi se face ungere din untdelemnul sfinţit din candela Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Ceasul 1 şi cel desăvârşit Otpust.

La Liturghie

Fericirile praznicului din Canonul cel dintâi, Cântarea a 3-a, pe 4. Şi dintru al 2-lea Canon, Cântarea a 6-a, pe 4. După Ieşire Troparul praznicului. Slavă..., Şi acum... Condacul. Prochimenul, glasul al 3-lea. Cântarea a Născătoarei de Dumnezeu: Măreşte suflete al meu pe Domnul... Stih: Că a căutat spre smerenia roabei sale...

Apostolul către Filipeni: Fraţilor aceasta să se cugete întru noi, care şi întru Hristos Iisus... Aliluia, glasul al 2-lea: Scoală-te Doamne întru odihna Ta... Stih: Juratu-s-a Domnul lui David cu adeverinţă...

Evanghelia, de la Luca: În vremea aceea, intrat-a Iisus într-un sat... În locul lui, Cade-se să te fericim... cântăm Irmosul Cântării a 9-a : Se ispitesc hotarele firii... şi până la sfârşitul Praznicului. Chinonicul: Paharul mântuirii voi lua...

La masă se face mângâiere fraţilor. De se va întâmpla praznicul acesta Miercuri sau Vineri, dezlegare numai la peşte şi la vin; iar de se va întâmpla Luni, la mireni dezlegare la carne, la brânză şi la ouă; iar la monahi numai la peşte, untdelemn şi la vin, şi se prăznuieşte praznicul acesta 9 zile.

Cade-se a şti: Că de se va întâmpla praznicul Adormirii Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, Duminică sau Sâmbătă:

La Vecernia cea mică: La Doamne strigat-am..., Stihirile Învierii pe 4. Slavă..., Şi acum..., a praznicului. La Stihoavnă. Stihira Învierii una, şi a praznicului. Stihoavna Vecerniei celei mari cu Stihirile praznicului. Slavă..., Şi acum..., a praznicului, Troparul Învierii. Slavă..., Şi acum..., al praznicului. Ectenia mică, şi Otpustul.

La Vecernia cea mare: După obişnuitul Psalm, cântăm: Fericit bărbatul... Catisma toată. La Doamne strigat-am... Stihirile Învierii 3. Anatolicească 1, şi ale praznicului 6, Slavă..., Şi acum..., a praznicului, Vohod, Prochimenul zilei, şi citiri 3, ale praznicului. La Litie Stihirile, şi Slavă..., Şi acum..., a praznicului. La Stihoavnă, Stihirile învierii. Slavă..., Şi acum... a praznicului. La binecuvântarea pâinilor, Troparul praznicului, de 3 ori, şi citirea în trimiteri.

La Utrenie: La Dumnezeu este Domnul... Troparul Învierii de 2 ori. Slavă..., Şi acum..., al praznicului. După obişnuitele Catisme, Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei lor, şi citire. Apoi cântăm Polieleul, cu Mărimurile praznicului, şi Troparele: Soborul cel îngeresc... Şi Sedelnele toate ale praznicului, cale o dată, şi citire a praznicului. Antifoanele glasului, Prochimen şi Evanghelia praznicului. După aceea, Învierea lui Hristos... Psalm 50, şi sărutare Evangheliei după obicei.

Apoi Slavă..., Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu... Şi acum..., iar aceeaşi. Stihira praznicului, Canonul Învierii cu Irmosul pe 4, şi al Născătoarei de Dumnezeu pe 2, şi ale praznicului amândouă Canoanele pe 8. Catavasie, Irmoasele praznicului dintru amândouă Canoanele. După a 3-a Cântare, Condacul şi Icosul învierii, şi Ipacoi al praznicului odată. După a 6-a Cântare, Condacul praznicului, şi Icosul, şi citim Prologul. La a 9-a Cântare, Pripelile nu le cântăm, ci, Ceea ce eşti mai cinstită... Luminânda Învierii, Slavă..., Şi acum..., a praznicului. La Laude Stihirile Învierii pe 4, şi ale praznicului 4, cu Stihirile praznicului. Slavă..., a praznicului, Şi acum..., Prea binecuvântată eşti..., şi Slavoslovia cea mare. După, Sfinte Dumnezeule... Troparul Învierii numai, Ectenia şi Otpustul dându-le şi untdelemn, din Candela prăznuirii. După aceea Stihira Evangheliei, şi Ceasul 1, la care zicem Troparul Învierii. Slavă..., al praznicului, Şi acum..., al Născătoarei Ceasurilor. După Tatăl nostru... Condacul Învierii, şi Otpustul. Asemenea şi la celelalte Ceasuri. Troparul Învierii, Slavă..., al praznicului, Şi acum..., al Născătoarei Ceasurilor. Condacul praznicului, şi al Învierii, le zicem schimbându-le.

La Liturghie: Fericirile Învierii glasului pe 6, şi ale praznicului Cântarea a 3 a, pe 4. După Vohod, Troparul Învierii. şi al praznicului. Slavă..., Condacul Învierii, Şi acum..., al praznicului. Prochimen, Apostol, Evanghelie şi Chinonicul zilei, şi al praznicului.

Canon de rugăciune la praznicul înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului

Canon de rugăciune la praznicul înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului (14 august):

https://www.academia.edu/85730359/Canon_de_rug%C4%83ciune_la_praznicul_%C3%AEnaintepr%C4%83znuirii_Adormirii_Maicii_Domnului_14_august_

https://archive.org/details/canon-inaintepraznuire

***

Tropar la praznicul înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului, glasul al 4-lea: Popoare, înainte dănţuiţi, din mâini bătând cu credinţă şi cu dragoste vă adunaţi astăzi bucurându-vă şi luminat cântaţi toţi cu veselie. Că Maica lui Dumnezeu urmează să treacă de la cele pământeşti la cele de sus cu prea mărire. Pe aceea cu cântări pururea să o mărim că este Născătoare de Dumnezeu.

facere a lui Iosif

Cântarea 1, glasul al 8-lea

Irmos: Să cântăm Domnului, cel ce a povăţuit pe poporul Său prin Marea Roşie, cântare de biruinţă, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să cântăm Domnului, cel ce a mutat în latura celor vii pe Preasfânta şi curata Maica Sa cea după trup.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca să vezi frumuseţea şi să te îndulceşti de podoaba Fiului tău, Fecioară la Dânsul, mutându-te, ai alergat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cum ai răbdat moarte, Ceea ce ai născut pe Omorâtorul iadului şi oamenilor celor morţi le-a dăruit acum prin tine viaţă?

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Arătatu-te-ai cea mai curată tu, ceea ce ai născut pe Cel ce a curăţit păcatele tuturor, Fecioară. Pentru aceasta, cu credinţă te mărim.

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti Întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne; Tu eşti Lumina celor întunecaţi; şi pe tine Te laudă duhul meu.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pământul şi cele cereşti se bucură de mutarea ta, Maica lui Dumnezeu, că prin tine au dobândit prea mărita lor împreunare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucuratu-s-au cereştii îngeri primindu-te pe tine, ceea ce te-ai înălţat de pe pământ, de Dumnezeu Născătoare prea lăudată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Precum naşterea ta a fost prea mărită cu adevărat, Preacurată, aşa este şi dumnezeiasca şi cinstită mutarea ta.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ridicatu-te-ai la locaşurile cele cereşti, prea curată, ca una care eşti locaş prea curat lui Dumnezeu, prea cinstită Fecioară.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, Taina iconomiei Tale; înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Mirare şi spaimă au cuprins pe tăinutorii Cuvântului, văzându-te moartă şi fără de glas pe tine, curată, ceea ce eşti Maica Vieţii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

O, îngropare! O, darul! O, cântare care a fost atunci mai presus de cuvânt! Ai cărei ispravnici au fost cei purtători de Dumnezeu, care au stat împrejurul tău, prea fericită.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Tu încăpere desfătată te-ai făcut Cuvântului. Pentru aceasta, te-a ridicat către odihna cea desfătată şi sfântă şi veşnică, de Dumnezeu Născătoare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Sfântă Adormirea ta îngerii şi oamenii o fericesc; că tu eşti Împărăteasa tuturor, născând pe Împăratul tuturor, Fecioară.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dis de dimineaţă strigăm Ţie, Doamne: izbăveşte-ne pe noi, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Mormântul tău mărturiseşte îngroparea ta şi mutarea ta cu trupul acum la ceruri, Ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Lăudaţi, fecioare, slăviţi, tineri, bătrâni şi domni, Adormirea Născătoarei de Dumnezeu.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Murind, la locaşurile cele fără de moarte te-ai mutat, omorând pe vrăjmaşul cu naşterea ta, Ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Înconjuratu-te-au pe tine cetele bărbaţilor celor primitori de Dumnezeu, cu glasuri de petrecere, mărindu-te pe tine, Stăpână.

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune necazurile mele. Că s-a umplut sufletul meu de răutăţi şi viaţa mea de iad s-a apropiat. Şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Casa care a încăput pe Cel Necuprins de toate, trece să locuiască la cele cereşti. Ceea ce s-a arătat cer al lui Hristos şi scaun şi cămară mare şi porumbiţă prea curată, a cărei dumnezeiască adormire să o lăudăm.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca şi cu nişte aripi pe nori ridicându-se vulturii Cuvântului cei sus zburători, în Ghetsimani s-au adunat, Fecioară, vrând să te întâmpine pe tine ducându-te la cer. Pe aceia, ca pe nişte fii ai Fiului tău, i-ai binecuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cine este Aceasta care se urcă din văile lumeşti? Ce este această petrecere şi străină mergere înainte? Ce taină mare este aceasta ce se vede? Este Împărăteasa tuturor şi Doamna şi slava şi lauda.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Strigat-a adunarea apostolilor şi de lacrimi s-a umplut, când au văzut sfânt sufletul tău, lăsându-şi locaşul cel de Dumnezeu primitor. Şi a lăudat cu dumnezeiască cuviinţă, a ta dumnezeiască adormire, Ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Întru mărită pomenirea ta, lumea, împodobită fiind prin gând cu duh fără materie în veselie, strigă către tine: Bucură-te, Fecioară, lauda creştinilor.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evrei au călcat în cuptor văpaia cu îndrăzneală şi focul în rouă l-au schimbat, cântând: Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeule, în veci.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce te-ai tăinuit de legile firii întru dumnezeiască naşterea ta, după legea omenească mori, ceea ce una eşti curată, înviind cu naşterea ta cea de viaţă purtătoare pe cei omorâţi de demult, Preacurată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Rămâne dumnezeiescul mormânt deşert de trupul tău, dar plin de dar; că ne izvorăşte nouă izvoare de tămăduiri şi potoleşte curgerile păcatului, Preasfântă de Dumnezeu Născătoare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ridicatu-s-a trupul din mormânt şi ne-a rămas, Fecioară curată, binecuvântarea ta, care pe orbi îi aduce la lumină şi arată prisositoare milostivirea ta.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti carte nouă în care s-a scris Cuvântul, cu sfat prea minunat, roagă-te să fie înscrişi în Cartea vieţii toţi cei ce laudă cinstită şi prea mărită adormirea ta.

Cântarea a 8-a

Irmos: Tinerii cei de Dumnezeu cuvântători în cuptor, împreună cu focul şi văpaia călcând-o, au săltat cântând: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

De la margini venind stâlpii marginilor cei prea luminoşi, în Sion s-au adunat să te îngroape pe tine, ceea ce ai luat sfârşitul vieţii, Preacurată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nici limba celor mai iscusiţi vorbitori, nici gurile îngerilor nu pot după vrednicie să te laude pe tine; că fără asemănare pe toţi i-ai covârşit, Stăpână.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să se bucure făptura şi norii să picure dreptate în ziua de acum, ca să cinstească dumnezeiască mutarea Fecioarei.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Iată, scaunul Domnului, cel mai presus decât Heruvimii şi Scaunele, de pe pământ se înalţă ca să fie aşezat în dumnezeiasca Împărăţie, Ceea ce singură este cu totul fără prihană.

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărturisim pe tine, Fecioară curată, noi cei mântuiţi prin rugăciunea ta; şi împreună cu Cetele cele fără de trup te mărim pe tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca una care eşti mai luminată decât toate cele cereşti, străluceşte şi luminează pe cântăreţii adormirii tale celei luminate cu lumina darurilor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Săltaţi, inimile tuturor credincioşilor, întru adormirea singurei Fiice a lui Dumnezeu, fiind mântuite cu rugăciunea ei cea neadormită.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pământul prăznuieşte, îngerii saltă şi se bucură toţi drepţii întru adormirea ta, Fecioară, lăudându-te pe tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Fecioară, ceea ce eşti iubitoare de bine, revarsă peste toţi milele tale cele bune; şi ne scapă de tot răul pe noi, Ceea ce ai născut pe Cuvântul cel prea bun.

Sedelna, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Cele ale înainteprăznuirii mutării Maicii lui Dumnezeu prăznuind, bucurându-ne, luminat să grăim către dânsa: Bucură-te, Ceea ce te-ai înălţat de pe pământ la cele cereşti; Bucură-te, Ceea ce ai înviat marginile cu adormirea ta. Pentru aceasta, acum mutându-te, fă pomenire pentru lume, Ceea ce eşti cu dar dăruită.

Canon de rugăciune la praznicul adormirii Maicii Domnului (1)

Canon de rugăciune la praznicul adormirii Maicii Domnului (1) (s.v. 15 august / s.n. 28 august):

https://www.academia.edu/85730910/Canon_de_rug%C4%83ciune_la_praznicul_adormirii_Maicii_Domnului_1_15_august_

https://archive.org/details/canon-1_202208

https://www.slideshare.net/slideshow/canon-de-rugaciune-la-praznicul-adormirii-maicii-domnului-1-s-v-15-august-s-n-28-august/271405780

***

Tropar la praznicul adormirii Maicii Domnului, glasul 1: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

facere a lui Cosma

Cântarea 1

Irmos: Cea împodobită cu dumnezeiasca slavă, sfinţita şi lăudata pomenirea ta, Fecioară, pe toţi credincioşii la veselie i-a adunat şi începând Mariam, cu timpane şi cu hore, cântă Unuia-Născut al tău, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Petrecut-au Cetele celor fără trup în Sion dumnezeiescul tău trup cel ce mergea la cer. Şi fără de veste adunându-se mulţimea apostolilor de la margini, a stat îndată înaintea ta Născătoare de Dumnezeu, cu aceia, prea curată Fecioară, cinstită pomenirea ta prăznuim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Răsplătiri de biruinţă ai luat asupra firii, curată, pe Dumnezeu născând. Însă, urmând Făcătorului şi Fiului tău, mai presus de fire te-ai supus legilor firii. Pentru aceasta, după ce ai murit, ai înviat, cu Fiul tău în veci vieţuind.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce eşti Făcător şi cuprinzător a toate, înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu, Hristoase, neclintită şi nemişcată, întăreşte Biserica, cel ce Însuţi eşti Sfânt şi întru Sfinţi Te odihneşti.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine, femeie moartă, însă mai presus de fire şi Maică a lui Dumnezeu, văzându-te măriţii apostoli, ceea ce eşti cu totul fără prihană, cu frică te-au atins cu mâinile pe tine, cea strălucită cu mărire, ca pe o sălăşluire în care Dumnezeu a locuit văzându-te.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Apucat-a înainte judecata lui Dumnezeu aducând tăierea mâinilor batjocoritoare ale celui îndrăzneţ, păzind în slava Dumnezeirii cinstea sicriului celui însufleţit, în care Cuvântul trup S-a făcut.

Cântarea a 4-a

Irmos: Graiurile proorocilor şi preînchipuirile au proorocit întruparea Ta cea din Fecioară, Hristoase. Lumina strălucirii Tale întru lumina neamurilor va ieşi şi va striga Ţie adâncul cu veselie: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Vedeţi, popoare şi vă miraţi că muntele cel sfânt şi prea vădit al lui Dumnezeu, la locaşurile cele cereşti de sus se ridică; Cerul cel pământesc în locaşul cel ceresc şi nestricăcios se sălăşluieşte.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

La viaţa cea pururea veşnică şi mai bună, moartea ta a fost trecere, curată, din cea vremelnică la cea dumnezeiască cu adevărat şi netrecătoare mutându-te, Preacurată, vezi întru veselie pe Fiul şi Domnul tău.
Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ridicatu-s-au porţile cereşti, îngerii au lăudat şi a primit Hristos vistieria fecioriei Maicii Sale. Heruvimii te-au ridicat cu veselie şi Serafimii te slăvesc, bucurându-se.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeiasca şi nespusa frumuseţe a bunătăţilor Tale, Hristoase, voi spune: că din veşnica slavă, strălucire împreună vecuitoare şi ipostatnică luând, din pântecele fecioresc întrupându-Te, celor din întuneric şi din umbră le-ai răsărit ca un Soare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca pe nor adunarea apostolilor, Fecioară, fiind purtată, s-a adunat în Sion de la margini, ca să slujească ţie, norului celui uşor, din care Dumnezeu Cel Preaînalt, celor din întuneric şi din umbră, le-a răsărit Soare al dreptăţii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Limbile cele de Dumnezeu primite, ale trâmbiţelor dumnezeieştilor bărbaţi, cu glas bine răsunător, Născătoarei de Dumnezeu au strigat cântare de petrecere, cu Duhul glăsuind: Bucură-te, izvorul cel nestricat al întrupării lui Dumnezeu celei de viaţă începătoare şi izbăvirea tuturor.

Cântarea a 6-a

Irmos: Focul cel dinăuntru al chitului născut în luciul mării a fost închipuire a îngropării Tale celei de trei zile, al căreia prooroc Iona s-a arătat. Că, fiind izbăvit precum s-a şi spus mai înainte, nevătămat striga: jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Datu-ţi-a ţie cele mai presus de fire Împăratul, Dumnezeul tuturor; că, precum în naştere Fecioară te-a păzit, aşa şi în groapă trupul ţi-a ferit fără stricăciune şi împreună te-a prea mărit în dumnezeiasca mutare, cinste ţie, Maicii, ca un Fiu dăruindu-ţi.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu adevărat pe tine ca pe o făclie luminoasă a Focului celui fără materie; ca pe o cădelniţă de aur a Cărbunelui celui dumnezeiesc; ca pe o năstrapă şi toiag şi tablă de piatră de Dumnezeu scrisă; ca pe un sicriu sfânt şi ca pe o masă a Pâinii Vieţii, în Sfânta Sfintelor te-a sălăşluit, Fecioară, Cel Născut al tău.

Condac, glasul al 2-lea: Pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce este în rugăciuni neadormită şi folosinţă, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu au ţinut-o. Căci, ca pe Maica Vieţii, la viaţă a mutat-o Cel ce S-a sălăşluit în pântecele ei cel pururea fecioresc.

Cântarea a 7-a

Irmos: Mâniei celei fără de ruşine şi focului, dumnezeiasca dragoste împotrivindu-se, focul adică l-a răcorit, iar de mânie şi-a râs; prin vioara cea cuvântătoare şi de Dumnezeu însufleţită, care cu cele trei cântări ale sfinţilor, împotriva organelor de cântare ale păgânilor, în mijlocul văpăii, a răsunat: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Tablele cele de Dumnezeu lucrate şi scrise cu Dumnezeiescul Duh, Moise cu mânie le-a sfărâmat; iar Stăpânul Aceluia păzind nevătămată pe Ceea ce L-a născut, în Locaşurile cereşti acum a aşezat-o. Cu aceia săltând, grăim lui Hristos: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

În bine slăvită şi aleasa zi a mutării curatei Fecioare, cu mâini iscusite să cântăm în chimvale şi în lăuta inimii şi cu buze curate să dăm glas gândului înalt în trâmbiţă şi să grăim: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Poporule, cel de Dumnezeu înţelepţit, adună-te; că locaşul dumnezeieştii slave din Sion se mută la Locaşul ceresc. Acolo este glasul cel curat al celor ce prăznuiesc, glasul bucuriei celei negrăite al celor ce cântă lui Hristos întru veselie: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Îngerul lui Dumnezeu cel prea puternic a arătat tinerilor văpaia, răcorind pe cuvioşi, iar pe cei necredincioşi arzând şi pe Născătoarea de Dumnezeu a făcut-o izvor de viaţă începător, stricare a morţii şi viaţă izvorând celor ce cântă: pe Făcătorul singur să-L lăudăm cei mântuiţi şi să-L prea înălţăm întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu cuvinte au urmat dumnezeiescul sicriu celui de sfinţenie, toată mulţimea cuvântătorilor de Dumnezeu în Sion, strigând: unde te duci acum cortul Dumnezeului celui Viu? Nu înceta privind la cei ce cântă cu credinţă: pe Făcătorul singur să-L lăudăm cei mântuiţi şi să-L prea înălţăm în veci.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Înălţându-ţi mâinile cu care ai îmbrăţişat pe Dumnezeu trupeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ai zis cu îndrăzneală ca o Maică către Cel pe care L-ai născut: pe cei pe care mi i-ai dat mie în veci îi păzeşte, că strigă către Tine: pe Făcătorul singur să-L lăudăm cei mântuiţi şi să-L prea înălţăm în veci.

Cântarea a 9-a

Stih: ***Neamurile toate te fericesc pe tine, singura de Dumnezeu Născătoare.***

Se biruiesc hotarele firii întru tine, curată Fecioară, că naşterea fecioreşte şi moartea arvuneşte viaţă. Ceea ce eşti după naştere Fecioară şi după moarte vie, izbăveşti pururea Născătoare de Dumnezeu, moştenirea ta.

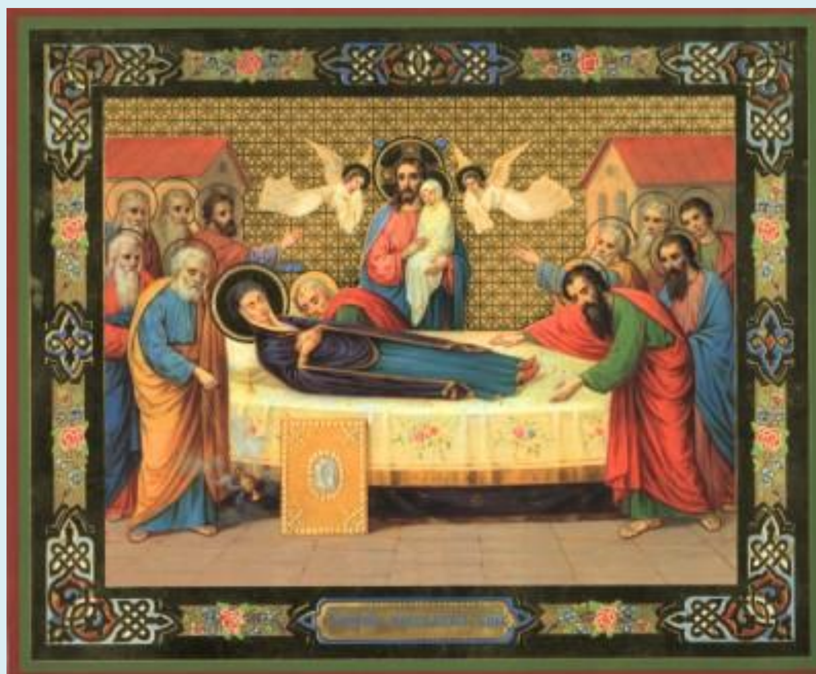
Stih: ***Neamurile toate te fericesc pe tine, singura de Dumnezeu Născătoare.***

Spăimântatu-s-au Puterile îngereşti, văzând în Sion pe Stăpânul lor, luând pe mâini suflet de femeie. Căci, către Ceea ce L-a născut întru curăţie, El ca un Fiu a strigat: vino, curată şi cu Fiul şi Dumnezeul tău, împreună te prea slăveşte.

Stih: ***Neamurile toate te fericesc pe tine, singura de Dumnezeu Născătoare.***

Aşezat-a ceata apostolilor trupul tău cel de Dumnezeu primitor, cu frică văzându-l şi cu glas mare vestind. Şi în cereştile cămări, la Fiul tău, mergând, izbăveşti pururea, Fecioară, moştenirea ta.

Canon de rugăciune la praznicul adormirii Maicii Domnului (2)

Canon de rugăciune la praznicul adormirii Maicii Domnului (2) (s.v. 15 august / s.n. 28 august):

https://www.academia.edu/86019335/Canon_de_rug%C4%83ciune_la_praznicul_adormirii_Maicii_Domnului_2_15_august_

https://archive.org/details/canon-2

https://www.slideshare.net/slideshow/canon-de-rugaciune-la-praznicul-adormirii-maicii-domnului-2-s-v-15-august-s-n-28-august/271405904

***

Tropar la praznicul adormirii Maicii Domnului, glasul 1: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

facere a lui Ioan Damaschin

Cântarea 1

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta adormirea ei, bucurându-mă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Fecioare tinere, cu Mariam, proorociţa, cântare de petrecere acum cântaţi. Că Fecioara şi singura de Dumnezeu Născătoarea la odihna cerească se mută.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

După vrednicie, pe tine, ca pe un cer însufleţit, te-au primit cereştile şi dumnezeieştile locaşuri, prea curată. Şi ai stat luminos înfrumuseţată, ca o Mireasă cu totul fără prihană, înaintea Împăratului şi Dumnezeu.

Catavasie: Cea împodobită cu dumnezeiasca Slavă, sfinţita şi lăudata pomenirea ta, Fecioară, pe toţi credincioşii la veselie i-a adunat şi începând Mariam, cu timpane şi cu hore, cântă Unuia-Născut al tău, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, izvorul cel viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întărăşte-i întru dumnezeiască adormirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Din coapse muritoare ieşind, curată, cu firea asemenea fiind, odihnă ai primit. Şi ca Una care ai născut Viaţa cea adevărată, te-ai mutat la viaţa cea dumnezeiască şi ipostatnică.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Adunarea cuvântătorilor de Dumnezeu de la margini şi mulţimea îngerilor de sus au mers la Sion cu voinţa cea atotputernică, după vrednică datorie slujind, Stăpână, îngropării tale.

Catavasie: Cel ce eşti Făcător şi Cuprinzător a toate, înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu, Hristoase, neclintită şi nemişcată, întăreşte Biserica, Cel ce Însuţi eşti Sfânt şi întru Sfinţi Te odihneşti.

Cântarea a 4-a

Irmos: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.
Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Minune era a vedea Cerul cel însufleţit al Împăratului tuturor, trecând din deşertăciunile pământului. Cât sunt de minunate lucrurile Tale! Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Întru mutarea ta, Maica lui Dumnezeu, trupul cel prea desfătat şi de Dumnezeu primitor, Oştile îngereşti, cu prea sfinţite aripi, cu frică şi cu bucurie l-au acoperit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

De vreme ce Rodul cel Necuprins al acesteia, prin care cerul s-a făcut, a luat îngropare de bunăvoie ca un mort, cum să nu sufere îngropare Ceea ce a născut neştiind de nuntă.

Catavasie: Graiurile proorocilor şi preînchipuirile au proorocit Întruparea Ta cea din Fecioară, Hristoase. Lumina strălucirii Tale întru lumina neamurilor va ieşi şi va striga Ţie adâncul cu veselie: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate întru cinstită adormirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, de pe pământ te-ai mutat la veşnicele Locaşuri şi la Viaţa cea fără de sfârşit. Iar acum, tuturor celor ce te laudă pe tine, mântuire le dăruieşti prin mijlocirile tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să glăsuiască trâmbiţele cuvântătorilor de Dumnezeu, astăzi; limbile omeneşti cele mult grăitoare acum să laude şi să strige toată suflarea, cu lumină nemăsurată strălucind; îngerii să cânte adormirea Fecioarei.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Se cuvenea, Fecioară, ca vasul alegerii, locaşul de petrecere cel minunat şi cu totul sfinţit lui Dumnezeu, să fie primit dumnezeieşte şi cu cântări să fie cu adevărat mărit, de Dumnezeu Născătoare, prea lăudată.

Catavasie: Dumnezeiasca şi nespusa frumuseţe a bunătăţilor Tale, Hristoase, voi spune: că din veşnica Slavă strălucire împreună vecuitoare şi ipostatnică luând, din pântecele fecioresc Întrupându-Te, celor din întuneric şi din umbră le-ai Răsărit ca un Soare.

Cântarea a 6-a

Irmos: Înţelepţii de Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit, al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce S-a născut dintr-însa.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Din tine a răsărit Viaţa, cheile feciorîei nestricând; deci, cum ar fi fost prea curatul şi de viaţă începătorul tău trup, împărtăşit cu ispita morţii?

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Locaş find Vieţii, ai dobândit viaţa cea pururea fiitoare; că prin moarte ai trecut la viaţă, Ceea ce ai născut Viaţa cea ipostatnică.

Catavasie: Focul cel dinăuntru al chitului născut în luciul mării a fost închipuire a îngropării Tale celei de trei zile, al căreia prooroc Iona s-a arătat. Că, fiind izbăvit precum s-a şi spus mai înainte, nevătămat striga: jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne.

Condac, glasul al 2-lea: Pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce este în rugăciuni neadormită şi folosinţă, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu au ţinut-o. Căci, ca pe Maica Vieţii, la viaţă a mutat-o Cel ce S-a sălăşluit în pântecele ei cel pururea fecioresc.

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit fâpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte înfruntând-o, se bucurau, cântând: Prealăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Doamne şi fecioare, cinstiţi pomenirea Fecioarei şi Maicii lui Dumnezeu; bătrâni şi domni, împăraţi şi judecători, cântaţi: Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să trâmbiţeze cu trâmbiţă duhovnicească munţii cei cereşti; să se bucure acum dealurile şi să salte dumnezeieştii apostoli: că Împărăteasa se mută la Fiul său, să împărăţească cu Dânsul în veci.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Preasfinţită mutarea Maicii Tale celei dumnezeieşti şi nestricate, cetele cele mai presus de lume ale Puterilor celor de sus le-a adunat, ca să se veselească împreună cu cei de pe pământ, care cântă Ţie: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Catavasie: Mâniei celei fără de ruşine şi focului, dumnezeiasca dragoste împotrivindu-se, focul adică l-a răcorit, iar de mânie şi-a râs; prin vioara cea cuvântătoare şi de Dumnezeu însufleţită, care cu cele trei cântări ale sfinţilor, împotriva organelor de cântare ale păgânilor, în mijlocul văpăii, a răsunat: Prea slăvite Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită; pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pomenirea ta, Fecioară prea curată, o măresc Căpeteniile şi Stăpâniile şi Puterile, Îngerii, Arhanghelii, Scaunele, Domniile, Heruvimii şi Serafimii; iar neamul omenesc o lăudăm şi o prea înălţăm întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cel ce S-a sălăşluit în chip minunat în pântecele tău cel curat şi din el S-a Întrupat, Acesta, duhul tău cel prea sfinţit primindu-l, la Sine l-a făcut odihnă, ca un datornic Fiu. Pentru aceasta, pe tine, Fecioară, te lăudăm şi te prea înălţăm întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

O, minuni mai presus de minte, ale pururea Fecioarei şi Maicii lui Dumnezeu! Că în groapă sălăşluindu-se, a arătat groapa Rai. Acesteia, stând înainte astăzi, bucurându-ne, cântăm: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie: Îngerul lui Dumnezeu Cel Preaputernic a arătat tinerilor văpaia, răcorind pe cuvioşi, iar pe cei necredincioşi arzând şi pe Născătoarea de Dumnezeu a făcut-o izvor de viaţă începător, stricare a morţii şi viaţă izvorând celor ce cântă: pe Făcătorul Singur să-L lăudăm cei mântuiţi şi să-L prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Stih: ***Îngerii văzând adormirea Fecioarei s-au înspăimântat: cum Fecioara de pe pământ se înalţă la cele de sus.***

Tot neamul omenesc să salte cu Duhul, fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfinţita adormire a Maicii lui Dumnezeu şi să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Stih: ***Îngerii văzând adormirea Fecioarei s-au înspăimântat: cum Fecioara de pe pământ se înalţă la cele de sus.***

Veniţi în Sion, în Muntele cel dumnezeiesc şi glasul lui Dumnezeu cel Viu auzind, să ne bucurăm văzând că pe Născătoarea de Dumnezeu la Cortul cel foarte bun şi dumnezeiesc, în Sfintele Sfintelor, ca pe Maica Sa, Hristos a mutat-o.

Stih: ***Îngerii văzând adormirea Fecioarei s-au înspăimântat: cum Fecioara de pe pământ se înalţă la cele de sus.***

Veniţi credincioşii, să ne apropiem de mormântul Maicii lui Dumnezeu şi să-l cuprindem cu inima, cu buzele, cu ochii şi cu faţa, curat atingându-ne de el. Şi să luăm daruri prisositoare de tămăduiri, care izvorăsc din izvorul cel pururea curgător.

Stih: ***Îngerii văzând adormirea Fecioarei s-au înspăimântat: cum Fecioara de pe pământ se înalţă la cele de sus.***

Primeşte de la noi cântarea de petrecere, Maica Dumnezeului celui Viu. Şi cu darul tău cel dumnezeiesc şi de lumină purtător, ne umbreşte şi iubitorului de Dumnezeu popor pace, iertare şi sufletelor mântuire dăruieşte.

Catavasie: Se biruiesc hotarele firii întru tine, curată Fecioară, că naşterea fecioreşte şi moartea arvuneşte viaţă. Ceea ce eşti după naştere Fecioară şi după moarte vie, izbăveşti pururea Născătoare de Dumnezeu, moştenirea ta.

Canon de mângâiere către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

ce se cântă la toată întristarea, facere a Sfântului Teodor Studitul

Cântarea I

Suntem aruncați în mii de nenorociri, răbdând cumplite dureri în acestea, dar tu, Maica lui Dumnezeu, din ele smulge pe cei ce se încred în tine.

Multe dintre cele pline de multă larmă tulbură foarte inimile noastre. Liniște dă-ne tu, Fecioară, celor ce te au pe tine ocrotitoare nebiruită.

Întărind mintea și cugetele noastre ale netrebnicilor și nevrednicilor robilor tăi, dă-ne putere, Fecioară, cu ușurință să stăm împotriva greutăților.

Ceea ce ai mântuit pe toți pământenii, izbăvindu-i pururea din cumplite primejdii, mântuiește și acum de toată vătămarea pe rugătorii tăi, păzindu-ne pe noi, Mireasă dumnezeiască.

Cântarea a 3-a

Furtuna deznădăjduirii suflă acum asupra noastră, Stăpână, mângâierea lumii, pe aceasta potolește-o, ducându-ne pe noi toți la țărmul liniștii, cârmuindu-ne cu harul ajutorului tău.

Din înrâuririle demonilor multe pătimim, pentru aceea ne ducem toată viața în chinuri, dar tu ajută-ne, ceea ce ești pricina dumnezeieștii bucurii, grabnic risipind cele mâhnicioase.

Cu rugăciunile tale de maică, potolește valul chinurilor care i-a ajuns pe robii tăi, adormind vânturile cele potrivnice, alungând departe de noi furtuna vrăjmașă.

Pe Fiul tău înduplecându-L, pe Domnul cel plin de bunăvoire, dă dezlegare, numai printr-un semn, rugătorilor tăi din toată răutatea, ca să alunge cele întristătoare, ca una ce ai putere, Născătoare de Dumnezeu.

Cântarea a 4-a

Valurile întristării care cumplit acum mă înviforează îmblânzește-le ceea ce ai născut limanul cel liniștit al bucuriei, Maică Fecioară.

Izbăvește-ne din dureri, plecându-te rugăciunilor noastre vrednice de milă, oprind toată nenorocirea care vine asupra noastră pe neașteptate, ceea ce ești fără de prihană.

În împrejurări întristătoare ne istovim de tot noi, nenorociții. Dar greutatea acestora, Fecioară, prefă-o în ușurință.

Vindecă durerea care acum ne cuprinde pe noi, robii tăi, ceea ce ai scăpat la naștere de chinurile cele de maică, Mireasă dumnezeiască.

Cântarea a 5-a

Risipește negura deznădejdii, prea desăvârșită Fecioară, luminându-ne cu lumina ta sufletele celor ce aleargă la tine cu râvnă, Preanevinovată.

Întărește cu putere inimile celor ce te cinstesc pe tine ca, umbrite fiind de harul dumnezeiesc, să rămână nevătămate de săgetările durerilor ce se abat asupra lor.

Pe șarpele cel viclean, care îi atacă pe rugătorii tăi, pregătind uneltiri în ascuns, în tot chipul nimicindu-l, omoară-l.

Pe tot vrăjmașul care uneltește cu dușmănie împotriva noastră, a robilor tăi Preanevinovată, cu puterea ta dumnezeiască îl nimicește.

Cântarea a 6-a

S-au întărit cei puternici, s-au întărit asupra robilor tăi, Maica lui Dumnezeu, Fecioară, cei ce prin fire ne dușmănesc pe noi războindu-ne și necăjindu-ne fără de măsură. Dar tu nădejdea cea puternică, ridicând sprânceana, pe aceștia oprește-i.

Rănile, în chip vădit, pe cât se pare, ne țin pe noi nevindecați. Pentru aceea și până acum ne îmbolnăvesc în chip de nevindecat, aduc asupra noastră plăgi, biciuindu-ne chinuitor. Dar din toate acestea, tu, curată, slobozește-ne.

Robi făcându-ne plăcerilor vieții, depărtați fiind de toată înfrânarea, suntem stăpâniți de până acum de boli nevindecate, prin cea mai dreaptă judecată a lui Dumnezeu. Ci adâncul relelor noastre să-l biruiască bunătatea ta cea nesfârșită.

A revărsat asupra noastră Domnul mânia Lui prin dreapta Lui hotărâre. Căci ca pe niște prunci purtând numele mâniei, așa ne-a cuprins urgia mâniei Lui, făcându-ne pășune în chip cumplit. Ci tu, Fecioară, îmbunează-L către noi.

Cântarea a 7-a

Cu rugăciunile tale, Născătoare de Dumnezeu, pe Fiul tău roagă-L să Se arate milostiv către păcătoșii robii tăi și care strigă cu căldură și cu credință: binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Nădăjduind să dobândim acum, Preacurată, prin tine, dumnezeiasca milă, aducem cu osteneli glasuri rugătoare, înmulțind rugăciunile, grăind curatei tale icoane ca și când ar fi vie.

Comoară văzându-te pe tine, nedeșertându-te deloc și necheltuită, alergăm toți să scoatem îmbelșugate binefaceri, bogăție care nu se poate lua. Nu ne lipsi acum pe noi de asemenea nădejdi.

Micimea minții noastre ne îngreunează cu totul, Preanevinovată, ducându-ne în întristare, în lacrimi și osteneli. Ci din aceasta scoate pe cel ce strigă: Dumnezeul părinților noștri binecuvântat ești.

Cântarea a 8-a

Amărăciunile inimii cine le poate risipi cu ușurință, Fecioară, dacă nu singură cu adevărat dumnezeiasca ta rugăciune.

Amarele dureri ale rugătorilor tăi, cine le va potoli? Dacă nu singură tu, Maica lui Dumnezeu, ceea ce ai născut pe doctorul sufletelor.

Tu vindeci sufletele noastre cu totul îndurerate, tu alungi negura ispitelor, Ceea ce ești fără de prihană, cu razele curatei tale mijlociri.

Tu prefaci împrejurările cele cumplite în bucurie, ceea ce ai născut bucuria, Stăpâna lumii, ocrotirea credincioșilor.

Cântarea a 9-a

Născând pe Domnul tuturor cu trup, dăruiește-ne nouă slobozire din chinuri cu dumnezeieștile tale rugăciuni către El, cele bine primite.

Miluiește, Fecioară, pe robii tăi cei vrednici de milă, slobozindu-i pe ei din toată boala nevindecată, punând frâu atacurilor care vin asupra noastră.

Umple de bucurie și de veselie pe robii tăi, care aleargă la tine din inimă curată, fără de prihană Fecioară, depărtând durerile inimilor.

Pe Dumnezeu, binefăcătorul tuturor și Mântuitorul, cu rugăciunile tale de maică roagă-L să izbăvească din primejdii, Curată, pe toți robii tăi.

Acatistul Adormirii Maicii Domnului

Acatistul şi Canoanele de rugăciune la praznicul Adormirii Maicii Domnului (s.v. 15 august / s.n. 28 august):

https://www.academia.edu/43999789/Acatistul_%C5%9Fi_Canoanele_de_rug%C4%83ciune_la_praznicul_Adormirii_Maicii_Domnului_15_august_

https://archive.org/details/ac.-si-canoane

https://www.slideshare.net/steaemy1/acatistul-i-canoanele-de-rugciune-la-praznicul-adormirii-maicii-domnului-15-august

***

Acatistul Adormirii Maicii Domnului (s.v. 15 august / s.n. 28 august):

https://www.academia.edu/85730572/Acatistul_Adormirii_Maicii_Domnului_15_august_

https://archive.org/details/ac._20220827

https://www.slideshare.net/slideshow/acatistul-adormirii-maicii-domnului-s-v-15-august-s-n-28-august/271406065

***

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Adormirii Maicii Domnului - Arhidiacon Vlad Rosu:
https://www.youtube.com/watch?v=MccOXXVKZRg

***

Troparul adormirii Maicii Domnului, glasul 1: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Sculatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

&&&

Condacul 1

Celei alese dintre toate neamurile, Maicii lui Dumnezeu, Împărătesei, celei ce te sui de la pământ la cer, cântare cu cucernicie, pentru prea cinstita ta adormire, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu. Iar tu, ca ceea ce ai biruinţă peste moarte, de toate întâmplările aducătoare de moarte ne păzeşte pe noi, ca să-ţi cântăm: ***Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!***

Icosul 1

Îngerul întâistătător din cer a fost trimis să spună Născătoarei de Dumnezeu mutarea ei la cer, fără de grijă şi mai înainte să vestească venirea la ea a Fiului lui Dumnezeu. Şi luminat strălucind, înaintea ei stând, a zis aşa:
Bucură-te, prea veselă Maică a Împăratului;
Bucură-te, Maica lui Dumnezeu, Împărăteasa cerului şi a pământului;
Bucură-te, prea mărită, că vine cu slavă la tine Fiul lui Dumnezeu să te ia la cer;
Bucură-te, ceea ce eşti prea mărită, prin vestirea ducerii tale către Fiul tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, cea aleasă de Dumnezeu din toate neamurile;
Bucură-te, sfântă încăpere a Cuvântului lui Dumnezeu;
Bucură-te, plinirea vestirii profeţilor;
Bucură-te, prea cinstită cunună a apostolilor;
Bucură-te, podoaba şi stăpânirea ocârmuitorilor;
Bucură-te, înfrumuseţarea arhiereilor şi podoaba preoţilor;
Bucură-te, povăţuitoarea monahiilor celor înţelepţite de Dumnezeu, către Împărăţia cea de sus;
Bucură-te, ceea ce deschizi uşile Raiului neamului creştinesc, celor care pururea te fericesc pe tine;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 2-lea

Marii ierarhi Dionisie, tainicul ceresc, Ierotei cel minunat şi Timotei, cel încuviinţat cu dumnezeiasca arhierie, văzând ceata apostolilor, adusă cu voia ta pe nori de la marginea lumii, la prea cinstită adormirea ta, prea nevinovaţi cântau lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Toată făptura cea înţelegătoare, împreună cu căpeteniile cetelor cereşti, au venit cu Împăratul lor, care în mâinile cele începătoare de viaţă, a luat sufletul Mamei Sale. Iar Petru, cel cu credinţă fierbinte, cu multe lacrimi a zis către ea aşa:
Bucură-te, Maica Făcătorului lumii care te-ai suit la cele fără de grijă;
Bucură-te, ceea ce te-ai mutat la lărgimile cele mari ale cerului;
Bucură-te, că prin suirea ta, ai sfinţit cele patru stihii;
Bucură-te, că prin mergerea ta, ai veselit cele cereşti;
Bucură-te, ceea ce ai fost primită în frumosul Ierusalim de sus;
Bucură-te, ceea ce cu bucurie ai intrat în lăcaşurile cele nefăcute de mâini omeneşti;
Bucură-te, Împărăteasa heruvimilor şi a serafimilor;
Bucură-te, Stăpâna îngerilor şi a arhanghelilor;
Bucură-te, mângâierea şi izbăvirea credincioşilor;
Bucură-te, ajutorul şi sprijinirea moştenirii tale;
Bucură-te, solitoarea către Dumnezeu, pentru tot neamul creştinesc;
Bucură-te, întru tot bună şi dătătoarea tuturor bunătăţilor;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 3-lea

Puterea Celui de Sus a răpit din India pe Toma, care prin oarecare voire a lui Dumnezeu nu s-a întâmplat la prea cinstita adormire a Maicii lui Dumnezeu să fie de faţă, şi a fost dus la mormântul cel primitor de viaţă. Deci pentru Toma, fiind desfăcut mormântul, plecându-se să o vadă acolo, a cunoscut că este înălţată la cer şi crezând vedeniei sale celei din călătorie prin văzduh, a cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

A înţeles astfel ucenicul că din iconomia lui Dumnezeu i-a fost rânduit să nu se întâmple să fie la înmormântarea Maicii Domnului împreună cu ceilalţi. Pentru aceea, bucurându-se pentru adormirea ei cea fără de moarte, a zis aşa:
Bucură-te, că ai fost luată de la pământ de Fiul tău;
Bucură-te, că te-ai suit la cele înalte, spre a te îndulci de slava lui Hristos;
Bucură-te, că te-ai suit la cele de sus, înconjurată de toate căpeteniile îngereşti, şi i-ai aruncat lui Toma omoforul tău din văzduh, ca o adeverire, spre mărturie;
Bucură-te, că ai fost purtată de heruvimi, la cele mai presus de ceruri;
Bucură-te, că ai fost înălţată cu cântare de mare cuviinţă prin porţile cereşti, de mai-marii puterilor îngereşti;
Bucură-te, că eşti înconjurată şi fericită de toţi locuitorii Cerurilor;
Bucură-te, cer pământesc, care eşti înălţată la locuinţa Celui de Sus;
Bucură-te, tronul Domnului, care eşti înălţată de la pământ la Împărăţia cerească;
Bucură-te, solitoarea noastră şi tare sprijinire la Fiul tău;

Bucură-te, chezăşia noastră către Dumnezeu, spre mântuire;
Bucură-te, Împărăteasa creştinilor şi ajutătoare pentru dobândirea Împărăţiei cereşti;
Bucură-te, Maica Vieţii şi după Dumnezeu, nădejdea vieţii noastre celei veşnice;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 4-lea

Vifor de gânduri netrebnice şi necredincioase având în sine evreul Atonie şi văzând pe purtătorii de Dumnezeu apostoli ducând la mormânt cu mare cinste trupul cel prea curat al Maicii lui Dumnezeu, s-a pornit ca să-l răstoarne. Dar fără de veste, odată cu orbirea, i s-au tăiat şi mâinile, ce au rămas lipite de pat. Acela apoi, prin credinţă, Mamă a lui Dumnezeu te-a mărturisit pe tine, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Auzind tainicii apostoli şi singurii văzători ai Cuvântului pe îngeri cântând înalte cântări, la înmormântarea trupului celui de Dumnezeu purtător şi vrând să-i dea cinstea cea plăcută lui Dumnezeu, s-au nevoit cu un glas a cânta aşa:
Bucură-te, ceea ce ai luat buna vestire, pentru mergerea ta la Împărăţia cea de Sus;
Bucură-te, ceea ce de la binevestitorul Gavriil ai primit ramura cea de bucurie a Raiului;
Bucură-te, că ai luminat mulţimea heruvimilor cea prea cinstită;
Bucură-te, că ai luminat firea serafimilor cea prea mărită;
Bucură-te, ceea ce ai fost de patriarhii Avraam, Isaac şi Iacov mai înainte închipuită;
Bucură-te, ceea ce ai fost de profet mai înainte vestită;
Bucură-te, că ai înfrânt semeţia cea rea a evreului;
Bucură-te, că ai dat lui vindecare;
Bucură-te, ceea ce ai întors necredinţa lui Atonie la credinţă;
Bucură-te, ceea ce ai primit pocăinţa lui;
Bucură-te, că înalţi la cer pe cei ce au iubire şi credinţă către tine;
Bucură-te, că eşti izbăvitoarea celor ce cu credinţă tare cheamă numele tău în ajutor;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 5-lea

Sfinţii apostoli, ca nişte stele conduse de Dumnezeu fiind în lume, împrăştiaţi pentru predicarea Evangheliei, răpiţi au fost pe nori prin văzduh şi aduşi spre înmormântarea Maicii Domnului, pe care cu laude şi cu cântare petrecând-o împreună cu îngerii cântau: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Văzând văzătorii de Dumnezeu pe Stăpânul lor luând în mâini sufletul Maicii Sale şi cunoscând că El este Domnul, s-au nevoit cu cântări sfinte a lăuda pe cea binecuvântată şi au cântat aşa:
Bucură-te, Împărăteasă, care ai purtat pe Cel ce împărăţeşte peste toate;
Bucură-te, ceea ce şi tu însăţi eşti purtată de mâinile Fiului tău;
Bucură-te, sceptru împărătesc, din dreapta lui Hristos;
Bucură-te, stâlparea porumbiţei, cea din mâna lui Noe;
Bucură-te, toiagul lui Aaron, care a odrăslit neputreziciunea;
Bucură-te, crinul cel neveştejit, care a înflorit nemurirea;
Bucură-te, chivotul însufleţit de Dumnezeu, al dumnezeiescului părinte David;
Bucură-te, psaltire şi alăută prea frumoasă, ce ai ridicat mărirea profeţiei;
Bucură-te, chivot însufleţit al sfinţeniei Domnului;
Bucură-te, viaţă care ne-ai adus pe noi întru bucurie Domnului;
Bucură-te, cortul cel umbrit de heruvimi;
Bucură-te, Sfânta Sfintelor, cea grăită de serafimi;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 6-lea

Apostolii, purtători ai cuvântului lui Dumnezeu în lume, după ducerea Maicii Domnului la cele de sus, fiind aşezaţi la obişnuita masă comună şi luând o parte de pâine şi înălţând-o în numele Domnului, deodată au văzut de sus pe Împărăteasa, Născătoarea de Dumnezeu, împreună cu îngerii purtători de lumină, şi auzind-o, dându-le lor pace de la Fiul ei şi Dumnezeu, au cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Strălucit-a nouă de voie Hristos, Soarele dreptăţii, din prea curatele tale coapse şi prin buna înţelepciune a predicii apostolilor lumea s-a luminat, iar pe tine, Maica Lui din neam în neam te-a prea mărit. Pentru aceasta şi noi te fericim cântând ţie:
Bucură-te, pururea Fecioară, că de toate neamurile în veci eşti mărită;
Bucură-te, prea bună şi prea îndurată, asupra oamenilor mare ajutătoare;
Bucură-te, că ai împlinit făgăduinţa cetei ucenicilor;
Bucură-te, că prin mijlocirea ta, dai pace lumii de la Fiul tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, privire prea dorită şi dulce a Sfinţilor;
Bucură-te, bucuria cea întru tot veselitoare, a prea cuvioaselor maici şi a sfintelor fecioare;
Bucură-te, că treci peste corturile drepţilor din Rai;
Bucură-te, că îndreptezi pe toţi spre dumnezeiasca slavă cerească;
Bucură-te, plinirea doririi tuturor lucrurilor celor bune;
Bucură-te, începutul mântuirii omeneşti;

Bucură-te, Împărăteasa celor ce împărăţesc după Dumnezeu pe pământ;
Bucură-te, Doamna şi Stăpâna celor ce domnesc după Domnul şi Stăpânul cerului;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 7-lea

Pe toţi cei ce vor să intre cu credinţă în Sfânta ta biserică, Născătoare de Dumnezeu, pururea îi miluieşti, iar pe cei ce te măresc, de toate asupririle şi supărările îi izbăveşti. Pentru aceea, şi bine credinciosului nostru popor, care pururea te fericeşte, învingere asupra potrivnicului îi dăruieşte şi toate cele de mântuire ne dă nouă, care ne rugăm ţie, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Arătat-a făptură nouă, arătându-Se nouă Domnul, Făcătorul tuturor, prin tine, Născătoare de Dumnezeu; iar tu, având purtare de grijă pentru noi, care cu cinste serbăm adormirea ta, primeşte să cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, Maica lui Dumnezeu, cea aleasă dintre pământeni;
Bucură-te, ceea ce eşti mai presus de cele pământeşti şi de cele cereşti;
Bucură-te, că te-ai suit mai sus de heruvimi şi de serafimi;
Bucură-te, că ai adunat prin nori ceata apostolilor la înmormântarea ta;
Bucură-te, căci cu puterea lui Dumnezeu, dovedire învederată, după înmormântarea ta, înaintea lui Toma te-ai arătat în văzduh, când venea pe nori;
Bucură-te, că prin aceasta ai adeverit mutarea ta cu trupul la cer;
Bucură-te, că ai dat lui Toma omoforul tău, ca o podoabă de încredinţare a mutării tale;
Bucură-te, ceea ce eşti împodobită cu frumuseţea tuturor virtuţilor;
Bucură-te, ceea ce ai primit în pântecele tău pe Fiul lui Dumnezeu spre mântuirea oamenilor;
Bucură-te, ceea ce ai înflorit ca un finic cu trupul;
Bucură-te, că te-ai înălţat ca un cedru în slava cea cerească;
Bucură-te, pomul vieţii, cel sădit în mijlocul Raiului celui de sus;
Bucură-te, corabia cea înţelegătoare, ce te-ai înălţat din potopul morţii, la cele de sus;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 8-lea

Ca pe un soare întru cele de sus ştiindu-te pe tine, Stăpână aleasă, suită de Fiul tău la frumuseţile cele mai presus de fire şi la bunătăţile cele nespuse din ceruri, fiind ţinută cu plăcere în mâinile Lui şi cu bucurie stând la dreapta Lui cea începătoare de viaţă, pururea cântăm Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu totul fiind ridicată la cele cereşti, iar pe cele pământeşti nelăsându-le Maica lui Dumnezeu, de mâinile Fiului tău ai fost purtată întru cele nepătrunse, la Ierusalimul cel de sus, în cetatea cea frumoasă şi cu totul luminată ai intrat, de heruvimi şi de toate Puterile cereşti fiind înconjurată şi cântându-ţi-se unele ca acestea:
Bucură-te, al cărei sfânt suflet se sălăşluieşte în Sionul cel de sus şi prea luminat;
Bucură-te, al cărui trup nestricăcios se prea măreşte, împreună cu sufletul;
Bucură-te, ceea ce ai intrat în cetatea cea împărătească a Atotţiitorului;
Bucură-te, ceea ce te-ai înălţat în Raiul cel frumos, sădit sus în ceruri;
Bucură-te, ceea ce te-ai mutat în cetatea împodobită cu pietre strălucitoare;
Bucură-te, ceea ce eşti dusă în cetatea cea înconjurată de oştile cele prea înalte;
Bucură-te, că eşti luată mai presus de ceruri de Fiul tău, cu bună cuviinţă dumnezeiască;
Bucură-te, că eşti mai cinstită decât toate minţile cele nematerialnice ale îngerilor;
Bucură-te, ceea ce duci rugăciunea celor credincioşi la Fiul tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, ceea ce te rogi neîncetat pentru noi la tronul Fiului tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, solitoarea către Dumnezeu, pentru mântuirea lumii;
Bucură-te, apărătoarea neamului creştinesc, dăruită de Dumnezeu;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 9-lea

Toată firea îngerească te înalţă pe tine, Născătoare de Dumnezeu, iar neamurile omeneşti te măresc, ca pe o Maică a lui Dumnezeu şi serbează prea cinstită adormirea ta, Împărătească. Căci pământenii prin tine se împreună cu cele cereşti, iar noi într-un glas cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Cuvintele înaripate ale profeţilor, cele de Dumnezeu insuflate, acum le vedem împlinite întru tine, Născătoare de Dumnezeu. Căci cu adevărat ai născut nouă pe Dumnezeu cu trup. Pentru aceea, crezând taina Cuvântului lui Dumnezeu, cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, începutul cel deplin al Legii şi al profeţilor;
Bucură-te, steaua lui Iacov, cea prevestită de Valaam;
Bucură-te, patul marelui Împărat, cel vestit de Solomon;
Bucură-te, lâna cea rourată de Iisus, preînchipuită de Ghedeon;
Bucură-te, rugul cel nears, mai înainte văzut de primitorul Legii, Moise;
Bucură-te, munte sfânt, privit de bărbatul doririlor;
Bucură-te, scară cerească, văzută de Iacov;
Bucură-te, uşă pecetluită şi neumblată, mai înainte văzută de Iezechiel;
Bucură-te, soarele locuirii lui Hristos, cel mai înainte arătat psalmistului David;

Bucură-te, taina ce s-a prezis de profeţi în multe chipuri;
Bucură-te, că întru tine s-au închipuit cuvintele prezise ale tuturor profeţiilor;
Bucură-te, că ai primit toată iconomia Celui de Sus, pentru mântuirea lumii;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 10-lea
Vrând să mântuiască lumea, Domnul tuturor din neamul pământenilor te-a ales pe tine Maică pentru Sine. Făcându-Se om pentru noi, S-a suit la cer, de unde Se pogorâse şi cu Sine te-a ridicat şi pe tine, spre a petrece în slava cea veşnică a Împărăţiei, împreună cu Dânsul, fără de sfârşit. Pentru aceea, ca un Dumnezeu, auzi de la toţi: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea
Zid eşti credincioşilor, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Şi apărătoare tuturor celor ce aleargă la tine, prea curată, căci tu te-ai mutat la ceruri, ca să fii solitoarea cea mai de aproape, pentru toţi care cântă ţie:
Bucură-te, cetatea marelui Împărat, aşezată deasupra munţilor cereşti;
Bucură-te, zid şi acoperământ, ce nu te ascunzi de la a noastră stăruinţă;
Bucură-te, că ajuţi pe cei credincioşi să biruie uneltirile duşmanilor;
Bucură-te, că ai înfrânt mulţimea agarenilor;
Bucură-te, păzitoarea cea neclintită a ortodocşilor;
Bucură-te, împrăştierea ereticilor;
Bucură-te, că ne eşti pace şi bucurie;
Bucură-te, că ai călcat iadul cel atotpierzător;
Bucură-te, cununa aleasă a celor ce cu mintea întreagă luptă împotriva pornirilor trupului;
Bucură-te, prea mărirea cea mult preţuită a nevoitorilor mucenici;
Bucură-te, solitoarea odihnei celei fericite a ostenitorilor cuvioşi;
Bucură-te, dătătoarea bucuriei celei veşnice a monahilor celor ce bine au vieţuit;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 11-lea
Toată cântarea Cetelor îngereşti laudă adormirea ta cea prea cinstită, ceea ce eşti cu totul lăudată, Stăpână Împărătească, de Dumnezeu Născătoare. Iar noi din inimă aducem ţie, care eşti Maica tuturor, smerita noastră rugăciune, împreună cu Oştile cereşti, cântând lui Dumnezeu, celui ce, după vrednicie, te-a prea mărit pe tine: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Făclie primitoare de lumina cea adevărată te-ai arătat nouă, celor de pe pământ. Căci tu luminezi sufletele şi le îndreptezi spre cunoştinţa de Dumnezeu, ale celor ce serbează mutarea ta cea cu totul cinstită. Pentru aceasta cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, făclia cea nestricată a focului celui nematerialnic;
Bucură-te, aurora cea netrecătoare a Luminii celei neînserate;
Bucură-te, lună strălucitoare din Soarele dreptăţii;
Bucură-te, lumină ce luminezi în întuneric;
Bucură-te, făclie pusă în sfeşnicul cel prea înalt;
Bucură-te, izvorul vieţii, cel răsărit din mormânt la lumină;
Bucură-te, Maica Luminii, care călăuzeşti sufletele celor evlavioşi;
Bucură-te, Maica Dumnezeului tuturor, care mângâi sufletele celor întristaţi;
Bucură-te, ceea ce dăruieşti sfârşit bun celor ce nădăjduiesc spre tine;
Bucură-te, ceea ce la judecata Fiului tău găteşti credincioşilor tăi moştenirea celor din dreapta Lui;
Bucură-te, prea fericită, că prin tine vom fi şi noi fericiţi, având-te pe tine ajutătoare şi sprijinitoare în rugăciuni;
Bucură-te, prea binecuvântată din neam în neam, că Domnul este cu tine, şi prin tine cu noi;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 12-lea
Văzând mulţimile îngereşti harul măririi, în slăvitul Tron ceresc, dăruit Maicii lui Dumnezeu celei cinstite, cu şederea de-a dreapta Fiului ei şi Dumnezeu, i s-au închinat ei Scaunele şi Puterile, au înconjurat-o Începătoriile şi Căpeteniile, i s-au plecat înfricoşaţi Heruvimii, Serafimii şi Domniile, împreună cu Arhanghelii şi Îngerii, care smeriţi, o prea măreau cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Cântând întru tot cinstita ta adormire, lăudăm toţi înălţarea ta la ceruri, Împărăteasă, Maică a lui Dumnezeu. Iar tu, sfinţeşte, măreşte şi miluieşte pe toţi cei ce cu dragoste te laudă aşa:
Bucură-te, ceea ce ai curăţit pământul, cu paşii prea curatelor tale picioare;
Bucură-te, ceea ce ai sfinţit văzduhul cu suirea ta la cer;
Bucură-te, ceea ce te-ai suit la înălţimea cerească;
Bucură-te, ceea ce priveşti toată frumuseţea cea negrăită;
Bucură-te, că şezi întru slava Fiului tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, că te bucuri în veci cu Fiul tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, frumuseţea din dreapta Domnului, care înfrumuseţezi pe toţi cei ce în ceruri te fericesc pe tine;

Bucură-te, bucuria tuturor pământenilor care nădăjduiesc spre tine;
Bucură-te, ceea ce eşti îmbrăcată în soare, care străluceşti cu harul şi cu mărirea toată lumea;
Bucură-te, ceea ce te-ai făgăduit a păzi şi a mântui pe toţi care te cheamă din toată inima;
Bucură-te, Maica lui Dumnezeu, ceea ce eşti mai cinstită şi de Dumnezeu Născătoare numită;
Bucură-te, care de la răsărit şi până la apus eşti prea mărită de toţi credincioşii ortodocşi;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Maică prea lăudată a Împăratului cerului şi al pământului, a lui Hristos Dumnezeul nostru celui nemuritor, care vieţuieşte şi după moarte, primeşte de la noi la cinstită adormirea ta, această rugăciune de acum şi în viaţa aceasta şi la vremea morţii noastre, scapă-ne de toată nenorocirea şi chinul; şi Împărăţiei celei cereşti ne învredniceşte, Împărătească, pe noi cei care cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Apoi se zice din nou:

Icosul 1
Îngerul întâistătător din cer a fost trimis să spună Născătoarei de Dumnezeu mutarea ei la cer, fără de grijă şi mai înainte să vestească venirea la ea a Fiului lui Dumnezeu. Şi luminat strălucind, înaintea ei stând, a zis aşa:
Bucură-te, prea veselă Maică a Împăratului;
Bucură-te, Maica lui Dumnezeu, Împărăteasa cerului şi a pământului;
Bucură-te, prea mărită, că vine cu slavă la tine Fiul lui Dumnezeu să te ia la cer;
Bucură-te, ceea ce eşti prea mărită, prin vestirea ducerii tale către Fiul tău şi Dumnezeu;
Bucură-te, cea aleasă de Dumnezeu din toate neamurile;
Bucură-te, sfântă încăpere a Cuvântului lui Dumnezeu;
Bucură-te, plinirea vestirii profeţilor;
Bucură-te, prea cinstită cunună a apostolilor;
Bucură-te, podoaba şi stăpânirea ocârmuitorilor;
Bucură-te, înfrumuseţarea arhiereilor şi podoaba preoţilor;
Bucură-te, povăţuitoarea monahiilor celor înţelepţite de Dumnezeu, către Împărăţia cea de sus;
Bucură-te, ceea ce deschizi uşile Raiului neamului creştinesc, celor care pururea te fericesc pe tine;
Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!

Condacul 1

Celei alese dintre toate neamurile, Maicii lui Dumnezeu, Împărătesei, celei ce te sui de la pământ la cer, cântare cu cucernicie, pentru prea cinstita ta adormire, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu. Iar tu, ca ceea ce ai biruinţă peste moarte, de toate întâmplările aducătoare de moarte ne păzeşte pe noi, ca să-ţi cântăm: ***Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!***

Şi aceasta:

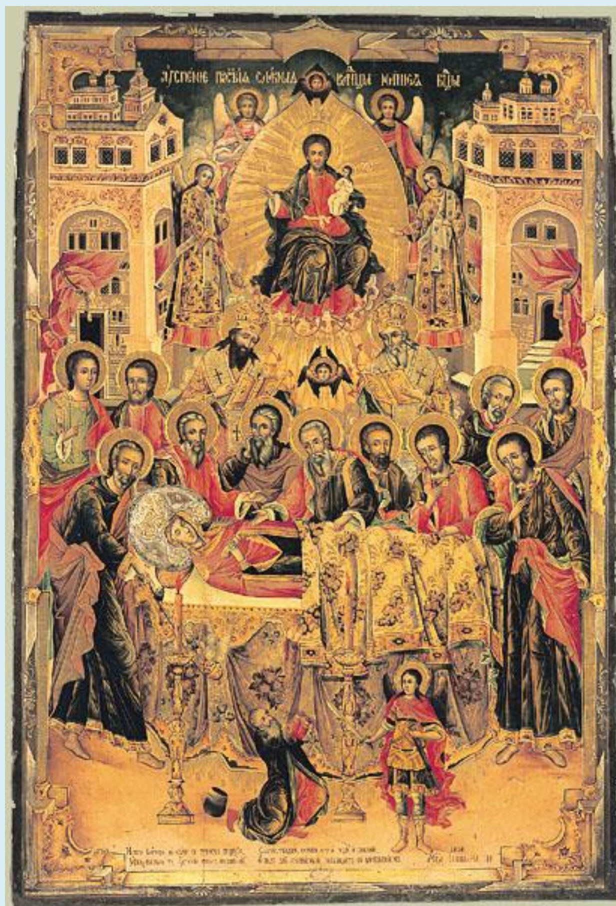
Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Preasfântă Stăpână, de Dumnezeu Născătoare, depărtează de la noi, păcătoşii şi nevrednicii robii tăi, trândăvirea, uitarea, nerecunoştinţa, lenevirea şi toate gândurile cele rele şi viclene, urâte şi defăimătoare. Alungă-le de la inimile noastre cele ticăloase şi de la sufletele noastre cele întinate şi de la mintea noastră cea întunecată. Stinge văpaia patimilor noastre şi ne ajută, că neputincioşi suntem. Fereşte-ne de aducerile aminte, de deprinderile cele viclene şi de toate faptele cele rele, din noapte şi din zi, şi ne izbăveşte de ele. Că prea binecuvântat şi prea mărit este numele tău cel sfânt, în cer şi pe pământ, în vecii vecilor. Amin.

Şi se face otpustul.

Imnografie

Condac la praznicul înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului, glasul 4: Întru mărită pomenirea ta, lumea, împodobită fiind prin gând cu duh fără materie în veselie, strigă către tine: Bucură-te, Fecioară, lauda creştinilor.

Tropar la praznicul înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului, glasul 4: Popoare, înainte dănţuiţi, din mâini bătând cu credinţă şi cu dragoste vă adunaţi astăzi bucurându-vă şi luminat cântaţi toţi cu veselie. Că Maica lui Dumnezeu urmează să treacă de la cele pământeşti la cele de sus cu prea mărire. Pe aceea cu cântări pururea să o mărim că este Născătoare de Dumnezeu.

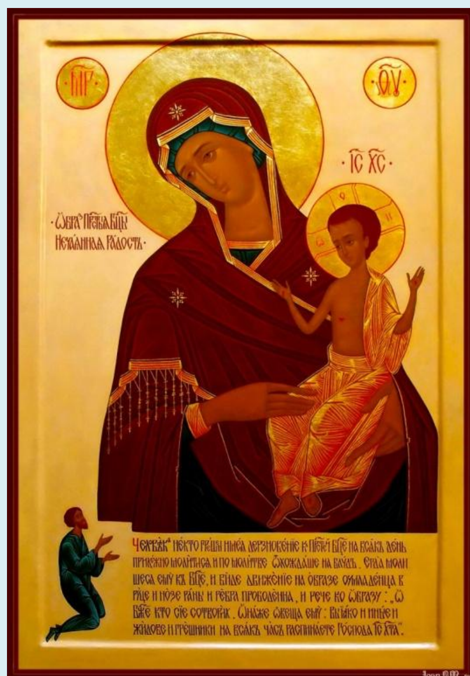
Condac la praznicul adormirii Maicii Domnului: Pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce este în rugăciuni neadormită şi folosinţă, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu au ţinut-o. Căci, ca pe Maica Vieţii, la viaţă a mutat-o Cel ce S-a sălăşluit în pântecele ei cel pururea fecioresc.

Tropar la praznicul adormirii Maicii Domnului: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

(Video) Troparul Înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-inaintepraznuirea-adormirii-maicii-domnului-tropar

(Video) Troparul Adormirii Maicii Domnului - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-adormirea-maicii-domnului-tropar

Rugăciune de pocăinţă către Maica Domnului

Stăpână prea milostivă şi bună, primeşte rugăciunea mea cea ticăloasă ce se aduce ţie din gură netrebnică, deşi toate le ştii, şi mai ales neputinţa mea. Că eu prin tine scap la bunătatea Fiului tău şi prin tine, Doamna mea, m-am abătut din calea ce ducea spre moarte. Şi ştiind faptele şi toate mişcările mele, cele din zi şi din noapte, cele cu lucrul şi cuvântul, cele întru ştiinţă şi întru neştiinţă, îndreptează-mă, că eu pe tine te am mijlocitoare către Hristos, Dumnezeul nostru.

Miluieşte-mă şi mă ajută, îndemnându-mă la tot lucrul bun, după voia Fiului tău şi Dumnezeului nostru. Tu ştii, Stăpână preabună, că din braţele maicii mele spre tine am alergat, ţie am fost dăruit, deşi rău m-am ocârmuit, dar nu am ştiut altă scăpare, părtinitoare, sprijinire şi mijlocitoare către Dumnezeu fără numai pe tine. Şi acum, Stăpâna mea, mărturisindu-mi toate faptele mele cele necuvioase, te rog să mi le ştergi şi să mă miluieşti.

Ştii, Stăpâna mea Născătoare de Dumnezeu, că sunt ca o oaie rătăcită şi ca un străin smerit, care nu are unde să îşi plece capul, fără numai la tine, Maica lui Hristos, Dumnezeul meu.

Tu eşti, Stăpână, ajutorarea mea, tu curăţia mea, tu acoperământul meu, tu chezăşuitoarea mea către Dumnezeu, tu tatăl meu, tu maica mea, tu povăţuitoarea mea şi întru tine îmi pun toată nădejdea mea. Tu cunoşti sărăcia mea şi ştii că nu

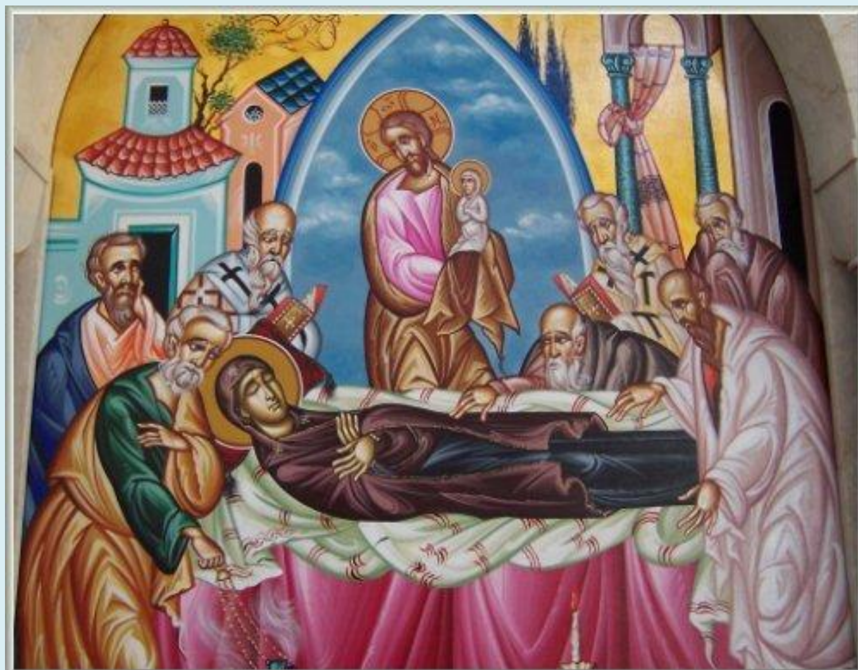
am pe nimeni, fără numai pe tine şi pe Hristos, Cel ce s-a născut din tine. Să nu te îngreţoşezi de mine, nici să mă lepezi de la faţa ta, Preacurată, ca să nu biruiască mulţimea răutăţilor mele bunătatea ta, că al tău este noianul milostivirii, ca ceea ce eşti Maica lui Dumnezeu cel milostiv. Numai de voieşti şi eu m-am mântuit. Nimeni nu se împotriveşte ţie, că eşti Maică a lui Iisus Hristos, Dumnezeul meu, cel ce a făcut toate.

Ştiu că multe sunt păcatele mele şi nu sunt vrednic a privi la înălţimea cerului din pricina fărădelegilor mele, dar dacă tu vei binevoi cine se va împotrivi? Ajută-mi, Stăpână, Născătoare de Dumnezeu, mie, celui fără de îndrăzneală şi să nu mi se socotească îndrăzneala întru păcat, ci iartă-mă degrabă şi dă-mi umilinţă. Dă-mi izvor de lacrimi, suspinare şi zdrobire de inimă, ca să plâng păcatele mele, că eu sunt cel ce am nelegiuit înaintea Fiului Tău şi Dumnezeu mai mult decât toată firea. Şi ştiu, Stăpâna mea, că sunt fără de răspuns, nevrednic de toată iubirea ta de oameni, ci vrednic de toată osânda. De aceasta, prin tine, scap la mila Fiului tău, a Stăpânului şi Făcătorului meu cel bun. Deci ocârmuieşte-mă şi mă învaţă, Născătoare de Dumnezeu. Şi cerând în dar mila ta cea bogată, miluieşte-mă precum voieşti şi nu mă lepăda de la faţa ta, nici nu mă depărta de acoperământul tău, nu mă înstrăina de milostivirea ta. Miluieşte-mă pe mine, cel ce spre tine am toată nădejdea şi arată-ţi întru mine puterea ta, Născătoare de Dumnezeu. Că de mă vei mântui pe mine, păcătosul, mare va fi mila ta, mare milostivirea ta, mare nepomenirea ta de rău, mare îndelungă răbdarea ta. Iar de vei milui pe cel vrednic, nu va fi lucru minunat.

De aceea ajută-mi, milostiveşte-te spre mine şi-mi întinde mâna ta mie, leneşului, trândavului, nemulţumitorului, împietritului, neumilitului, judecătorului strâmb, gânditorului de rău, desfrânatului, hulitorului, ocărâtorului, clevetitorului, celui plin de toată fapta rea, de cuvinte viclene şi gânduri urâte, celui străin şi gol de toată fapta cea bună şi vrednic de toată osânda şi pedeapsa. Cu adevărat, Stăpâna mea Preasfântă, Născătoare de Dumnezeu, milostiveşte-te spre mine, lipsitul şi ticălosul, şi fă cu mine milele tale bogate. Ca, fiind mântuit, să laud pe Cel ce S-a întrupat din tine, Hristos Dumnezeul nostru, şi pe tine te măresc, mântuirea mea, sprijinirea mea, mângâierea mea şi păzitoarea mea din toate zilele vieţii mele.

Ajută-mi mie, Stăpâna mea ce sfântă, ajută-mi şi iarăşi strig, ajută-mi. Şi mă învredniceşte ca să fac voia Fiului tău şi Dumnezeului meu în toate zilele vieţii mele, să mă tem de El şi să-I slujesc cum se cuvine. Şi aşa, săvârşindu-mă, Stăpâna mea Născătoare de Dumnezeu, să fiu povăţuit de sfinţii îngeri la locaşurile cele dumnezeieşti şi luminoase prin mijlocirea ta cea bineprimită, unde să-I slăvesc în veci pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Treimea cea PreaSfântă. Amin.

Prohodul Adormirii Maicii Domnului

Prohodul Adormirii Maicii Domnului: text

https://www.academia.edu/105587227/Prohodul_Adormirii_Maicii_Domnului

https://archive.org/details/prohodul-md_202308

***

Prohodul Maicii Domnului (editie din 1935):

https://www.academia.edu/84726561/Prohodul_Maicii_Domnului_editie_din_1935_

https://www.slideshare.net/steaemy1/prohodul-maicii-domnului-editie-din-1935

***

Prohodul Maicii Domnului pe note:

https://www.academia.edu/84756165/Prohodul_Maicii_Domnului_pe_note

https://archive.org/details/aug15_prohod

https://www.slideshare.net/steaemy1/prohodul-maicii-domnului-pe-note?from_search=0

***

Starea întâi

1. În mormânt Viaţă
Ai fost pus, Hristoase,
Şi-a vieţii Maică-acum intră în mormânt
Şi se mută la viaţa cea de sus.

2. Tu născând Viaţa,
Pe a tot-Dumnezeu
Şi viaţa, Prea Curată schimbând-o
La viaţa cea de sus te-ai şi mutat.

3. Te mărim pe tine,
Maică prea curată,
Şi-adormirea ta cinstim, prăznuind-o
Cu solirea-ţi pururea fiind păziţi.

4. Fericimu-te toţi,
O, prea sfântă Maică,
Închinându-ne cinstitei tale mutări,
Cea de care îngerii s-au minunat.

5. Te mărim pe tine,
Maică a lui Hristos,
Care fără de sământă ai zămislit
Şi a a ta mutare toţi o prea mărim.

6. Fericimu-te toţi,
Maică a lui Hristos
Ceea ce-ai pricinuit pe noul Adam,
Şi-adormirea-ţi cu credinţă o cinstim.

7. Te mărim, Fecioară
Pururea cinstită
Şi icoanei tale ne închinăm,
Ca la oglindirea sfântului tău chip.

8. Fericimu-te toţi,
Maică a lui Hristos,
Ca pe rugătoarea pururea pentru noi

Şi ca pe o solitoare pentru toţi.

9. A fericiţilor
Tăi părinţi străluciţi,
Tu prea fericită fiică lor te-ai făcut
Şi pe toate neamurile ai întrecut.

10. Drept-măritori preoţi
Şi popor credincios
Cu smerenie cădem la sicriul tău
Prea curată Maică lui Emanuil.

11. Mulţimea de pustnici,
Cete de cuvioşi
O, voi tineri şi fecioare, cu cei bătrâni
Cântaţi adormirea prea curatei Maici.

12. O voi domnitori mari,
Toţi acum lăudaţi
Strămutarea prea curatei Împăratese
Ce-a născut pe Împăratul tuturor.

13. Cine dar va spune
Bucuria multă
Ce-a cuprins pe Maica Domnului Iisus
Când i s-a vestit mutarea ei la cer.

14. Suind PreaCurata
Muntele Eleon
Şi în mână de la înger floare luând
Către Cel născut din ea se închina.

15. A muntelui saduri
Ţie ţi se-nchină,
PreaCurată, văzând ramura de finic
Ca la Maica Celui atotziditor.

16. Glasul Celui de sus
Fără veste-a grăit

De mutarea ta iubitului ucenic,
În Efes fiind cu slujba lui Hristos.

17. "Mergi la Ghetsimani
Iute şi prea degrab,
Căci se mută Maica Domnului sus la cer,
Făcând cea de pe pământ mutarea sa".

18. O, minuni străine,
Mari şi dumnezeieşti,
Cum de nori pe sus, Curată, s-aduseră
La înmormântarea ta, apostolii!

19. Venind de la margini
Ceata de ucenici
Minunat de nori purtatu-s-a prin văzduh,
Ca să-ngroape trupul Maicii lui Hristos.

20. De la margini vine
Ceata de ucenici,
Ca să-ngroape în mormânt prea sfântul său trup,
Cea mutată negrăit de pe pământ.

21. Dintre ale lumii
Margini pân-la margini,
Adunându-se soborul apostolesc
Pe cea fără de prihană prea măresc.

22. Coruri de la Arhangheli
Şi de la îngeri cete
Adunându-se la sfântă mutarea ta,
Te măresc în cânturi, spăimântându-se.

23. Stăpânul ca Fiu dând
Haruri Maicii Sale,
Din cereştile lăcaşuri s-a pogorât,
Ca pe-al Maicii Sale Duh să-l poarte sus.

24. La a ta curată,
Cinstit-adormire,

A venit întreg soborul cel îngeresc,
Iară ceata de apostoli te plângea.

25. Adevăr minune
Străină-i a privi
Şi-a vedea pe Dumnezeu ca un om primind
În mâini sufletul prea sfintei Sale Maici.

26. Ceea ce suit-ai
La lăcaşuri cereşti
Nu lipsi, Stăpâna noastră, privind spre noi,
Spre cei ce cu drag cinstim mutarea ta.

27. Înălţând Fecioara
Mâinile sale-n sus
Credincioşii toţi se roagă a fi păziţi
Prin mutarea ei la Fiul său iubit.

28. Mori acum şi te duci
La viaţa de sus
Ci să nu ne părăseşti pe noi, robii tăi,
Veşnic trează Solitoare pentru toţi.

29. Minune prea mare
Este a se vedea,
Cum ceea care Viaţa lumii născu
Morţii cei fireşti părtaşă s-a făcut.

30. Prunc fiind Iisus,
Fiul Celui de sus,
Se purta de prea curatele tale mâini,
Iar acum El poartă-n mâini sufletul tău.

31. Ucenice Petre
Şi ceilalţi ucenici
Bun rămas de petrecanie cuvântând
A cânta începeţi Maicii Domnului.

32. Fericimu-te toţi,
Maică prea curată,

Şi mutarea-ţi prăznuind, cu toţi te cinstim,
Căci te-ai dus de pe pământ la cei de sus.

33. Mutatu-te-ai de jos
La viaţa de sus,
Dară oştile de îngeri s-au înspăimântat,
Când al tău duh Tatălui ceresc ai dat.

34. Duşmanii tăi cei răi,
Şi prea înşelători
Vrând să-ţi ardă trupul ca nişte păgâni
S-au orbit de dreapta Celui Prea Înalt.

35. Sabie grozavă
Cu tăierea sclipi
Împotriva celui singur semeţ pornit
Spre curata Maică a lui Dumnezeu.

36. Nemernicul vrăjmaş,
Patul vrând a-ţi surpa,
Nevăzut a pătimit tăierea de mâini
Ticaloase ce de pat s-au fost atins.

37. A cereştilor oşti,
Dulci cântări şi frumos
Potrivite s-auzeau de toţi ce erau
Privind adormirea Maicii Domnului.

38. Ceea ce născut-ai pe Hristos Viaţa,
Spune dară cum de moarte te-mpărtăşişi?
O cunoaşte numai Cel născut al tău.

39. Prea curată Maică
Prea cinstită sfântă,
După strălucit-acum adormirea ta,
Apără pe cei ce cred întru Hristos.

40. Pe cei ce mutarea-ţi
Credincios prăznuiesc,
Tu-i acoperă şi-i apără de nevoi,

Prea curată totdeauna rămânând.

41. Din grele primejdii
Şi de limbi viclene
Scapi pe cei ce cântă-acum adormirea ta,
Prea cinstită Solitoare-a tuturor.

42. Către Domnul te am
Solitoare şi-ajutor,
Prea curată Născătoare de Dumnezeu,
Ca Tu din primejdii să mă mântuieşti.

43. Înainte îţi stăm,
Maica lui Dumnezeu,
Pomenirea ta din inimă lăudând,
Cântări sfinte cu buzele versuim.

44. Însufleţite Cer
Ce-ncăpuşi pe Domnul,
La cerească locuinţă te-ai ridicat
Şi pe lumea cea de sus ai luminat.

45. Cei ce cu dorinţa
Săvârşim, prea sfântă
Maică şi Fecioară, astăzi mutarea ta,
Mântuiţi să fim de patimi ne rugăm.

46. Proorocul David,
Strunindu-şi lăuta,
Te măreşte PreaCurată, cântându-te
Şi-adormirea ta cu drag vestind-o.

47. Credincioase cete
Cântă chivotului
Împletite versuiri de cereşti cântări
Celei duse la odihna cea de sus.

48. Ţie, ce născut-ai
Pe Hristos Viaţa
Cu credinţă îţi cântăm şi te prea cinstim

Şi mutarea ta, Fecioară o mărim.

49. Mulţime de oameni
Laudă pe Pruncă,
Mărind, PreaCurată, şi adormirea ta
Cea cântată de soborul îngeresc.

50. A toţi credincioşii
Din nevoi scăpare,
Miluieşte, Născătoare de Dumnezeu,
Pe câţi cântă astăzi adormirea ta.

51. Proorocii cândva,
PreaCurată, vestind
Adormirea ta, Fecioară, o au văzut
Şi mulţimi de îngeri o au lăudat.

52. Într-a morţii umbră
Se Îngroapă acum
Ceea ce născu Viaţa, mutându-se
De la voi la Tronul cel veşnic de sus.

53. Certaţi cu Dumnezeu
Fiind, ne-am împăcat
Întru tine, Născătoare de Dumnezeu,
Deci Fecioară adormirea ta mărim.

54. Prea lumii, Stăpână,
Preacurată privind,
Strălucit ca să se-ncuie-n mormânt acum,
O, tu sat Ghetsimani, te bucură!

55. Mult dumnezeiescul
David s-a bucurat
Psalmi cântând sculării tale celei din morţi,
O, tu al lui Dumnezeu sicriu sfinţit.

56. Săvârşim toţi astăzi
Ducerea de la noi
A Maicii Cuvântului, curăţindu-ne

Mintea, inima, trupul şi sufletul.

57. A Domnului Maică,
Pe cei drept-măritori
Care cinste dau mutării tale, fă-i tari
Împotriva luptătorilor vrăjmaşi.

58. Dar cum mori, Fecioară,
Care Viaţă ai dat,
Ca şi oamenii fireşti supuindu-te
Şi cum rabdă Cel născut făr-de păcat?

59. Strângându-vă margini,
Veniţi să fericim
Cea de-aci dumnezeiască petrecere
Către cer a Maicii Domnului acum.

60. Din curate-ţi sângiuiri
Luând trup Iisus,
Pe flămânzi i-a săturat prea îndestulat
Şi afară pe bogaţi i-a scos deşerţi.

61. De a ta mutare
Saltă firea acum,
Veselindu-se cu îngerii, oamenii,
Îngroparea ta de obşte săvârşind.

62. Ceea ce trup de lut
Lui Hristos dăruişi,
Zămislindu-l, Născătoare de Dumnezeu,
Rugăciunile noastre să nu le treci.

63. La puteri mai-nalte,
Cereştile Puteri
Au strigat zicând, acum pregătiţi-vă,
Ca pe Maica Domnului să o primiţi.

64. Preoţi şi norodul
Şi toţi cei credincioşi,
Cu smerenie te roagă, ca să primeşti,

O, Stăpână, rugăciunile lor azi.

65. Una PreaCurată,
Ţie toţi ne rugăm,
Ca prin blânzii şi miloşii tăi ochi frumoşi
Să priveşti spre noi smeriţii pururea.

66. Născând tu, Curată,
Pe Hristos Ziditor,
Din nevoi să mântuiască, roagă-te Lui,
Pe cei ce cu drag cinstesc mutarea ta.

67. Solitoarea lumii,
Scutul creştinilor,
Pe cei câţi scapă la tine acoperă-i,
De ispite şi nevoi păzind pe toţi.

68. Nădejdea toţi având
La tine, PreaSfântă,
Nenuntită, Născătoare de Dumnezeu,
În nădejdea ta noi nu ne poticnim.

69. Strigăm toţi cinstitul
Glas al lui Gavriil,
Bucuria tuturor credincioşilor:
Bucurie fie-ţi, Maica Domnului.

70. De orice ispite
Şi de multe nevoi
Ceea ce pe Dumnezeu PreaSfânt-ai născut,
Şi pe robii tăi acum să-i izbăveşti.

71. Fericimu-te toţi,
Maica lui Dumnezeu,
Pe care te-a închipuit stâlpul cel de foc
Şi pe noul Israil povăţuieşti.

72. Fericimu-te toţi,
Maica lui Dumnezeu,
Pe care Moisi de mult te-a văzut în rug

Ce nears ardea în muntele Sinai.

73. Fericimu-te toţi,
Maica lui Dumnezeu,
Scara-naltă insuflată, ce oarecând
S-a văzut de către dreptul Iacov.

74. Fericimu-te toţi,
Maica lui Dumnezeu,
Cea pe care Ghedeon te-a închipuit
Lâna udă ce pământul rourezi.

75. Te mărim, Lumina
Cea în trei străluciri
Pe Părintele, pe Fiul şi Duhul Sfânt,
Pe Treimea cea atotputernică.

76. Fericimu-te toţi
Credincioşii tăi fii,
Căci purtaşi pe Dumnezeu cel neîncăput
Ce în tine-a încăpea a primit.

77. Te mărim pe tine,
Preacurată Maică,
Şi prea sfântă adormirea ta o cinstim,
Şi mutarea ta de pe pământ la cer.

78. În mormânt Viaţă
Ai fost pus, Hristoase,
Şi-a vieţii Maică-acum intră în mormânt
Şi se mută la viaţa cea de sus.

Starea a doua

1. Cade-se (Cuvine-se) acum,
Ca să te mărim, Fecioară Maică
Mai cinstită fiind şi mai mărită mult
Decât toate Cetele cele de sus.

2. Cade-se acum

Să te fericim, Fecioară Maică,
Fericită totdeauna adevărat,
Mai mărită decât cei ce au ochi mulţi.

3. A te ferici
Se cuvine, pururea Fecioară,
Că născând pe Făcătorul tău te-ai făcut
Decât cerurile cu mult mai presus.

4. Ca să te mărim
Se cuvine, Născătoare, Doamnă
Ca prin ale tale rugi să ne-acoperim
Pentru adormirea ta cea sfânt-acum.

5. Toţi cei credincioşi
Ai curatei Maice şi Fecioare
Adormirea-ţi cântând, zicem: bucură-te,
Solitoarea noastră caldă-a tuturor;

6. Primeşte-acum
De petrecere cântări, Fecioară,
Maică a Tot-Împăratului Dumnezeu
Şi trimite pace credincioşilor.

7. Monahi mulţi şi sfinţi
Şi-ale cuvioşilor soboare,
Cum şi cetele bărbaţilor credincioşi,
Din evlavie cu toţii te măresc.

8. Cete tinereşti,
Cu fecioarele drept credincioase,
De petrecere cântare strigaţi acum,
Pentru Maica sfânt-a lui Emanuil.

9. Trupul pământesc
Văzând ceata ucenicească,
Al tău, Maica Ziditorului tuturor,
Cu sfială tronul tău ţi l-au purtat.

10. Credincioşii toţi
Fericim pe cea acum mutată
Către ceruri, Născătoarea de Dumnezeu,
Că pe dânsa solitoare s-o avem.

11. Noul Israel,
Acum după sfânta datorie.
Cu cântări dumnezeieşti prea măreşte-n cor
A Fecioarei ducere la cei de sus.

12. Pe cei ce-ţi cântăm
Cu credinţă, prea curată Maică
Ce-ai născut pe Împăratul cerurilor,
Binecuvântează-ne pe noi de sus.

13. Prea curate mâini
Tinzând către Dumnezeu, Fecioară,
Ca o buna miluieşte şi-acoperă
Pe toţi care-şi pun nădejdea-n mila ta.

14. Priveghelnică
Rugăciune, curată Fecioară,
Primeşte acum cu milă şi cererea
Celor ce cinstim cu drag mutarea ta.

15. Pomeneşte-ne,
Maică şi Fecioară prea curată,
Prin a ta mutare sfântă, rugâmu-te
Şi a noastre greşeli nu le socoti.

16. Din multe nevoi,
Întâmplări, necazuri, izbăveşte
Pe acei care în tine nădăjduiesc
Şi cinstire adormirii tale dau.

17. Ucenicii toţi
La sicriul tău sosind în grabă,
Prin văzduh fiind purtaţi de pe unde-au fost,
În genunchi, Fecioară, ţi s-au închinat.

18. Toţi au povestit
Celei sfinte şi neprihănite,
Cum au fost răpiţi de nori din locurile
Unde stau şi predicau noroadelor.

19. Fără de bărbat
Ai născut, Fecioară prea curată
Dar şi moartă tu fiind, nu ai putrezit
Şi-ndoită închinare ai primit.

20. Cel de Dumnezeu
Primitor trup, ceata de apostoli
Îl îngroapă-acum strigând cu-ale tale rugi,
Moştenirea ta, Stăpână, apără.

21. Toţi Arhanghelii,
Stăpânii, Domnii şi Puteri toate,
Limbi, popoare, neamuri ale pământului
Adormirea Preacuratei lăudaţi.

22. Vas ales fiind,
Pavel a cântat pe Preacurata,
De petrecere cântare a glăsuit
Pentru ceea ce e mai presus de cer.

23. Sfărâmă Moisi
Mânios, a Sinaiului table,
Iar Stăpânul pe aceea ce L-a născut
O păzeşte-n ceruri vie pururea.

24. De mâini fu lipsit
În chip nevăzut semeţul vrăjmaş
Care-n faţa ucenicilor a încercat
Sicriul tău să răstoarne, o Maică!

25. Versuia cu glas
Mulţimea de oştire cerească,
De la margini pe pământ tainic alergând
La-ngroparea Maicii lui Emanuil...

26. Cu dumnezeieşti,
Cuvioase cântări împletite,
Îngroparea Născătoarei de Dumnezeu
Veniţi ca şi noi, acum, să lăudăm.

27. La mutarea ta,
Maică şi Fecioară prea curată,
Ţi-au cântat cu duioşie îngerii toţi,
Şi mulţime mare de popor creştin.

28. Tu, dintre femei
Întrecut-ai hotarele firii,
Căci tu singură avuşi adormirea ta,
Mai mărită decât orice muritor.

29. Preoţi şi popor
Adormirea-ţi cântă lăudând-o
Dezlegarea datoriilor ne rugăm
Dă-ne Maica Domnului la toţi acum.

30. Pe cei ce-au greşit,
Maică şi Fecioară prea curată,
Sfântă Pruncă, miluieşte-i, că mânecă
La locaşul tău cel ce-i dumnezeiesc.

31. Lanţurile rup
Ale tale rugi, curată Pruncă,
Şi din toată munca scapi pe cei ce cinstesc
Cu credinţă sfântă adormirea ta.

32. Strigă, o David,
Născătoarei de Dumnezeu, lira
Răsunându-ţi: auzi fiică mutarea ta
Către ceruri sus, de jos de pe pământ.

33. Minunat a fost
A privi de jos spre cer cum pleacă
Cerul cel însufleţit, Dumnezeule!
Minunate-s, Doamne, lucrurile Tale.

34. Cete îngereşti
Al tău pat cu bună-cuviinţă,
Maică şi Fecioară, ţi l-au acoperit
În vremea când tu, curat-ai adormit.

35. Danţuri netrupeşti
Cu dumnezeiască cuviinţă
Cânt-acum, curată, Cerul însufleţit,
Spre cereştile odihne tu mergând.

36. Către cer de jos
Al lui Aaron toiag se mută,
Care pe Hristos nespus L-a fost odrăslit
Şi rodeşte pomul vieţii veşnice.

37. Pe cea de demult
Scară-naltă de Iacov văzută,
Cea pe care o întări Iisus cu trup,
S-a mutat acum de pe pământ la cer.

38. Patul tăinuit,
Ne-ntinată Maică şi Fecioară,
La prea-sfinte locuinţe se suie acum
Nelipsit a locui cu Fiul Său.

39. Cartea curată,
În care cu trup s-a scris Cuvântul,
Se închide şi se mută, puindu-se
Întru ale Fiului curate mâini.

40. Daruri daţii-ţi-a
Peste fire, Fiul tău, Fecioară,
Nelipsit, Preasfântă Pruncă păzindu-te
Şi suindu-te la viaţa veşnică.

41. Cu adevărat
Ca pe o aleasă smirnă sfântă
Te sălăşluieşte-n Sfânta Preasfintelor
Cel Atoateziditor şi Fiul tău.

42. Viaţa a răsărit
Dintru tine, Preasfântă Fecioară,
În ce chip, dar trupul cel neîntinat
Se făcu acum morţii împărtăşit?

43. Casă te-ai văzut,
Preacurată Fecioară, vieţii,
Deci murind, îndată te-ai şi învrednicit
Totdeauna cu Hristos a vieţui.

44. Înstrunind acum
Buze prea curate-n loc de coarde,
Maicii Atotfăcătorului Dumnezeu
Imnuri de petrecere să întocmim.

45. Înălţarea-n cer
A curatei Maicii Tale, Doamne,
A unit acum pe oamenii cu îngerii,
Ţie lăudări de obşte aducând.

46. Pământeşti numiri,
Domnitori ce judecaţi noroade,
Tineri, tinere, cântare toţi să-nălţăm
Maicii Împăratului Hristos din cer.

47. Pomenirea ta
Cea cinstită, prea curată Maică,
Lăudându-ţi, o măresc toţi cei ce trăiesc
Şi făptura toată cu smerenie.

48. Prunca odrăslind
Dintru a lui Iesei tulpină,
Omeneşte Maica lui Dumnezeu muri
Şi-mpreună cu Fiul tău vieţuieşti.

49. Pământenilor,
Săltaţi şi vă minunaţi acuma,
Ca muntele cel prea sfânt şi dumnezeiesc
Desfătare a aflat la Fiul său.

50. Arătatu-s-a,
Preacurată, moartea ta pod vesel,
Pe care-ai trecut la ceruri de pe pământ
Şi la Fiul tău odihnă ai aflat.

51. Uşile cereşti
Se deschiseră ţie, Preasfântă,
Şi Puterile cereşti mult te-au lăudat
Şi pe-al tău trup Fiul l-a primit în cer.

52. Norii luminaţi
Au adus mulţimea de apostoli
De la marginea pământului, cuvios
Pe curata Maică Fiului s-o dea.

53. Preasfânt trupul tău,
Ucenicii plângându-l, Curată,
Fu stropit cu lacrimi alăturând cântări
De petrecerea cea de aici la cer.

54. Margini pământeşti
Glăsuiescu-ţi Maică şi Fecioară,
Că născând pe Fiul tău cel dumnezeiesc,
Amăgirea idolilor ai sfârşit.

55. Laudă strigând
Toată sfânta adunare mare
Pe aceea ce născut-a pe Dumnezeu:
Pază fii la toţi prin ale tale rugi.

56. Duhul tău luând
Chiar Cuvântul ce din tine, Pruncă;
Ce născuse fără ispită de bărbat,
Ca un Fiu în slavă l-a sălăşluit.

57. Pe Stăpânul lor
Îngereştile Puteri văzându-L
Duhul Maicii sale singur în mâini luând,
Spăimântatu-s-au şi mult s-au bucurat.

58. Firea cea de om
Întreci, de Dumnezeu Născătoare,
Căci Fecioară ai rămas după naştere
Şi murind te duci la Fiul tău Preasfânt.

59. Cete îngereşti,
Oameni şi făptura toată,
Laude ţi-aduc, o Maică, toţi la un loc,
Că Tu, mai presus de orice fire eşti.

60. Strajă tare fii
Celor ce te laudă, Curată,
Împotriva bântuielilor duşmăneşti
A văzuţilor şi nevăzuţilor vrăjmaşi.

61. Întru rugăciuni
Pe Fecioara, Maica Ta, primeşte-o
Ca pe o caldă Solitoare pentru noi toţi,
Iar pe noi, ca un bun, mântuieşte-ne.

62. Pe Cel ne-nceput
Împreună cu Fiul mărescu-L
Şi pe Duhul, in trei feţe un Dumnezeu,
Cel ce este Ziditorul tuturor.

63. Lucru minunat
Eşti cu totul fără de prihană,
Căci mormântu-ţi tuturor credincioşilor
Se arată rai prea-înţelegător.

63. Cade-se acum,
Ca să te mărim, Fecioară Maică
Mai cinstită fiind şi mai mărită mult
Decât toate Cetele cele de sus.

Starea a treia

1. Neamurile toate
Laudă-ngropării
Tale Fecioară, cântă.

2. Neamurile toate
Te fericesc Doamnă,
Că eşti lui Hristos Maică.

3. Neamurile toate
Te fericesc, Maică
Cu daruri dăruită.

4. Limbile pe tine
Te fericesc Sfântă,
A lui Dumnezeu Maică.

5. Ceata de apostoli
Alergaţi cu râvnă
La îngroparea Maicii.

6. Ceata de apostoli
A venit din margini
Să-ngroape Fecioara.

7. Fricos te-mpresoară
Cetele de îngeri
La prea slăvita-ţi moarte.
8. Cu sobor de îngeri
Se pogoară Fiul
Să ia al Maicii Lui duh.

9. Deşi mori, Fecioară
Dar te-nalţi la ceruri,
La prea-iubitul tău Fiu.

10. Preoţi lăudaţi toţi
Pe a Domnului Maică
Ce în cer se strămută.

11. Laudă din ceruri,
Să se glăsuiască
La adormirea Maicii.

12. Satul Ghetsimani

Slăveşte mormântul
De-a pururea Fecioarei.

13. La cereşti lăcaşuri
Acum mergând Maica
Pe cei ce-ţi cântă scapă-i.

14. Cetele slăvite
Trecând pe Fecioara
La cer, au proslăvit-o.

15. Prea curată Maică,
Fericimu-te cu
Ai tăi prea-sfinţi născători.

16. Tu, născând viaţa,
Preacurată, cum mori
Biruind legea firii?

17. O, minuni străine,
Ziditorul cum ia
Al Maicii Sale suflet!

18. S-alergăm îndată
La groapa Preasfintei
Şi dobândi-vom milă.

19. Bucură-se totul
De a ta Preasfântă
Şi cerească mutare.

20. Cerul şi pâmântul
Cântec de mutare
Glăsuiesc Preacuratei.

21. Lumii mântuire,
Stăpână, arată
Întru a ta mutare.

22. De finic mlădiţe.
Ca lui Hristos, Maică
Ţie-acum aduc.

23. Din a lumii margini,
Cei trimişi la tine
Se adunară, Maică.

24. Către a Sa Maică,
Astăzi de la ceruri
S-a pogorât Stăpânul.

25. Astăzi lumea toată,
S-a sfinţit cu totul
Prin Sfânta-ţi adormire.

26. Astăzi dar, Fecioara
Şi Maica Vieţii,
Sus, către ceruri s-a dus.

27. Mă spăimânt, Fecioară,
Petru striga ţie
Când stai întinsă moartă.

28. Mă spăimânt, Fecioară,
Văzându-te-ntinsă
Pe pat, stigat-a Pavel.

29. La cereşti lăcaşuri,
Te-ai mutat cu totul
De jos, Fecioară Maică.

30. Frică ia mulţimea,
De cinstita-ţi moarte
Trupească Preacurată.

31. Cete credincioase,
Mărescu-ţi, Fecioară,
Slăvita-ţi adormire.

32. Vie eşti şi-n moarte,
Fără de sământă
Născând Viaţa lumii.

33. Soarele cel mare
Te-a luat la Sine,
Norule cel uşurel.

34. Din părţile depărtate,
Corul de apostoli
S-a strâns să cânte ţie.

35. Cetele de îngeri,
Coruri de apostoli,
Mărescu-te, Fecioară.

36. Pe cei care cântă
Şi veghează, Doamnă,
La tronul tău păzeşte-i.

37. Limbi, noroade, neamuri,
Îngropaţi cu frică
Pe Solitoarea voastră.

38. Ingerii te cântă,
Maică şi Fecioară,
Întru a ta mutare.

39. Se întărâtară,
În zadar Iudeii
Asupra ta, Fecioară.

40. Gânduri pângărite,
Cugetat-au, Doamnă
Asupra trupului tău.

41. Preasfântă Fecioară,
A Domnului Maică,
Pe cântăreţi mângâie.

42. Sfântă Pruncă, Maică
Roagă pe al tău Fiu
Pentru toţi care-ţi cântă.

43. Robitor ce cântă,
Cere mântuire
De la Hristos Cuvântul.

44. Din toată nevoia
Scapă, Preacurată,
Pe ai tăi dreptcinstitori.

45. Din toată ispita,
Scapă, Preacurată,
Pe ai tăi dreptmăritori.

46. Dă-ne mântuire,
Celor ce cu lacrimi
Icoana ta o cinstim.

47. O, Treime Sfântă,
Tatăl, Fiul şi Duh Sfânt
Mântuieşte-ne pe noi.

48. Candela luminii
Prea curată Pruncă,
Nu ne lăsa uitării.

49. Neamurile toate
Laudă-ngropării
Tale Fecioară, cântă.

Înconjurând Sfânta Biserică, se cântă: De la margini, o, apostoli

1. De la margini, o, apostoli
La Ghetsimani v-adunaţi,
Şi-al meu trup, zice Fecioara,
Cu cântări să-l îngropaţi.

Fiul meu iubit mă cheamă,

Azi la Sine-n Cerul Sfânt,
Vă las binecuvântare
Şi mă-nalţ de pe pământ.

2. Sus în cer se întocmeşte
Sărbătoare-n jurul meu
Şi cu cine mă primeşte
Fiul meu şi Dumnezeu.

Monahi, pustnici, se adună
Formând cete-mpărăteşti
Pe pământ şi-n cer răsună
Armonii dumnezeieşti.

3. Primeşte, dar, Curată
Umilitele cereri
Şi la noi cu milă cată
La necazuri şi dureri
Iar noi drept recunoştinţă
Venerăm icoana ta
Totdeauna cu credinţă.
Adormirea-ţi vom cânta.

Prohodul Maicii Domnului

Prohodul Maicii Domnului cântat de maicile de la mănăstirea Diaconeşti:
https://www.youtube.com/watch?v=Yb1km6jioA4

Prohodul Maicii Domnului starea (I):
https://www.youtube.com/watch?v=TGJPXktYMu4

Prohodul Maicii Domnului starea (II):
https://www.youtube.com/watch?v=DopkhpCGZkc

Prohodul Maicii Domnului starea (III):
https://www.youtube.com/watch?v=t6xJo_neFtg

Starea I-a

Fiind Maica Vieţii, îngropării te-ai dat
Şi-ale îngerilor cete s-au înspăimântat
Adormirea ta cinstind-o luminat.

Născătoarea vieţii şi-al luminii izvor
La-ntuneric ucenicii cum te pogor?
Tu fiind lumina noastră-a tuturor!

Te mărim pe tine, Maica toatei zidiri
Şi-nălţăm duios cântări Sfintei Adormiri
Întru care plată dai acestei firi.

N-a rămas în groapă preacurat trupul tău
Ci mutatu-te-ai cu dânsul la Dumnezeu
Ca să fi părtaşă Slavei Lui mereu.

Iisus a toate Împărat prea slăvit
Te-a ales pe tine Maică şi, negrăit,
Fără de prihană tu L-ai zămislit.

Stăpânul făpturii pe pământ pogorând
Cum venise întrupându-Se oarecând
Astăzi vine dornic duhul tău luând.

În chip tainic astăzi şi noi toţi ne-adunăm
Şi cu Sfintele Femei jalnic îţi cântăm
Dând înconjur năsăliei ne-nchinăm.

Pe cea mai frumoasă decât tot ce-i zidit
Prin a căruia născare ne-am învoit
Cum s-o vadă firea că s-a pristăvit?

Iară iadul Maică, cum mai poate răbda
Întru tot fulgerătoarea lumina ta?
Căci orbeşte neputând a te vedea.

Dumnezeu Cuvântul trup luând, Mariam,
Spală firea ponosită a lui Adam
Şi din iad sloboade omenescul neam.

Cerul şi pământul îndelung s-au uimit
De străina zămislire ce s-a plinit
Întru tine, Prea Curată, negrăită.

O, minuni străine, lucru nou nevăzut
Cum şi Maică şi Fecioară te-ai cunoscut
Că din sângiuiri prea curate ai născut.

Din această lume simţitor te-ai mutat
Dar cu darul tău curată nu ne-ai lăsat
Izbăvind pe credincioşi de la păcat neîncetat.

Chiar de-ai fost ascunsă ca un rob în mormânt
Dar făptura te vădeşte înţelegând
Că Stăpână eşti în cer şi pe pământ.

Dac-a fost în groapă trupul tău pristăvit
Pentru noi paharul morţii s-a îndulcit
Plecăciunea ta cea multă socotind.

Odrăslind din tine spicul cel tăinuit
Credincioşii Pâinea vieţii au dobândit
Şi din stricăciune toţi ne-am izbăvit.

Ca un sfeşnic, Maică, pe pământ luminezi
Pravoslavnica credinţă o îndreptezi
Şi pe cei robiţi de patimi liberezi.

Ca un fulger cete de Hristos vestitori
Vin din marginile lumii purtaţi de nori
Ca să-ngroape trup de viaţă dătător.

Areopagitul şi cu el Ierotei
Au venit din depărtare cu Timotei
Dimpreună cu toţi Sfinţii Arhierei.

Pe a vieţii Piatră cea din unghi tăinuit
Dintru sângiuirile tale o ai urzit
Şi în lume viaţă nouă ai croit.

Adormind cu trupul în mormânt te pogori
Şi-l arăţi pe el izvor tămăduitor
Pravoslavnicilor tăi Închinători.

Ca să mântuiască pe strămoşul Adam
A venit Mântuitorul vestit din neam
Pogorând ca roua-n mitră, Mariam.

Să-i cuprindă groaza şi cutremurul rău
Pe acei ce defăimează numele tău
O, Prea Sfântă Maică a lui Dumnezeu.

După legea firii dintre vii ai apus,
Dar fiind a Vieţii maică la Ea te-ai dus,
Odihnindu-te în Slava cea de sus.

Plâng noroade, preoţi şi bătrâni Arhierei
Dimpreună cu slăviţii învăţăcei
Iar Mironosiţele jelesc cu ei.

Cum erai în viaţă sprijin cald tuturor
Şi de astăzi fii de-a pururi pe viitor
Ocrotind cu darul pe al tău popor.

Sub pământ ca luna ai apus, dar răsari
La trei zile ca un soare de Mai,
Primăvara vieţii noastre, dulce rai!

Tu născând Viaţa, cum te-aşezi în mormânt
Se-nfioară ceata îngerilor strigând:
Cum te acoperi, Sfinte Acoperământ?

Porumbiţă frumoasă, cu penaj aurit,
Eşti Fecioară, căci Stăpânul te-a împodobit
Ca să fii lăcaş cu totul prea cinstit.

Cel căzut din viaţă iar moştean s-a făcut
Când Fecioara fără patimă a născut
Pe Cuvântul cel fără de început.

Când a fost să vadă trupul ei răposat
Îngereştile puteri foarte s-au mirat
Cum cea nestricată moarte a gustat.

De la margini Sfinţii, alergând prea cu zor,
Sfântul trup la întuneric ei îl pogor-;
În mormânt, lumina noastr-a tuturor.

Pogorând la groapă, ceata Îngerilor
Înconjoară străjuind pe Stăpâna lor;
Trupul cel de viaţă pricinuitor.

Heruvimii slavei luminat dănţuiesc
Când se-nalţă cel de taină rai pământesc
În locaşul slavei cel împărătesc.

Dintru stricăciune pe cel mort prin păcat
Cu născarea ta Curată L-ai ridicat
Şi-n podoaba cea dintâi ne-ai îmbrăcat.

Porumbiţă frumoasă, cu penaj aurit,
Eşti Fecioară, căci Stăpânul te-a-mpodobit
Ca să-i fii sălaş cu totul prea cinstit.

Rânduială nouă tuturor s-a vestit
Prin străina zămislire ce s-a plinit
În mitrasul pururea neprihănit.

Dintru tine Fiul chip de rob a primit
După fire arătându-se îndoit:
Dumnezeu fiind şi om desăvârşit.

Chivotul se-ascunde; de la mari depărtări
Vin noroadele, duios înălţând cântări
Întru slava prea cinstitei ei mutări.

Ceata de Apostoli se adună de zor
Ca s-aşeze în mormânt prea frumos odor
Pe a Vieţii Maică, Doamna tuturor.

Rânduiala firei s-o plineşti te-ai plecat,
Dar ca Maică a cerescului împărat
Tu rămâi cu trupul veşnic nestricat.

Pe al tău, Curată, scump Mormânt îl cinstesc
Şi Slăvita Adormire o preamăresc:
Întru care dat-ai birul cel firesc.

Chiar de mori, Curată, dar viezi în Hristos,
Preamărită sus la Cer, şi-ntru cei de jos,
Sprijinind pe cei cu suflet credincios.

O, ce bucurie, ce dulceaţă simţeşti
Întru slava şi odihna celor cereşti
Căci cu Domnul Slavei, tu împărtăşeşti.

Unul din Treime trup din tine primind
Firea cea cuvântătoare s-a înnoit
Minunată taină, lucru preamărit!

Proorocii, Maică, de demult au cântat
Că din viţa lui David, tu, preaminunat
Odrăsli-vei pe Hristos cel aşteptat.

O, lumina lumii şi-al vieţii izvor,
Cum în loc întunecos Sfinţii te pogor-?
Se uimeşte firea prea tânguitor!

Naţie pizmaşă, ucigaş popor,
Ce sminteală ai avut, viţa Iudelor,
De voieşti surparea Sfintei Sfintelor?

Ticăloase jidov, vino soi blestemat
De-ţi cunoaşte uneltirea din păcat,
Din tăierea braţului tău cel spurcat.

Urmând Maica Milei lui Hristos Dumnezeu
Lecuieşte pe acel urgisit Evreu
Părăsindu-şi legea lui fariseu.

“Maică şi Fecioară, mama dulce a mea
Cum să rabd acum văzând îngroparea ta”
Aşa Simon Petru prea se tânguia.

“Cine-mi dă izvoare ca să plâng îndeajuns?”
Strigă Pavel, de durere fiind pătruns,
Când se vede-n groapă trupul ei ascuns.

Munţii se-nfioară. “Tu, norod credincios
Tânguieşte-te şi plângi astăzi dureros”.
Glăsuiesc Învăţăceii lui Hristos.

Oarecând, o, Maică, simţitor vom vedea,
După ducerea la Cer, frumuseţea ta
Căci de-acuma cerul Tu vei desfăta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Te mărim Cuvinte, cu Părintele Tău,
Iar Duhului Prea Sfânt ne-nchinăm mereu,
Preamărind în Troiţă pe un Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Te cinstim, o, Maică a Celui făr-de ani
Închinându-ne la groapa din Gheţimani,
Cercetează-ne pe noi cei sărmani.

Starea a II-a

Se cuvine azi să mărim pe Prea Curata Maică
Care-ntrece cu cinstirea pe Heruvimi
Şi-i slăvită mai presus de Serafimi.

Se cuvine dar să-i cântăm celei cu dar dăruită
Care-ncape pe Cuvântul Dumnezeiesc
Întru pântecele ei cel fecioresc.

Cele pământeşti se-nfioară cu cele din slavă
Cum dumnezeiasca fire s-a deşertat
Locuind în pântecele Tău curat.

Una dintre Maici, născut-ai fără durere;
Căci precum sămânţă ai zămislit
Şi născarea se lucrează negrăit.

După cum întâi cu cuvântul se zideşte firea
Tot asemenea rodeşte mitrasul tău

Luând chip de rob Cuvântul lui Dumnezeu.

Tatăl cel ceresc, bunăvoie arătând spre tine
Iară Duhul Sfânt pe tine umbrindu-te
Se-ntrupează Fiul, preamărindu-te.

Ca şi Fiul tău, tu adormi după firească lege;
Dar a treia zi te scoală ca dintr-un somn
Dătătorul Vieţii şi al morţii Domn.

Sub pământ apui, tu fiind plămada vieţii noastre,
Căci din moarte ne-am sculat cei care zăceam
Prin născarea Vieţii dintr-al nostru neam.

Plâns cuviincios şi cântare să aducem Maicii
Ca atunci când s-a-ngropat fiul omului
Ca să fim părtaşi de Slava Domnului.

Mir adevărat eşti Fecioară, Prea Curată Maică
Care lumea miresmeşti cu bun miros
Odrăslind clondirul Vieţii, pe Hristos.

Întunericul cu împărăţia lui se pierde
Slobozindu-se din iad cei cari-au crezut
Că vei naşte Fiul Cel întâi-născut.

Apă ce viezi, Născătoarea Râului Vieţii
Curăţeşte-ne ale noastre întinăciuni
Şi stârpeşte ale vieţii mătrăguni.

Spre a primeni firea noastră cea căzută, Fiul
A zdrobit pe cel din veac şarpe pierzător
Odrăslind din tine cu trup muritor.

Sad prea minunat ce răsari mlădiţă de viaţă
Prin umbrirea cea de taină cu Duhul Sfânt
Odrăslind viaţa nouă pe pământ.

A căzut Adam sub blestem în Raiul desfătării,
Dar cu rază de nădejde s-a întărit

Că-L vei naşte tu pe Cel făgăduit.

Varsă din belşug adunarea Sfinţilor Apostoli
Băutura umilinţei ca un prinos
Aşezându-te acum în groapă jos.

Sfântul tău Mormânt, ascunzişul Cortului de taină
Îl cinsteşte, Prea Curată, norodul tău
Prea mărind mutarea ta la Dumnezeu.

Soarele acum ca la vremea Patimilor Sfinte
Îşi ascunde cu sfială lumina sa
Neputând să vadă adormirea ta.

Desfătare eşti, căci născut-ai pe dulceaţa lumii.
Deci acum cu lacrimi calde noi te rugăm
Ca de Sfânta Slavă să ne desfătăm.

Tremură văzând, boldul cel aducător de moarte
Că a sufletelor rană tămăduieşti
Odrăslind balsamul vieţii omeneşti.

Ochilor prea dulci şi cinstiţi ai Prea Curatei Maici
Căutaţi cu-nduioşare spre Dumnezeu
Ca să facă milă cu norodul său.

Imnuri îngereşti îţi aduce Sfânta adunare
A Slăviţilor Apostoli şi Arhierei,
Iară Serafimii se unesc cu ei.

Sub pământ apui Aurora zilei cea de taină.
Căci pe Soarele Hristos tu L-ai răsărit
Peste neamul nostru cel ticăloşit.

S-a înfricoşat, din adâncuri văzându-te iadul
Şi schimbându-se la faţă “Vai!” a strigat,
Dar ce soare iese aşa luminat!

Soarele frumos străluceşte după vremea nopţii
Iar tu cu frumuseţea Duhului Sfânt

Eşti la ceruri soare şi jos pe pământ.

Globul pământesc întru sânul primind pe Maica
S-a clătit din adâncime înfiorat
Când a fost în groapă trupul prea curat.

Al virtuţii mir şi aromă săvârşirii sfinte
Dă-ne nouă Prea Curată să folosim
Spre miros de taină jos la ţintirim.

În mormânt cioplit se ascunde trupul Prea Curatei
Iar a treia zi Puterile îl ridic'
După cum ne spune Sfântul Ucenic.

Toma Geamănul, ca un vifor străbătând văzduhul
Şi purtându-se grăbit pe aripi de gând
Te-a văzut cu trupul către cer urcând.

Sfântul Ucenic al prea dulcelui tău Fiu, Curată,
În văzduh întâmpinându-te a strigat:
"Iată Maica Domnului a înviat!"

Cort prea minunat, încăpând pe Ziditorul firii,
N-ai rămas în groapă jos, ca cei muritori,
Ci te-ai dus în slava Celui în Trei Sori.

Strălucit odor chipul tău neveştejit rămâne
Chiar de se-nmormântează năstrapa ta.
Dar îi dă viaţă Mana cea din ea.

Tainic ai ajuns ca şi discul poleit al lunii;
Dar pe unul din Treime cea în Trei Sori
Îi răsari celor din noapte muritori.

S-a încredinţat a Apostolilor Sfântă Ceată
Că tu eşti Sfinţirea noastră a tuturor
De te-ai şi purtat simţitor pe mâna lor.

Adormind Adam, necăjitul somn al veşniciei,
I-a urmat pe-acelaşi drum Eva cu amar

Fiind ea unealtă a lui Veliar.

Tu adormi puţin, dar te scoli ca şi Mântuitorul
După cum mai înainte ţi s-a vestit
Că te muţi în Slava Fiului iubit.

Jos te-ai pogorât, dar acum te odihneşti în slavă
În lăcaşurile Celui fără de ani
Cercetând cu darul pe cei sirimani.

Cei fără de trup, Arhistrategii Sfintelor Cete
Când o văd pe Prea Curata că s-a mutat
Se grăbesc s-o-ntâmpine prea minunat.

Mai aleasă eşti decât moscul de Liban, Fecioară,
Căci a Duhului podoabă o ai deplin.
Cuvios îţi cântă neamul tău creştin.

Cătrăniţilor, ticăloasă naţie de jidovi,
Învierea lui Hristos voi nesocotiţi,
Iar acum surparea Maicii uneltiţi!

Porumbiţă eşti strălucind frumos cu fecioria
Şi fiind împodobită prea minunat
Ai zburat cu sufletul înaripat.

Iarăşi Gavriil ca la Nazaret odinioară
A venit ca să-ţi vestească şi la Sion
Că te cheamă Fiul la cerescul Tron.

Se înfioară azi de lumina ta cea negrăită
Iadul cel nesăţios, tânguindu-se:
Vai! Cum văd pe talpa mea clătindu-se.

Plâns-au cu amar, Cinstitoarele cele cu miruri
Aşezată când ai fost în mormânt cioplit
Tu fiind palatul Celui prea mărit.

Cum ai suferit îngropare, Prea Curată Maică,
Strigă cele purtătoare de mir femei

Şi cu ceata Sfântă de Învăţăcei.
Prea înfricoşat se arată tuturor lucrul
Când se vede aşezat astăzi în mormânt
Cortul Întrupării Sfântului Cuvânt.

Versuri şi cântări cuvios să înălţăm Curatei,
Iară Sfântul ei mormânt toţi să-l preacinstim,
Căci prin odrăslirea ei ne izbăvim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dumnezeule, întru trei feţe preamărit de-a pururi
Întăreşte pe Păstori şi norodul Tău
Împotriva uneltirii celui rău.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Maica Domnului, Prea Curată pururea Fecioară,
Dă Bisericii scăpare de bântuieli
Şi o păzeşte neclătită de sminteli.

Starea a III-a

Neamurile toate
Laudă-ngropării
Ti-aduc duios, Fecioară.

Petru se coboară şi-n mormânt te-aşează
Cu mare cuviinţă.

Cele cu miresme, în rând cu Ucenicii
Îţi cântă de-ngropare.

O, făptură, vino, prea jalnică cântare
S-aducem toţi Fecioarei.

Pe a Vieţii Maică, urmând celor cu miruri
La groapă s-o petrecem.

Ioane, prea iubite al Domnului Apostol,
Îngroapă pe Fecioara.

Pavele sfinţite, Lăcaş ales de taină,
Dumnezeieşte cântă-i.

Ierarhi, podoabei voastre aduceţi lăudare
Cu sfânta adunare.

Ai Mirului prieten, duioasă versuire
Cântaţi-i Prea Curatei.

Marie Magdaleno, aleargă azi cu jale
La Ghetsimani de vale.

Revarsă miruri scumpe, căci azi clondirul tainic
Al Mirelui s-ascunde.

Apleacă-ţi înălţimea, bătrâne Eleoane,
Spre Valea Ghetsimani.

Clăteşte-te, Sioane, şi tu cu Eleonul
Făcându-i loc Stăpânei.

Iar tu, sfinţite Iacob, cântându-i îngereşte
Prohodul săvârşeşte.

Cei hrăniţi cu mană, îşi tind zavistica mână
Spre cea fără prihană.

Ei cearcă să răstoarne năstrapa cea de taină
Ce poartă pâinea Vieţii.

O, câtă nesimţire la cei de altă dată
Îşi ucideau profeţii.

Ca slugă prea vicleană, aleargă făr-de minte
Iudeule Satană.

Pe Maica Izbăvirii, Iudei fără de lege
Încearcă s-o răstoarne.

Dar bine-a zis Scriptura, la patul tău Fecioară

Voinicii stau de pază.

Te-nalţi la ceruri precum i s-arătase
Lui Iacob tainic scara.

Cu imnuri se pogoară a îngerilor cete
La groapa ta, Fecioară.

Toiagul ce-nfrunzise al lui Aaron, cu taină
Pe tine te vestise.

Iar rugul altădată, nears fiind de pară
Te însemna, Fecioară.

Mutându-te în Slavă, făptura cea gândită
Prea minunat îţi cântă.

(Schimbarea tonului)

O, Prea dulce Maică a lui Hristos Cuvântul,
Îndură-te de lume.

Cântări tânguitoare femeile cu miruri
Înalţă azi cu jale.

Cum stai fără suflare, fiind a Vieţii Maică,
Prea Sfântă Născătoare.

Se pierde rătăcirea, iar cei căzuţi într-însa
Prin Fiul tău se scoală.

În iad, la întuneric, Cuvântul se pogoară
Ca să ne izbăvească.

Din undiţa satanei, pe cei căzuţi din viaţă
Hristos îi liberează.

A ta născare sfântă răsare lumii viaţă
De aceea toţi îţi cântă.

În groapa stricăciunii vrăjmaşii tăi să cadă
Cei ce nu vor să creadă!

Cuvinte, Domn a toate, învaţă-ne cu darul
Cântarea Prea Curatei.

Pe Maica Ta, Cuvinte, pe Mieluşeaua, Doamne,
Cum groapa o cuprinde.

Cămara Vieţii astăzi s-acopere stropind-o
Femeile cu miruri.

Apostolii cu jale din inimă suspină:
Dar cum ne laşi, Stăpână!

Lumina Vieţii noastre, în groapă la-ntuneric
O, cum te-acoperi, Maică!

Strămoşilor sculare făcându-te pricină
Cum mori acum, Stăpână!

Făptura o slăveşte pe Maica Ta, Hristoase,
Ce te-a născut trupeşte.

Se pierde azi, Fecioară, amarul cel de moarte
Născând dulceaţă iară.

Solirea să ne fie Mutarea ta la Fiul
Celor ce-ţi cântă ţie.

Cu miruri de credinţă femeile te-ngroapă
Cu sfânta cuviinţă.

Iar tu cu dor fierbinte, fiind a Vieţii Maică,
Te muţi la cele Sfinte.

Grăbeşte de ne scoate pe noi, sirimanii,
Din undiţa satanei.
Puterile din slavă privesc nedumerit
Cum te aşezi în groapă.

Cum glia te ascunde, privelişte străină
Şi de mirare plină.

Iar duhul tău se vede purtat la cer de Fiul
Ce are trup din tine.

Zidirea cea simţită plângând se tânguieşte
Lipsindu-se de tine.

Gândirea se-nfioară de multa plecăciune
A Maicii Prea Curate.

Acuma curg izvoare
De miruri şi de lacrimi
La groapa ta, Fecioară.

Bisericii dă pace,
Norodului scăpare,
Prea Sfântă Născătoare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

O, Treime Sfântă,
Unime în trei Feţe,
Pe toţi ne miluieşte!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Părtaşi, Fecioară, fie
De-a Fiului tău slavă
Acei ce-ţi cântă ţie!

Litaniile de la Mormântul Maicii Domnului – Stihuri

[ce se cântă la Litania de la Mormântul Maicii Domnului, la Priveghere după melodia de la Întâmpinarea Domnului (Pesna 9) “Nu pricep curată …” (zis legănuşul).]

Stih 1 al Apostolului Petru
Pogorârea Cerului
Întru tine s-a lucrat,
Iară astăzi din mormânt
Întru slavă te-ai mutat.

Apostolul Pavel
Gavriil din Nazaret
Zămislirea ţi-a vestit
Azi se face vestitor
Fericitului sfârşit.

Soborul Sfinţilor Apostoli
Duhul tău s-a bucurat
Că vei merge la Hristos

Iară noi nemângâiaţi
Şi sărmani rămânem jos.

Sfântul Dionisie Areopagitul
Împăratul cerului
Cu Cereştile Puteri
Se pogoară minunat
Petrecându-te la ceriu.

Sfântul Ierarh Ierotei
Azi văzduhul este plin
De mirezme şi cântări
Firea toată s-a uimit
La a Maicii Înălţări.

Soborul Sfinţilor Apostoli
Îngerii la Bethleem
Naşterea slavoslovesc,
Iară azi cântând cu noi
Heruvimii se unesc.

Sfântul Apostol Iacob
Frumuseţea ta de-acum
Cine va putea vedea
Căci de-acum, Stăpâna mea
Cerul tu vei desfăta.

Sfântul Ioan, evanghelistul
După vorba lui Hristos
Te-am avut ca maică jos
Dar acum cui ne laşi
Între jidovii pizmaşi.

Sfântul Apostol Timotei
De la Tronul cel ceresc
Dă-ne maică ajutor
Să vedem împrăştiat
Al păgânătăţii nor.

Soborul Sfintelor Mironosiţe

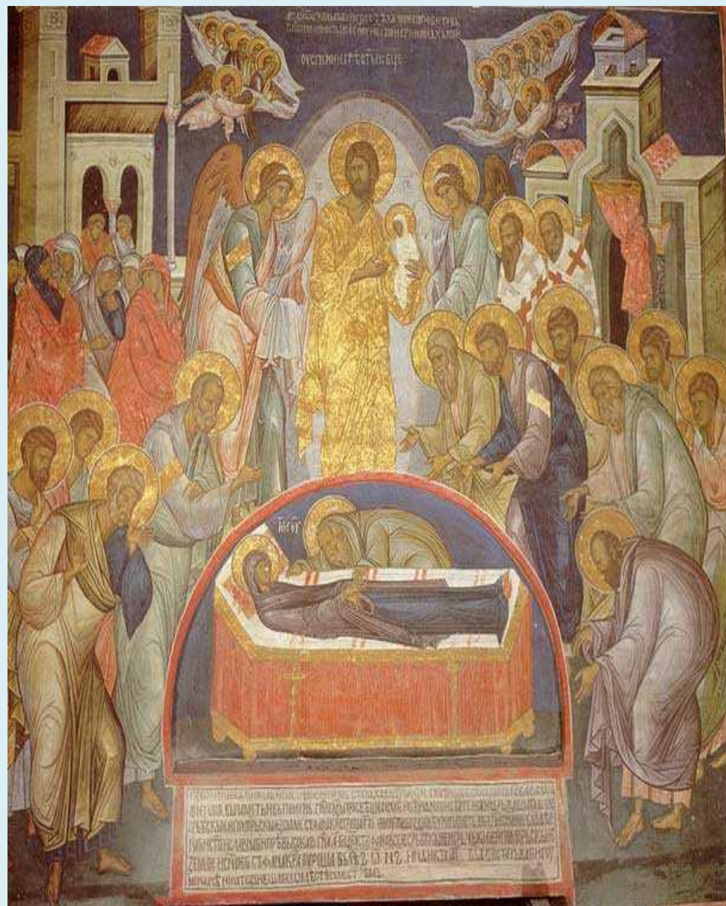
Mort văzându-l pe Hristos
Mângâiere te aveam,
Dar acuma tu murind
Ce vom face, Mariam.

Adunarea credincioşilor
Solitoare, Maică, fii
La ai tăi nevrednici fii
Care cântă azi plângând
La cinstitul tău mormânt.

Sfântul Apostol Toma
Astăzi sunt încredinţat
Că din morţi ai înviat
Şi la ceruri te-ai suit,
Lângă fiul tău iubit!

Sursa: Sfântul Ioan Iacob Românul (Hozevitul), Din Ierihon către Sion.

Comentarii patristice - Evanghelia de la sărbătorile Maicii Domnului

Nașterea Maicii Domnului (Ev. Luca 10, 38-42; 11, 27-28)
Intrarea în templu a Maicii Domnului (Ev. Luca 10, 38-42; 11, 27-28)
Adormirea Maicii Domnului (Ev. Luca 10, 38-42; 11, 27-28)

(Lc. 10, 38) Şi pe când mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei.

Domnul avea trup și exact așa cum a binevoit să-Și asume un trup fizic pentru noi, la fel a binevoit să flămânzească și să înseteze. Ca un rezultat al faptului că a binevoit să flămânzească și să înseteze, S-a smerit să fie hrănit de către cei pe care El însuși i-a îmbogățit. S-a coborât să fie primit ca un oaspete nu din nevoie, ci pentru folosul nostru.

Marta era ocupată să împlinească nevoile celor cărora le era foame și însetau. Îngrijindu-se de ei cu o dorință mare, a pregătit ceea ce Sfântul Sfinților și sfinții Săi aveau să mănânce și să bea în casa sa. Nu era o muncă importantă, ci una

vremelnică. Nu vom avea tot timpul nevoie să mâncăm și să bem, nu-i așa? Când ne vom lipsi de cea mai curată și desăvârșită bunătate, a sluji cele lumești nu va mai fi necesar.

(Fericitul Augustin, Predica 255,2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 10, 39) Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui.

De ce se bucura Maria atunci când asculta? Ce mânca? Ce bea? Cunoașteți vreunul acestea? Să-L întrebăm pe Domnul, Cel care păstrează o masă atât de frumoasă pentru oamenii Săi. Iar El ne va spune: Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează de dreptate, că aceia se vor sătura (Mt. 5, 6). Din izvorul Său și din hambarul dreptății primea Maria de mâncare atunci când flămânzea, aflată fiind la picioarele Domnului. Vedeți, Domnul îi oferea atunci exact atât cât era ea în stare să primească. Însă, din întreaga bogăție pe care avea să o dea la masa ce avea să vină, nici măcar ucenicii, nici măcar apostolii n-au putut să primească la vremea când El le spunea: Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteţi să le purtaţi (In. 16, 12).

Ce se bucura Maria să primească? Ce mânca? Insist asupra acestui fapt, pentru că și eu mă bucur de El. Voi cuteza să spun că mânca pe Cel pe care-L asculta. Vreau să spun că mânca adevărul. Nu El însuși a spus: Eu sunt Adevărul (In. 14, 6)? Hristos era mâncat pentru că El era Pâinea: Eu sunt pâinea ce s-a coborât din cer (In. 6, 41). Aceasta este pâinea care hrănește și niciodată nu se împuținează.

(Fericitul Augustin, Predica 179, 5, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 10, 39) Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui.

Virtutea nu există doar sub o singură formă. În exemplul Martei și al Mariei, se adaugă evlavia ocupată a uneia și atenția celeilalte la Cuvântul lui Dumnezeu, Care, dacă se potrivește cu credința, este mai de dorit chiar și decât faptele, precum este scris: Maria partea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea. De aceea, și noi să ne silim să dobândim ceea ce nu poate fi luat de la noi, ca să nu ni se dăruiască ascultarea neatentă, ci cea sârguincioasă. Căci chiar și semințele Cuvântului ceresc ne-ar putea fi luate dacă sunt semănate pe alături (Lc. 8, 5). Dorința după înțelepciune să vă conducă precum a făcut cu Maria. Este mai mare și mai deplină

lucrare. Nu lăsați ca munca să vă abată de la Cuvântul ceresc... Marta nu este mustrată în lucrarea sa cea bună, însă Maria este preferată deoarece ea a ales partea cea bună pentru ea, căci Iisus este plin de multe binecuvântări și împodobește cu multe daruri. De aceea, cea înțeleaptă alege ceea ce ei i se pare că este de o mai mare importanță.

(Sfântul Ambrozie al Milanului,Tâlcuire la Evanghelia după Luca 7, 85-86,, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 10, 39) Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui.

Maria a venit și a stat la picioarele Sale. Aceasta se întâmpla de parcă se afla pe un pământ tare la picioarele Celui care a iertat păcatele femeii celei păcătoase (Lc. 7, 38). Ea și-a dobândit o cunună cu care să între în împărăția Celui dintâi născut. Ea și-a ales partea mai bună, Binefăcătorul, pe Însuși Mesia. Acesta niciodată nu I se va lua de la ea. Dragostea Martei era mai fierbinte decât a Mariei, pentru că înainte ca Iisus să ajungă acolo, ea era gata să-i slujească: Doamne, oare nu socotești că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Apoi, atunci când Hristos a venit ca să învie pe Lazăr, ea a fugit și a venit prima înaintea Sa (In. 11, 20).

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 8, 15, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 10, 41-42) Şi, răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti; Dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea.

Cea mai mare strădanie a noastră și drumul pe care inimile noastre trebuie să-l urmeze fără abatere este lipirea întotdeauna de Dumnezeu și de lucrurile Sale. Orice abatere, oricât de solemnă, trebuie privită ca secundară, de o mică importanță și cu siguranță periculoasă. Marta și Maria au oferit cea mai frumoasă paradigmă scripturistică a acestei idei și a acestui mod de viețuire. Îngrijindu-se de Domnul și de ucenicii Săi, Marta a săvârșit o sfântă lucrare. Maria însă, era atentă la învățătura duhovnicească a lui Iisus, stând la picioarele Sale, sărutându-le și ungându-le cu uleiul bunei sale credințe...

Prin cuvintele Maria și-a ales partea cea bună, nu face nici cea mai mică referință la Marta și în nici un chip nu se arată că ar critica-o: Totuși, lăudând-o pe Maria, Hristos arată că cealaltă era cu un pas în urma ei. Din nou, prin cuvintele nu se va

lua de la ea, Hristos arată că rolul Martei poate fi luat de la ea, întrucât lucrarea trupului poate dura atât timp cât ființa umană este acolo, în timp ce zelul Mariei nu se va putea sfârși niciodată.

(Sfântul Ioan Casian, Dialoguri 1.8, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 10, 41-42) Şi, răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti; Dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea.

Acum, aliluia este pentru noi un cântec al călătorilor, însă această călătorie obositoare ne aduce mai aproape de casă și de odihnă, unde toate activitățile noastre lumești se vor sfârși și se vor termina și singurul lucru care va rămâne va fi aliluia.

Aceasta este bucuria pe care și-a ales-o Maria, stând fără a face altceva decât a cunoaște și lăuda pe Domnul, în timp ce sora sa Marta era ocupată cu tot felul de lucruri. Cu adevărat, ceea ce făcea era necesar, dar nu avea să dureze.

(Fericitul Augustin, Predica 255, 1-2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 11, 27-28) Şi când zicea El acestea, o femeie din mulţime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt! Iar El a zis: Aşa este, dar fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.

Maria a fost mai fericită pentru că a primit credința lui Hristos decât pentru că a născut cu trup pe Hristos. Celui care a spus Fericit este pântecele care Te-a purtat, El i-a răspuns: Fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.

În cele din urmă, ce folos a adus această relație pentru frații și pentru rudele Sale după trup care n-au crezut în El? Chiar și relația maternă nu i-ar fi adus nici un folos Mariei dacă n-ar fi născut cu o mai mare bucurie pe Hristos în inima ei decât în trupul său.

(Fericitul Augustin, Sfânta Feciorie 3.12, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Lc. 11, 27-28) Şi când zicea El acestea, o femeie din mulţime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt! Iar El a zis: Aşa este, dar fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.

Fericit este pântecele care Te-a purtat. A luat binecuvântarea de la cea care L-a purtat și a dat-o celor care I se închină Lui. Cu Maria a fost pentru o vreme, însă cu cei care Îl cinstesc pe El va fi pentru veșnicie: Fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 11.10, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Vieţile Sfinţilor - Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria

Cuvant Ortodox - Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria - 15 august:
https://www.youtube.com/watch?v=e4uAplRL3Ig

***

După săvârşirea tuturor tainelor mântuirii noastre şi după Înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos la ceruri, prea curata şi prea binecuvântata Fecioară Maria, Maica Lui şi mijlocitoarea mântuirii noastre, vieţuia în Biserica creştină, care începuse a-şi răspândi numele prin toată lumea, veselindu-se pentru slava Fiului şi Dumnezeului său. Căci, prin împlinirea cuvintelor sale, ceea ce se vedea încă din zilele vieţii sale avea să fie fericită de toate neamurile; pentru că Iisus Hristos fiind slăvit pretutindeni, era fericită şi prea curată Maica lui Dumnezeu pe pământul celor vii.

Şi s-a apropiat de preacinstita şi preaslăvita ei adormire, fiind plină de zile; deci, dorea ca să iasă din trup şi să se ducă la Dumnezeu, pentru că era cuprinsă de necurmată şi necontenită dumnezeiască dorinţă, ca să vadă prea dulcea şi prea dorita faţă a Fiului său, care şade în ceruri de-a dreapta Tatălui. Arzând către Dân-

sul mai mult decât serafimii, prin văpaia dragostei, multe lacrimi izvorau din ochii săi cei prea sfinţi. Ea se ruga Domnului cu căldură, ca să o ia şi pe ea la Dânsul din valea aceasta a plângerii, şi s-o ducă în bucuriile cele de sus şi nesfârşite.

Deci, vieţuind în casa Sfântului Ioan cuvântătorul de Dumnezeu, ieşea adeseori la Muntele Măslinilor, de unde Fiul ei, Iisus Hristos Domnul, S-a înălţat la ceruri, şi acolo îşi făcea rugăciunile sale cu dinadinsul.

Odată, rugându-se ea cu căldură pentru a sa dezlegare din trup şi trecerea mai iute către Hristos Dumnezeu, i-a stat înainte Sfântul Arhanghel Gavriil, care i-a fost ei din pruncie slujitor şi hrănitor întru Sfânta Sfintelor, binevestitor al întrupării lui Dumnezeu şi nedepărtat păzitor întru toate zilele vieţii sale. Acela cu prea luminoasă faţă, aducându-i de la Domnul cuvinte făcătoare de bucurie, i-a vestit ei mutarea, care degrabă avea să fie după trei zile.

Deci, vestind arhanghelul prea curatei Fecioare ceasul morţii, îi zicea să nu se tulbure de aceasta, ci să primească cu veselie cuvântul, de vreme ce viaţa aceasta trece, ca să petreacă în veci cu Cel fără de moarte, cu Împăratul slavei, Fiul ei şi Dumnezeul nostru, cu arhanghelii şi îngerii, cu Heruvimii şi Serafimii, cu toate cetele cereşti şi cu sufletele drepţilor. Căci Hristos o aşteaptă pe ea întru Împărăţia cea de sus, ca să petreacă şi să împărăţească cu Dânsul în vecii cei fără de sfârşit. Iar moartea cea trupească nu va stăpâni peste dânsa, precum n-a stăpânit nici cea sufletească; semnul ei de dănţuire asupra morţii, va fi acesta: printr-un somn de puţină moarte adormind, dintr-acela degrab se va deştepta ca dintr-un somn şi, scuturând de la ochi stricăciunea mormântului ca pe o dormitare de somn, va vedea viaţa cea fără de moarte şi slavă, în lumina feţei Domnului, întru care, dănţuind, cu glas de bucurie va trece în veacul acesta.

Deci, binevestitorul i-a dat un dar din Rai, care era o stâlpare dintr-un copac de finic, strălucind cu lumina darului ceresc, ca ea să fie dusă înaintea patului, când prea cinstitul şi prea curatul ei trup va fi petrecut spre îngropare.

O, de câtă mare şi negrăită bucurie şi veselie s-a umplut prea binecuvântata Fecioară, pentru că ce putea să-i fie ei mai de bucurie şi mai dulce, decât ca să petreacă în ceruri, cu Fiul şi Dumnezeul său şi să se îndulcească totdeauna de vederea feţei lui celei prea iubite? Apoi, închinându-se până la pământ, a dat mulţumire Stăpânului său, zicând: ***"N-aş fi fost vrednică, Stăpâne, să Te primesc pe Tine în pântecele meu, dacă Tu singur nu m-ai fi miluit pe mine, roaba Ta, însă am păzit vistieria Ta cea încredinţată mie; pentru aceea mă rog Ţie, Împărate al slavei, să nu mă vatăme pe mine stăpânirea gheenei, pentru că dacă***

cerurile şi îngerii în toate zilele se cutremură înaintea Ta, cu atât mai vârtos omul cel zidit din pământ, nici un bine având, fără numai cât va primi dintru a Ta bunătate; pentru că Tu eşti Domnul şi Dumnezeul cel veşnic binecuvântat".

Deci, prea curata Stăpână dorea să vadă pe Sfinţii Apostoli cei risipiţi prin toată lumea şi să nu vadă pe stăpânul întunericului şi înfricoşările lui în ceasul ieşirii sale. De aceasta se rugă ea Domnului, ca Însuşi Fiul ei, împreună cu sfinţii Săi îngeri venind, să-i primească sufletul în sfintele sale mâini, precum i s-a făgăduit aceasta de mai înainte. ***Deci, după ce Stăpâna noastră şi-a făcut în Muntele Eleonului rugăciunile şi mulţumirile, şi-a plecat la pământ cinstiţii săi genunchi înaintea lui Dumnezeu, Făcătorul său, atunci un semn de minune s-a făcut acolo: copacii măslinilor celor neînsufleţiţi îşi plecau vârfurile lor în jos, închinându-se împreună cu dânsa, şi astfel îşi arătau slujirea lor cea cu cuviinţă de rob. Prin aceasta cinsteau pe Maica lui Dumnezeu şi de câte ori dânsa se închina la pământ şi se scula de la închinăciune, de atâtea ori şi copacii aceia se aplecau şi se ridicau, închinându-se.***

După rugăciune, prea curata Fecioară întorcându-se acasă, îndată s-au cutremurat toate de dumnezeieştile puteri care nevăzut o înconjurau pe dânsa şi de slava cea preasfântă cu care era strălucită Maica lui Dumnezeu. Pentru că faţa ei cea prea cinstită, care strălucea de-a pururea cu darul mai mult decât faţa lui Moise, care altădată a grăit cu Dumnezeu în Sinai, s-a luminat atunci mai mult cu nespusă slavă; deci, prea curata a început a-şi pregăti cele pentru ducerea ei.

La început a spus aceasta lui Ioan, fiul cel încredinţat de Hristos, şi i-a arătat stâlparea cea luminoasă, care de la înger i se dăduse, poruncindu-i lui s-o ducă înaintea patului ei. După aceea a spus de plecarea ei degrab şi celorlalţi slujitori ai casei ei. Ea a poruncit ca să împodobească cămara şi patul, să o tămâieze bine, să pună multe lumânări, să le aprindă şi să gătească toate cele trebuincioase pentru îngropare. Deci, ***Ioan îndată a trimis la Sfântul Iacov, ruda Domnului, întâiul ierarh al Ierusalimului şi tuturor neamurilor şi vecinilor, spunându-le de moartea cea apropiată a Maicii lui Dumnezeu şi le-a arătat şi ziua morţii.*** Sfântul Ioan a trimis nu numai tuturor credincioşilor din Ierusalim, dar şi prin cetăţile şi satele ce erau primprejur. Astfel s-au adunat cu el toate rudeniile de pretutindeni, precum şi o mulţime de credincioşi.

Preasfânta Fecioară a spus tuturor la arătare toate cuvintele cele ce i le-a zis îngerul despre mutarea sa la cer şi, ca încredinţare a celor grăite, le-a arătat stâlparea cea de finic, ce i-o adusese îngerul Gavriil şi care strălucea ca o rază cu lumina cereştii slave.

Deci, toţi cei ce se adunaseră la prea curata Maica Domnului, auzind de acest sfârşit din prea sfânta ei gură, plângeau; iar din această pricină casa se umplea de plânsete şi tânguiri şi o rugau pe Stăpâna cea milostivă, ca pe o Maică a tuturor, să nu-i lase pe ei sărmani. Însă ea le poruncea să nu plângă, ci să se bucure pentru moartea ei că, stând mai aproape şi înaintea scaunului lui Dumnezeu, privind faţă către faţă pe Fiul şi Dumnezeul Său şi vorbind gură către gură, atunci va putea cu mai multă înlesnire ca să se roage şi să milostivească bunătatea Lui. ***Ea îi încredinţa pe cei ce plângeau că, după mutarea sa, nu-i va lăsa sărmani; dar nu numai pe aceia, ci pe toată lumea o va cerceta, o va privi şi va ajuta celor din primejdii.*** Cu aceste cuvinte mângâietoare, pe care le grăia către cei ce stăteau de faţă şi plângeau, ridica mâhnirea din inimile lor şi le potolea tânguirea cea cu lacrimi.

- ***Ea a poruncit ca cele două haine ale ei să le dea la două văduve sărace, care îi slujeau cu dragoste sârguitoare şi hrana lor o aveau de la dânsa.***
- ***Asemenea a poruncit şi pentru cinstitul ei trup, să se îngroape în satul Ghetsimani de lângă Muntele Eleon, care nu este departe de cetatea Ierusalimului, pentru că acolo, în valea lui Iosafat, era mormântul sfinţilor şi drepţilor ei părinţi, Ioachim şi Ana, şi a Sfântului şi Dreptului Iosif, logodnicul său; adică între Ierusalim şi Muntele Eleonului se aflau mormintele oamenilor săraci din toată cetatea.***

Aceasta poruncindu-le şi aşezându-le ea, s-a făcut deodată un zgomot foarte mare, ca de tunet, şi mulţime de nori a înconjurat casa aceea; căci cu dumnezeiasca poruncă, sfinţii îngeri, luând pe Sfinţii apostoli de la marginile lumii, i-au adus pe nori în Ierusalim, şi i-au pus la Sion înaintea uşilor casei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Văzându-se unul pe altul, se bucurau şi se întrebau care este pricina pentru care i-a adunat Domnul. ***Ieşind la ei Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu, i-a sărutat cu bucurie şi cu lacrimi, spunându-le că s-a apropiat vremea ducerii de la cele pământeşti a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.*** Atunci au înţeles Sfinţii apostoli că pentru aceea i-a adunat Domnul din toată lumea, ca să fie de faţă la fericitul sfârşit al prea curatei Maicii Lui, şi ca să-i îngroape cu cinste sfântul ei trup; deci, s-au umplut de multă jale pentru moartea ei. Intrând în casă, au văzut pe Maica lui Dumnezeu şezând pe pat, plină de duhovnicească veselie.

Închinându-se, i-au zis: "Binecuvântată eşti Tu de Domnul, cel ce a făcut cerul şi pământul!"

Iar Preacurata a zis către ei: "Pace vouă, fraţilor aleşi de Domnul!" Şi i-a întrebat: "Cum aţi venit aici?"

Iar ei au spus că fiecare din ei, prin Duhul puterii lui Dumnezeu, din părţile unde propovăduiau, au fost răpiţi de nori şi aduşi.

Atunci Preasfânta Fecioară a preamărit pe Dumnezeu că i-a împlinit dorinţa inimii sale, ascultându-i rugăciunea; pentru că dorea ca la sfârşitul ei să vadă pe Sfinţii apostoli.

Şi a zis către ei: ***"Domnul v-a adus pe voi aici spre mângâierea sufletului meu, care se va despărţi de trup, precum cere datoria firii omeneşti. Acum s-a apropiat vremea cea hotărâtă de Ziditorul meu!"***

Iar ei au zis către dânsa cu jale: ***"Stăpână, văzându-te pe tine petrecând în lume, ne mângâiem ca de Însuşi Stăpânul şi Învăţătorul nostru, iar acum vom suferi jalea şi întristarea inimilor noastre, lipsindu-ne de petrecerea ta pe pământ împreună cu noi. Dar, de vreme ce cu voinţa Celui născut din tine, te muţi la cele mai presus de lume, de aceea ne bucurăm de sfatul lui Dumnezeu cel rânduit pentru tine; însă pătimim durere pentru sărăcirea noastră, că de acum nu te vom mai vedea aici pe tine, Maică şi mângâietoarea noastră!"*** Grăind Sfinţii apostoli acestea, se udau cu lacrimi.

Atunci ea a zis către ei: ***"O, prieteni şi ucenici ai lui Hristos, nu plângeţi! Nu amestecaţi bucuria mea cu întristarea voastră, ci bucuraţi-vă împreună cu mine, că mă duc la Fiul şi Dumnezeul meu; iar voi să îngropaţi trupul meu, cum îl voi înfrumuseţa pe pat, ducându-l în Ghetsimani. După aceea să vă întoarceţi iar la slujba cuvântului care vă este înainte; iar pe mine, după ducerea mea de la voi, de va voi Dumnezeu, puteţi să mă vedeţi!"***

Astfel vorbind dumnezeiasca Maică cu Sfinţii apostoli, a sosit şi ***dumnezeiescul apostol Pavel***, vasul cel ales, care, căzând la picioarele Maicii lui Dumnezeu, i s-a închinat şi, deschizându-şi gura, a fericit-o, zicând: ***"Bucură-te, Maica vieţii şi luminarea propovăduirii mele, cu toate că nu m-am îndulcit cu vederea feţei lui Hristos, Domnul meu, mai înainte de înălţarea Lui la cer; însă, văzându-te acum pe tine, cred că-L văd pe Dânsul".***

Cu Sfântul Pavel erau şi următorii lui, Dionisie Areopagitul, Ierotei cel minunat şi Timotei, asemenea şi ceilalţi apostoli din cei 70, aducându-i Sfântul Duh pe

toţi, ca toţi să se învrednicească de binecuvântarea Preasfintei Fecioare Maria şi să se rânduiască îngroparea cea cuviincioasă a Maicii Domnului.

Deci, ea pe fiecare îl chemă la sine pe nume şi-i binecuvânta şi le fericea credinţa şi ostenelile lor cele suferite întru buna-vestire a lui Hristos, dorindu-le fiecăruia fericirea veşnică, pentru starea împreună a toată lumea, şi făcea rugăciuni către Dumnezeu pentru viaţă cu pace.

Sosind ziua a cincisprezecea a lunii august, şi venind acel ceas aşteptat şi binecuvântat, care era ales pentru mutarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ea voia să se săvârşească. Deci, fiind multe lumânări aprinse şi făcându-se de Sfinţii apostoli doxologia lui Dumnezeu, prea nevinovata Fecioară zăcea cu cinste pe patul cel împodobit, care se pregătise către fericita plecare, aşteptând venirea la dânsa a Fiului şi Domnului ei Cel prea dorit. Apoi, deodată a strălucit în casă o lumină a dumnezeieştii slave. De acea strălucire lumânările s-au întunecat, şi, la câţi s-a descoperit vedenia aceea, s-au spăimântat toţi; iar acoperământul casei se vedea deschis, şi slava Domnului venea din cer.

Atunci, iată, Hristos, Împăratul slavei, cu arhanghelii şi cu îngerii, cu toate cereştile puteri, şi cu sufletele drepţilor şi sfinţilor strămoşi şi prooroci, au vestit Preasfintei Fecioare Maria mai-nainte, că Hristos se apropia către prea curata lui Maică.

Ea, văzând venirea de faţă a Fiului Său, a strigat cu bucurie cuvintele obişnuitei sale cântări, grăind: ***Măreşte suflete al meu pe Domnul şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei sale...***

Apoi s-a ridicat de pe pat, sârguindu-se întru întâmpinarea Lui, şi s-a închinat Domnului ei; iar Iisus Hristos, apropiindu-se, privea spre dânsa cu preaiubiţii Săi ochi, şi-i zicea: "Vino cea de aproape a Mea, vino, porumbiţa Mea, vino, mărgăritarul Meu cel scump, şi intră în vistieriile vieţii celei veşnice!"

Iar ea, închinându-se, a zis: ***"Bine este cuvântat numele slavei Domnului Dumnezeului meu, Cel ce ai voit a mă alege pe mine, Împărate al slavei, întru Împărăţia Ta cea fără de sfârşit! Tu ştii, Doamne, că din toată inima Te-am iubit pe Tine şi am păzit vistieria cea încredinţată mie de către Tine, iar acum primeşte în pace sufletul meu, şi mă acoperă pe mine, ca nici o strâmbătate satanicească să nu mă întâmpine pe mine!"***

Atunci Domnul, mângâind-o pe ea cu cuvinte prea dulci, îi zicea să nu se teamă de puterile satanei, care sunt călcate de picioarele ei, ci să treacă cu îndrăzneală de la pământ spre cele cereşti; pentru aceea o chema cu dragoste.

Iar ea cu bucurie a răspuns: Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este inima mea. Şi iarăşi a zis cuvântul ei cel vechi: Fie mie acum după cuvântul tău! Deci, s-a culcat pe pat şi, veselindu-se negrăit pentru vederea prea luminatei feţe a Domnului şi a Fiului său cel prea iubit, din dragostea cea prea dulce către Dânsul şi din bucurie duhovnicească, prea sfântul său suflet l-a dat în mâinile Fiului său.

Însă nici o durere trupească n-a avut, ci a adormit ca într-un somn dulce. Deci, Acela pe care ea L-a zămislit fără de stricăciune şi L-a născut fără de durere, a luat din trup fără durere prea cinstitul ei suflet şi trupului ei cel prea cinstit nu i-a dat să vadă stricăciunea.

Atunci îndată s-a început acea bucurie şi acea dulce cântare îngerească, întru care se auzeau aceste cuvinte, repetându-se adeseori de îngeri, adică cuvintele închinării lui Gavriil: Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată eşti tu între femei!

Astfel a fost petrecut sfântul ei suflet de mâinile Domnului la toate cereştile rânduieli cu bucurie. Şi o petreceau pe ea şi ochii apostolilor, care se învredniciseră a privi la acea prea slăvită vedenie, precum altădată pe Domnul, care se înălţa din Muntele Eleonului, L-au petrecut cu ochii şi erau înspăimântaţi ca nişte uimiţi. Apoi, venindu-şi întru sine, s-au închinat Domnului Celui ce a înălţat la cer sufletul Maicii Sale. Ei cu lacrimi au înconjurat patul, şi au văzut prea sfânta faţă a Sfintei Maria strălucind ca soarele, şi bună mirosire străină ieşea din curatul ei trup, care covârşea toate aromatele pământeşti, şi pe care limba omenească nu poate a le spune. Apoi cu toţii au sărutat cu frică şi cu cucernicie acel trup curat, cinstindu-l cu evlavie; deci, s-au sfinţit din atingerea lui, simţind în inimile lor prea multă bucurie duhovnicească, din darul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Astfel se dădeau tămăduiri bolnavilor, ochii orbilor se luminau, auzul surzilor se vindeca, picioarele şchiopilor se întăreau, duhurile cele necurate se izgoneau, şi se tămăduiau toate bolile. Toate acestea se făceau numai cu singură atingere de patul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Acestea toate făcându-se aşa, s-a început petrecerea primitorului de Dumnezeu trup al Mariei. Sfântul Petru era la început cu Sfântul Pavel, iar Sfântul Iacov, ruda Domnului, şi cu ceilalţi mari Sfinţi apostoli, au ridicat pe umeri patul. Sfântul Ioan ducea înaintea patului acea stâlpare strălucitoare de lumină. Apoi venea toată adu-

narea de sfinţi şi mulţimea poporului, cu lumânări şi cu cădiri împrejur, înainte mergând şi urmând şi cântându-se cântarea cea de moarte.

Sfântul Petru începea, iar ceilalţi după dânsul cântau cu un glas psalmul lui David: Întru ieşirea lui Israel din Egipt..., şi la fiecare stih se adăuga Aliluia. Asemenea cântau şi alţi psalmi de prăznuire, de mulţumire şi de laude precum lucra Duhul Sfânt în gurile celor ce cântau. ***Acel trup primitor de Dumnezeu al prea curatei Fecioare a fost dus cu slăvită petrecere, de la Sion, prin cetatea Ierusalimului, la satul Ghetsimani.*** Deasupra patului şi deasupra celor ce-l petreceau, s-a făcut un cerc de nori mare şi luminos în chip de cunună, care strălucea cu neobişnuită rază; iar prin nori se auzeau dulci cântări îngereşti de uimire, care umpleau văzduhul şi totul se lucra pe pământ în auzul poporului.

Acel cerc de nori în chip de cunună mergea cu cântarea îngerească prin văzduh deasupra trupului Maicii lui Dumnezeu, care se petrecea până la mormânt. La o petrecere de bucurie ca aceasta, care a o spune după vrednicie nici un cuvânt nu este îndestulat, s-a întâmplat un lucru potrivnic: poporul Ierusalimului foarte numeros al evreilor necredincioşi, auzind acea străină căntare şi văzând acea prea slăvită petrecere a trupului celui primitor de Dumnezeu, a ieşit din case şi urma prin cetate, mirându-se de atâta slavă şi cinste care se făcea trupului Maicii lui Hristos. Deci, înştiinţându-se de aceasta arhiereii şi cărturarii, s-au umplut de zavistie şi de mânie şi au trimis slujitori şi ostaşi şi au îndemnat pe mulţi din popor ca, alergând cu arme, să gonească pe cei ce petreceau trupul Sfintei Maria, şi pe ucenicii lui Iisus să-i rănească, iar trupul să-l ardă cu foc. Deci, când cei îndemnaţi spre fapta cea rea alergau cu mânie înarmaţi ca la război şi aproape erau să-i ajungă, atunci îndată acel nor din văzduh, plecându-se la pământ, a înconjurat ca un zid soborul Sfinţilor Apostoli, asemenea şi pe toţi care erau cu dânşii, încât numai cântarea se auzea, iar ei singuri erau nevăzuţi de cei ce veneau cu scop rău. Atunci sfinţii îngeri, zburând nevăzut deasupra prea curatului trup şi deasupra cetei credincioşilor, au lovit cu orbire pe acei făcători de rău şi au sfărâmat capetele multora de zidurile cetăţii; iar alţii, neştiind pe unde să meargă, pipăiau zidurile şi căutau povăţuitori.

Atunci s-a întâmplat unuia din numărul preoţilor din legea veche, anume Atonie, de a ieşit la drum. Acela, după ce norul s-a ridicat la înălţime după dumnezeiasca rânduială şi pentru o mai mare minune, a văzut pe Sfinţii apostoli şi mulţimea credincioşilor cu lumânări şi cu cântări de psalmi, înconjurând patul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, şi, umplându-se de zavistie, a înnoit în sine vechea răutate asupra Domnului nostru Iisus Hristos, şi a zis: "Acesta este trupul care a născut pe înşelătorul acela, care a stricat legea părinţilor noştri! Vezi ce fel de

cinste are? Şi, fiind tare cu trupul, de mare mânie, s-a repezit cu sălbăticie şi a alergat spre pat, voind să răstoarne la pământ prea curatul trup al Preasfintei Fecioare Maria. Dar, când mâinile lui cele îndrăzneţe s-au atins de pat, îndată au fost tăiate de sabia cea nematerialnică a izbândirii lui Dumnezeu de îngerul cel nevăzut, şi au rămas lipite de pat; iar Atonie a căzut, răcnind şi văitându-se cu amar.

Dar, cunoscându-şi greşeala, se căia şi striga către apostoli: "Miluiţi-mă pe mine, robii lui Hristos!"

Sfântul apostol Petru, poruncind să stea cu patul ce se purta, a zis lui Atonie: "Iată, ai luat ceea ce ai căutat; deci, cunoaşte că Dumnezeul izbândirilor este Domnul; dar a te tămădui de răni noi nu putem, decât numai Domnul nostru, spre care voi v-aţi sculat cu nedreptate, l-aţi prins şi l-aţi ucis. Acum nici El nu va voi să-ţi dea tămăduire, dacă nu vei crede într-Însul mai întâi cu toată inima şi de nu vei mărturisi cu gura că Iisus este adevăratul Mesia, Fiul lui Dumnezeu".

Atonie a strigat: "Cred că El este Mântuitorul lumii Hristos, cel vestit de prooroci mai-nainte! Noi şi mai-nainte l-am ştiut că El este Fiul lui Dumnezeu, dar din zavistie, întunecându-ne cu răutate, n-am voit să mărturisim măririle lui Dumnezeu, şi i-am rânduit cu nedreptate moarte. Dar El, cu puterea dumnezeirii înviind a treia zi, ne-a umplut de ruşine pe noi, toţi urîtorii lui, pentru că ne sârguiam să ascundem Învierea Lui, dând multă plată străjerilor; dar n-am putut, fiindcă slava Lui a străbătut pretutindeni.

Atonie mărturisind acestea şi căindu-se de greşeala ce a făcut cu îndrăzneală, Sfinţii apostoli s-au bucurat împreună cu toţi credincioşii, precum şi îngerii se bucură de păcătosul care se pocăieşte. Apoi Petru a poruncit lui Atonie ca să lipească cu credinţă rănile mâinilor tăiate de mâinile care erau atârnate de pat şi să cheme numele Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu cu credinţă. Făcând Atonie aceasta, îndată mâinile cele tăiate s-au lipit la locurile lor şi s-au făcut sănătoase desăvârşit, rămânând pe dânsele numai semnul tăierii ca o aţă roşie, care înconjura carnea de la încheieturi.

Atonie, căzând înaintea patului, s-a închinat lui Hristos Dumnezeu, Cel născut din prea curata Fecioară, şi a fericit-o cu multe laude pe aceea care L-a născut, aducând pentru dânsa prooroceşti mărturii din Scriptură, precum şi pentru Hristos singur, încât toţi se mirau foarte mult de vorbele acelea şi de acea slăvită

tămăduire a mâinilor lui Atonie, şi pentru cuvintele lui cele înţelepte, grăite spre slava lui Hristos Dumnezeu şi spre lauda Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Atonie, intrând în rând cu Sfinţii apostoli, a urmat patului care se ducea la Ghetsimani. Asemenea şi cei ce erau orbiţi şi câţi şi-au cunoscut greşeala alergau cu pocăinţă, fiind duşi de povăţuitori la Născătoarea de Dumnezeu, şi se atingeau cu credinţă de cinstitul pat; atunci îndată câştigau vederea ochilor lor trupeşti şi sufleteşti, că milostiva Maică a tuturor, Preasfânta Stăpână de obşte, precum în naşterea sa a făcut bucurie la toată lumea, tot aşa şi în adormirea sa n-a voit să mâhnească pe nimeni, ci pe toţi, deşi o vrăjmăşeau pe ea, i-a mângâiat cu milostivire, cu darul şi cu bunătatea sa, fiind Maica cea bună a bunului Împărat.

Sfinţii apostoli cu toată mulţimea credincioşilor, ajungând la satul Ghetsimani, când au pus lângă mormânt patul cu prea sfântul trup, atunci s-a ridicat iar strigare de plângere în popor, tânguindu-se toţi pentru sărăcia lor şi pentru lipsirea unei bunătăţi ca aceasta. Ei, căzând la trupul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, îl cuprinseră, îl udau cu lacrimi şi îi dădeau sărutarea cea mai de pe urmă; deci, abia spre seară l-au pus în mormânt şi, punând o piatră mare deasupra, nu se depărtau de la mormânt, fiind ţinuţi de dragostea către Maica lui Dumnezeu. ***Sfinţii apostoli au zăbovit în satul acela trei zile, petrecând lângă mormântul prea curatei Fecioare, săvârşind ziua şi noaptea cântări de psalmi.***

În toată vremea aceea de trei zile, se auzeau în văzduh prea dulci glasuri de oşti cereşti cântând şi lăudând pe Dumnezeu şi fericind pe Maica lui Dumnezeu.

Dar s-a întâmplat, după dumnezeiasca rânduială, ca Sfântul Toma, unul din apostoli, să nu se afle la preaslăvita îngropare a trupului cel de Dumnezeu primitor al prea curatei Fecioare, ci el a sosit a treia zi la Ghetsimani. El se mâhnea şi se întrista foarte mult, că nu s-a învrednicit de binecuvântarea şi de sărutarea cea mai de pe urmă a Preasfintei Fecioare Maria, precum s-au învrednicit ceilalţi Sfinţi apostoli. Nici s-a învrednicit să vadă dumnezeiasca slavă, tainele lui Dumnezeu cele minunate, lucrările cele de la adormirea ei şi petrecerea trupului care a fost, şi pe care ceilalţi s-au învrednicit a o vedea, deci, plângea mult de aceasta.

Pentru aceea Sfinţilor apostoli le era jale de dânsul şi s-au sfătuit ca să deschidă mormântul, ca măcar astfel să vadă trupul prea curatei Stăpâne Născătoare de Dumnezeu şi, închinându-se aceluia şi sărutându-l, să primească răcorire de jalea sa şi mângâiere de mâhnirea sa.

Dar, când au prăvălit piatra şi au deschis mormântul, îndată s-au spăimântat, pentru că au văzut mormântul deşert, nefiind în el nimic altceva decât numai cele de îngropare, şi din care ieşea mare mirosire de bună mireasmă. Sfinţii stăteau şi se minunau şi nu pricepeau ce este aceasta! Deci, sărutând cu lacrimi şi cu cucernicie acea pânză cinstită şi curată ce rămăsese în mormânt, s-au rugat împreună Domnului ca să li se descopere unde se află cinstitul trup al Maicii Domnului.

Spre seară, apostolii au şezut să-şi întărească puţin trupurile cu hrană. Iar obiceiul mesei apostoleşti era într-acest chip: între dânşii lăsau un loc gol, cu o pernă pe dânsul, iar pe pernă, o bucată de pâine, locul acela era în cinstea Mântuitorului Hristos. După masă, sculându-se şi făcând mulţumire, au luat acea bucată de pâine ce era menită Domnului, şi au ridicat-o, slăvind numele cel mare al Preasfintei Treimi, şi sfârşeau cu această rugăciune: "Doamne, Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă!" Apoi mâncau bucata aceea de pâine ca o bine-cuvântare a Domnului. Astfel făceau Sfinţii apostoli, nu numai când erau împreună, ci şi fiecare făcea aşa unde se întâmpla. Atunci ei adunându-se în Ghetsimani şi mâncând împreună, mintea şi vorba nu le era de altceva, decât numai pentru aceasta, că n-au găsit în mormânt prea sfântul trup al Născătoarei de Dumnezeu.

După sfârşitul mesei, sculându-se şi începând, după obicei, să ridice bucata de pâine pusă în partea Domnului şi să slăvească pe Preasfânta Treime, îndată s-a auzit un glas de cântare îngerească. Ei, ridicându-şi ochii, au văzut vie în văzduh pe prea curata Fecioară Maica Domnului nostru, stând cu mulţime de îngeri şi strălucind cu negrăită slavă, şi a zis către dânşii: "Bucuraţi-vă, căci eu sunt cu voi în toate zilele!" Atunci ei, umplându-se de bucurie, în loc de "Doamne, Iisuse Hristoase", au strigat: "Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne nouă!" De atunci Sfinţii apostoli s-au încredinţat despre aceasta şi toată Biserica a crezut astfel, că prea curata Născătoare de Dumnezeu a fost înviată a treia zi de Fiul şi Dumnezeul său, şi a fost luată cu trupul la ceruri.

Deci, întorcându-se ei iarăşi la mormânt, au luat pânza cea curată, care rămăsese spre mângâierea celor scârbiţi şi spre mărturia cea adevărată a sculării din mormânt a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Aceasta s-a făcut, pentru că nu se cădea cortului vieţii să fie ţinut de moarte şi să rămână cu cealaltă făptură în stricăciunea pământului, ea care a născut din nestricatul său trup pe Ziditorul făpturii. Şi s-a mai vădit prin această minunată înălţare, că Dătătorul legii este împlinitorul legii celei date de El, ca fiii să cinstească pe părinţii lor. Deci, ei au cinstit pe Maica Sa cea fără de prihană ca pe Sine; căci precum Hristos singur a înviat cu slavă a treia zi, tot aşa a luat-o şi pe ea la Sine în cele cereşti. Despre aceasta zicea mai înainte şi

dumnezeiescul David: ***Scoală-Te, Doamne, în odihna Ta, Tu şi chivotul sfinţirii Tale.*** Astfel s-au împlinit prooroceştile cuvinte ale lui David, în învierea Domnului şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu; căci, precum a fost mormântul Fiului său tăiat în piatră, tot aşa a fost şi mormântul Maicii lui Dumnezeu, care se vede deşert şi închinat de credincioşi până acum.

Aşa a binevoit dumnezeiasca rânduială, ca Sfântul Toma să nu fie la Adormirea Preacuratei Maicii Domnului, ca pentru dânsul să se deschidă mormântul şi să se încredinţeze Biserica despre învierea Preasfintei Născătoare, căci şi mai-nainte, despre învierea lui Hristos, s-a încredinţat tot prin necredinţa lui Toma.

Astfel a fost adormirea prea curatei şi prea binecuvântatei Născătoare de Dumnezeu. Astfel a fost îngroparea trupului ei cel fără de prihană. Astfel a fost încredinţarea despre slăvită învierea ei din mormânt şi despre luarea trupului la ceruri.

Sfinţii apostoli, după săvârşirea tuturor acelor minuni şi taine ale lui Dumnezeu, s-au întors iarăşi purtaţi de nori, fiecare în partea sa, unde propovăduiau cuvântul.

Despre felul petrecerii Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu pe pământ, a scris Sfântul Ambrozie, zicând: "Era Fecioară nu numai cu trupul, dar şi cu duhul, smerită în inimă, înţelepţită în cuvinte, negrabnică la grăire, totdeauna la citire, trează în osteneli, prea înţeleaptă în vorbire, vorbind precum cu Dumnezeu, iar nu precum cu oamenii. Pe nimeni nu asuprea, ci tuturor le dorea bunătăţi; nu s-a îngreţoşat niciodată de vreun om sărac, nici a râs de cineva, ci pe toate cele ce le vedea, le fericea. Nimic nu era în gura ei, ceva întracest fel, care să nu fie dar vărsat; era în toate lucrurile cele fecioreşti, iar vederea ei era chip al desăvârşirii celei dinlăuntru, era model de milostivire şi de bunătate".

Apoi ce fel era cu obiceiul ei cel preasfânt şi cu chipul cel trupesc, aceasta se află astfel scris la Epifanie şi la Nichifor: "Ea era în tot lucrul cinstită şi statornică. Grăind, foarte puţin şi numai ce era de trebuinţă. Lesnicioasă spre a asculta, grăitoare de bine, dând fiecăruia cinstire; era măsurată la sfat, obişnuia totdeauna a vorbi cuviincios către fiecare om, fără de râs şi fără de tulburare, dar mai ales fără de mânie.

Vederea feţei ei era ca vederea grăuntelui de grâu; părul, galben; ochii, ascuţiţi la vedere; iar luminile erau asemenea cu măslina. Sprâncenele ei erau negre şi plecate; nasul, potrivit; buzele, ca floarea trandafirului, pline de cuvinte dulci.

Faţa, nici rotundă, nici scurtă, ci puţin lungăreaţă. Mâinile şi degetele, lungi. În scurt, era împărtăşită de toată măreţia; smerită, neprefăcându-şi faţa deloc, şi nici o moliciune nu avea cu sine, ci totdeauna umilinţă aleasă. Hainele care le purta erau proaste, precum le arăta şi sfântul acoperământ al preasfântului ei cap. Şi ca să spun pe scurt: în toate lucrurile ei era de faţă mult dar dumnezeiesc. Iar acum, sălăşluindu-se în cele cereşti şi stând de-a dreapta Scaunului lui Dumnezeu, în ce fel este, să spună gurile îngerilor şi a arhanghelilor, cum şi duhurile şi sufletele drepţilor, care stau înaintea ei. Deci, precum de vederea feţei lui Dumnezeu, tot aşa şi de vederea feţei prea curatei Născătoare de Dumnezeu săturându-se, aceştia să grăiască pentru ea după vrednicie. Iar noi slăvim pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, pe un Dumnezeu în Treime, să ne închinăm ei cu osârdie, ca una ce este slăvită şi fericită de toate neamurile în veci. Amin".

Pentru toată viaţa din început a prea curatei Născătoare de Dumnezeu, s-a scris câte o parte în celelalte praznice ale ei; la zămislire, la naştere, la intrarea în Biserică, la Buna Vestire, la Naşterea lui Hristos şi la Întâmpinare. Aici, după descrierea despre adormirea ei cea fără de moarte, spre împlinirea istoriei celei despre ea, se adaugă şi aceasta: ***Cum şi unde a petrecut Stăpâna noastră după Înălţarea lui Hristos?***

Sfântul evanghelist Luca scrie în Faptele Apostolilor, că, Domnul înălţându-Se la ceruri, ucenicii Lui s-au întors de la Muntele Eleonului la Ierusalim, şi s-au suit în foişorul unde a fost Cina cea de Taină a lui Hristos. Şi toţi aşteptau cu un suflet în rugăciuni şi în cereri, cu femeile şi cu Maria, Maica lui Hristos, pe care, după ducerea Domnului de la dânşii, o aveau ca pe o mângâiere şi răcorire în mâhniri, întărire şi învăţătoare în credinţă. Pentru că aceasta, toate cuvintele care le spunea şi toate faptele cele minunate, începând de la Buna Vestire cu zămislirea cea fără de sămânţă şi naşterea cea fără de stricăciune a lui Hristos, cele ce se făceau în pruncia şi în viaţa Lui mai înainte de botezul lui Ioan, toate acestea le spunea iubiţilor ucenici ai Fiului Său. Şi, ca una ce avea de la Duhul Sfânt mai multă descoperire pentru dumnezeirea Lui şi din vederea lucrurilor lui Hristos, îi încredinţa pe dânşii prin spunerea cu de-amănuntul de toate faptele ce s-au făcut cu dumnezeiasca putere, mai înainte până ce s-a arătat lumii, şi cu acelea îi întărea în credinţa cea fără de îndoială.

Toţi se rugau în foişorul acela, aşteptând venirea Duhului Sfânt, pe care a făgăduit Domnul că-L va trimite lor Tatăl, şi se pregăteau înainte de primirea darurilor lui Hristos. După cele zece zile de la Înălţarea Domnului, când s-a făcut pogorârea Sfântului Duh în chip de limbi de foc peste Sfinţii apostoli, la început Sfântul Duh

a stat peste Sfânta Fecioară Maria, în care şi mai înainte îşi avea locuinţă plăcută şi iubită, şi totdeauna petrecea nedepărtată. În vremea aceea a primit binecuvântata Fecioară pe Duhul Sfânt, mai mult decât pe toţi apostolii; căci, pe cât vasul se face mai mare, pe atât mai multă apă încape în sine. Deoarece prea curata Fecioară era vas al Sfântului Duh mai mare decât toţi, pentru că este mai înaltă decât apostolii şi decât ceilalţi sfinţi, precum îi cântă Biserica, zicând: "Cu adevărat eşti mai presus decât toţi, Fecioară curată!" Tot astfel darul Duhului Sfânt a încăput în sine mai mult decât în toţi.

Petrecerea prea curatei Fecioare era în casa Sfântului Ioan cuvântătorul de Dumnezeu, care era în cetatea Ierusalimului. Ea a rămas la el din ceasul acela, când a zis Domnul pe cruce: Femeie, iată Fiul Tău! Iar ucenicului: Iată Maica ta! Deci, ucenicul a luat-o întru ale sale şi slujea ei ca maicii sale.

Sfinţii apostoli, după primirea Sfântului Duh, nu s-au risipit îndată prin lume, ci au petrecut mult în Ierusalim, precum este arătat în Faptele Apostolilor. Acolo se scrie că, după uciderea Sfântului mucenic Ştefan, era mare prigonire asupra Bisericii Ierusalimului. Toţi cei mai mici, apostolii şi ceilalţi credincioşi, s-au risipit prin toate părţile Iudeei şi ale Samariei, afară de apostolii cei mari; căci ei, deşi unii din ei se duceau într-alte părţi, precum s-au dus în Samaria, Petru şi Ioan, acoperindu-se cu rânduiala lui Dumnezeu, se ţineau pe lângă Ierusalim, până la vreo zece ani de la înălţarea Domnului, adică până la acea vreme, în care împăratul Irod şi-a pus mâinile ca să facă rău unora din Biserică.

- *Petru singur a tămăduit în Lida pe Enea, slăbănog de opt ani, şi în Iope a înviat pe Tavita cea moartă. În Chesaria a botezat pe Cornelie sutaşul şi în Antiohia a întemeiat mai întâi scaunul arhieriei sale.*
- *Iacov, fratele lui Ioan, s-a dus în Spania, însă iar s-a întors în Ierusalim, ca să slujească mai întâi la mântuirea seminţiilor lui Israel şi să întărească Biserica cea dintâi în Ierusalim, care este maica tuturor Bisericilor, precum cânta Cuviosul Damaschin, zicând: "Tu ai luat întâi iertarea păcatelor". Pe de altă parte Iacob dorea să vadă adeseori pe prea curata Fecioară, Maica Domnului, şi să audă de la dânsa cuvinte dumnezeieşti. El o avea pe ea ca pe o moştenitoare a lui Hristos, Dumnezeul nostru, şi, privind la cinstita şi sfânta ei faţă, ca la faţa lui Hristos şi ascultând cuvintele ei cele dulci, se umplea de negrăită bucurie duhovnicească.*

Deci uitau toate amărăciunile şi primejdiile, iar inima lor se îndulcea din limba cea curgătoare de miere a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Pentru aceea, mulţi din

cei luminaţi de prin laturile cele depărtate alergau la Ierusalim să vadă pe Maica lui Hristos Dumnezeu şi să-i asculte vorbirea ei cea sfântă.

Căci, precum Mântuitorul Hristos umplea cu slavă toate marginile pământului, tot aşa şi Maica Lui cea fără prihană, pe toţi îi atrăgea la vederea Ei, precum este arătat în scrisoarea ***Sfântului Ignatie purtătorul de Dumnezeu***, pe care a scris-o în Antiohia, către Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu: ***"Sunt multe femei la noi care doresc să vadă pe Maica lui Hristos şi se sârguiesc în toate zilele, că doar ar putea să călătorească la voi, ca s-o cerceteze pe ea, şi să se atingă de pieptul ei, cel ce a hrănit cu lapte pe Hristos, şi să se înştiinţeze de la dânsa pentru oarecare taine. Aceasta, pentru că slava ei a străbătut până la noi, că ea, fiind Fecioară, este Maica lui Dumnezeu plină de toate darurile şi de toate bunătăţile. Se mai spune de dânsa, că în prigoniri şi în primejdii este veselă, în sărăcie şi în neajunsuri nu se mâhneşte, spre cei ce îi fac rău nu se mânie, ci le face mai mult bine, blândă în lucrurile cele de bună întâmplare, milostivă spre cei săraci, cărora le ajută pe cât poate, iar celor ce sunt vrăjmaşi ai credinţei noastre, li se împotriveşte foarte mult. Iar dreptei noastre credinţe şi bunei cucernicii este învăţătoare, asemenea şi tuturor credincioşilor povăţuitoare spre lucrul cel bun. Pe cei smeriţi îi iubeşte mai mult şi singură este smerită către toţi; astfel că toţi cei ce au văzut-o, o laudă. Cât de răbdătoare este când învăţătorii şi fariseii râd de dânsa. Nişte oameni vrednici de credinţă ne-au spus că în Maria, Maica lui Iisus, firea omenească, pentru sfinţirea ei cea multă, se vede că este asemenea cu firea îngerească. Lucrurile acestea care se aud, au deşteptat în noi nemăsurata dorinţă, că doar am putea să vedem pe acea minune cerească şi să admirăm pe această preasfântă".***

Într-altă scrisoare, Sfântul Ignatie purtătorul de Dumnezeu scrie către Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu: ***"Eu, dacă îmi va fi cu putinţă, voi veni la tine, ca să văd pe credincioşii sfinţi care s-au adunat acolo; dar mai ales să văd pe Maica lui Hristos, de care grăiesc că la toţi este minunată, cinstită şi iubită şi toţi doresc să o vadă. Cine n-ar fi dorit s-o vadă pe Sfânta Fecioară şi să vorbească cu aceea, care a născut pe Dumnezeul Cel adevărat?"***

Din aceste scrisori se poate înţelege cât de multă dorinţă aveau sfinţii, ca să vadă pe acea însufleţită sfinţenie a lui Dumnezeu, pe prea curata Fecioară Maria. Iar cei ce s-au învrednicit a o vedea, spuneau tuturor că sunt fericiţi; căci cu adevărat, erau fericiţi ochii care o vedeau pe ea după Hristos Mântuitorul, şi fericite erau urechile care se învredniceau să audă cuvintele ei cele grăitoare de Dumnezeu şi făcătoare de viaţă. O, cât de multă mângâiere şi dar luau unii ca aceia!

Pentru aceasta a lăsat Domnul nostru pe prea curata Maica Sa, ca să fie pe pământ între cei vii, ca, prin a ei stare de faţă, cu sfatul, cu învăţăturile şi cu rugăciunile cele calde către Fiul lui Dumnezeu, Biserica creştină să se înmulţească, să se întărească, şi să primească îndrăznire, ca să stea pentru Domnul său până la sânge.

Fecioara Maria pe toţi îi întărea prin mângâierea Duhului Sfânt şi pentru toţi se ruga. Când Sfinţii apostoli au fost închişi în temniţă, ea a adus lui Dumnezeu rugăciune umilită pentru dânşii şi a fost trimis îngerul Domnului la ei, de le-a deschis noaptea uşile temniţei şi i-au scos.

Când a fost dus la moarte Sfântul întâiul mucenic şi arhidiacon Ştefan, ea îl urma de departe. Fiind el ucis cu pietre în Valea lui Iosafat, lingă pârâul Chedrilor, ea, cu Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu, stătea pe un deal, privind de departe la sfârşitul lui. Deci, se ruga Domnului cu dinadinsul pentru dânsul ca să-l întărească în pătimire şi să primească sufletul lui în mâinile Sale. Când Sfântul apostol Pavel, înainte de creştinarea lui, făcea rău Bisericii şi o prigonea, ea a vărsat atâtea rugăciuni calde către Dumnezeu, încât l-a făcut din lup răpitor, mieluşel blând; din vrăjmaş, apostol; şi din prigonitor, ucenic şi învăţător a toată lumea.

Dar ce fel de faceri de bine n-a avut Biserica cea dintâi, ca o fiică mică de la maica sa, adică de la prea curata Născătoare de Dumnezeu? Ce fel de daruri n-a scos, ca dintr-un izvor de-a pururea curgător, până ce prin sârguinţa aceea, şi cu darul hrănindu-se şi crescând, a venit în măsura vârstei bărbăteşti! Biserica se întărise atât, încât nici de porţile iadului nu era biruită. Acest lucru chiar şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu îl putea vedea şi se umplea de bucurie, după ceea ce s-a zis de David: Maica ce se veseleşte de fii... Deoarece în toate zilele vedea că se înmulţesc fiii Bisericii; căci la începutul propovăduirii lui Petru trei mii de suflete au crezut, apoi cinci mii, şi după aceea mulţi fără număr. ***Biserica lui Hristos se înmulţea prin toată lumea, fiindcă cei ce se întorceau în Ierusalim de la propovăduire, spuneau toate prea curatei Maicii lui Dumnezeu. Ea, auzind, se bucura cu duhul, şi dădea laudă Fiului şi Dumnezeului ei.***

Când Irod a ridicat prigonire asupra Bisericii, pe Iacov fratele lui Ioan, care se întoarse atunci din Spania, l-au ucis cu sabia. Apoi l-au prins şi pe Petru şi l-au închis în temniţă, voind să-i facă şi lui acelaşi lucru. Însă după acea minunată liberare din temniţă şi din legături a lui Petru prin înger, a fost nevoie ca chiar cei mai mari apostoli să iasă din Ierusalim faţă de cumplita prigonire din partea evreilor. Ei s-au risipit prin toată lumea, după cum le căzuseră sorţii fiecăruia dintr-înşii în ce parte să se ducă. Dar, mai înainte de despărţirea lor, au alcătuit Simbolul mărturisirii credinţei, ca toţi să propovăduiască pretutindeni într-un singur fel şi să

sădească sfânta credinţă în Hristos. Drept aceea, s-a dus fiecare la sorţul său, rămânând în Ierusalim numai Sfântul Iacob, rudenia Domnului după trup, care a fost pus de Hristos, cel dintâi episcop în Ierusalim.

Într-acea vreme a ieşit din Ierusalim şi Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu, al cărei fiu era, pentru primejdiile care veneau de la zavistnicii iudei. Ei s-au dat într-o parte, dând loc mâniei, până ce a încetat acea cumplită prigonire şi muncire. Dar ca să nu se arate că sunt deşerţi, s-au dus în Efes, unde îi căzuse sorţul lui Ioan. Această ducere în Efes a prea curatei Maicii lui Dumnezeu cu Ioan, se încredinţează din aceasta; se află o scrisoare a Sfântului Ioan apostolul la al treilea sinod a toată lumea, ce s-a ţinut în Efes contra lui Nestorie, către clerul din Constantinopol, în care se scrie cuvintele aceste: *"Nestorie, născocitorul de eresuri din cetatea Efesului, în care a petrecut odată şi Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu şi Sfânta Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu, fiind chemat la judecată de Sfinţii părinţi şi de episcopii sinodului, singur pe sine despărţindu-se şi fiind tulburat de ştiinţa cea rea, n-a îndrăznit a veni la dânşii. Drept aceea, după ce a fost chemat de trei ori, Sfântul Sinod l-a osândit cu dreaptă judecată, dându-l jos din toată cinstea preoţească.”*

Din cuvintele acestea şi din scrisoarea în care se zice că Ioan cuvântătorul de Dumnezeu şi Sfânta Fecioară Maria au petrecut odată în cetatea Efesului, se poate şti că Maica Domnului s-a dus din Ierusalim cu Cuvântătorul de Dumnezeu şi a petrecut în Efes câtăva vreme. Dar Preasfânta Fecioară Maria n-a fost numai în Efes, ci şi în alte cetăţi şi ţări, cercetând pe cei luminaţi din nou.

Astfel se povesteşte că ea a fost şi în Antiohia, cercetând pe Sfântul Ignatie purtătorul de Dumnezeu, precum i se făgăduise prin scrisoarea sa, zicând: ***"Voi veni cu Ioan să te văd pe tine şi pe cei ce sunt cu tine!"*** Se vorbeşte că a fost şi în Cipru, la Sfântul Lazăr cel înviat a patra zi, care era episcop acolo.

Asemenea a fost şi la Muntele Athonului, pentru care lucru Ştefan monahul Sfetagoreanul scrie o istorisire ca aceasta: ***După înălţarea la cer a Domnului nostru Iisus Hristos, ucenicii fiind adunaţi în Sion, cu Maria, Maica lui Iisus, aşteptau pe Mântuitorul, precum le poruncise lor ca să nu se depărteze din Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Domnului. Ei au aruncat sorţi şi unde îi va cădea partea fiecăruia dintr-înşii, acolo să propovăduiască Evanghelia Domnului. Atunci Preacurata a zis: "Voiesc ca şi eu să arunc sorţul meu cu voi, ca să nu fiu fără de parte, şi să am partea pe care va voi Dumnezeu să mi-o dea". Ei au aruncat sorţul cu cucernicie şi cu frică, după cuvântul Maicii lui Dumnezeu, şi i-a căzut sorţii pământul Ivirului. Preacurata Născătoare de Dumnezeu, primind cu***

bucurie acea soartă, voia ca îndată să se ducă în ţara Ivirului, după primirea cea în limbi de foc a Sfântului Duh. Dar îngerul lui Dumnezeu i-a zis: "Să nu te depărtezi acum din Ierusalim, ci să petreci aici până la o vreme, iar sorţul care ţi-a căzut se va lumina în zilele din urmă şi stăpânirea ta va fi acolo; deci, ai să te osteneşti, puţin după o vreme, în pământul în care va voi Dumnezeu să te pună". Atunci Preacurata a petrecut în Ierusalim multă vreme.

Lazăr cel înviat a patra zi era în insula Ciprului, pentru că acolo se hirotonise arhiereu de apostolul Varnava. El dorea cu multă dragoste să vadă pe prea curata Maica Domnului nostru, pe care nu o văzuse de demult, dar nu îndrăznea să se ducă la Ierusalim de frica evreilor. Maica lui Dumnezeu, înţelegând aceasta, a scris o scrisoare către Lazăr, mângâindu-l şi poruncindu-i să trimită o corabie, cu care să vină la dânsul în Cipru, iar el să nu vină la Ierusalim.

Lazăr, citind scrisoarea, s-a bucurat foarte mult şi s-a minunat de atât de multă smerenie a ei. Apoi a trimis cu mare grabă la dânsa corabie şi scrisoare. Apoi Preasfânta Maria, sculându-se, a intrat în corabie cu Sfântul Ioan, iubitul ucenic al lui Hristos, şi cu ceilalţi care le urmau lor cu cucernicie, şi au început a călători spre Cipru. Deci, ridicându-se un vânt potrivnic, a dus corabia tocmai la limanul Muntelui Athos, şi aceasta a fost acea puţină osteneală a prea curatei Născătoarei de Dumnezeu, care i s-a zis ei de către înger. Muntele acela era pretutindeni plin de idoli, căci acolo era o capişte mare şi o locuinţă a lui Apolon şi multe alte lucruri drăceşti se săvârşeau în locul acela. Deci, toţi elinii aveau pentru acel loc multă cinste, pentru că era foarte ales, deoarece acolo venea toată lumea la închinăciune şi fiecare îşi lua răspunsul la cele ce întreba de la ghicitorii de tot lucrul.

Când a sosit acolo Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, îndată s-a făcut printre toţi idolii o strigare şi un ţipet întru acest fel: "Pogorâţi-vă la limanul lui Climent, şi primiţi pe Maria, Maica Domnului Iisus!" Aceasta s-a făcut fiindcă diavolii erau siliţi de puterea lui Dumnezeu, de aceea au vestit adevărul fără voie, precum a făcut altădată în latura gherghesenilor, cei ce au strigat către Domnul: Ce este nouă şi Ţie, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici, ca mai înainte de vreme să ne munceşti pe noi? Poporul, auzind aceasta, s-a minunat şi au alergat cu toţii la malul mării, spre limanul care s-a zis mai sus. Deci, văzând corabia şi pe Maica lui Dumnezeu, au luat-o pe ea cu cinste, şi la adunarea lor au întrebat-o cum a născut pe Dumnezeu şi cu ce fel de nume.

Ea, deschizându-şi dumnezeiasca sa gură, a binevestit poporului cu de-amănuntul toate cele despre Hristos şi, toţi căzând, s-au închinat lui Dumnezeu Cel ce S-a

născut dintr-însa; iar pe aceea care L-a născut, au cinstit-o cu multe laude; deci, crezând, s-au botezat, căci multe minuni a făcut Maica lui Dumnezeu.
După botez, ea a pus poporului care s-a luminat din nou, povăţuitor şi învăţător, pe unul din următorii săi, care a fost în corabie cu Sfântul Ioan, şi, bucurându-se cu duhul, a zis: ***"Acest loc este dat mie de la Fiul lui Dumnezeu să-mi fie mie întru sorţi".*** Apoi a binecuvântat poporul şi a zis: ***"Darul lui Dumnezeu să petreacă în locul acesta şi la cei ce petrec aici cu credinţă şi cu cucernicie şi păzesc poruncile Fiului şi Dumnezeului meu; iar bunătăţile cele de trebuinţă spre petrecerea cea de pe pământ, vor fi lor din destul cu puţină osteneală. Deci, li se va pregăti lor viaţa cea cerească şi nu va lipsi mila Fiului meu din locul acesta, până la sfârşitul veacului; iar eu voi fi folositoare locului acesta şi spre Dumnezeu caldă mijlocitoare pentru dânşii!"***

Acestea zicându-le, iarăşi a binecuvântat poporul şi, intrând în corabie cu Ioan şi cu ceilalţi următori ai lor, au plecat la Cipru, unde au găsit pe Lazăr în mare mâhnire, de vreme ce Maica lui Dumnezeu n-a ajuns la dânsul mai degrab, temându-se să nu i se fi întâmplat ei pe mare vreo împiedicare de valuri şi furtună; pentru că nimic nu ştia despre dumnezeiasca rânduială ce se făcuse.

Deci, venind Maica lui Dumnezeu, îndată i s-a schimbat mâhnirea lui întru bucurie şi i-a adus lui daruri, un omofor şi nişte mânecuţe, pe care singură le-a lucrat întradins pentru dânsul. Deci, toate câte se făcuseră în Ierusalim şi în Muntele Atonului, i le-a spus lui, şi pentru toate au mulţumit lui Dumnezeu. Petrecând în Cipru multă vreme şi Biserica de acolo mângâind-o şi binecuvântând-o, iarăşi s-au suit în corabie şi s-au dus la Ierusalim. Acestea le-a scris monahul Ştefan atonitul despre străinătatea Născătoarei de Dumnezeu.

Preacurata Fecioară, cercetând laturile cele mai sus zise, iarăşi s-a dus la Ierusalim, unde, petrecând în casa cea de la Sion a lui Ioan, a fost păzită de dreapta cea atotputernică a lui Dumnezeu de zavistnica şi ucigaşa de Dumnezeu sinagogă a evreilor, care nu încetau a vrăjmăşui împotriva Fiului lui Dumnezeu şi împotriva celor ce credeau într-însul. Dar nicidecum n-ar fi putut suferi evreii ca să fie între cei vii Maica lui Hristos, ci cu totul ar fi pierdut-o pe ea, dacă n-ar fi acoperit-o Dumnezeu cu o oarecare deosebită purtare de grijă, astfel ca mâna necredincioşilor să nu se atingă de chivotul lui Dumnezeu cel însufleţit; căci precum pe Fiul ei, Hristos Dumnezeul nostru, în Nazaret, patria Lui, când toţi care erau în adunare, s-au umplut de mânie şi L-au dus în vârful muntelui ca să-L arunce jos, însă Hristos, trecând prin mijlocul lor, s-a dus. Astfel că evreii cei mincinoşi n-au putut să pună chinuitoarele lor mâini pe Dânsul, nici să se atingă de Cel văzut, fiind împiedicaţi şi opriţi de puterea cea nevăzută a lui Dumnezeu, că încă nu venise ceasul Lui. Tot

aşa a făcut Domnul şi pentru prea curata Maica sa, căci a oprit răutatea cea everiască scornită de ei şi a stricat sfatul lor cel viclean pornit împotriva ei; pentru că de multe ori voiau ei ca să prindă pe Maica Domnului şi să o piardă sau să-i facă rău, dar nu puteau.

Deci, prea curata Fecioară a petrecut în Ierusalim în mijlocul atâtor urâtori şi vrăjmaşi ai săi, ca o oaie în mijlocul lupilor şi ca un crin între spini, găsind adesea întru dreptate cuvintele strămoşului său David: ***Domnul este luminarea mea şi Mântuitorul meu, de cine mă voi teme? Domnul este scutitorul vieţii mele, de cine mă voi înfricoşa? De s-ar rândui asupra mea tabără, nu se va teme inima mea; de s-ar ridica asupra mea război, spre Dânsul eu nădăjduiesc; de voi merge prin mijlocul umbrei morţii, nu mă voi teme de rele, că Tu, Fiule şi Dumnezeul meu, eşti cu mine...***

Apoi a venit la dânsa spre cercetare şi închinăciune şi **Sfântul Dionisie Areopagitul**, cel luminat în Atena de Sfântul apostol Pavel, şi a petrecut nedepărtat de dânsul trei ani, având mare dorinţă să vadă pe Maica lui Dumnezeu. După trei ani de la luminarea sa, mergând într-adins cu binecuvântarea învăţătorului său, apostolul Pavel, şi văzând pe cea dorită, s-a umplut de multă mângâiere duhovnicească, încât singur despre aceasta o spune în scrisoarea sa către Sfântul apostol Pavel, scriind astfel: ***"Vai, necredincios lucru mi-a fost mie, mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, o povăţuitorule şi începătorul nostru cel prea ales! Că afară de Dumnezeul Cel Preaînalt, să fie ceva plin de dumnezeieştile puteri şi de darurile cele minunate, nimeni din oameni nu poate, să o ajungă cu mintea pe aceea, pe care am văzut-o şi am înţeles-o eu cu ochii, nu numai cei sufleteşti, ci şi cu cei trupeşti; pentru că am văzut cu ochii pe cea cu chip dumnezeiesc şi mai sfântă decât toate duhurile cereşti, pe Maica lui Iisus Hristos, Domnul nostru, pe care mi-a dăruit-o mie a o vedea darul lui Dumnezeu şi cinstea vârfurilor apostolilor, asemenea şi darul cel nespus al singurei Milostive Fecioare şi prea curatei.***

Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu cel Atotputernic, iarăşi şi iarăşi, şi înaintea darului cel mântuitor şi înaintea prea slăvitei cinstitei Fecioare Maria, că, pe când era cu Sfântul Ioan evanghelistul, petrecând în trup şi strălucind la cer ca un soare, am intrat înaintea feţei celei cu chip dumnezeiesc a Preasfintei Fecioare, atât de mare şi nemăsurată dumnezeiască rază, nu numai m-a strălucit din afară, dar şi înlăuntru mai mult m-a luminat şi m-a umplut de atâtea preaminunate şi felurite aromate cu bună mirosire, încât nici trupul meu cel neputincios, nici duhul n-a putut suferi unele ca acele semne atât de mari şi începături ale fericirii şi slavei celei veşnice. Inima mea şi duhul meu au slăbit de slava şi de dumnezeieştile daruri.

Mărturisesc cu Dumnezeu, care a petrecut în preacinstitul şi feciorescul pântece, că, de nu mi-ar fi fost mie dumnezeieştile Tale învăţături şi legi, în pomenire şi în mintea cea luminată, aş fi înţeles-o pe ea că este adevărat Dumnezeu, şi aş fi cinstit-o pe ea cu închinăciunea care se cuvine unuia adevăratului Dumnezeu. Căci nici o slavă şi cinste mai mare nu poate să fie ajunsă de mintea oamenilor celor prea măriţi de Dumnezeu, precum a fost acea fericire pe care am gustat-o eu nevrednicul, învrednicindu-mă în acea vreme şi făcându-mă atunci foarte fericit. Mulţumesc Celui Preaînalt şi Preabunului meu Dumnezeu, dumnezeieştii Fecioare şi prea sfântului apostol Ioan, asemenea şi ţie, începătorului Bisericii care dănţuieşte, celui ce o facere de bine că aceasta cu milostenie mi-ai arătat mie".

Aceasta este scrisoarea Sfântului Dionisie, din care este destul a vedea şi a înţelege ce fel de dar dumnezeiesc avea preacinstita faţă a prea curatei Stăpânei noastre, petrecând pe pământ. Deci cei ce o vedeau pe ea în trup, se luminau cu sufletele şi se îndulceau cu inimile de multă bucurie duhovnicească. Căci mulţi alergau la ea de pretutindeni din cei noi luminaţi; iar ea, ca o adevărată Maică, pe toţi îi primea întocmai cu nefăţărnicie şi pe toţi îi miluia cu darul său. Celor bolnavi le dădea tămăduiri; neputincioşilor, sănătate; celor mâhniţi, mângâiere, şi tuturor de obşte, întărire în credinţă; neîndoire în nădejde, îndulcire în dragostea cea dumnezeiască, iar păcătoşilor, îndreptare.

Preacurata Fecioară, vieţuind în casa lui Ioan, ieşea adeseori spre a cerceta locurile acelea, pe care preaiubitul său Fiu şi Dumnezeu le-a sfinţit cu urmele preasfintelor Sale picioare şi le-a pecetluit cu vărsarea sângelui Său. Cerceta şi Betleemul, unde S-a născut dintr-însa negrăit, păzindu-i nevătămată fecioria ei. Mai ales înconjura acele locuri unde Domnul nostru a pătimit de voie şi le uda cu lacrimile sale, din dragostea cea de maică, plângând şi zicând: ***"Aici a fost bătut preaiubitul meu Fiu! Aici a fost încununat cu cunună de spini! Aici a ieşit purtând Crucea şi aici a fost răstignit!"*** Apoi, ajungând la Sfântul Mormânt şi umplându-se de negrăită veselie, grăia cu lacrimi de bucurie: ***"Aici, fiind îngropat cu trupul Hristos, a înviat a treia zi cu prea slăvire!"***

Se scrie şi aceasta, că oarecare din iudeii zavistnici au spus arhiereilor şi cărturarilor că Maria, Maica lui Iisus, iese în toate zilele la Golgota şi la Mormântul în care a fost pus Iisus, Fiul ei, îşi pleacă genunchii, plânge şi cădeşte Mormântul cu tămâie, iar ei au pus păzitori, ca pe nimeni din creştini să nu-i lase să se apropie acolo. De unde este arătat, că dintr-acea vreme s-a început acel dreptcredincios obicei între credincioşii creştini, ca să cerceteze Sfintele Locuri şi să se închine Domnului Hristos Dumnezeu, care a voit a pătimi pentru noi de voie. Căci înce-

pătura acelui obicei a fost însăşi Născătoarea de Dumnezeu, căreia i-au urmat şi celelalte sfinte femei şi bărbaţi. Drept aceea de la arhiereii şi cărturarii care încă suflau cu îngrozire şi cu ucidere, se pusese pază, ca să nu lase pe nimeni să se apropie de Mormântul lui Iisus şi pe însăşi Maria, Maica Lui, să o ucidă; dar Dumnezeu a orbit ochii păzitorilor, ca să nu vadă venirea Mariei la Mormântul lui Hristos.

Deci, de câte ori mergea acolo, după obiceiul său, preabinecuvântata Fecioară, păzitorii nu puteau deloc s-o vadă, nici pe cei ce erau cu ea. După o vreme îndelungată, păzitorii, ducându-se de la Mormânt, au spus cu jurământ arhiereilor şi cărturarilor, că pe nimeni n-au văzut venind la Mormântul lui Iisus. Preasfânta Maria mai mergea încă şi la Muntele Eleonului, de pe care Domnul nostru S-a înălţat la ceruri şi acolo, plecându-şi genunchii, săruta urmele lui Hristos, care de preasfintele Lui picioare s-au închipuit acolo pe piatră. Ea se ruga către Fiul său cu multă plângere, ca să binevoiască s-o ia şi pe Ea la sine; pentru că mai mult decât Sfântul Pavel, fără de asemănare, dorea Fecioara să se dezlege şi să petreacă cu Hristos.

Adeseori zicea cuvintele lui David: ***"Când voi veni şi mă voi arăta feţei Domnului? Lacrimile mele s-au făcut mie pâine ziua şi noaptea. Când voi vedea pe Fiul meu cel preaiubit? Când voi veni către cel ce şade de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl? Când voi sta înaintea Scaunului slavei Lui? Când mă voi sătura de vederea feţei Lui? O, preadulcele meu Fiu, acum este vremea să te milostiveşti spre Sion! Acum este vremea să mă miluieşti pe mine, Maica Ta, din valea plângerii a acestei lumi, pe aceea care, până la atâta nevedere a preasfintei feţei Tale, mă tânguiesc. Scoate de acum sufletul meu din trup ca din temniţă, căci în ce chip doreşte cerbul izvoarele apelor, tot aşa doreşte sufletul meu de Tine, Dumnezeule, ca să mă satur, când mi se va arăta slava Ta".***

Sfânta Fecioară se obişnuise ca uneori să întârzie în Muntele Eleonului, căci lângă muntele acela era satul care se numeşte Ghetsimani şi lângă el, sub munte, o grădină cu saduri, din care Zevedei avea puţină câştigare, şi care era moştenirea Sfântului Ioan cuvântătorul de Dumnezeu. Într-acea grădină, Domnul nostru, mai înainte de patima Sa cea de voie, se ruga şi asuda faţa cu sânge, şezând în genunchi înaintea Tatălui ceresc. Deci, într-acea grădină, după aceea, şi prea curata Maica Lui, în acelaşi loc vărsa rugăciunile sale cele fierbinţi, asemenea şezând în genunchi şi udând cu lacrimi faţa sa şi acel loc. Acolo a fost mângâiată de înger cu vestirea de la Dumnezeu a grabnicei ei mutări la ceruri.

Acolo s-a făcut de două ori arătare îngerească prea curatei Născătoare de Dumnezeu, mai înainte de sfârşitul ei, după mărturia lui Gheorghe Chedrin, istoricul grec; adică mai înainte cu 15 zile de adormirea ei; apoi mai înainte cu trei zile, când a luat de la înger acea stâlpare de lemn de finic din Rai, pe care a dus-o Sfântul Ioan cuvântătorul de Dumnezeu.

În ştire să fie şi aceasta, că praznicul Adormirii Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu este aşezat în 15 zile ale lunii lui august, ca să se prăznuiască cu toată cinstea, de pe vremea împărăţiei dreptcredinciosului împărat grec Mauriciu. Drept aceea, prăznuim cu bucurie preaslăvita ei mutare de pe pământ la cer şi slăvim pe Cel ce S-a născut dintr-însa şi Care a luat-o la cer cu slavă, pe Hristos Dumnezeul nostru, Cel ce împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh este slăvit în veci. Amin.

***

Unii, precum Meliton, episcopul Sardelor, scriu că şi Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, mai înainte de Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, se dusese la Efes şi de acolo a fost adus de nor, precum au fost aduşi înainte şi ceilalţi apostoli şi au venit la îngroparea Maicii lui Dumnezeu. Iar ceilalţi, de care povestesc Metafrast şi Sofronie cu neîndoire, spun că Sfântul Ioan nu se depărta de Maica cea dăruită cu darul de Dumnezeu, al cărei fiu era din încredinţarea lui Hristos, ci îi slujea ei întotdeauna, ca un adevărat fiu pe maica sa, având-o în casa sa până la fericitul ei sfârşit. El se ducea uneori pentru puţină vreme în cetăţile de primprejur, precum s-a pomenit mai sus, adică se ducea cu Petru în Samaria, şi aceasta o făcea după bunăvoinţa şi binecuvântarea Maicii lui Dumnezeu, dar îndată se întorcea iarăşi la dânsa în Ierusalim. Până să se întoarcă el, slujba Preacuratei Fecioare o împlinea Sfântul Iacov, ruda Domnului, cel ce întotdeauna petrecea în Ierusalim la scaunul său. După povestirea oarecărora, şi Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, ca şi ceilalţi apostoli, a fost răpit de nor, şi aceasta s-a făcut dintr-o cetate mai apropiată.

Acestea s-au spus pentru a şti unde şi cum a petrecut Preasfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu după înălţarea Domnului. Deci, pentru cinstita ei adormire, citeşte precum este scris cuvântul mai înainte.

***

Pentru anii prea curatei Fecioare Născătoare de Dumnezeu, cât a petrecut pe pământ, şi în care an a murit, multă neîntocmire este între scriitorii bisericeşti de istorii şi de hronografuri.

Eusebiu, episcopul Cezareei Palestinei, scriitorul istoriei bisericeşti, şi apoi de la dânsul şi sinaxarele lunilor - al Moscovei, al Kievului şi al Azovului -, povestesc că Adormirea Preasfintei Fecioare Maria s-a întâmplat în anul al 48-lea de la întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, şi în al 15-lea de la Înălţarea Lui. Ea a vieţuit pe pământ 63 de ani. Sinaxarele lunilor numără aceşti ani astfel: A născut pe Domnul nostru Iisus Hristos în al 15-lea an al vârstei Sale. După răstignirea şi înălţarea Domnului la cer a petrecut în casa Sfântului Ioan cuvântătorul de Dumnezeu 15 ani, şi a murit în anul 48 de la naşterea lui Hristos, pe vremea împărăţiei lui Claudie Cezarul. Astfel că toţi anii vieţii ei au fost 63.

Nichifor Calist, în a doua carte a sa, în capitolul 3, aduce pe Sfântul apostol Evod, unul din cei 70, care a fost întâiul episcop în Antiohia după marele apostol Petru, şi spune că, adormirea prea curatei Fecioare a fost în anul 44 de la întruparea lui Hristos; iar toţi anii vârstei ei sunt 59. Nichifor scrie numărul anilor lui Evod astfel: De trei ani prea curata Născătoare de Dumnezeu s-a dus în templu şi acolo a petrecut 11 ani în sfânta sfintelor. Apoi s-a dat de preoţi lui Iosif spre pază, la care a petrecut 4 luni şi a luat buna-vestire cea de bucurie de la îngerul Gavriil. A născut pe Domnul Hristos în anul al 15-lea al vârstei sale, în 25 ale lunii decembrie; după aceea a petrecut 33 de ani, în care Cuvântul cel mai înainte de veci şi Fiul ei, petrecea pe pământ. După pătimirea de voie, învierea şi înălţarea Domnului, a şezut în casa lui Ioan 11 ani. Astfel toţi anii vieţii ei adunaţi sunt 59. Aceste cuvinte ale lui Evod adunându-le Nichifor, pe a sa înţelegere le pune în cartea a 2-a, în capitolul 21, spunând că prea curata Fecioară s-a mutat în al 60-lea an al vârstei sale.

Ipolit spune că prea curata Fecioară a petrecut după pătimirea Domnului Hristos 9 ani şi s-a mutat în al 43-lea an de la întruparea Domnului, iar toţi anii vieţii ei ar fi 58.

Meliton, episcopul Sardelor, a scris că, în anul 22 după Înălţarea Domnului, Preasfânta Fecioară Maria a trecut de la cele pământeşti la cele cereşti, în anul 58 de la întrupare, iar de la naşterea sa în anul 69.

Sfântul Epifanie şi cu Gheorghe Chedrin scriu asemenea, că prea curata Fecioară, după înălţarea Domnului, a petrecut 24 de ani, iar toţi anii ei au fost 62, neajungând 23 de zile până la 62 de ani, pentru că s-a născut în septembrie, în opt zile, şi s-a mutat în 14 zile ale lunii august. După această numărare a lui Epifanie şi a lui Chedrin, prea curata Fecioară s-a mutat în anul 57 de la întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, la sfârşitul lui Claudie şi la începutul împărăţiei lui Nero.

Sfântul Andrei Ierusalimiteanul, arhiepiscopul Egiptului, asemenea şi Sfântul Simeon Metafrast, nu numără anii vieţii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ci numai aminteşte că Adormirea Preasfintei Fecioare Maria s-a făcut la adânci bătrâneţi. Cu aceştia se uneşte şi Meletie Atenianul, istoric bisericesc.

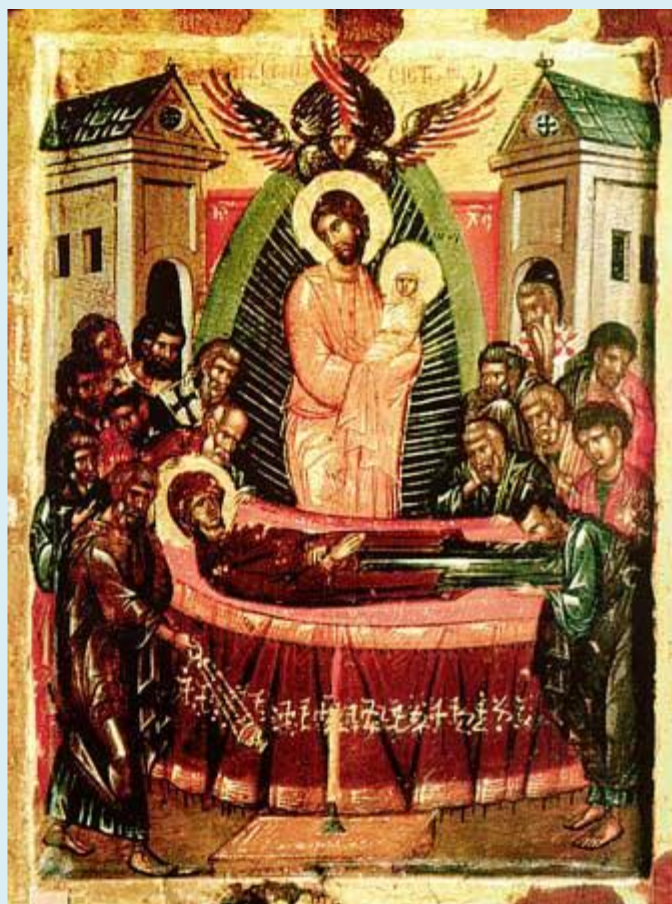
Să nu ne mirăm de această neîntocmire a acestor mulţi scriitori pentru anii vieţii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pentru că în acele vremi se afla prigonire cumplită asupra Bisericii, şi nu era vreme de scrierea cărţilor, cu de-amănuntul, de numărarea anilor şi de faptele bisericeşti; pentru că atunci credinţa lui Hristos nu se răspândea prin scripturi, ci prin propovăduire cu gura şi cu nevoinţe muceniceşti. Deşi atunci erau scriitori de cărţi, dar aceia în scurtă vreme se sfârşeau muceniceşte şi cărţile lor se ardeau de către păgânii prigonitori. Pentru aceasta să se ţină cine va voi, de oricare scriitor şi numărător de anii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Deci, este cu putinţă a socoti că mai vrednică este istoria acelora care au scris mai târziu despre anii vieţii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi au zis că la adânci bătrâneţi a trecut la viaţa cea neîmbătrânită. Socoteşte aceasta de aici: la Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, în timpul îngropării trupului ei cel curat şi primitor de Dumnezeu, a fost cu Sfinţii apostoli şi Sfântul Dionisie Areopagitul, iar Dionisie s-a întors la Hristos în Atena de Sfântul apostol Pavel, în anul 52 de la întruparea Cuvântului lui, după adevărata urmare a celor vrednici de credinţă scriitori de istorii şi de ani.

Deci, dacă prea curata Fecioară s-a mutat, după Ipolit, în anul 43 de la întruparea lui Hristos, după Evod în anul 44, sau după Eusebiu şi sinaxarele lunilor în anul 48, apoi cum putea să fie Sfântul Dionisie la adormirea ei cea mai de pe urmă în anul 52, când el s-a întors spre Hristos. Deci, prea curata Fecioară s-a mutat mai târziu, după întoarcerea lui Dionisie. Acest sfânt a fost la adormirea ei cu ceilalţi Sfinţi apostoli şi bărbaţi apostoleşti.

Mai mult, nu se cuvine a ispiti şi-a iscodi tainele acelea, pentru care Dumnezeu n-a voit să le arate tuturor.

Sinaxar - Cinstita Adormire a prea măritei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria

În această lună (august), în ziua a cincisprezecea, cinstita Adormire a prea măritei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria.

Când a binevoit Hristos Dumnezeul nostru ca să ia pe Maica Sa la Sine, atunci cu trei zile mai înainte a făcut-o să cunoască, prin mijlocirea îngerului, mutarea sa cea de pe pământ.

Căci Arhanghelul Gavriil, venind la dânsa, a zis: "Acestea zice Fiul tău: Vremea este a muta pe Maica Mea la Mine. Nu te teme de aceasta, ci primeşte cuvântul cu bucurie, de vreme ce vii la viaţa cea nemuritoare".

Născătoarea de Dumnezeu s-a bucurat cu bucurie mare, şi cu dorul ce avea ca să se mute la Fiul său, s-a suit degrab în Muntele Măslinilor ca să se roage, căci avea obicei de se suia adesea acolo de se ruga. Şi s-a întâmplat atunci un lucru minunat. Când s-a suit acolo Născătoarea de Dumnezeu, atunci de la sine s-au plecat pomii

ce erau pe munte, şi au dat cinstea şi închinăciunea ce se cădea către Stăpână, ca şi cum ar fi fost nişte slugi însufleţite.

După rugăciune s-a întors acasă şi îndată s-a cutremurat casa cu totul, iar ea, aprinzând multe lumânări şi mulţumind lui Dumnezeu şi chemând rudeniile şi vecinii, şi-a grijit toată casa, şi-a gătit patul şi toate cele ce se cădea de îngroparea ei. Şi a spus cele ce i-a zis îngerul, despre a sa mutare la cer. Iar spre încredinţarea celor zise, a arătat şi darul ce i se dăduse: o stâlpare de finic.

Iar femeile chemate, dacă au auzit acestea, au plâns cu tânguire şi cu lacrimi şi au suspinat cu jale. Deci potolindu-se ele din tânguire, s-au rugat să nu rămână sărace de dânsa. Iar Preacurata le-a adeverit, că mutându-se la ceruri, nu numai pe dânsele, ci şi pe toată lumea o va cerceta şi o va umbri. Şi aşa alina întristarea cea mare cu cuvinte mângâietoare. Apoi a arătat despre cele două veşminte ale sale ca să le ia două văduve sărace, fiecare din ele câte unul, care-i erau ei prietene şi cunoscute şi de la dânsa le era hrana.

Şi vorbind ea acestea şi învăţând, s-a făcut fără de veste sunet de grabnic tunet, şi arătare de mulţi nori, care aduceau de la marginile lumii, pe toţi ucenicii lui Hristos la casa Maicii lui Dumnezeu. Între care erau şi de Dumnezeu înţelepţii ierarhi: Dionisie Areopagitul, Ierotei şi Timotei. Aceştia, dacă au aflat pricina venirii lor, aşa adunaţi fiind, au zis aceste cuvine către dânsa: "Noi, o, Stăpână, ştiindu-te în lume, ca şi cu singur Stăpânul nostru şi Dascălul ne mângâiam; dar acum cum vom putea să suferim greul acesta? Însă de vreme ce cu voia Fiului şi Dumnezeului tău te muţi spre cele ce sunt mai presus de lume, pentru aceasta plângem, precum vezi şi lăcrimăm, cu toate că într-alt chip ne bucurăm despre cele ce sunt asupra ta rânduite".

Acestea au zis şi vărsau lacrimi, iar ea a zis către dânşii: "Prietenii mei şi ucenicii Fiului şi Dumnezeului meu, nu faceţi bucuria mea plângere, ci-mi îngrijiţi trupul, precum eu îl voi închipui pe pat".

Când s-au săvârşit cuvintele acestea, iată a sosit şi minunatul Pavel, vasul cel ales, care căzând la picioarele Maicii lui Dumnezeu, s-a închinat şi deschizându-şi gura a lăudat-o cu multe cuvinte, zicând: "Bucură-te Maica Vieţii, împlinirea şi încheierea propovăduirii mele; că măcar pe Hristos Fiul tău trupeşte pe pământ nu L-am văzut, însă pe tine văzându-te, mi se părea că pe Dânsul Îl văd".

După aceasta, luând Fecioara iertăciune cu toţi, s-a culcat pe pat şi şi-a închipuit prea curatul său trup precum a vrut; şi a făcut rugăciune pentru întărirea lumii şi

paşnica ei petrecere, şi i-a umplut şi pe dânşii de binecuvântarea ei. Şi aşa în mâinile Fiului şi Dumnezeului său şi-a dat sufletul.

Şi îndată ochii orbilor s-au luminat şi auzul surzilor s-a deschis, ologii s-au îndreptat şi tot felul de patimă şi de boală lesne se tămăduia. După aceea a început Petru cântarea cea de ieşire şi ceilalţi Apostoli; unii au ridicat patul, alţii mergeau înainte cu făclii şi cu cântări, petrecând spre mormânt trupul cel primitor de Dumnezeu. Atunci s-au auzit şi îngerii cântând şi văzduhul era plin de glasurile cetelor celor mai presus de firea omenească.

Pentru aceste lucruri, mai-marii iudeilor, invitând pe unii din popor, i-au plecat să se ispitească a surpa jos patul în care zăcea trupul cel de viaţă începător, şi a-l lepăda pe dânsul. Dar dreptatea lui Dumnezeu ajungând pe îndrăzneţii şi obraznicii aceia; le-a făcut pedeapsa tuturor prin orbirea ochilor. Iar pe unul dintr-înşii, care mai nebuneşte se pornise de apucase acel sfânt pat, l-a lipsit şi de amândouă mâinile, care au rămas spânzurate de pat, tăiate de dreapta judecată a lui Dumnezeu. Iar acela, crezând din tot sufletul, a aflat tămăduire, şi s-a făcut sănătos ca şi mai-nainte. În acelaşi chip şi cei ce orbiseră, crezând şi punând asupra lor o parte din poala patului, au dobândit vindecare.

Iar Apostolii, sosind la satul Ghetsimani, au aşezat acel de viaţă începător trup în mormânt, şi au stat trei zile lângă dânsul, auzind neîncetat glasuri îngereşti.

Şi de vreme ce, după dumnezeiasca rânduială, a lipsit unul din Apostoli, adică Toma, care nu s-a aflat la prea mărita îngropare, ci sosind cu trei zile mai pe urmă, era mâhnit foarte şi întristat, că nu se învrednicise să vadă şi el ca şi ceilalţi Apostoli trupul; şi au deschis cu socoteală mormântul pentru dânsul ca să se închine şi el acelui prea sfânt şi prea curat locaş, adică trupului Născătoarei de Dumnezeu. Şi dacă a văzut s-a minunat că a aflat mormântul fără de sfântul trup, şi era numai giulgiul, care rămăsese mângâiere Apostolilor şi tuturor credincioşilor, şi mărturie nemincinoasă a mutării Născătoarei de Dumnezeu. Că şi până astăzi mormântul cel cioplit în, piatră, aşa se vede deşert de trup şi este cinstit ca închinăciune, întru mărirea şi cinstea preabinecuvântatei măritei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria.

Tot în această zi, prăznuim pomenirea prea marii şi nespusei iubiri de oameni ce a arătat Dumnezeu către noi, întorcând cu ruşine pe necredincioşii agareni prin mijlocirea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria.

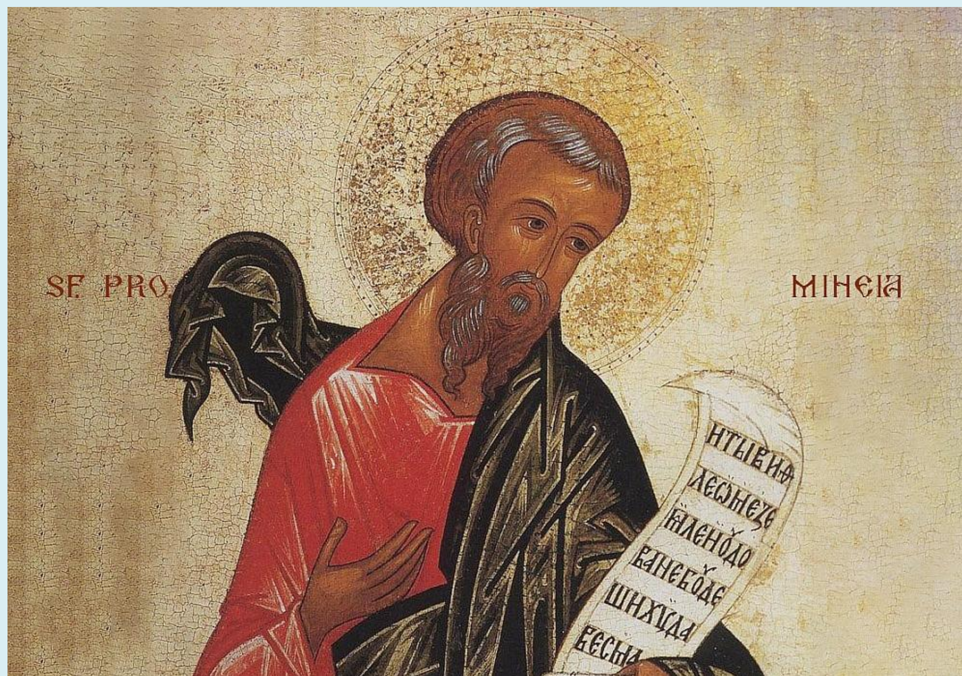
La începutul împărăţiei lui Leon Iisaurul, numit şi Conon, se ridica mulţime de saracini, cu o mie nouă sute de vase asupra marii cetăţi a Constantinopolului, ca să o cucerească cu război. Şi spunând împăratul că le va da dajdie, ei cereau să pună şi păzitori de ai lor la cetate.

Pentru aceasta aflându-se lucrurile la nedumerire, şi neştiind ce vor mai face, au căzut la Născătoarea de Dumnezeu, rugând-o să ajute cetăţii ei şi să o scape de duşmani, fiind la primejdie.

Şi le-a ascultat rugăciunea Născătoarea de Dumnezeu, şi a pedepsit pe cei fără de Dumnezeu, precum li se cădea. Întâi a surpat într-o groapă cu cal cu tot, de a murit, pe agareanul care, hulind, numise numai Sofia, marea lui Dumnezeu Biserică, nu şi sfânta, iar cetatea Constanţia. După aceea cel ce se suise să strige obişnuita lor rugăciune a fost surpat de acolo, şi căzând jos s-a prăpădit. După aceea a iconomisit Născătoarea de Dumnezeu, ca să se bată ei cu bulgarii, şi au pierit douăzeci de mii de saracini, risipindu-le şi vasele, unele într-o parte, altele într-alta. Şi a făcut şi pe Soliman, mai-marele lor, de s-a smerit la Icoana Născătoarei, şi a venit pedestru în cetate, dosădindu-se singur pe sine de semeţia şi obrăznicia lui cea mai dinainte. În acest fel cu mână tare a păzit cetatea sa Născătoarea de Dumnezeu.

Cu ale ei sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Înainte-prăznuirea Adormirii Maicii Domnului; Sfântul proroc Miheia

Astăzi, Biserica Ortodoxă cinsteşte Înainte-prăznuirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Maica după trup a Domnului nostru Iisus Hristos.

Fără să cunoască stricăciunea şi cu trupul proslăvit, Fecioara Maria a fost dusă de îngeri, după adormirea sa, la veşnicele locaşuri, la viaţa cea cerească.

Se bucură aşadar îngerii în ceruri şi oamenii se veselesc pe pământ, căci Maica Domnului, mutată fiind cu trupul la ceruri, ca o pârgă a întregii omeniri, îi primeşte pe toţi care cinstesc prea sfântă adormirea ei.

Spre deosebire de Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul ei, care prin puterea Lui S-a înălţat întru slavă la ceruri, Maica Domnului a fost dusă de îngeri la ceruri, nu prin puterea ei.

***

Tot astăzi este pomenit Sfântul proroc Miheia (sec. 8 î.Hr.), unul dintre cei 12 proroci mici ai Vechiului Legământ.

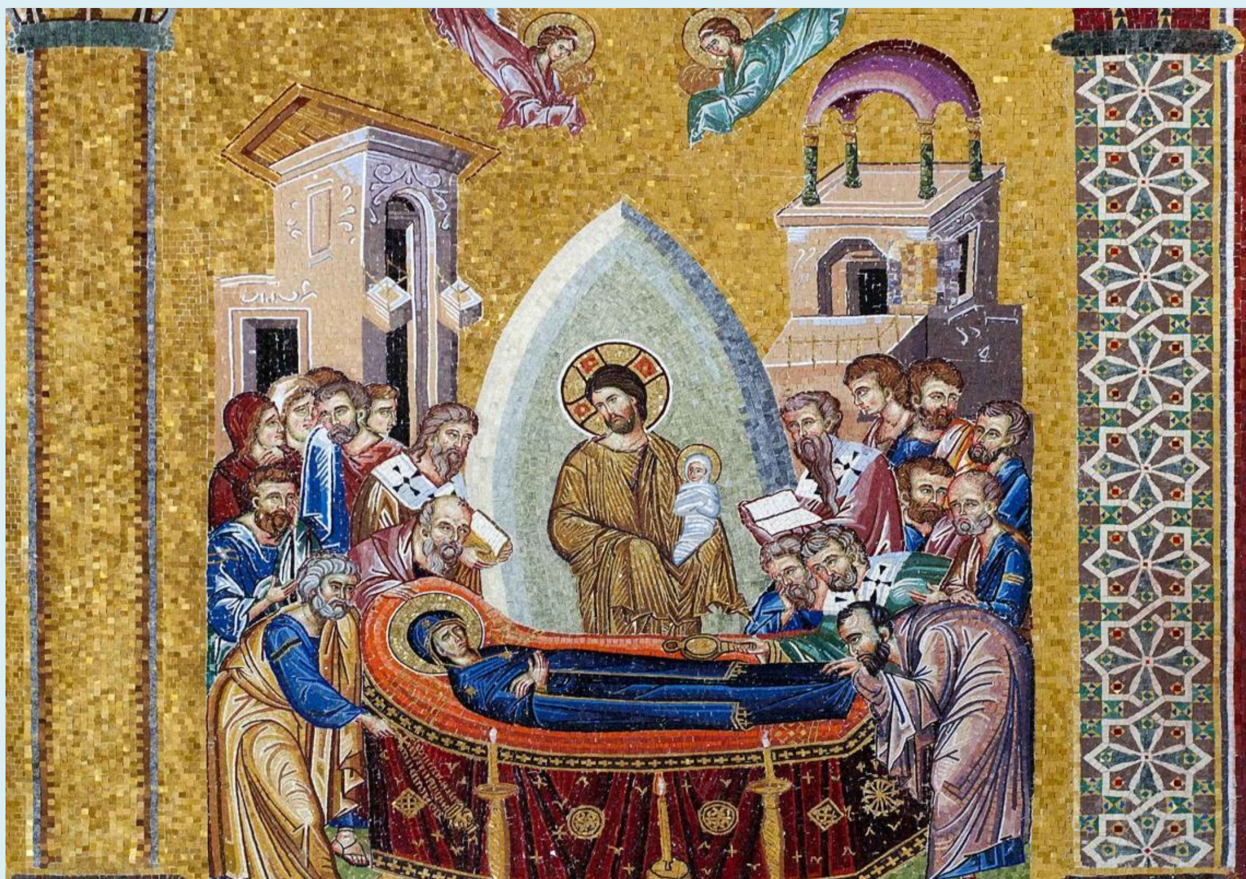
S-a născut în ţinutul Moreşet (Miheia 1, 1) şi a trăit sub domnia lui Iotam, a lui Ahaz şi a lui Ezechia, regii din Iuda, cu 721 de ani înainte de Întruparea Domnului Iisus Hristos.

De la el ne-a rămas o carte în şapte capitole care se află în Vechiul Testament.

Prorocul Miheia a înfruntat, prin cuvintele sale, fărădelegile celor bogaţi şi puternici faţă de cei săraci, vestind pedeapsa pe care Dumnezeu le-a pregătit-o.

Prorocul mai vesteşte şi o mare speranţă, o reînnoire a lumii: naşterea în Betleemul Iudeii a Împăratului păcii, lucru care s-a şi împlinit prin naşterea lui Mesia (Miheia 5, 1).

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Adormirea Maicii Domnului

Când a binevoit Hristos, Dumnezeul nostru, să ia pe Maica Sa la Sine, atunci, cu trei zile mai înainte a făcut-o să cunoască, prin mijlocirea îngerului, mutarea sa cea de pe pământ la ceruri.

Deci, înştiinţându-se Născătoarea de Dumnezeu despre aceasta, s-a bucurat şi degrabă s-a suit în Muntele Măslinilor ca să se roage.

În Sfânta Scriptură nu este menţionat momentul adormirii Fecioarei Maria, însă, cântările şi imnele de la Vecernia şi Utrenia sărbătorii ne vestesc adevărata tradiţie a Bisericii în acastă privinţă.

Deci, coborându-se de pe Muntele Măslinilor, Maica Domnului s-a întors acasă, a pregătit toate cele de îngropare, a împărţit văduvelor sărace veşmintele sale, apoi, luându-şi iertare de la toţi, s-a aşezat pe pat, a făcut rugăciune pentru întărirea lumii şi binecuvântând pe toţi cei de faţă şi-a dat sufletul curat în mâinile Fiului şi

Dumnezeului ei. Atunci, multe vindecări s-au împărţit tuturor celor bolnavi, prin binecuvântarea ei.

Şi s-a făcut tunet mare şi au venit de la marginile lumii, ca pe nişte nori, toţi apostolii lui Hristos, la casa Maicii Sale din Ierusalim.

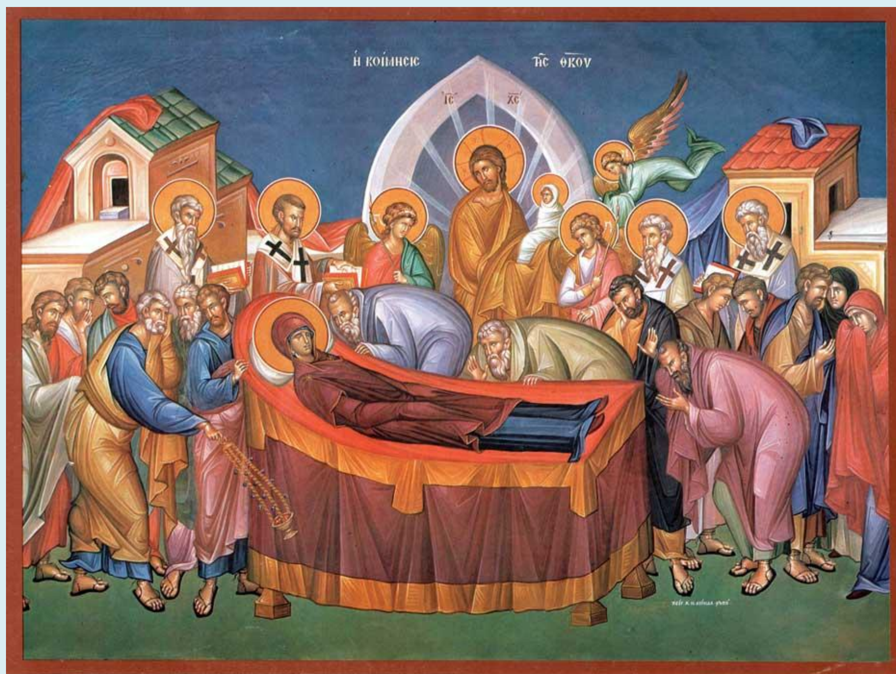
Şi, începând Petru cântarea cea de îngropare, apostolii au ridicat patul şi au petrecut până la mormânt trupul Maicii Domnului.

Deci, sosind în Ghetsimani şi aşe-zând în mormânt trupul Născătoarei de Dumnezeu, apostolii au mai zăbovit acolo încă trei zile, aşteptându-l pe Toma, care din rânduială dumnezeiască lipsea. Şi, sosind Sfântul apostol Toma s-a întristat, că nu a văzut chipul adormit al Maicii Domnului, ca şi ceilalţi apostoli. Deci, cu hotărâre de obşte s-a deschis mormântul pentru el şi toţi s-au minunat, căci au aflat mormântul gol, fără sfântul trup, fiind numai giulgiul lăsat ca mângâiere nemincinoasă a mutării Născătoarei de Dumnezeu şi cu trupul la ceruri.

Astfel, după credinţa Sfintei noastre Biserici, la Adormirea Maicii Domnului, trupul ei nu a cunoscut stricăciunea care vine după moarte, nici nu a rămas în mormânt.

Spre deosebire de Mântuitorul, care S-a înălţat întru slavă la ceruri prin propria Sa putere, Fecioara Maria a fost dusă la ceruri de îngeri, nu prin puterea ei.

Evanghelii apocrife - Adormirea Stăpânei noastre, Născătoare de Dumnezeu şi-n veci fecioară Maria, scrisă de Ioan, arhiepiscop al Tesalonicului

I. Minunatei, prea cinstitei şi cu adevărat marii Stăpâne a întregii lumi, în veci fecioarei Maici a Mântuitorului nostru şi Dumnezeului Iisus Hristos, cu adevărat Născătoarei de Dumnezeu i se cuvin cântare neasemuită, cinstire şi slavă necontenită din partea tuturor făpturilor de sub cer, datorită binefacerilor cu care ea a miluit întreaga făptură în iconomia Venirii întrupate a Unului născut Fiu şi Cuvânt al lui Dumnezeu şi al Tatălui.

Aceasta - după ce Cuvântul cu adevărat dumnezeiesc s-a întrupat din ea pentru mântuirea noastră, făcându-se om şi după ce a pătimit de bună voie, după ce a înviat şi s-a urcat la cer - a rămas împreună cu apostolii, trăind încă nu puţină vreme prin ţinutul Iudeii, în preajma Ierusalimului şi anume - cum mărturiseşte dumnezeiasca Scriptură - în casa apostolului neîntinat şi prea iubit de Domnul.

Pe când apostolii, îmboldiţi de Duhul Sfânt, predicau vestea cea bună pe întreg pământul, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi Fecioară a părăsit lumea, ajungând la firescul sfârşit. Unii au transmis prin scris minunile săvârşite atunci şi aproape toate făpturile de sub cer prăznuiesc an de an amintirea adormirii sale. Doar puţine obşti, între care şi aceasta, păzită de Dumnezeu, din jurul mitropoliei Thesalonicului nu ţin sărbătoarea. De ce? Să osândim nepăsarea şi indiferenţa strămoşilor? Aşa ceva nu vom spune şi nici măcar nu vom îndrăzni să gândim, de

vreme ce numai ei, dintre toţi, au înlăturat prin lege, din ţinutul lor, acest lucru extraordinar, adică prăznuirea amintirii nu doar a sfinţilor locului, ci a tuturor sfinţilor de pe pământ, care au luptat pentru Hristos (apropiindu-ne de Dumnezeu duhovniceşte, prin slujbe şi rugăciuni). Nu, strămoşii noştri nu au fost nici indiferenţi, nici nepăsători. Dar, deşi cei care s-au aflat de faţă la Ierusalim (se spune!) au transmis adevărul despre sfârşitul Maicii Domnului, mai târziu au apărut nişte eretici făcători de rele, care au vârât zâzanie şi au răstălmăcit totul. Din această pricină părinţii noştri s-au îndepărtat de ei, socotindu-i în dezacord cu Biserica universală. Aşa praznicul însuşi a căzut în uitare.

Nu vă miraţi auzind că ereticii au stricat Scripturile! S-a descoperit că au făcut la fel în mai multe rânduri, chiar şi cu epistolele Apostolului teofor sau cu Sfintele Evanghelii. Să nu scuipăm însă pe adevărul Scripturii, din pricina minciunii acelora, hulită de Dumnezeu, ci, îndepărtând sămânţa rea, să primim cele întâmplate cu adevărat Sfinţilor întru slava lui Dumnezeu şi să le prăznuim cu folos sufletesc şi în chip plăcut Celui de Sus.

Aşa am descoperit că au făcut atât strămoşii noştri apropiaţi, cât şi cei sfinţi de dinaintea lor, cei dintâi cu privire la aşa-zisele călătorii ale Sfinţilor Apostoli: Petru, Pavel, Andrei şi Ioan; ceilalţi, cu privire la majoritatea scrierilor despre martirii cristofori.

Într-adevăr, se cuvine "să înlăturăm pietrele din drum", cum grăieşte Scriptura, ca să nu se împiedice turma aleasă de Dumnezeu.

II. Aşadar noi, spre folosul acestei mitropolii iubitoare de Hristos (pentru ca nimic din ce-i bine să nu rămână pe lângă dânsa), trebuie să o slăvim în chipul cel mai pur pe binefăcătoarea şi Stăpâna lumii, pe Născătoarea de Dumnezeu şi-n veci Fecioara Maria. Prăznuind noi cu bucurie duhovnicească odihna ei cerească, ne-am dat, nu puţin, silinţa (întru deşteptarea şi zidirea sufletelor!) să încredinţăm, urechilor voastre iubitoare de Dumnezeu, nu tot ce-am găsit în diferite cărţi despre subiect (cărţi scrise în cele mai diferite chipuri), ci numai lucrurile care s-au întâmplat cu adevărat, care au fost amintite şi mărturisite ca atare în locurile acelea până azi. Noi am ales povestea autentică, cu frică de Dumnezeu şi iubire de adevăr, nevenind cu nici o beznă, precum, din rea voinţă, au strecurat falsificatorii eretici.

Auzind cu străpungere folositoare pentru suflet minunile înfricoşătoare, mari şi întru totul vrednice de Maica lui Dumnezeu, petrecute la odihnirea ei cea dumnezeiască, vom aduce Mariei, neîntinată Stăpână şi Născătoare de Dumnezeu, mulţumire şi slavă folositoare îndată după Dumnezeu şi ne vom arăta vrednici de

darurile ei prin faptele noastre bune. Iar voi, primind din gura noastră acest strop de iubire, precum şi îndemnul, reieşit din scrierea ce urmează, de a înainta fără zăbavă spre mai bine, răsplătiţi-ne cu dragoste de fraţi şi copii întru Domnul, cerând prin rugăciune neîntreruptă ajutor de la Dumnezeu pentru mine. Căci a Lui este slava şi cinstirea şi puterea în vecii vecilor. Amin.

III. ***Când Sfânta Născătoare de Dumnezeu, Maria, urma să-şi părăsească trupul, a venit la dânsa marele înger şi i-a zis: "Ridică-te, Maria, primeşte această ramură de palmier, pe care mi-a încredinţat-o Cel care a răsădit Raiul şi dă-o apostolilor, pentru ca aceştia s-o poarte înaintea ta cântând imnuri de slavă. Căci peste trei zile te vei slobozi din trup. Şi-i voi trimite pe toţi apostolii lângă tine, iar ei se vor îngriji de slujba îngropării, vor vedea slava ta şi te vor purta la locul hărăzit ţie".***

Maria a răspuns îngerului zicând: "Dar de ce ai adus numai o ramură de palmier şi nu mai multe, pentru fiecare apostol în parte!? Dacă o vei da unuia singur ceilalţi vor începe să crâcnească. Ce-mi porunceşti să fac? Dar mai întâi, care-ţi este numele, ca să ştiu ce să le spun celor ce m-or întreba!?"

Îngerul i-a răspuns: "Vrei să-mi ştii numele? E teribil de ascultat. Cât despre ramura de palmier, nu te frământa: prin ea mulţi se vor vindeca şi va fi mărturie înaintea locuitorilor Ierusalimului. Credinciosului i se va arăta, necredinciosului i se va ascunde. Acum porneşte către munte".

Maria a plecat şi a ajuns la Muntele Măslinilor, iar lumina îngerului strălucea înaintea ei. În mâini ţinea ramura de palmier. Când a ajuns tot muntele s-a bucurat, cu toate plantele ce creşteau pe el, încât acestea începură să se plece şi să i se închine.

Văzând aşa ceva Maria s-a cutremurat, socotind că îngerul este însuşi Iisus. Şi zise: ***"Oare nu eşti tu Domnul, fiindcă ai o asemenea putere grozavă şi fiindcă atâţia copaci ţi s-au închinat? Nimeni altul nu poate înfăptui o asemenea grozăvie decât Domnul slavei, care s-a încredinţat pântecelui meu".***

Atunci îngerul îi răspunse: ***"Nimeni nu poate să facă minuni dacă nu e zămislit de mâinile Sale. Căci El dă putere tuturor fiinţelor lumii. Eu sunt cel care însoţeşte sufletele smeriţilor înaintea lui Dumnezeu şi le duce în sălaşul celor drepţi în ziua părăsirii trupurilor. Atunci când şi tu va să-ţi lepezi trupul, eu însumi voi veni la tine".***

Atunci Maria îi zice: ***"Domnul meu, în ce fel vii la oamenii aleşi? Spune-mi cum va fi, spune-mi, ca să ştiu ce să fac atunci când vei veni să mă iei!?"***

Îngerul îi răspunde: ***"Fii pe pace, Stăpână! Atunci când mă va trimite Dumnezeu nu voi veni de unul singur, ci toate oştirile îngereşti vor veni şi vor cânta imnuri înaintea ta. Ţine aşadar această ramură de palmier!".*** Şi spunându-i acestea, îngerul se făcu precum para de foc şi se înălţă la cer.

IV. Iar Maria s-a întors la casa ei. Şi îndată încăperile s-au zguduit din temelii de slava ramurii pe care o ţinea în mâini. După ce cutremurul a încetat, a intrat în odăiţa ei tainică şi a pus ramura de palmier într-un ştergar de in. Apoi a prins să se roage către Domnul zicând: ***"Ascultă, Doamne, rugăciunea Maicii Tale Maria, care strigă la Tine după ajutor şi trimite facerea ta de bine asupra mea! Pentru ca nici o putere vrăjmaşă să nu mă întâmpine în ceasul acela cumplit al ieşirii din trup! Ci să se împlinească vorbele pe care mi le-ai spus atunci când eu plângeam întrebându-Te: „Cum să mă feresc de puterile vrăjmaşe ce se vor năpusti asupra sufletului meu?”. Iar Tu mi-ai făgăduit aşa: „Nu mai plânge, Maică! Fiindcă în ceasul din urmă nu vor veni la tine nici îngeri, nici arhangheli, nici heruvimi, nici serafimi şi nici vreo altă putere, ci Eu însumi voi veni şi voi sta lângă sufletul tău!”. Iată, acum se apropie chinurile naşterii!". Şi Maria a prins să se roage: "Binecuvântez lumina cea veşnică în care sălăşluieşti! Binecuvântez răsadurile mâinilor Tale, ce vor rămâne în veci. Sfinte care locuieşti printre sfinţi, ascultă glasul chemării mele!"***

V. După ce a zis acestea a ieşit din odaie şi a poruncit slujnicei din casă: ***"Ascultă, mergi la toate rubedeniile şi la toţi cunoscuţii mei şi spune-le că Maria îi cheamă la dânsa!"***

Slujnica s-a dus şi i-a chemat pe toţi, precum i se poruncise. Şi după ce aceştia intrară în casă, Maria începu să le grăiască: ***"Părinţi şi fraţi, ajutaţi-mă, căci mi se apropie ceasul când va să ies din trup şi să adorm pe veci. Ridicaţi-vă aşadar şi faceţi-mi un mare hatâr! Nu vă cer aur, nici argint, fiindcă şi aurul şi argintul sunt lucruri deşarte şi trecătoare. Vă cer numai un strop de iubire frăţească, adică să rămâneţi alături de mine două nopţi, fiecare cu câte o lumânare în mână. Şi să privegheaţi cu grijă să nu se stingă vreme de trei zile; iar eu am să vă dau binecuvântarea mea înainte de a mă dezlega de lumea aceasta".***

Şi au făcut precum li s-a spus. Vestea s-a împrăştiat pe la cunoscuţii şi rubedeniile Mariei şi toţi laolaltă s-au adunat în jurul ei. Atunci Maria, întorcându-se şi văzându-i stând roată-mprejur, a ridicat glasul şi a zis: ***"Părinţi şi fraţi, să ne***

ajutăm unii pe alţii şi să rămânem treji cu lumânările aprinse, fiindcă nu ştim ceasul când va veni hoţul (Matei 24, 43). Mie mi s-a vestit, fraţilor, când voi pleca din această lume. Şi cu toate că am aflat şi cunosc când anume voi pleca, n-am nici o teamă, căci e un lucru obştesc. Numai de vrăjmaş mi-e o teamă cumplită, de cel care stă împotriva tuturora. Vrăjmaşul nu are nici o putere asupra drepţilor şi credincioşilor. Dar îi biruie cu uşurinţă pe necredincioşi, pe păcătoşi, precum şi pe cei care-i împlinesc voile mârşave. Pe aceştia îi are la degetul cel mic. Drepţilor însă n-are ce să le facă, fiindcă îngerul răutăţii nu are nici o urmă într-înşii, ci, umplut de ruşine, s-a tras deoparte. Doi îngeri vin asupra omului în ceasul de pe urmă: unul, al dreptăţii şi altul, al răutăţii. Ei vin împreună cu moartea. Moartea tulbură sufletul, iar cei doi îngeri se apucă şi cântăresc trupul. Şi dacă acesta va fi făcut lucruri drepte, atunci îngerul dreptăţii se bucură nespus, căci nu se va fi găsit nici un grăunte de răutate în acela. Şi o mulţime de îngeri se apropie de suflet şi-l călăuzeşte cu cântări până la locul tuturor drepţilor. Iar îngerul răutăţii tare se mai jeluieşte, fiindcă nici o părticică dintr-însul nu s-a găsit în omul acela. Dacă se descoperă însă că unul a făptuit lucruri mârşave, atunci se bucură îngerul răutăţii şi luând cu sine alte duhuri rele, înhaţă sufletul şi începe să-l jupoaie. Iar îngerul dreptăţii e întristat peste poate. Aşadar, părinţi şi fraţi, să ne ajutăm unii pe alţii, ca să nu se găsească nici o răutate în noi. “

După ce Maria a grăit aşa femeile din preajma ei au răspuns: *"Soră dragă, tu, Maica lui Dumnezeu şi Stăpâna întregii lumi, înţelegem ca nouă să ne fie teamă, dar nu ţie! Pentru ce ţi-e teamă, doar eşti Maica Domnului!? Vai de noi, căci cum vom putea scăpa de vrăjmaş dacă tu însăţi vorbeşti aşa!? Numai tu ai rămas nădejdea noastră! Noi suntem netrebnice, cum să facem şi cum să scăpăm? Dacă păstorul se teme de lup, atunci cum o să scape turma?"*

Şi toate câte se aflau acolo s-au pus pe plâns.

Maria însă le-a zis: ***"Liniştiţi-vă, fraţii mei şi nu mai plângeţi! Ci slăviţi-o pe cea care se află acum în mijlocul vostru. Rogu-vă, n-o mai jeluiţi în locul acesta sfânt pe Fecioara lui Dumnezeu, ci ridicaţi cântări în loc de plânsete, ca să răzbată la toate neamurile de pe pământ şi la toţi oamenii lui Dumnezeu. Aşadar cântaţi în loc să plângeţi, pentru ca astfel să fiţi binecuvântaţi".***

VI. Apoi Maria i-a chemat pe toţi cei care se aflau în preajmă şi le-a zis: ***"Ridicaţi-vă şi rugaţi-vă!"***

Iar după ce s-au rugat s-au aşezat şi au început să-şi povestească unii altora minunile lui Dumnezeu şi semnele pe care El le făcuse. Şi cum vorbeau ei aşa, iată, apare Ioan, apostolul şi bate la uşa Mariei. I s-a deschis şi a intrat. Văzându-l Maria s-a tulburat în duhul ei şi ne mai putându-se stăpâni izbucni în lacrimi. Şi striga cu glas mare aşa: ***"Copile Ioan, n-ai uitat cuvântul pe care ţi l-a spus Învăţătorul tău despre mine atunci când îl plângeam răstignit şi ziceam: „Tu te duci, Fiule şi pe mine cui mă laşi? La cine mă voi adăposti?". Iar El mi-a răspuns (tu fiind de faţă şi auzind totul): „Ioan va avea grijă de tine!" (Ioan 19, 26). Aşadar, copile, nu uita poruncile privitoare la mine şi aminteşte-ţi că pe tine Domnul te-a iubit mai mult decât pe toţi ceilalţi apostoli. Aminteşte-ţi că ai fost singurul care ţi-ai aşezat capul pe pieptul Lui! Şi mai ales aminteşte-ţi că numai ţie ţi-a împărtăşit taina atunci când stăteai la pieptul Lui, taina pe care n-am cunoscut-o decât eu şi tu, fiindcă tu ţi-ai păstrat fecioria şi eşti ales. Cât despre mine, Domnul n-a vrut să mă supere, căci pântecele meu i-a devenit sălaş. Când eu i-am zis: „Spune-mi şi mie ce i-ai şoptit lui Ioan", El ţi-a poruncit să-mi împărtăşeşti taina. Iar tu ai făcut-o. Acum, copile, nu mă părăsi!".*** Zicând acestea Maria plângea molcom.

Ioan nu s-a mai stăpânit şi duhul i s-a tulburat. Dar nu ştia despre ce-i vorbeşte Maria. Atunci i-a grăit: "Maria, Maică a Domnului, ce vrei să fac pentru tine? Doar ţi l-am lăsat pe diaconul meu, ca să-ţi aducă de mâncare. Vrei să încalc porunca Domnului meu, care spune: „Mergeţi în toată lumea până când păcatul va fi smuls din rădăcină"!? Spune-mi, ce durere ai pe suflet? Îţi lipseşte ceva?".

Dar Maria îi răspunde: ***"Copile Ioan, nu-mi trebuie nimic de pe lumea aceasta, dar pentru că poimâine ies din trup, am nevoie de tine! Miluieşte-te de mine şi pune-mi trupul la loc sigur, într-un mormânt aparte. Şi păzeşte-l cu fraţii tăi, apostolii, de arhierei, căci i-am auzit cu urechile mele spunând: „Dacă-i vom găsi trupul îl vom arde, fiindcă din aceasta s-a născut înşelătorul Iisus".***

Când Ioan a auzit vorbele Mariei (anume că va ieşi din trup) a căzut în genunchi şi a izbucnit în hohote de plâns zicând: ***"O, Doamne, cine suntem noi, de ne-ai arătat atâtea chinuri cumplite? Încă nu le-am uitat pe primele şi iată, alte chinuri trebuie să îndurăm! Pentru ce nu plec eu din trup ca să ai tu grijă de mine, o, Maria!?"***

Auzind cuvintele lui Ioan şi văzându-l cum varsă şuvoaie de lacrimi, Maria a cerut celor ce se aflau în încăpere să tacă (căci şi aceia plângeau) şi l-a potolit pe apostol zicându-i: ***"Copile, cruţă-mă un pic şi curmă-ţi plânsul!".*** Atunci Ioan se ridică de la pământ şi-şi înfrână lacrimile.

Maria îi zice: "Tu vino cu mine, iar toţi ceilalţi să cânte psalmi cât îţi voi spune ţie ce am de spus!". Şi în vreme ce toţi ceilalţi cântau psalmi, Maria l-a dus pe Ioan în odaia sa tăinuită şi i-a arătat cele trebuincioase îngropării, precum şi cele necesare pentru îngrijirea trupului ei neînsufleţit. Apoi i-a zis: ***"Ioan, copile, să ştii că nu am nimic pe pământ afară de cele trebuincioase îngropării mele şi de două tunici. Trăiesc aici două văduve. După ce nu voi mai fi în trup să le dai lor tunicile mele".***

Pe urmă l-a dus in locul unde se afla ramura de palmier dăruită ei de către înger şi-i zise: ***"Ioan, copile, ia această ramură de palmier şi să mergi cu ea înaintea mea! Aşa mi s-a poruncit!".***

Dar Ioan i-a răspuns: ***"Nu pot s-o iau singur, atâta vreme cât ceilalţi apostoli nu sunt aici, ca nu cumva, venind ei, să se işte vorbe şi supărări. Căci este unul mai mare decât mine şi pus deasupra tuturora. Când ne vom întruni vom pica la o bună înţelegere".***

VII. Tocmai când ieşeau din odaia cea tainică se auzi un asemenea bubuit de tunet, încât toţi cei aflaţi acolo se cutremurară. Şi după ce glasul tunetului se stinse, apostolii poposiră, aduşi pe nori, la uşa Mariei. Erau unsprezece, fiecare stând pe câte un nor - primul fiind Petru, al doilea, Pavel (suit şi el pe un nor) şi numărându-se acum printre apostoli. Acesta era la începutul credinţei în Hristos. După cei doi se adunară încetul cu încetul şi restul apostolilor la uşa Mariei. Se îmbrăţişară uitându-se cu uimire unii la alţii şi nevenindu-le să creadă cum au ajuns laolaltă în acelaşi loc.

Petru a zis: "Fraţilor, să ne rugăm lui Dumnezeu, Cel care ne-a adunat aici şi mai ales pentru bucuria de a-l avea pe Pavel cu noi".

Cum a spus Petru acest cuvânt, s-au aşezat în rugăciune şi au rostit într-un singur glas: "Rugămu-ne, ca să ni se arate pentru ce ne-a adunat Dumnezeu!"

Iar Petru îi zice lui Pavel: "Pavel, fratele meu, ridică-te şi roagă-te pentru mine! Tare m-am bucurat aflând că ai intrat în credinţa lui Hristos".

Pavel i-a răspuns: "Crede-mă, tată Petru, un începător ca mine nu e vrednic nici măcar să păşească pe urmele voastre. Cum dar să mă rog pentru tine? Tu eşti stâlpul de lumină, iar fraţii aici de faţă sunt cu mult deasupra mea. Aşadar tu, tată, se cuvine să te rogi pentru mine şi pentru noi toţi, ca harul Domnului să rămână cu noi".

S-au bucurat apostolii de smerenia lui Pavel şi au zis: "Tată Petru, tu ai fost rânduit peste noi, tu roagă-te pentru noi!"

Atunci Petru s-a rugat zicând: "Dumnezeul şi Tatăl nostru şi Domnul Iisus Hristos vă va slăvi precum e slăvită slujirea mea. Căci eu sunt un rob şi un frate neînsemnat. Am fost ales ca şi voi toţi, căci una singură este chemarea ce ni s-a făcut. Aşadar cel care-l slăveşte pe aproapele îl slăveşte pe Iisus, iar nu pe un simplu om. Aceasta este voia Învăţătorului - să ne iubim unii pe alţii!".

Atunci Petru şi-a întins mâinile şi a mulţumit zicând: "Stăpâne prea puternic, care eşti deasupra heruvimilor în cele de sus şi care priveşti asupra celor neînsemnate, care sălăşluieşti într-o lumină de neatins, tu dezlegi lucrurile încâlcite. Tu descoperi comorile ascunse. Tu ai răsădit în noi bunătatea Ta. Cine-i atât de milostiv printre zei, precum eşti Tu!? Nu-ţi lua mărinimia de la noi, ci vindecă-i de rele pe toţi cei care nădăjduiesc în Tine, Tu, Cel viu, care ai biruit moartea, de acum şi în vecii vecilor. Amin".

Şi-i sărută iarăşi pe ceilalţi fraţi.

VIII. Atunci apăru în mijlocul lor şi Ioan zicând: "Binecuvântaţi-mă şi pe mine cu toţii!". Şi l-au sărutat fiecare după rangul său.

Iar după salut Petru i-a zis: "Ioane, tu, cel mai iubit de Domnul, cum ai ajuns aici şi de câte zile?".

Ioan a răspuns: "Pe când mă aflam în cetatea Sardesului şi învăţam până la ceasul al nouălea, a coborât un nor chiar pe locul unde se strânsese adunarea. Şi m-a răpit sub ochii tuturora aducându-mă iute până aici. Am bătut la uşă, mi s-a deschis şi am găsit o mulţime întreagă împrejurul Maicii noastre Maria, iar ea mi-a spus: „Curând voi ieşi din trup!”. Eu nu mi-am ţinut firea şi acolo, în mijlocul celor de faţă, m-a năpădit un plâns amarnic. Acum, fraţilor, dacă mâine în zori intraţi la dânsa, nu plângeţi şi nu fiţi morocănoşi, pentru ca nu cumva (Doamne fereşte!), văzându-vă cei din preajma ei plângând, să înceapă să se îndoiască de înviere şi să zică: „Iată, şi aceştia se tem de moarte!” Ci să ne întărim pe noi înşine prin cuvintele bunului nostru Învăţător!"

Apostolii au intrat dis de dimineaţă în casa Mariei şi i-au zis într-un singur glas: "Fericită Maria, Maica tuturor celor ce se mântuie, harul Domnului să fie cu tine!"

Iar Maria le-a răspuns: ***"Cum aţi intrat aici şi cine v-a vestit că am să ies din trup? Şi cum v-aţi adunat cu toţii laolaltă? Căci tare mă bucur văzându-vă, aşa, strânşi în jurul meu".***

Atunci fiecare i-a spus ţinutul de unde a venit şi cum s-au întâlnit acolo fiind răpiţi şi aduşi de nori. Şi au slăvit-o cu toţii zicând: "Fii binecuvântat, Doamne, Mântuitorul întregii lumi!"

S-a bucurat Maria în duh şi a grăit: ***"Te binecuvântez pe Tine, care împarţi tuturora binecuvântări! Binecuvântez sălaşul slavei Tale! Te binecuvântez pe Tine, dătătorule de lumină, care te-ai adăpostit în pântecele meu! Binecuvântez toate lucrările mâinilor Tale, precum şi toate cele ce ţi se supun cu mare smerenie! Te binecuvântez pe Tine, Cel care ne-ai binecuvântat pe noi! Binecuvântez cuvintele vieţii, care au ieşit din gura Ta şi pe care ni le-ai dăruit în adevăr! Cred că tot ce mi-ai făgăduit se împlineşte în mine. Căci mi-ai spus aşa: „Îi voi trimite pe apostolii Mei la tine atunci când va fi să ieşi din trup" şi iată, cu toţii s-au adunat aici şi eu stau în mijlocul lor precum o viţă de vie încărcată de ciorchini, aşa cum eram împreună cu Tine. Te binecuvântez cu toate binecuvântările. Împlinească-se şi restul făgăduinţei Tale! Căci mi-ai zis: „Când vei ieşi din trup o să mă vezi!"***

După ce a grăit acestea i-a chemat pe Petru şi pe toţi ceilalţi apostoli şi i-a dus în odaia ei, unde le-a arătat cele trebuincioase îngropării. Apoi, ieşind, s-a aşezat în mijlocul lor. Şi toţi aveau în mâini lumânări aprinse, pe care le păzeau să nu se stingă, după cum le poruncise Maria.

IX. A doua zi, la apusul soarelui, când Maria se pregătea să iasă din trup, Petru a grăit către toţi ceilalţi apostoli: "Fraţilor, cine are un cuvânt de bună învăţătură să-l rostească aici şi să îndemne poporul toată noaptea?"

Dar apostolii i-au răspuns: "Cine-i mai presus decât tine? De aceea tare ne-am bucura să-ţi ascultăm cuvintele de învăţătură".

Atunci Petru a prins a grăi: "Fraţilor şi câţi vă aflaţi aici în ceasul trecerii la cele veşnice a Maicii noastre, Maria - aţi aprins lumânări strălucind de foc pământesc, care se vede şi bine aţi făcut; dar eu vreau ca fiecare dintre voi să aibă o candelă în veacul cel fără de sfârşit, o candelă arzând cu văpaie imaterială. Aceasta e candela omului lăuntric, alcătuit din trei părţi şi anume: din trup, suflet şi duh. Dacă acestea trei vor arde cu focul adevărat (pentru care trebuie să luptaţi) nu vă veţi ruşina atunci când veţi merge să vă odihniţi la nunta cu Mirele. Aşa i se întâmplă acum

Mariei. Căci lumina candelei sale a umplut întreg pământul şi nu se va stinge până la sfârşitul veacului, pentru ca toţi oamenii care vor să se mântuiască să primească tărie de la dânsa. Nu credeţi aşadar că moarte este moartea Mariei. Căci nu este moarte, ci viaţă veşnică - moartea drepţilor fiind slăvită de către Dumnezeu. Ea este pur şi simplu slavă, iar a doua moarte nu-i poate chinui în nici un fel".

Petru încă mai vorbea când o lumină puternică străluci în încăpere, în mijlocul tuturora, acoperind lumina candelelor. Şi o voce se auzi spunând: "Petru, vorbeşte-le cu înţelepciune despre lucrurile care se pot asculta. Căci medicul bun dă leacuri după boala suferindului, iar mâncarea se găteşte după vârsta copilului".

Atunci Petru a ridicat glasul şi a zis: "Te binecuvântăm pe Tine, Hristoase, cârma sufletelor noastre!"

X. Atunci Petru a zis către fecioarele de acolo: "Ascultaţi harul, slava şi cinstirea de care vă bucuraţi! Căci fericiţi sunt toţi cei ce-şi păstrează veşmântul curăţiei. Ascultaţi şi aflaţi ce-a spus Învăţătorul nostru! „Împărăţia Cerurilor, a spus, este asemenea unor fecioare”. N-a spus „este asemenea unui timp îndelungat”, căci timpul trece, în vreme ce numele fecioriei nu va trece. N-a asemuit-o cu o bogăţie, căci averile se împuţinează, în vreme ce numele fecioriei dăinuie. De aceea cred că vă veţi bucura de slavă. Iată pentru ce a asemuit El Împărăţia Cerurilor cu voi - pentru că sunteţi fără griji pământeşti. Iar când va trimite moartea asupra voastră voi nu veţi spune: „Vai de noi, unde ne ducem şi ne lăsăm bieţii copiii” sau „multa agoniseală” sau „ogoarele semănate” sau „toată chiverniseala”. Nu, în privinţa acestor lucruri voi nu vă faceţi nici o grijă. N-aveţi decât grija fecioriei voastre. Şi când vă va trimite moartea, aceasta vă va găsi pregătite şi neducând lipsă de nimic. Ca să pricepeţi că nu există ceva mai presus de virtute şi ceva mai apăsător decât grijile lumeşti, ascultaţi următoarea pildă!

Trăia odată, într-o cetate, un om din cale-afară de bogat. Nu-i lipsea de nici unele. Acest om avea şi multe slugi. Două dintre ele însă au greşit înaintea lui, căci nu i-au ascultat poruncile cum se cuvine. Atunci, mâniat, stăpânul le-a surghiunit într-un ţinut îndepărtat, pentru o vreme, dar cu gând să le cheme înapoi. Una dintre slugile surghiunite s-a apucat şi şi-a ridicat o gospodărie pe cinste, şi-a răsădit vie, şi-a zidit un cuptor pentru copt pâine şi multe, multe alte acareturi. Cealaltă slugă schimbă agoniseala de pe munca lui în aur. Apoi a chemat un aurar şi a cerut să i se facă o coroană spunând meşterului: „Eu sunt rob şi am un stăpân şi pe fiul său. Să le întipăreşti chipurile pe marginea coroanei”. Aurarul făcu întocmai, apoi zise slugii: „Ridică-te şi pune-ţi coroana pe cap!”. Dar sluga

răspunse: „Primeşte-ţi plata! Căci eu aştept momentul potrivit ca să port coroana”. Aurarul pricepu tâlcul vorbelor slugii şi se întoarse la casa lui.

Îndată după aceea se apropie sfârşitul surghiunului. Stăpânul trimise pe un slujitor aspru la ei, zicându-i: „Dacă în şapte zile nu eşti cu cei doi în faţa mea o păţeşti!” Auzind acestea trimisul plecă val-vârtej. Şi ajungând în ţinutul acela i-a găsit pe surghiuniţi (nemişcaţi de acolo zi şi noapte). A dat mai întâi peste cel care-şi construise casă, îşi răsădise vie şi-şi făcuse tot soiul de alte acareturi şi i-a zis: „Să mergem, căci stăpânul m-a trimis după tine!”. Într-o doară acela i-a răspuns: „Să mergem!”, dar apoi a întors-o: „Îngăduie-mi numai să vând tot ce-am agonisit aici”. Slujitorul însă i-a spus cu glas răspicat: „Nu pot să-ţi îngădui aceasta, căci n-am decât un răgaz de şapte zile ca să vă aduc înapoi şi tare mă tem de ameninţările stăpânului. Nu rămân nici o minută în plus”. Atunci sluga începu să plângă şi să se jeluiască: „Vai de mine, cum m-ai găsit nepregătit!”. Dar slujitorul i-a zis: „Slugă netrebnică, oare ai uitat de robia ta!? Oare ai uitat că ai fost surghiunit şi că stăpânul putea trimite după tine oricând va fi poftit!? Pentru ce te-ai apucat să răsădeşti o vie din care nu poţi lua nimic cu tine şi-ai fost găsit cu totul nepregătit!? Ar fi trebuit să te pregăteşti înainte de a veni eu să te caut”. Atunci sluga a îngânat printre sughiţuri: „Vai de mine! Eu socoteam c-o să rămân surghiunit toată viaţa şi nu credeam că stăpânul va trimite să mă caute. De aceea am adunat atâta avere în ţinutul acesta”. Dar slujitorul l-a luat cu de-a sila, neîngăduindu-i să ia ceva cu dânsul.

Cealaltă slugă, prinzând de veste că stăpânul a trimis după ei, s-a sculat, a luat coroana şi a luat-o cătinel spre drumul pe care urma să treacă slujitorul. Aici se opri şi începu să aştepte. Şi cum veni acela, îi zise: „Stăpânul meu te-a trimis după mine! Să mergem degrabă cu bucurie, căci nimic nu mă ţine pe loc - avutul mi-e foarte uşor! Căci n-am decât coroana aceasta de aur, pe care am pregătit-o nădăjduind în fiecare zi şi rugându-mă ca stăpânul să se milostivească de mine, să trimită un slujitor şi să mă scape de surghiun, ca nu cumva unii pizmaşi să-mi fure coroana. Acum văd că mi s-a împlinit rugăciunea. Să ne ridicăm şi să pornim la drum!”

Şi aşa cele două slugi au plecat împreună cu slujitorul. De cum i-a văzut, stăpânul l-a întrebat pe cel care nu avea nimic: „Unde ţi-e rodul unui surghiun atât de lung!?”. Sluga a răspuns: „Stăpâne, ai trimis după mine un soldat tare aspru. L-am rugat să-mi îngăduie să vând agoniseala şi să aduc banii cu mâinile mele. Dar el nu mi-a dat voie!”. Atunci stăpânul îi zice: „O, slugă netrebnică, acum ţi-ai amintit să vinzi, când am trimis după tine!? Cum, nu ţi-ai dat seama că te afli în

surghiun şi că averea aceea nu-ţi folosea la nimic!?”. Şi plin de mânie porunci să fie legat de mâini, de picioare şi să fie trimis într-un ţinut şi mai vitregit.

Apoi îl chemă pe cel care aduse coroana şi-i zise: „Aşa, slugă bună şi credincioasă! După cum o dovedeşte această coroană, îţi doreşti libertatea. Căci numai oamenii liberi poartă coroană. Totuşi n-ai cutezat s-o porţi fără învoire de la stăpânul tău. Într-adevăr, un rob nu-şi dobândeşte libertatea decât de la stăpânul său. Iată aşadar - ţi-ai dorit libertatea, o ai de la mine”. Astfel robul îşi dobândeşte libertatea şi e rânduit stăpân peste mulţi".

XI. După ce Petru a zis acestea fecioarelor din jurul Mariei, s-a întors către mulţime şi a grăit aşa: "Acum să ascultăm ce-o să ni se întâmple şi nouă, fraţilor! Într-adevăr, noi suntem fecioarele Mirelui adevărat, Fiul lui Dumnezeu şi Tatăl întregii făpturi - suntem neamul omenesc pe care Dumnezeu s-a mâniat dintru început, azvârlindu-l pe Adam în lume. Vieţuim aici ca în surghiun din pricina mâniei Sale, dar nu e firesc să rămânem pe veci. Căci pentru fiecare veni-va ziua când se va strămuta acolo unde stau părinţii noştri şi Protopărinţii, precum şi Avraam, Isaac şi Iacob. La sfârşitul vieţii fiecăruia asupra lui va fi trimis năprasnicul slujitor, adică moartea. Şi când va veni asupra sufletului unui păcătos bolnav, colcăind de păcate şi nelegiuiri, acesta se va întrista şi se va ruga aşa: „Îngăduie şi ai răbdare cu mine, doar o singură dată, până când îmi voi răscumpăra păcatele răsădite în trupul meu!”. Dar moartea nu va îngădui. Şi cum să îngăduie, când i s-a împlinit sorocul!? Aşadar neavând nici o urmă de dreptate într-însul e dus în sălaşul chinurilor. Dacă însă cineva face lucruri drepte, atunci se bucură şi zice: „Nimic nu mă ţine în loc, fiindcă nu duc cu mine decât numele fecioriei”. Acesta spune rugăciunea următoare: „Nu mă lăsa, Doamne, pe pământ, pentru ca nu cumva pizmaşii să-mi fure numele fecioriei”. Atunci sufletul va ieşi din trup şi va fi dus cu multă cântare la Mirele cel fără de moarte. Şi va fi aşezat în loc de odihnă. Aşadar, fraţilor, luptaţi-vă din răsputeri, ştiind că nu vom rămâne aici, în surghiun, pe vecie!"

XII. Petru a continuat să vorbească aşa până în zori, întărind mulţimea. Aşa i-a prins răsăritul soarelui.

Atunci Maria s-a ridicat, a ieşit afară şi înălţându-şi braţele s-a rugat către Domnul. Iar după ce s-a rugat, s-a întors în odaie şi s-a întins pe pat. Petru s-a aşezat la căpătâiul său, iar Ioan, la picioare. Ceilalţi apostoli stăteau roată împrejurul crivătului. Şi, pe la ceasul al treilea din zi, s-a făcut un tunet mare în cer şi s-a pogorât o mireasmă plăcută, atât de plăcută încât toţi cei din odaie au fost cuprinşi

de toropeală, în afară de apostoli şi de trei fecioare. Pe aceştia Domnul i-a ţinut treji, ca să mărturisească despre îngroparea Mariei şi despre slava ei în ceruri.

Dintr-o dată s-a arătat şi Domnul venind pe nori cu o mulţime de îngeri fără număr. Iisus şi Mihail au intrat în odaia unde era Maria, iar îngerii cântând imnuri au rămas afară, de jur-împrejur. Intrând Mântuitorul i-a găsit pe apostoli lângă Sfânta Maria şi i-a sărutat pe toţi. După aceea a sărutat-o şi pe Maica Lui.

Iar Maria a deschis gura şi a binecuvântat zicând: ***"Te binecuvântez, căci nu m-ai întristat neţinându-ţi făgăduinţa. Cu adevărat, mi-ai făgăduit cândva că nu vor veni îngerii peste sufletul meu, ci Tu însuţi, Doamne! Şi s-a făcut întocmai după cuvântul Tău! Cine sunt eu, neînsemnata, ca să mă învrednicesc de o asemenea slavă!?"***

Şi spunând acestea i s-a împlinit rostul vieţii, iar faţa surâdea către Domnul. Domnul i-a luat sufletul şi l-a pus în mâinile lui Mihail, înfăşurându-l mai întâi în scutece a căror strălucire nu se poate spune în cuvinte. Noi, apostolii, am văzut că sufletul Mariei, pus în mâinile lui Mihail, avea toate părţile omeneşti, dar fără formă anume de bărbat sau femeie. Era asemenea oricărui trup, dar mai alb de şapte ori decât soarele.

Plin de bucurie Petru L-a întrebat pe Domnul zicând: "Cine dintre noi mai are un suflet atât de alb ca al Mariei?"

Domnul i-a zis: "O, Petru, sufletele tuturor celor ce se nasc pe lumea aceasta sunt aidoma. Dar când ies din trup nu sunt găsite tot aşa de albe. Într-un fel au fost trimise în trup şi într-altul sunt găsite la ieşirea din trup, căci iubesc întunericul păcatelor celor multe. Celui care se păzeşte de întunericul nelegiuirilor lumeşti, aceluia, când va ieşi din trup i se va găsi sufletul la fel de alb ca la naştere".

Şi iarăşi a zis Mântuitorul lui Petru: "Îngrijeşte-te de trupul Mariei, sălaşul meu! Scoate-l afară din cetate şi apuc-o spre dreapta! Acolo vei da peste un mormânt nou. Într-însul aşează trupul, apoi aşteptaţi alături, precum vi s-a poruncit!".

După ce Iisus a spus acestea, a strigat şi trupul Sfintei Născătoare de Dumnezeu înaintea tuturor zicând: ***"Adu-ţi aminte de mine, Împărate slăvit, adu-ţi aminte de***

mine, căci sunt făptura Ta! Adu-ţi aminte de mine, căci am păzit cu mare grijă comoara ce mi-a fost încredinţată!".

Iar Iisus a grăit trupului: "N-am să te părăsesc niciodată, comoara şi mărgăritarul meu! N-am să te părăsesc, pe tine, care ai fost găsită paznic credincios al celui ce ţi-a fost încredinţat! Cum să te părăsesc, chivot care l-ai cârmuit chiar pe Cârmuitor!? Cum să te părăsesc, comoară pecetluită până vei fi căutată!?". Şi după ce-a rostit aceste cuvinte Mântuitorul s-a făcut nevăzut.

XIII. Petru, ceilalţi apostoli şi cele trei fecioare au îngrijit trupul Mariei, pregătindu-l pentru îngropăciune şi l-au aşezat pe crivăţ. După aceea s-au deşteptat şi cei ce fuseseră toropiţi de somn.

Petru a luat ramura de palmier şi i-a zis lui Ioan: "Tu eşti fecior, tu se cuvine să cânţi imnuri înaintea crivăţului, ducând ramura aceasta!"

Ioan însă i-a răspuns: "Tu eşti tatăl nostru şi purtătorul nostru de grijă, aşa că tu se cuvine să fii înaintea năsăliei până când vom ajunge la locul hărăzit ei".

Atunci Petru a zis: "Ca să nu întristăm pe careva dintre noi, mai bine încingem sicriul cu ramura de palmier!" Apostolii s-au ridicat şi au luat sicriul Mariei. Iar Petru aşa cânta: "Ieşit-a Israel din Egipt, Aleluia!" (Psalmul 113, 1).

Domnul şi îngerii mergeau sus, pe nori, cântând şi binecuvântând, nevăzuţi. Doar glasul îngerilor răzbătea pe pământ. Glasul întregii mulţimi s-a răspândit în tot Ierusalimul, încât arhiereii, auzind zarva şi imnurile, s-au speriat şi au început să se întrebe: "Ce-i cu larma aceasta?"

Cineva le-a spus că Maria a ieşit din trup, iar apostolii cântă imnuri împrejurul sicriului ei.

Pe dată satana a pătruns într-înşii umplându-i de mânie. Ziceau: "Haideţi să mergem să-i omorâm pe apostoli şi să ardem trupul care l-a purtat pe Magul acela!". Şi ridicându-se au ieşit cu săbii şi cu arme de apărare, ca să le ia viaţa. Pe dată însă îngerii de pe nori i-au lovit cu orbire, de se izbeau cu capetele în ziduri, căci nu mai ştiau încotro mergeau, toţi în afară de un singur arhiereu care ieşise împreună cu ceilalţi să vadă ce se întâmplă. Acesta s-a apropiat de apostoli şi când a zărit năsălia încinsă cu ramura de palmier iar pe apostoli cântând imnuri de slavă, a urlat plin de mânie: "Iată sălaşul Aceluia care-a despuiat neamul nostru! De ce slavă grozavă are parte!". Şi s-a năpustit spre năsălie cu gând să o răstoarne. A

apucat de locul încins cu ramura de palmier şi-a încleştat mâinile şi a vrut s-o prăvălească la pământ. Îndată însă mâinile lui s-au lipit de năsălie şi au fost retezate mai jos de coate, spânzurând aşa de lemn. Nenorocitul a început să bocească amarnic în faţa tuturor apostolilor rugându-i şi zicând: "Nu mă lăsaţi de izbelişte într-un necaz ca acesta!"

Petru îi zise: "Eu nu am putere să te ajut, nici eu, nici altul dintre noi. Dacă însă vei crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, pe care, sculându-vă, l-aţi prins şi l-aţi omorât, atunci va înceta chinul cu care-ai fost probozit!"

Omul a zis: "Doar am ştiut foarte bine că este Fiul lui Dumnezeu. Dar ce să facem, dacă aveam ochii întunecaţi de pofta arginţilor!? Părinţii noştri, înainte de a se sfârşi, ne-au chemat şi ne-au zis: „Copii, iată, Dumnezeu v-a ales pe voi din toate triburile, ca să cârmuiţi poporul cu tărie şi să nu lucraţi pentru praful acestei lumi. Lucrarea voastră este următoarea: să întăriţi poporul şi să luaţi de la toţi zeciuială şi primele roade, precum şi fătul ce iese primul din pântecele mamei. Numai să aveţi grijă, să nu se umple locul vostru peste măsură cu roade, ca să faceţi negoţ mâniindu-l pe Dumnezeu. Ci tot ce vă prisoseşte daţi nevoiaşilor, orfanilor şi femeilor văduve şi nu lăsaţi de izbelişte un suflet chinuit!”. Noi însă n-am ascultat poveţele părinţilor noştri, ci văzând că locul Templului se umple de roade ne-am adus primii născuţi din turmele de oi, din cirezile de vite şi din altele pe mesele negustorilor şi ale pieţarilor. Atunci a venit Fiul lui Dumnezeu şi i-a alungat pe toţi cămătarii din Templu zicând: „Zvârliţi acestea din Templu şi nu faceţi din casa Tatălui Meu o casă de negustori”. Dar noi nu ne puteam lepăda uşor de obiceiurile osândite de dânsul şi am început să urzim gânduri rele. Apoi ne-am ridicat împotriva Lui şi L-am omorât, ştiind că este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu. Rogu-vă însă, nu vă amintiţi acum de răutăţile noastre, ci înduraţi-vă de mine! Căci, iată, Dumnezeu m-a iubit, ca să trăiesc!".

Atunci Petru a poruncit să se aşeze pe pământ năsălia şi i-a grăit aşa arhiereului: "Dacă acum crezi din toată inima, du-te şi sărută trupul Mariei zicând: „Cred în tine şi în Dumnezeu, Cel născut din tine!”

Atunci arhiereul a binecuvântat-o pe Maria, în ebraică, vreme de trei ceasuri şi nu îngăduia să fie atinsă, aducând tot felul de mărturii din Sfintele Scripturi ale lui Moise şi din ceilalţi profeţi. Căci acolo se scrie despre Dânsa că va fi templul Dumnezeului celui slăvit. Şi toţi cei ce ascultau rămâneau uimiţi de asemenea tradiţii, despre care nu auziseră niciodată până atunci.

Petru îi zice: "Acum mergi şi lipeşte-ţi braţele de cioturile desprinse!"

Acela făcu întocmai şi zise: "În numele Domnului nostru Iisus Hristos, al Fiului Mariei, Născătoarea de Dumnezeu, să se lipească braţele mele de cioturile acestea!". Şi pe dată mâinile se făcură întregi ca la început, fără să lipsească nimic dintr-însele.

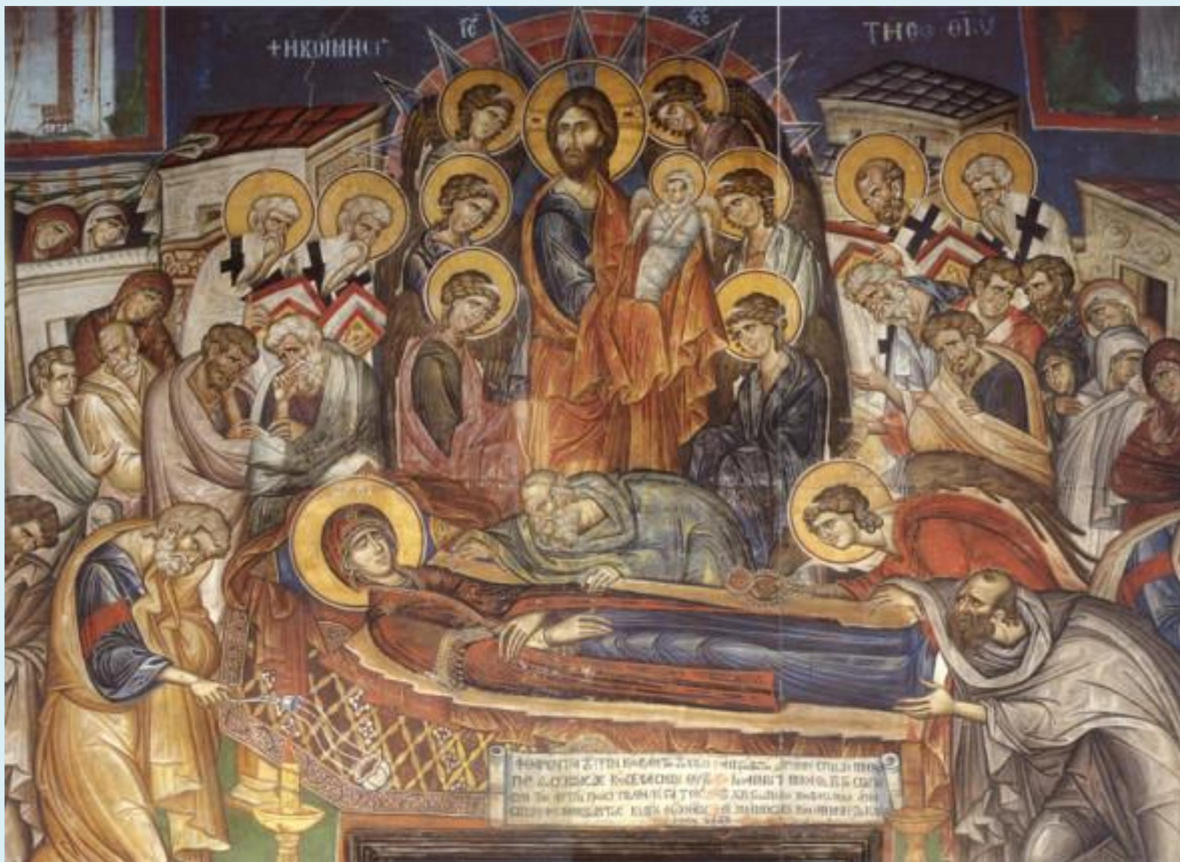
Petru îi zice: "Ridică-te, ia o bucăţică din ramura de palmier şi intră în cetate! Acolo vei găsi o mulţime de orbi, care umblă să găsească drumul. Povesteşte-le ce ţi s-a întâmplat! Iar celui ce va crede aşează-i bucăţica de ramură peste ochi şi îndată va vedea".

Arhiereul plecă, după cum îi poruncise Petru şi găsi o mulţime de orbi (aceia pe care îngerii Domnului îi loviseră cu orbire), plângând şi zicând: "Vai de noi, ce li s-a întâmplat sodomiţilor ni se întâmplă acum şi nouă!". (Căci mai întâi Dumnezeu i-a lovit pe aceia cu orbire, iar după aceea a aruncat foc din cer şi i-a pârjolit.) "Vai de noi! Iată, am fost schilodiţi, rămâne să mai vină focul!" Atunci omul luă bucăţica de palmier şi începu să le vorbească despre credinţă. Şi cine a crezut şi-a căpătat vederea. Iar cine n-a crezut nu şi-a recăpătat-o, ci a rămas orb.

XIV. Apostolii au ridicat iarăşi cinstitul trup al prea slăvitei Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu şi-n veci fecioara Maria şi l-au pus în mormânt nou, acolo unde le arătase lor Mântuitorul. Şi au rămas acolo cu toţii împreună păzindu-l vreme de trei zile. După trei zile, când au deschis sicriul, ca să se închine chivotului vrednic de toată slava, n-au mai găsit decât linţoliile, căci ea fusese luată şi dusă la moştenire veşnică de către Cel care prinsese trup într-însa, Hristos Dumnezeul.

Tot Hristos, Domnul nostru, în semn de preţuire pentru Maica Lui nepătată şi Născătoare de Dumnezeu, îi va slăvi pe toţi cei ce-o vor slăvi pe dânsa, iar pe cei care se vor închina ei (sărbătorind-o în fiecare an) îi va feri de orice primejdie şi le va umple casele cu de toate, precum a umplut casa lui Onisifor. Aceştia vor primi iertarea păcatelor aici şi-n veacul ce va veni. Căci Domnul a numit-o tronul Său heruvimic pe Pământ şi cer pământesc, nădejde şi scăpare şi sprijin al neamului nostru. Aşa încât săvârşind în chip mistic sărbătoarea adormirii ei dumnezeieşti, vom găsi milă şi har în veacul acesta şi în cel viitor, prin harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce are slavă şi putere împreună cu Tatăl fără de-nceput şi cu Duhul dătător de viaţă acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

Stareţul Efrem Vatopedinul - Adormirea Maicii Domnului - Mutarea la Viaţă

De fiecare dată când sărbătorim Adormirea Maicii Domnului este ca şi cum am prăznui Sfintele Paşti: Paştele de vară. Un altfel de Paşte ne pregăteşte Doamna de Dumnezeu-Născătoare: sfântă trecere „de la moarte la viaţă”, al doilea Paşte, sfânt, fără prihană, dătător de viaţă pentru neamul omenesc, findcă astăzi, cu adevărat, „sunt biruite hotarele firii”.

„Cum izvorul vieţii păşeşte către viaţă trecând prin moarte!”, exclamă Sfântul Ioan Damaschin. Adormirea Maicii Domnului, „începătoarea Vieţii”, depăşeşte înţelesul morţii, de aceea nu se numeşte moarte ci „adormire”, „dumnezeiască mutare”, şi „plecare” la Domnul. Chiar dacă primeşte moartea, este, însă, o moarte „dătătoare de viaţă”, de vreme ce se mută la viaţa cerească şi veşnică.

Plecarea Maicii Domnului din această viaţă, ca eveniment real şi de netăgăduit, păstrat şi transmis prin Sfânta Tradiţie, constituie o învăţătură bine definită în învăţătura Bisericii Ortodoxe, şi nu are nici o legătură cu concepţiile pietiste din Apus despre imaculata concepţie ori viaţa fără de moarte a Născătoarei de Dumnezeu.

Fecioara este acea făptură deosebită creată de Dumnezeu, mai presus decât toţi oamenii şi decât mulţimea îngerilor, care, dintre toţi oamenii, a fost singura care a trăit viaţă prea curată şi - lucrul cel mai greu de înţeles pentru mintea omenească - a devenit Maica lui Dumnezeu. Acest lucru a fost posibil fiindcă ea nu a păcătuit niciodată, nici nu şi-a întinat mintea cu cele ale trupului, şi nici nu a trăit pe pământ cu dureri trupeşti ori boli. Deşi a avut trup dătător de viaţă, totuşi, ca om, s-a aflat sub stăpânirea morţii şi a murit, însă, fără ca Dumnezeu să despartă sufletul ei de trup: se desface pentru o clipă legătura care le unea pe cele două, aşa cum s-a întâmplat şi cu Hristos. După adormire, sufletul ei se uneşte imediat cu Hristos, fiindcă Domnul, în clipa adormirii Maicii Sale, însoţit de netrupeştile cete ale îngerilor şi ale sfinţilor, primeşte sufletul ei cel sfânt nu doar în ceruri, ci „până la tronul Lui cel împărătesc, până la Sfânta Sfintelor cea din ceruri", după cum ne spune Sfântul Ioan Damachin.

După trei zile, trupul începător de Viaţă şi de Dumnezeu primitor al Preasfintei este ridicat la cerurile cele mai presus de ceruri, nestricat, la Fiul ei Cel iubit, Singurul-Născut. Putem vorbi, aşadar, şi de învierea cu trupul a Maicii Domnului. Înviere care, însă, nu a fost săvârşită de ea însăşi, ci de Dumnezeu-Fiul ei.

Martor al acestei învieri-mutări la ceruri a Maicii Domnului este apostolul Toma, care nu a fost prezent la cinstita ei îngropare, ci a ajuns mai târziu, după trei zile, întârziind ca de obicei; acesta, rugându-i îndelung pe ceilalţi apostoli, au deschid mormântul şi nu au găsit acolo de dumnezeu cinstitul ei trup. O văd, însă, pe Născătoarea de Dumnezeu urcând la ceruri, încredinţând apostolului Toma cinstitul şi sfântul ei brâu ca mărturie a mutării ei, fapt care corespunde cumva pipăirii Domnului de către acelaşi apostol.

Trupul Preasfintei - ca şi trupul Fiului ei - nu a suferit stricăciune în mormânt, adică nu s-a schimbat, nu s-a descompus în elementele din care era alcătuit. Dealtfel, după Învierea Lui Hristos, trupurile multora dintre sfinţii Lui nu mai sunt supuse stricăciunii, ci devin sfinte moaşte. Era cât se poate de firesc, cu atât mai mult, să nu sufere stricăciune nici trupul celei care L-a primit pe Dumnezeu, trupul Maicii Domnului.

Sfântul Andrei Criteanul spune că nestricarea fecioriei Născătoarei de Dumnezeu la Naşterea lui Hristos are drept urmare firească neschimbarea trupului ei în clipa morţii: „Naşterea nu s-a supus stricăciunii, iar mormântul nu a primit nestricăciunea!"

Preasfânta de Dumnezeu Născătoare, după Adormirea ei, devine Maica noii creaţii, a Bisericii lui Hristos, pentru că ea a avut un rol hotărâtor în iconomia mântuirii, de vreme ce din ea s-a întrupat Domnul - care este capul Bisericii - iar acum are în Biserica cea cerească bogăţia harului, slavă şi îndrăznire. Ea devine, astfel, binefăcătoarea întregii lumi şi întregii făpturi, de aceea ei i se închină toată creaţia, Doamnei, Stăpânei, Împărătesei şi Maicii lui Dumnezeu.

Prin mijlocirea Născătoarei de Dumnezeu şi datorită ei, istoria întregii lumi a luat o nouă turnură, incomparabil mai însemnată şi mai înaltă faţă de tot ce a existat până la ea. Nu a putut şi nu poate nici o altă făptură să devină mai desăvârşită decât ea, şi nici ea însăşi nu putea deveni mai desăvârşită decât este.

Conform Sfinţilor părinţi, trei lucruri nu putea Dumnezeu să creeze mai desăvârşit: Întruparea Dumnezeu-Cuvântului, pe Fecioara Născătoare de Dumnezeu, şi fericirea de care se vor bucura cei mântuiţi.

După Învierea lui Hristos, Preasfânta a fost sprijinul apostolilor şi a nou createi Biserici a lui Hristos. Ea îi învăţa pe noii creştini, îi îndruma, îi mângâia în suferinţele lor.

Citim în istoria vieţii ei că Arhanghelul Gavriil, cu trei zile înainte de adormirea ei, a vizitat-o - aşa cum s-a întâmplat şi la Bunavestire - vestindu-i despre slăvita ei mutare de la moarte la viaţă. Mai apoi, Sfântul Duh, în chip minunat, i-a adunat pe toţi apostolii în Ghetsimaní, la casa Născătoarei de Dumnezeu, pentru a lua parte la înmormântarea ei şi pentru a lua binecuvântarea ei. După ce au prea mărit-o pe Maica Domnului, au rugat-o să le spună un cuvânt de învăţătură care să le rămână ca testament duhovnicesc.

Atunci, Născătoarea de Dumnezeu le-a spus o pildă, în care lumea aceasta este prezentată ca o mare sărbătoare, ca un târg unde negustorii au venit să-şi vândă mărfurile, iar cel care face schimbul (negoţul) cel mai bun - adică cel care ştie să îşi vândă marfa mai scump - acela va ieşi cel mai câştigat. În continuare le-a spus că tot la fel este şi în privinţa celor duhovniceşti: cel care va ţine cu mai multă râvnă şi va arăta mai multă preţuire faţă de poruncile lui Hristos, acela va fi cel mai câştigat, se va bucura de o cinste mai mare în Împărăţia Cerurilor. La sfârşit, i-a îndemnat să stăruiască întru „lupta cea bună”.

Într-adevăr, cât se bucură Preasfânta atunci când vede că luptăm din răsputeri pentru mântuirea noastră! Ce linişte simte! Şi ea însăşi, cât de mult s-a trudit pe pământ, fără ca ceilalţi să ştie, deşi, ca una ce era fără de păcat, nu era nevoie să o

facă. S-a nevoit, însă, pentru a ne da nouă un exemplu de desăvârşită asceză. La Ghetsimaní, acolo unde a locuit, după adormirea ei s-au găsit lespezile pe care ședea și se ruga şi în care se făcuseră scobituri de la îngenuncherile şi multele ei metanii.

Să urmăm şi noi ascultării ei desăvârşite, adâncii sale smerenii, lucrării ei duhovniceşti tainice, rugăciunii sale arzătoare, privegherii continue pe care o săvârşea, dragostei ei dumnezeieşti, privegherii neîntrerupte cu care se nevoia, durerii pe care a simţit-o ca pe o sabie în inima ei atunci când se afla sub crucea Fiului ei.

Tuturor care se nevoiesc, ea le este „apărătoare şi sprijin”, chiar dacă înainte au dus o viaţă în păcat. Să ne amintim că şi pentru Sfânta Maria Egipteanca, Maica Domnului a fost „chezăşie” pentru pocăinţa ei. Şi, după ce Sfânta Maria a plecat în pustie, unde s-a nevoit din greu, însăşi Preasfânta o mângâia cu dumnezeieştile ei arătări.

Născătoarea de Dumnezeu, ca „hrănitoare” a monahilor, este cea care împarte daruri dumnezeieşti acelora care şi-au închinat viaţa Domnului, şi îndeosebi celor din Sfântul Munte, aghioriţilor. Ea a făcut cunoscută rugăciunea minţii Sfântului Maxim Kafsokalivítul, Sfântului Grigorie Palama, Sfântului Siluan Atonitul, dar şi fericitului întru pomenire părintelui nostru Iosif Isihastul, cel care, în mod direct, şi-a legat existenţa de obştea noastră.

Şi, cu atât mai mult, ziua de astăzi are o însemnătate şi mai mare pentru noi, fiii duhovniceşti ai părintelui Iosif Isihastul, de vreme ce, într-o astfel de zi, după dumnezeiasca Liturghie, acesta a adormit cu moarte cuvioasă în anul 1959. El a iubit-o foarte mult pe Preasfânta - pe „dulcea lui Maică”, după cum o numea - şi mult ajutor duhovnicesc, dumnezeieşti arătări şi harisme a primit de la aceasta.

Într-adevăr, o trăsătură comună a tuturor monahilor aghioriţi este dragostea lor faţă de Maica Domnului. Numai la auzul numelui ei, aceștia nu-şi puteau stăpâni lacrimile izvorâte din dragoste prea curată pentru Maica-Fecioară. La auzul numelui ei, sufletul cel iubitor de Dumnezeu este „mişcat” de admiraţie, de mulţumire şi de recunoştinţă. De asemenea, chiar şi numai gândind la Născătoarea de Dumnezeu, adică aducând în faţa ochilor noştri chipul ei cel slăvit, avem mare folos duhovnicesc.

Spunea fericitul întru pomenire părintele Athanásios Ivirítul, că dragostea faţă de Maica Domnului îl mântuieşte pe om, chiar şi atunci când nu are lucrare duhovnicească.

Omul de astăzi trebuie să ceară și mai mult mijlocirea Maicii Domnului, care este izbăvitoare. Ori de câte ori are o suferinţă sau o problemă, să nu uite că ea este „ajutor celor întristaţi, apărătoare, izbăvitoare, mângâierea celor ce nu au îndrăzneală”, şi la ea pot găsi sprijin, mângâiere, ajutor grabnic şi răspuns.

Ne rugăm ca Doamna de Dumnezeu Născătoare, care „se mută la Viaţă”, să trimită neîncetat asupra noastră binecuvântarea ei, încât să trecem această viaţă nevătămaţi şi fără primejdie, păziţi de urzelile şi cursele vrăjmaşului, şi să ne învrednicească Împărăţiei celei cereşti a Fiului său. Amin.

Starețul Efrem Vatopedinul

Sursa text și foto: pemptousia.ro

Foto (sus): Adormirea Maicii Domnului. Pictură murală din biserica mare a Sfintei Mănăstiri Vatopedi (1312) / (jos): Adormirea Maicii Domnului. Icoană portabilă, Sfânta Mănăstire Vatopedi, secolul al XV-lea.

Viaţa Maicii Domnului de la Cincizecime până la Adormirea ei

1. Propovăduirea la Athos

A venit ceasul când apostolii aveau să se împrăștie pe pământ și să propovăduiască Evanghelia. Însă pentru locul unde avea să meargă fiecare, aveau să tragă la sorți. Au tras la sorți și pentru Maica Domnului. Sorțul arăta pentru ea îndepărtata țară a Ivirilor, iar ea a primit și se pregătea pentru aceasta. Însă Fiul ei avea alt plan. Îi poruncește prin Arhanghelul Gavriil: „Să nu mergi în Iviria. Nu pleca din Iudeea. Mergi deocamdată în peninsula Athonului”. Pe atunci peninsula era locuită de idolatri.

Deși se pregătise să meargă în Iviria, acum a schimbat planul. A plecat cu Sfântul Ioan Teologul spre Athos (astăzi Sfântul Munte). Când a ajuns la limanul peninsulei, s-au petrecut semne mari și înfricoșătoare. Copacii, casele și vârful Athonului se închinau marii vizitatoare.

Statuia cea mare a zeului Dia, care era așezată pe vârful muntelui, a căzut în prăpastie și, făcând un mare zgomot, s-a sfărâmat în bucăți. Celelalte statui în care sălășluiau demonii strigau: „Bărbați ai lui Apolon, mergeți la limanul lui Clement, ca să o întâmpinați pe Maria, Maica lui Dumnezeu! Și mergând, au auzit din prea sfântă gura ei învățătura mântuitoare.

Apoi Maica Domnului a mulțumit Fiului și Dumnezeului ei și L-a rugat:
- Să ocrotești acest loc până la sfârșitul veacului de nevăzuții și văzuții vrăjmași. Și să-i dăruiești toate bunătățile!

- Tot ce mi-ai cerut, i-a răspuns Fiul ei, le voi da. Ajunge doar să păzească poruncile Mele. De acum și până în veac locul acesta va fi al tău. Va fi Grădina ta și liman al mântuirii.

2. La Ierusalim

a. Locul șederii

După plecarea din Muntele Athonului s-a întors la Ierusalim. S-a stabilit în Ghetsimani, în locul numit Sion.

Așa cum spune Sfântul Ioan Damaschin, a locuit în foișor. Acolo a rămas până la adormirea ei, în jur de douăzeci de ani.

b. Înfățișarea ei

Iubea îmbrăcămintea de o singură culoare. Îmbrăcămintea ei era un veșmânt lung, care-i acoperea tot trupul, și un brâu cu care se încingea. Înălțimea trupului era obișnuită. Chipul ei avea culoarea grâului copt. Avea părul auriu și ochii albaștri. Așa cum spunea Pilat, era cea mai frumoasă femeie din lume.

c. Viața ei ascetică

Slăvita Înălțare a Fiului ei s-a făcut pricină să-și mărească nevoința. Nopțile și le petrecea în rugăciune, dar nu se ruga în picioare sau în genunchi, ci își împodobea rugăciunile cu metaniile. Făcea atât de multe metanii, încât la genunchi i s-au făcut bătături, precum cei ai caprei. În marmura pe care o atingeau genunchii s-a făcut…o gropiță! Fiind foarte ostenită, dormea puțin pe pământ, având ca pernă…o piatră!! Iar postul era la fel de aspru. Îl ținea întotdeauna cu acrivie și cu asprime. Post, priveghere, rugăciune…acesta era tripticul vieții ei duhovnicești.

d. Viața ei socială

Era foarte iubitoare de străini. Îi primea pe străini și le slujea cu inimă largă. Făcea milostenii. Alerga la orfani, la văduve, la cei îndurerați, întristați. Marea ei milostivire înmuia chiar și inimile cele mai împietrite. Problemele lor erau și problemele ei. Mai mult ale ei. Nu o lăsau să se liniștească. Scotea demoni, tămăduia bolnavi.

e. Era respectată de toți

Se imaterializase atât de mult din pricina nevoinței ei covârșitoare, încât părea că nu mai are trup. Avea un chip atât de luminos, atât de impunător, încât chiar și singură prezența ei te cutremura! De aceea, deși locuia acolo unde iudeii cu puțin mai înainte Îl răstigniseră pe Fiul ei, o respectau cu toții. Nu numai rudele și apropiații ei, ci chiar și vrăjmașii lui Hristos.

Din cartea Arhimandritului Vasilie Bakoiannis - „Bucură-te ceea ce ești plină de har!”

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Adormirea Maicii Domnului

Iubiţi credincioşi, ***toate praznicele de peste an din Biserica lui Hristos cea dreptmăritoare, rânduite spre cinstirea sfinţilor, aduc mare bucurie duhovnicească binecredincioşilor creştini.*** Dar oricât de mare ar fi slavoslovia pe care o aducem sfinţilor, ea nu se poate asemăna cu aceea pe care trebuie să o aducem lui Dumnezeu, Ziditorul sfinţilor.

Astăzi nu este praznic de sfinţi, nici de îngeri. ***Astăzi Biserica lui Dumnezeu cea dreptmăritoare prăznuieşte şi sărbătoreşte pe Împărăteasa tuturor îngerilor şi a tuturor sfinţilor.*** Nu se poate asemăna cinstea robilor cu a împăraţilor. Astăzi este praznic împărătesc, pentru că Împărăteasa a toată făptura se mută astăzi de la noi.
Dar este bine să ştiţi cum s-au întâmplat lucrurile la Adormirea Maicii Domnului, cum s-a mutat Maica Vieţii de la noi la cer.

Iată cum: ***Mai înainte cu trei zile de Adormirea Maicii Domnului, Prea Sfântul şi Atotputernicul Dumnezeu şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos a trimis din cer pe Arhanghelul Gavriil ca să binevestească Maicii Lui mutarea ei la cele fără de grijă.***

Acelaşi dumnezeiesc Arhanghel care fusese trimis de Dumnezeu când i-a binevestit ei că va naşte pe Hristos, Mântuitorul lumii, vine acum şi-i vesteşte mutarea din această viaţă pământească la odihna cea veşnică şi la slava şi cinstea cea negrăită pe care o are în cer (Prolog, luna august, în 15 zile).

Şi venind Arhanghelul Gavriil, a adus el Prea Curatei Fecioare Maria, ca semn, o ramură de finic, după cum la Buna Vestire îi adusese un crin.

Prea Sfânta Maică a lui Dumnezeu, înţelegând de la Arhanghelul Gavriil că trebuie să părăsească lumea şi pământul acesta, s-a întors acasă cu multă bucurie şi şi-a gătit casa ei cu lumânări şi cu tămâieri; şi rugându-se, a ieşit din casă şi s-a dus la muntele Măslinilor, unde avea adeseori obiceiul să se roage Prea dulcelui Său Fiu şi Dumnezeului ei Iisus Hristos. Deci, ducându-se în Muntele Măslinilor şi rugându-se Prea Sfânta Maică a lui Dumnezeu, s-a făcut o minune mare şi prea slăvită: măslinii şi toţi copacii de pe muntele acela, şi toţi pomii roditori de acolo, când s-a închinat Ea, s-au închinat şi ei cu dânsa până la pământ. Şi de câte ori se închina ea, şi copacii se plecau până la pământ, în semn de cinste mare şi de închinăciune adusă Prea Sfintei Maicii lui Dumnezeu, Maica Vieţii.

După aceasta, s-a întors acasă şi s-a făcut un cutremur mare, încât s-a cutremurat locul unde era casa ei. Şi ea a căzut la rugăciune şi a aprins iarăşi lumânări şi tămâie, şi a chemat pe toate sfintele femei împreună vieţuitoare cu dânsa, pe sfintele mironosiţe şi pe prietenele ei, şi le-a spus: „Iată, vremea a sosit ca eu să vă las, să mă duc la Fiul meu şi Dumnezeul meu". Şi s-au întristat foarte şi au plâns mult sfintele femei şi mironosiţele şi toate acele sfinte văduve şi fecioare care urmau Prea Sfintei Maici a lui Dumnezeu şi învăţăturilor ei.

Dar minunea aceasta a fost urmată de o altă minune. Deodată s-a făcut un vifor mare şi un vânt puternic, iar acesta aducea pe norii cerului pe cei doisprezece apostoli (care veneau de la marginile lumii, unde fuseseră trimişi la propovăduire) să ia parte la cinstirea şi îngroparea Prea Sfintei Fecioare Maria.. I-a adus pe apostoli, pe nori, Însuşi Dumnezeu Cuvântul, ca să dea mai multă cinste şi slavă Prea Sfintei Sale Maici.

Şi când au sosit aceia, ea le-a spus: „Sfinţii mei ucenici şi ai Fiului meu Apostoli şi ucenici, iată pentru care pricină v-au adus norii aici, la Ghetsimani. Eu trebuie să mă mut; am primit vestea de la Arhanghelul Gavriil să vă las, dar nu de tot, ci să trec la ceruri şi de acolo să vă ajut".

Şi au plâns toţi dumnezeieştii apostoli, iar mai la urmă a venit marele apostol Pavel, care a început a plânge, zicând: „O, Maică a Vieţii şi a lui Dumnezeu Cuvântul, eu pe Dumnezeul meu Iisus Hristos în trup nu L-am văzut, dar pe tine văzându-te în trup, mi se părea că El Însuşi petrece pururea cu noi şi că-L văd chiar pe Dânsul. Şi multă mângâiere am avut noi, apostolii, avându-te pe tine cu

noi. Dar acum te duci şi tu! Ai mare bucurie că te duci la bucuria veşnică. Dar noi ne şi bucurăm, ne şi întristăm. Ne bucurăm de bucuria ta, că te duci la acele preasfinte locuri şi la veselia cea fără de margini, dar ne şi întristăm că rămânem aici pe pământ fără vederea şi fără blândeţea ta, şi fără sfintele tale povăţuiri şi sfintele tale rugăciuni cele prea puternice” (Prolog, luna lui august, în 15 zile).

Aşa au vorbit şi ceilalţi apostoli. Apoi Prea Sfânta Fecioară Maria le-a ţinut ultimul cuvânt şi le-a spus: „Iată, eu mă voi culca pe patul meu şi voi aşeza trupul meu aşa cum îmi va fi voia, iar voi aşa să-l lăsaţi.” Şi zicând aceasta, şi-a luat iertare de la toţi cei de faţă, de la dumnezeieştii apostoli şi de la sfintele femei, şi făcându-şi semnul Sfintei Cruci, s-a culcat pe pat, a închis ochii, a pus mâinile pe piept şi şi-a dat duhul.

Şi o, minunile tale, Prea Sfântă Maică a lui Dumnezeu! Îndată ce Prea Sfânta Maică şi-a dat duhul ei preasfânt şi preacurat în mâinile Fiului Său, toţi orbii şi toţi ologii, şchiopii şi bolnavii care veniseră acolo, din oraş şi de pretutindeni de dimprejur, s-au făcut sănătoşi! Muţii vorbeau, surzii auzeau, leproşii s-au curăţit, şchiopii umblau, că aşa a binevoit Prea Sfântul Dumnezeu şi Mântuitorul Hristos, să cinstească Adormirea Prea Sfintei Sale Maici, cu minuni preaslăvite, ca să ştie toţi că nu a adormit o femeie de rând, ci Maica Cuvântului, Maica lui Dumnezeu, a Dumnezeului minunilor (Prolog, luna lui august, în 15 zile).

După aceasta, dumnezeieştii apostoli, îndată ce Maica Domnului şi-a dat preacuratul ei suflet, au început să audă mii şi milioane de cântări îngereşti în văzduh, care lăudau şi cântau cântări pentru ieşirea Maicii Prea Sfântului Dumnezeu. Şi au început a cânta şi ei, ca şi îngerii în văzduh. Şi luând patul acela cu preacuratul şi preasfântul trup al Maicii lui Dumnezeu, au început să călătorească la Ghetsimani, ca să-l ducă acolo, să-l puie în mormânt. Şi erau însoţiţi de cântările îngereşti din văzduh, iar apostolii şi mulţimea creştinilor şi toţi ucenicii lui Iisus Hristos cântau pe pământ. Şi era o cântare comună a turmei celei cuvântătoare a lui Iisus Hristos de pe pământ şi a celei înţelegătoare din cer, adică a îngerilor. Şi petreceau şi cerul, şi pământul – adică şi oamenii, şi îngerii – pe Maica lui Dumnezeu la mormântul ei cel preasfânt. Mergând ei astfel şi auzindu-se cântările şi simţindu-se mireasma preasfântului trup umplând locurile pe unde treceau de bună-mireasmă, s-a trezit zavistia iudeilor; şi unii dintre ei s-a dus cu mare îndrăzneală să dea jos de pe umerii apostolilor patul acela preasfânt. Ba unul dintre ei a îndrăznit chiar să se apropie şi să puie mâinile pe preasfântul pat. Dar – o, minunile tale, Maica lui Dumnezeu! – toţi cei care voiau să dea jos

năsălia de pe umerii celor care o duceau au orbit şi nu mai vedeau nici de unde au venit şi nici unde mergeau! ***Iar celui care a îndrăznit – un evreu numit Antonie – să se atingă de acea preacurată năsălie pe care se afla preasfântul trup al Maicii lui Dumnezeu, i s-au tăiat lui deodată, cu mână îngerească nevăzută, amândouă braţele, rămânând lipite de năsălie, iar el a căzut jos leşinat şi aproape mort. Şi cerea iertare Maicii lui Dumnezeu şi cei orbiţi, şi cel căruia i se tăiaseră mâinile. Şi atunci, dumnezeiescul apostol Petru, luând de pe pieptul Maicii Domnului, de pe năsălie, ramura de finic pe care i-o adusese Arhanghelul Gavriil, a pus-o pe ochii celor orbiţi şi deodată s-au făcut sănătoşi, şi atingând cu ea mâinile celui căruia i-au fost tăiate de îngerul nevăzut, s-au prins mâinile înapoi! Şi aşa s-au săvârşit minunile preaslăvite ale Maicii Domnului.*** *Aceasta i-a făcut pe toţi să strige într-un glas:* **„Mare este Dumnezeu Iisus Hristos şi mare este Prea Curata Lui Maică, Prea Sfânta Fecioară Maria!".**

Şi mergeau cu toţii împreună. Mergeau chiar şi cei ce zavistuiau mai înainte, cântând şi mărturisindu-şi păcatele lui Hristos Dumnezeu, şi căindu-se ei de greşeala cea mai dinainte, lăudau pe Maica milostivirii, pe Maica Domnului, care nu a ţinuse păcatul lor, ci îi iertase pe toţi şi le dăduse vindecare.

Şi ajungând la Ghetsimani, au pus preasfântul trup al Maicii lui Dumnezeu în mormânt de piatră nouă, care era întocmit de mai înainte, şi punând piatra pe uşa mormântului, au auzit trei zile şi trei nopţi cântări îngereşti împrejurul mormântului Maicii Domnului.

Apoi s-a întâmplat alt lucru minunat. Apostolul Toma, care nu fusese nici la Învierea Domnului şi de aceea nu crezuse că S-a arătase Mântuitorul Cel Înviat celor zece ucenici, a întârziat şi acum, prin iconomie dumnezeiască. Şi nu a fost adus pe norii cerului o dată cu toţi ceilalţi, ci pe dânsul l-a adus un nor după înmormântarea Maicii Domnului. De aceea era trist şi mâhnit foarte, zicând: „Oare pentru care păcate ale mele nu m-am învrednicit să mai văd o dată în trup pe Maica lui Dumnezeu? Pentru care păcat am fost zăbavnic cu credinţa şi la înviere şi am întârziat şi acum, la adormirea Maicii lui Dumnezeu?". Şi atunci a sfătuit Dumnezeu pe apostoli ca, prin sfat de obşte, să deschidă mormântul Maicii Domnului, ca să sărute şi Toma picioarele Prea Sfintei Maici a lui Dumnezeu, în sicriu, şi să ia mângâiere şi nădejde tare că este primită şi propovăduirea Evangheliei lui Iisus Hristos de către el.

Şi deschizând mormântul şi sicriul Maicii Domnului – o, minunile tale, Maică a lui Dumnezeu! – nu au mai aflat acolo trupul Prea Sfintei Fecioare Maria, ci numai giulgiul singur, cum rămăsese şi la Mântuitorul Hristos în mormânt,

după Înviere, căci Prea Sfântul Dumnezeu şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos a luat cu trup cu tot pe Maica Sa cea Prea Sfântă la ceruri şi a aşezat-o la locul unde El ştie.

Acesta este fapt adevărat, fraţilor, şi adevărul acesta s-a predat până azi pe temeiul celor întâmplate la Adormirea Maicii lui Dumnezeu. ***Dar luaţi seama că şi la patima cea înfricoşată a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la răstignirea şi la moartea Lui, s-au făcut minuni mari.***

- *Acolo s-a făcut întuneric de la al şaselea până la al nouălea ceas peste tot pământul.*
- *Acolo s-a cutremurat pământul şi pietrele s-au despicat în două la Ierusalim.*
- *Acolo mormintele s-au deschis şi morţii au înviat.*

Deci aşa cum la moartea Mântuitorului nostru Iisus Hristos s-au făcut preaslăvite şi măreţe minuni, aşa a binevoit Prea Sfântul ei Dumnezeu şi Fiu, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, să cinstească şi adormirea Prea Sfintei Sale Maici cu minuni preaslăvite. Acestea au fost:

- *venirea Arhanghelului Gavriil,*
- *aplecarea pomilor care se închinau ei în muntele Măslinilor,*
- *venirea dumnezeieştilor apostoli pe nori,*
- *orbirea şi tăierea mâinilor celor îndrăzneţi şi vindecarea lor după ce s-au căit,*
- *cântările îngereşti care se auzeau în toate părţile în chip nevăzut, petrecând pe Maica Domnului la mormânt, şi apoi*
- *înălţarea ei cu trupul la cer şi lăsarea preasfântului ei giulgiu acolo, drept mângâiere celor de pe pământ.*

Dar pentru ce s-au făcut atâtea minuni? Pentru ce, când şi-a dat duhul Maica lui Dumnezeu, s-au vindecat atâţia orbi şi surzi, şi leproşi, şi şchiopi, şi ciungi, şi ologi, şi tot felul de bolnavi? Pentru ce cu atâtea preaslăvite minuni a încununat **Prea Sfântul Dumnezeu adormirea Prea Curatei Sale Maici?** Iată pentru ce:
Pentru noi şi pentru credinţa noastră, ca să ştim până la sfârşitul lumii cine a fost Maica lui Dumnezeu pe pământ, cine s-a mutat atunci la cer. **Cea care s-a mutat atunci la cer e fiica lui Dumnezeu** – căci auzi ce zice Duhul Sfânt: „***Ascultă, fiică, şi vezi, şi pleacă urechea ta, şi uită poporul…***” şi celelalte – şi, în acelaşi timp, Maica Cuvântului după trup. Aceasta ne mai spune iarăşi Duhul Sfânt: ***că atunci s-a mutat la cer mireasa cea cu totul fără de prihană, palatul cel***

împărătesc al Prea Sfântului Duh, cămara Duhului cea preasfântă şi preacurată.

*Iar de vom întreba pe **sfinţi, pe prooroci şi pe câte unul în parte**, vom auzi de la toţi: **astăzi s-a mutat la cer porumbiţa cea duhovnicească şi cuvântătoare, care a adus în lume semnul încetării potopului păcatului, ramura de măslin pe care o purta porumbiţa lui Noe, semnul milostivirii lui Dumnezeu spre mântuirea neamului omenesc.***

*Aceasta ne-o vor spune şi **dumnezeieştii prooroci**: **astăzi s-a mutat la cer scara cea înţelegătoare, scara cea duhovnicească prin care firea omenească s-a mutat de jos până la cer şi a şezut de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl prin trupul cel îndumnezeit al lui Iisus Hristos.***

*Să întrebăm pe **David**, preafericitul ei strămoş şi părinte, tatăl lui Dumnezeu după trup, şi ne va spune şi el: **astăzi s-a mutat la cer Împărăteasa care stă de-a dreapta Sfintei Treimi, cu haină aurită şi împodobită şi preaînfrumuseţată.***

Iezechiel proorocul** ne va spune: **astăzi s-a mutat la cer uşa lui Dumnezeu cea încuiată, prin care nimenea n-a trecut, decât Domnul Dumnezeu, şi încuiată o a lăsat pe dânsa, nestricând peceţile fecioriei ei.

*De vom întreba pe **proorocul Isaia**, ne va spune de asemenea: **astăzi s-a mutat la cer Fecioara care a născut pe Emanoil, adică pe Hristos Dumnezeu, care pururea este şi va fi cu noi.***

*De vom întreba pe **Ghedeon**, ne va spune şi el: **astăzi lâna cea plină de rouă a Duhului Sfânt s-a mutat la ceruri.***

*De vom întreba pe **Avacum proorocul**, ne va spune la rându-i: **astăzi muntele cel cu umbră deasă al lui Dumnezeu s-a mutat la cer.***

*Şi iarăşi ne va spune **David: astăzi s-a mutat la cer muntele în care a binevoit Dumnezeu să locuiască.***

*De vom întreba pe **toţi proorocii**, toţi vor spune că **astăzi Maica lui Dumnezeu Cuvântul, Maica Vieţii, Maica milei şi a milostivirii, s-a mutat de la noi la ceruri.***

Aşa fraţilor, am avea atâtea de vorbit despre Maica Domnului, dar nu se pot spune în cadrul unei liturghii, că este prea scurt timpul şi nimeni nu poate să o laude pe

dânsa după vrednicie. Dar să ştim că astăzi s-a mutat la cer Maica noastră, Maica milei şi a milostivirii. **Toţi care avem pe Dumnezeu ca Tată, avem ca Maică duhovnicească pe Maica Domnului, care pururea se roagă şi pururea mijloceşte pentru noi şi pentru mântuirea neamului omenesc.**

De multă vreme ar fi pierdut Dumnezeu lumea, cum spun dumnezeeştii Părinţi, pentru multele păcate cu care oamenii mânie pe Dumnezeu; dar Maica Domnului, aşa cum L-a legat pe Iisus Hristos cu scutece şi L-a înfăşat pe El în iesle, tot aşa leagă ea şi acum mânia Domnului şi o opreşte, ca să nu piardă neamul omenesc.

Căci nu voieşte Maica milei şi a milostivirii ca Dumnezeu să piardă sufletele oamenilor, pentru că ştie că dacă s-ar aprinde mânia Domnului, ar pierde toată lumea, care s-a făcut sălaş al atâtor păcate şi răutăţi.

Prea Sfânta Fecioară Maria, care a slujit Tatălui ca fiică, lui Hristos ca Maică şi ca sfântă slujitoare a Sfântului Duh, care pururea rămâne slujitoarea şi roaba Domnului, cum s-a spus în Evanghelie, care pururea slujeşte Prea Sfintei Treimi în ceruri, împreună cu toţi sfinţii şi îngerii, după ce I-a slujit Lui neîncetat pe pământ până la ultima suflare, pururea mijloceşte şi pururea se roagă pentru noi şi pentru mântuirea noastră.

Avem acolo, în cer, o Mamă bună şi milostivă. Să nu credeţi că dacă astăzi s-a mutat Maica Domnului la cer, a părăsit lumea. Nu! O dată ce s-a dus acolo având mai mare putere, cu mai multă putere ne ajută nouă. Ea e acum mai aproape de scaunul dumnezeirii, s-a dus acolo ca pururea să privească spre nevoile săracilor, spre rugăciunile văduvelor, spre cei sărmani, spre cei închişi, spre cei care sunt prigoniţi, spre cei din dureri, spre cei bolnavi. Acolo ea s-a făcut Maică ajutătoare pentru toţi cei din necazuri, pentru toţi cei asupriţi şi pentru toţi cei ce o iubesc pe dânsa şi o cheamă în ajutor din toată inima. **Avem în cer o Mamă prea bună, o Maică a milei şi a milostivirii, care pururea se roagă pentru toată Biserica lui Hristos şi pentru fiecare fiu al bisericii lui Hristos în parte.**

Fericiţi, de trei ori fericiţi sunt creştinii care au icoana Prea Sfintei Maici a lui Dumnezeu în casele lor şi care în fiecare zi citesc acatistul ei, paraclisul şi alte rugăciuni către Maica Domnului.

Nu există în cer şi pe pământ altă faţă mai puternică, după Sfânta Treime, ca Maica Domnului, care poate să ne ajute nouă.

Dacă pomenirea dreptului este cu laude, câtă laudă se cade să aducem noi Maicii lui Dumnezeu, care este Împărăteasa tuturor drepţilor, a tuturor sfinţilor şi a tuturor îngerilor lui Dumnezeu.

Iar dacă este Împărăteasă, are de la Prea Sfântul Dumnezeu şi putere foarte mare ca să ne ajute nouă, să ocrotească lumea, să vie în ajutor şi celor mici şi celor mari, şi celor bogaţi şi celor săraci, şi celor înţelepţi şi celor simpli, şi celor bolnavi şi celor sănătoşi, şi tututror credincioşilor, fiind în acelaşi timp Mama noastră din ceruri.

Ferice de creştinii care, îndată după Sfânta Treime, o cinstesc pe Maica Domnului, din toată inima şi oriunde se duc, zicând aşa: „**Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Prea Curatei Maicii Tale şi ale tuturor Sfinţilor Tăi, miluieşte-mă pe mine păcătosul (sau păcătoasa)**”.

Am să vă spun o istorioară, ca să vedeţi cât de grabnică ajutătoare este Maica Domnului celor care o au pe dânsa ca pe o mamă şi o cinstesc ca pe o Maică a lui Dumnezeu Cuvântul, şi cât de aproape este de cei ce cred în ea şi o cheamă pururea în ajutor.

Era o femeie văduvă, căreia îi murise soţul încă de când era tânără şi îi rămăseseră doi copilaşi. Şi biata femeie avea o gospodărie, dar era şi cinstitoare a lui Dumnezeu şi a Maicii Domnului, având în casa ei o icoană cu Maica Domnului purtând în braţe dumnezeiescul prunc. Şi ea i-a învăţat pe copii de mici să se închine, să zică Tată nostru, să zică Crezul şi, deocamdată, măcar rugăciunile cele mai scurte către Maica Domnului.
Şi copiii întrebau, ca nişte prunci ce erau: „Mamă, dar cine e aceea de pe icoană?”. Şi ea le spunea: „Aceea e Mama voastră, adevărata voastră Mamă”.
„Dar dumneata nu ne eşti mamă?”.
Ea zicea: „Nu, Mama voastră cea adevărată este în ceruri şi o cheamă Maica Domnului”.
„Dar cine e copilul acela pe care-l ţine ea în braţe?”, întrebau ei.
„E Domnul nostru Iisus Hristos, Care ne-a zidit pe noi şi Care a fost purtat în pântecele Maicii Domnului, pe Care L-a născut ea de la Duhul Sfânt şi a fost Dumnezeu şi om desăvârşit”.
Aşa îi învăţa biata mamă pe copii cine este Maica Domnului, şi-i învăţa pe dânşii din toată inima că Maica Domnului este adevărata Maică a lor.
De aceea copiii, când se sculau dimineaţa, mai înainte de a vorbi cu mama lor, fugeau înaintea Maicii Domnului, făceau câteva metanii, ziceau Tatăl nostru şi apoi rugăciuni către Maica Domnului, cinstind-o pe dânsa, aşa mici cum erau, după puterea înţelegerii lor.

Iar odată biata femeie trebuia să se ducă să secere în ţarină şi nu avea cu cine să lase copiii. Dar avea obiceiul să lase copiii încuiaţi singuri în casa lor.
Şi aşa a chemat copiii, le-a lăsat de mâncare şi le-a spus: „Voi rămâneţi acasă; eu mă duc la lucru, că am mult de secerat”.
Iar copiii au întrebat: „Dar noi cu cine rămânem?”.
„Iată, rămâneţi cu Mama voastră” – şi le-a arătat icoana Maicii Domnului, înaintea căreia ardea candela.
Şi le-a mai spus: „Mama voastră rămâne cu voi şi o să vă apere, dar voi să fiţi cuminţi şi să vă rugaţi când o să fiţi la nevoie, să strigaţi la ea, că ea vă apără!”.
Copiii s-au încredinţat de la maica lor că nu rămân singuri, ci rămân cu Mama lor cea din ceruri. Şi s-a dus biata femeie degrabă la treburile ei, pe ţarină. Dar copiii rugându-se, mintea lor pururea se mişca şi nu sta într-un singur gând. Deci au uitat de sfaturile mamei. S-au rugat ei un timp, apoi s-au apucat de jucării şi au început să umble cu focul. Mama lor am spus că îi încuiase în casă, ca să nu iasă afară şi să nu plece de acasă, ştiind că abia peste o jumătate de zi se va întoarce înapoi. Şi copiii, umblând cu focul, casa a luat foc. Şi ei, când au văzut că au luat foc hainele din casă, covoarele şi ce mai era în ea, şi când au văzut că toată casa a luat foc şi nimeni nu putea sări să-l stingă, că era vară şi oamenii erau plecaţi la lucru, au fugit la icoana Maicii Domnului, s-au prins cu mâinile de icoană şi strigau: „Mamă, nu ne lăsa!”. Şi – o, minunile tale, Maica lui Dumnezeu! – casa a ars toată, dar focul nu s-a atins de peretele pe care era icoana Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu împreună cu aceşti doi copilaşi!

Femeia a auzit în ţarină, că i-a adus vestea cineva: Măi femeie, să ştii că ţi-a ars casa! Iar ea, săraca, zice: „Vai de mine, că am lăsat copiii în casă!”. Dar acela nu ştia să-i spună de minunea ce s-a întâmplat cu copiii, ci-i spuse numai atâta: Du-te, că am auzit că este scrum casa ta! Ea când a auzit, biata, ştiind că a încuiat copiii în casă, a luat-o la fugă, că-i ieşea inima de alergare şi de spaimă. Şi când a ajuns la marginea satului, a întrebat: „Mi-a ars casa?”. Da, i se spuse, ţi-a ars casa, s-a văzut la dumneata foc mare şi s-au dus oamenii să-l stingă, dar casa a ars. Iar ea a strigat: „Maica Domnului, cum de ai lăsat copii mei, că eu în seama ta i-am lăsat!”. Şi văitându-se şi plângând, alerga aproape ca nebună. Şi când a ajuns, văzu cum se uita toată lumea la o minune preaslăvită: casa arsese, dar peretele cu icoana Maicii Domnului era neatins şi copilaşii se ţineau cu mâinile de icoană şi strigau: „Mamă, mamă!”. Şi văzând aceasta biata femeie, s-a aruncat prin foc la icoana Maicii Domnului şi cu mare recunoştinţă a mulţumit Maicii Domnului că pe acei prunci, pe care îi încredinţase ei, i-a păzit sănătoşi.

Aceasta v-am spus-o ca să vă arăt că cine are mamă şi ocrotitoare pe Maica Domnului, ea îl va apăra şi pe el, şi pe copiii lui, şi vitele lui, şi toată agoniseala lui. **Să aveţi această credinţă întotdeauna, să nu vă lipsească acatistul şi cinstitul paraclis al Maicii Domnului din casă, şi ori la ce scârbă veţi ajunge, ori la ce necaz, chemaţi pe Maica Domnului din toată inima şi negreşit pururea va fi de faţă, cu grabnicul ei ajutor, cu preasfintele şi preaputernicele ei rugăciuni.**

Să ştiţi că nu există suflet sub cer care şi-a pus nădejdea în Maica Domnului şi să rămâie ruşinat până la urmă. Prin rugăciunile ei va avea în veacul de acum linişte, alinare, acoperire şi sprijinire, iar în vremea morţii mila Maicii Domnului nu îl va lăsa; şi în ziua judecăţii, Maica Prea Sfântă va sta în genunchi înaintea Prea Sfântului şi Prea Dulcelui ei Fiu şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos şi va zice: „**Doamne Dumnezeule şi Fiul meu, acest suflet necăjit, chiar dacă a greşit, dar pururea mi-a cerut să mă rog Ţie. Iartă-l, miluieşte-l şi fă cu dânsul milă**”. Şi aşa vom câştiga prin rugăciunile Maicii Domnului milă şi în veacul de acum, şi în vremea morţii, şi în ziua judecăţii. Amin!

Sfântul Nicolae Velimirovici - Prăznuirea Adormirii Preasfintei măritei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria

Domnul, cel care pe Muntele Sinai a dat a cincea poruncă - cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta, a arătat cu exemplul vieţii Lui cum trebuie să îşi respecte omul părinţii lui cei trupeşti.

Spânzurat pe Cruce cu trupul fiind şi întru cele mai cumplite chinuri aflându-Se, El Şi-a adus aminte de Maica Lui şi arătând către Apostolul Ioan ce se afla acolo, i-a zis: ***Femeie, iată fiul tău***. ***După aceea, a privit către Ioan şi i-a zis: Iată maica ta. Şi aşa, după ce a dat-o pe Maica Lui în grija Ucenicului celui iubit, Mântuitorul Şi-a dat sufletul Lui pe Cruce.***

Ioan avea o casă pe Muntele Sion, în Ierusalim, în care a luat-o pe Maica Domnului şi a purtat grijă de ea până la sfârşitul vieţii ei, căci întru acea casă a rămas Maica lui Dumnezeu până la suflarea ei cea mai de pe urmă.

Cu rugăciunile ei, cu povăţuirile ei, cu blândeţea şi cu răbdarea ei, ea le-a fost de cel mai mare ajutor ucenicilor Fiului ei iubit şi Dumnezeu.

Ea şi-a petrecut cea mai mare parte a restului vieţii ei la Ierusalim, cercetând adesea locurile care îi aminteau de marile evenimente şi de minunile făcute de Fiul ei pentru mântuirea omenirii.

Ea mai cu seamă cerceta Golgota, Bethleemul şi Muntele Măslinilor. Dintre puţinele ei călătorii mai depărtate, se păstrează însemnările călătoriei ei la Antiohia, unde l-a cercetat pe Sfântul Ignatie Teoforul; de asemenea ale călătoriei ei în Insula Cipru, unde l-a cercetat pe Lazăr, Episcopul Insulei, cel înviat de Domnul a patra zi din morţi.

Ea a mai cercetat şi Sfântul Munte Athos, pe care însăşi l-a binecuvântat; şi a rămas o vreme la Efes în grija Sfântului Ioan evanghelistul, în timpul cumplitei prigoane dezlănţuite împotriva creştinilor la Ierusalim.

La o vârstă mai înaintată ajungând, ea mergea adesea să se roage Domnului, Dumnezeului şi Fiului ei în Muntele Măslinilor, locul înălţării Sale, dorind ca El să o ia din această lume cât mai curând cu putinţă.

Cu ocazia unei astfel de rugăciuni, ***la Maica Domnului a venit Arhanghelul Gavriil, care i-a descoperit că peste trei zile Domnul o va chema la El. Arhanghelul i-a dăruit şi o stâlpare de finic din Rai, care avea să fie dusă în procesiune la slujba înmormântării ei.***

După acea rugăciune ea s-a întors acasă plină de bucurie, nădăjduind că îi va vedea încă măcar o dată pe toţi Apostolii şi Ucenicii Fiului ei în această viaţă, mai înainte de a pleca. Domnul a împlinit dorirea inimii Maicii Lui, iar apostolii, purtaţi pe nouri de Sfinţii îngeri, s-au strâns cu toţii în Muntele Sion.

Maica Domnului i-a întâmpinat cu bucurie mare, i-a întărit, i-a mângâiat, i-a povăţuit şi le-a împuternicit sufletele. Apoi şi-a dat liniştită al ei suflet în mâinile lui Dumnezeu, fără durere şi fără suferinţă a trupului.

Sfinţii apostoli au luat pe umerii lor sicriul ce purta trupul adormit al Maicii Domnului, din care s-a răspândit bunămireasmă cerească şi înconjuraţi de creştinii din Cetatea Ierusalimului, au pornit să îl îngroape cu cinste în Grădina Ghetsimani, în mormântul Sfinţilor ei părinţi, Ioachim şi Ana.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, în tot parcursul ei, procesiunea de înmormântare a fost ascunsă de ochii criminali ai iudeilor. ***Dar chiar şi aşa, Afthonie, un preot iudeu, a apucat sicriul cu intenţia de a-l răsturna, însă tot atunci un înger al Domnului i-a retezat cu sabia de foc ambele mâini nelegiuite care au rămas lipite de sicriu. El atunci a strigat către Apostoli să-l vindece şi s-a vindecat cu adevărat numai după ce a mărturisit credinţa în Iisus Hristos Mântuitorul şi Domnul.***

De la această înmormântare, tot prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Sfântul apostol Toma însă a lipsit. Aceasta s-a făcut spre a se descoperi oamenilor o nouă şi întrutot slăvită taină a Maicii lui Dumnezeu. ***Toma a sosit la Ierusalim în a treia zi după înmormântarea Maicii Domnului şi a dorit şi el să cinstească trupul***

adormit al celei Preacurate. Dar când apostolii au deschis mormântul, ei au aflat acolo doar giulgiurile goale - trupul nu se mai afla în mormânt!

În acea seară, Maica lui Dumnezeu, înconjurată de un alai de îngeri, a venit în mijlocul apostolilor şi le-a zis: Bucuraţi-vă, căci eu sunt cu voi pururea.

Nu se cunoaşte vârsta la care a trecut la Ceruri Maica lui Dumnezeu, dar părerea celor mai mulţi Sfinţi părinţi este că Maica Domnului a adormit în vârstă fiind de peste şaizeci de ani.

Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Astfel grăit-a Domnul Cel Preaînalt:
„Apă vie din inima ta va curge,
Preacurată Fecioară,
Ca cei însetaţi pe Hristos să Îl bea.

O izvor de apă vie, Fecioară,
Noi toţi întru tine ne lăudăm!
Cei însetaţi pe Domnul Hristos vor bea.

Pe El, Cel care amarul în dulce îl preface,
Pe El, Cel care ai noştri ochi de orbire curăţeşte,
Pe El, Izbăvitorul durerii inimilor noastre.

O, izvor de apă vie, Fecioară,
Noi toţi întru tine ne lăudăm!
Băutură dulce ne-a izvorât nouă din veşnicie,
Ale ei ape adapă arşiţa vremilor noastre,
Şi lumea istovită, către ceruri privind,
Se răcoreşte iar.

O, izvor de apă vie, Fecioară,
noi toţi întru tine ne lăudăm!
Slavă ţie, O, prea curată Fecioară!
Slavă ţie, Maica lui Dumnezeu!

Tu pentru noi
pe Hristos Dumnezeu ai născut, Preacurată,
Ceea ce eşti izvor de apă vie

a harului lui Hristos!

O, izvor de apă vie, Fecioară,
Noi întru tine în toţi vecii ne lăudăm!

Cugetare

Fiecare dintre noi, creştinii, putem învăţa mult, foarte mult, din viaţa Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Doresc să mă opresc aici doar asupra a două lucruri. ***Mai întâi, că mergea des la Golgotha, la Muntele Măslinilor, în Grădina Ghetsimani, la Bethleem, şi în alte locuri pe care călcaseră paşii Fiului ei.***

În fiecare din aceste locuri, ea se ruga cu genunchii plecaţi, şi mai cu seamă se ruga astfel la Golgotha. ***Astfel oferă ea creştinilor primul model şi îndemn de a cerceta locurile sfinte din dragoste pentru Acela care prin Prezenţa Lui, prin Patima Lui şi prin slava Lui a făcut din aceste locuri altare sfinte de închinare omenirii dreptcredincioase.***

Mai învăţăm din exemplul vieţii Maicii Domnului cum să ne săvârşim rugăciunea: cu evlavie, în genunchi, şi cum să ne rugăm pentru ca sfârşitul nostru să fie repede, fără durere, şi neînfruntat de cumpliţii diavoli care păzesc sufletul omului la ieşirea şi după ieşirea lui din trup, spre a-l arunca în gheena focului.

Maica Domnului s-a rugat să nu vadă feţele acestea necurate care pedepsesc pe cei înnegriţi de păcat. ***Ne închipuim noi oare cât de cumplită este trecerea sufletului prin vămile văzduhului? Dacă însăşi cea Preacurată s-a rugat să fie scutită de această cumplită vedere, oare noi, păcătoşii, ce vom face? Căci ea s-a rugat astfel din adânca ei smerenie, nepunându-şi nicicum nădejdea în nevinovăţia ei de Maică a lui Dumnezeu.***

Cu atât mai puţin trebuie noi să ne încredem în faptele noastre bune, şi cu atât mai mult trebuie să cădem la Dumnezeu şi să ne rugăm pentru sfârşit bun, fără durere, neînfruntat vieţii noastre, şi de toată îngrozirea satanei netulburat. ***Mai cu seamă trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne dăruiască a ne ruga astfel chiar şi în ceasul sfârşitului nostru.***

(Din "Proloagele de la Ohrida - Volumul 2")

Sfântul Teofan Zăvorâtul – La Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (I)

De ce este numită „adormire" moartea Maicii lui Dumnezeu? Cum să ne pregătim pentru ieşirea din această viaţă în aşa fel, încât s-o întâmpinăm nu numai fără frica necazului, ci chiar cu bucurie?

Acum prăznuim Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea şi Pururea Fecioara Maria. Aceasta a fost însă moartea Maicii lui Dumnezeu - moarte adevărată, asemenea morţii oricărui om. ***Şi atunci, de ce a fost numită „adormire"? Poate pentru că Preacurata n-a fost ţinută mult timp în legăturile morţii şi în tărâmul stricăciunii, ci după trei zile s-a descoperit că ea a înviat, asemenea Fiului ei, Domnul Iisus Hristos, dar mai ales pentru că moartea aceasta a fost cu pace, lină, plăcută, cu dulceaţă, asemenea unui somn dorit, liniştit, după istovirea trupului de către ostenelile zilei.***

Dar nu aşa ar trebui să fie, oare, şi moartea noastră? Da. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu este Mama noastră, iar noi suntem copiii ei. Ea merge înainte, noi avem datoria să o urmăm. Şi iată lecţia pe care o primim de la Adormire noi, care prăznuim ziua Adormirii: *an de an, apropiindu-ne de moarte, să ne îngrijim în tot chipul ca moartea noastră să nu fie smulgere cu sfâşiere şi tulburare a sufletului din trup, ci ieşire paşnică şi fără de tulburare din această lume în alta, asemenea unei adormiri tihnite şi line...* Se ridică întrebarea: ***cum sa ajungem la aceasta şi ce se cere din partea noastră în acest scop?***

Moartea nu este nimicire, ci trecere din acest sălaş pământesc în altul. Dar să luăm un exemplu din viaţa obişnuită: când trec oamenii dintr-un loc în altul cu sufletul nu numai liniştit şi împăcat, ci chiar bucuros? Atunci când nu sunt legaţi prin nimic de locul din care ies, iar de locul unde se mută nu doar că nu se tem, ci doresc din toată inima mângâierile şi plăcerile pe care le aşteaptă acolo. Aşadar să ne însuşim această dispoziţie sufletească şi în privinţa morţii, şi atunci o vom întâmpina nu doar fără necaz şi fără frică, ci cu dorinţă plină de bucurie... Şi anume:

1. Să stingem în noi orice împătimire faţă de trup şi faţă de tot ce este trupesc, faţă de pământ şi faţă de tot ce e pământesc. Pentru că atunci când nimic nu te mai leagă de pământ, ce necaz să mai fie când îl părăseşti? Un lucru se desparte cu uşurinţă de altul atunci când nu sunt legate şi nu sunt încleiate, ci numai alipite unul de altul: cu uşurinţă se desparte şi sufletul de trup atunci când în el nu sunt împătimiri faţă de trup şi când el, petrecând în trup, nu vieţuieşte după trup. Călătorul ce merge spre ţinta sa părăseşte liniştit şi fără neplăcere locurile unde face popas. De ce? Fiindcă totul e pentru el străin. Şi ***atunci când inima noastră va socoti străin de sine tot ce e pământesc, nu vom avea greutăţi la trecerea în cealaltă viaţă.***

Bineînţeles, nu putem trăi fără unele lucruri sau chiar fără multe lucruri. Putem dobândi însă o asemenea aşezare sufletească faţă de ele încât să ne putem despărţi de ele tot atât de uşor ca şi cum am dezbrăca o haină de care nu mai avem nevoie. De asta să ne şi îngrijim! Cam greu? Da... însă putem face aceasta nu dintr-o dată, ci câte puţin. Cum încurcă vrăjmaşul sufletul în împătimirile pământeşti? Le aduce una după alta cu stăruinţă, aşa cum păianjenul încurcă gâzele care îi cad în plasă, aruncând asupra lor pânză după pânză. *Dimpotrivă, cine vrea să iasă din aceste curse trebuie să aibă priceperea de a lucra tocmai pe dos* - ***de a tăia împătimire după împătimire, începând cu cele mai mici şi ajungând la cele mai mari.*** *Cel care s-a împotmolit în noroi scoate mădular după mădular, până se eliberează cu totul: aşa să tăiem împătimire după împătimire, până ce vom deveni cu desăvârşire liberi. Dacă ne vom osteni în felul acesta, în ceasul morţii putem să fim deja rupţi de toate şi gata să părăsim fără necaz pământul şi tot ce e pământesc, aşteptând numai porunca lui Dumnezeu.*

2. însă nu doar împătimirile pământeşti pot tulbura liniştea sufletului în ceasul morţii. Nu mai puţin decât acestea tulbură teama: cum ne vom arăta pe lumea cealaltă, unde trebuie să te arăţi înaintea feţei lui Dumnezeu, Dreptul Judecător, ai Cărui ochi sunt mai luminoşi decât soarele, pătrunzând toate şi văzând toate - iar noi avem multe păcate. Cel care ştie că s-a făcut vinovat cu ceva se teme să meargă la mai-marele său şi cu atât mai mult la împărat: şi păcătosul se teme să se

înfăţişeze înaintea lui Dumnezeu - atât de teamă încât, după cuvântul dumnezeiesc, sunt împinşi să strige: „***Munţilor, cădeţi peste noi!***" Pricina sunt păcatele, care-L jignesc pe Dumnezeu. ***Ca atare, dacă doreşte cineva să întâmpine fără frică moartea şi să treacă liniştit pe lumea cealaltă, să aibă grijă să fie fără de păcat sau, dacă deja a păcătuit, să facă în aşa fel încât păcatele să nu îi fie spre osândă.*** **Cum se face asta?** ***Prin pocăinţă nefăţarnică şi prin hotărârea de a nu mai încălca poruncile Domnului.*** Cine a păcătuit să nu mai păcătuiască, iar pentru păcatele dinainte să facă pocăinţă. ***Pocăinţa şi frângerea inimii pentru păcate, împreună cu spovedania şi cu făgăduinţa de a nu mai păcătui, şterg păcatele din toate locurile unde se întipăresc ele: din fiinţa noastră, din tot ce ne înconjoară şi chiar din amintirea lui Dumnezeu, şi îl fac pe păcătosul care se pocăieşte nevinovat înaintea feţei lui Dumnezeu Cel drept, îmbrăcându-1 în veşmântul îndreptăţirii, luat din haina Domnului, Care a pătimit pentru noi...***

Dezlegarea preoţească rupe zapisul păcatelor, iar zapisul, odată rupt, îşi pierde toată puterea, din vrerea însuşi Judecătorului, Care a zis: ***Câte veţi dezlega pe pământ, vor fi dezlegate fi în ceruri*** (Mt. 18, 18). ***încredinţarea că aşa stă lucrurile umple inima păcătosului cu nădejde bună, şi măcar că el ştie că a păcătuit, merge înaintea Judecătorului fără cutremur, ştiind că înaintea venirii lui acolo a mers îndreptăţirea, altfel spus că acolo este înaintea Judecătorului un Mijlocitor gata să îi ia partea... Căci dacă va păcătui cineva***, ***Mijlocitor avem către Tatăl, pe Iisus Hristos, Cel drept*** (I In 2, 1).

Dacă un criminal ar fi încredinţat că pentru el va mijloci moştenitorul tronului, al cărui cuvânt are putere înaintea împăratului, ar merge la împărat fără frică, orice fărădelege ar fi făcut. Aşadar fără frică şi tulburare se poate arăta înaintea Judecătorului Dumnezeu şi păcătosul care s-a pocăit, întrucât acolo va mijloci pentru el Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu, Care a luat păcatele noastre asupra Sa şi le-a ridicat pe cruce, şi Care a zis: ***Veniţi la Mine, toţi cei osteniţi fi împovăraţi de păcate, Eu vă voi odihni pe voi*** (Mt. 11, 28) *Prin urmare, cine vrea să moară liniştit, să se pocăiască şi de acum să nu mai păcătuiască...*

3. Dacă, după aceea, la aceste două aşezări sufleteşti - adică la ruperea de toate cele pământeşti şi la pocăinţă - vom mai adăuga şi dorinţa bunătăţilor viitoare, vom întâmpina moartea nu doar fără necaz şi frică, ci chiar cu bucurie. Unii pleacă bucuroşi dintr-o casă atunci când în ea e umed, ori sobele scot fum, ori acoperişul e prost... Unii, deşi nu au în casă asemenea neplăceri, se mută cu bucurie în alta deoarece presupun că vor avea parte în ea de mai mult confort şi de avantaje mai mari. Astfel, ***când vom pricepe cu mintea şi simţi cu inima pe de o parte sărăcia şi nimicnicia bunătăţilor pământeşti, iar pe de alta înălţimea şi necuprinderea***

bunătăţilor care ne aşteaptă pe lumea cealaltă, vom dori trecerea din această lume în cealaltă nu numai cu plăcere, ci chiar cu năzuinţă puternică, asemenea Apostolului Pavel, care spunea despre sine că doreşte mult să se desfacă de trup şi să fie cu Hristos, şi asemenea Preacuratei Stăpâne, care în fiecare dimineaţă se suia pe Muntele Măslinilor (unde mai apoi avea să fie pus, pentru scurtă vreme, şi trupul ei) şi îl ruga pe Dumnezeiescul său Fiu să o ia mai repede de aici şi să îi dea putinţa de a vedea frumuseţea feţei Lui... în locaşurile cereşti.

Sufletul care a înţeles ce înseamnă viaţa de aici şi viaţa pe lumea cealaltă va suspina după aceasta din urmă aşa cum cel robit suspină după patrie, călătorul - după casa sa şi cel ce sade în temniţă - după libertate... şi cu multă dorire va chema moartea ca pe o izbăvitoare, binefăcătoare şi mângâietoare. Veţi întreba: ***„Cum poate fi înălţat sufletul la o asemenea aşezare?"*** ***Prin cugetarea la nimicnicia bunătăţilor pământeşti şi la măreţia celor cereşti - iar cel mai sigur prin simţământul amărăciunii tuturor celor pământeşti şi prin gustarea dulceţii celei cereşti.*** Pentru că atunci, gustând dulce, nu va mai vrea amar - se va feri de acesta din urmă şi îl va pofti pe cel dintâi. Sau, şi mai bine zis: atunci sufletul va fugi din această viaţă în cealaltă aşa cum fuge omul la aer curat dintr-o cameră înăbuşitoare.

Iată tot ce ne face trebuinţă pentru a muri liniştiţi: să nu avem împătimiri faţă de cele pământeşti, să trăim în virtute după ce ne-am curăţit conştiinţa, să educăm în noi înşine dorinţa puternică de bunătăţile veşnice. Cea dintâi şi cea din urmă vin de la sine atunci când va fi în noi ceea ce este de căpetenie: conştiinţa curată şi faptele cele bune.

Fraţilor şi părinţilor! Ştim că între toate cele nesigure de pe acest pământ un singur lucru este cu totul sigur: faptul că vom muri... şi că moartea va fi pentru noi fie amară şi chinuitoare, fie plăcută şi desfătată. Deci, să nu ne arătăm a fi proprii noştri vrăjmaşi, amarând ca nişte nepricepuţi trecerea din această viaţă în cealaltă, de vreme ce avem toate mijloacele pentru a o îndulci. Azi, mâine vine moartea - deci, să fim gata! Iată, vin curând! zice Domnul (Apoc. 22, 12). Mica osteneală purtată în acest scop va fi răsplătită cu bucuria cea veşnică. Şi chiar de se va întâmpla să purtăm o osteneală mare şi să pătimim, nu vom ieşi în pagubă... pentru că.pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de slava care va să se arate întru noi (Rom. 8, 18). Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – La Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (II)

Viaţa noastră pământească e începutul vieţii noastre nesfârşite şi mijloc neapărat trebuincios pentru dobândirea veşnicei fericiri. Sub orice formă s-ar manifesta viaţa pe pământ, ea merge către acest scop.

Astăzi prăznuim Adormirea Preacuratei Stăpâne de Dumnezeu Născătoare, altfel spus fericita ei ieşire din această viaţă, prin care ea s-a mutat la viaţa cea adevărată, fiind Maica Vieţii. Ieşirea aceasta ne aduce aminte de ieşirea noastră, iar ieşirea noastră - de intrarea noastră în această viaţă. Astfel, ***iau chip în mintea noastră două uşi: o uşă - uşa naşterii - se află la începutul vieţii noastre, iar cealaltă - uşa morţii - se află la sfârşitul ei. Intre aceste două uşi se mişcă viaţa omenească cea nesfârşit de felurită.*** Ridicaţi-vă cu gândul deasupra pământului şi priviţi de acolo la toţii fiii oamenilor, priviţi mai cu deadinsul, şi nu vă veţi putea înfrâna de la întrebarea: ***„Ce înseamnă toate acestea, cum sunt rânduite toate şi pentru ce?"***

Mulţi şi-au pierdut mintea încercând să dea răspuns la întrebarea aceasta. Iar ***sfânta credinţă*** răspunde la ea simplu, dându-ne, totuşi, cel mai deplin, cel mai liniştitor răspuns. Ea ***spune că viaţa noastră pământească e începutul vieţii noastre nesfârşite şi mijloc neapărat trebuincios pentru dobândirea veşnicei fericiri.*** Sub orice formă s-ar manifesta viaţa omului pe pământ, ea merge către acest scop, dacă vieţuitorul va lua aminte la sine însuşi.

Intoarceţi-vă la începutul omenirii. Primul lucru pe care îl veţi vedea este faptul că viaţa noastră nu trebuia să fie cum e acum. Noi ne-am făcut-o astfel, căzând în protopărinţi. în rai ne-am fi născut, în rai am fi trăit. Raiul a fost pierdut. Aşa cum

ne-am fi născut în rai vor deveni acum cei vrednici de asta de-abia după moarte, iar deplin - abia după înviere şi cea de-a Doua Venire.

Iar viaţa asta, plină de neputinţe, imperfecţiuni, căderi, necazuri şi de tot felul de strâmtorări, ne-a fost dată ca arenă de curăţire, punere la încercare şi osteneală aducătoare de merite. Să ne oprim la gândul următor: ***viaţa aceasta ne-a fost dată ca să ne curăţim şi prin osteneala facerii de bine să merităm fericirea veşnică. Oricât ar fi ea de neluminoasă, Domnul caută spre ea dintru înălţime. Osteneşte-te, slujeşte Domnului după putere, şi osteneala ta va primi la vremea potrivită răsplata fericirii pe veşnicie.***

„Tot trebuie să te osteneşti, vor zice unii, tot trebuie să slujeşti Domnului; dar ce pot eu să fac - sărac, bolnav, umil?" ***Tocmai aceasta e mângâierea, că oricum ar fi viaţa lui, oricât de puţine ar fi mijloacele materiale pe care i le oferă ea, oricine poate face fapte de preţ înaintea ochilor lui Dumnezeu şi vrednice de răsplată în viaţa veşnică.***

Domnul hotărăşte cât preţuiesc şi ce vrednicie au faptele după puterile omului şi după acea aşezare a duhului cu care au fost făcute. Tocmai de aceea a şi fost statornicită o sferă atât de necuprinsă a facerii de bine - faptă, cuvânt, gând. Nu poţi să faci bine cu fapta? Fă cu cuvântul. Nu poţi cu cuvântul? Atunci fă cu gândul.

Cine nu e în stare să facă măcar ceva din toate acestea? De altfel, chiar fapte bune cine nu poate să facă? Cine nu poate să dea o cană de apă rece? Domnul vede şi preţuieşte chiar şi această faptă. Văduva a dat pentru templu doi bănuţi, iar Domnul a preţuit atât de mult fapta ei, încât a pus-o mai presus de toate celelalte. ***Nu te uita că eşti sărac, bolnav, umil, şi să nu zici: „Dacă aş fi bogat, om de vază, celebru, aş face atâta bine", ci să te iei doar seama ce mijloace de a face bine îţi pune la îndemână condiţia ta, şi pe acestea să le pui la lucru. Oamenii care o duc bine pot face mai mult bine, şi ei sunt datori să îl facă, şi de la ei se va şi cere socoteală mai mult. însă şi tu, care eşti mai prejos decât ei în toate, poţi, cu puţinele tale mijloace, să faci bine la fel de preţios şi totodată să fii tras la răspundere cu la fel de multă asprime. Totul este potrivit puterilor pe care le-a dat Dumnezeu spre facerea de bine. De aceea s-a şi poruncit: „Fă după putere!" Trebuie să înţelegem însă prin aceasta „din toate puterile", ca să nu se facă rabat leneviei şi interesului egoist.***

Sunt înţelepţi care se zbat din răsputeri să îi niveleze pe oameni. Bineînţeles, nu vor reuşi niciodată. ***Iar Domnul, Purtătorul de grijă, îi nivelează fără osteneală,***

însă nu prin condiţia lor economică şi socială, ci roadele faptelor şi prin preţuirea lor. El şi pe cel care se bucură de bunăstare îl preţuieşte mai puţin atunci când acesta nu îndreaptă pe de-a-ntregul spre bine largile lui mijloace, şi pe cel ce e mai năpăstuit în viaţă îl aşază mai presus de acesta dacă îşi îndreaptă toate mijloacele trupeşti spre slava lui Dumnezeu. ***în această singură lege a purtării de grijă dumnezeieşti stă toată mângâierea noastră.***

Primeşte din tot cugetul şi din toata inima această lege şi osteneşte-te cu seninătate în sfera ta, fără să te uiţi cum este unul şi cum e altul. ***Cercetează-te pe tine însuţi*** (v. I Cor. 11,31; II Cor. 13, 5). ***Uită-te sub propriile-ţi picioare şi întoarce spre bine orice ţi se întâmplă. Cu gândul să treci în starea de dincolo de mormânt şi să te uiţi: fericirea e pregătită acolo şi pentru tine, ultimul om, la fel ca pentru toţi cei ce au întâietate faţă de tine. Osteneşte-te, şi Domnul nu va uita osteneala ta cea de mică întindere la fel cum nu are să uite ostenelile cele cuprinzătoare.*** Chiar dacă nu ai mâini, chiar dacă n-ai picioare şi te tăvăleşti undeva, într-un colţ nevăzut, nici asta nu-ţi îngrădeşte intrarea în fericire - numai să nu îţi vinzi sufletul, ci să rabzi cu seninătate şi să-L binecuvântezi pe Dumnezeu.

Unii şed şi cugetă: „Dacă aş avea cutare şi cutare lucru, aş face cutare şi cutare". Cine ştie dacă ai face ceva bun dacă ai fi mai înstărit; în schimb, este neîndoielnic faptul că visând astfel poţi scăpa prilejurile de a face binele care îţi sunt la îndemână, şi pentru asta vei da socoteală. **Domnul ştie mai bine decât noi ce trebuie dat fiecăruia.** Dacă El ne-ar preţui după mijloacele de a face binele, atunci am mai putea gândi aşa ceva - însă El judecă nu după mijloace, ci după felul întrebuinţării lor. ***Slugă bună, în puţin ai fost credincios... intră întru bucuria Domnului tău*** (Mt. 25, 23). Asta a spus El despre cei care îndreaptă spre bine puţinele lor mijloace.

Aşa sunt hotărârile lui Dumnezeu în ce priveşte întocmirea feluritelor noastre destine pe acest pământ! Dându-ne seama de preţul pe care-1 are înaintea ochilor lui Dumnezeu situaţia de pe pământ a fiecăruia şi liniştindu-ne pe de-a-ntregul, în voia lui Dumnezeu, cu privire la soarta noastră vremelnică, ***să alergăm cu seninătate pe calea vieţii care ne-a fost rânduită, îngrijindu-ne doar să facem tot binele pe care îl aşteaptă de la noi Domnul, fără a scăpa vreun prilej, şi Domnul, Cel milostiv, ne va da după lărgimea osârdiei noastre şi a slujirii aduse Lui, fără să Se sinchisească de soarta pe care am avut-o aici, pe pământ.***

Binecuvântează, Doamne, să ne aranjăm cu toţii duhovniceşte în acest fel!

Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – La Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (III)

Adormirea Maicii lui Dumnezeu - nădejde a trecerii la viaţa veşnică. Moartea e soarta tuturor, pe când slava de după moarte e moştenirea credinţei curate şi vii.

În toată lumea creştină se prăznuieşte luminat Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, pentru că ea, după învierea şi înălţarea Domnului, este cea mai apropiată şi mai vie încredinţare de slava menită celor ce cred în Domnul. Priveşte la Adormire, şi vei pricepe care este nădejdea chemării noastre, iar când vei pricepe nu vei cruţa nimic pentru a o dobândi. Iată icoana! ***Maica Domnului a trecut la cele veşnice. O înconjoară Apostolii, care se tânguiesc. Pe loc Se pogoară însă Domnul, înconjurat de îngeri şi de toţi sfinţii, şi primeşte în braţele Sale preacuratul ei suflet.*** Aşa a fost cu Maica lui Dumnezeu. Ea este însă şi Maica noastră, a tuturor, şi a înnoit această cale de mutare din viaţa aceasta în cealaltă, ca în urma ei să se strămute mai apoi la Dumnezeu, pe aceeaşi cale, şi toţi apropiaţii ei, şi ca la vremea potrivită să poată mărturisi: „Iată eu şi copiii mei!" Moartea e soarta tuturor, pe când slava de după moarte e moştenirea credinţei curate şi vii.

Văzând cu mintea această slavă şi nestrămutarea făgăduinţelor ei, precum şi înrâurirea pe care încredinţarea de acest lucru o are asupra întocmirii vieţii noastre duhovniceşti, Apostolul Petru nu se poate înfrâna să nu strige: ***Binecuvântat fie Dumnezeu... Care ne-a născut din nou, spre nădejde vie, spre moştenire nestricăcioasă si neîntinată şi neveştejită, păstrată în ceruri pentru noi!*** (I Petr. 1, 3) Păgânii n-aveau nădejde, după cum ne încredinţează Apostolul Pavel. ***Nădejdea moştenirii vieţii veşnice a devenit trăsătură deosebitoare a creştinilor şi cel mai puternic sprijin al tăriei morale pentru răbdarea tuturor ostenelilor şi lipsurilor care sunt de neocolit în viaţa cea după credinţa în Domnul.*** A căzut această

verigă din lanţul mişcărilor duhovniceşti ale omului - şi iată că Domnul o pune la loc şi reface duhul, care căzuse în nenădăjduire. în Sine învie, înalţă la cer şi aşază de-a dreapta lui Dumnezeu şi Tatălui firea omenească, după ce a dat mai înainte încredinţare că ***unde este El, acolo va fi şi sluga Lui*** (v. In 12, 26). După aceea, le înfăţişează tuturor în chip vădit mutarea la slavă a Maicii Lui şi a noastre. în fine, nu o dată a arătat aceasta asupra apostolilor şi a multor sfinţi, şi totul ca să întipărească în chip cât se poate de pipăit nu numai gândul, ci şi simţirea slavei celei după aceea (I Petr. 1, 11).

Duhul cel nou al vieţii îi umplea pe credincioşii care intrau în această făgăduinţă. Ei încetau să mai trăiască pe pământ şi pentru pământ, având vieţuire în ceruri, după cum arată apostolul, ca nişte moştenitori ai lui Dumnezeu şi împreună-moştenitori cu Hristos. Iată de ce putea oricine să adeverească prin cuvântul apostolului: „***Cine şi ce ne va despărţi de Domnul? Nimeni şi nimic***". ***Simţeau şi ei necazurile când erau în împrejurări aducătoare de necaz; însă răbdau necazurile, iar prin nădejde se bucurau. Trăind în lume, aveau ceea ce este socotit în lume a fi bun, şi îi vedeau şi pe alţii că au acestea, însă pe toate le socoteau a fi gunoi, din pricina nădejdii care le stătea înainte.***

Greu le era şi lor să fie neclintiţi, să nu dea înapoi în viaţă şi în credinţă; ***ei biruiau însă toate ostenelile prin nădejdea că cel credincios în puţine va fi pus peste multe, că va fi proslăvit împreună cu Cel pentru Care pătimeşte*** (v. II Tim. 2, 12; Apoc. 21, 7).

Aşa că iată unde e cheia vieţii întru Hristos Iisus, Domnul nostru: în nădejdea vie! Să vă chem oare, fraţilor, a ţine nădejdea care ne este pusă înainte (Evr. 6, 18) pentru a o avea ancoră tare şi de nădejde a sufletului? Aş dori ca la o asemenea chemare să răspundeţi cu dojana: „Oare noi nu suntem creştini?". M-aş putea bucura de o dojana ca aceasta. ***Dar dacă la cuvântul despre nădejde inima va răspunde cu întrebarea nedumerită:*** „***Ce este nădejdea şi la ce foloseşte ea în viaţă?***", ***asta va însemna că acest cuvânt, „nădejde", este şi de neînţeles pentru minte, şi de neîncăput pentru inimă. Să ştiţi, cel puţin, că dacă dulceaţa cea vremelnică a păcatului, sau nici măcar neapărat a păcatului, atrage cu putere, dacă neplăcerile cu care se întâlneşte omul în viaţă îi moleşesc duhul şi nasc cârtirea, dacă osteneala de a împlini îndatoririle cerute sau consfinţite de credinţă - ea singură - omoară râvna pentru ele, acesta este un semn că nădejdea — acest motor ceresc - nu a pătruns în sfera vieţii noastre duhovniceşti, că acest oaspete ceresc n-a cercetat sufletul nostru. Fiindcă atunci când el ne cercetează, reorânduieşte toate în felul său şi face vădită prezenţa sa.***

Când casa este luminată, toţi îşi dau seama de acest lucru după lumina care iese pe ferestre: ***când casa sufletului nostru e luminată de nădejde,lumina aceasta nu poate să se ascundă, ci se descoperă îndată prin nepăsarea faţă de plăcerile trupeşti şi lumeşti, prin seninătatea şi pacea sufletului în pofida tuturor potrivniciilor dinafară şi prin necontenita râvnă nestinsă de a sluji Domnului în sfera unde am fost puşi, în pofida tuturor ostenelilor.*** *Despre cel în care are loc asta se poate spune că a fost născut spre nădejde vie*, iar cel în care nu are loc este cufundat în nenădăjduire şi e în lume ca un om fără Dumnezeu.

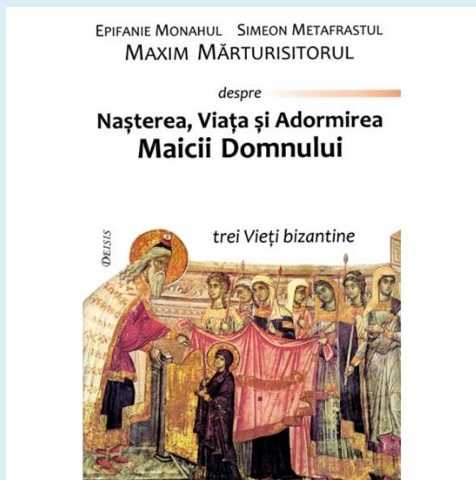
Dacă ne vom cerceta pe noi înşine cum se cade, câţi dintre noi vor trebui aşezaţi în cea din urmă tagmă? Cu toate acestea, puţini se vor învoi să se socoată creştini neadevăraţi, nedeplini. Nădejdea este simţământul cel mai subţire. Spre mângâierea noastră, dobândirea ei este simplă şi pipăită. ***Vrei să te împodobeşti cu nădejdea? începe să slujeşti Domnului prin împlinirea poruncilor Lui, şi vei naşte nădejdea, şi vei creşte în ea.*** Sluga credincioasă stăpânului este încredinţată că stăpânul e binevoitor faţă de ea şi că nu o va lăsa nicidecum de izbelişte: cel credincios lui Dumnezeu nu poate să nu poarte în sine simţirea bunăvoinţei Lui şi a încredinţării că îl aşteaptă răsplăţi din partea Lui. Dimpotrivă, şi fiul îşi pierde încredinţarea în bunăvoinţa tatălui său atunci când calcă în vreo privinţă voia lui vădită: şi la cei care vieţuiesc cu sfinţenie nădejdea piere când ei încalcă cu bună ştiinţă porunca vădită a lui Dumnezeu. ***în viaţă se întâmplă ca cel care a crezut să purceadă a sluji Domnului. Această slujire naşte nădejdea.***

Nădejdea, la rândul său, aprinde şi mai mult râvna de a plăcea lui Dumnezeu. Când omul face mult pe placul lui Dumnezeu, aceasta întăreşte din nou nădejdea. Şi astfel, ele se sprijină, se întăresc şi se cresc una pe alta, până când în cele din urmă toate cele lăuntrice şi dinafară sunt cuprinse de nădejde - ***şi însuşi Dumnezeul nădejdilor umple întreg omul*** (v. Rom. 15, 13). ***Şi ce fericire poate fi mai mare decât atunci când inima dă mărturie că Dumnezeu nu mai este în noi doar nădejde, ci şi gustare a slavei?***

Domnul să ne dăruiască, fraţilor, şi nouă lucrul acesta - a prisosi în nădejde, pentru ca avându-o să putem lucra cu multă îndrăznire (v. II Cor. 3, 12) şi, iarăşi, să arătăm aceeaşi râvnă spre adeverirea nădejdii până la sfârşit (Evr. 6, 11), ca astfel să ne facem moştenitori vieţii veşnice (Tit 3, 7).

Amin!

Sfântul Simeon Metafrastul - Adormirea Maicii Domnului

Cuvânt despre câte s-au întâmplat de la naşterea şi creşterea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea, de la naşterea cu dumnezeiască cuviinţă a lui Hristos Dumnezeul nostru şi până la săvârşirea ei de viaţă purtătoare, încă şi despre arătarea veşmântului ei scump şi cum această mare bogăţie s-a făcut comoara creştinilor.

De aici preasfântul trup a fost dus în preasfântul Ghetsimani şi acolo a fost predat mormântului – şi ce era de mirare, căci Fiul ei, Care era Dumnezeu, a fost şi El îngropat omeneşte? – iar prin acesta a fost trimis spre corturile cereşti şi dumnezeieşti. Încredinţează cuvântul acesta Iuvenalie, dumnezeiescul episcop al Ierusalimului (între anii 422-458, pomenit ca sfânt pe 11 iulie), iar acesta e un bărbat sfânt şi purtător de Dumnezeu care zice că dintr-o predanie veche şi adevărată a ajuns la el cuvântul acesta, şi spune aşa:

Trei zile întregi sfinţii apostoli au rămas la mormânt ascultând imne dumnezeieşti cântate de sus; iar după a treia zi, pentru că unul din apostoli s-a întâmplat să lipsească de la îngropăciune din motive ţinând de o iconomie mai dumnezeiască, astfel încât această minunată depărtare să se facă cunoscută tuturor, vine şi el şi, pe drept cuvânt, lucrul i se face prilejul unei întristări nemăsurate şi nu suporta faptul că n-a fost părtaş la un lucru atât de frumos.

Deci sfânta ceată a apostolilor, socotind că nu e drept să nu vadă şi să îmbrăţişeze şi el acel trup de viaţă purtător, porunceşte să i se deschidă îndată

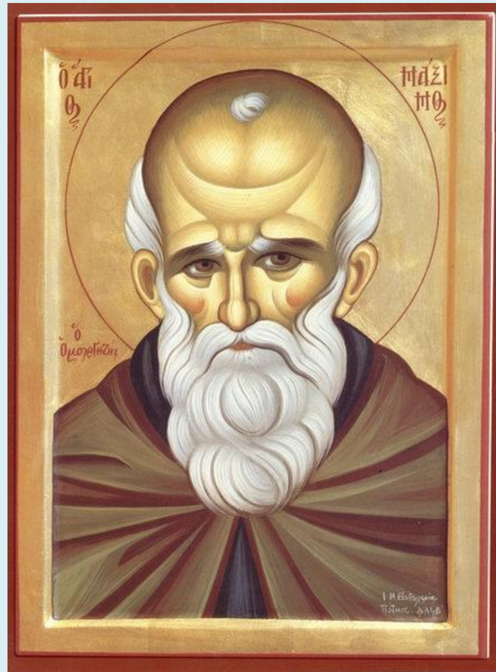
mormântul. Acesta a fost deschis, dar comoara dinăuntrul lui nu era nicăieri, zăcând în el numai cele de îngropare, ca la Copilul ei după Înviere [In. 20, 6-7].

Pe care acela şi cei de faţă, îmbrăţişându-le şi umplându-se de negrăită bună mireasmă şi har, pecetluiesc din nou mormântul iar mireasma o transmit din tată în fiu celor de după ei.

Aşa este cuvântul îngropării dumnezeieşti a trupului de viaţă purtător, căci Cuvântul Cel născut din ea a mutat-o întreagă la Sine Însuşi şi a binevoit ca ea să vieţuiască şi să fie împreună cu El pururea. Iar în locul preacuratului său trup, cea care ne-a dat pricină de mult bine ne-a dat moştenire veşmântul ei.

(Fragment din „Naşterea, Viaţa şi Adormirea Maicii Domnului. Trei Vieţi bizantine", autori: Sf. Maxim Mărturisitorul, Sf. Simeon Metafrastul, Monahul Epifanie; Ed. Deisis, Sibiu 2007)

Sfântul Maxim mărturisitorul - Adormirea Maicii Domnului

103. Acum prin harul ei vom vorbi despre moartea sa şi despre mutarea ei din această lume la împărăţia veşnică; a asculta o astfel de istorie e bucuria şi lumina sufletelor prietene lui Dumnezeu.

Când Hristos, Dumnezeul nostru, a vrut să o facă să iasă din această lume pe preasfânta şi curata Maica Sa şi să o ducă în Împărăţia Cerurilor pentru a primi cununa veşnică a bunăvoirilor şi ostenelilor mai adânci decât firea, pentru a o aşeza la dreapta Sa cu veşmânt de aur ţesut cu strălucire din felurite culori şi să o proclame Împărăteasa tuturor făpturilor, să o ducă înăuntrul catapetesmei şi să o facă să locuiască în Sfânta Sfintelor, i-a vestit dinainte slăvita mutare. Şi i-a trimis din nou pe arhanghelul Gavriil să-i anunţe slăvita mutare, ca odinioară minunata zămislire.

Arhanghelul a venit deci şi a întins ramura de finic care era semnul biruinţei. Ca în ziua în care ieşiseră cu ramuri de finic în întâmpinarea Fiului său, biruitorul morţii şi nimicitorul iadului, tot aşa Arhanghelul i-a întins Sfintei Fecioare această ramură, semn al biruinţei asupra pătimirilor şi sărăciei morţii, şi a spus: ***„Fiul şi Domnul tău te cheamă: E ceasul venirii la Mine a Maicii Mele! De aceea m-a trimis să-ţi vestesc din nou, binecuvântată între femei! Astăzi, aşa cum ai umplut de bucurie pe locuitorii pământului, aşa vei bucura oştirile cereşti prin urcarea***

ta, tu cea binecuvântată care ai făcut să strălucească încă şi mai mult sufletele Sfinţilor. Bucură-te! cum ai strigat odinioară, căci iei numele plin de har ca o cinste veşnică. Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine! Rugăciunile şi cererile tale urcă la Fiul tău în ceruri şi potrivit cererii tale îţi porunceşte să laşi această lume şi să urci în sălaşele cereşti şi să fii alături de El în viaţa veşnică şi fără sfârşit!”

Când Sfânta Născătoare de Dumnezeu Maria a auzit aceasta, s-a umplut de bucurie şi a dat îngerului răspunsul ei dintâi: „Iată roaba ta! fie mie şi acum după cuvântul tău!” Şi îngerul a plecat.

104. Atunci Preabinecuvântata şi slăvita Născătoare de Dumnezeu Maria s-a ridicat şi plină de bucurie s-a dus în Muntele Măslinilor, ca să aducă Domnului în linişte şi în lucrarea harului mulţumirea şi cererile pentru sine şi pentru lumea întreagă. Urcându-se în munte, şi-a înălţat mâinile şi şi-a închinat rugăciunile şi mulţumirile lui Hristos, Fiul său.

Atunci s-a întâmplat mare minune, pe care au ştiut-o cei ce s-au învrednicit de o astfel de cunoştinţă şi acest lucru a ajuns prin ei până la noi. ***În timp ce se ruga şi îşi aducea cererea ei Domnului într-o închinare, toţi pomii ce se aflau acolo s-au închinat până la pământ cinstind-o.*** Când şi-a sfârşit rugăciunea şi mulţumirea, copleşită de Domnul, s-a întors în Sion şi de îndată Domnul l-a trimis pe Ioan Evanghelistul şi Teologul pe un nor, căci Sfânta Fecioară dorea să-l vadă, întrucât Domnul îi dăduse porunca înfierii.Cea binecuvântată între femei l-a văzut şi s-a bucurat încă şi mai mult şi a poruncit rugăciunea. ***Şi Sfânta Împărăteasă s-a rugat, iar după rugăciune, l-a înştiinţat pe Ioan şi pe celelalte fecioare ce se aflau acolo, prin vestea primită de la înger cu privire la mutarea ei şi le-a arătat ramura de finic pe care i-o adusese îngerul.***

A poruncit să pregătească casa, să aprindă candelele si căţuia cu tămâie, căci ea şi-a împodobit casa ca o cămară de nuntă ca să-L primească pe Mirele Cel nemuritor, Fiul ei mult milostiv, căci Îl aştepta cu o nădejde neclintită.

Când acestea au fost săvârşite, ea a făcut cunoscut tovarăşelor şi cunoştinţelor ei taina mutării ei, iar ele s-au adunat la ea. Plângeau şi se tânguiau de despărţirea sa de ei, căci după Dumnezeu pe ea o aveau drept nădejde şi ajutor.

105. ***Or, sora lor, Împărăteasa şi Maica Domnului îi mângâia pe unul câte unul şi pe toţi împreună, le-a dat o salutare mişcătoare şi le-a spus: „Bucuraţi-vă, copii binecuvântaţi şi nu faceţi din mutarea mea pricină de doliu, ci umpleţi-vă***

de bucurie şi mai mare, căci aceasta vine pentru bucuria veşnică şi harul şi mila Domnului să fie cu voi pururea!”

Apoi a privit la Ioan Evanghelistul şi i-a spus să dea cele două veşminte ale sale celor două văduve care o slujeau.

Ea le-a descoperit tainele sărăciei şi blândeţii ei, adevărate preînchipuiri. După aceasta, a rânduit şi a poruncit cum anume să fie îmbălsămat şi unde să fie păstrat trupul ei preasfânt şi preacurat. Şi astfel, el a aşezat-o pe slăvita Maică a lui Hristos în sicriul ei, acest culcuş ce până atunci noapte de noapte fusese scăldat de lacrimile ochilor ei pentru dragostea Fiului său Hristos şi fusese luminat de rugăciunile şi cererile ei.

Şi din nou ea a cerut să se aprindă sfeşnicele. Şi credincioşii strânşi acolo suspinau din nou încă şi mai mult pentru că au aflat de mutarea Sfintei Fecioare, Maica lor. Cădeau la picioarele ei şi o rugau să nu-i lase orfani, iar dacă pleca din această lume, să-i însoţească cu harul şi mijlocirile ei.

106. ***Atunci Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi-a deschis gura ei nestricăcioasă şi prea curată şi le-a spus: “Voia Fiului şi Dumnezeului meu să fie cu mine, El este Dumnezeul meu şi Îl slăvesc şi înalţ pe Dumnezeul părinţilor mei. El este Fiul meu născut din mine după trup, dar Tatăl Său e Dumnezeu, Ziditorul Maicii Sale. De aceea, doresc să mă duc la El, Cel ce dăruie tuturor fiinţă şi viaţă. Şi când mă voi duce la El, nu voi înceta să mă rog şi să mijlocesc pentru voi şi pentru toţi creştinii şi pentru lumea întreagă, ca Cel ce o judecă în milostivirea Sa să se milostivească de toţi credincioşii şi să-i întărească şi să-i ducă pe calea vieţii si să-i întoarcă pe necredincioşi şi să-i facă pe toţi o singură turmă a Bunului Păstor care şi-a dat sufletul său pentru oile sale şi le cunoaşte, şi ai săi îl cunosc!”***

În timp ce binecuvântata Maică a lui Hristos vorbea aşa şi îi binecuvânta, de îndată s-a auzit glasul unui tunet puternic şi un nor cu adiere paşnică. Şi iată că din norul strălucitor au căzut ca nişte picături de rouă înmiresmată Sfinţii ucenici şi Apostoli ai lui Hristos care fuseseră adunaţi de la marginile pământului în faţa casei Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu.

Evanghelistul şi Teologul Ioan i-a primit şi i-a salutat în linişte şi i-a adus la Sfânta şi fericita Fecioară. Nu erau numai cei doisprezece, ci şi mulţi alţii din numeroşii lor ucenici aleşi şi făcuţi vrednici de cinstea apostoliei, cum ne spune marele Dionsie Areopagitul în Scrisoarea sa către Timotei, că el însuşi Dionisie şi

Timotei şi Ierotei şi alţi prieteni au venit acolo împreună cu Apostolii la moartea Împărătesei. Au intrat înaintea ei şi au salutat-o cu frică şi respect.

107. ***Dar Fericita şi Preasfânta i-a binecuvântat şi i-a înştiinţat de plecarea ei din această lume. Ea le-a povestit şi moartea ce îi fusese tâlcuită de către înger şi le-a arătat semnul morţii ei, ramura de finic dată ei de căpetenia îngerilor, i-a mângâiat şi i-a binecuvântat. I-a întărit şi încurajat în săvârşirea propovăduirii celei bune.***

I-a salutat pe Petru şi pe Pavel şi pe toţi ceilalţi şi le-a spus: „Bucuraţi-vă, copii, tovarăşi şi ucenici ai Fiului şi Dumnezeului meu. Fericiţi sunteţi voi care aţi fost socotiţi vrednici să fiţi ucenicii milostivului şi slăvitului Domn şi Învăţător şi El v-a încredinţat slujirea atâtor taine şi v-a ales pentru a avea părtăşie la prigoanele şi patima Sa, pentru a vă face vrednici să fiţi uniţi cu slava şi împărăţia Sa, după cum v-a făgăduit şi v-a poruncit Însuşi Domnul slavei!”

Le-a rostit apoi o binecuvântare şi o astfel de învăţătură pe măsura slavei ei şi a poruncit rânduiala îmbălsămării şi îngropării sale şi-a ridicat mâinile şi a început să mulţumească Domnului şi să spună:

„Te binecuvântez, Împărate şi Fiule Cel Unul al Tatălui Celui fără de început, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, care ai socotit bun să placi Tatălui printr-o nemăsurată iubire de oameni şi să Te întrupezi din mine, roaba Ta, cu ajutorul Duhului Sfânt!

Te binecuvântez pe Tine, Dătătorule a toată binecuvântarea şi pe Tine Cel ce reverşi lumina!

Te binecuvântez pe Tine, Pricină a toată viaţa de bine şi pace, care ne-ai adus cunoaşterea Ta şi a Tatălui Tău Cel fără de început şi a Duhului Sfânt Celui împreună veşnic şi de viaţă făcător!

Te binecuvântez pe Tine, Care ai binevoit să sălăşluieşti în pântecele meu mai înalt decât cuvântul!

Te binecuvântez pe Tine, Care ai iubit atât de mult firea omenească, încât ai îndurat pentru noi răstignirea şi moartea, iar prin Învierea Ta ai înviat firea noastră din adâncurile iadului şi ai adus-o la cer şi ai slăvit-o cu o slavă neînchipuită!

Te binecuvântez şi laud cuvintele Tale, pe care ni le-ai dat cu adevărat şi cred în împlinirea tuturor cuvintelor care ne-au fost spuse!”

108. ***Când Sfânta şi Preabinecuvântata Născătoare de Dumnezeu a tăcut după lauda şi rugăciunea ei, Sfinţii Apostoli au început să vorbească la porunca Duhului Sfânt şi au lăudat şi slăvit fiecare după puterea sa şi după cum îi dădea Duhul Sfânt. Au lăudat şi au înălţat; nemăsurata bunătate a puterii dumnezeieşti şi prin teologia lor minunată au cântat corul slăvitei Maici a lui Hristos, cum spune Sfântul Dionisie, mai sus-pomenit, în capitolul în care arată care e puterea rugăciunii şi teologia scrisă cu hotărâre de fericitul Ierotei.***

Cuvântul său către Timotei pomeneşte în capitolul său adunarea Sfinţilor Apostoli la moartea Sfintei Născătoare de Dumnezeu şi cum prin porunca şi harul Duhului Sfânt fiecare a rostit elogiul şi lauda nemăsuratei puteri şi bunătăţi a lui Hristos Dumnezeul nostru, care a socotit bun să vină pe pământ fără a se despărţi de sânul Tatălui Său şi să se întrupeze din Fecioara neprihănită, El care a plecat cerurile şi S-a pogorât, a găsit-o pe Sfânta şi Preavestita Maria supusă şi mai adâncă decât întreaga fire a oamenilor şi a binevoit să locuiască întru ea şi din ea a îmbrăcat firea omenească şi S-a milostivit şi a mântuit firea oamenilor prin slăvita şi negrăita Sa providenţă, har şi slavă, în bunătatea şi milostivirea Sa nemăsurate.

Şi iată ce stă scris în ***cuvântul fericitului Dionisie***: *„îţi voi povesti apoi tot cuvântul teologiei pe care Sfinţii Apostoli şi căpeteniile preoţilor noştri l-au rostit, căci e mai presus de orice cuvânt, cum o ştii tu însuţi frate Timotei. Şi tot ce a spus apoi marilor Apostoli fericitul Ierotei, filozoful şi ucenicul marelui Pavel, Apostol prin harul Duhului Sfânt, lauda lui Hristos Dumnezeu şi cântul şi slava Maicii Sale preacurate şi fericite, cum o ştiau apostolii şi teologii înşişi: Duhul Sfânt a deschis gura Sa ca să rostească asemenea cuvinte de prea mărire”.*

După aceasta, din nou, Sfânta Născătoare de Dumnezeu i-a binecuvântat şi inima sa s-a umplut de o mângâiere dumnezeiască.

109. Şi iată că s-a întâmplat măreaţa şi minunata venire a lui Hristos, Dumnezeul şi Fiul ei şi împreună cu El au venit oştirile nenumărate ale îngerilor şi arhanghelilor şi alte oştiri ale serafimilor, heruvimilor, scaunelor; toţi stăteau cu frică înaintea Domnului, căci unde va fi împăratul acolo îl vor însoţi şi oştirile.

Sfânta Fecioară ştia toate acestea încă de la început şi aştepta cu nădejde tare. De aceea spunea: Cred că se vor împlini toate cuvintele spuse mie. După care Sfinţii Apostoli au văzut la fel de limpede, fiecare a văzut slava după puterea sa.

Şi venirea de acum a Domnului era mai măreaţă şi mai înfricoşătoare decât cea dintâi, căci S-a arătat mai strălucitor decât fulgerul şi decât Schimbarea la Faţă lucrată pe Tabor, deşi a fost mai puţin decât slava Sa firească, căci ea e nepătrunsă şi nevăzută.

Atunci Apostolii au tremurat şi au căzut la pământ ca nişte morţi; iar Domnul le-a spus: *Pace vouă!****, cum le-a spus odinioară când a intrat prin uşile încuiate, căci erau în aceeaşi casă a lui Ioan adunaţi tot acolo, atunci de frica iudeilor, iar acum pentru moartea Maicii Domnului.***

Când Apostolii au auzit glasul dulce şi dorit al Domnului, au fost înviorați şi întăriţi la suflet şi la trup şi au început să privească cu evlavie strălucirea slavei şi faţa Sa dumnezeiesc de frumoasă.

Iar Preasfânta, prea curata şi prea binecuvântata Maică a lui Hristos s-a umplut de bucurie şi faţa sa strălucea de strălucirea slavei dumnezeieşti. Şi ea vedea cu frică şi evlavie slava şi strălucirea ce scânteiau din Împăratul şi Fiul ei Iisus Hristos şi a slăvit încă şi mai mult Dumnezeirea Sa, s-a rugat pentru Apostoli şi pentru toţi cei ce se găseau acolo.A cerut mijlocire pentru toţi credincioşii oriunde erau ei, pentru lumea întreagă şi pentru tot sufletul care cheamă pe Domnul şi îşi aduce aminte de numele Maicii Sale, oriunde l-ar pomeni, ea a cerut să se reverse acolo binecuvântarea. Atunci, din nou, Sfânta Fecioară Maria a privit şi văzut slava Fiului ei pe care nici o limbă omenească nu o poate tâlcui.

110. Şi a spus: ***„Binecuvântează-mă, Doamne, cu dreapta Ta şi binecuvântează pe toţi cei ce Te slăvesc şi pomenesc Numele Tău şi Îţi aduc toate rugăciunile şi cererile lor!”***

Atunci Domnul a întins dreapta Sa, a binecuvântat-o pe Maica Sa şi i-a zis: „Fericită fii şi să se bucure inima ta, binecuvântată între femei, Marie, căci tot harul şi tot darul ţi-a fost dat de către Tatăl Meu din ceruri, şi de aceea, tot sufletul ce va chema numele tău cu sfinţenie nu va fi lepădat, ci va afla milostivire şi mângâiere în această viaţă şi în veacul viitor. Iar tu, intră în sălaşurile cele veşnice cu pace, bucurie şi in comorile nesfârşite ale Tatălui Meu, ca să vezi slava Mea şi să te bucuri prin harul Duhului Sfânt!”

Şi, de îndată, la porunca Domnului, îngerii au început să laude cu voce dulce, cu glas auzit şi dorit, iar Sfinţii Apostoli s-au închinat în Duhul Sfânt şi lăudau cu laudă îngerească.

Şi aşa, Preasfânta Maică a Domnului şi-a încredinţat fericitul şi curatul ei suflet Domnului, Împăratului şi Fiului ei şi a adormit un somn dulce şi mult dorit.

Aşa cum a ocolit durerile naşterii cu o naştere negrăită, tot astfel nici durerile morţii n-au atins-o în vremea morţii sale, căci Împăratul şi Domnul firilor a fost şi atunci şi acum strămutătorul firilor.

Mulţimile îngerilor şi-au întins mâinile lor nevăzute la trecerea sufletului ei sfânt. Casa şi împrejurimile s-au umplut cu o mireasmă negrăită. Iar deasupra trupului ei sfânt plutea o lumină nevăzută de ochi. Şi aşa, Învăţătorul şi ucenicii, cerul şi pământul au condus-o pe Sfânta Fecioară, Învăţătorul şi Domnul milostiv şi slăvit a dus sfântul suflet ai Maicii Sale preacurate în ceruri, iar ucenicii au aşezat trupul ei neprihănit pe pământ pentru a-l unge cu miresme şi a-l duce acolo unde ea voia şi după puţină vreme, pentru a fi dus în Rai sau în locul pe care l-ar voi Fiul şi Dumnezeu ei. Apostolii au scos sicriul pe care era culcat trupul cel mai desăvârşit decât bolta cerească al Sfintei Născătoare de Dumnezeu. L-au cinstit cu laude şi cântări, l-au sărutat cu frică şi cutremur şi-au arătat nu numai credinţa şi dragostea lor, dar erau siguri că dobândesc har şi mare folos dacă fapta urma credinţei.

111. *De îndată însă ce s-a auzit de moartea Sfintei Împărătese, toţi bolnavii şi neputincioşii s-au strâns acolo. Atunci ochii orbilor s-au deschis, urechile surzilor s-au destupat, ologii s-au ridicat ca să meargă, demonii au fost alungaţi şi toată suferinţa şi boala s-au vindecat. Văzduhurile şi cerurile cerurilor se sfinţiseră prin înălţarea sufletului sfânt, iar pământul se făcuse cinstit cu sfinţire prin trupul ei neprihănit.*

Atunci Apostolii l-au îndemnat pe fericitul Petru să rostească rugăciunea îmbălsămării. Petru i-a silit pe Pavel şi Ioan să se roage. Ei însă n-au ascultat, ci s-au închinat înaintea lui ca înaintea căpeteniei Apostolilor.

Fericitul Petru a ascultat cuvintelor lor cum se cuvenea în ceasul tainei. S-a rugat şi de îndată au înfăşat în fâşii sfinte şi au uns trupul ce cuprinsese pe Cel Necuprins, pe Împăratul şi Ziditorul celor văzute şi nevăzute şi l-au aşezat pe sicriu.

Şi din nou Petru a început o laudă şi toată mulţimea Apostolilor a răspuns şi puterile cerurile psalmodiau nevăzut împreună cu ei, iar din pricina lămpilor, sfeşnicelor şi căţuilor, aerul strălucea înmiresmat.

Apoi Sfinţii Apostoli au ridicat pe umeri sicriul cinstit şi la porunca Duhului Sfânt, au plecat în ţarina Gheţimanilor, cum le fusese poruncit dinainte de Sfânta Născătoare de Dumnezeu.

Îngerii mergeau înainte, străjuiau de jur împrejur şi încheiau mersul picioarelor lor. Apostolii psalmodiau şi toţi credincioşii o conduceau cu credinţă.

Convoiul Fericitei şi Preamăritei era slăvit şi solemn.

Toţi neputincioşii şi bolnavii erau vindecaţi şi nu erau doar şaizeci de voinici, viteji falnici din Israel în jurul lecticii împăratului, cum spune Scriptura, ci în chip văzut numeroşii Apostoli şi următorii lor şi toţi credincioşii, iar în chip nevăzut nenumăratele puteri ale îngerilor.

112. Atunci, potrivnicul şi vrăjmaşul adevărului n-a putut să nu-şi mai arate încă o dată neobrăzarea. *A îmboldit din nou pe ticăloşii iudei la pizmă şi atac, căci atunci când au văzut slăvitul convoi al cinstitei Maici a lui Hristos şi numărul Sfinţilor Apostoli şi al credincioşilor care îl urmau şi nenumăratele minuni ce aveau loc prin harul Sfintei Împărătese şi au auzit glasul laudelor dumnezeieşti de frumoase, ticăloasa pizmă a năvălit asupra poporului nechibzuit şi neînţelept, al neamului care cugetă pierzania, la care nu este cunoştinţă ca odinioară când mulţimile copiilor nevinovaţi mergeau înainte lui Hristos Împăratul a toate cu ramuri de finic şi spuneau*: ***Osana, binecuvântat cel ce vine în numele Domnului, Dumnezeului Israel.***

Atunci căpeteniile preoţilor necredincioşi şi cărturarii erau furioşi şi combăteau cu pizmă ticăloasă pe milostivul dăruitor a toate pentru a-L osândi la moarte şi încă la moarte pe cruce.

Şi acum, în convoiul Maicii Sale slăvite şi neprihănite, ei s-au adunat la luptă pentru a răsturna câmpia armonioasă şi împodobită a Apostolilor şi credincioşilor şi cu strigăte necuviincioase au pornit să nimicească adunarea dumnezeiască.

113. ***Atunci unul dintre necredincioşi cu statura mai înaltă decât ceilalţi, ticălos şi neruşinat, a despicat cu îndrăzneală poporul credincioşilor ce urma chivotul sfinţeniei. A ajuns la Sfinţii Apostoli ce purtau comoara cerească ce cuprinsese pe Cel Necuprins şi firea cea necuprinsă, şi-a întins mâinile sale necurate şi a apucat sicriul pe care odihnea trupul neprihănit al Preabinecuvântatei Împărătese, înaintea căruia tremurau chiar şi îngerii şi chiar şi heruvimii îl***

priveau cu evlavie. Cutezătorul si smintitul a apucat sicriul ca să-l arunce la pământ. O, tu, suflet de fiară? Vânt nesăbuit!

Dar de îndată a văzut dreapta răsplătire a faptelor sale, căci tocmai în clipa în care mâinile sale atingeau sicriul sfânt, amândouă i-au fost tăiate din umeri când a îndrăznit să se apropie de ceea ce nu era vrednic să urmărească nici măcar cu ochii. Mânia lui Dumnezeu s-a abătut asupra lui şi el striga şi urla. Plâns şi deznădejde au căzut asupra lui ca şi asupra celorlalţi iudei ce se adunaseră împreună cu el. Mânia indignării venise din mâna îngerului furios. Ei s-au retras şi au fost ruşinaţi şi îngerul Domnului i-a urmărit.

Această minune a avut loc pentru ruşinarea iudeilor şi a-i face să se teamă, dar pentru credincioşi a fost mai mult pricină de mândrie şi slavă. Iar cel care mai întâi a fost cuprins de o nebunie extremă şi a fost numărat cu atacatorii şi hulitorii lui Dumnezeu, când a fost lovit după fapta sa, s-a ruşinat, a cugetat şi şi-a schimbat dispreţul său în credinţă, iar pizma sa ticăloasă în frică şi zdrobire de inimă, iar mărturiile mincinoase şi hulele sale în căinţă şi în rugăciune. Nu mai avea mâini ca să le înalţe la rugăciune, ci cu lacrimi arzătoare şi cu glas îndurerat chema pe Fecioara sfântă şi cerea milostivirea ei.

114. ***Or, Cel care este pricina a toate este şi pricina oricărei bucurii, n-a socotit bun să aducă asupra celui vinovat suferinţe, dureri, lacrimi şi chinuri veşnice, ci doar o scurtă vătămare trupească. El îi vindecă pe cei răniţi fără vindecare în sufletul lor şi îi face vrednici să se facă creştini şi să fie numiţi fii ai lui*** **Dumnezeu prin harul botezului.** ***Apoi, i-a vindecat cu milostivire rana mâinilor sale, căci atunci când iudeul pe drept lovit şi-a recunoscut greşeala, a început să se căiască şi să ceară cu lacrimi arzătoare şi a chemat cu durere numele lui Hristos şi al Sfintei Sale Maici Maria.***

Sfântul Apostol Petru a dat porunca de a opri sicriul sfânt şi au strigat chemând cu rugăciuni şi cereri pe Născătoarea de Dumnezeu şi au adus înaintea ei pe vinovatul rănit, zdrobit de căinţă prin sângele vărsat şi udat cu lacrimile ochilor săi.

Atunci, el a atins sfântul sicriu nu ca mai înainte, ci s-a rugat cu frică şi cutremur şi fericitul Petru i-a aşezat mâinile tăiate la locul lor şi de îndată, prin harul lui Hristos şi al Preasfintei Sale Maici, mâinile tăiate din umăr s-au lipit din nou de trupul lor şi nu numai că au pierit junghiurile durerii, dar chiar şi urma rănii nu s-a mai văzut.

Din acea clipă omul acela a crezut în Hristos, a fost botezat şi s-a alăturat numărului credincioşilor şi slăvea pe Hristos şi pe Preasfânta şi Slăvita Sa Maică. Această minune, rana năprasnică şi tămăduirea ei numaidecât, a întărit pe mulţi din cei ce şovăiau în credinţă şi i-a întors la credinţă pe mulţi dintre iudei, iar ei au mărturisit pe Dumnezeu pe care-L răstigniseră, pe Domnul Iisus Hristos şi au proclamat-o pe Sfânta Sa Maică ca Născătoare de Dumnezeu.

115. Şi astfel, cu o slavă şi o laudă încă şi mai strălucitoare, Apostolii au luat din nou pe umerii lor vrednici sicriul locuit de lumină şi slăvit al Sfintei Împărătese, păzit prin porunca cerului şi a pământului, nevăzut împodobit de oştirile îngerilor şi arhanghelilor şi de laudele şi cântările văzute şi recunoscute.

Şi l-au adus la Gheţimani şi au aşezat în mormânt trupul fără prihană, sfântul tron trupesc al lui Dumnezeu, Sfânta Sfintelor, izbăvirea firii noastre, taina înfricoşătoare mijlocind unirea dintre Dumnezeu şi omenire, cetatea lui Dumnezeu din pricina căreia e numită slăvită din neam în neam, muntele în care i-a plăcut lui Dumnezeu să locuiască, în care s-au arătat venirile Dumnezeului şi Împăratului nostru care este întru sfinţi, uşa cea închisă prin care nimeni nu a trecut fără numai Domnul singur păzind-o închisă: ***Fecioara cea singură printre maici, singura fără prihană Născătoare de Dumnezeu.***

Nu este de mirarea că Maica vieţii a fost pusă în mormânt, căci şi Fiul ei, Care e însuşi viaţa şi nemurirea, a suferit moartea trupească şi punerea în mormânt, dar prin moartea Sa a nimicit moartea şi a dăruit lumii viaţă.

Nu se cuvine însă să trecem sub tăcere felul în care a fost aşezat trupul Fecioarei, cum l-au purtat în mormânt şi au aşezat sicriul încărcat de comoară nepreţuită. Căci au trebuit să ridice trupul fericit din sicriu şi să-l aşeze în mormânt şi toţi Sfinţii Apostoli şi ceilalţi care îl însoţeau au fost înfricoşaţi şi n-au îndrăznit să atingă cu mâinile lor trupul cel cu totul sfânt căci vedeau lumina care îl acoperea şi harul lui Dumnezeu ce era peste el.

116. ***Din nou, aşadar, toţi Apostolii au încredinţat lui Petru şi Pavel sarcina de a pune în mormânt sfântul trup, căci Evanghelistul Ioan purta căţuia şi tămâia cu tămâie înmiresmată trupul sfânt al Împărătesei şi îl umplea de lacrimi.***

Atunci Petru şi Pavel n-au atins sfântul frup cu mâinile lor, ci au luat fâşiile ce atârnau ici colo plini de evlavie şi hotărâre şi aşa au ridicat fericitul trup din sicriu şi l-au aşezat în mormânt, ei Apostolii vestiţi şi cu totul hotărâţi care slujiseră şi cinstiseră cum se cuvine şi cu vrednicie pe Fiul său şi în chip

asemănător şi pe Preasfânta Maică, cinstită de îngeri şi de oameni, pe care toate neamurile o laudă şi o fericesc, cum a spus-o însăşi Fericita cu propria ei gură.

Astfel, când această sfântă şi Sfântă a Sfintelor, trupul preabinecuvântatei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria a fost pecetluit în mormânt, ***Sfinţii Apostoli au rămas acolo trei zile, ascultând frumoasa psalmodie a Sfinţilor îngeri, psalmodie dulce şi dorită, pe care limba oamenilor nu o poate zugrăvi***, precum spune prorocul David: ***Treceam cu mulţime mare spre casa lui Dumnezeu, în glas de bucurie şi de laudă şi în sunet de sărbătoare.***

Glasul Paştelui, căci acolo era cu adevărat acest loc, sălaşul Domnului, casa minunată a lui Dumnezeu, în care i-a plăcut să locuiască Domnului slavei, Dumnezeului şi Împăratului păcii.

117. Însă martori vrednici de crezare şi nemincinoşi ne-au înştiinţat şi acest lucru, şi este vrednic de crezare şi sigur că în adunarea Sfinţilor Apostoli la moartea Împărătesei unul dintre Apostoli, prin voia providenţei, n-a putut să fie înştiinţat împreună cu ceilalţi.

Şi Sfinţii Apostoli l-au aşteptat ca să dobândească şi el binecuvântarea prin întâlnirea cu trupul cel binecuvântat şi fericit. A treia zi însă a sosit şi Apostolul acesta şi i-a găsit pe ceilalţi prieteni ai săi pregătiţi să cânte psalmi în faţa mormântului sfânt. A auzit şi el psalmodia dulce a îngerilor şi i-a rugat pe Sfinţii Apostoli să deschidă mormântul cinstit pentru a vedea trupul slăvit al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Fericiţii Apostoli au ascultat cererea fratelui lor prin porunca Duhului Sfânt şi au deschis mormântul cu frică. Şi când l-au deschis, n-au mai găsit trupul slăvit al Sfintei Maici a lui Hristos, căci fusese mutat acolo unde voise Fiul şi Dumnezeul ei.

Căci aşa cum Acesta S-a supus mormântului, când a suferit moartea în trup pentru mântuirea noastră şi a înviat a treia zi, tot aşa i-a plăcut să fie pus în mormânt şi trupul fără prihană al Preasfintei Maici şi ea să fie mutată în nestricăciunea cea veşnică după cum a voit sau ca cele două materii să fie unite din nou una cu alta, căci aşa I-a plăcut Ziditorului a toate să cinstească pe Născătoarea Lui, după cum ştie El, singurul Împărat al slavei şi Domn al vieţii şi al morţii.

Aşadar, mormântul s-a găsit gol. Dar fâşiile şi giulgiul în care au aşezat-o le-au aflat, însă trupul Fecioarei nu mai era, ci fusese înălţat la Fiul şi Dumnezeul ei,

ca să vieţuiască împreună cu El şi să împărătească împreună cu El şi aşa a făcut să urce firea noastră în împărăţia cea veşnică, nu numai prin Fiul său, ci şi prin Maica Sa.

118. Atunci, fericiţii Apostoli s-au umplut de uimire şi bucurie şi au ştiut că întârzierea unuia dintre Apostoli s-a întâmplat prin voia providenţei pentru descoperirea acestei taine, ca pentru el să se deschidă mormântul şi să se vestească mutarea sfântului trup.

Şi au lăudat pe Hristos care a cinstit-o pe Preasfânta şi Preacurata Sa Maică, căci erau plini de lumina şi mireasma mormântului sfânt în care fusese aşezat trupul Sfintei Fecioare cel mai desăvârşit; decât cerurile.

Şi-n tot ţinutul Gheţimanilor s-a revărsat strălucirea şi mireasma. Au închis deci din nou sfântul mormânt, iar slăvita mutare a Sfintei Născătoare de Dumnezeu a fost propovăduită în lumea întreagă. ***S-a spus şi a ajuns până la urechile noastre cuvântul că Apostolul care a venit a treia zi era Toma sosit din India, pentru că aşa cum odinioară Învierea lui Hristos s-a făcut şi mai vrednică de crezare prin Toma, atunci când Domnul a intrat prin uşile încuiate în ziua a opta şi i-a arătat lui toate rănile şi coasta Sa sfântă, tot aşa şi acum, datorită lui Toma, să se cunoască mutarea trupului în chip nestricăcios fără prihană al Sfintei şi Pururea Slăvitei Născătoarei de Dumnezeu şi Pururea Fecioarei Maria.***

Atunci Sfinţii Apostoli, după rugăciune şi salutări întreolaltă, s-au împrăştiat din nou fiecare în ţara propovăduirii lui şi îi învăţau pe toţi păgânii în credinţa cea dreaptă după porunca şi cu ajutorul Domnului şi cu lucrarea minunilor. Astfel, deci, cerurile şi oştirile îngerilor s-au cutremurat prin urcuşul sufletului, iar mai apoi al trupului Preasfintei şi Fericitei Fecioare.

Iar pământul a fost sfinţit prin purtarea ei pe pământ şi prin punerea în mormânt şi de la sfintele veşminte ale trupului său. Toate văzduhurile şi toate făpturile au primit har prin vederea ei şi bunătatea ei nevăzută şi neîncetată şi tot pământul şi toate cetăţile şi toate sufletele credincioşilor s-au umplut şi au sporit prin lucrarea neîncetată a minunilor ei şi prin vindecările şi bunătăţile nenumărate pe care Sfânta Maică lui Hristos le arată peste fiecare.

Şi cine ar fi în stare să povestească ajutoarele ei şi grija ei pentru noi toţi sau ce limbă va rosti cum se cuvine mulţimea bunătăţilor sale?

119. *Vom face cunoscut acum în cuvântul nostru întru slava lui Hristos Dumnezeu şi întru lauda Sfintei şi Preacuratei Sale Maici, nădejdea noastră şi mijlocitoarea noastră a tuturor,* ***felul în care Născătoarea de Dumnezeu a trimis ca relicvă dorită veşmântul ei nestricăcios marii cetăţi a Constantinopolului*** *şi felul în care această cetate i-a fost dată în dar de poporul credincios şi felul în care ea a desemnat-o ca o comoară neatinsă a Bisericii.*

Pe vremea lui Leon, marele împărat credincios al elinilor, ce a domnit după Marcian, au fost doi prinţi, unul numit Galbios şi celălalt Canditos. Ei erau fraţi prin fire şi fraţi prin bunătate, erau împodobiţi de tot lucrul bun afară de unul singur, care este culmea a tot binele, adevărata credinţă.

Erau lipsiţi de ea căci fuseseră cuprinşi de erezia nesăbuită a lui Arie. Ei ţineau de familia lui Aspar şi Artaburios, care în acea vreme avea mare putere în cetatea împărătească.

Şi Dumnezeu i-a iertat în chip vădit, căci ei erau sprijinul ereziei lui Arie, dar harul lui Dumnezeu nu i-a lăsat pe Galbios şi Canditos în erezie, din pricina faptelor lor bune, ci i-a întors de la răutatea lor spre adevăr până acolo încât nu numai că s-au întărit pe ei înşişi în credinţa ortodoxă, dar i-au învăţat binele şi i-au călăuzit spre mântuire pe mulţi alţii ce fuseseră învăţaţi să fie în rătăcire.

Cum aceştia se purtau bine şi în chip ortodox, au avut iniţiativa unei milostiviri si mai mari şi a unei bunătăţi încă şi mai sporite faţă de cei săraci spre a-i plăcea întru totul Domnului. De aceea, Preasfânta şi neprihănita Maică a lui Hristos a socotit lucru bun să dea ceva din rufele ei nestricăcioase acestei cetăţi. I-a plăcut ca această providenţă să se săvârşească prin aceşti oameni, prieteni ai lui Dumnezeu. Şi lucrul s-a petrecut în felul următor.

120. ***Le-a venit în gând prinţilor dragostea şi dorinţa de a merge la Ierusalim să se închine la locurile sfinte. Ei l-au înştiinţat de aceasta pe împăratul Leon şi pe împărăteasa Verina, iar din porunca lor au plecat împreună cu ei mulţi din prietenii lor şi un mare număr de oşteni.***

Ei au ajuns în Palestina şi au luat-o pe calea ce duce în Galileea spre a vedea şi Nazaretul şi Capernaumul. Când au sosit acolo, era seară şi trebuiau să poposească. Şi acest lucru s-a făcut prin providenţa lui Dumnezeu şi au fost găzduiţi într-un sat mic în care printre mulţi alţii locuia şi o femeie fecioară înaintată în vârstă, evreică după lege, dar întărită şi cuviincioasă prin toate

faptele, căci sufletul său a fost pentru o vreme tărâm al întunericului, dar şi vehicul pentru a primi lumina cunoştinţei de Dumnezeu.

La această femeie în vârstă era depusă comoara veşmântului sfânt al slăvitei Maici a lui Hristos. Şi prin providenţa Domnului, în casa ei au poposit Galbios şi Canditos. Şi când s-au aşezat la cină, s-au uitat înăuntrul casei şi au văzut o altă casă în care erau aprinse multe lumânări. Era plină de mireasma tâmâiei şi mulţi bolnavi erau culcaţi acolo. Astfel şi-au dat seama că era un lucru dumnezeiesc înăuntru şi au fost curioşi să ştie ce anume era. S-au dus deci şi au chemat-o pe bătrână să cineze cu ei ca să o întrebe despre acest lucru. Dar ea n-a vrut să vină şi a pretextat porunca Legii, căci nu era îngăduit unui iudeu să mănânce alături de comeseni creştini.

Dar ei au trimis să meargă la ea dându-i de ştire că aceasta nu e o piedică: „Vei gusta hrana pregătită de tine şi numai din aceasta. Vei şedea cu noi doar pentru cuvânt şi ca să vorbim!” Femeia a ascultat de cei doi iluştri patricieni şi s-a dus la ei, s-a aşezat şi a început să le vorbească.

După multe cuvinte în jurul mesei, au început s-o întrebe în amănunţime ce ardea înăuntrul casei, căci socoteau că e un lucru ce ţine de Legea cea veche.

121. *Femeia însă a vrut să povestească despre aceste lucruri, dar fără să le descopere pricina lor. Aşadar, ea le-a spus: „Vedeţi, domnilor, mulţimea de neputincioşi? Prin voia lui Dumnezeu, demonii sunt alungaţi în acest loc, orbilor li se redă vederea, ologilor mersul, surzii aud şi orice boală e tămăduită”.*

Dar iluştrii patricieni, iscusiţi fiind, i-au spus din nou: „Şi care e pricina atâtor minuni? Povesteşte-ne-o!” Şi ea a spus: „O predanie strămoşească a ajuns până la noi că în acest loc Dumnezeu S-a arătat unui patriarh şi de atunci a venit harul în acest loc”.

Când însă elinii au auzit aceasta, s-au îndoit că ea le spusese adevărul. Şi din nou i-au cerut să spună adevărul, „căci, ziceau, pentru aceasta am îndurat ostenelile şi călătoria, ca să ne învrednicim să ne închinăm Locurilor Sfinte”. Ea a vorbit din nou: „Nu ştiu nimic mai mult!”

Şi din nou aceştia şi-au dat seama că nu le spunea adevărul, căci Sfânta Împărătească ce voia să le dăruiască bizantinilor marea comoară le spunea în inimă să caute adevărul. De aceea, ei au cerut cu mai multă stăruinţă şi

implorare să le spună adevărul şi s-au jurat cu jurământ mare să o silească să spună adevărul.

Atunci ea a vorbit din adâncul sufletului şi lacrimile îi curgeau, a privit în jur şi le-a spus cu ruşine: „Bărbaţilor, nimănui n-a fost descoperită această taină până în ziua de astăzi, căci părinţii mei mi-au încredinţat-o cu jurământ mie, singura lor fiică. Ei au poruncit aceasta unei fecioare ca la rândul ei aceasta în ceasul morţii să o încredinţeze unei alte fecioare celei pe care o vedeţi, cinstiţi şi iluştri patricieni. A ajuns până la noi în familia mea obiceiul ca o femeie să rămână fecioară, dar acum nu mai este nimeni pe lângă mine ca să i-o pot înştiinţa. De aceea vă descopăr vouă lucrul. Şi iată, păziţi acest cuvânt. Acolo se găseşte într-un scrin haina Mariei Născătoarea de Dumnezeu, căci aşa am fost înştiinţaţi de bunicii noştri că Născătoarea de Dumnezeu Maria în clipa morţii sale a lăsat celor două femei care o slujeau cele două haine ale sale.

Una din ele era din familia mea. Bunica a luat haina şi a aşezat-o într-un scrin, lăsând-o moştenire din generaţie în generaţie. Şi a dat porunca atunci ca o fecioară să păzească această comoară, iar acum scrinul se găseşte în mijlocul casei iar înăuntru se află veşmântul Fecioarei Născătoare de Dumnezeu de unde se fac minunile. Aceasta e cinstiţilor, adevărata pricină a lui şi acest lucru n-a fost descoperit nimănui din Israel”.

122. *Iluştrii patricieni au rămas uluiţi ascultând aceasta şi inima lor era împărţită între teamă şi bucurie şi s-au aruncat la picioarele femeii şi i-au spus: „Fii sigură că nimeni în Ierusalim nu va auzi de la noi această istorie drept mărturie. Te încredinţăm Sfintei Născătoare de Dumnezeu însăşi, dar îţi cerem să petrecem noaptea în locul unde-i aşezată sfânta comoară!”*

Femeia a consimţit şi au intrat în casă şi n-au dat somn ochilor lor, nici dormitare genelor lor, ci toată noaptea au petrecut-o în rugăciuni şi în cereri, aducând mulţumiri pentru că au aflat un lucru bun şi atât de mare.

Când au văzut toţi bolnavii cuprinşi de somn, au luat măsurile scrinului în care se găsea o bogăţie atât de scumpă şi au copiat întru totul forma lemnului. Dimineaţa au ieşit degrabă şi luându-şi rămas bun de la femeie, i-au spus: “Dacă ai vreo nevoie la Ierusalim, spune-ne-o!, căci la întoarcere vom trece din nou pe aici”.

Ea a răspuns: „N-am nevoie de nimic decât de rugăciunea voastră, ca să vă revăd din nou în pace”. Şi Galbios şi Canditos s-au dus la Ierusalim şi au

împlinit făgăduinţa făcută Domnului, s-au rugat la Locurile Sfinte, au împărţit mari sume de bani săracilor, mănăstirilor şi bisericilor. Iar în timpul şederii lor acolo au chemat un meşteşugar poruncindu-i în taină să le facă un sicriaş de cutare dimensiuni şi de cutare formă, cu scânduri vechi, explicându-i tot ceea ce era nevoie.

Meşteşugarul a făcut cum i se poruncise. Au poruncit de asemenea să se ţească şi o învelitoare cusută de aur, mândră foarte, peste sicriaş, iar când au cerut să se roage la locurile sfinte şi la mănăstiri, au dobândit rugăciunea tuturor şi binecuvântarea patriarhului şi au plecat luând-o din nou pe drumul lor.

Şi aveau cu ei sicriaşul făcut de ei şi au ajuns în statul cu pricina fiind găzduiţi cu bucurie în aceeaşi casă a bătrânei. I-au dăruit lumânări mândre şi multă tămâie şi miresme alese. Femeia i-a primit pe iluştrii patricieni cu emoţie ca pe nişte prieteni şi rude.

123. *Ei însă i-au cerut din nou să stea în cămara comorii harului şi încă o dată ea le-a îngăduit. Au intrat acolo de-a dreptul, închinându-şi rugăciunile lui Dumnezeu. Şi au cerut Sfintei Sale Maici cu lacrimi arzătoare şi au spus: „Nu suntem în neştiinţă noi, robii tăi, Împărătească slăvită, de ceea ce i s-a întâmplat lui Oza când a atins cu mâna chivotul Legii. Cum deci noi, care suntem vinovaţi de multe fărădelegi, vom îndrăzni să atingem acest chivot în care se păstrează o asemenea comoară?*

Cum vom întinde mâna noastră asupra lui dacă nu dai tu însăţi porunca? De aceea, îţi cerem şi te rugăm să împlineşti dorinţa inimilor noastre, căci suntem dornici să ducem această comoară în cetatea ce cinsteşte numele tău, ca să fie pentru ea ocrotire veşnică şi meterez de netrecut!”

Au adus această cerere toată noaptea, iar dimineaţa au vărsat lacrimi şi au fost mulţumiţi că Maica lui Hristos Dumnezeu a ascultat rugăciunea lor. S-au apropiat de arca sfântă cu frică şi cutremur, căci toţi cei ce erau acolo adormiseră somn adânc. Au luat arca şi au acoperit comoara lor cu bună plăcerea harului dumnezeiesc, iar în locul ei au aşezat-o pe cea care fusese meşteşugit confecţionată după asemănarea ei la Ierusalim, şi-au acoperit-o cu acoperământul ţesut în aur pe care îl făcuseră. Iar dimineaţa, au salutat devreme femeia dându-i pace şi i-au arătat frumosul acoperământ cu care acoperiseră chivotul şi care a plăcut femeii şi i-au făgăduit că acela va rămâne acolo pururea.

Apoi au dat tuturor celor bolnavi şi ologi bani şi au plecat cu bucurie pe drumul lor. Şi când au ajuns la Constantinopol, care e cetatea Bizanţului, n-au vrut să facă cunoscut lucrul slăvit nici împăratului, nici patriarhului, căci se temeau ca împăratul să nu le ia această comoară preţioasă şi să fie lipsiţi de acest lucru bun.

Ei se gândeau să păstreze acest mărgăritar preţios alături de altele cu ajutorul Sfintei Născătoare de Dumnezeu. Locul în care se găseau casele lor era aproape de zidul dinspre mare şi se numea Vlaherne. Acolo au zidit o biserică şi au fost cu râvnă în toate să nu se descopere secretul lor. De aceea au închinat biserica zidită numelui Apostolilor Petru şi Marcu.

Înăuntru au aşezat marea comoară şi s-au ostenit să împodobească sfântul locaş cu o psalmodie neîntreruptă şi cu o tămâiere înmiresmată necontenită şi cu sfeşnice şi cu lumânări neîncetat aprinse şi aşa secretul a fost ţinut multă vreme ascuns.

124. *Însă Sfintei Împărătese, nădejdea şi mijlocirea creştinilor, nu i-a plăcut ca un astfel de lucru bun să se mărginească numai la doi prinţi şi să fie trecut cu desăvârşire sub tăcere şi ca desfătarea de această bogăţie comună tuturor să fie doar a celor doi. Şi a dat de ştire să descopere taina ascunsă. Aşadar, ei au intrat la Leon, împăratul credincios şi slujitor al lui Dumnezeu şi au povestit această taină dându-i de ştire în ce chip preţioasa comoară sosise cu adevărat în cetatea împărătească.*

Credinciosul împărat auzind aceasta s-a umplut de bucurie mare. Numaidecât a dat vestea despre comoara ascunsă, iar Galbios şi Canditos, fericiţii ce săvârşiseră această slujire dumnezeiască, erau cinstiţi de către toţi.

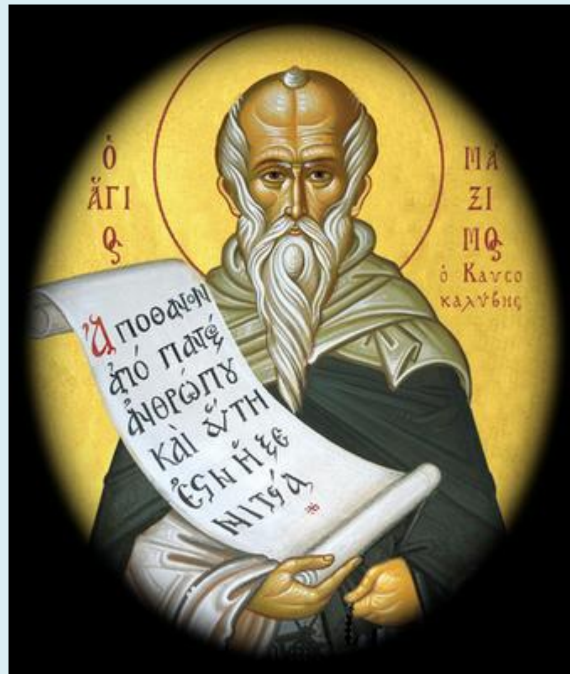
Atunci Leon, împăratul slujitor al lui Dumnezeu şi Verina, împărăteasa credincioasă, au zidit în acel loc cu danii împărăteşti o biserică măreaţă şi au gătit un chivot de aur şi argint şi au pus în el comoara sfântă şi au împodobit biserica cu daruri şi podoabe nenumărate spre veşnica lor pomenire. Împăraţii Leon şi Verina şi-au sfârşit vremea domniei lor în bunătate şi bunăvoire şi au trecut la viaţa cea veşnică.

De asemenea, Galbios şi Canditos, credincioşii şi adevăraţii slujitori ai Sfintei Născătoare de Dumnezeu s-au stins cu credinţă în slujba lui Dumnezeu.

Chivotul tainei însă a rămas ca bogăţie veşnică pentru poporul credincios şi pentru cetatea slujitoare a lui Dumnezeu, în el nefiind aşezate tăbliţele gravate ale lui Moise, ci veşmântul sfânt şi cinstit al slăvitei şi prea binecuvântatei Născătoare de Dumnezeu, în care a fost îmbrăcat nu numai trupul ei fără prihană şi nestricăcios, dar, în clipa în care Hristos Dumnezeu S-a întrupat şi S-a născut din ea pentru mântuirea noastră şi a fost prunc, a fost învăluit şi El nu o dată în acesta, sugând laptele după rânduiala sugarilor, El care e viaţa şi Care face să crească tot trupul. De aceea, acest veşmânt sfânt al prea curatei şi lăudatei Născătoare de Dumnezeu a rămas nestricat de atunci şi până în ziua de astăzi.

În acelaşi chip, Sfânta Maică Preacurată a lui Hristos a dăruit aceleaşi cetăţi şi brâul care încingea trupul ce L-a cuprins pe Cel Necuprins, pe Împăratul a toate. Şi pentru aceasta a fost zidită frumoasa biserică a împăraţilor credincioşi întru slava Preasfintei Născătoare de Dumnezeu ce se numeşte Chalkoprateia şi aici e păstrat brâul nestricăcios, ca o cunună de slavă şi zid al credinţei tari a cetăţii şi chezăşie de biruinţă pentru împăraţii slujitori ai lui Dumnezeu.

Sfântul Maxim mărturisitorul - Cânt şi preamărire, slavă şi laudă a Preasfintei Împărătese, prea curatei şi prea binecuvantatei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria

125. “***Ce gând va număra şi ce laudă va rosti sau ce mână va scrie cu meşteşugul cărţii mulţimea nenumărată a harurilor şi bunătăţilor Sfintei Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară, pe care le-a arătat şi pe care le arată din zi în zi neamului omenesc?***

Ea este:

- ✓ *Mijlocitoare arzătoare pentru toţi cei ce o cheamă pe lângă Fiul ei, Hristos-Dumnezeu;*
- ✓ *Liman liniştit al tuturor celor clătinaţi de valuri;*
- ✓ *Izbăvitoare din valurile lumii şi ale trupului, călăuzitoarea vieţii tuturor celor rătăciţi;*
- ✓ *Căutătoare care întoarce pe cei pierduţi;*
- ✓ *Ajutorul şi puterea celor din încercări;*
- ✓ *Mijlocitoarea celor robiţi;*
- ✓ *Învierea lui Adam celui căzut;*
- ✓ *Nimicirea lacrimilor Evei;*
- ✓ *Mângâietoarea celor ce jelesc;*
- ✓ *Scaunul Împăratului, care poartă pe Cel ce poartă toate,*
- ✓ *Înnoirea lumii învechite;*

- *Scara ce urcă la cer, pe care a coborât Dumnezeu pe pământ;*
- *Podul ce duce pământul la cer;*
- *Uimirea îngerilor;*
- *Rana demonilor;*
- *Rădăcina supunerii şi nestricăciunii;*
- *Pomul cu rod nemuritor;*
- *Cea care a lucrat Lucrătorul Cel iubitor de oameni,*
- *Cea care a făcut să înflorească Rădăcina mântuirii;*
- *Brazda care a făcut să înflorească Spicul ce întăreşte inimile;*
- *Masa ce poartă Fericirea veşnică;*
- *Tămâia adusă lui Dumnezeu spre ajutorul nostru;*
- *Folosul lumii;*
- *Pricina îndrăznelii celor morţi la Dumnezeu;*
- *Maica Bunului Păstor;*
- *Staulul oilor înţelegătoare;*
- *Izgonirea vrăjmaşilor nevăzuţi;*
- *Cea care deschide uşile Raiului;*
- *Glasul nesugrumat al apostolilor;*
- *Sprijinul nebiruit al ucenicilor;*
- *Tăria şi puterea creştinilor;*
- *Zorii Zilei neinsângerate;*
- *Născătoarea Soarelui dreptăţii;*
- *Cea prin care a fost izgonită stăpânirea diavolului mâncătorului răcnitor;*
- *Cea prin care S-a arătat Mântuitorul Hristos, Prietenul oamenilor;*
- *Cea prin care am fost izbăviţi de noroiul multor păcate şi am fost sloboziţi de sub stăpânirea feluritelor patimi;*
- *Ridicarea oamenilor şi căderea demonilor;*
- *Stânca Vieţi din care curge apa nemuririi pentru cei însetaţi;*
- *Stâlpul Luminii ce călăuzeşte şi luminează pe cei întunecaţi;*
- *Vasul cu Mana pogorâtă din cer;*
- *Pământul făgăduinţei care odrăsleşte blândeţea;*
- *Floarea nestricăciunii;*
- *Cununa podoabelor;*
- *Pilda vieţii îngereşti;*
- *Pomul stufos la umbra căruia se odihnesc cei osteniţi;*
- *Născătoarea care ne-a izbăvit din robia înşelătorului;*
- *Ajutorul nostru în faţa Dreptului Judecător;*
- *Cea care şterge zapisul greşelilor noastre;*
- *Veşmântul celor goi de tot binele;*
- *Uşa tainei celei mari;*

- *Slava neîndoielnică a credincioşilor;*
- *Cea care cuprinde pe Dumnezeu Cel Necuprins;*
- *Scaunul sfânt al Celui ce şade pe heruvimi;*
- *Locuitoare împodobită de slavă pe lângă serafimi;*
- *Cea care uneşte îngeri şi oameni;*
- *Cea care a unit fecioria şi naşterea, fiind în acelaşi timp Fecioară fără prihană şi Maică a lui Emanuel;*
- *Cea prin care s-a dezlegat blestemul, prin care s-a deschis Raiul;*
- *Cheia Împărăţiei;*
- *Pricina bunătăţilor veşnice;*
- *Vasul înţelepciunii lui Dumnezeu;*
- *Comoara Proniei Lui;*
- *Stâlpul fecioriei;*
- *Uşa Vieţii;*
- *Temeiul înnoirii noastre;*
- *Pricina milostivirii dumnezeieşti faţă de oameni;*
- *Cununa Soarelui Celui Nevăzut;*
- *Strălucirea lipsită de umbră a Luminii;*
- *Scânteierea ce face să strălucească sufletele;*
- *Tunetul ce loveşte pe vrăjmaşii şi demonii înşelători;*
- *Cea care face să salte Izvorul Vieţii,*
- *Baia care curăţă gândurile;*
- *Potir ce revarsă bucuria;*
- *Cortul Cuvântului lui Dumnezeu;*
- *Sfânta Sfintelor mai presus de orice sfinţenie;*
- *Chivotul ales al Duhului Sfânt;*
- *Cununa cinstită a împăraţilor ce slujesc lui Dumnezeu;*
- *Cinstea şi podoaba arhiereilor vrednici şi sfinţi;*
- *Turnul neclătinat al Bisericii soborniceşti;*
- *Meterezul neapropiat al cetăţii credincioşilor;* despre care David a spus: *Cine mă va duce la cetatea cea întărâtă, care este adunare credincioşilor veniţi din adunările păgânilor;*
- *Cea care vindecă neputinţele noastre;*
- *Nădejdea şi ajutorul sufletelor noastre.*

126.Şi ce voi mai spune, căci vremea îmi lipseşte pentru a povesti măreţiile şi renumele Preabinecuvântatei şi Preaslăvitei noastre Împărătese, Născătoarea de Dumnezeu şi Pururea Fecioara Maria şi chiar dacă s-ar aduna limbile îngerilor şi ale oamenilor, ele nu vor fi în stare să laude şi să cânte după cuviinţă şi vrednicie, nici eu cel neputincios, nevrednic, neştiutor şi bărbat, nu pot spune ce este rânduit şi vrednic, ***dar fericita Maică a Domnului Celui milostiv şi iubitor de oameni va sfinţi acest cuvânt nepotrivit al nostru, gătit cu harul şi darurile sale, iar nu cu puterea şi ştiinţa noastră.***

De aceea cer tuturor prietenilor lui Dumnezeu şi credincioşilor în Hristos, care laudă pe Sfânta Născătoare de Dumnezeu, să se adune pururea, împodobiţi cu

râvnă şi cu dorinţa gătelilor duhovniceşti ca să împlinească psalmodia şi lauda dumnezeiască *în acest strălucit praznic al Adormirii ei, căci e cu adevărat mare şi slăvită şi împodobită din toate părţile şi minuni mari şi taine dumnezeieşti s-au săvârşit intru ea*.

Îngerul Gavriil, venind din nou de la Dumnezeu să-i vestească moartea, i-a dat semnul de biruinţă, ramura de palmier, ca să arate că a fost biruitoare a tuturor rânduielilor firii.

După care Sfinţii Apostoli s-au adunat din toate colţurile lumii răpiţi de nori; s-au strâns cei doisprezece şi mulţi alţii care i-au urmat, veniţi într-o clipă să slăvească pe Sfânta şi Slăvita Maică a* Domnului *şi au descoperit acolo taina celei de-a Doua Veniri, după cum spune* Apostolul Pavel*: După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiţi împreună cu ei în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh şi aşa pururea cu Domnul vom fi.* [1 Tes 4,17] dumnezeiasca *taină a răpirii de mai apoi pe nori.

Aici, la Adormirea Fecioarei, s-a săvârşit marea şi slăvita minune, venirea într-o clipită a unui atât de mare număr din toate colţurile pământului din ţări îndepărtate şi oprirea lor în Sion în faţa Maicii Pururea Fecioară. ***După care a venit Hristos, Dumnezeu Fiul, Împăratul Slavei, Domnul şi Fiul său, Care a socotit bun să aducă la fiinţă soarele şi prin venirea Duhului Sfânt, prin sălăşluirea în sânul ei şi prin întruparea din ea, a săvârşit Iconomia mântuirii***

noastre, a fost răstignit şi îngropat şi a înviat a treia zi, după care S-a înălţat la ceruri şi a şezut de-a dreapta Tatălui. Acelaşi milostiv Împărat a venit şi atunci cu mulţimile îngerilor şi ale arhanghelilor, a cerut sufletul sfânt şi slăvit al binecuvântatei şi slăvitei Sale Maici şi l-a urcat în sălaşele slăvite ale Tatălui Său, ***cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, pe care le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El [1 Co 2,9]*** şi mai mult decât toţi pentru Maica Sa fără prihană.

127.***Din porunca Domnului, Dumnezeului şi Învăţătorului lor, apostolii au dus apoi din Sion în Ghetimani trupul sfânt şi neprihănit al Împărătesei lor şi l-au aşezat în mormânt ca odinioară Iosif şi Nicodim trupul lui Iisus.*** Şi aşa cum Domnul Slavei a înviat a treia zi, ***tot aşa şi aici a treia zi trupul Sfintei Maici n-a mai fost găsit în mormânt, ci a fost mutat aşa cum a vrut Fiul ei.*** A fost îngropată ca un mort după rânduiala firii şi ***a fost mutată ca Maică lui Dumnezeu pentru a întări şi a face vrednică de crezare Învierea Fiului său, Domnul*** şi luarea firii pe care El o îmbrăcase din ea, întărind propria noastră înălţare şi adevărata noastră nestricăciune ce va veni. ***Aşa cum naşterea ei s-a făcut în chip nestricăcios, tot aşa moartea ei a fost nestricăcioasă.*** Aşa cum naşterea ei a fost mai înaltă decât cuvântul şi decât firea, ***tot aşa şi mutarea ei a fost mai adâncă decât rânduiala firească a vremii.*** Şi a fost lucru uimitor, căci aşa cum sufletul ei a urcat la cer fără de trup, aşa şi trupul ei a urcat fără suflet, arătând Fiului ei şi slujitorilor ei atât părtăşia, cât şi despărţirea ei. ***A urcat la cer prin har şi sub călăuzirea Fiului ei înainte de învierea obştească, făcându-ne să nădăjduim în învierea ce va să vină. A fost înălţată cu totul: mai întâi cu sufletul ei sfânt, atunci când a cerut-o Domnului, iar mai apoi şi trupul fără prihană, după cum a voit Domnul.***

Mărturisim astfel conştiinţa omenească pe care o avea Fericita şi harul slăvit cu care a prea mărit-o Fiul ei. Aşa se cinsteşte de către toţi acest praznic minunat, cinstire îngerilor şi a oamenilor şi împodobit cu harul Sfintei Născătoare de Dumnezeu. Iar sorocul praznicului slăvit este bun şi binecuvântat, plin de roade, împodobit întru toate, culesul e vestit, roadele pomilor şi tot felul de alte roade se revarsă şi aceasta e şi cinstea firii noastre spre Slava Ziditorului şi a Vestitorului desfătărilor Raiului şi toate acestea sunt date spre cinstea acestui praznic sfânt, spre desfătarea inchinătorilor săi. ***Bun şi folositor pentru toţi oamenii este acest soroc între zilele anului, plin de folos şi desfătare.***

128. ***Prin înălţarea şi mutarea Sfintei Fecioare, firea noastră a urcat acum la cer. Ca odinioară prin Înălţarea Fiului ei, ea s-a făcut mai înaltă decât tronurile, decât heruvimii şi serafimii, căci s-a făcut cu adevărat mai înaltă decât toate făpturile nemateriale şi netrupeşti şi preaslăvită, preabinecuvântata Maică a Mântuitorului nostru, Hristos Dumnezeu, înveşmântată cu slavă împărătească, închinată de toate oştirile, puterile şi stăpânirile şi de tot numele dat nu numai în această lume, dar şi în cea viitoare, nevăzută şi necunoscută.*** *(...)*

Dar astfel de lucruri sunt mai presus de cuvântul şi de puterea noastră şi nu suntem în stare să le pătrundem şi să le rostim cu limba. De aceea, vom lăsa deoparte tainele ascunse, căci Domnul în cer şi pe pământ a făcut tot ce a vrut; după puterile noastre însă vom mulţumi Domnului nostru Iisus Hristos şi Maicii Sale Preabinecuvântate şi Preasfinte.

- ***Te lăudăm, Împărate şi Dăruitorule al tuturor tainelor, pentru toate bunătăţile tale şi pentru cea pe care ai ales-o aici spre slujba tainelor Tale!***
- ***Te lăudăm pe Tine, Cel ce ai luat asupra Ta patima şi răstignirea şi moartea pentru noi şi ai socotit lucuru bun pentru numele Tău să suferi atâtea osteneli şi chinuri în această lume pentru Sfânta Ta Maică şi pentru a o uni cu slava Ta şi prin cererile şi ajutorul ei să ne dăruieşti şi nouă viaţa veşnică!***
- ***Te lăudăm pe Tine Care Te-ai dat pe Tine Însuţi ca să ne izbăveşti, şi Care ne-ai dat din nou pe Preasfânta Ta Maică spre ajutor în bunătatea Ta, Iubitorule de oameni şi Împăratule dulce!***

129. ***Te lăudăm şi pe tine, Împărătească binecuvântată şi slăvită, care ai de-a pururea milostivire de noi şi suferi pentru toate chinurile noastre şi ceri Fiului tău să nimicească păcatele şi ispitele noastre. Nu plângem moartea şi îngroparea ta, ci prăznuim cu slavă mutarea ta, căci ai fost mutată la cer şi nu-i laşi pe cei ce locuiesc pământul. Şi deşi acum eşti lipsită de ostenelile şi chinurile acestei vieţi trecătoare şi ai ajuns la fericirea negrăită şi nesfârşită, nu uiţi însă sărăcia noastră de acum, ci ne mântuieşti acum încă şi mai mult şi ne izbăveşti din toate încercările şi feluritele noastre ispite. Nu ne lăsa orfani de ajutorul tău, ci lucrează pentru noi şi acoperă-ne cu roua slavei tale şi închină Fiului tău şi Dumnezeului nostru mijlocirea necontenită şi cererea celor ce te laudă şi te slăvesc, căci cu adevărat acum eşti Împărăteasa tuturor, de-a dreapta Împăratului, cu haina ţesută de aur, împodobită şi îmbrăcată prin harul Duhului Sfânt, prea înfrumuseţată cu podoabă şi cu găteli şi bogaţii poporului slujesc slava ta, sufletele sfinţilor şi ale drepţilor, cei bogaţi în fapte bune, care sunt adevărata bogăţie.***

130. Prin Fiul tău şi Dumnezeul tău ai acum cununa frumuseţii şi toiagul Împărăţiei şi podoaba mai presus de orice stăpânire. ***Te rugăm: nu uita poporul tău care laudă pe Fiul tău şi cântă numele tău, căci toate le poţi pe lângă Fiul tău milostiv şi iubitor de oameni, Care ascultă cu bunătate toate cererile şi rugăminţile tale şi tu însăţi eşti milostivă pentru toţi cei ce slujesc şi nădăjduiesc întru tine.*** Şi purtarea ta de grijă e cunoscută din minunile tale necontenite şi

zilnice şi din tămăduirile sufleteşti şi trupeşti pe care le arăţi pentru fiecare din cei ce se roagă.

Ele sunt negrăite şi nenumărate, mai mult decât nisipul mării şi – lucru mai înalt şi mai adânc decât toate – ***mijloceşti pentru cei ce au păcătuit împotriva Fiului tău mai mult decât cererile proorocilor, decât sporirile şi posturile drepţilor şi mântuirile câştigate prin harul tău şi bunătăţile tale le dai pentru întreaga lume şi pentru fiecare dintre oameni. De aceea frumuseţea ta a plăcut Împăratului, i-a plăcut marea ta iubire de oameni, mila ta, atenţia ta prevenitoare care Îl imită printr-o mare milostivire.***

Deşi şi celelalte podoabe ale tale, sfinţenia, înţelepciunea, puterea şi celelalte sunt nenumărate, prin atenţia prevenitoare şi prin milostivire este, mai mult decât orice, imitatoare a Fiului şi Dumnezeului tău. ***Şi aşa, milostivă şi iubitoare de oameni, prin mijlocirea ta în faţa Lui reverşi încă şi mai mult peste noi milostivirea şi blândeţile Sale.*** Căci El singur e Mângâietorul nostru în faţa Tatălui, Iisus Hristos Cel drept, cum spune Evanghelistul şi Teologul Ioan. ***El este cel ce ne iartă păcatele [1 În 2, 1-2], iar tu, mijlocitoare pe lângă El, abaţi mânia şi supărarea Sa pornită pe bună dreptate împotriva păcatelor şi neascultărilor noastre.*** Iar în milostivirea şi blândeţea Sa, reverşi peste noi toate bunătăţile cele mai presus de fire şi darurile tale, Fecioară Sfântă!

131. Cu adevărat întreci marginile firii, nu numai prin naşterea mai adâncă decât cunoştinţă, ci prin atenţia ta prevenitoare ce întrece firea.

- ✓ *Prin tine s-a dezlegat blestemul maicii dintâi,*
- ✓ *Prin tine s-a rupt peretele vrajbei,*
- ✓ *Prin tine s-a nimicit stăpânirea morţii,*
- ✓ *Prin tine am biruit asupra păcatului,*
- ✓ *Prin tine s-a sădit fecioria între oameni,*
- ✓ *Prin tine învăţăm hotărârea în faptele bune,*
- ✓ *Prin tine ni s-a dat înţelepciune, smerenie şi iubire, Iar noi nu ne vom arăta biruitori după măsura în care am fost biruiţi, ci mult mai mult.*
- ✓ *Am fost izgoniţi din Eden şi prin tine am primit deopotrivă cerul şi Edenul.*
- ✓ *Am cules rodul pomului cunoştinţei şi am pierdut pomul vieţii, dar prin tine am dobândit pe Ziditorul pomului.*
- ✓ *Prin neascultare am fost dezbrăcaţi de veşmântul cel dumnezeiesc, dar prin tine ne-am îmbrăcat în Dumnezeu şi suntem uniţi cu El şi ne-a dat puterea de a ne face fii lui Dumnezeu.*

Acestea sunt darurile şi harurile tale pentru noi, o, Fecioară şi Născătoare de Dumnezeu, care ne-ai dăruit viaţa în care erai tu.

Şi acum, după adormirea ta, eşti încă şi mai vie şi prăznuită şi şezi împreună cu Cel Viu şi Dăruitorul Vieţii, Fiul tău şi vezi că Cel născut din tine e Unul din Treime, Cel ce a fost cuprins în tine şi nu poate fi cuprins de cer şi de pământ, El ce-ţi împlineşte cererile cu simplitate. Pe cei pentru care ceri milostivire El îi copleşeşte cu bogăţia şi chiar dacă păcătuiesc din nou şi te roagă din nou, îndată faci încă o dată milostivire şi ceri pentru ei iertare, lucru încă şi mai minunat şi mai mare. Eşti într-adevăr uşa vieţii, pururea apropiată de cei ce intră prin ea, deşi prorocul te-a numit ***uşa închisă prin care nu trece nimeni decât numai Dumnezeu şi el o lasă din nou închisă [cf Iz 44,2]. Acum însă te-ai mutat din această lume şi prin mijlocirea pe lângă Fiul tău şi prin ajutorul şi mâna ta întinsă spre cei ce te roagă, această uşă a harului şi milostivirii e deschisă pentru toţi şi primeşti pe toată lumea şi asculţi toate rugăciunile.***

132. *O, comoară a tuturor bunăvoirilor! O, dăruitoare mai înaltă decât firea! O, floare cu toate miresmele! O, faimă a firii omeneşti, dragostea noastră, biruinţa noastră, înţelepciunea noastră! O, domnie care strângi toate bunătăţile pe care nici o limbă nu le poate rosti şi nici un gând nu e în stare să le atingă şi nici o întindere a vremii nu le poate învechi! O, dar dumnezeiesc făcut oamenilor şi închinare a oamenilor către Dumnezeu.*

O, cea plină de har şi de slava Sfintei Treimi, sălaş al bunătăţilor Lui, mireasă nenuntită, Maică a lui Dumnezeu Emanuel. Sălaş al Duhului Sfânt, Împărăteasa a

toate, ***vas de aur ce porţi mana [Evr 9,4],*** *toiag înflorit din rădăcina lui Iesei despre care Isaia spune:* ***fericită rădăcina lui Iesei pentru că o mlădiţă va ieşi din Iesei şi floare din rădăcinile lui va înflori [Îs 11,1]! Sfeşnic al Luminii, pat al Împăratului [cf Cânt 3,7],*** *masă a Vieţii, templu al Luminii, chivot al Sfinţeniei, izvor al Nemuririi, Rai înţelegător, nor de lumină stâlp de strălucire neclintită, potir al Pâinii vieţii,* ***uşă a lui Dumnezeu, pe care El singur o străbate şi rămâne închisă [Iz 44,2],*** *munte cu totul sfânt, Eden al celui de-al doilea Adam, cer şi tron înălţat şi ridicat, rug nears, chivot al sfinţeniei, odihnă a Domnului. Cum spune despre tine David:* ***Înalţă-te, Doamne, intru odihna Ta [Ps 131,8]*** *şi orice alt nume cu care te-au numit prorocii în chipuri şi asemănări.*

Cine va înţelege multele tale numiri şi nu se va minuna? Dar numele tău scurt şi adevărat este de Maică a lui Dumnezeu, Fecioară fără prihană, Născătoare de Dumnezeu, prea binecuvântată, Marie Pururea Fecioară. Acesta e numele tău nou, arătat şi adevărat; numele tale vechi rostite în chipuri şi asemănări le-ai învăţat celor noi şi pe cele noi le-ai întărit celor vechi. ***Cu adevărat eşti cartea cea vie în care a fost scris negrăit Cuvântul lui Dumnezeu cu pana făcătoare de viaţă a Duhului Sfânt. Eşti cu adevărat trupul Noului Testament scris dumnezeieşte, al Testamentului făcător de viaţă lăsat de Dumnezeu oamenilor. Eşti mijlocitoarea, rugătoarea şi darul mântuirii noastre, ca una care priveşti pururea spre noi şi întinzi mâna poporului credincios.***

133. ***Priveşte şi acum la noi şi ai milă de turma ta, poporul tău, pe care Fiul tău l-a răscumpărat cu scumpul Său sânge. Roagă-te pentru el şi aşează-l în moştenirea ta, şi din zi în zi milostiveşte-te şi îndeamnă pe toţi oamenii împreună şi pe fiecare în parte să se facă toţi un trup ajungând la statura plinătăţii duhovniceşti şi să aibă un singur Cap, pe Iisus Hristos, Fiul tău.*** *Îndulceşte poporul tău şi moştenirea ta şi roagă-te pentru el, o, preasfântă Împărăteasă şi ocroteşte-l, acoperindu-l cu harul şi cu ajutorul tău şi alungă din el păcatele cele nevăzute ce omoară sufletele.* ***Păzeşte-l în luptele şi în ispitele văzute, măcar că din pricina păcatelor noastre celor multe şi a necredinţelor suntem lipsiţi de cuvânt şi vrednici de pedeapsă. Nu-ţi adu aminte de fărădelegile noastre, dă-ne repede milostivirea ta, căci am sărăcit cumplit. Mântuieşte-ne şi depărtează păcatele noastre prin mijlocirea ta la Fiul tău. Şi în această viaţă păzeşte-ne şi fă-ne biruitori asupra încercărilor şi asalturilor demonului şi asupra ispitelor văzute şi nevăzute şi fă să înceteze toate păcatele noastre. Iar în veacul viitor, du-ne la sălaşurile cele veşnice, la locul de odihnă, unde stăpâneşte lumina vieţii lui Hristos, Fiul tău, ca de lângă tine să împărăţească poporul tău care te slăveşte şi să ne bucurăm de numele tău. Căci eşti fericită între femei şi preabinecuvântată între toate casele şi toate seminţiile, slăvită în cer şi pe pământ, fiindcă toată***

limba te slăveşte şi te vesteşte Maică a Vieţii. Toată făptura e plină de lauda ta, toţi slăvesc prin tine Sfânta Treime în Trei Ipostase şi o Singură fiinţă, Dumnezeul nostru.

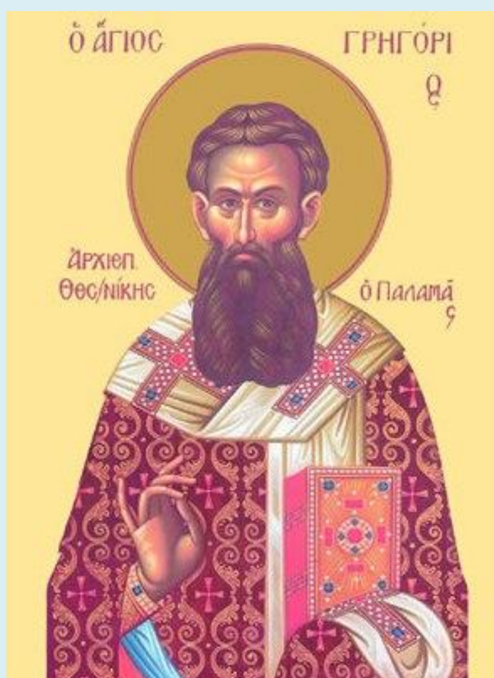
134.Acestea sunt, împărăteasă sfântă, Născătoare de Dumnezeu, tainele vieţii tale slăvite. Acestea sunt cuvintele plecării tale, cântul adormirii, slava dinaintea adormirii, cântul de îngropare, minunile mutării sale slăvite. Şi acum, împărăteasă prea mărită şi prea slăvită Născătoare de Dumnezeu, îngăduie să-ţi vezi închinate aici de către robul tău umil şi nevrednic aceste câteva cuvinte spre lauda şi slava ta, date de tine, pe care le-am rostit după putere cu credinţă şi iubire prin harul tău, căci cugetul meu nu e în stare să pătrundă mai mult, chiar dacă toate gândurile şi limbile celor văzute şi nevăzute s-ar aduna şi ar veni să te cânte şi să te prea mărească după vrednicie. Tu însă, în schimbul acestei aduceri nepotrivite, revarsă din belşug harul tău, mila ta şi mijlocirea ta peste mine, robul tău nevrednic şi peste toţi cei ce măresc numele tău.

O, prea lăudată Maică a lui Dumnezeu, care ai adus pe lume pe Sfântul Sfinţilor, Cuvântul lui Dumnezeu, primeşte cererea robilor tăi şi păzeşte-ne de tot necazul şi ispita şi mântuieşte-ne de chinurile veşnice şi fă-ne vrednici în viaţa fără de sfârşit a drepţilor de o parte din bunătăţile vieţii veşnice, prin Hristos, Fiul tău şi Dumnezeul tău, Căruia I se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, împreună cu Părintele Său Cel fără de început şi cu Duhul Cel cu totul Sfânt, binevoitor şi de viaţă făcător acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin”.

O, Hristoase, împărate al slavei, pentm mijlocirile celei ce Te-a născut pe Tine, ale Sfintei Fecioare Maria, milostiveşte-Te şi mântuieşte sufletul sărmanului Eftimie care a tălmăcit din grecească în georgiană cartea sfântă a vieţii Sfintei Născătoare de Dumnezeu la Sfântul Munte al Athonului.

(în: Naşterea, Viaţa şi Adormirea Maici Domnului,
Editura Deisis, Sibiu, 2007)

Sfântul Grigorie Palama - La prea cuvioasa Adormire a prea curatei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioarei Maria - Omilia 37

1. Dorul şi datoria au alcătuit, pentru dragostea voastră, omilia noastră de astăzi. Dar nu este numai dorirea mea de a supune atenţiei voastre cuvântul mântuitor primit în auzul vostru cel iubitor de cuvântări dumnezeieşti şi de a vă hrăni de aici sufletele voastre şi nu numai fiindcă voiesc ca pentru dragostea voastră să îmi fac datoria, după sfintele rânduieli: ci şi fiindcă, mai mult decât oricare alt subiect, acesta este dintre cele mai pline de folos pentru mine însumi şi mai îndrăgit de mine, dacă voi rosti cu laude în Biserică minunile pururea Fecioarei şi Maicii Domnului. Iar cât priveşte dorul, care este, nu unul, ci îndoit, acela mă înalţă şi mă cheamă şi îndeamnă, iar datoria neabătut mă constrânge, căci singur cuvântul nu se poate apropia de cele ce sunt mai presus de cuvânt, precum nici ochiul nu poate privi neabătut la soare. Apoi, iarăşi, deşi nu se cade a grăi cele ce sunt mai presus de cuvânt, însă, pentru iubirea de oameni, ni se îngăduie totuşi să slăvim pe cele slăvite, şi deşi trebuie ca cele ce sunt de neatins să rămână neatinse, putem, prin cuvinte, să ne plătim datoria şi să ne exprimăm acest dor către Maica Domnului, cântând-o după putere.

2. Şi dacă „***cinstită este moartea cuvioşilor şi pomenirea dreptului cu laudă***” (Ps. 115:6) oare cu cât mai mult se cuvine să facem, cu cele mai înalte cuvinte de laudă, pomenirea Adormirii pururea Fecioarei şi Maicii Domnului, Sfânta Sfintelor, din care purcede toată sfinţirea către sfinţi? Precum şi facem, când o prăznuim, astăzi

fiind Sfânta Adormire şi mutare la viaţă a Maicii Domnului. ***Maica Domnului, fiind cu puţin micşorată faţă de îngeri, este fără de asemănare mai presus de îngeri, de arhangheli şi de toate puterile cele mai presus de lume, prin apropierea de Dumnezeu mai presus de toate, şi prin minunile ce din veac sunt scrise despre aceasta şi săvârşite în ea.***

3. Căci pentru ea mai dinainte s-au vestit dumnezeieşti profeţii ale profeţilor celor inspiraţi de Dumnezeu. ***Minuni mai dinainte au închipuit cea mai mare minune a tot pământul care este această pururea Fecioară şi Maică.*** *Schimbări ale neamurilor şi lucrurilor au deschis drum împlinirii acestei noi taine. Pronii ale Duhului Sfânt, mai dinainte au închipuit adevărul ce avea să fie. Ea este sfârşitul, sau mai curând, începutul şi rădăcina atâtor minuni şi lucrări ale lui Dumnezeu, făgăduinţa Lui cea plină de rod către Ioachim şi Ana, aceste culmi ale virtuţii, care erau fără de copii din tinereţe, ca să nască la vremea unei bătrâneţi înaintate pe cea care fără de sământă avea să nască pe cel născut fără de ani din Dumnezeu Tatăl Cel mai înainte de veci.*

Şi iarăşi rugăciunea celor care au născut-o într-un chip atât de neobişnuit pe cea care avea să nască, într-un chip şi mai neobişnuit, au făcut legământ să dea înapoi Dăruitorului pe cea dăruită. Prin această preavrednică rugăciune mai presus de fire, s-a petrecut mutarea Maicii Domnului încă de pruncă din casa tatălui său în casa lui Dumnezeu. ***Neobişnuita ei petrecere nu a fost pentru puţină vreme, ci patru ani în însăşi Sfânta Sfintelor unde s-a hrănit cu comoara hranei celei izvorâte din purtarea de grijă a îngerilor***, din care hrană Adam nu a ajuns să guste, căci altminteri nu ar fi căzut din viaţă, precum nu a căzut această fecioară preacurată, măcar că pentru Adam şi pentru a fi arătată fiică a lui Adam, s-a supus pentru puţină vreme cerinţelor firii, ca şi Fiul ei, mutându-Se astăzi de pe pământ la ceruri.

4. Căci din negrăita hrană aceea s-a petrecut cea mai de taină iconomie a logodnei, străină unire şi mai presus de cuvânt, prin Arhanghelul pogorât din cer, la porunca şi îndemnul lui Dumnezeu, întorcând pedeapsa Evei şi a lui Adam spre tămăduirea de blestemul lor pe care l-a preschimbat în binecuvântare. Căci a poftit în chip tainic frumuseţea pururea Fecioarei acesteia, Împăratul a toate, precum mai dinainte a grăit David, şi a plecat cerurile şi a umbrit-o pe ea sau mai curând a sălăşluit întru ea puterea cea enipostaziată a celui Preaînalt. ***Căci nu prin întuneric şi foc, precum la văzătorul de Dumnezeu Moise, nici ca la profetul Ilie în furtună, nici în nor şi-a arătat venirea, ci nemijlocit şi fără văl puterea Celui Preaînalt a umbrit pântecele preacurat şi feciorelnic. Nimic nu a mijlocit între***

ei, nici aer, nici văzduh, nici altceva dintre cele simţitoare sau dintre cele mai presus de ele, iar aceasta nu mai este doar simplu umbrire, ci curată unire.

5. Dar fiindcă ceea ce umbreşte transmite propria formă şi imprimă chipul propriu în cel umbrit, ceea ce a avut loc în pântece nu numai unire simplă a fost, ci şi plămădire, fiind format din ambele, din puterea celui Preaînalt şi din pântecele preasfânt şi feciorelnic, din care s-a întrupat Cuvântul lui Dumnezeu. În acest chip, s-a adăpostit negrăit în ea, şi din ea s-a născut cu trupul Cuvântul lui Dumnezeu, „***şi a fost văzut pe pământ şi amestecat cu oamenii laolaltă***” (Octoih, Stihira Născătoarei de Dumnezeu, glas plagial 4).

A îndumnezeit firea noastră şi ne-a dăruit nouă, după spusa dumnezeiescului Apostol, pe cele „***la care şi îngerii doresc să privească***”. (I Petru, 1:12). Şi aceasta este lauda cea peste fire şi slava cea preaslăvită a acestei Pururea Fecioare Maici faţă de care orice minte şi tot graiul, chiar de ar fi îngereşti, se micşorează. Iar cât despre cele referitoare la naşterea cea negrăită cine oare ar avea grai să grăiască? Căci împreună lucrând şi împreună pătimind prin această deşertare din înălţime a Cuvântului lui Dumnezeu, cu împreuna slavă a fost slăvită şi pe drept cuvânt a fost preaînălţată, adăugând mereu cele mai mari daruri la celelalte mai presus de fire dăruite de mai înainte. *Dar chiar şi după urcarea la ceruri a Celui Care a luat trup dintr-însa, prin lucrările cele mai presus de minte şi de cuvânt plinite în această de către El, a fost ca şi când ar fi înzestrat-o cu noi şi mari daruri. Prin înfrânarea cea mai aspră şi prin felurite chipuri ale nevoinţei duhovniceşti, prin rugăciunile cele pentru întreaga lume, de asemenea, cu ostenelile, sfătuirile şi învăţăturile către cei care mergeau până la marginile lumii să propovăduiască pe Dumnezeu, tuturor acestora ea însăşi le-a fost singură întărire, şi mângâiere, fiind ascultată şi cercetată şi împreună lucrătoare la propovăduirea pretutindenea a dumnezeieştii Evanghelii. Şi astfel a arătat o pildă de viaţă în luptă aspră şi o petrecere desăvârşite, după minte şi cuvânt.*

6. Aşadar pentru aceasta şi moartea ei de viaţă purtătoare a fost mutare la viaţă cerească şi nemuritoare. Iar pomenirea acesteia este sărbătoare plină de bucurie şi lauda întregii făpturi, nu numai pentru că S-a reînnoit pomenirea minunilor Maicii Domnului, ci se adaugă la acestea şi minunea comună şi nouă a adunării sfinţilor Apostoli din toate neamurile la preasfânta ei înmormântare, şi cântările acelea de Dumnezeu insuflate şi de Dumnezeu descoperite, slujirile îngereşti, corurile şi liturghiile îngereşti şi ale Apostolilor. ***Sfinţii Apostoli au petrecut-o, au urmat-o, au conlucrat şi s-au împotrivit împreună răutăţii, au ajutat şi au fost ajutaţi şi împreună au slujit şi cântat, cu toată puterea, cu cei care pururea preamăresc trupul acela de viaţă începător şi de Dumnezeu dăruit, tămăduirea mântuitoare a***

neamului nostru, lauda întregii făpturi. Sfinţii Apostoli, luptând şi împotrivindu-se în ascuns şi stând împotriva prigonitorilor evrei, care cu braţul şi cu hula se ridicau împotriva ei şi a lui Dumnezeu, au preaslăvit acest trup la care însuşi Domnul Savaoth şi Fiul pururea Fecioarei acesteia, în chip nevăzut, au fost de faţă şi i-au adus cinstire Maicii Domnului la obştescul sfârşit. ***Şi a primit în dumnezeieştile mâini şi Duhul cel purtător de Dumnezeu al Maicii lui Dumnezeu, prin Care şi cu Care trupul însoţindu-se spre vieţuire veşnică, s-a mutat la sălaşul cel ceresc, precum se cuvenea şi era potrivit cu aceasta de la început şi până acum.***

7. Căci au fost mulţi cei ce din veac au dobândit dumnezeiasca bunăvoire, slavă şi putere, precum spune şi David, „***Iar eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule, şi foarte s-a întărit stăpânirea lor şi-i voi număra pe ei şi mai mult decât nisipul se vor înmulţi***”(Ps. 138, 1-18). Şi „***mulţi au dobândit bogăţie şi multe fete s-au dovedit harnice, dar tu le-ai întrecut pe toate***.” (Pildele lui Solomon, 31:29), atât cât a fost cu putinţă să spună. Căci singură stând între Dumnezeu şi întreg neamul omenesc, L-a făcut pe Dumnezeu Fiul Omului, pentru că fii ai lui Dumnezeu să-i facă pe oameni, pământul, cer şi omenirea a îndumnezeit-o. ***Şi singură între toate femeile, Maică a Domnului, a născut cu firea, mai presus de fire, pe Dumnezeu, fiind, prin naşterea ei negrăită, împărăteasă a făpturii celei din lume şi celei mai presus de lume.*** Şi astfel înălţându-i pe cei supuşi ei, prin ea, şi i-a făcut pe cei supuşi ei ucenici cereşti în loc de pământeşti. Iar ea însăşi s-a împărtăşit de cea mai bună virtute şi de cea mai înaltă putere, a fost învrednicită de ungerea cea din ceruri prin Duhul Sfânt, fiind rânduită cea mai înaltă între cele înalte şi împărăteasă preafericită a neamului fericiţilor aleşi.

8. Iar acum are cerul cuvenit sălaş, fiindcă prin ea a venit împărăţia, la care s-a mutat de la pământ astăzi, şi şade de-a dreapta împăratului a toate în haină aurită şi preaînfrumuseţată după spusa profetului psalmist cu privire la ea. „***Cu haină aurită***”(Ps. 44 :11) vei cugeta trupul acela de Dumnezeu strălucit, preaînfrumuseţat de felurimi de virtuţi; căci numai ea are loc în cer cu trupul cel preaslăvit de Dumnezeu, împreună cu Fiul Său. Căci nu a ţinut până la sfârşit pământul şi mormântul şi moartea trupul cel începător al vieţii şi primitor de Dumnezeu, sălaş ceresc şi mai desfătat decât cerul cerurilor. ***Căci dacă un suflet care a dobândit harul, este sălaş al lui Dumnezeu şi către ceruri urcă atunci când este dezlegat de cele de aici, precum şi s-a făcut prin multe arătat şi precum credem, cum oare nu va fi înălţat de la pământ la ceruri tocmai trupul care nu numai că a primit în sine pe însuşi Fiul Lui Dumnezeu cel Unul născut şi mai înainte de veci, izvorul cel pururea curgător al harului, ci I-a şi dat naştere? Aceea care numai de trei***

ani fiind, mai înainte ca Pruncul cel ceresc să se sălăşluiască în ea şi să îmbrace trup din ea, sălăşluindu-Se în Sfânta Sfintelor, fiind dăruită cu atâtea şi atâtea daruri, şi petrecând cu trupul mai presus de ceruri şi cu adevărat mai presus de lume, va fi oare cu putinţă să devină pământ supunându-se stricăciunii morţii? Şi ce noimă ar putea avea aceasta pentru cineva care cugetă raţional?

9. Pentru aceasta, trupul care a născut astfel împreună se preaslăveşte cu slava celui născut din ea, cuvenită lui Dumnezeu. Şi va învia, după cântarea profetică, împreună cu Cel Care mai înainte a înviat a treia zi, Hristos, ca una care era „***chivotul sfinţirii Lui***” (Ps. 131:8). ***Şi s-a făcut înştiinţare ucenicilor despre învierea ei din morţi. Căci numai acoperămintele şi giulgiurile de îngropăciune au rămas în mormânt şi numai acestea au fost găsite în el de către cei ce veniseră să caute, precum şi mai înainte s-au găsit la Fiul ei şi Stăpânul nostru*** (Luca, 24 :12). Căci nu era de trebuinţă ca ea să petreacă în pământ chiar şi numai pentru puţină vreme, precum Fiul şi Dumnezeul ei a petrecut în mormânt timp de trei zile. Drept aceea, ***pe drept cuvânt a fost ridicată din groapă la sălaşul cel mai presus de ceruri de unde iarăşi, ce mărgăritare strălucitoare şi ce haruri dumnezeieşti au luminat până la pământ, străluminând toată suflarea de pe pământ, fiind astfel preamărită, închinată şi cântată de toţi credincioşii.***

10. Căci precum a binevoit Dumnezeu să zidească chipul a toată frumuseţea şi să arate asemănarea Sa atât întru oameni, cât şi întru îngeri, astfel pe Maica lui Dumnezeu, în chip preafrumos, cu adevărat, a zidit-o. Căci, îmbinând împreună pe toate câte erau dezbinate a împodobit lumea, la fel a făcut-o şi pe ea o lume a tuturor bunătăţilor, văzute şi nevăzute. Sau, mai degrabă, arătând de o unime frumuseţea celor omeneşti cu frumuseţea cea mai presus de lume a celor dumnezeieşti, îngereşti, a împodobit întru ea amândouă lumile, „***atât lumea văzută cât şi cea nevăzută***”, începând lucrarea de la pământ şi ajungând până la cer. Mai mult, a depăşit şi cerul, prin cea care astăzi din mormânt s-a înălţat la ceruri, unind pe cele de jos cu cele de sus, şi cuprinzând întreaga Creaţie cu minunile ei. Şi precum, pe scurt am spus la început, că „***micşoratu-te-ai pe El cu puţin faţă de îngeri***”, faptul că a gustat moartea a făcut să crească vrednicia Maicii lui Dumnezeu faţă de toate celelalte zidiri, drept aceea astăzi toate îi aduc laudă şi împreună îi săvârşesc slavoslovia.

11. ***Căci se cuvenea ca cea care a cuprins pe Cel Care pe toate le umple, însăşi să covârşească toate şi să fie mai presus de toate, prin virtuţile ei şi prin mărimea vredniciei ei.*** Aşadar toate virtuţile de care au avut nevoie toţi cei care din veac au fost împărtăşiţi cu cele mai bune pentru a se face mai buni, şi toate cele dăruite de Dumnezeu, pe acelea, atât oamenii cât şi îngerii, le-au avut în parte, însă Maica

Domnului, primindu-le desăvârşit pe toate şi numai ea toate plinindu-le şi numai ea pe toate covârşindu-le cum nu se poate spune, are acum faptul acesta mai presus de toate de a fi nemuritoare după moarte. ***Şi numai ea, singură între toţi cu trupul, petrece împreună cu Fiul şi cu Tatăl în ceruri şi de acolo izvorăşte şi către cei care o cinstesc pe ea, cel mai îmbelşugat har, împărţindu-l celor care tind către ea.*** ***Maica Domnului fiind discul purtător al atâtor daruri şi revarsă bogăţia atâtor haruri din nemărginita ei bunătate şi niciodată nu încetează să ne dăruiască nouă cele de folos şi cele mai îmbelşugate haruri.*** Cel care priveşte către această mulţime şi adunare a atâtor bunuri ar spune că Fecioara radiază virtutea pentru toţi cei care petrec în virtute, aşa cum soarele sensibil îi luminează pe cei care petrec în lumina lui. Iar dacă am aţinti ochii minţii noastre către Soarele care a răsărit oamenilor, mai presus de fire, din Fecioara Maria, Cel Care are toate darurile din fire, dar şi mai presus de fire, precum şi pe cele dobândite de ea prin har, atunci, în chip preadrept, cer ni se arată a fi Fecioara. Cu atât mai mult a dobândit belşugul tuturor bunătăţilor în chip dumnezeiesc şi cu atât mai plină de haruri este între cei dăruiţi de sub cer şi cei mai presus de cer, şi pe cât mai mare decât soarele este cerul, iar decât cerul, mai strălucitor este Soarele.

12. Cine poate să scrie cuvânt despre frumuseţea ta cea plină de strălucire, Maica lui Dumnezeu, Fecioară, căci nu este cu putinţă să afle hotar cunoştinţa ta prin cugete sau cuvinte, fiindcă toate covârşesc şi cuget şi cuvânt. Este doar îngăduit să te cântăm pe tine cea care ne primeşti cu iubire de oameni. Căci tu eşti lăcaş a toate harurile şi plinirea a toată bunătatea şi toată frumuseţea, chip şi icoană însufleţită a tot binele şi a toată bunătatea, ca una care singură te-ai învrednicit a primi întru tine harurile Duhului Sfânt. Şi avându-L sălăşluit în pântecele tău în chip de negrăit pe Cel întru care se află comorile tuturor harurilor, pentru El te-ai făcut cort în chip de neînţeles. Iar acum de aici te-ai sălăşluit de la moarte la nemurire. Şi pe drept te-ai mutat de la pământ la cer ca să fii împreună cu El sălăşluită în corturile cele supracereşti. Şi acolo rămânând la moştenirea ta şi prin rugăciunile cele neadormite, pururea ceri milă de la El pentru toţi.

13. Căci cu cât mai aproape este ea de Dumnezeu decât cei mai de aproape ai Lui? Astfel cu cât mai mare este mijlocirea de care s-a învrednicit Maica Domnului faţă de toţi, şi nu vorbesc numai de oameni, ci şi de înseşi toate ierarhiile îngereşti. Căci despre aceste ordine de sus ale îngerilor mărturiseşte şi Isaia „***Şi serafimii stau în cerc în jurul Lui***”(Îs. 6 :2) iar despre Maica Domnului iarăşi David zice: „***şi a stătut împărăteasa de-a dreapta Ta***” (Ps. 44 :11) Vedeţi deosebirea de stări? **De la aceasta puteţi pricepe şi deosebirea rânduielii de sus după vrednicie. Căci serafimii stau în jurul lui Dumnezeu, iar mai mult decât atât, lângă însuşi Acela stă împărăteasa, cea care este preamărită şi lăudată de însuşi Dumnezeu care o**

mărturiseşte puterilor Lui şi zice după cele spuse în Cântarea Cântărilor: „***Ce frumoasă eşti, comoara mea!” „Mai strălucitoare decât lumina, mai înfloritoare decât raiul şi mai împodobită decât toată făptura cea văzută şi cea nevăzută***” (Cântarea Cântărilor, 4:1). ***Nu numai „aproape de Dumnezeu”, ci şi la dreapta Tatălui şezând, adică la dreapta măririi unde a stat Hristos însuşi, urcându-se la ceruri, acolo şi ea a stătut acum când s-a înălţat de la pământ la ceruri. Nu numai fiindcă a dorit şi a fost la rându-i dorită, mai mult decât oricare dintre făpturi, prin însăşi rânduiala firii, ci şi fiindcă este cu adevărat tron pentru Acela. Iar unde este Împăratul acolo se află şi tronul.***

14. Acest tron, şi Isaia l-a văzut în soborul acela heruvimic şi l-a mărturisit ca fiind „***înalt şi măreţ***” (Îs. 6:1), preînchipuind pe Maica lui Dumnezeu ca trecând puterile cele cereşti. Şi pentru această pricină aduce şi pe înseşi puterile cele îngereşti care neîncetat aduc slavă lui Dumnezeu şi spun despre aceasta „***Binecuvântată este slava Domnului în veac din lăcaşul cel sfânt al Lui.***” (Ezechiel, 3 :12). Iar Iacob Patriarhul prin taine mai presus de fire văzându-L pe El „***ca înfricoşat lăcaşul Lui; căci nu este El, ci sălaşul lui Dumnezeu şi aceasta este poarta cerului***” (Fac. 28 :17). David, în altă parte, care a strâns la sine mulţimea celor mântuiţi, şi ca nişte coarde şi sunete diferite, a fost nevoit să-i unească pe toţi la un loc, şi pe cei de alt neam, şi să-i aducă la o singură credinţă, armonizându-i pe toţi prin această pururea fecioară, ca să-i cânte cântare nouă şi atot-armonioasă, „***pomeni-voi numele tău întru tot neamul şi neamul; pentru aceasta neamurile îţi vor mărturisi ţie în veac şi în veacul veacului.***”(Ps. 44: 20-21).

15. ***Vedeţi că întreaga făptură mărturiseşte pe această Fecioară Maică şi asta nu doar în vremurile trecute, ci în veacul veacului?*** Putem înţelege de aici că nu va înceta în veacul veacului să reverse bunătatea ei către toată făptura şi nu mă refer numai la noi, ci şi la ordinele cele îngereşti mai presus de fire şi nematerialnice. Căci şi acestea cu noi laolaltă numai prin ea se împărtăşesc şi se unesc cu Dumnezeu prin neatinsă fiinţa aceleia, precum lămurit arată Isaia. *Căci l-a văzut pe Serafimul acela primind cărbunele din altarul acela nu în chip nemijlocit, ci prin cleşte, prin care atingând buzele profetului i-au dăruit curăţie:* (Îs. 6, 6-7) *şi aceasta era cleştele din acea măreaţă vedenie, aceeaşi pe care şi Moise a privit-o în taina rugului aprins care arde şi nu se consumă.* ***Cine oare nu vede că însăşi Fecioara Maică este rugul acela şi cleştele sau dumnezeiescul foc care nu arde pe care L-a primit Isaia, şi oare nu prin aceasta este preînchipuită conceperea prin arhanghelul care-i slujea celei prin care Hristos a luat şi a ridicat păcatul lumii şi prin care s-a unit cu neamul omenesc, curăţindu-ne pe noi prin negrăită unirea aceea.*** Aşadar ea însăşi este veriga de legătură dintre zidire şi firea cea nezidită şi nimeni nu are puterea de a veni la Dumnezeu dacă nu este luminat prin

ea cu strălucirea dumnezeirii, ca şi cu o adevărată candelă „***Căci Dumnezeu este în mijlocul ei şi nu se va clinti***”, zice psalmistul. (Ps. 45 :5).

16. ***Dacă darurile sunt după măsura dragostei pentru Hristos iar cel ce iubeşte pe Fiul Îl iubeşte prin acesta pe Însuşi Tatăl ceresc şi se face sălaş amândurora, care se sălăşluiesc şi rămân întru acesta după făgăduinţa cea stăpânească*** (Ioan, 4:21-23), ***cine oare Îl va iubi pe acesta mai mult decât Maica Lui?*** Şi aceasta nu numai fiindcă este singur născut, ci şi fiindcă L-a născut fără împreunare bărbătească, astfel încât dregostea ei să fie îndoită, fiind neîmpărţită cu nici un soţ. Şi iarăşi, care mamă este mai mult iubită decât de Fiul cel unul născut care a ieşit numai din ea în chip negrăit la sfârşitul veacurilor precum mai înainte de veci a ieşit numai din Tatăl? Cum aşadar nu se va înmulţi cinstirea datorată celei care trăia după lege de la Acela care venise să împlinească legea? (Mat. 5 :17).

17. ***Aşa precum numai prin ea a fost văzut coborându-Se la noi pe pământ şi amestecându-se cu oamenii, rămânând nevăzut tuturor mai înainte de ea, la fel şi în veacul viitor nesfârşit, orice purcedere a luminii dumnezeieşti şi orice descoperire a dumnezeieştilor taine şi orice vedere a harismelor duhovniceşti vor fi tuturor cu neputinţă în afara ei.*** Deoarece aceasta primeşte mai întâi plinirea Celui Ce toate plineşte (Efes. 1, 23 ; 4, 10) şi Care vine prin toate, cuprinzând toate, împărţind după puterea fiecăruia, după asemănarea şi măsura curăţiei fiecăruia, astfel încât tot ea este şi comoara şi întâiul administrator al bogăţiilor dumnezeieşti.

18. Căci apoi este şi această rânduială veşnică în ceruri, ca prin cele mai mari şi cele mai mici să ia parte la fiinţa cea mai presus de fiinţă. ***Iar mai mare decât toate fără de asemănare este Maica Domnului şi prin ea se împărătăşesc toţi câţi sunt părtaşi lui Dumnezeu şi vor fi în acest locaş necuprins toţi câţi Îl cunosc pe Dumnezeu.*** **Şi toţi câţi Îl preamăresc pe Dumnezeu şi pe ea o vor preamări după Dumnezeu.** *Căci ea este pricina celor de mai înainte de ea şi călăuza celor după ea şi dătătoarea celor veşnice. Ea este subiectul atâtor profeţii, începutul apostolilor, sprijinul mucenicilor, temelia învăţătorilor. Ea este slava celor de pe pământ, desfătarea celor cereşti, podoaba a toată făptura. Ea este începutul şi izvorul şi rădăcina negrăitelor bunătăţi. Ea este înălţimea a toată sfinţenia şi desăvârşirea.*

19. O, Fecioară dumnezeiască şi de-acum cerească, cum voi mărturisi toate câte le ai? Cum te voi preaslăvi cu laudă pe tine care eşti vistierie a slavei? ***Şi numai pomenirea ta îl sfinţeşte pe cel aflat în nevoi, şi numai cea mai mică tindere spre tine face mai strălucitoare mintea, ridicând-o către înălţimea cea dumnezeiască.***

Prin tine se limpezeşte ochiul minţii; prin tine se luminează duhul nostru, la venirea Sfântului Duh. Căci te-ai făcut vistiernică şi cuprindere a tot harul, dar nu ca să le ai la tine, ci pentru ca pe toate să le umpli de harul tău. Căci eşti vistieria nesecată a atâtor comori pe care le păstrezi doar pentru ca să le împarţi. Căci pentru ce oare ar fereca cineva o fericire ce niciodată nu se împuţinează?

Rugăciune

20. ***Revarsă cu îmbelşugare darul tău către tot poporul tău, clerului împarte mila ta şi harul tău, Stăpână. Dă-ne nouă dezlegare din chinurile care ne stăpânesc. Vezi, Stăpână, că suntem covârşiţi de câte şi mai câte, de ale noastre proprii şi de cele străine, de cele dinafară şi de cele dinlăuntru. Pe toate le întoarce spre bine cu puterea ta, pe cei dinlăuntru şi de acelaşi neam îi îmblânzeşte cu dragoste unii către alţii, iar pe cei din afară, asemenea cu fiarele cele sălbatice care ne împresoară, după dreptate, îi depărtează. Aşază în locul patimilor noastre ajutorul şi vindecarea ta, împărţind trupurilor şi sufletelor noastre belşugul de har cel prea îndestulător către toţi. Dacă noi nu înaintăm în virtute, lucrează tu ca noi să ne facem mai în măsură şi astfel mai vrednici să fim mântuiţi prin harul tău. Şi învredniceşte-ne ca să slăvim pe Cel Care pentru noi din tine a luat trup, Cuvântul cel din veac împreună cu cel fără de început al său Părinte, şi cu de viaţă făcătorul lui Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.***

(Sfântul Grigorie Palama - Omilii – volumul 3 ,
Editura Anastasia 2007)

Sfântul Ioan Damaschin - Cuvânt de laudă la Adormirea Maicii Domnului

Sfântul Ioan Damaschinul, al doilea Cuvânt de laudă la prea cuvioasa Adormire a Maicii Domnului

1. Maica Domnului, Cununa laudelor

Nu există nici un om care să poată lăuda cum se cuvine plecarea dumnezeiască a Maicii Domnului din această viață, nici dacă ar avea mii de limbi sau dacă ar avea mii de guri pentru aceasta. Mai mult decât atât, nici dacă toate limbile oamenilor răspândiți pe toată fața pământului s-ar aduna laolaltă, tot nu ar ajunge la măsura unor laude după cuviință. Căci Maica Domnului este mai presus de orice măsură a laudei. Și fiindcă ceea ce se aduce înainte lui Dumnezeu este bineplăcut Lui, atunci când [se aduce] după putere, din dor, râvnă și alegerea cea bună, și fiindcă cele ce sunt dragi și iubite Fiului sunt și Maicii Domnului bineplăcute, se cuvine să reîncepem cuvântarea de laudă, dând ascultare poruncilor voastre, o, bunilor păstori și bineplăcuți ai Domnului, chemând în ajutor pe Cel ce S-a întrupat din ea, pe Cuvântul, Cel ce umple orice gură deschisă spre laudă și Singurul Care îi poate aduce vrednică și cuvenită laudă. Așa să o lăudăm: știind că atunci când începem laudele nu facem decât să plătim ceea ce datorăm și odată plătită datoria, iarăși suntem îndatorați, astfel încât datoria noastră rămâne pururea începută, dar niciodată plinită.

Așadar, milostivă fie către noi aceea pe care o slăvim acum cu laude, Stăpâna a toată zidirea și a tuturor făpturilor, ca una ce este Maica lui Dumnezeu, Maica Ziditorului, Făcătorului și Stăpânului a toate. Plini de îngăduință fiți și voi, o, adunare iubitoare de cuvântări dumnezeiești! Pe de o parte, copleșiți de dor, primiți buna mea intenție, iar pe de altă parte, răbdați și voi, împreună cu mine, neputința cuvântului meu.

Căci dacă cineva din popor ar aduce stăpânului rânduit al cetății sau împăratului căruia Dumnezeu i-a încredințat cârma și care pururea are o masă îmbelșugată izvorând multe și felurite bucate, care are palate împărătești pline de felurite miresme, dacă deci cineva i-ar aduce acestuia o violetă de aceeași culoare cu a purpurei împărătești sau un trandafir ca un odor înmiresmat ivindu-se din hățișul verde al spinilor [și frunzelor] și având presărați ici și colo boboci și din acestea îngemănându-se două culori, ajungând astfel treptat, puțin câte puțin, de la florile abia îmbobocite la splendoarea înflorită a roșului înfocat sau i-ar aduce vreun fruct tomnatic mai dulce ca mierea, acela ar atrage atenția împăratului și l-ar uimi foarte, nu prin scumpetea darului, ci prin noutatea și prospețimea lui, atunci împăratul, care știe bine aprecia pe cel mai bun dintre daruri, va schimba darul țăranului pe daruri bogate și scumpe, demne de un împărat. La fel și noi, alegând Împărătesei, din torentul cuvântărilor noastre, floarea laudelor și întrarmându-ne printr-un cuvânt încercat în luptele laudelor și ascuțindu-ne dorința de oțelul minții, ca de o piatră sau storcând din mintea cea izvoditoare de cuvântări, ca dintr-un ciorchine de strugure necopt, o cât de palidă scânteie și împărțind vinul pârguit al cuvântului vouă care sunteți un auditoriu instruit în cuvânt și pretențios, atunci doar-doar vom fi și noi primiți cu îngăduință!

Or, ce dar mai de preț îi vom putea aduce Maicii Cuvântului decât cuvântul? Căci cel asemenea se bucură de cel asemenea și prietenul de prieten. Așadar, dezlegând piedica cuvintelor și lăsând slobode frâiele, vom îmboldi cuvântul ca pe un cal la cursă. Iar mie, Cuvinte al lui Dumnezeu, Însuți fii conducător de car și mintea mea cea fără de cuvânt o fă cuvântătoare ca să croim astfel cale ușoară cuvântului și drum drept spre bunăvoirea Ta spre care se îndreaptă tot cuvântul și cugetul înțelept.

2. Maica Domnului, cer însuflețit și vistierie a vieții veșnice, biruitoare a morții

Astăzi, cuvioasa și singura fecioară trece la tărâmul cel mai presus de lume și ceresc, cea care atât a însetat de feciorie, încât prin feciorie s-a făcut asemeni celui mai curat foc. Căci într-adevăr, orice fecioară, după ce a zămislit și a dat naștere,

pierde fecioria, dar Maica Domnului și înainte de naștere, și în timpul nașterii, și după naștere a rămas fecioară.

Astăzi, sfântul chivot cel însuflețit al Dumnezeului celui Viu, care a odrăslit pe Făcătorul său, în templul Domnului cel nefăcut de mână omenească acum se odihnește. Saltă și dănțuiește David, strămoșul ei și al Domnului, și împreună cu el dănțuiesc îngeri. Arhangheli deopotrivă cântă lovind în timpane, iar puterile cerești slavoslovesc. Începătorii se bucură împreună, puteri se veselesc, domnii se închină cu sfântă închinare, tronuri o cântă în cântări de laudă, heruvimi și serafimi o prea măresc fără încetare. Căci toate cetele îngerești care din fire-s făcute spre slavă nu prea măresc din destul și pe cât se cuvine pe Maica slavei.

Astăzi porumbița cea mai sfântă, sufletul cel fără de prihană și fără răutate, cea afierosită Dumnezeiescului Duh, zburând acum din chivotul sfințit, adică vreau să zic din trupul cel primitor de Dumnezeu și de viață începător, a aflat odihnă picioarelor ei, răpită în lumea cea inteligibilă și în tărâmul cel fără de pată al moștenirii celei de sus sălășluindu-se.

Astăzi Raiul Noului Adam, primește raiul cel cuvântător întru care blestemul s-a rupt, întru care s-a sădit pomul vieții, întru care goliciunea noastră a fost acoperită. Căci noi nu mai suntem goi, fără de veșmânt și dezbrăcați de strălucirea sfântului chip și prădați de harul îmbelșugat al Duhului Sfânt, nici nu vom mai tângui goliciunea din vechime: „Haina eu mi-am dezbrăcat, cum s-o îmbrac eu iar?“ În acest rai nu a mai aflat intrare șarpele a cărui înșelătoare îndumnezeire noi poftindu-o, am fost lepădați împreună cu dobitoacele cele fără de minte. Căci Însuși Fiul lui Dumnezeu Unul Născut, Dumnezeu fiind și de o ființă cu Tatăl, din această curată fecioară și din această țarină aleasă, Și-a plămădit Sieși fire omenească, iar eu omul am fost îndumnezeit. Muritor, m-am făcut nemuritor și tunicile de piele le-am dezbrăcat. Căci am dezbrăcat stricăciunea și am îmbrăcat nestricăciunea, încingându-mi haina dumnezeirii.

Astăzi, Fecioara cea fără de prihană care nu a vorbit cu patimile cele pământești ci, hrănindu-se cu cugete cerești, nu s-a întors către pământ, ci arătându-se cu adevărat cer însuflețit, în corturile cele cerești s-a sălășluit. Căci cine oare nu va greși cu adevărat, numind-o pe ea doar cer însuflețit, afară numai dacă nu ar spune aceasta bine știind că este mai slăvită și decât cerurile prin înălțimile ei fără de asemănare? Căci Făcătorul cerului, Atotțiitorul, Ziditorul a toată făptura din lume și mai presus de lume, văzutelor tuturor și nevăzutelor, Care nu este circumscris nici unui loc nicăieri – căci într-adevăr orice loc care cuprinde pe cele dinlăuntru, le și mărginește – înlăuntrul ei fără de sământă S-a plămădit pe Sine prunc și pe această

fecioară a arătat-o cămară încăpătoare a dumnezeirii Lui celei uneia necircumscrise și neîncăpute, dar pe toate încăpându-le, micșorându-se înlăuntrul ei cu totul fără de pătimire, dar rămânând cu totul în afara ei și având locaș pentru Sine necuprinsul.

Astăzi vistieria vieții, adâncul cel nemăsurat al harului – nici nu știu cum să mă exprim cu-aceste buze îndrăznețe și fără de cutremur – astăzi în umbra unei morți de viață purtătoare Fecioara se tăinuiește și către moarte fără de frică se îndreaptă acum aceea care a odrăslit pe pierzătorul morții - dacă moarte mai putem numi preasfânta și plină de viață Adormire a Fecioarei!

Căci ceea ce tuturor a odrăslit Viața cea adevărată, cum ar putea fi supusă umbrei morții? Dar potrivit rânduielii propriei nașteri și, ca fiică a strămoșului Adam, atrage după sine pedepsele strămoșești. Fiindcă și Fiul ei care este Însuși Viață și de Viață Dătător nu le-a ocolit nici El pe acestea. Dar ca una ce este Maică a Dumnezeului celui Viu, în chip drept, la El se întoarce. Căci zice Dumnezeu: „Nu cumva să-și întindă mâna lui [omul cel dintâi zidit] și luând din pomul vieții și gustând să trăiască veșnic" . Cum oare ceea ce a primit viața cea fără de început și fără de încetare, ceea ce este liberă de orice mărginire a începutului sau a sfârșitului nu va putea trăi până în veacul cel fără de sfârșit?

3. Eva, începătoare a neamului muritorilor și Fecioara Maria, începătoare a vieții veșnice pentru tot neamul omenesc

Odinioară, așadar, Domnul Dumnezeu pe începătorii neamului omenesc cel muritor care au purtat povara neascultării și care, prin beția nelegiurii, și-au adormit ochii cei cugetători ai inimii și, prin beția păcatului, și-au îngreunat ochii minții și adormind somn spre moarte, afară din grădina Edenului i-a izgonit. Iar acum pe Fecioara care s-a scuturat de îmboldirile oricărei patimi și care a adus înainte lui Dumnezeu și Tatălui odrasla ascultării și, fiind începătoare a Vieții celei adevărate pentru tot neamul omenesc, oare nu Raiul o primește? Și cerul bucurându-se, oare nu își va deschide larg aripa ? Pe drept cuvânt.

Căci Eva, lăsând la o parte ascultarea dumnezeieștii porunci și ascultând îndemnul șarpelui și sfatul celui potrivnic și lăsându-și simțirea ispitită de îndemnul amăgitor și înșelător al poftei, a fost adus asupră-i blestemul întristării și al tânguirii și a răbdat nașterea de prunci în dureri și în chinuri și cu Adam împreună a primit osânda morții și în adâncurile iadului s-a sălășluit.

Dar pe această cu adevărat prea fericită Fecioară care și-a plecat urechea la Cuvântul lui Dumnezeu și care s-a umplut de energia Duhului Sfânt și prin glasul Arhanghelului a zămislit Bunăvoirea Tatălui, care în afară de orice plăcere și fără unire cu bărbat a zămislit ipostasul Cuvântului lui Dumnezeu Care umple toate și a născut fără durerile firești ale nașterii și s-a unit desăvârșit cu Dumnezeu, pe aceasta, așadar, cum va putea moartea să o înghită? Cum o va putea primi iadul? Cum ar îndrăzni stricăciunea să țină trupul care a primit viața? Căci moartea și stricăciunea sunt cu totul potrivnice și străine atât de sufletul, cât și de trupul cel purtător de Dumnezeu. De aceea moartea și numai privind la această Fecioară s-a spăimântat. Căci iadul, fiind lovit odată de Fiul ei, a prins la minte din cele pătimite și din cercarea lor s-a înțelepțit.

Pentru ea, înfricoșătoarele cărări către iad au rămas neumblate, căci i s-a gătit cale dreaptă, ușoară și înlesnită la ceruri. ***Și dacă Hristos Însuși Care este Viața și Adevărul zice: „Acolo unde sunt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu“ , oare nu cu atât mai mult Maica Lui va sălășlui împreună cu El?*** „Mai înainte de a simți durerile nașterii va naște fii“ , la fel și adormirea acesteia a fost cu totul în afara oricărei dureri. „Moartea păcătoșilor este cumplită.“ Dar dacă pentru ea boldul morții, păcatul , a fost omorât, ce altceva vom spune oare dacă nu că plecarea ei din această viață s-a făcut început al vieții celei veșnice și cerești? Și cu adevărat „cinstită este moartea cuvioșilor Lui, ai Domnului Dumnezeului puterilor. Dar mai presus de cinste este mutarea la Viață a Maicii lui Dumnezeu.

- ✓ *Astăzi cerurile să se bucure și îngerii să bată din palme.*
- ✓ *Astăzi să se bucure pământul și oamenii să dănțuiască.*
- ✓ *Astăzi văzduhul să răsune de cântări pline de veselie, astăzi noaptea întunecoasă să-și alunge negura cea deasă și veșmântul ei de doliu și să imite strălucirea luminătorilor zilei. Căci cetatea cea vie a Domnului Dumnezeului puterilor este răpită sus și acei împărați și toți mai-marii ocârmuitori din tot pământul care stau înaintea lui Hristos, sfinții Apostoli, zic, din templul Domnului, al Sionului celui văzut, o petrec, ca pe un dar de mult preț, pe Maica Domnului, pururea Fecioara, spre cetatea cea slobozită, Ierusalimul cel de sus, maica lor.*

II. Tradiția Bisericii din Ierusalim cu privire la Adormirea Maicii Domnului

4. În cetatea Sionului, maica tuturor Bisericilor

Nu mi se pare nepotrivit a descrie prin cuvânt, atât cât ne stă în putință, și să ilustrăm, să zugrăvim în chip, minunile săvârșite pentru această Maică a lui

Dumnezeu, Fecioară, pe care le-am pomenit mai sus pe scurt și în mod general, ceea ce s-a transmis prin viu grai din tată-n fiu.

Căci mi se pare mie că ceea ce este mai sfântă decât sfinții și mai cuvioasă decât cuvioșii, vasul cel dulce care a cuprins mana, sau mai degrabă, pentru a fi mai aproape de adevăr, să îl numim izvorul manei, stă acum întinsă pe un pat, în Sion, sfânta și vestita cetate a lui David, zic, cea întărită și prea înfrumusețată.

- ⇒ *În Sion, s-a împlinit Legea după literă și tot în Sion, s-a vestit Legea Duhului.*
- ⇒ *În Sion, Dătătorul de Lege, Hristos, a prăznuit paștele în tip (typikon), iar în adevăr, Dumnezeul Vechiului și Noului Legământ a dăruit paștele cel duhovnicesc.*
- ⇒ *În Sion, Hristos a slujit/a jertfit (mysatgogise) Cina cea de Taină ucenicilor Lui, mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii, și S-a jertfit ca vițelul cel îngrășat și Care a stors în zdrobitor strugurele viței celei adevărate.*
- ⇒ *În Sion, Hristos S-a arătat Apostolilor când a înviat din morți și pe Toma l-a încredințat - și prin el, pe întreaga lume - cum că El este Dumnezeu și Domnul, purtând în sine și după învierea din morți două firi și din acestea [izvorând] două lucrări corespunzătoare și două voințe libere care dăinuie până în veacul cel fără de sfârșit.*

Aceasta este slăvita cetate, Acropola tuturor bisericilor. Aceasta, refugiul ucenicilor. În ea s-a revărsat Apostolilor pogorârea în vuiet și în multe limbi de foc a Duhului Sfânt. În aceasta, Teologul luând pe Fecioara a slujit ei cele după cuviință. Aceasta era maica tuturor bisericilor de demult din întreaga lume și tot aici a fost petrecerea Maicii lui Dumnezeu după Învierea Fiului din morți. În aceasta, așadar, acum fericita Fecioară s-a întins în prea fericit pat.

5. Dar ajungând aici cuvântul nostru, ca să vorbesc cu tot patosul, aprins de cel mai înflăcărat și fierbinte dor, cuprins de înfricoșare și cu lacrimi de har dăruitoare, ca și cum aș îmbrățișa acest pat fericit și iubit, plin de minuni, care a primit cortul cel de viață începător și care, prin apropierea de Fecioară, se împărtășește de sfințenie, pe însuși acest sfânt și prea sfânt și de Dumnezeu vrednic cort îmi părea că îl îmbrățișez cu propriile mâini. Și lipindu-mi ochii, și buzele, și fruntea, brațele și obrajii, am simțit atingerea de toate mădularele, ca și când trupul ar fi fost de față, întristându-mă că nu pot vedea cu ochii ceea ce însetam să văd și vedeam doar cu închipuirea. Și cum aș fi putut vedea ceea ce a fost ridicat în lăcașurile cele cerești? Dar destul despre acestea.

6. Fecioara Maria, Împărăteasa Apostolilor, a profeților și a Îngerilor care o înconjoară

Dar ce fel de cinstiri s-au săvârșit pentru ea atunci de către Cel ce odinioar-a rânduit cinstirea de părinți? Atunci, a chemat pe Apostolii săi împrăștiați în toate marginile lumii pentru minunata pescuire de oameni pe care prin feluritele limbi într-o unime ale Duhului Sfânt și prin undița cuvântului, i-a pescuit din adâncul înșelării la masa cerească a Cinei celei de Taină a sfintei unimi neclătite a nunților duhovnicești ale Mirelui ceresc, la ospățul împărătesc pe care Tatăl l-a gătit cu strălucire Fiului celui de o putere și de o ființă.

Așadar, prin dumnezeiască poruncă, norul, în chipul undiței, i-a mânat pe Apostoli ca pe niște vulturi la Ierusalim de la marginile pământului, grăbindu-i și adunându-i laolaltă. „Căci acolo unde este stârvul, acolo se adună și vulturii“ a spus Hristos, Care este Adevărul. Căci dacă El a rostit acestea cu privire la cea de-a doua mare pogorâre din cer a Lui, pe care mai dinainte a arătat-o, acest cuvânt a fost grăit mai dinainte așa, și în sens propriu, și nu trebuie înțeles nici aici altminteri, ca o figură retorică. Așadar, erau de față cei ce au văzut Cuvântul și cei ce au slujit Lui vor sluji acum și maicei Lui după cuviință, luând dar de la ea, ca o binecuvântare multslăvită și prea cinstită. Căci cine este undița care i-a tras către ea? Căci cine se îndoiește că ea este izvorul binecuvântării și revărsarea tuturor bunătăților? Erau prezenți împreună cu Apostolii și urmașii lor, și ucenicii acestora la liturghie și odată cu ei s-au împărtășit de binecuvântare și slujitorii lor, a căror osteneală a fost comună și ale căror roade au fost pe măsura ostenelii. A venit acolo și adunarea celor din Ierusalim, câtă a fost chemată de Dumnezeu.

Dar trebuia ca și mlădițele drepților și profeților din vechime să însoțească și ele acest alai împărătesc și să participe la el, adică cei care mai înainte vreme au vestit nașterea iubitoare de oameni a Cuvântului lui Dumnezeu, Care pentru noi S-a întrupat din această Fecioară.

Dar nici soborul îngerilor nu a rămas deoparte. Căci precum acesta era de voie supus Împăratului și, de aici, vrednic de cinstita Lui prezență, trebuia ca și pe Maica Lui după trup să o petreacă cu alai, cea cu adevărat fericită și prea fericită, cea mai presus de toate neamurile și decât toată zidirea. Stăteau toți în jurul ei, al celei care era strălucită de străluminările Duhului Sfânt și luminată de mărgăritarele razelor Lui, cu respect, cu frică și dor nețărmurit, ațintind asupra ei cea mai curată privire a cugetului lor.

Or, nici una dintre făpturi nu a rămas deoparte. Nici măcar una. Fiindcă nu există nici o făptură mai presus de altele și întru totul fără de asemănare, încât să nu primească a se smeri pe sine față de toți și să nu aducă slujire și cântare de laudă Maicii lui Dumnezeu.

7. Toată făptura slavoslovește minunile iubirii dumnezeiești și taina Întrupării

Aici se auzeau cuvântări de Dumnezeu insuflate și de Dumnezeu grăite. Dincolo răsunau cântări de psalmi și slavoslovii dreptmăritoare de Dumnezeu. Căci trebuia, mai presus de toate, să fie prea mărită nesfârșita bunătate mai presus de bunătate a lui Dumnezeu și sublimitatea măreției Lui, mai presus de orice măreție și nemărginita Lui Atotputernicie, mai presus de orice putere, blândețea și smerenia aceea a Lui față de noi, mai presus de toată înălțimea și de toată mărimea, bogăția cea mai presus de toată bogăția bunătății Lui necuprinse, noianul fără de sfârșit al iubirii Lui. Cum fără să Își manifeste propria Lui măreție, S-a pogorât la smerenia cea înălțătoare, Tatălui bineplăcând și Duhului, cum Cel mai presus de fire Și-a luat fire din pântece fecioresc în chip mai presus de fire, cum și Dumnezeu este, și om S-a făcut, dar rămâne Același, fiind amândouă deopotrivă. Cum nu a pogorât firea din dumnezeire și cum, luând asemănarea noastră, se împărtășește de trupul și sângele nostru. Cum Cel ce umple toate și Cel ce este mai presus de toate și care poartă toate prin cuvântul gurii Lui, a venit să sălășluiască la loc strâmt. Cum trupul materialnic și ca iarba câmpului al acestei fecioare prea slăvite a primit în sine focul mistuitor al dumnezeirii și l-a păstrat nemistuit ca aurul curat. Dar acestea s-au petrecut prin bunăvoirea lui Dumnezeu, fiindcă acolo unde binevoiește Dumnezeu toate sunt cu putință și sunt cu neputință dacă El nu voiește.

Dar cu privire la aceasta, râvna și osârdia au mișcat limbile lor spre cuvântări de laudă, dar nu ca să se întreacă unii pe alții în deșert – căci cugetul acesta ar fi slavă deșartă și departe de a fi bineplăcut lui Dumnezeu – ci pentru ca nimic să nu lipsească din râvna și puterea lor cu care pe Dumnezeu Îl slăvesc și pe Maica lui Dumnezeu o laudă.

8. Cântări ale sfintei Biserici din veac

Atunci Adam și Eva, strămoșii neamului omenesc, strigă cu glas mare și cu buze pline de bucurie: Tu, fericită fiică, ai dezlegat osânda căderii noastre! Tu, moștenind de la noi trup stricăcios, ne-ai odrăslit nouă veșmântul nestricăciunii! Tu, luând viață din firea noastră, ne-ai dat în schimb fericita viețuire și dezlegând chinurile și legăturile morții rupându-le, ai restabilit pentru noi viețuirea din vechime. Noi porțile Raiului am închis, dar tu calea către pomul vieții ne-ai

deschis. Din cele bune, prin noi au venit cele rele, iar prin tine din cele rele ni s-au întors nouă cele mai bune. Cum dar vei gusta moartea, tu, nepătată, fără prihană Fecioară? Tu, pod care treci de la moarte la viață și scară care urci la ceruri, adormirea ta liman al vieții veșnice s-a făcut. Cu adevărat, fericită ești tu, preafericită Maică! Cine oare dacă nu Cuvântul Care a fost purtat de tine și Care a pătimit, ar fi primit a face toate acestea?

Bate din palme și întreg soborul profeților: Tu ai adeverit profețiile noastre, tu ai adus nouă bucuria mult așteptată. Căci prin tine am fost dezlegați din legăturile morții. Vino la noi comoară dumnezeiască și de viață purtătoare, vino la noi, cei însetați, ceea ce setea noastră o potolești.

Dar mulțimea sfinților celor în trup nu este biruită nici ea în cuvânt, ci-i atrage atenția spre ea: Rămâi cu noi, mângâierea noastră, zicând, singura noastră alinare pe pământ, nu ne lăsa pe noi orfani, Maică, pe noi care, pentru dragostea Fiului Tău am răbdat primejdii. Căci pe tine te avem odihnă ostenelilor și răcorire trudelor noastre. Căci pentru tine, de voiești, este cu putință să rămâi la noi, iar dacă dorești să pleci nu afli nici o împiedicare. Dar dacă pleci, cortul lui Dumnezeu, dimpreună cu tine vrem să plecăm și noi, poporul tău numit cu numele Fiului tău. Pe tine te-am dobândit singură mângâiere pe pământ: căci ferice este a trăi împreună cu tine pe când erai vie și ferice este a muri împreună cu tine, acum când te-ai săvârșit la moarte. Dar de ce spunem „moarte“? Că până și moartea ta este viață, ba încă o viață mai bună și fără de asemănare mai presus de această viață. Cum dar ne va fi cu putință de răbdat viața aceasta, de nu te vom avea pe tine în mijlocul nostru, Fecioară?

9. Unele ca acestea, îmi pare, grăiau Apostolii împreună cu toată pliroma Bisericii către fericita Fecioară. Dar fiindcă o vedeau pe Maica Domnului grăbind spre săvârșirea din această viață și dornică de cealaltă, au început cântările de îngropare, plini de dumnezeiescul har și gura lor împrumutând-o Duhului, răpiți afară din trup, râvneau să plece împreună cu Maica lui Dumnezeu, care a plecat din această viață, și doreau să plece mai înainte de vreme, ca și când le-ar fi fost cu putință aceasta prin tăria doririi lor. Dar fiindcă toți își plătiră atât dorul, cât și datoria împletind cunună din multele și feluritele flori ale sfintelor cântări, își primeau în schimb binecuvântarea ca pe o comoară de Dumnezeu dăruită și așa primeau salutul cel mai de pe urmă și de bun rămas. Acestea erau, cât presupun, cugetările ce se grăiau între ei: cursul și făgașul trecător ale vieții prezente, pe de o parte și de cealaltă, [acestea erau] cele ce se puneau în lumină: tainele ascunse ale viitoarelor bunătăți.

10. Fiul vine în întâmpinarea Maicii Lui.

Apoi, într-un cuget cu acestea și urmând celor spuse și arătate, ca și cum le-ar întări și adeveri, s-a mai întâmplat ceva, pe cât mi se pare mie: venirea Împăratului la propriul Lui locaș, primind în dumnezeieștile Sale mâini fără de prihană sufletul acesteia sfânt, preacurat și nepătat. Iar ea, cred, a zis: *„În mâinile Tale, Fiul meu, încredințez duhul meu. Primește sufletul meu ce ți-a fost iubit pe care l-ai păzit curat. Ție Îți încredințez trupul meu și nu pământului, primește-l, păzindu-l al Tău, pe cel întru care ai binevoit a sălășlui, și născându-Te dintr-însul, l-ai păzit feciorelnic. Ridică-mă în sălașul cel ceresc, la Tine, pentru ca, acolo unde ești Tu, rodul pântecelui meu, să fiu și eu împreună cu Tine sălășluitor, căci către Tine mă grăbesc acum Cel ce, fără încetare fiind la Tatăl, Te-ai pogorât la mine. Tu fii mângâiere pentru plecarea mea fiilor mei aceștia ce însetează de Tine și pe care frați ai binevoit a-i numi. Adaugă-le lor binecuvântare la binecuvântarea dată prin punerea mâinilor mele.“*

Apoi, după ce a rostit astfel de cuvinte, a ridicat mâinile, pe cât îmi închipui, și a binecuvântat pe cei adunați și auzind pe Fiul: *„Vino, binecuvântată Maica Mea, întru odihna Mea. Ridică-te, vino, cea aproape de mine, cea mai frumoasă între femei, că iată, iarna a trecut și a venit vremea tăierii mlădițelor, prea frumoasă și prea apropiată, căci prihană nu este întru tine. Iar mireasma mirurilor tale este mai presus de toate miresmele.“*

Și Preasfânta Fecioară ascultând acestora și-a încredințat duhul în mâinile Fiului.

11. Trupul Fecioarei, izvor de vindecări

Și ce s-a petrecut atunci? Tulburarea și schimbarea stihiilor, pe cât îmi pare mie, glasuri de tunet și cântări vrednice de îngeri care-i aleargă înainte, o însoțesc și o urmează: unii străjuiau prea sfântul și fără de prihană suflet și o însoțeau cu osârdie pe cea care urca la ceruri, până ce Împărăteasa a stătut pe tronul împărătesc, iar alții înconjurau de pretutindeni dumnezeiescul și sfântul trup și prea măreau în cântări vrednice de îngeri pe Maica Domnului.

Dar în ce fel stăteau jur împrejurul acestui dumnezeiesc trup și cel mai sfânt? Cu frică, dor și cu lacrimi de bucurie, astfel o străjuiau și o înconjurau și astfel sârguiau în jurul cortului sfânt și atotbinecuvântat, sărutând mădularele lui, umplându-se de sfințenie la atingerea lui și de toată binecuvântarea. Atunci bolile se depărtau, cetele demonilor erau izgonite de pretutindeni până în cele mai de jos ale pământului. Văzduhul, tăria și cerul se sfințeau la înălțarea duhului, iar

pământul se sfințea prin punerea în mormânt a trupului. Dar nici firea apelor nu a rămas nepărtașă binecuvântării. Căci trupul a fost spălat cu apă curată, nu curățindu-l pe el, ci mai curând apa sfințindu-se prin atingerea lui. Atunci surzilor li s-a deschis auzul, șchiopilor li s-a dezlegat umbletul, orbilor li s-a redat vederea, păcătoșilor li s-a rupt prin credință zapisul păcatelor. Și apoi ce a urmat încă? Trupul cel prea curat a fost înfășurat în giulgiuri curate și îndată Împărăteasa a fost întinsă pe pat. Apoi sfeșnice s-au aprins și s-au adus miruri și s-au cântat imne, iar îngerii au cântat ei înșiși cu glasurile lor cântarea cea mai cuvenită lor, Axion esti, iar Apostolii și părinții de Dumnezeu purtători au cântat cântări bineplăcute Lui și insuflate de Duhul.

12. Strămutarea la viață a chivotului dumnezeiesc.

Atunci așadar, chivotul Domnului a fost ridicat din Munții Sionului, adică de pe cinstiții umeri ai Apostolilor a fost strămutat prin mijlocirea mormântului la cerescul locaş. Dar mai întâi a fost purtat prin mijlocul orașului, ca o mireasă prea frumoasă și prea înfrumusețată de strălucirea neapropiată a Duhului Sfânt și astfel a fost primită în locașul cel mai sfânt din grădina Ghetsimani de către îngerii care aleargă înainte-i, care o însoțesc și care o acoperă cu aripile și urmată de întreaga Biserică.

Și așa cum Împăratul Solomon la așezarea chivotului în Templul Domnului pe care l-a construit el însuși a chemat pe toți bătrânii lui Israel din Sion, „ca să aducă chivotul cu legea Domnului din cetatea lui David, adică din Sion, ... și au ridicat preoții chivotul și au adus chivotul și cortul adunării pe care le-au adus preoții și leviții. Iar regele Solomon împreună cu toată obștea fiilor lui Israel mergeau înaintea chivotului, aducând jertfe de boi și oi fără de număr. Și au băgat preoții chivotul cu legea Domnului în altar, la locul lui, în Sfânta Sfintelor din templu sub aripile heruvimilor.“

Așa și acum, la odihna chivotului celui inteligibil, nu al legii Domnului, ci al Însuși Ipostasului lui Dumnezeu, Cuvântul, Noul Solomon, Stăpânul păcii și Ziditorul cel prea înțelept al întregii lumi, al minților celor cerești, a adunat astăzi la un loc cetele cele mai presus de lume și căpeteniile Noului Legământ, pe Apostoli, zic, împreună cu poporul sfinților din Ierusalim. Și prin îngeri, sufletul Fecioarei este sălășluit în Sfânta Sfintelor însăși, cea în arhetip și cea adevărată și cerească și este așezat sub aripile celor patru animale, lângă tronul Lui, în partea cea mai dinlăuntru a catapetesmei unde cel dintâi Însuși Hristos a intrat cu trupul, iar de cealaltă parte, trupul este primit din mâinile Apostolilor de către Împăratul Împăraților și Domnul Domnilor Care îl umbrește cu strălucirea dumnezeirii

nevăzute și de toată adunarea sfinților care aleargă sârguind în întâmpinare, cântând cu sfinte glasuri și jertfind jertfe de laudă, până este așezat în mormânt ca într-o cămară de nuntă și din acesta îl strămută în desfătarea Raiului și la corturile cele cerești.

13. Minunea tămăduirii evreului hulitor

Dar s-a întâmplat să fie de față și unii iudei, câți nu erau cu totul neștiutori. Nu este nepotrivit, să amestecăm la istorisirea noastră ceea ce este transmis de buzele multora, ca și când am adăuga povestirii noastre sare și piper. Se spune așadar că, atunci când cei care purtau fericitul trup al Maicii lui Dumnezeu au ajuns la poalele muntelui, un evreu, rob al păcatului și fiind sub puterea înșelării, urmând pilda slujitorului Caiafei, (cel care a pălmuit dumnezeiasca și stăpâneasca față a lui Hristos Dumnezeu), făcându-se unealtă a diavolului și fiind purtat de un impuls irațional și plin de îndrăzneală, împins de furie drăcească, s-a strecurat lângă patul care purta trupul acela atotsfânt, de care îngerii se apropiau cu înfricoșare, și apucându-l cu amândouă mâinile, nebunește și fără de minte, îl trăgea ca să-l arunce la pământ. Acest atac s-a petrecut din pizma începătorului răutății, dar roada i-a fost pe măsura ostenelii, fiindcă strugurele a dat aguridă și a cules roadă vrednică de propria lui alegere; căci se spune că acolo i-au rămas mâinile. Și era de văzut cum cel care cu propriile mâini făcuse aceasta cu o neobișnuită îndrăzneală, s-a arătat îndată, în chip neobișnuit, fără mâini, până ce și-a schimbat socotința în credință și pocăință. Fără întârziere atunci cei care purtau pe umeri sicriul s-au oprit, iar nenorocitul, punându-și mâinile tăiate pe cortul cel de viață dătător și făcător de minuni, îndată s-a făcut teafăr și nevătămat. Căci se știe că și nenorocirea poate da naștere de multe ori la sfătuiri înțelepte și mântuitoare. Dar să revenim la istorisirea noastră.

14. III. Îngroparea în Grădina Ghetsimani, harurile ce vin din această taină

De aici au dus-o în locașul cel mai sfânt din Ghetsimani. Iarăși și aici urmară sărutări, îmbrățișări și laude, sfinte cântări, multe rugăciuni și plânsete, râuri de lacrimi izvorâte din dor și pline de îndurerare. Și era de văzut ploaie de lacrimi vărsate râuri. Și astfel trupul cel prea sfânt este așezat în prea slăvitul și prea minunatul mormânt. Și de aici, a treia zi, este ridicat în sălașurile cele cerești.

Căci nu era cuvenit ca acest locaș, acest izvor nesăpat, care a izvorât apa iertării, țarina cea nearată care a rodit pâinea cerească, via cea neudată a strugurelui celui fără de moarte, măslinul cel înfloritor și aducător de bună roadă al milei părintești, să fie înmormântat în adâncurile pământului. Dar așa cum trupul luat din aceasta

de Dumnezeu Cuvântul, trup sfânt și fără de prihană, a înviat a treia zi din mormânt, la fel și ea însăși a fost smulsă din mormânt și maica a fost strămutată la Fiul ei. Și așa cum El S-a pogorât la ea, la fel și ea a fost înălțată la El, într-un cort mai bun și mai desăvârșit, în cer.

Se cuvenea ca ceea ce în chip străin a primit în pântecele ei pe Dumnezeu Cuvântul să fie sălășluită în corturile dumnezeiești ale Fiului ei. Și așa cum a zis Fiul ei că întru cele ale Tatălui trebuie să fie, la fel și maica Lui trebuie să fie sălășluită în curțile împărătești ale Fiului și în curțile Dumnezeului nostru. Căci dacă în El este sălașul tuturor celor ce se veselesc, unde este sălașul celei ce este pricina însăși a veseliei?

Se cuvenea ca ceea ce la naștere a păzit nestricată fecioria, și trupul să îi fie păstrat nestricăcios și după moarte.

Se cuvenea ca pântecele care a purtat ca pe un prunc pe Ziditorul să petreacă în corturile cele dumnezeiești.

Se cuvenea ca mireasa cu care s-a nuntit Tatăl ceresc să fie sălășluită în cămările împărătești.

Trebuia ca ceea ce a văzut pe Fiul ei pe cruce și care a răbdat chinul de care a fost cruțată la naștere și a primit în inimă sabia, să Îl și vadă pe El șezând de-a dreapta Tatălui.

Se cuvenea ca Maica lui Dumnezeu să dobândească toate cele ale Fiului ei și să fie închinată și prea mărită ca Maică a lui Dumnezeu și roabă a lui Dumnezeu de către toată făptura.

Căci pururea moștenirea vine de la părinți la copii. Dar aici, cum spunea un înțelept din vechime, râurile sfinte curg îndărăt spre izvoare. Și Fiul a supus maicei întreaga făptură.

15. Realitatea concretă a Întrupării și a dumnezeieștii nașteri

Așadar, veniți ca și noi astăzi să prăznuim cum se cuvine Adormirea Maicii lui Dumnezeu, nu aducând naiuri și coribanți și orgiile misteriilor maicei zeilor mincinoși fiindcă așa numesc cei fără de minte, plăsmuind mituri obârșia zeilor lor: mamă a mai multor zei, în vreme ce cuvântul adevărului o arată fără nici un fiu. Aceștia sunt demoni și fantasme și umbre, care maimuțăresc jalnic ceea ce nu este,

având ajutor pentru aceasta prostia celor înșelați. Căci cum s-ar putea naște ceva netrupesc dintr-o unire proprie trupului? Și în ce chip va fi unit cu altul? Și cum ar putea fi Dumnezeu ceea ce mai înainte nu era, iar mai apoi a luat ființă? Că netrupesc este tot neamul demonilor este limpede tuturor și înșiși acelora care au ochii cei cugetători ai minții orbiți. Căci așa zice și Homer, arătând starea nevrednică de numirea de dumnezeu dată demonilor: (Zeul) Nu se hrănește cu pâine și vin rubiniu nu bea-n cupe - Astfel ei sunt fără sânge și–astfel se numesc fără moarte.

Nu mănâncă pâine, zice, nici vin înfierbântat nu beau, și pentru aceasta sunt fără sânge, adică sânge nu au și sunt numiți nemuritori. Și întocmai, bine zice și adevăr spune că sunt numiți. Căci sunt doar numiți nemuritori, dar ei nu sunt cu-adevărat așa cum sunt numiți, fiindcă ei sunt morți prin moartea răutății.

Dar noi, pentru care Dumnezeu este în adevăr ceea ce prea mărim, adică Dumnezeu adevărat, Care nu a venit din neființă la ființă, ci veșnic este din veșnicie, Care este mai presus de orice Pricină, de orice rațiune, și gândire, și timp, și ființă, iar pe Maica lui Dumnezeu o cinstim și o prea mărim, nu circumscriind ei nașterea dumnezeirii Lui celei fără de timp – căci nașterea Cuvântului lui Dumnezeu este fără de timp și împreună-veșnică cu Tatăl, ci mărturisim o a doua naștere prin Întruparea Lui de voie, și numai așa cunoaștem și mărturisim pe Maica Domnului pricina acesteia. Căci s-a întrupat Cel care din veac era fără trup, pentru noi și pentru mântuirea noastră, pentru ca cel asemenea să fie mântuit prin Cel Asemenea, și luând trup din această sfântă Fecioară fără unire bărbătească, El Însuși rămânând Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit fiind, Însuși rămânând Dumnezeu în trupul Lui, și om desăvârșit în dumnezeirea Lui mai presus de dumnezeire. Astfel, cunoscând-o pe Fecioara aceasta că este în adevăr Maica lui Dumnezeu, preacinstim acum cu laude sfântă Adormirea ei, dar nu o numim pe ea dumnezeu, departe de noi asemenea povești ale sofisticăriei elinești. De aceea și vestim moartea ei, dar în același timp o mărturisim pe ea Maică a lui Dumnezeu celui Întrupat.

16. Mijlocitoarea și împărțitoarea tuturor darurilor duhovnicești

Pe aceasta astăzi să o prăznuim cu sfinte cântări, noi, poporul lui Hristos care ne-am îmbogățit și a fi astfel, și a fi numiți cu numele Lui. Pe aceasta să o cinstim cu privegheri de toată noaptea. Pe aceasta să o veselim prin curăția trupului și a sufletului, pe ceea ce este singură curată la Dumnezeu mai presus de toată făptura. Căci cel asemenea este desfătare pentru cei asemenea. Pe aceasta să o slujim prin milostenie și prin milostenie față de cei nevoiași. Căci dacă Dumnezeu nu este

slujit prin nimic altceva decât prin milostenie, cine va susține împotrivă că Maica Domnului este cinstită și ea prin altceva decât prin cele asemenea cu acestea? Căci ea ne-a descoperit noianul negrăit al milostivirii lui Dumnezeu față de noi.

Prin ea s-a dezlegat războiul cel îndelung împotriva Ziditorului.

Prin ea au fost aplaudate de noi împăcările cu El și ne-au fost dăruite pacea și harul. Oamenii se unesc cu îngerii și noi cei mai înainte fără nici un preț, am devenit fii ai lui Dumnezeu. Din ea, via cea roditoare, am cules strugurele vieții. Din ea, am cules roada nestricăciunii. Ea s-a făcut pentru noi chezășuitoarea tuturor bunătăților: În ea Dumnezeu s-a făcut om și omul s-a făcut Dumnezeu.

Și ce este mai străin decât această străină minune? Ce este mai fericit decât această fericită stare? Tremur de frică, mă cutremur de cele ce spun. Împreună cu Miriam proorocița, o, suflete tinere, să-i cântăm în timpane, omorând mădularele noastre cele pământești. Căci acesta este timpanul cel duhovnicesc: să strigăm cu strigare însuflețită în fața chivotului Domnului Dumnezeu și vor cădea zidurile Ierihonului, adică zidurile potrivnice ale puterilor vrăjmașe. Împreună cu David să dănțuim înaintea Duhului. Chivotul Domnului astăzi și-a aflat odihna. Împreună cu Gavriil, mai-marele voievod al oștilor cerești, să strigăm: „Bucură-te, ceea ce ești plină de daruri, Domnul este cu tine!“ Bucură-te, comoara necheltuită a bucuriei, bucură-te, untdelemn care alini durerea, bucură-te, leacul a toată întristarea inimii, bucură-te, ceea prin care moartea a fost izgonită și prin care s-a adus viața.

17. Lauda mormântului, izvor de minuni și tămăduiri

Iar tu, mormânt sfânt și cel mai sfânt după mormântul cel de viață începător al Stăpânului, care a fost izvorul învierii – ca să-ți vorbesc ca unei ființe-nsuflețite – spune-mi: Unde este aurul neamestecat pe care mâinile Apostolilor întru tine l-au încuiat? Unde este comoara cea necheltuită? Unde este pântecele cel primitor de Dumnezeu? Unde este masa cea însuflețită? Unde este cartea cea nouă nescrisă de mână, pe care în chip de negrăit Dumnezeu-Cuvântul a scris-o? Unde adâncul harului? unde noianul de vindecări? Unde izvorul cel pricinuitor al vieții? Unde este trupul Născătoarei de Dumnezeu cel multînsetat și multiubitor de Dumnezeu?

- Pentru ce căutați în mormânt pe cea care a fost ridicată la corturile cele cerești? Pentru ce îmi cereți mie să plătesc eu certările pazei? Nu-mi stă în putere să mă împotrivesc dumnezeieștilor porunci. Căci trupul cel sfânt lăsând giulgiurile, și dăruindu-mi mie sfințenia lui, umplându-mă de bună mireasmă și de mir și făcând din mine în loc de mormânt templu dumnezeiesc, acest trup a fost luat și dus

străjuit de îngeri și arhangheli și de toate puterile cerești. Acum și pe mine îngeri mă înconjoară. Acum dumnezeiescul har sălășluiește întru mine. Iar eu m-am făcut spital vindecător pentru cei aflați în suferință, izvor de tămăduiri veșnic, eu m-am făcut izgonitorul demonilor. Eu m-am făcut cetate de scăpare pentru cei prigoniți. Apropiați-vă cu credință, popoare, și beți din râul îmbelșugat al harurilor! Dobândind neîndoită credință, apropiați-vă!

„Voi cei însetați, apropiați-vă de izvor" a poruncit Isaia, „iar cei ce nu aveți argint, veniți de cumpărați fără nici un preț". Eu tuturor am strigat porunca Evangheliei: „Cel ce însetează de vindecare, de boli, de izbăvire de patimi sufletești, dezlegare de păcate, izbăvire din toată ispita, de odihna Împărăției Cerurilor, apropiați-vă toți cu credință de mine și adăpați-vă din izvorul harului celui cu multe puteri și multe haruri binefăcătoare! Căci așa cum energia apei, a pământului, a aerului și a soarelui plin de raze, una și simplă fiind, în fiecare participând în chip diferit, schimbându-și firea cu cea a elementului corespunzător, la fel cum din vie se face vinul, iar din măsline uleiul, la fel și harul, simplu și unul fiind, în chip diferit și corespunzător cu nevoia fiecăruia, împărtășește lucrarea sa celor ce participă la el, fiindcă eu nu am harul prin firea mea proprie. Căci orice mormânt e plin de toată duhoarea și răspândește întristare și este vrăjmaș bucuriei. Dar eu am primit mir de mult preț și mă împărtășesc de buna lui mireasmă - un mir atât de mirositor și de puternic, încât și printr-o mică atingere dăruiește o împărtășire din el care nu trece. Căci cu adevărat neschimbăcioase sunt dumnezeieștile harisme. Am primit întru mine drept oaspete pe izvorul bucuriei și m-am îmbogățit veșnic de izvorârea lui.

18. Mărturie din Istoria lui Euthymie

Vedeți, părinți iubiți și frați, tot ce ne împărtășește nouă cinstitul mormânt? Și că acestea așa sunt într-adevăr este scris și În Istoria Euthymiacă în al treilea Cuvânt de la capitolul 40, cu aceste cuvinte: „S-a spus mai sus că cea între sfinți, Împărăteasa Pulheria a ridicat lui Hristos mai multe biserici în Constantinopol. Una dintre acestea este și cea construită în Vlaherne la începutul domniei lui Marchian, închinată sfintei Adormiri. Aceștia, așadar, construind acolo sălaș cuvios de închinare Preasfintei și Preamăritei Născătoarei de Dumnezeu și Pururea Fecioarei Maria, și împodobind-o cu toată podoaba, căutau trupul preasfânt și de viață primitor al Maicii lui Dumnezeu. Și chemându-i pe Iuvenalie, Arhiepiscopul Ierusalimului, și pe episcopii Palestinei de atunci să vină în cetatea împărătească pentru sinodul din Chalcedon care se ținea atunci, ziseră acestora: „Am auzit că este la Ierusalim cea dintâi și aleasă biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioarei Maria în locul numit Ghethsimani și acolo este trupul ei cel de

viață dătător pus în raclă. Noi vrem să aducem aceste sfinte moaște aici, spre păzirea acestei cetăți de scaun a Împăratului."

Iuvenalie însă răspunse: „În sfânta și de Dumnezeu insuflata Scriptură nu se face referire la sfârșitul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Maria, dar noi din cea mai veche și mai neîndoielnică tradiție, am aflat că, în vremea slăvitei ei Adormiri, sfinții Apostoli, care străbăteau pământul pentru mântuirea neamurilor, cu toții dimpreună, s-au adunat într-o clipită, fiind răpiți în văzduh și purtați până la Ierusalim și odată ajunși lângă Maica Domnului, au avut vedenie de îngeri și a fost auzită o imnodie dumnezeiască a celor mai înalte cete îngerești și puteri. Și astfel, cu dumnezeiască și cerească slavă, în mâinile lui Dumnezeu și-a încredințat sfântul ei suflet în chip negrăit. Iar trupul ei cel de Dumnezeu primitor, însoțit și petrecut la mormânt de cântări îngerești și apostolești, a fost pus în mormânt în Ghethsemani. În acel loc, timp de trei zile au fost văzuți îngerii străjuind și cântând neîncetat. Dar după a treia zi, când au încetat cântările îngerești, venind Apostolii la mormânt, Toma, care era unul dintre ei și care a lipsit, dar care abia a treia zi a ajuns și el, fiindcă voia să se închine sfântului trup de Dumnezeu primitor, au deschis mormântul. Dar trupul ei cel mult slăvit nu au putut nicidecum a-l găsi, ci au aflat numai giulgiurile de înmormântare și acestea erau pline de negrăită mireasmă. Au închis apoi la loc mormântul. Și uimiți de minunea acestei taine, numai aceasta au putut conchide că Cel ce a binevoit să se întrupeze după propriul ipostas din ea și să se nască cu trupul, Dumnezeu Cuvântul și Domnul slavei, Care și după naștere a păzit nestricată fecioria ei, la fel, și după ieșirea din viața de aici a Maicii Lui, Însuși a binevoit să-i cinstească acest trup neîntinat și fără de prihană prin nestricăciune și prin mutarea la Viață, mai înainte de Învierea obștească și sobornicească.

Erau atunci împreună cu Apostolii și prea cinstitul Timothei, Apostol și episcop-primat al Bisericilor din Efes, Dionisie Areopagitul, după cum însuși mărturisește în discursurile către Timotei cu privire la fericitul Ierotei și el prezent atunci acolo, zicând așa: „Fiindcă, pe lângă toți ierarhii noștri de Dumnezeu inspirați, și noi, precum știi, și toți învățătorii de taine, și el și mulți dintre sfinții noștri frați ne-am adunat spre contemplarea trupului de viață începător. Erau de față și Iacob, ruda Domnului, și Petru, cea mai înaltă și mai venerabilă culme a Teologilor. Apoi s-a socotit potrivit după vederea aceea înaltă ca toți ierarhii să slăvească, pe cât era cu putință fiecăruia, bunătatea nesfârșită în tărie a acelei puteri thearhice. Căci el (Ierotei) era mai presus de toți, după Teologi, (id. est, Apostoli), din câte știu, decât toți ceilalți ierurgi, fiind cu totul răpit, cu totul ieșit din sine și pătimind în desăvârșită unire cu cele cântate, astfel încât era socotit de toți cei care îl auzeau, de toți care îl vedeau și cunoșteau, ca fiind un dumnezeiesc și inspirat cântăreț. Dar

pentru ce îți vorbesc eu ție despre cele teologhisite acolo? Căci dacă eu însumi răpindu-mă, uitam de mine, de multe ori aflam de la tine, reascultându-le, unele părți din acele cântări insuflate de Dumnezeu.“

Și auzind aceasta împărăteasa i-a cerut Arhiepiscopului Iuvenalie acea sfântă raclă cu sfântul acoperământ al slăvitei și Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Maria, cerându-le lor să îl trimită negreșit și după ce au primit acoperământul l-au pus în cinstitul Paraclis al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Și atât despre asta.

19. Imitarea Sfintei Fecioare

Iar noi ce răspundem sfântului mormânt? Căci harul tău este nesfârșit și veșnic, dar dumnezeiasca putere nu este țărmurită de locuri, nici binefacerile Maicii lui Dumnezeu nu au limită. Căci dacă s-ar mărgini numai la mormânt, darurile s-ar împărți la puțini oameni. Dar așa ele sunt împărțite fără opreliște până la toate marginile lumii. Așadar, mintea noastră să o gătim cămară Născătoarei de Dumnezeu. Dar cum va fi cu putință aceasta? Ea Fecioară este și iubește fecioria, curată este și iubitoare de curăție. Dacă deci ne vom curăți și la minte, și la trup, vom dobândi harul ei sălășluit în noi înșine. Căci ea fuge de orice întinăciune și se scârbește de noroiul patimilor. Se scârbește de lăcomie. Urâciunile rușinoase ale curviei le urăște, iar de gândurile spurcate ale acesteia se ferește ca de niște pui de vipere. Nu suferă cuvinte rușinoase și ușuratice și cântări necuviincioase, se scutură de orice parfumuri desfrânate.

Urăște umflarea în pene și nu îngăduie cearta și neomenia. Se întoarce de la slavă deșartă și de la osteneala zadarnică pornită din mândrie. Se pune potrivnică mândriei, urăște ținerea de minte a răului - potrivnica mântuirii. Și orice răutate o socotește ca un venin ucigător. În schimb, se bucură de toate cele potrivnice acestora. Căci cele potrivnice se tămăduiesc prin cele potrivnice. Se desfată de post și de înfrânare și de cântări de psalmi. Se însoțește cu curăția, fecioria și înfrânarea. Și cu acestea a făcut pace veșnică și pe acestea le îmbrățișează cu înțelepciune. Cu pacea și blândețea își străjuiește cugetul, îmbrățișează dragostea, mila și smerenia, ca pe propriii copii. Și ca să spun pe scurt, se întristează pentru orice patimă rea, pentru orice josnicie, dar se bucură de orice virtute ca de un dar.

Dacă așadar și noi ne vom abate cu râvnă de la relele de la început și vom iubi cu toată osârdia virtuțile și pe acestea ni le vom face prietene, va veni aproape de noi, la proprii ei slujitori, aducând cu ea toată pleiada de bunătăți și pe Hristos, Fiul ei, pe Împăratul și Domnul Îl va aduce cu sine să sălășluiască în inimile noastre, Căruia fie slava, cinstea, puterea, mărirea și marea cuviință a slavei Sale, împreună

cu cel fără de început al Său Părinte și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

traducere Paraschiva Grigoriu

Prosopopeea mormântului Maicii Domnului din Ghetsimani, alcătuită de Sfântul Ioan Damaschinul

Maica Domnului Ierusalimiteanca - Mormântul Maicii Domnului din Ghetsimani - Ierusalim

Iar tu, mormânt sfânt şi cel mai sfânt după mormântul cel de viaţă începător al Stăpânului, care a fost izvorul învierii – ca să-ţi vorbesc ca unei fiinţe-nsufleţite – spune-mi: Unde este aurul neamestecat pe care mâinile Apostolilor întru tine l-au încuiat? Unde este comoara cea necheltuită? Unde este pântecele cel primitor de Dumnezeu? Unde este masa cea însufleţită? Unde este cartea cea nouă nescrisă de mână, pe care în chip de negrăit Dumnezeu-Cuvântul a scris-o? Unde adâncul harului? unde noianul de vindecări? Unde izvorul cel pricinuitor al vieţii? Unde este trupul Născătoarei de Dumnezeu cel multînsetat şi multiubitor de Dumnezeu?

- Pentru ce căutaţi în mormânt pe cea care a fost ridicată la corturile cele cereşti? Pentru ce îmi cereţi mie să plătesc eu certările pazei? Nu-mi stă în putere să mă împotrivesc dumnezeieştilor porunci. Căci trupul cel sfânt lăsând giulgiurile, şi dăruindu-mi mie sfinţenia lui, umplându-mă de bună mireasmă şi de mir şi făcând din mine în loc de mormânt templu dumnezeiesc, acest trup a fost luat şi dus străjuit de îngeri şi arhangheli şi de toate puterile cereşti. Acum şi pe mine îngeri mă înconjoară. Acum dumnezeiescul har sălăşluieşte întru mine. Iar eu m-am făcut spital vindecător pentru cei aflaţi în suferinţă, izvor de tămăduiri veşnic, eu m-am făcut izgonitorul demonilor. Eu m-am făcut cetate de scăpare pentru cei prigoniţi.

Apropiaţi-vă cu credinţă, popoare, şi beţi din râul îmbelşugat al harurilor! Dobândind neîndoită credinţă, apropiaţi-vă!

„Voi cei însetaţi, apropiaţi-vă de izvor” a poruncit Isaia, „iar cei ce nu aveţi argint, veniţi de cumpăraţi fără nici un preţ”. Eu tuturor am strigat porunca Evangheliei: „Cel ce însetează de vindecare, de boli, de izbăvire de patimi sufleteşti, dezlegare de păcate, izbăvire din toată ispita, de odihna Împărăţiei Cerurilor, apropiaţi-vă toţi cu credinţă de mine şi adăpaţi-vă din izvorul harului celui cu multe puteri şi multe haruri binefăcătoare!

Căci aşa cum energia apei, a pământului, a aerului şi a soarelui plin de raze, una şi simplă fiind, în fiecare participând în chip diferit, schimbându-şi firea cu cea a elementului corespunzător, la fel cum din vie se face vinul, iar din măsline uleiul, la fel şi harul, simplu şi unul fiind, în chip diferit şi corespunzător cu nevoia fiecăruia, împărtăşeşte lucrarea sa celor ce participă la el, fiindcă eu nu am harul prin firea mea proprie. Căci orice mormânt e plin de toată duhoarea şi răspândeşte întristare şi este vrăjmaş bucuriei. Dar eu am primit mir de mult preţ şi mă împărtăşesc de buna lui mireasmă - un mir atât de mirositor şi de puternic, încât şi printr-o mică atingere dăruieşte o împărtăşire din el care nu trece. Căci cu adevărat neschimbăcioase sunt dumnezeieştile harisme. Am primit întru mine drept oaspete pe izvorul bucuriei şi m-am îmbogăţit veşnic de izvorârea lui.

Foto: Laura Enache
Traducere și adaptare: Laura Enache

(Sursa: Sfântul Ioan Damaschinul, Omilia a 3-a la Adormirea Maicii Domnului Lauda mormântului, izvor de minuni şi tămăduiri)

Sfântul Modest al Ierusalimului - Cuvântul de laudă la Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre și pururea Fecioarei Maria

O, prea fericită Adormire a preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, care după naștere Pururea Fecioară te-ai arătat și nici în mormânt nu ai pătimit stricare trupului celui primitor de Dumnezeu, fiind păzită de Cel ce mai- nainte a venit din tine, de Mântuitorul Hristos!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care duhurile și sufletele drepților celor ce s-au săvârșit au fost învrednicite de dumnezeiască, veșnică mângâiere de la Hristos!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care în taină suntem reziditi și ne facem biserică a lui Dumnezeu!

O, prea fericită și binecuvântată Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care a venit îndoită vindecarea a toată lumea, trupească și sufletească, spre însănătoșirea de obște a fãpturii întregi.

O, fericită Adormire a Născătoarei de Dumnezeu, prin care s-a prea slăvit și s-a fericit neamul nostru omenesc întru Hristos Dumnezeu, căci trupul Lui nedespărțit de dumnezeirea Lui este și cântat, și închinat de către cele cerești, pământești și de cele de sub pământ, precum este scris!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care am luat dezlegare fărădelegilor noastre și ne-am izbăvit de tirania celui viclean!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care toate se înnoiesc și toate cele pământești se unesc cu cele cerești, cântă și strigă împreună cu acestea: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, întru oameni bunăvoire!"

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care s-a arătat nesfârșita iubire de oameni a dumnezeirii celei întreit ipostatice, care se revarsă către noi făcând minuni prin puterile cele cerești și pe noi ridicându-ne spre mărturisirea și cântarea neîncetată a negrăitei milostiviri și a bunătății ei celei mai presus de bunătate!

O, prea fericită Adormire a Maicii lui Dumnezeu și Fecioarei, despre care profeții și drepții Vechiului Testament au strigat în trâmbița lor cuvântătoare de Dumnezeu, râvnind să ajungă mult însetată ziua aceasta, întru care a venit din tine Mântuitorul, Cel ce îi izbăvește pe ei din legăturile fără de scăpare ale iadului!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei și fără de prihană Născătoare de Dumnezeu, prin care Dumnezeu pe pământ fiind și om făcându-Se în cer cu trupul, nedespărțit și fără de schimbare, din milă pentru oameni și din iconomia mântuirii! Căci pe cea care odinioară a auzit: „Pământ ești și în pământ te vei întoarce", pe aceasta a îmbrăcat-o Hristos Dumnezeu și a stătut la dreapta Tatălui, mai presus de Heruvimi și de Serafimi, Tronuri, Puteri și Domnii, Purcederi și Începătorii, Arhangheli și Îngeri.

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care ne-am îmbrăcat în Hristos și ne-am învrednicit a ne face fiii lui Dumnezeu!

O, prea fericită și binecuvântată Adormire a Preacinstitei Maici a lui Dumnezeu, prin care via cea adevărată a odrăslit din ea pe prea slăviții Apostoli, ca niște mlădițe, răspândiți până la marginile pământului și care au împânzit lumea întreagă cu roada credinței și a evlaviei și cu minunile lor!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, prin care, după ce Hristos a strălucit lumina supradumnezeiască izvorâtoare a luminii celei veșnice, sfinții mucenici s-au aprins în lume de la El ca niște luminători, ca niște sfeșnice și candele, făcându-se de un chip cu El și părtași patimilor Lui, cei care au

mărturisit-o pe ea Născătoare de Dumnezeu cu prețul sângelui lor, și care au primit de la El cununile dreptății!

O, prea fericită Adormire a Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, pentru care îngeri și arhangheli s-au pogorât din înălțime și pentru care dreptmăritorii de Dumnezeu Apostoli au venit de la capătul pământului, cum numai Dumnezeu știe, Cel ce în chip de preot de la marginile lumii i-a adunat preoți, pentru slujirea tainei prea sfintei slujbe a Adormirii Maicii Sale, plinind astfel El Însuși prin aceasta vechea rânduială mosaică dată de El, prin care era statornicit ca fiii să cinstească pe părinți, El care prin fire este vrednic de această cinstire, Prea bunul și prea cinstitul nostru Stăpân și Părinte.

Bucură-te, prea însetată de Dumnezeu, biserică însuflețită a Celui Preaînalt, nedespărțit de Înălțime, întru care S-a sălășluit Înțelepciunea enipostatică cea nezidită a lui Dumnezeu Tatăl, Care a zidit templul trupului Lui, Hristos, Cel ce și-a aflat odihnă întru tine, spre mântuirea lumii, și Care acum binevoiește a te primi pe tine în prea slăvita și veșnica Lui odihnă!
Bucură-te, Preasfântă, Născătoare de Dumnezeu, că Împăratul slavei, Domnul Iisus, Cel ce te-a ales pe tine, ca să fii Împărăție cuvântătoare pe pământ, ca prin tine să ne dăruiască nouă Cereasca lui Împărăție, întru care mai dinainte a rânduit ca tu să fii cu trupul în nestricăciune și mai prea slăvită decât toate cerurile, spre slava Tatălui și a Duhului lui.

Bucură-te, ajutorul cel dumnezeiesc pururea dăruit celor evlavioși, din care Hristos a luat firea noastră și a înălțat cornul mântuirii pentru noi, vestindu-ne nouă cuvântul adevărului Lui în neam și în neam. Căci cu adevărat îi izbăvește pe ei din toată întristarea pe cei ce te mărturisesc pe tine Născătoare de Dumnezeu, Dumnezeu cel ce te-a rânduit pe tine să fii lângă El, ca să mijlocești pentru noi.

Bucură-te, fiică a dreptului Ioachim și a Anei și Maică a lui Dumnezeu, Cel ce a făcut toate, ceea ce ai fost de El chemată la veșnica și fericita Lui odihnă, mai înaltă decât toate cetele celor fericiți de pe pământ și din ceruri.

Bucură-te, izvor de tămăduiri, care ai izvorât pe însuși Hristos, tămăduitorul a toată boala și neputința, Cel ce izvorăște izvoarele îmbelșugate cele de taină ale harului Preasfântului și de viață dătătorului Său Duh, spre viață veșnică, trimis să te adape pe tine spre veșnica Lui odihnă.

Bucură-te, prea slăvită Maică a luminii celei veșnice, a Celui care prin fire este Dumnezeu adevărat și Care, strălucind din tine, a venit în firea noastră pe pământ,

și a însemnat peste noi lumina feței Sale. De Care ai fost chemată cu slavă și cu har dumnezeiesc să stai înainte în lumina celor vii.

Bucură-te, scăpare către Dumnezeu a muritorilor care ai născut pe Cel ce a luat dintru tine cele ale noastre și Care este scăparea și puterea noastră, Care pentru noi a săvârșit mari tămăduiri și minuni în lume pentru sporirea taberei celei alese a creștinilor, Care te-a numit pe tine, o, fericită, Fecioară, spre legământ și chezășie veșnică a milostivirii și iubirii Lui de oameni, Care a venit la noi prin tine.

Bucură-te, vistierie de la Dumnezeu a Împărăției cerești, întru care a fost păzit Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii, Care pentru prăznuirea comuniunii sfinților îngeri cerești și a muritorilor de pe pământ, a fost rânduit să fie adus jertfă fără prihană în Biserica de sus a celor întâi născuți.

Bucură-te, Maică Preasfântă a Mântuitorului și Dumnezeului nostru, Care prin tine a venit la noi, iar noi la El, și că te-a învrednicit pe tine a fi slăvită cu adevărat și mai cu seamă Născătoare de Dumnezeu și să fii închinată de toți credincioșii de pe pământ, iar acum și în ceruri de sfinții îngeri ca Preacuvioasă Maică a Stăpânului lor.

Bucură-te, Preasfântă Maică, Pururea Fecioară, ceea ce ai născut pe Hristos Cel ce S-a întrupat din tine de la Duhul Sfânt, Fiul lui Dumnezeu, desăvârșit cu dumnezeirea și desăvârșit cu omenitatea. Așadar pe Cel ce, ca Dumnezeu, binevoiește și lucrează în două firi, voințe și energii, dar voiește și lucrează și ca om, pe Unul și același Care are ființă/ persoană în amândouă firile, în chip neamestecat și nedespărțit, către care venind cu îndrăznire de maică, pe Acela îmbunează-L să păzească Biserica Lui.

Bucură-te, curată, fără de prihană Născătoare de Dumnezeu, căci Cel ce dintru înălțime S-a sălășluit în pântecele tău, Domnul Dumnezeu, nelăsând cerurile, ca Unul care în patrie pământească necircumscris a venit, Însuși te-a învrednicit pe tine să vii din această patrie pământească vremelnică la patria cerească veșnică, mai bună, pe care a dăruit-o prin tine și sfinților Lui, ca una râvnită de ei.

Bucură-te, altarul milei cel mai sfânt și de Dumnezeu zidit dintru care s-a revărsat Mila întregii lumi și Mântuitorul Hristos Dumnezeu. Căci din tine, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, îmbrăcând de la Duhul vălul sfântului Său trup din Sfânta Sfintelor, a venit Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec, precum este scris. Cel ce a rânduit a te primi la Sine, Cel ce dă pururi și prin mijlocirea ta împarte lumii mare milă.

Bucură-te, Marie, rai cuvântător și prea strălucit, ca una care de la Duhul Sfânt ai odrăslit rodul vieții și al nemuririi, Cel născut din Dumnezeu Tatăl mai înainte de veci, pe Hristos, Dumnezeul nostru. De Care și noi împărtășindu-ne cu dreaptă credință ortodoxă suntem făcuți vii întru El, Care te-a sălășluit pe tine cu trup nestricăcios în grădina Raiului şi prin tine ne-a deschis și nouă intrare în ea.

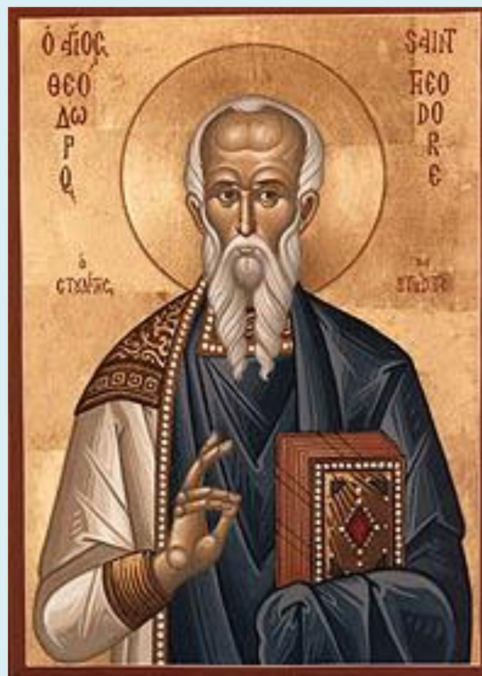
Bucură-te Stăpâna celor ce te cântă, Preasfântă Fecioară și Maică, prin care Dumnezeu peste toată făptura, Preasfântul și Preabunul Stăpânul nostru, unindu-Se cu firea noastră a muritorilor, printr-o unire cu totul în afară de păcat, a binevoit a veni în lume, și să ne facă pe noi părtași firii lui dumnezeiești prin harul înfierii, Care te-a dăruit pe tine cu dar, spre a-i fi lui cetate cuvântătoare, acum te cheamă pe tine Domnul puterilor în cetatea Lui.

Bucură-te portul cel prea înfrumusețat și prea strălucit, ceea ce de Dumnezeu ai fost arătată Născătoare de Dumnezeu. Căci omenitatea cea înviforată în marea vieții acesteia se mântuiește întru tine și prin tine au fost dobândite în schimb darurile și veșnicele bunătăți de la Cel ce acum te slăvește pe tine în vremea de acum și Cel ce te-a prea mărit pe tine în vecii vecilor. Amin.

traducere Paraschiva Grigoriu

(Sfântul Modest al Ierusalimului, din Cuvântul de laudă la Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre și Pururea Fecioarei Maria - PG, t. 86, 3277.)

Sfântul Teodor Studitul - Cuvântul de închinăciune la Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioară Maria

Glas de trâmbiță și sunet de corn, care să răsune mai puternic și să răzbată până la margini, cerând cu silință cuvântul pentru bunăvestirea sfintei zile de astăzi, de gurile sfinților mai înainte vestită, o, vrednici bărbați, se primejduiește fiind silit a ieși din organul nostru glăsuitor care este atât de neputincios și de slab! Dar Împărăteasa și Doamna noastră a tuturor, ca una care nu este iubitoare de slavă, fără îndoială că va primi de îndată și acest cuvânt de acum al robului ei, scurt și sărăcăcios precum al nostru, cum primește cuvântările cele mari și pline de strălucire ale celor ce grăiesc înalt, fiindu-ne nouă binevoitoare blândă pentru rugăciunile Stăpânului nostru, tocmai fiindcă la un singur lucru ia aminte ceea ce este singură bună: la bunătatea intenției noastre.

Dar veniți la mine, adunați-vă, toată făptura de sub cer, câți sunteți păstori ierarhi și preoți, cei din sihăstrii și obști sau chinovii, câți sunteți împărați sau în dregătorii, bărbați și femei, flăcăi și fecioare, de orice neam și de orice seminție sau limbă, și toată adunarea care este îmbrăcată cu veșmintele virtuților, încinsă cu mantie cu ciucuri de aur și împistrită, să se apropie, ca să prăznuiască cu strălucire sărbătoarea Mariei, Născătoarea de Dumnezeu, îngroparea și pogorârea ei în mormânt. Căci s-a mutat din tărâmul de aici și se apropie de munții cei veșnici muntele Sionului celui adevărat, întru care Dumnezeu a binevoit să sălășluiască, după cântarea psalmistului.

Astăzi, așadar cerul acesta pământesc, care se înfășoară în mantia nestricăciunii, se mută la viața cea dăinuitoare mai bună și mai înaltă. Astăzi, luna cea inteligibilă de Dumnezeu luminată se cunună cu soarele dreptății și părăsește această viață de acum vremelnică, pentru ca, răsărind împreună cu El, să strălucească cu puterea nemuririi.

Astăzi, chivotul sfințirii cel ferecat cu aur și de Dumnezeu făurit este înălțat din corturile cele pământești și mutat în Ierusalimul cel de sus, spre odihnă fără de sfârșit. Iar strămoșul Domnului David, ca dintr-o alăută cântându-ne nouă, strigă cu glas mare: „Aduce-se-vor zice fecioare Împăratului," adică suflete în urma ei se vor aduce Ție.

Astăzi, Născătoarea de Dumnezeu, deschizându-ne ochii noștri cei simțitori, ni-i întărește pe cei cugetători, ca pe niște luminători mari și strălucitori, nu spre a apune, ci spre a priveghea și spre a îmblânzi chipul lui Dumnezeu pentru izbăvirea lumii. Acum buzele cele de Dumnezeu mișcate oarecând sunt pecetluite pentru rostirea cuvântului, ca să se deschidă gură pururi grăitoare și mijlocitoare pentru tot neamul.

Astăzi, și-a împreunat pe piept palmele cele trupești și de Dumnezeu purtătoare și își ridică mâinile pururea, ca una ce s-a făcut nestricăcioasă, către Stăpânul pentru acoperirea întregii lumi. Acum chipul cel firesc și ca soarele luminos s-a ascuns, ca să strălucească cu raze nepieritoare din icoana ei cea zugrăvită și adusă înainte poporului, spre sărutarea binefăcătoare a închinării smerite, deși ereticii nu vor aceasta, cu toate că porumbița cea prea curată, fiind unită cu cele de sus, nu încetează, prin icoana ei, a purta grijă de cele de jos. Și chiar dacă a ieșit din trup, cu duhul este cu noi. Fiind înălțată la ceruri izgonește pe demoni, mijlocind la Domnul cele pentru noi. Căci odinioară prin strămoașa noastră Eva, moartea, intrând în lume, a pus stăpânire pe întreg neamul omenesc, iar acum vorbind cu această fericită fiică a Evei, s-a tras îndărăt, biruită chiar de acolo de unde a primit puterea asupra neamului omenesc.

Să se bucure așadar neamul femeiesc că a moștenit slavă în locul disprețului. Să se veselească Eva, fiindcă nu mai este nicidecum blestemată, de vreme ce a odrăslit pe Maria, roada binecuvântării. Să sălteze întreaga făptură, cea adăpată acum în chip tainic de undele nestricăciunii care izvorăsc veșnic din izvorul fecioriei, și care și-a potolit acum setea cea de la început, aducătoare de moarte. Unele ca acestea se prăznuiesc de noi astăzi, unele ca acestea sunt cele cântate pe care ni le dăruiește nouă floarea care a înflorit pe Hristos, rădăcina lui Iesei cea mult lăudată, toiagul lui Aaron cel sfânt, Raiul cel cuvântător al pomului vieții, pajiștea cea

însuflețită a miresmelor fecioreşti, via cea înflorită, de Dumnezeu lucrată care a odrăslit strugurele care a dat picătura vieții, tronul cel înalt și prea înălțat heruvimic al Împăratului tuturor, locașul cel plin de slava Domnului, sfântă catapeteasmă a lui Hristos Arhiereu, locaşul răsăritului celui plin de strălucire care a adormit în pace și cu dreptate. Zic care a adormit şi nu care a murit, care s-a mutat la viață, iar nu care a lepădat ocrotirea neamului omenesc.

Dar cu ce cuvânt așadar vom sta de față la slujba ei noi, care suntem cu totul în uimire, neputând cugeta, neputând grăi, care ne tulburăm cugetul, zugrăvind taina acesta, fiindcă este străină și înaltă și mai presus de orice cugetări. Dar nu fiindcă acestea sunt în acord şi se potrivesc cu celelalte, ci ca să aducem dovezile care ne sunt nouă la îndemână, nu numai din cele pe măsura noastră, ci și din cele care sunt mai presus de noi. Și, luând în considerare în chip evlavios cele privitoare la tine, îți lăsăm ție uneia cele ce sunt mai presus de înțelegerea omenească. Prin urmare, s-a împăcat cu Dumnezeu firea omenească prin naşterea ta cea negrăită.
Dar cum e cu putință să înțeleagă cineva o fecioară care zămislește fără de sământă bărbătească? O străină minune! Pe cea care ca o maică a născut prunc o vezi fecioară nestricată, fiindcă Dumnezeu este Cel ce S-a născut dintr-însa! Așa și la străina ei adormire cea purtătoare de viață. Mutându-te la celelalte de dincolo, în chip potrivit, singură ai dobândit nestricăciunea amândurora, și a trupului, și a sufletului.

Dar care sunt cele spuse despre aceasta, pe care fericiții Apostoli le-au ales, unele de la ei înșiși, iar altele din gurile profeților de odinioară:
Bucură-te, scară care urci de la pământ la cer, prin care s-a plinit pogorârea Domnului la noi și urcarea noastră la ceruri, potrivit cu marele patriarh Iacob.
Bucură-te, rugul cel neînțeles căreia s-a arătat îngerul Domnului în flăcări de foc, și pe care focul cel mistuitor nu l-a mistuit, precum nu l-a ars pe Moise cel văzător de Dumnezeu.
Bucură-te, lâna primitoare de Dumnezeu peste care a plouat roua cerească, umplând un vas întreg cu apă, potrivit lui Ghedeon cel prea minunat.
Bucură-te, cetatea Împăratului celui Tare pe care împărații văzându-o se minunează și o prea măresc, potrivit lui David izvoditorul de cântări.
Bucură-te, Bethleemul cel inteligibil, locașul cel din Efrata, din care a ieșit Împăratul slavei, spre a fi stăpân în Israel, după dumnezeiescul Miheia.
Bucură-te muntele umbrit al fecioriei din care s-a arătat Sfântul lui Israel, după cuvântul lui Avvacum, cuvântătorul de Dumnezeu.
Bucură-te, sfeșnic aurit și purtător de lumină, din care a strălucit celor din întuneric și care stăteau în umbra morții lumina cea neapropiată a dumnezeirii, după cucernicul Zaharia.

Bucură-te, altarul milei pentru toți muritorii, prin care se slăvește de la răsărit la apus numele Domnului în neam și în neam și în tot locul se va aduce jertfă numelui Lui după Maleahi cel prea sfânt.
Bucură-te, nor ușor în care a stat Domnul, după Isaia de Dumnezeu vestitorul.
Bucură-te, carte sfințită, a poruncilor Domnului, și legea cea nouă a harului, prin care ni s-au făcut nouă cunoscute bunătățile cele mai mari ale lui Dumnezeu, după Ieremia cel ce mult s-a tânguit.
Bucură-te, ușă pecetluită, prin care a intrat și a ieșit Domnul Dumnezeul lui Israel, după Iezechiel văzătorul de Dumnezeu.
Bucură-te, muntele cel netăiat și prea înalt, din care s-a desprins piatra cea din capul unghiului, după Daniel cel mai înalt teologhisitor.

Și ce minte poate cuprinde sau ce cuvânt poate ajunge la cele câte au fost săvârșite acolo, la câte le-au grăit și pe câte le-au fericit Teologii cei cuvântători de Dumnezeu? Dar pe când slujeau cu cea mai mare sfințenie cele cuvenite și în chip sfânt plineau cele sfinte, iată, a venit și Domnul cu slava puterii Sale și cu toată oștirea cerului. Și în chip nevăzut slujeau puterile cele netrupești, iar în chip văzut, sfinții Apostoli în trup s-au arătat cântăreți ai dumnezeieștii slave.

Amestecată și împreunată era, fraților, lauda și ceata dreptmăritoare, cerească și pământească (și să nu mire pe nimeni cuvântul descriind cele sfinte cuvenite): ceata Îngerilor, Arhanghelilor, Puterilor, Tronurilor, Începătorii, Purcederi, Puteri, Heruvimi și Serafimi și a Apostolilor, mărturisitorilor, drepților, unii mergând înaintea convoiului, alții alături și alții în urma lui, toți într-un glas cu bucurie strigă: Cântați Domnului, lăudați pe Domnul, binecuvântat este Domnul în muntele cel sfânt al Lui. Să fie prea înălțat cerul pe înălțimi.

Cine a auzit în veac o astfel de înmormântare, o, iubitorilor de Hristos, cine a mai cunoscut un asemenea alai? Cine a mai văzut o astfel de mutare vreodată de care a fost învrednicită Maica Domnului? Și nu în chip nepotrivit! Fiindcă nimeni nu s-a mai arătat mai înalt decât ea fiind mai mare decât toți.

Se înfricoșează duhul meu cugetând la măreția mutării tale la viață! Se uimește mintea mea cugetând la minunata ta adormire! Se oprește limba povestind această taină a ta prin care ai înviat vieții. Cine este acela care va face auzite după vrednicie toate laudele tale, care să istorisească toate minunile tale? Ce minte înalt-cugetătoare va putea descrie toate tainele tale? Ce limbă dreptmăritoare va cuvânta și va grăi ale tale, le va înfățișa sau va putea descrie prin cuvinte pe măsura faptelor și minunilor tale sau cine va putea ajunge la măsura minunilor, laudelor, măririlor, prăznuirilor tale? De care nici cuvântul și slujba aceasta nu sunt vrednice,

arătându-se neputincioase, slabe, și cu mult înfrânte. Căci tu ești mai presus de ele, le covârșești, și fără de asemănare întreci în înălțime și mărime cel mai înalt pol, prin strălucirea curăției întreci strălucirea soarelui, prin îndrăznirea de maică, covârșești vredniciile îngerești și întreaga fire nematerialnică a puterilor raționale, inteligibile și înțelegătoare.

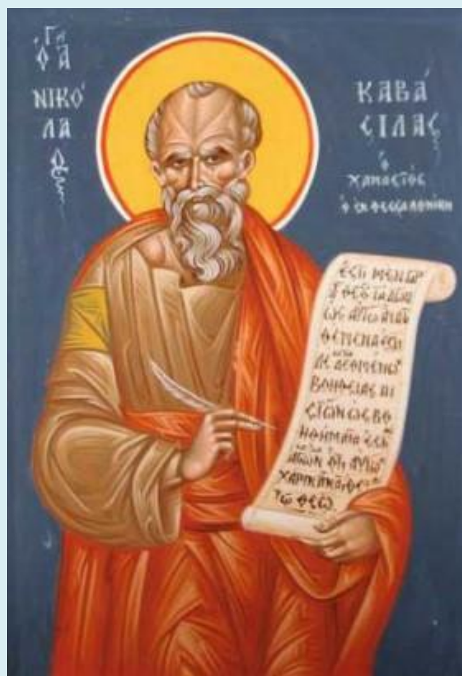
Dar o, limpede și strălucită laudă a ta! O, prea mărită și de minuni făcătoare Mutarea a ta la viață! O purtătoare de viață și nestricăcioasă îngroparea ta dătătoare de lumină! Căci norii s-au despărțit și l-a ceruri urcând și intrând în Sfânta Sfintelor cerească în glas de bucurie și de laudă, învrednicește de binecuvântarea ta, Născătoare de Dumnezeu, toate marginile lumii! Căci prin mijlocirea ta văzduhurile bine se întocmesc, dăruind ploaie la bună vreme, vânturile se domolesc, pământul își dă rodul său, Biserica află pacea, ortodoxia se întărește, Împărăția se păzește, popoarele barbare sunt alungate, și tot neamul creștinesc este cinstit.
Astfel încât iartă-mi îndrăzneala mea, căci a ta este judecata, căci tu singură o, Maică a lui Dumnezeu, ai cântat cuvântul profetic: „Iată, ai zis, de acum mă vor ferici toate neamurile“

Așadar, ca una care nu ai fost dezamăgită de cuvântul cel de Dumnezeu grăit, primește și cuvântul acesta al meu, nevrednicul robul tău, întărește-mă pe mine cu prea puternicele tale rugăciuni împreună cu Prea Vrednicul nostru Stăpân și Părinte și cu turma aceasta adunată aici, întru Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava și cinstea și puterea împreună cu Tatăl Atotțiitorul și cu de viață Făcătorul Său Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. Dumnezeului nostru slavă!

traducere Paraschiva Grigoriu

(Sfântul Teodor Studitul din Cuvântul de închinăciune la Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioară Maria)

Sfântul Nicolae Cabasila - Omilie la slăvita Adormire a Preasfintei Maici a lui Dumnezeu

Socotesc că nimeni nu trecere cu vederea că nu este nimic mai greu, decât a lua aminte ceea ce trebuie în osteneala de acum. Cât despre mine, îmi e greu să găsesc cuvinte în această zi, când eu gândesc că toţi oamenii sunt datori Fecioarei cu fapte atât de mari, căci nu e cu putinţă să nădăjduim că bietele noastre cuvinte să apropie măreţia realităţilor. Deci nimeni să nu nădăjduiască să ne plece către trufie! - şi, dealtfel, unde ar fi trufia? N-ar fi de bun simţ să te ascunzi în faţa înfrângerii, după ce vei fi fost pus în faţa unor lucruri atât de înalte, căci acolo unde nimeni nu poate izbândi, nimeni nu poate fi învinuit de nebăgare de seamă. Şi pentru că mi-am potrivit cuvântul cu puterile mele, mă îndrept spre cântările de proslăvire, adăugând doar pe acestea, pe care nu le încerc spre a face cunoscute ascultătorilor darurile celei pe care o cânt şi care lor le scăpaseră - căci nimeni nu trece cu vederea ceea ce este bine al tuturor - dar este spre folosul sufletului meu faptul că încerc să-mi amintesc, atât cât este cu putinţă, începătura mântuirii mele. Căci aceasta este pricina, mi se pare pentru care toţi o cântă pe Preasfânta. Nimeni n-a putut pune la cale această faptă plină de slavă, fără a urmări, în vreun fel acest scop, căci nu doar că Ea este acum vrednică de toate cântările noastre, pentru Cel pe Care L-a zămislit, ci era vrednică de acestea chiar mai înainte de a-L fi dăruit oamenilor.

Netăgăduit că Fecioara este cea pe care o cântaseră proorocii în cântările lor de Dumnezeu insuflate. Dintotdeauna a ales Dumnezeu un lucru vrednic de cinstire: Casa, Arca ori Cortul Sfânt al lui Moise sau oricare altul dintre aceste lucruri cu care se făleau evreii - oricare ar fi numele lor, toate aceste minuni o închipuiau pe Fecioara şi dacă aceste lucruri fiinţau, dacă ele au fost făcute vrednice de cinstire încă de la început, este doar pentru a o vesti şi a o arăta mai înainte oamenilor. Dar ce zic eu? Toate laudele care au putut fi închinate vreodată oamenilor, care să fi lăudat întregul nostru neam omenesc laolaltă sau chiar numai pe câţiva dintre noi, trebuie privite ca fiind săvârşite în socoteala Fecioarei. Căci nu este, şi nu poate fi vrednic de cinste nici un bine, nici mai mic, nici mai mare, care nu a fost dobândit prin această nouă Maică şi prin zămislirea ei cea nouă - şi nu doar începând de la această zămislire, ci chiar înainte de ea, pentru timpurile de dinainte ca şi pentru cele ce vor urma.

Pârga întregii creaţii

Aşadar, dacă noi facem totul spre a-L dobândi pe Dumnezeu şi dacă acesta este tocmai sfârşitul oricărui bine, aceasta n-ar fi fost cu putinţă oamenilor fără darurile pe care ni le dăruieşte Fecioara. Cum, deci să nu purtăm noi acest folos, dacă Ea e pricină de laudă pentru tot ceea ce poate fi cinstit printre oameni - pentru că pricina oricărui bine pentru noi este această unire cu Dumnezeu, pe care noi o datorăm Fecioarei? ***Trebuie, deci să recunoaştem şi să cântăm în Ea pricina oricărei frumuseţi, pricina a tot ceea ce este vrednic de a fi proslăvit şi cinstit şi să rostim cu glas mare că doar Ei trebuie să-i închinăm orice binecuvântare. Şi trebuie să-i fim cu desăvârşire mulţumitori Preafericitei, chiar şi pentru starea noastră şi pentru toate lucrurile fiinţei omeneşti.*** Mai mult încă, asemenea şi cerul, pământul, soarele şi toate cele câte sunt, toate au venit la viaţă şi toate sunt prin Fecioara Preafericită, în acelaşi chip cum roada este cea care a făcut să răsară pomul. Căci, dacă noi trebuie să lăudăm pomul pentru rodul lui, oricine se bucură de pom a lăudat rodul.

Oare cine este cel ce poate nesocoti că tot ceea ce este de cinste printre fiinţe, toată frumuseţea şi toată gingăşia - dacă-i vreo virtute şi ceva care să merite lauda (Filimon 4, 8), după cuvântul Sfântului Apostol Pavel - nu le datorăm decât Fecioarei?

Deşi am putea spune că judecata pe care a îndreptat-o Dumnezeu asupra tuturor lucrurilor, când El spunea că ele sunt bune şi bune foarte (Facere 1,31) este tot o binecuvântare a Fecioarei.

Astfel a fost Ea cântată deja de multă vreme. Aceasta se vede prea bine din ceea ce noi am spus deja şi anume că Preafericita este pârga întregii zidiri şi că aceasta este menirea sa de a fi în lume. Or, întrucât în tot lucrul, roadă este cea care duce la viaţă firea ce se îndreaptă spre pieire - cea care, prin rodnicie, o face să apară nouă, ca la început - cine a înnoit făptura omenească? De unde vine această înnoire? Cine a preschimbat această lume? ***Fără îndoială că, dacă cerul a primit noi locuitori, înnoiţi în fire, Fecioara este cea care i-a dus de pe pământ acolo; iar dacă pământul a fost locuinţa Omului Celui nou, a Stăpânului Cerului, aceasta s-a întâmplat deoarece a rodit nu poama cea veche, spinii şi mărăcinii păcatului (Evrei 6, 8), ci noua floare a dreptăţii, Fecioara.*** Nu doar că Ea a izgonit pe cele vechi şi le-a arătat tuturor cum să redobândească plinătatea vieţii, ci chiar cerul primeşte prin Ea un trup mai bun, curat de toată întunecarea şi întinăciunea, la fel luna, pământul şi stelele. Or, pentru că nu-i este cu putinţă zidirii să se ridice din întinăciune, cu atât mai puţin cu cât fiii lui Dumnezeu nu-şi redobândiseră slobozenia, a trebuit ca Fecioara să-i dăruiască răscumpărarea acestei libertăţi, pe Întâiul-Născut din morţi (Coloseni 1, 15-21).

Ea este deci cea care va slobozi pământul din stricăciune şi îi va împlini dorinţa dăruindu-i această nestricăciune pe care el o aştepta suspinând (Romani 8, 22), după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, aşa încât, ceea ce I-a spus lui Dumnezeu Proorocul: ***din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul*** *(Psalm 103,14), înseamnă că rodul la care se face trimitere şi pe care îl râvneşte pământul, este Fecioara, căci aceasta este slava arătată de Mântuitorul,* ***de care pământul se va sătura*** *după cum spune Scriptura* (Psalm 16, 15). *Şi dacă ceea ce Scriptura numeşte "pământ" sunt oamenii şi ei sunt cei cărora Fecioara le va împlini rugăciunile,* ***va veni astfel ziua pe care au râvnit-o Proorocii*** (Matei 13, 17). Netăgăduit este că la această bucurie, după care am tânjit încă de când am pierdut starea noastră cea dintâi, nimeni, nici printre îngeri, nici printre oameni n-au putut să ne călăuzească. Fără a putea găsi prin noi înşine calea întoarcerii, am căzut încă mai jos, plângând cu vaiete, fără a mai dori altceva. ***Or, de această bucurie singură Fecioara ne-a îngăduit să ne bucurăm, numai Ea ne-a împlinit dorinţa, unindu-ne cu Cel Care este Singurul vrednic de a fi dorit - şi o dată uniţi cu El nu mai putem căuta nimic altceva - şi aceasta printr-o asemenea unire prin care ne aflăm în părtăşie cu El, nu printr-un chip de a trăi, nici printr-un anume loc, ci prin însăşi firea noastră.***

Şi chiar mai mult, Ea n-a dăruit mila sa doar oamenilor şi acestei lumi, ca şi cum ar fi îngrădit cerul ca margine a binefacerilor sale, ci ***a întrecut cerul şi l-a acoperit cu slava sa*** (Avacum 3, 3). Într-adevăr, vremurile s-au plinit chiar şi pentru îngeri, pentru începătorii şi Stăpânii şi lumina a răsărit pentru ei, căci Ea le-a îngăduit să

ajungă încă mai înţelepţi şi mai curaţi ca înainte şi să cunoască mai bine bunătatea şi înţelepciunea lui Dumnezeu. Căci, prin Ea, începătoriile şi Puterile au putut cunoaşte înţelepciunea cea de multe feluri a lui Dumnezeu, precum şi adâncimea bogăţiei, a înţelepciunii şi ştiinţei lui Dumnezeu *(Acest citat întăreşte: Efeseni 3, 10; Romani 11, 33.)*, ca şi cum ei au avut toţi nevoie, pentru a vedea de ochii sau de lumina Preafericitei. ***Ea singură este călăuza oricărui suflet şi a oricărui duh către adevărul lui Dumnezeu.***

Astfel, Fecioara a putut plăsmui ***un cer nou şi un pământ nou*** (Apocalipsa 21, 1) sau, mai bine zis, este ***Ea însăşi acest cer nou şi pământ nou: pământ pentru că Ea vine de aici - şi nou, pentru că nu i-a urmat pe strămoşii săi, nici n-a moştenit plămada cea veche***, căci Ea este cea care, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, ***înfăţişează noua frământătură*** (Romani 11, 16) şi face începătura unui neam nou. Şi cine nu ştie de ce este Ea cer? - şi încă un cer nou, căci este dincolo de toate cele vechi, fiind fără asemănare deasupra oricărei întinăciuni şi că atât în vechime, cât şi mai de curând, precum şi în aceste zile mai din urmă, Ea a fost dăruită oamenilor după făgăduinţa dumnezeiască pe care ne-a lăsat-o Isaia: ***Eu vă voi da un cer nou şi un pământ nou*** (Isaia 65, 17). Sau, dacă voiţi, ***Fecioara este un pământ şi un cer minunat şi mai presus de fire, întrucât s-a ridicat deasupra pământului şi a întrecut cerul în măreţie şi în neprihănire. În măreţie, pentru că a cuprins pe Cel necuprins - în neprihănire, pentru că de ceea ce nu le era îngăduit oamenilor să vadă cu ochii, numai dacă s-ar fi sfâşiat şi s-ar fi întredeschis cerurile, acum nimic nu-i mai poate împiedica să se bucure.*** *Mai mult chiar, Ea îi călăuzeşte pe cei care suie către Dumnezeu, chiar atunci când cerul este piedică. Atunci când acesta nu mai poate să mijlocească, dacă Fecioara nu ar stărui la Dumnezeu pentru oameni, n-ar fi cu putinţă celor de aici, de jos să se împărtăşească de cele de dincolo.*

Ori, este bine ştiut că cerul nu a putut suferi strălucirea Dumnezeirii şi s-a deschis la trecerea Lui, căci de îndată ce Duhul Se pogorî asupra Celui deopotrivă în slavă cu El, ***slăvitul Ioan văzu cerurile deschizându-se*** (Marcu 1, 10). Dar când Duhul Se pogorî asupra Preafericitei (Luca 1, 35), Ea s-a putut bucura de ***o pace*** încă mai mare, aceeaşi despre ***care*** Sfântul Apostol Pavel spunea că ea ***covârşeşte orice minte*** (Filipeni 4,7). ***Fecioara a devenit - mai presus de fire - locaşul Ipostasului Mântuitorului Însuşi, Care nu cunoaşte totuşi mărginire. Ea L-a purtat cu uşurinţă până la vremea rânduită şi L-a născut fără dureri. De asemenea, ceea ce Proorocul numeşte "cerul cerurilor" - şi care i se cuvine doar lui Dumnezeu, căci cerul cerurilor este al Domnului*** (Psalm 113, 24)7 — ***este Fecioara Preafericită. Cerul însuşi nu e curat înaintea ochilor Săi*** (Iov 15, 15), ***este spus, în timp ce aceea care stă lângă Domnul*** (Psalm 44, 11), ***nu doar că e curată de***

orice rău, ci e frumoasă şi nu doar frumoasă, ci preafrumoasă - căci tu eşti întru totul frumoasă (Cântarea Cântărilor 4, 7). ***Or, aici judecata nu este omenească, ci Dumnezeu Însuşi este Cel Care o mărturiseşte frumoasă pe Preafericita şi încă întru glasul mare al minunării: ce frumoasă eşti tu, draga Mea! (Cântarea Cântărilor 1, 14 şi 4, 1).*** Şi totuşi, după Scriptură ***toate faptele dreptăţii omeneşti sunt mai întinate decât un veşmânt lepădat, înaintea lui Dumnezeu*** (Isaia 64,5) şi ele sunt numite răutate. Vedem, astfel cum dreptatea Fecioarei iese din mărginirile omeneşti şi le întrece şi asta nu puţin sau mult, ci, pentru a cuprinde acestea într-un chip de pildă, *Ea întrece într-atât firea de rând, încât nici că se poate măsura depărtarea.*

Împăcarea muritorilor

Din această pricină a acoperit Ea toată răutatea omenească, arătând că oamenii erau vrednici de a se uni cu Dumnezeu şi pământul de a fi sălaşul Domnului. Toţi s-au abătut împreună netrebnici s-au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul. Unele versiuni ale Psalmilor cuprind expresia "cerul cerului" abătut, împreună netrebnici s-au făcut (Psalm 13, 3), nici unul nu putea veni în ajutor neamului nostru aflat în primejdie, nici să oprească noianul păcatului. Nici preoţii, nici judecătorii, nici adunarea Proorocilor, nici toţi cei care erau de partea lui Dumnezeu şi de la care se putea aştepta vreo îndreptare pentru neamul nostru, nici unul dintre aceştia nu putea face nimic pentru ceilalţi, căci ei nu s-au putut arăta pe ei înşişi lipsiţi de orice vină, nici de orice pedeapsă şi atunci când au părăsit această lume au fost înghiţiţi de iad.

Tot aşa era cu neputinţă ca şi noi să ne reîntoarcem la viaţa cea dintâi, căci oamenii nu-şi puteau fi de ajuns lor înşişi. îngerii, cerând cu noi şi pentru noi binele nostru se opinteau să lupte alături de noi, însă mulţimea relelor noastre i-a biruit; iar Singurul a Cărui suferinţă era de trebuinţă era urât de oameni din pricina păcatelor lor. Căci El a privit pe pământ şi ***nu era nimeni care să aibe minte, care să caute pe Dumnezeu*** (Psalm 13, 2-3). Pământul era atunci ca un trup doborât de boală, în care cel care ar fi vrut să-1 îngrijească nu ar mai fi găsit nimic din care să-i fi redobândit sfinţenia (Isaia 1, 5-6). ***Ori, în dragostea Sa pentru om, Dumnezeu voia pentru noi mântuirea, dar nu avea pe nimeni cu care să înceapă, după dreptate, împărţirea milei Sale. Căci acolo e Legea dreptăţii dumnezeieşti: binefacerile care îmbunătăţesc firea noastră - uneori chiar fără ca noi să voim - dar care ridică şi voinţa noastră şi mişcările lăuntrice, care fac să Se sălăşluiască Dumnezeu în noi şi care ne dau pacea care vine dintru înălţime; cu adevărat mari sunt aceste binefaceri. Ele întrec orice nădejde omenească, dar nu sunt dăruite tuturor, ci acelora cărora le-a fost dinainte dat să-şi aducă partea***

lor de osteneală. De aceea, înainte ca Domnul să Se pogoare, înainte ca El să împlinească tainele care duceau înapoi, la starea ei dintru început voinţa noastră căzută din dragostea lui Dumnezeu, era nevoie de o dreptate omenească, nu doar atât cât era de trebuinţă pentru a fi pe potriva răutăţii, ci în chip miraculos mai mare. Astfel trebuia să se înlăture firea cea rea şi să se şteargă ruşinea păcatului şi aşa trebuia stăvilită furia vrăjmaşului, pentru ca Dumnezeu să întindă mâna oamenilor spre împăcare.

Aşa stăteau lucrurile şi Fecioara a dăruit lumii această minunată dreptate. Ea a fost pentru noi ca o curăţire şi o ispăşire, curăţind întreg neamul nostru. Ca un şuvoi de lumină sau ca o văpaie, Ea a împărtăşit din propria sa strălucire tuturor celor de care s-a apropiat. Aşa după cum lumina de aici apare ca frumuseţe a lucrurilor văzute, însă ea n-a fost dată tuturor acestor lucruri, ci numai soarelui, tot aşa frumuseţea oamenilor şi toată nobleţea firii lor, harul cu care se împodobea firea înainte de a cădea de la Dumnezeu - şi pe care l-ar fi păstrat încă, dacă ar fi păzit Legea Sa - şi dreptatea pe care o avea - şi pe care trebuia s-o păstreze - dar pe care n-o mai are - sunt împreunate doar în Fecioară. Ea este cea care i-a îndreptat pe toţi oamenii (Romani 5,18-19) ceea ce şi Sfântul Apostol Pavel a spus despre Mântuitorul şi Ea a fost ca o comoară sau mai bine zis ca un izvor sau altceva, pentru care nu mai găsesc cuvinte, al temeliei sfinţeniei oamenilor.

De aceea, dintre oamenii tuturor veacurilor, ***Ea singură a putut locui în Sfânta Sfintelor, dăruită ca jertfă înaintemergătoare şi curăţitoare, înaintea Marii Jertfe aduse pentru întregul neam omenesc. În acest fel a intrat Iisus ca înaintemergător în Sfânta Sfintelor*** (Evrei 6,20; 9,12) ***şi aşa a pătruns Preafericita înaintea Mântuitorului, dincolo de catapeteasma Sfintei Sfintelor, aducându-se Tatălui. Hristos a desăvârşit împăcarea Tatălui cu oamenii, murind pe Cruce, dar aceasta s-a întâmplat pentru că Preafericita, înfăţişându-se lui Dumnezeu, îl făcuse deja să Se plece într-atât spre împăcare, încât a trimis un împăciuitor printre oameni, făcând din Acest Mijlocitor un Frate al celor pentru care El trebuia să ajungă până la Dumnezeu, pentru a-i putea cere ca pe unii din acelaşi neam cu Sine. Căci El trebuia să se facă în toate asemănător fraţilor Săi, pentru a deveni milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru curăţirea păcatelor poporului (Evrei 2, 17). Având amândouă firile în Ipostasul Său unic - fiind şi ceea ce suntem noi şi ceea ce este Dumnezeu - El S-a făcut părtaş fiecărei firi şi deci ca unire a lui Dumnezeu cu oamenii, împăcare şi pace şi dragoste şi tot ce se revarsă dintru acestea.***

Preafericita este pe de o parte o făptură omenească, prin cei din care îşi trage obârşia; dar pe de altă parte Ea se înrudeşte cu Dumnezeu - vreau să zic prin

dreptatea sa mai presus de fire. În ceea ce este om, Ea le face cinste oamenilor şi prin cealaltă parte, Îl îndeamnă pe Dumnezeu să-i iubească pe oameni, biruindu-L prin frumuseţea Ei. Or, Mântuitorul a plătit răscumpărarea cu care noi eram datori, căci nu se vădea nimic de care El să fie vinovat, întrucât ***El n-a săvârşit nici un păcat*** (1 Petru 2, 22), ***dar le-a purtat pe ale noastre şi a pătimit pentru noi*** (Isaia 53,4). A fost de ajuns suferinţa unuia Singur - Care nu cunoştea nici o nedreptate - ţinând loc de răscumpărare, pentru a-i slobozi pe oameni de toate greşelile lor, trecând cu vederea toată nepăsarea şi împrăştierea minţii lor. ***Unica şi singura printre toţi oamenii, Preafericita, dăruind un suflet vrednic de Dumnezeu a putut lua apărarea celorlalţi.***

De aceea Ea a fost singura pe care Dumnezeu a numit-o Preafericită, între toţi cei cărora le-a vorbit odinioară în multe feluri şi în multe chipuri. Căci n-a fost nimeni care să fie atât de slobod de păcat pentru a putea fi dezrobit de răscumpărare, într-adevăr, Dumnezeu ne-a osândit pe toţi la suferinţă şi la chinuri, atât de mare era pedeapsa oamenilor pentru că au încălcat legea bucuriei şi a păcii. Dar, socotind-o pe Preafericita vrednică de a se bucura şi de a fi numită "***plină de har***" şi "***binecuvântată***'" (Luca 1, 28), Domnul a arătat că nu este oareşce de care El să fie prihănit din toate cele de care firea omenească s-a făcut vinovată.

Unirea cu Dumnezeu

Era de neapărată trebuinţă ca această nouă jertfă, care ne pregătea pentru mulţimea curăţirilor de care aveam nevoie să fie neprihănită şi sfântă. ***Căci dacă altarul - care este izvodul şi chipul darurilor Fecioare - este Sfânta Sfintelor, ce nume s-ar cuveni să-i dăm acesteia întru adevăr?*** Cu adevărat, altarul este cu mult mai prejos decât Fecioara, ale cărei umbră şi chip îi sunt, fiind ca la o depărtare cu neputinţă de măsurat. Căci, zice Sfântul Apostol Pavel, ***Heruvimii acoperă altarul cu umbra lor*** (Evrei 9, 5); dar pe Cea vrednică de toată slava nu sunt Heruvimii cei care au acoperit-o, nici alţii care sunt mai mari decât ei, ci însuşi Acela Căruia îi slujesc, este puterea Celui Preaînalt cea care a umbrit-o, cum a mărturisit Gavriil. De altfel, jertfa este mai sfântă decât altarul, căci prin jertfă este slăvit acela şi cea care îi dăruieşte sfinţenia este stropirea cu sânge, însă Fecioara Preafericită, este cu atât mai sfântă decât orice jertfă, încât nici nu se poate spune. Căci sângele acestei noi jertfe nu este doar primit de altar şi mistuit de foc, ci Dumnezeu Însuşi este Cel Care l-a luat asupra Lui şi care S-a înveşmântat cu el, ***precum cu haina mântuirii şi cu veşmântul bucuriei*** (Isaia 61, 10), pentru a-i păzi pe oameni de tot răul şi de toată chinuirea. Nu S-a ruşinat să Se înveşmânteze astfel. Şi-a făcut din aceasta o pricină de slavă şi de vrednicie împărătească şi atunci când, luându-Şi asupra această hlamidă, ***S-a aflat în părtăşie cu oamenii, trăind printre ei, Împărăţia***

Cerurilor, s-a zis, este aproape, la uşă (Matei 12, 28; 24, 33). De aceea îl întreabă îngerii pe Mântuitorul despre veşmântul Său împărătesc: ***Pentru ce veşmintele Tale sunt roşii?*** (Isaia 63, 2) ***Aceasta este împărăţia în care Mântuitorul a împărăţit*** (Psalm 95, 9); aceasta este puterea şi aceasta slava cu care S-a îmbrăcat. Astfel îmbrăcat, astfel încins, El l-a biruit pe cel puternic. L-a înlănţuit, i-a smuls robii din mâini. I-a izbăvit astfel - şi aşa trupul Mântuitorului nostru a devenit pentru noi, care suntem mântuiţi, putere a lui Dumnezeu, după Sfântul Apostol Pavel (1 Corinteni 1,18).

O*, noutate a tainelor! O, minune a dreptăţii! O, curăţie a acestui suflet care a curăţit trupul său! O, minune a acestui trup care a trecut cu vederea firea, care s-a înălţat cu sufletul! O, minte plină de lumină! Ce aş putea spune eu şi cum aş grăi?* (Daniel 10, 17) zice Proorocul întru nedumerirea sa. ***Acest Dumnezeu, Care nu Se află în vreun loc, pe Care făptura nu L-ar fi putut cuprinde, chiar dacă ar fi crescut de mii de ori, Fecioara L-a îmbrăcat cu sângele Ei şi ceea ce este mai mult, I-a ţesut o hlamidă pe potriva vredniciei Sale împărăteşti.*** Cu toate acestea, Dumnezeu n-a îmbrăcat trupul aşa cum cineva îmbracă un veşmânt, nici firea nu a luat parte la slava dumnezeiască, aşa cum hlamida ia parte la strălucirea împărătească, întrucât nu se poate vorbi de îmbrăcăminte cu privire la Mântuitorul decât pentru a arăta aceasta: că firile nu se amestecă între ele ci îşi păstrează fiecare însuşirile, fără nici o amestecare - iar ce este peste aceasta, ne întrece puterea de închipuire, tot atât de mult, cât unirea desăvârşită întrece deplina deosebire. Nici o altă pildă nu putem da pentru o asemenea unire şi nici nu putem să o înfăţişăm în vreo închipuire. Ea este unică, se arată ca fiind cea dintâi şi singura. *Căci, dacă sângele Preafericitei devine sângele lui Dumnezeu, ce am putea să mai spunem? Împărtăşindu-se atât de strâns cu El însuşi de aceleaşi lucruri, Ea ajunge să împartă aceeaşi cinste şi acelaşi tron, aceeaşi dumnezeire cu natura divină. La o asemenea înălţime a sfinţeniei s-a ridicat Fecioara: astfel, cele despre Ea întrec orice minte.*

A fost o făptură omenească, înflorind dintre oameni. Prin fire, ia parte la tot ceea ce ţine de ei, dar n-a moştenit starea lor duhovnicească. N-a fost ademenită de obiceiul păcatului, ci s-a ridicat împotriva lui. A ţinut piept întinăciunii noastre şi a pus capăt răutăţii noastre. Ea este cea care a fost pârga noastră, cea care ne-a arătat calea care duce către Dumnezeu. Singura din această lume, astfel cum nimeni din ceilalţi oameni, nici vreuna din celelalte creaturi - oricare vor fi fost ele - n-a putut fi arătată, ci Ea singură, în faţa Singurului Dumnezeu - Ea I-a împlinit voinţa. Nu şi-a îndreptat privirea spre vreuna din zidiri, nici nu s-a întors către nimic din câte se află, ci de îndată ce a răsărit printre oameni s-a depărtat de ei - îndreptându-se către partea cea mai bună. Întrecând astfel întreaga făptură, pământul şi cerul,

soarele şi stelele şi chiar cetele ce îl înconjoară pe Dumnezeu, Ea nu s-a oprit înainte de a se fi unit în neprihănirea Sa cu neprihănirea lui Dumnezeu. A fost mai sfântă decât jertfele, mai vrednică de Dumnezeu decât altarele; i-a întrecut atât de mult pe Prooroci, drepţi şi preoţi în sfinţenie, cât cea care sfinţeşte îi întrece în sfinţenie pe cei sfinţiţi. ***Căci nimeni nu e mai sfânt decât Preafericita, dar Ea, care a fost singura şi cea dintâi despărţită de păcat, o dată pentru totdeauna, Ea s-a arătat sfântă, sfântă întru toată sfinţenia şi încă tot ce s-ar putea spune mai mult. Pregătită în chip desăvârşit pentru a-L zămisli pe Domnul, a deschis celorlalţi oameni calea sfinţeniei, căci prin El a fost dăruită sfinţenia şi Proorocilor şi preoţilor şi tuturor celor care sunt vrednici de Sfintele Taine.***

Maica Domnului - Izvorul mântuirii tuturor

Căci singurul şi cel dintâi rod pe Care L-a purtat Fecioara este Cel Care a adus sfinţenia în lume - şi aceasta este ceea ce spune Sfântul Apostol Pavel: „***Iisus a intrat dincolo de catapeteasmă, pentru noi toţi, ca înaintemergător***” (Evrei 6, 20). Dacă încă dinainte ca Mântuitorul să vină între noi se poate spune că mulţi purtau acest nume, aceasta s-a întâmplat pentru că luau parte în chip simbolic la tainele Sale. Aşa s-a întâmplat cu Moise, căci chiar înainte ca Hristos să pătimească, după cum zice acelaşi Apostol, „***a socotit că batjocorirea pentru Hristos este mai mare bogăţie decât comorile Egiptului***” (Evrei 11, 26). Tot aşa evreii au putut să fie botezaţi şi să primească duhovniceşte pâinea şi apa, mai înainte chiar de venirea „***pâinii pogorâte din cer***” şi de pogorârea Duhului Sfânt, „***căci Iisus încă nu fusese proslăvit***” (Ioan 6, 31-33; 7, 39) pentru cei ce erau pregătiţi pentru sfinţenie şi gata să primească lumina mântuirii. Aşa soseşte pe neaşteptate acest cuvânt al Mântuitorului: „***Pentru ei Eu Mă sfinţesc pe Mine însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr***” (Ioan 17,19). Astfel, aceia din vechime, mai înainte de venirea Mântuitorului au primit binecuvântarea Sa ca pe un simbol, ca pe o umbră, căci „***n-au primit ce le fusese făgăduit, pentru că Dumnezeu rânduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârşirea***”, zice Sfântul Apostol Pavel (Evrei 11, 39-40).

Şi, voi zice eu, de vreme ce chiar Proorocii nu s-au putut slobozi din legăturile iadului înainte de a fi primit darurile Fecioarei, nu este Preafericita mai sfântă chiar decât îngerii şi Arhanghelii, Heruvimii şi Serafimii? Căci, dacă Dumnezeu este răsplata sfinţeniei şi El Se dăruieşte tuturor la fel, dar dacă cel care este cel mai bine pregătit este cel ce ia răsplata cea mai mare, nu este oare de neapărată trebuinţă să preţuim sfinţenia după răsplată şi să o socotim pe aceasta după apropierea de Dumnezeu? De aceea s-a zis că Heruvimii se ţin în jurul lui Dumnezeu şi primesc strălucirea Lui, dar că nu îndrăznesc a ridica ochii către El.

Însă Fecioara, într-un chip cu totul nou şi de negrăit a cuprins în Ea însăşi pe Cel pe Care nici un loc nu-L cuprinde. Or, nu o lumină sau o slavă, ci însuşi Ipostasul lui Dumnezeu a fost cuprins în Ea. Dumnezeu S-a înfăţişat deci Fecioarei mai limpede decât Heruvimilor - tocmai în măsura în care Ea era mai sfântă şi mai sfinţită - şi El a făcut-o cu o limpezime atât de mare, încât nu poate fi descrisă.

Ea întrece în neprihănire şi sfinţenie chiar adevărurile prin care înţelepciunea dumnezeiască se arată cel mai mult. Aceasta este asemeni lucrurilor care sunt cele mai apropiate de lumină: acelea sunt cele mai curate; Dumnezeu dăruind fiinţă tuturor făpturilor, acestea pot a fi prihănite de feluritele trepte ale nearătării strălucirii Sale. în această alcătuire a împrejurărilor, cine nu înţelege că Fecioara este mai sfinţită decât îngerii şi oamenii? *Sigur, Legea lui Dumnezeu, cuvântul propovăduit de îngeri (Evrei 2, 2), ca şi semnele dreptăţii şi ale puterii Sale au fost date oamenilor prin Ceata îngerilor. Şi Fecioara nu L-a arătat pe Dumnezeu doar tot atât cât au făcut-o ei, ci Ea a revelat oamenilor chiar înţelepciunea ipostatică a lui Dumnezeu - şi nu în semne sau închipuiri, ci pe însuşi Dumnezeu, nemijlocit, pe Mântuitorul şi nu doar oamenilor, ci şi începătoriilor şi Puterilor; pentru că prin aceasta să fie adusă la cunoştinţă (Efeseni 3, 10), zice Apostolul Pavel, începătoriilor şi stăpâniilor înţelepciunea cea de multe feluri a lui Dumnezeu.* El n-a zis "pentru ca să fie adusă mai bine la cunoştinţă…", ca şi cum ei o cunoşteau deja, oarecum nedesăvârşit, ci a zis simplu: "Pentru ca să fie adusă la cunoştinţă…", ***arătând astfel, după părerea mea că această cunoştinţă era într-atât de nedesâvârşită înainte de Fecioara Preafericită, încât nu suferea nici o asemănare cu ceea ce a urmat şi căreia Ea i-a dat naştere; deci Ea a făcut într-adevăr să răsară Soarele dreptăţii nu doar pentru oameni, drepţi şi nedrepţi, buni şi răi, ci chiar şi pentru Puterile cereşti.***

Nimic din ceea ce a împlinit Preafericita nu este mai prejos în strălucire decât iconomia Mântuitorului pentru mântuirea noastră. Şi de vreme ce El a făcut-o mai presus decât îngerii Săi, încât Apostolul n-a îndrăznit să asemene bunătatea lor cu a Ei, să cunoaştem aşadar cu cât este Ea mai presus decât aceia. ***Dacă cel mai mic ia binecuvântare de la cel mai mare (Evrei 7,7), ce asemănare poate fi între a face binele şi a dobândi îndurare?*** De aceea, Proorocul a văzut-o pe Fecioara ca pe un scaun înalt şi măreţ, iar pe Heruvimi i-a văzut în jurul scaunului, în frică şi cutremur, neîndrăznind să-şi ridice ochii (Proorocul vorbeşte de Serafimi; autorul nostru îi asociază Heruvimilor.) (Isaia 6,1).

Or, dacă s-a zis că vegherea şi cântările lor în faţa lui Dumnezeu sunt neîncetate, cu atât mai mult ar trebui să socotim că Fecioara a simţit o şi mai mare strălucire

dumnezeiască - şi eu înţeleg aceasta nu doar după plecarea Ei de aici de jos, de pe pământ, ci încă din această viaţă - căci ceea ce face să vegheze Puterile îngereşti care-L înconjură pe Dumnezeu, ceea ce le face să-L dorească pe Dumnezeu mai mult decât orice altceva, este faptul că ele au gustat din harurile dumnezeieşti. Astfel încât, ceea ce li se întâmplă altor sfinţi atunci când şi-au părăsit trupurile lor - anume să rămână statornici în bine şi virtute - aceasta s-a întâmplat şi Fecioarei, încă înainte ca Ea să-şi fi părăsit trupul.

Şi aceasta era o urmare firească. Într-adevăr, acel trup de care a trebuit să se despartă întrece acest nume, de trup; într-adevăr, nu mai era "trupesc", ci ceea ce Sfântul Apostol Pavel numeşte un trup "duhovnicesc", întrucât Duhul Se sălăşluise deja în trupul Ei şi preschimbase în acesta legile firii - altminteri, un trup lumesc nu le-ar fi îngăduit sfinţilor să se întoarcă spre Dumnezeu; dar acela le-a fost de un foarte mare ajutor. Atunci chiar, când erau plini de râvnă în a se apropia de Cel pe Care Îl doreau cel mai mult şi când îşi întorceau toată puterea minţii lor spre contemplarea Celui ce fiinţează cu adevărat, ei nu puteau să-şi întindă şi nici să-şi întoarcă voinţa, ca o privire spre alt lucru, căci toată lumea văzută se afla între ei şi Dumnezeu. Or, toate acelea s-au petrecut într-adevăr întru Fecioara, mai presus de orice minte şi raţiune şi singură - am putea oare s-o trecem cu vederea? - ***Ea a fost vrednică de a-L primi pe Dumnezeu, dincolo de tot ce poate fi închipuit.***

Este, aşadar vădit că înainte de a trece dincolo această virtute atât de minunată, Ea dobândise binele statornic şi neschimbător, mai presus de fire, iar întrucât se împărtăşea de bunătăţile ce vor să vină, împărăţea încă de aici peste împărăţia rânduită drepţilor şi în mijlocul valurilor vieţii care se scurge, Ea trăia dintru această viaţă ascunsă în Hristos, Căruia I-o dăruise: trebuia, aşadar, ca totul să se înnoiască pentru Preafericita, în faţa căreia se biruie legile firii. Făcând dovada bunăvoinţei dumnezeieşti de care se bucurase, Ea cânta lauda: „***Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic şi sfânt este numele Lui***" (Luca 1, 49).

Părtăşia Fecioarei la Crucea, Moartea şi Învierea Mântuitorului

O, fapte ne mai auzite ! O, lupte vitejeşti! ***Şi cu toate acestea, după laude şi cununi - vreau să zic Soarele dreptăţii pe Care Ea L-a primit şi cu Care s-a unit, Ea ajunse acum la încercarea necazurilor şi a durerilor în locul bucuriei care i se puse înainte (Evrei 12, 2). Şi Ea a fost părtaşă cu Fiul Ei la ruşine şi batjocură atunci când L-au umilit cei pentru care El Se smerise. Ea l-a îmbărbătat în cercarea sa pe cel care păruse că a făcut-o să zămislească, pe Iosif*** *(Aluzie probabilă la ispitirea lui Iosif, care a fost încercat de îndoială în faţa*

zămislirii feciorești. Icoana Naşterii Domnului o arată pe Maica lui Dumnezeu întorcând o privire plină de înţelegere către Iosif, pe care cel rău tocmai îl ispitea.) ***şi are răbdare, luptând alături de Fiul său pentru mântuirea mea; când El săvârşea minunile pentru a îndrepta firea noastră, Ea îi era alături; când El a fost ucis şi urât de către cei ce s-au folosit de binefacerile Sale, Ea lua parte la suferinţă şi la ură. Şi când îi ceruse Fiului Ei, la nunta din Cana să înceapă aceste binefaceri, din prea plinul iubirii Ei de oameni, El I-a răspuns: Ceasul Meu n-a sosit încă, arătând astfel ce cutezanţă îi îngăduia El mamei Sale, ca Ea să poată strămuta timpul pe care El îl hotărnicise*** *(Ioan 2, 4. Cabasila se referă la interpretarea acestui text uzual la Sfinţii Părinţi. Hristos acceptă, prin aceste cuvinte să facă minunea, deşi timpul nu sosise încă, pentru a împlini dorinţa Preacuratei Maicii Sale.)*

Iar când trebuia ca Mântuitorul să sufere pentru noi groaznice Pătimiri şi chiar Moartea, ce încercare îndură Fecioara! Ce săgeţi o loviră! Să nu fi fost decât un om şi nimic altceva, aceasta n-ar fi scăzut cu nimic durerea mamei: dar era vorba despre Fiul, Fiul Unic al unei Maici unice, Fiul minunii, care n-o rănise nici pe Ea nici pe vreun alt om, Care a împărţit tuturor atâtea binefaceri, încât întrecuseră orice nădejde. Ce nu va fi simţit, în chip firesc Fecioara, atunci când L-a văzut în mijlocul unei atât de mari răutăţi pe Fiul Ei, blând şi smerit cu inima, fără a striga şi fără a Se împotrivi (Matei 11,29; Isaia 42,2), El pe Care nimeni nu L-a vădit de nimic, printre aceste fiare sălbatice, despuiat, biciuit, socotit cu cei fărădelege şi lepădat de la judecată ca de un tiran, osândit la cea mai grea dintre pedepse, să moară de moarte ruşinoasă, printre cei mai răi dintre oameni? Nu cred că poate fi o durere mai mare. Ar trebui să plângem victimele nedreptăţii?

Nu este nimic mai îndepărtat de dreptate decât Moartea Mântuitorului - şi cu siguranţă nimeni n-a fost vreodată pe de-a-ntregul osândit pe nedrept, căci chiar dacă nu se aduce nici o învinuire pentru care să fi fost osândiţi, întotdeauna am săvârşit ceva pentru care să fim pedepsiţi după dreptate, dar despre Mântuitorul, Proorocul a zis: ***El n-a păcătuit defel*** (Isaia 53, 9). Sau chiar este cu neputinţă să nu fie rănit cineva de suferinţele apropiaţilor săi? Ori, n-a fost nimeni vreodată atât de apropiat precum a fost Fecioara de Hristos (*Dragostea Maicii şi Fecioarei este întreagă, fără împărţeală căci Fiul Ei este Unic şi Ea nu are bărbat*.). Iată de ce a cuprins-o pe Fecioara o durere atât de firească şi atât de străină, aşa cum nici un om n-a putut să simtă, căci era şi înţeleaptă şi Maică şi în măsură să vadă nedreptatea.

Trebuia deci ca Ea să fie părtaşă la pronia Fiului Său în ceea ce ne priveşte şi aşa cum Ea l-a dat din carnea şi din sângele Ei şi cum, la rândul său Ea s-a împărtăşit de darurile Lui, tot astfel a luat parte la toate suferinţele şi la toate durerile Lui. Pironit pe Cruce, El a primit o lovitură de suliţă în coastă; prin sufletul Ei trecu o sabie, aşa cum i-a vestit mai înainte Sfântul Simeon (Luca 2, 35) şi toate celelalte prin care au trecut Fiul şi Maica şi cele spuse de acei câini, când foloseau cuvintele spuse de El ca pe acelea ale unui înşelător, privindu-L ca pe un mincinos şi încercând să-L încredinţeze că Se înşeală. Prin acestea Ea a devenit cea dintâi care a luat parte, prin asemănare la Moartea Mântuitorului şi tot prin acestea a gustat înaintea tuturor din învierea Lui. Iar când Fiul Său a stricat stăpânirea diavolului şi a înviat, Ea a putut înţelege auzirea mântuirii Lui şi să însoţească, pe cât era cu putinţă înălţarea Sa la cer; după înălţarea Lui, Ea îşi luă locul printre ucenicii şi ceilalţi însoţitori ai Domnului, sporind binefacerile Ei în ceea ce priveşte firea omenească şi plinind ceea ce li lipsea lui Hristos (Coloseni 1, 24), mai îndreptăţită decât oricui altcineva. Cui altcuiva i se cuvenea aceasta, mai mult decât Maicii Sale?

Trebuia ca acest suflet preasfânt să fie dezlegat de acest preasfânt trup. Ea a fost dezlegată de el şi s-a unit cu cel al Fiului Ei, lumina a doua a Luminii celei dintâi. Iar trupul, rămas pentru un scurt răstimp pe pământ plecă şi el, căci trebuia ca şi el să treacă prin toate cele prin care trecuse Mântuitorul şi să strălucească în faţa morţilor şi a viilor, ca firea omenească să fi fost sfinţită în mijlocul tuturor şi să-şi ia locul care i se cuvenea. Ea a cunoscut, aşadar pentru puţin timp mormântul; iar cerul moşteni acest pământ nou, acest trup duhovnicesc, această comoară a vieţii noastre, mai vrednică de cinstire decât îngerii, mai sfântă decât toţi Arhanghelii. Ea a dăruit tronul său împăratului, Raiul - Pomului vieţii, astrul - Luminii, roadă — pomului şi Fiului - o Maică vrednică de întregul neam.

Slava Maicii lui Dumnezeu, Ceea ce este mai presus de orice slavă

Ce cuvânt ar fi de-ajuns pentru a cânta virtutea ta, o, Preafericită, darurile pe care Mântuitorul ţi le-a dat şi cele pe care tu le-ai dăruit oamenilor? Nimeni n-ar fi putut face aceasta, măcar de-ar fi vorbit limba îngerilor şi a oamenilor, cum a zis Sfântul Apostol Pavel (1 Corinteni 13, 1). Mi se pare că pentru a înţelege şi pentru a vesti bunătăţile Tale cum se cuvine, trebuie să luăm parte la fericirea gătită drepţilor. ***Căci ceea ce ochiul n-a văzut-o, urechea n-a auzit-o, nici lumea nu poate s-o cuprindă***, după Ioan Teologul (1 Corinteni 2, 9; Ioan 21, 25). Minunile tale sunt doar ale acelui loc unde se află cerul nou şi pământul nou şi acest Soare al dreptăţii, înaintea şi în urma Căruia nu este nici un fel de întuneric, iar Vestitorul

bunătăţilor tale este Mântuitorul însuşi, în bătăile din palme ale îngerilor. Doar acolo afli tu o vrednică proslăvire - oamenilor nu le-a fost dat să ajungă până acolo: noi nu putem decât să atingem în treacăt slava ta, în măsura în care tu sfinţeşti şi limba şi sufletul nostru. Căci doar o cuvântare şi o chemare pot înălţa sufletul, pot face mintea noastră mai bună şi să ne prefacă pe noi din trupeşti, duhovniceşti şi din pângăriţi, sfinţi.

Dar tu eşti tot binele pe care-l cunoaştem în această viaţă şi pe care îl puteam cunoaşte după plecarea noastră din cele de jos. Tu însăţi eşti cea care ai început pentru ceilalţi şi fericirea şi sfinţenia.

Tu eşti mântuirea oamenilor şi lumina lumii, calea şi poarta către Mântuitorul, viaţa şi toate aceste numiri pe care ţi le putem da negreşit şi cu care Domnul a binevoit să fie numit, pentru mântuirea mea. El a fost pricina, tu ai fost împreună-pricinuitoare cu El a sfinţeniei pentru mine şi a tuturor celor prin care m-am bucurat de Mântuitorul prin tine şi de propriile tale daruri; sângele tău e cel care curăţeşte lumea; din tine a ieşit acest Trup, în care eu am fost sfinţit, în care am primit Noul Legământ, în care se găseşte toată nădejdea de mântuire; ***pântecele tău este împărăţia lui Dumnezeu.***

O, tu care eşti mai presus decât toată lauda şi decât orice nume cu care te-am putea chema, primeşte această cântare de slavă şi nu trece cu vederea dorirea noastră; *dă-ne nouă să putem înţelege mai bine şi să cântăm mai cu pricepere bunătăţile tale şi acum, în viaţa aceasta şi mai apoi, în viaţa cea veşnică.*

Amin!

(Din „Trei omilii la Naşterea, la Bunavestire şi la Adormirea Preasfintei Maici a lui Dumnezeu" de Sfântul Nicolae Cabasila , Editura ICOS 1999)

Mitropolitul Augustin de Florina – Predică la Adormirea Maicii Domnului – O gospodină şi o misionară

"Marto, Marto, te sileşti şi te îngrijeşti de multe; dar un singur lucru trebuieşte" (Luca 10, 41 – 42)

Astăzi, iubiţii mei, în toate bisericile Ortodoxiei se prăznuieşte Adormirea Născătoarei de Dumnezeu şi se citeşte Evanghelia pe care aţi auzit-o. *În aceasta, Evanghelistul Luca descrie în culori vii un episod din viaţa lui Iisus Hristos, prin care ne oferă o imagine a două femei deosebite. Sunt surorile lui Lazăr: Marta şi Maria. Amândouă Îl iubeau pe Hristos. Dar potrivit caracterului fiecăreia, îşi arătau iubirea lor într-un fel una, într-un fel alta. Dar amândouă sunt vrednice de urmare.* Măcar de-am avea în epoca noastră femei care să semene, dacă nu Preasfintei (Maicii Domnului), care este de neajuns şi irepetabilă, cel puţin acestora.

Dar să vedem pericopa.

La o mică distanţă, în afara Ierusalimului, era un sat, Betania. Hristos mergea acolo adesea, pentru că exista familia aceasta cu care avea o legătură. Deci şi acum vine în casa lor. Marta, doar ce L-a văzut, a alergat să-L primească şi imediat s-a suflecat ca să aibă grijă de El. S-a dus la bucătarie, a aprins focul şi-a

început să gătească. Ca să-I mulţumească a pregătit o masă aleasă, folosindu-se de toată arta ei.

Ce ziceţi voi, a făcut rău? Cine o va acuza pentru asta? Bine a făcut. Mai întâi şi întâi, pentru că Hristos avea nevoie de hrană. ***"Dumnezeirea nu are trebuinţe sau nevoi", zice Sfântul Ioan Damaschinul***. Hristos însă nu era doar Dumnezeu. Era şi Om, avea trup şi flămânzea. De altfel, El însuşi în pericopa celei de-a Doua Veniri a învăţat ospitalitatea. "***Străin am fost şi M-aţi primit***", n-am avut unde să rămân – a zis – şi Mi-aţi oferit ospitalitate (Matei 25, 35).

Prin urmare, nu putem s-o acuzăm pe Marta, că a pregătit de mâncare. Altundeva trebuie căutată greşeala ei. Adică: deşi ea face ceea ce crede că este bine, pretinde să facă acelaşi lucru şi sora ei. ***Dar Maria, doar ce a venit Hristos, a luat un scaun, s-a aşezat lângă picioarele Lui şi asculta învăţătura Sa. Şi era atât de mulţumită!*** Ca o albină pe-o floare, ca o oaie la iarbă, ca un prunc la sânul mamei, aşa sorbea cuvintele lui Dumnezeu. ***Nu mai era pe pământ, se afla în altă lume. Acest lucru îl simt doar cei care cred.*** ***Spune filosoful Platon: Dacă iei o chitară şi mergi în grajd, unde sunt măgarii, şi începi să le cânţi, nu vor înţelege nimic.*** Aşa sunt şi unii oameni. De aceea, ***Domnul a vorbit pentru cei care au urechi, dar nu aud*** (vezi Marcu 8, 18). Aşadar, în timp ce Maria era ataşată de învăţătura lui Hristos, vine Marta şi zice: ***Doamne, nu te gândeşti la mine, că sora mea m-a lăsat singură să pregătesc? Spune-I dar să vină să mă ajute.*** Şi atunci Hristos i-a răspuns cu acele renumite cuvinte, care sunt explicate în mod diferit şi răstălmăcite: "***Marto Marto, te sileşti şi te îngrijeşti de multe; dar un singur lucru este de trebuinţă***" (Luca 10, 41-42).

Ce vrea să spună Hristos prin cuvintele acestea? O acuză pe Marta? Nu. Doar că-

i face o uşoară observaţie. Zice: ***Preţuiesc dragostea şi ospitalitatea ta, dar de ce te osteneşti atât? Eu nu sunt din aceia care îşi găsesc plăcerea în ele. Îmi ajunge o mâncare simplă, aşa încât să-ţi rămână vreme să vii şi tu aici să asculţi. Maria însă şi-a ales partea cea bună, adică să asculte cuvintele Mele, care sunt hrană duhovnicească şi dumnezeiască.***

În aceste cuvinte a lui Hristos se văd însuşirile pozitive ale celor două surori, şi asupra acestora vreau să ne îndreptăm acum atenţia.

Marta este simbolul gospodinei.

Astăzi, gospodina care se îngrijeşte de familie şi de casă, găteşte etc., a devenit un lucru rar. Mai demult, femeile, îndeosebi de la sat se osteneau foarte mult – şi mureau devreme – în timp ce bărbaţii stăteau la cafenele. Acum, femeile, îndeosebi de la oraşe, au desfiinţat gospodina. Multe lucruri nu ştiu. Nu spală, nu gătesc. Se vopsesc, se îngrijesc ore întregi de ele însele. Şi dacă le vine vreun străin, nu-i oferă o masă în casă. Îl duc la restaurante. S-a schimbat mentalitatea, a devenit americană, de unde şi mii de rele.

Fericit bărbatul, care o are pe femeia lui gospodină. Ne spunea un profesor universitar: Slavă lui Dumnezeu!, că n-am făcut greşeala de a-mi lua o femeie funcţionar, angajată. M-am dus în satul meu, am căutat şi am găsit o gospodină… Acum, din nefericire, şi în cadrul tratativelor de căsătorie, la peţire, scopul este “cât îi dai”! Caută femeie care să lucreze, să aibă o poziţie şi să câştige salariu. Nu-i interesează consecinţele. De mult ori o pereche de funcţionari se desparte. Şi atunci când nu se despart, soţii se abat de la rolul lor. Pentru că gospodina este în casă regina, care ţine familia. Şi dacă ea nu stă acasă, adeseori este nevoit bărbatul să

facă treburile femeieşti. Un exemplu: Un funcţionar, şeful unui birou ministerial, a cărui femeie îl obligă să spele farfuriile. Cu siguranţă asta nu e rău, dar este schimbarea poziţiilor. Însă lucrul cel mai grav este că pruncii sunt părăsiţi şi nesupravegheaţi şi se învaţă rău, devin obraznici. De aceea, ***Scriptura zice că cei care şi-au găsit o femeie gospodină, şi-au găsit comoara*** (vezi Pilde 31,10). *Femeia creştină, după modelul Martei, trebuie să fie gospodină. Să ia aminte însă la un alt lucru: să nu fie absorbită cu totul de gospodărie. Pentru că, iarăşi, asta este un alt rău.* Nici una, nici alta.

Într-un sat, m-am supărat când am ieşit de la Liturghie. În biserică erau doar bărbaţi şi nişte copii. Dar nici o femeie. Bărbaţii le obligau la muncă şi de dimineaţă făceau grătar ca să urmeze cheful, chiolhaua. În anii de demult, cei binecuvântaţi, în care creştinii se îngrijeau şi de femeile lor, vorbeau ca Hristos: “Marto, fă mâncăruri simple”. Citind, am aflat că în Macedonia, în duminici şi sărbători, femeia nu gătea. Pregătea mâncarea de sâmbătă, ca să poată să meargă şi ea la Liturghie. Acum, sărmana femeie, nici în duminici şi sărbători nu poate să se bucure. Sărbătoare şi nelucrare este şi pentru femeie. ***“Marto, Marto, te îngrijeşti şi te sileşti spre multe; dar un singur lucru trebuieşte”.***

Acum, cealaltă soră, Maria.

Este femeia credincioasă şi duhovnicească, a cărui poziţie Domnul o laudă. “***Iar Maria partea cea bună şi-a ales care nu se va lua de la ea***”. Este un simbol al misionarului. Femei de acestea sunt şi mai greu de găsit. Dacă astăzi este greu să găseşti o gospodină, apoi şi mai greu este să găseşti o femeie misionar, dedicată lucrărilor Bisericii, lucrărilor iubirii. Tot oraşul să-l cerni, nu vei afla astfel de persoane, persoane dedicate nu doar copilului, bărbatului şi casei, ci lui Dumnezeu

şi slujirii aproapelui. Slujesc în spitale şi în alte aşezăminte filantropice fără salariu! Şi ceea ce este mai trist este faptul că, în loc de salariu şi recunoaştere, de multe ori se aleg din partea unora cu dispreţul şi caracterizarea persiflantă de “fete pentru bătrâni”. Nu, domnilor! Aceste persoane sunt eroice şi sfinte, ideologi. Sunt Mariile epocii noastre. La Azilul Bisericesc din Florina există bătrâni pe care ai lor i-au părăsit, dar îi îngrijesc femei misionare.

Femeile afierosite, dedicate, nu-şi consideră viaţa irosită, nici anii pierduţi. ***Timpul pe care oamenii îl închină lui Dumnezeu nu este timp pierdut. Timpul rugăciunii, al mersului la biserică, al studiului Scripturii, al participării la Taine, al Mărturisirii păcatelor, al vizitării bolnavilor, al slujirii – în general – în faptele iubirii.*** De aceea, aceste rare femei au o mare valoare.

Lumea, iubiţii mei, nu are nevoie de femei moderne. Are nevoie de Marte şi de Marii, de gospodine şi de misionari, care vor reclădi familia şi vor readuce în Biserică Lumina lui Hristos şi omenia.

O, patria noastră, când vei câştiga astfel de femei? Din nefericire, a intrat duhul modei, dintr-o parte al depravării şi al corupţiei, iar din alta al materialismului şi ateismului, şi a deformat caracterul elinidelor, le-a făcut de nerecunoscut.

Fie ca Dumnezeu, prin mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, să le lumineze pe elinide să devină din nou gospodine şi misionare, spre slava şi cinstea Sfintei Treimi. Amin.

Sfântul Neofit din Cipru - Despre Sfânta, prea curata și fericita adormire a prea curatei Stăpânei noastre Născătoarea de Dumnezeu

Binecuvântează, părinte, frați și părinți, iată prea curata și prea cinstita și prea fericita adormire a nemuritoarei Maici a lui Dumnezeu.

- ✓ *Iată locașul cel de viață începător se mută astăzi la viața cea fără de sfârșit.*
- ✓ *Iată mireasa Împăratului puterilor celor de sus se grăbește să se mute în cămările de nuntă cele de sus.*
- ✓ *Iată făclia se întoarce la lumina cea neînserată.*
- ✓ *Iată palatul Împăratului Slavei [Ps. 23, 7-10.] se suie la palatele ospățului ceresc.*
- ✓ *Iată tronul Împăratului celui nezidit se mută cu slavă în casa Împăratului.*
- ✓ *Iată cea prea nevinovată și cu totul fără de prihană masă ne-a chemat pe noi pe toți să fim ospătați, adăpați și luminați și punându-ne înainte pâinea vieții [Pilde, 9, 2- 3; In. 6, 35; 19, 34.] ne amestecă potirul, băutură curățitoare, zicând:*

„Pâinea care prin mine a venit la voi și potirul coastei Lui celei fără de prihană și dătătoare de viață strigă către voi: „veniți, zice, mâncați pâinea Mea cea vie [*Pilde, 9, 5; In. 6, 48.*]. Nu mâncați altă pâine care nu este a Noastră, ca să nu muriți. Căci pâinea cea plină de plăceri a păcatului este aducătoare de moarte și cel care v-o dă pe ea este ucigaș de oameni. Eu fiind prin fire Viață, vă pun înainte vouă pâinea

vieții. Pentru aceea „mâncați pâinea mea” cu vrednicie, ca să nu muriți, și beți „vinul pe care vi l-am amestecat” [*Pile, 9, 5*] și îmbătați-vă din „grăsimea casei mele” [*Ps. 35, 9.*] și nimeni dintre voi să nu bea vinul furat al plăcerii printr-o voie iubitoare de păcat, ca nu cumva fiind stăpânit de beția cugetului rău și nebuniei de la acesta, să fie predat „minții lor celei fără de judecată, să facă cele ce nu se cuvin” [*Rom. 1, 28.*].

Căci toți câți au preferat vinul acela străin, arzător și întinat sfântului și prea curatului și de viață dătător amestec al Meu, cu adevărat „alăturatu-s-au dobitoacelor celor fără de minte și s-au asemănat lor” [*Ps. 48, 13, 21*], viață dobitoacească ducând și făcând faptele omorâtoare ale nebuniei și nerușinându-se.

Către care Fiul meu și Dumnezeul meu, ca pâine a vieții [*Mt. 13, 9-43; Mc. 4, 9-23; Lc. 8, 8; 14, 35.*] și omorâtor al morții strigă celor ce au urechi să audă și zice limpede: „Mâncați pâinea Mea și beți vinul pe care vi l-am amestecat, părăsiți neînțelepciunea și veți fi vii” [*Pilde, 9, 5-6.*] și umblați pe calea cea dreaptă a priceperii „ca să trăiți, și umblați pe calea cea dreaptă a priceperii întru cunoștință” [*Pilde, 9, 5-6.*]. Căci nimic altceva nu este pricina neînțelepciunii și nepriceperii și morții decât păcatul și roada lui [*Cf. Rom. 5, 12-20, 6, 16, 23.*]. Pentru aceea părăsiți neînțelepciunea păcatului și veți trăi și umblați pe calea cea dreaptă a priceperii curăției, „ca să trăiți” și să nu muriți”.

Și acestea Maica vieții le spune în chip înțelegător către noi, iar noi să ne sârguim să cinstim cu cuvântul și cu fapta prea cinstita și de Dumnezeu slăvita adormire a ei cea cu adevărat fericită și prea nevinovată. Și cu fapta vom cinsti pe cea prea curată și cu totul fără de prihană printr-o viață fără prihană și o petrecere curată, iar cu cuvântul, „te vom ferici toate neamurile” [*Lc. 1, 48; Ode, 9, 48.*], Maică a vieții, precum ai și proorocit.

Căci te fericesc totdeauna, dar mai cu seamă astăzi, și cetele îngerilor, și adunările muritorilor. Căci fericită și fără prihană este toată vârsta vieții tale. Căci în chip fericit, minunat și de Dumnezeu dăruit ai zămislit, ai născut și ai hrănit negrăit pe fericitul Cuvânt și născând mai presus de cuvânt și de cuget pe Cel Negrăit și mai presus de fire rămânând Fecioară ca mai înainte de naștere, pe bună dreptate, pe tine, prea fericită, toate neamurile te fericesc [*Lc. 1, 48.*]. Căci toate ale tale sunt fericite și prea fericite cu adevărat fericit și curat sfârșit ai dobândit. Căci ai primit cunună cerească de la Stăpânul și Fiu al tău prin har, iar corul apostolilor s-a adunat la îngroparea ta prin văzduh și din cer oștiri de îngeri s-au închinat, pogorându-se împreună cu Fiul și cu Stăpânul tău în ale Cărui sfinte mâini ți-ai încredințat duhul tău [*Ps. 30, 6; Lc. 23, 46; Fapte, 7, 59.*]. Cine dintre pământeni ar

putea să te fericească pe tine după vredncie pe cea pe care Dumnezeu Cuvântul a slăvit-o și puterile cerești și corurile apostolilor ca pe o Maică a lui Dumnezeu și atunci, și acum și pururea o fericesc.

Dar o, prea fericită și cu totul fără de prihană și prea nevinovată și de Dumnezeu dăruită mireasă a Tatălui celui fără de moarte și vas al dumnezeiescului Mângâietor și maică a Împăratului slavei [*Ps. 23, 7-10.*], pomenește-i pe cei ce săvârșesc pomenirea ta și sfânta ta mutare și, ca ceea ce ai ca o maică îndrăznire, roagă-L pe El pentru noi toți la adormirea ta cea de viață purtătoare, ca să adoarmă patimile noastre cele neadormite prin mijlocirea ta, prea curată, și să se trezească mintea noastră pentru privegherea poruncilor Lui, pentru ca prin mijlocirea ta și cu ajutorul și harul Lui să dobândim și noi partea celor aleși [*Colos. 1, 12.*], împreună cu care și noi să fim învredniciți să lăudăm după datorie lumina [*Gal. 1, 5; Rom. 11, 36; 16, 27; Tim. 1, 17; I Petru, 4, 11; 5, 11; Apoc. 6, 18.*] aceea prea sfântă și unică și în trei sori de-a pururi căreia I se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Traducere și adaptare: Laura Enache

(Sursa: Sfântul Neofit din Cipru, Cateheze monahale. Scrieri II - Cateheza a 20-a - Despre Sfânta, preacurata și fericita adormire a Preacuratei Stăpânei noastre Născătoarea de Dumnezeu și omilia ei înțelegătoare despre pâinea vieții cea dintru ea)

Avva Efrem Filotheitul - Omilie despre Maica Domnului a “Maica Domnului se întristează pentru necuviinţa mare a poporului”

Părintele Efrem Filotheitul (Arizona) - Omilia a XXIX-a - Cea mai cuprinzătoare decât cerurile [1]

Iubiţii mei fii duhovniceşti, astăzi vom spune puţine lucruri în cinstea Maicii Domnului, pe care Biserica noastră ortodoxă o ridică deasupra heruvimilor şi serafimilor, în timp ce ereticii o coboară la treapta de necinste.

Când Maica Domnului s-a întâlnit cu Sfânta Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, i-a zis printre altele: de acum mă vor ferici toate neamurile (Luca 1, 48), adică, de acum înainte toate neamurile, oamenii care vor crede în Domnul mă vor ferici pentru vrednicia pe care mi-a dat-o Dumnezeu Tatăl, ca să devin mama Fiului Lui. Ce cinste ne mai întâlnită pentru o femeie!

În zilele noastre se vorbeşte mult despre diferenţa dintre genuri, bărbat şi femeie. Luptele acestea pentru egalitate şi aşa zisele mişcări feministe au venit foarte târziu. Creştinismul a rezolvat această problemă de două mii de ani, desfiinţând diferenţele şi cinstind-o pe femeie, ca fiind egală cu bărbatul. Nu doar atât, dar i-a dăruit femeii o cinste pe care n-a avut-o, n-o are şi n-o va avea nici un bărbat. Femeia aceasta este Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu.

În creştinism, în Biserică, oamenii nu se măsoară, nu sunt rânduiţi după criterii de neam, condiţie socială, instruire, situaţie economică, inteligenţă şi altele. Singurul criteriu care îi defineşte este sfinţenia. Înaintea ochilor lui Dumnezeu nu există bărbaţi şi femei, ci păcătoşi şi pocăiţi, evlavioşi şi lipsiţi de evlavie, sfinţi şi mai puţini sfinţi.

La Adormirea Maicii Domnului se cinsteşte omul cel mai sfânt în chipul Maicii Domnului. Ea a rămas fără stricăciune atât în viaţă, cât şi în moarte. Naşterea Fiului ei nu i-a distrus fecioria, păcatul nu i-a pierdut sufletul, iar moartea nu i-a distrus trupul. Precum trupul lui Hristos a rămas nestricăcios prin moartea pe cruce, aşa a rămas şi trupul Maicii Domnului, ea a murit, dar nu s-a stricat.

Deoarece în Biserica Ortodoxă avem trupurile nestricăcioase ale sfinţilor pe care le cinstim, cu atât mai firesc era să rămână nestricăcios cortul purtător de Dumnezeu al Maicii Domnului şi Dumnezeului nostru. Şi era oare posibil să rămână pentru totdeauna pe pământ? Nu, ci a fost mutat la cer. Maica Domnului, adusă la templu, a intrat în Sfânta Sfintelor din templul lui Solomon, în timp ce, prin adormire, sufletul ei atotcurat şi minunat împreună cu trupul ei slăvit şi nestricăcios, au intrat în Sfânta Sfintelor din ceruri.

Dacă pentru ceilalţi oameni moartea înseamnă distrugerea trupului, pentru Maica Domnului ea a fost purtătoare de viaţă.

Desigur, la învierea obştească se va întâmpla preschimbarea tuturor credincioşilor, dar la Maica Domnului s-a întâmplat la trei zile după înmormântarea ei. Pentru Născătoarea de Dumnezeu, moartea este începutul celei de-a doua existenţe, a celei veşnice, atât a sufletului, cât şi a trupului. Nu era posibil ca moartea s-o ţină pe cea „unită în întregime cu Dumnezeu”.

Cinstirea Maicii Domnului o manifestăm puternic la sărbătoarea Adormirii. Cine a cinstit-o? Fiul ei şi Dumnezeu şi Mântuitorul lumii. Dacă, pentru calea pământească a lui Iisus Hristos, înaintemergător a fost Sfântul Ioan Botezătorul, pentru calea cerească a Născătoarei de Dumnezeu, Înaintemergător a fost Hristos. El, primul, a biruit moartea şi cu trupul Său nestricăcios, aşa cum se cade unui Dumnezeu, S-a înălţat şi S-a făcut Înaintemergătorul Maicii Domnului la ceruri. Hristos este primul născut din morţi care S-a înălţat ca să pregătească calea pe care credincioşii vor merge la ceruri. Sfântul Apostol Pavel spune: Unde Iisus a intrat pentru noi ca Înaintemergător, fiind făcut Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec (Evrei 6, 20).

Maica Domnului a primit în pântecele ei pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, care a luat firea omenească din ea şi a unit-o cu firea Lui divină, în Persoana lui Hristos, Care o primeşte în ceruri deplină, cu trupul şi cu sufletul. Iar Maica Domnului, prin primirea lui Hristos în pântecele ei, a devenit Platitera cerurilor (mai încăpătoare decât cerurile). O vedem în această ipostază şi în picturile din Biserică. Ea L-a primit pe Hristos, L-a purtat în pântece şi L-a născut. Acum El primeşte în palmele Lui sufletul sfânt al Maicii, Născătoarea de Dumnezeu.

Să ascultăm acum pe Sfântul Ioan Damaschinul: „Cum Cuvântul lui Dumnezeu, devenit Fiul, primeşte în mod negrăit pe palmele împărăteşti pe Maica Sa cea sfântă, acest suflet sfinţit (Cuvântul întâi de laudă la Adormirea Maicii Domnului).

Maica Domnului a avut grijă, L-a ocrotit pe Iisus Hristos de când era copil, iar acum Fiul o primeşte pe mama Lui, ca Împărăteasă a cerurilor:

Şezut-a împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată (Psalmul 44, 11).

Şi apostolii au cinstit-o pe Maica Domnului, s-au adunat cu toţii la Ierusalim, ca să înmormânteze trupul Născătoarei de Dumnezeu şi Maicii Învăţătorului lor. Sfânta Tradiţie consemnează: „Apostoli de la margini, adunându-vă, îngropaţi trupul meu…”.

Nimeni să nu se îndoiască de faptul că apostolii s-au adunat de la marginile lumii, căci ei sunt vulturii Duhului Sfânt. Cum s-au răspândit ei în toată lumea? Cine le-a dat „aripi la picioare” ca să alerge pretutindeni? Puterea lui Dumnezeu. Această putere îi aduce pe apostoli şi acum, de la marginile lumii, şi îi adună la Ierusalim. Cel care i-a dat car de foc lui Ilie Tesviteanul şi l-a urcat în înălţimi, cel care l-a luat pe Apostolul Filip din Gaza şi l-a dus la Azot, aşa cum citim în Faptele Apostolilor, Acela a trimis pentru fiecare apostol un car special, nu ca cele pe care le avem noi ci de nor luminos, ce i-a adus la Ierusalim.

Apostolii au cinstit pe Maica Domnului şi, uimiţi plini de admiraţie, au văzut că a treia zi trupul ei lipseşte din mormântul aflat în Grădina Ghetsimani.

Maica Domnului a fost cinstită şi de îngerii cerului care au primit-o la adormirea ei, au însoţit-o şi au ridicat-o la lăcaşurile, la corturile cereşti. Uimiţi, au văzut-o urcând mai presus decât heruvimii şi serafimii, aşa cum se spune în Mărimuri: „Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât

serafimii”. Îngerii sunt uimiţi să vadă primul trup omenesc înălţându-se şi prea mărindu-se în Împărăţia Cerurilor.

Aşa cum au înmărmurit la Înălţarea lui Hristos, pentru că au văzut pe Dumnezeu Cel unit cu omul înălţându-Se ca persoană divino-umană, în timp ce, atunci când coborâse pentru întrupare, era doar Dumnezeu, aşa şi acum sunt uimiţi de mutarea Născătoarei de Dumnezeu. Îngerii se obişnuiseră să primească doar sufletele sfinţilor, mântuite şi izbăvite, acum, însă primesc şi trupul prea curat al Născătoarei de Dumnezeu, pe care „mormântul şi putrejunea nu l-au ţinut”.

Aşa cum noi ne-am mirat când l-am văzut pe primul astronaut urcând la înălţime şi păşind pe lună, aşa şi îngerii au înmărmurit când au văzut picior omenesc păşind în Sfânta Sfintelor din ceruri. Maica Domnului este prima femeie „astronaut” care s-a înălţat mai presus decât îngerii.

Maicii Domnului îi sunt închinate cele mai multe biserici şi cele mai multe mănăstiri o au drept ocrotitoare. Pictura bizantină, prin icoanele ei, exprimă poziţia Bisericii noastre, dogmatica, faţă de Maică Domnului, în faţa căreia se aprind cele mai multe lumânări. Pe Născătoarea de Dumnezeu o chemăm în momentele cele mai dureroase şi grele ale vieţii, şi înaintea icoanei ei vărsăm râuri de lacrimi. Chipul ei este adânc înrădăcinat în conştiinţa poporului nostru ortodox.

Creştinii mei binecuvântaţi, v-am arătat pe cei care cinstesc pe Maica Domnului, sunt însă şi din ceilalţi, care necinstesc persoana ei. S-a întâmplat un incident la evenimentul Adormirii, consemnat de Sfântul Ioan Damaschin. Aşa cum ştiţi, acesta a fost un mare ascet a cărui peşteră este în Mănăstirea Sfântului Sava cel sfinţit din Palestina.

Sfântul Ioan ne spune că, în vremea când apostolii şi credincioşii primei Biserici au purtat trupul Maicii Domnului pe baldachin ca să-l înmormânteze, un evreu a năvălit şi a smuls trupul ei ca să-l arunce jos, dar n-a apucat. Mâinile lui, în chip nevăzut, au fost tăiate de îngerii lui Dumnezeu şi au rămas lipite de năsălie. La acest eveniment, înfricoşat de durere, evreul s-a pocăit şi a cerut iertare de la Maica Domnului şi minunea s-a întâmplat: mâinile au revenit la locul lor.

Atunci, unul a necinstit-o pe Maica Domnului, astăzi, sunt mulţi cei care o necinstesc printre care antihriştii hiliaşti. Ei vorbesc despre Maria, ca şi cum ar fi doamna Maria, vecina lor, într-aşa hal de umilinţă au coborât-o.

Ereticii protestanţi acceptă denumirea de Născătoare de Dumnezeu, dar nu şi pururea fecioria Maicii Domnului, şi acesta este un alt mod de blasfemie. Ei aruncă, astfel, diamantul cerului în noroiul iubirii şi poftelor, trupeşti prin credinţele lor blestemate.

Auzim şi vedem, anumiţi paranoici ortodocşi spunând că o văd, chipurile, pe Maica Domnului, care le dictează scrieri şi epistole. Este vorba de aşa numiţii „luminaţi”, nemintoşii care pun în gura Maicii Domnului tâmpeniile lor. Ar trebui să plângem mult şi pentru un alt lucru. Sute de mii de guri ale grecilor se deschid ca iadul în fiecare zi şi blesteamă în mod hidos pe fecioara curată din Nazaret. Voi face un mic bilanţ pentru că ştiu faptele: din zece bărbaţi, opt blesteamă cu certitudine pe Maica Domnului şi pe Hristos. Gândiţi-vă acum la milioanele de bărbaţi, separat de femei, care sunt atât de lipsiţi de evlavie faţă de persoana Preacuratei Maici a lui Dumnezeu.

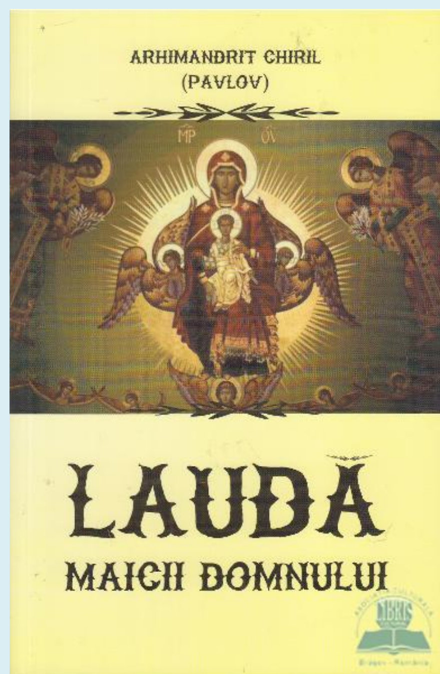
Mai vedem şi un alt lucru: femeile necinstesc pe Maica Domnului prin înfăţişarea lor provocatoare şi prin goliciunea lor. Pe de o parte, sărută icoana smeritei Născătoare de Dumnezeu şi pe de alta scandalizează, dărâmă şi chinuiesc prin atitudinea lor provocatoare. Şi nu-şi dau seama că acest lucru este păcat.

Maica Domnului se întristează pentru necuviinţa mare a poporului, deci, câţi suntem credincioşi să ne pocăim, s-o cinstim cu adevărat şi să spunem cu durere, cu dor şi cu iubire pentru noi înşine şi pentru aproapele: ***„Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi, fiii tăi.” Amin.***

[1] Cuvântare ţinută înaintea preoţilor din acelaşi neam din Canada

(din: Ne vorbeşte Stareţul Efrem Filotheitul. Meşteşugul mântuirii, Editura Egumeniţa)

Arhim. Chiril Pavlov: Cuvânt la prăznuirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Cuvânt la înainte prăznuirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

"Astăzi, iubiţi fraţi şi surori, prăznuind odovania Schimbării la Faţă, am coborât de pe Tabor şi tot astăzi, intrând în înainte prăznuirea Adormirii, trebuie să mergem în Ghetsimani – la mormântul Maicii Domnului, să vedem cea din urmă taină, ce s-a petrecut cu ea. Minunat este Taborul, încântătoare este şi grădina Ghetsimani. Sfânta Biserică numeşte Adormirea Maicii Domnului cea din urmă taină ce s-a petrecut cu ea, cea din urmă dintre toate, câte au însoţit toată viaţa ei cea pământească. Toată viaţa Preasfintei Fecioare, prin felul şi conţinutul ei, a fost ceva tainic şi minunat, care a purtat în sine pecetea dumnezeiască. Spre lauda Maicii Domnului şi spre zidirea noastră, cu credinţă şi cu dragoste să ne amintim care au fost tainele ce s-au săvârşit prin Pronia lui Dumnezeu asupra ei.

Cea dintâi taină din viaţa Maicii Domnului s-a arătat chiar la naşterea ei, la venirea ei pe lume. **Din cine s-a născut ea?** ***Din nişte părinţi bătrâni – în urma rugăciunii deosebite şi a unui legământ. Înţelepciunea lui Dumnezeu a binevoit ca aceea, care trebuia să-L nască pe Dumnezeu-Omul, să fie ea însăşi rodul, nu atât al puterilor fireşti ale naturii omeneşti, cât al umbririi Harului dumnezeiesc.*** Şi, iată, Ioachim şi Ana, ajunşi la adânci bătrâneţi, când oamenii nu mai au nici o nădejde de a deveni părinţi, mulţumită credinţei şi nădejdii lor stăruitoare în

atotputernicia lui Dumnezeu, pentru rugăciunile lor primesc un adevărat dar ceresc – pe Preabinecuvântata Maria, astfel săvârşindu-se cea dintâi taină asupra ei.

Cea de-a doua taină s-a petrecut cu ea la intrarea ei, ca pruncă de trei ani, în Biserică. Însăşi intrarea ei în biserică la această vârstă a fost ceva neobişnuit, ca urmare a legământului deosebit al drepţilor Ioachim şi Ana de a închina Domnului rodul rugăciunilor lor. Astfel, încă din pruncie ea s-a putut înrudi cu duhul şi cu inima cu toţi sfinţii. ***Aflându-se în biserică, ea trebuia, ca şi celelalte fecioare, să petreacă numai în pridvorul ei, dar, printre altele, vedem cum marele preot, în urma unei descoperiri deosebite, o introduce pe Prunca cea sfântă în Sfânta Sfintelor, unde putea să intre numai el şi numai o dată pe an. Dumnezeiasca înţelepciune a binevoit ca viitoarea Maică a lui Dumnezeu, Chivotul cel însufleţit al Domnului, să petreacă acolo unde se păstra prototipul ei – chivotul Legământului cu mana şi cu tablele de piatră, pe care erau scrise cele zece porunci.*** Astfel s-a săvârşit cea de-a doua taină asupra Fecioarei – în vremea intrării ei în biserică.

Cea de-a treia taină ce s-a petrecut cu Maica Domnului s-a descoperit când aceasta a atins vârsta cea desăvârşită. Vechiul Testament, precum se ştie, nu cunoştea starea fecioriei închinate lui Dumnezeu şi sfinţite prin Lege, aşa cum o cunoaşte şi o înţelege Biserica nou-testamentară, de aceea Preasfânta Fecioară Maria, atingând vârsta rânduită, după exemplul celorlalte fecioare, trebuia să-şi aleagă un soţ. Însă ***Fecioara Maria a adus la cunoştinţă că ea a hotărât cu tărie ca toată viaţa să nu aparţină nimănui decât numai lui Dumnezeu.***

Mai-marii preoţilor au căzut în nedumerire, neştiind ce să facă; după consfătuiri şi rugăciuni au hotărât s-o logodească cu un asemenea om, care să se învoiască a purta numele de soţ, fără însă a se folosi de drepturile lui. Sorţii au căzut pe bătrânul şi dreptul Iosif, şi astfel Preacurata a devenit soţie, fără a înceta să fie fecioară, întrunind astfel în sine fecioria şi căsătoria, binecuvântarea Vechiului Testament şi harul Noului Testament. Această taină a logodirii a fost până la un moment dat un acoperământ necesar pentru săvârşirea marii taine a întrupării Fiului lui Dumnezeu.

Cum s-a săvârşit însăşi taina dumnezeieştii întrupări, se ştie din Evanghelie. Fecioara a spus: Iată roaba Domnului (Luca 1, 38) şi puterea Celui Preaînalt a umbrit-o, iar Cuvântul S-a făcut trup. Aceasta a fost taina tainelor, însă cu ea nu s-au sfârşit tainele, ce se cuveneau să se săvârşească asupra ei. Ele doar s-au adâncit, au devenit mai ascunse, nevăzute, rămânând totodată foarte ziditoare şi mângâietoare pentru noi.

După tainele acestea urmează şi taina Răstignirii; pe Cruce nu a fost numai Fiul, ci şi Maica Lui. În toată vremea vieţii sale ea a fost pe cruce, dar mai ales atunci – pe Golgota; şi altfel nici nu putea fi. Căci Însuşi Fiul ei dumnezeiesc a spus: Cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine (Matei 10, 38).

Cine, dar a fost mai vrednic de Domnul decât Maica Lui? De aceea, nimeni niciodată nu a purtat o asemenea cruce în toată viaţa sa, ca Preabinecuvântata fecioară Maria.

Crucea ei a fost alcătuită nu din lemn sau din materie, ci din acele necazuri şi umilinţe, în care Maica Domnului a trăit până la moartea ei.

- ⇒ *Pregătită să devină Maica Făcătorului cerului şi al pământului şi numită de Arhanghel binecuvântată între femei, ea a trebuit să sufere din partea păzitorului fecioriei ei bănuiala cum că ar fi trădat căsnicia. Oare nu a fost aceasta o cruce?*
- ⇒ *Apoi s-a apropiat vremea să-L nască pe Acela a Cărui Împărăţie nu va avea sfârşit, însă pentru familia lor nu s-a găsit loc în casele de oaspeţi ale Betleemului şi L-a născut într-o peşteră, punându-L într-o iesle. Nu a fost o cruce aceasta?*
- ⇒ *Îngerii cântau: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu (Luca 2,14), păstorii şi magii se închinau şi aduceau daruri, iar duşmănosul Irod căuta să-L ucidă pe Prunc; şi au fost nevoiţi să fugă noaptea în Egipt. Oare aceasta nu a fost o cruce?*
- ⇒ *Iar pe Golgota ce a simţit inima ei curată când Fiul ei în chinuri a strigat: Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit? (Matei 27, 46). Aici, fără îndoială, s-a împlinit în toată puterea cuvântului cumplita prevestire a lui Simeon: Şi prin sufletul tău va trece sabie (Luca 2, 35).*

După taina răstignirii, au urmat înfierea de către Născătoarea de Dumnezeu a ucenicului lui Hristos, Ioan şi intrarea în casa acestui Apostol, ca maică a lui. Astfel, în toată viaţa ei i-a fost dat să rămână o necunoscută, purtând crucea unei creştine simple şi smerite. Şi întru aceasta s-a aflat marea taină lui Dumnezeu, căci nu fără însemnătate au fost spuse aceste minunate cuvinte de pe Cruce: Femeie, iată fiul tău! (Ioan 19, 26); ele au determinat caracterul întregii vieţi ulterioare a Maicii Domnului.

Când Dumnezeirea Fiului, odată cu Învierea şi Înălţarea Lui la Cer, s-a descoperit în toată puterea ei, când lumea a început să se închine înaintea numelui Celui Răstignit, atunci Maicii lui Iisus i-a revenit în chip firesc cea mai mare cinste şi

slavă, ce se cuveneau Maicii Fiului lui Dumnezeu, a Mântuitorului tuturor oamenilor. Nimeni, fără îndoială, nu putea fi mai vrednic decât Maria, de toată lauda, de toată cinstirea; totuşi, slava şi cinstea, dăruite Preasfintei Fecioare în toată vremea vieţii ei celei pământeşti, ar fi lipsit-o pe Maica de asemănarea desăvârşită cu dumnezeiescul ei Fiu, Care până la sfârşitul vieţii sale nu a avut unde să-Şi plece capul; iar această proslăvire a ei ar fi fost însoţită şi de unele greutăţi în lucrarea răspândirii Evangheliei.

Iubiţi fraţi şi surori, Sfânta Biserică ne porunceşte să nu ne întristăm în ziua Adormirii Maicii Domnului, ci să ne bucurăm, pentru că în acest sfârşit minunat al Preabinecuvântatei Fecioare s-a arătat spre mângâierea tuturor, cu deosebită solemnitate, puterea Domnului, Care prin moartea şi Învierea Sa a sfărâmat boldul morţii, şi din înfricoşată şi chinuitoare a făcut-o pentru credincioşii Săi următori aducătoare de bucurie şi fericire. Aici este cel dintâi temei al bucuriei noastre.

În al doilea rând, ne bucurăm pentru cea Preacurată, deoarece după necazurile şi suferinţele de care, după prezicerea dreptului Simeon, a fost plină toată viaţa ei, ea a primit, în cele din urmă, răsplata cuvenită virtuţii ei. Preacurata Fecioară până la fericitul ei sfârşit s-a micşorat pe sine, s-a smerit şi a răbdat; dar din acel moment, din ziua Adormirii ei, au început şi mărirea şi proslăvirea ei.

Astfel, la mormântul Maicii Domnului s-a descoperit noua semnificaţie a morţii, dăruită de Cel ce a înviat din mormânt: ceea ce fusese până atunci pedeapsă a păcatului, a devenit acum martoră a virtuţii, răsplată pentru nevoinţele săvârşite în timpul vieţii.

A treia pricină a bucuriei o lămureşte cântarea bisericească: Pe Născătoarea de Dumnezeu, Ceea ce este în rugăciuni şi în folosinţe neadormită, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu au ţinut-o *[Condacul Adormirii.]*
].

Dacă în viaţa ei a fost mijlocitoare pentru cei sărmani înaintea Fiului ei, după Adormirea şi înălţarea ei la cer au început să se împlinească în toată puterea lor cuvintele pe care ea le-a spus spre mângâierea celor ce sufereau din pricina plecării ei: „Nu vă voi lăsa orfani după plecarea mea - nu numai pe voi, ci pe toată lumea o voi cerceta şi pe cei sărmani îi voi ajuta”.

După adormirea ei, Preasfânta Fecioară a devenit cea mai puternică mijlocitoare şi ocrotitoare a tuturor, cu adevărat Maică întregii lumi creştine.

Amintindu-ne, iubiţi fraţi şi surori, de fericitul sfârşit al Maicii Domnului, trebuie să avem grijă să ne pregătim şi noi cum se cuvine pentru moarte, ca să o întâmpinăm nu cu frică, ci cu bucurie; iar pentru aceasta trebuie să ne aducem mereu aminte de ea. Această amintire va pregăti treptat sufletul nostru pentru trecerea în viaţa veşnică, va dezlega inima noastră de toate legăturile cele pământeşti, trupeşti şi pătimaşe.

Sfinţii Părinţi spun: "Cine a dobândit aducerea-aminte de moarte, acela niciodată nu va putea greşi".

Al doilea mijloc împotriva temerii de moarte este conştiinţa curată. Omul care are conştiinţa curată va putea trece liniştit pragul veşniciei – moartea trupească. Un asemenea om va putea spune liniştit împreună cu dreptul Simeon: Acum slobozeşte pe robul Tău, după cuvântul Tău, în pace (Luca 2, 29).

Dar a cui conştiinţă poate fi cu adevărat liniştită? - A celui ce s-a străduit să vieţuiască cu adevărat creştineşte, a fost fiu ascultător al Bisericii, s-a împăcat cu Dumnezeu şi cu oamenii, s-a pregătit de moarte prin taina Pocăinţei, care înlătură povara păcatelor, ce apăsă conştiinţa, şi a gustat în Taina Împărtăşaniei, Trupul şi Sângele lui Hristos.

Următorul mijloc, care-i dă putere omului împotriva temerii de moarte, este credinţa lui în nemurirea sufletului. Trupul se descompune şi putrezeşte, iar duhul, creat de Dumnezeu pentru nemurire, rămâne viu în veci.

Iar cel din urmă şi cel mai puternic mijloc este credinţa nu numai în faptul că sufletul este nemuritor, ci şi în faptul că va veni cândva momentul ca el să se unească cu trupul său cel înviat şi proslăvit pentru viaţa veşnică de dincolo de moarte – fericită pentru drepţi şi chinuitoare pentru păcătoşi. Având credinţa vie în acest adevăr, creştinul nu numai că nu se va teme de moarte, dar o va întâmpina chiar cu bucurie atunci când ea va veni la el.

Această credinţă vie în existenţa după moarte a vieţii veşnice şi fericite a însufleţit mulţimea nenumărată a mucenicilor în primele veacuri ale creştinismului, şi a făcut ca moartea să fie pentru ei cel mai îmbucurător fapt, în ciuda chinurilor lor cumplite.

Iubiţi fraţi şi surori, luând aminte la fericita adormire a Maicii Domnului, să stăruim şi noi cu osârdie pe calea vieţii presărate cu virtuţi, şi prin dispreţul faţă de păcat să dobândim sfârşit bun şi cu pace.

Cum a ajuns Preasfânta Fecioară la un sfârşit atât de fericit? - Prin curăţia fecioriei, prin asprimea înfrânării, prin stăruinţa în rugăciune, prin smerenie şi răbdare în împrejurările grele, prin nădejdea în Pronia lui Dumnezeu. Aşadar, urmând exemplul Maicii Domnului, mergeţi pe calea cea strâmtă, care duce la viaţa veşnică.

Da, într-adevăr, pe această cale este nevoie de răbdare. Şi, întărindu-vă cu nădejdea în Dumnezeu, răbdaţi şi în bucurie, spre a nu cădea în înşelare, răbdaţi şi în nenorocire, spre a nu cădea în deznădejde printre grelele ispite. Răbdaţi toate necazurile şi bolile şi toate greutăţile, pe care se cuvine a le răbda, spre a rămâne pe calea cea dreaptă. Căci cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui (Matei 10,22).

Procedând astfel, fiecare dintre noi va avea în suflet pace adevărată şi nădejdea unui sfârşit fericit, cu pace; ceasul cel din urmă nu ne va înfricoşa şi sfârşitul vieţii acesteia va fi pentru noi începutul vieţii veşnice, iar mormântul – scară către cer. Amin.

Anul 1960

Cuvânt la Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Iubiţi fraţi şi surori, astăzi toată lumea creştină prăznuieşte solemn şi cu bucurie ziua luminatei adormiri a Maicii lui Dumnezeu. Deşi pare că evenimentul prăznuit ne întristează şi ne umple de lacrimi, pentru că aici ne întâlnim cu moartea, totuşi Sfânta Biserică este îmbrăcată astăzi în haine de sărbătoare, se bucură şi se veseleşte şi ne cheamă şi pe noi să ne bucurăm şi să ne veselim.

De ce trebuie astăzi, în ziua Adormirii Maicii Domnului, să ne bucurăm? – Pentru că însuşi cuvântul "adormire" arată că moartea Maicii Domnului a fost neobişnuită. Ea a fost un somn, după care îndată a urmat trezirea cea plină de bucurie.

Cu câteva zile înainte de adormirea Preasfintei Fecioare s-a arătat Arhanghelul Gavriil cu vestea despre plecarea ei din viaţa aceasta. Plină de credinţă adâncă în viaţa viitoare, viaţa veşnic-fericită, ea a primit această veste nu cu frică şi întristare, ci cu cea mai vie bucurie şi cu cea mai mare mulţumire către Dumnezeu. În acelaşi timp, puterea cea mare a lui Dumnezeu i-a adunat din toată lumea pe Apostoli în Ierusalim, ca aceştia să-i dea Maicii Domnului cinstirea cuvenită şi s-o înmormânteze. Chiar în ceasul adormirii, o lumină neobişnuită a luminat căsuţa Preasfintei Fecioare, şi pe cerul deschis cei prezenţi L-au văzut pe Însuşi Domnul Slavei cu îngerii şi sfinţii, venind în întâmpinarea Maicii Sale. Apostolul Toma, prin iconomia deosebită a lui Dumnezeu, a ajuns după îngroparea Preacuratei, şi a dorit să i se închine acesteia, şi au deschis mormântul pentru el, însă trupul Maicii Domnului nu l-au mai găsit acolo.

În acest sfârşit minunat al Preabinecuvântatei Fecioare Maria s-au arătat spre mângâierea tuturor creştinilor cu deosebită solemnitate puterea şi măreţia Domnului nostru Iisus Hristos, Care, prin moartea şi Învierea Sa, a sfărâmat boldul morţii, şi din înfricoşată şi chinuitoare a făcut-o pentru credincioşii Săi ucenici aducătoare de bucurie şi fericire.

Până la venirea lui Hristos pe pământ moartea era foarte înfricoşătoare pentru om, căci ea îl răpea, cum îşi răpeşte fiara sălbatică prada, fără putinţă de întoarcere şi nu există nici un mijloc prin care să se izbăvească de ea, căci păcatul domnea peste oameni. Dar, după arătarea Domnului în trup şi biruinţa dobândită de El asupra păcatului şi a morţii, grozăvia morţii a dispărut, şi aceasta a devenit ca un somn liniştit, după care va veni dimineaţa cea plină de bucurie a învierii celei de obşte. În măsura în care fiecare dintre noi biruieşte păcatul ce încă mai locuieşte în el, piere şi frica morţii, astfel încât biruitorii păcatului o întâmpină cu bucurie şi nu mai mor, ci doar se cufundă într-un somn liniştit.

Cel mai grăitor exemplu al biruinţei asupra morţii îl vedem astăzi în Adormirea Preacuratei Fecioare Maria. Ea a fost pusă în mormânt doar pentru odihna de scurtă vreme.

După Maica Domnului îi vedem pe Apostoli, pe mucenici şi pe toţi sfinţii, întâmpinând moartea cu bucurie, ca pe cel mai scump prieten, care în schimbul

bunătăţilor celor grabnic-trecătoare ale acestei lumi, al necazurilor şi nenorocirilor ei, le dăruieşte fericirea veşnică.

Sfânta Biserică se străduieşte să sădească şi în noi aceeaşi neînfricare faţă de moarte, îndemnându-ne să alungăm frica prin dezrădăcinarea treptată a păcatelor din noi şi pe morţii ei numindu-i adormiţi, pentru că viaţa cea fără de moarte este un adevăr neîndoielnic pentru creştin, astfel încât el priveşte moartea doar ca pe un somn. Amin.

Anul 1961

Cuvânt la Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, astăzi toată Biserica lui Hristos şi odată cu ea şi noi prăznuim şi ne veselim duhovniceşte, lăudând slăvita Adormire şi mutare de pe pământ la cer a Maicii noastre, a tuturor creştinilor, a puternicei noastre ocrotitoare, a Preabinecuvântatei Fecioare Maria. Prea mărită fiind de Proorocii din vechime şi fericită de Duhul Sfânt pentru bucuria şi fericirea ce i-au fost dinainte hotărâte de Dumnezeu, ea, Preacurata, vieţuind pe pământ, încă nu vede împlinindu-se în sine aceste preziceri dumnezeieşti; dimpotrivă, necazuri mari, lipsuri şi încercări sufleteşti însoţesc viaţa ei cea pământească. În viaţa ei pământească s-au împlinit asupra ei întocmai cuvintele dreptului Simeon: Şi prin sufletul tău va trece sabie (Luca 2, 35).

Câtă durere a răbdat Preasfânta Fecioară, câte lacrimi ascunse a vărsat pe pământ când a văzut suferinţele cumplite şi moartea Iubitului ei Fiu!

Şi, iată, astăzi, în ziua Adormirii Maicii Domnului, se pune capăt lucrării ei, în vremea căreia a semănat cu lacrimi. Din clipa mutării ei de pe pământ la cer încep – şi se descoperă înaintea ochilor întregii lumi – măreţia ei nepământeană, slava şi fericirea ei.

Sfânta Tradiţie povesteşte despre slăvita Adormire a Maicii Domnului următoarele: după înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos la cer, Preacurata lui Maică a cercetat cu deosebită dragoste acele locuri de lângă Ierusalim, care purtau semnul rugăciunii, al suferinţei şi al morţii Iubitului ei Fiu. Muntele Eleonului, Golgota, peştera în care fusese îngropat Trupul Mântuitorului au devenit locurile ei preferate de rugăciune, în care îşi revărsa în voie sfintele simţăminte ale inimii. Deseori şi îndelung cugeta la moartea ei şi la viaţa viitoare de după moarte, deseori chiar se ruga Domnului pentru grabnica ei plecare din această viaţă şi pentru unirea fericită cu El – cu Fiul său şi Dumnezeu. Şi, iată, odată, când se ruga pe muntele Eleonului, i s-a arătat vestitorul cel Ceresc – Arhistrategul lui Dumnezeu, Gavriil, cel ce îi binevestise oarecând zămislirea cea fără sămânţă şi naşterea din ea a Mântuitorului lumii. Acum, stând înaintea Preacuratei, el îi prevesteşte că a venit vremea mutării ei de la pământ la cer şi a împărtăşirii de mângâierile harului Duhului Sfânt.

Plină de credinţă adâncă în viaţa viitoare, veşnic-fericită, ea a primit această veste a Arhanghelului nu cu frică şi întristare, ci cu cea mai vie bucurie şi cea mai mare mulţumire către Dumnezeu. Dumnezeiescul Arhanghel i-a înmânat o ramură din Rai, ca simbol al viitoarei ei bucurii şi fericiri. Înaintea morţii ei, Preacurata a dorit să-i vadă pe Sfinţii Apostoli şi L-a rugat pe Fiul ei să-i împlinească dorinţa aceasta. Apostolii erau în acea vreme răspândiţi în toată lumea, propovăduind Evanghelia Împărăţiei tuturor noroadelor.

Şi, iată, la rugăciunea Preasfintei Fecioare, fiind răpiţi de puterea dumnezeiască, într-o clipită au fost aduşi prin văzduh pe nori la locul unde petrecea Preacurata în Ierusalim, spre a-i da acesteia ultima cinstire şi cu sfintele lor mâini să dea îngropării trupul ei neprihănit. Însă minunea aceasta nu a fost de ajuns; în clipa Adormirii ei s-a deschis însuşi cerul şi Domnul Slavei cu mulţimea îngerilor şi a sfinţilor a coborât El însuşi în întâmpinarea Preacuratei Sale Maici.

S-a arătat Însuşi Domnul ca să arate tuturor veacurilor şi noroadelor acea măreţie, la care ajunsese Preasfânta Fecioară Maria prin înălţimea smereniei sale şi prin

sfinţenia vieţii celei întocmai cu a Îngerilor. Însuşi prea curatul ei trup, ce îl purtase în sine pe Dumnezeu-Cuvântul, nu a cunoscut stricăciunea, nefiind supus legii descompunerii fireşti; în a treia zi după Adormirea ei, Preasfânta Fecioară a fost înviată de Domnul şi cu noul ei trup proslăvit a fost înălţată de la pământ la cer.

De această minunată mutare a ei la ceruri, Sfinţii Apostoli au fost încredinţaţi prin, următoarele fapte minunate. Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu unul dintre cei doisprezece Apostoli ai lui Hristos, Apostolul Toma, nu a ajuns în Ierusalim la timp cu toţi ucenicii, ci a ajuns abia în a treia zi, suferind puternic din pricina faptului că nu s-a învrednicit să fie în cele din urmă clipe alături de Preacurata Maică a lui Dumnezeu şi să primească binecuvântarea ei. Atunci ceilalţi Apostoli, ca să-l mângâie, au mers împreună cu el în Ghetsimani, unde fusese îngropat trupul Preacuratei, ca să se închine acolo înaintea ei; însă, când au deschis mormântul, trupul ei nu mai era acolo. Apostolii s-au întristat cumplit şi erau nedumeriţi, neştiind ce s-a întâmplat. Dar, iată, către seară, când erau adunaţi toţi în cetatea Sionului, li s-a arătat Maica Domnului, strălucind în slavă cerească, cu mulţimea îngerilor şi a sfinţilor şi le-a grăit: „Bucuraţi-vă, căci eu sunt cu voi în toate zilele!”.

Şi, desigur, foarte mult s-au bucurat Apostolii şi s-au mângâiat la gândul că Maica Domnului, după cum ea însăşi grăise, era nedespărţită de ei, păzindu-i prin rugăciunea şi mijlocirea sa pe toate căile vieţii anevoioase, pline de primejdii şi încredinţându-i totodată şi mai mult de adevărul învierii morţilor.

Aşadar, moartea Maicii Domnului este doar un somn uşor, liniştit sau cum o numeşte Biserica Ortodoxă, o adormire. Moartea Maicii Domnului nu are în sine nimic înfricoşător şi trist pentru mintea şi inima creştinului; dimpotrivă, plecarea Preasfintei Fecioare îl încredinţează pe creştin că şi pentru el moartea trebuie să fie un prilej nu de frică şi de deznădejde, ci de cea mai mare bucurie şi de cea mai strălucită nădejde, căci ea este doar un somn – mai lung sau mai scurt, după care va urma trezirea cea plină de bucurie într-un trup nou, plin de slavă pentru viaţa cea fericită în cer.

Maica Domnului, gustând moartea, ne încredinţează în chip deosebit de acest lucru, pentru că, dacă în moarte şi după răscumpărarea noastră de către Domnul Iisus Hristos ar fi fost ceva nefiresc, rău şi înfricoşător, atunci, cine alta dacă nu Presfânta Fecioară ar fi fost supusă de Domnul acestui rău? Însă ea moare, plătind astfel datoria faţă de natură împreună cu toţi pământenii – spre bucuria şi mângâierea noastră şi ale tuturor celor ce vor trebui să treacă pragul morţii, ca să

ştim că moartea este cu neputinţă de ocolit şi că, în acelaşi timp, ea nu este pentru om un rău.

Moartea este cu neputinţă de ocolit şi nu vatămă – iată cele două adevăruri, pe care trebuie să le ţinem minte totdeauna spre a ne pregăti cum se cuvine pentru ceasul sfârşitului şi a nu ne speria de el şi a nu tremura în faţa lui. Moartea era foarte înfricoşătoare pentru om înainte de venirea pe pământ a Mântuitorului Hristos, când păcatul – puterea ei – domnea în neamul omenesc şi nu exista nici un mijloc, prin care omul să se izbăvească de păcat şi de moarte. Dar, după arătarea Domnului pe pământ, când El a biruit păcatul şi moartea, toată grozăvia ei a dispărut şi ea a devenit ca un somn paşnic, după care va veni dimineaţa cea plină de bucurie a învierii de obşte.

Iubiţi fraţi şi surori, să cinstim cum se cuvine praznicul de astăzi, pregătindu-ne cum se cuvine pentru moarte. În acest sens trebuie să ne străduim după puterile noastre să biruim păcatul ce sălăşluieşte întru noi, ca pricină a ei. Urmând exemplul Preacuratei Maicii Domnului, să mergem pe calea cea strâmtă, ce duce la viaţa veşnică. Pe această cale avem nevoie de răbdare, cu care întărindu-ne întru nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu, va trebui să îndurăm cu mulţumire toate neplăcerile, suferinţele şi bolile ca, rămânând pe aceasta, să dobândim fericirea cea fără de sfârşit a Împărăţiei Cereşti. De ne vom petrece viaţa, asemenea Preacuratei Fecioare Maria, în chip bineplăcut lui Dumnezeu, în păzirea poruncilor Lui, în curăţia duhului şi a trupului şi în neîncetată căinţă pentru păcatele noastre, atunci, în ziua adormirii noastre se va săvârşi şi asupra noastră minunea cea mare, şi mormântul va deveni scară către cer.

Să alergăm astăzi cu rugăciune fierbinte la Maica Domnului, ceea ce a urcat apoi şi la cer ca să fie acoperământ şi ocrotitoare pentru lume; să-i cerem cu umilinţă Acoperământul ei de Maică asupra întregii noastre vieţi, ca prin ocrotirea ei toţi să dobândim sfârşit bun, în pace şi odihnă veşnică cu drepţii. Să ne rugăm ei din adâncul sufletului şi cu dragoste să-i strigăm: Bucură-te, ceea ce eşti plină de bucurie [de har], care întru Adormirea ta nu ne părăseşti pe noi. Amin.

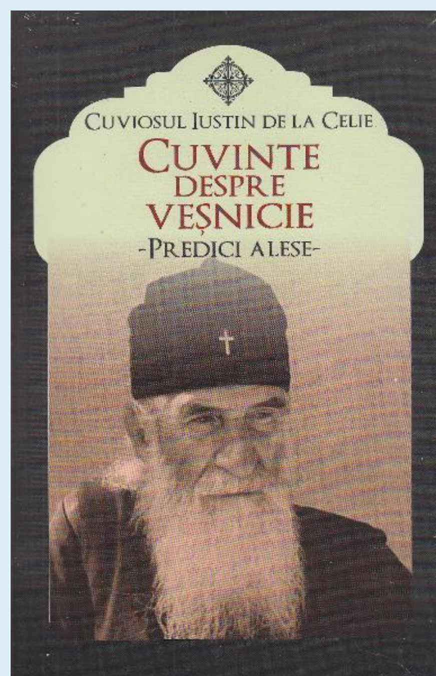
Anul 1962

(în: Arhimandrit Chiril (Pavlov), Lauda Maicii Domnului, Editura Egumeniţa, 2012)

Predici la Adormirea Maicii Domnului: Sfântul Iustin Popovici şi PS Longhin Jar, episcop de Bănceni: Fericirea de a o avea pe Maica Domnului ca mângâietoare milostivă

Sfântul Iustin Popovici - Predică la Adormirea Preasfintei de Dumnezeu Născătoare (1974) - Învierea Preasfintei Maici a Domnului

Iată, astăzi, fraţi şi surori, prăznuim primul praznic, prăznuim o altă Înviere. La cea dintâi Înviere a înviat Hristos. Iar astăzi este altă Înviere, Învierea Preasfintei Maici a Domnului, care s-a urcat cu trupul la Ceruri.

Astăzi ea a trecut la cele veşnice, aşa cum trec oamenii la cele veşnice. Însă atunci când toţi Apostolii au petrecut-o şi au înmormântat-o, la înmormântare, din îngăduinţa Domnului, nu a fost prezent Sfântul Apostol Toma. Când a venit peste trei zile, el şi-a făcut cunoscută dorinţa de a săruta mormântul şi sfintele moaşte ale Născătoarei de Dumnezeu. Când au mers la mormânt şi l-au deschis, au văzut că nu mai este trupul Preasfintei Maici a Domnului. Trupul ei îl luase Domnul la Ceruri. Aceasta s-a arătat în aceea zi, căci Preasfânta Maică a Domnului s-a arătat spre seară tuturor Apostolilor şi a făcut cunoscut că ea plecat la Fiul său, deasupra tuturor Cerurilor.

Astfel, întâia după Domnul Hristos, Maica Domnului şi Născătoarea de Dumnezeu a ajuns să cunoască această mare bucurie, să se înalţe cu trupul şi să învieze cu trupul, aşa cum Fiul său a înviat. Prin acestea ea a arătat ceea ce a voit Domnul prin învierea Sa. Aceasta înseamnă că, în această lume, El a înviat-o din morţi, a înviat trupul ei, ca să arate că noi vom învia în ziua înfricoşătoarei Judecăţi. Încă o dovadă a acesteia este şi marele praznic de astăzi, când trupul Preasfintei Maici a Domnului s-a ridicat deasupra tuturor Cerurilor. Aceasta este calea noastră, aceasta este calea fiecărui om.

Aţi auzit astăzi Sfânta Evanghelie a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Atunci când a venit în casa prietenilor Săi, a lui Lazăr şi a surorilor sale (Luca 10, 38-42), Domnul a învăţat ca dintotdeauna adevărurile dumnezeieşti. Atunci sora mai tânără, Maria, s-a aşezat la picioarele lui Iisus şi asculta cuvântul Său. Iar Marta, casnică, sora mai mare, se străduia ca să-L întâmpine mai bine pe Mântuitorul, să pregătească cât mai bine ceva pentru prânz. Şi Marta, în grabă fiind, Îi zice: Doamne, spune-i deci să-mi ajute. Iată, am multă treabă. Iar El îi zice: Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti; dar un lucru trebuie, un lucru este de trebuinţă (Luca 10, 38-42).

Ce înseamnă acesta? Să ai credinţă în Domnul Hristos şi să asculţi poruncile Sale şi să împlineşti învăţăturile Sale.

Maria partea bună şi-a ales, spune Mântuitorul (Luca 10, 42), acest singur lucru este de trebuinţă fiinţei omeneşti în această lume: să creadă în Singurul Dumnezeu, Cel Adevărat, şi să trăiască după poruncile Sale, acest singur lucru este de trebuinţă

fiecărei fiinţe omeneşti. Aceasta ne arată Sfânta Evanghelie de astăzi, a Preasfintei Maici a Domnului.

Căci şi noi trebuie să înviem în ziua înfricoşătoarei Judecăţi. Şi noi trebuie să ieşim din trupul, care astăzi este cu noi, ca şi el să se curăţească şi să învieze în Viaţa veşnică. Aceasta se va petrece fără îndoială, dovada este faptul că Domnul a înviat cu trupul şi viază cu trupul în Ceruri, şi deasupra tuturor Cerurilor. Şi acelaşi lucru s-a petrecut şi cu Preasfânta Maică a Domnului, şi ea viază în Ceruri, şi deasupra tuturor Cerurilor. Căci ea, cea dintâi, a împlinit Evanghelia Domnului Hristos.

Preasfânta Maică a Domnului, născându-ne pe Mântuitorul, a împlinit toate poruncile Sale pe pământ (Luca 3, 51; 10,28), şi astfel a dat tuturor oamenilor pildă ca şi noi să facem la fel. Nu numai aceasta, dar ea dăruieşte fiecăruia forţa şi puterea să se întoarcă spre ea şi să împlinească poruncile Domnului Hristos.

Şi Preasfânta Maică a Domnului arată prin nenumărate minuni că ea este, cu adevărat, după Domnul Hristos, întâia Apărătoare a neamului omenesc, şi că tot ceea ce are loc în Biserică se întâmplă prin ea. Ea ni L-a născut pe Dumnezeu şi prin aceasta ne-a dăruit toate bunătăţile cereşti, toată vrednicia cerească. De aceea, spune un Sfânt Părinte, toate darurile pe care ni le-a adus Domnul Hristos, ni le-a adus prin Preasfânta Sa Maică, prin Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Şi nouă ne trebuie aceste daruri, darurile vieţii, ne trebuie Adevărul dumnezeiesc, Dreptatea dumnezeiască, Binele dumnezeiesc, Dragostea dumnezeiască, toate acestea ne sunt de trebuinţă. Şi toate acestea le dobândim de la Domnul Hristos prin Preasfânta Maică a Domnului, care se roagă pentru noi, care cere în rugăciune toate darurile Sale dumnezeieşti pentru fiecare făptură omenească ce i s-a adresat pentru ajutor.

Fie ca ea să fie mijlocitoare între noi şi Fiul său Dumnezeiesc şi să ne dăruiască puterile dumnezeieşti ce ne sunt de trebuinţă pentru a duce viaţă cucernică în această lume. Iar viaţa noastră începe aici pe pământ şi se continuă în toate veacurile. Fie ca Preasfânta Maică a Domnului să ne conducă şi să ne călăuzească întreaga noastră viaţă şi să ne scoată din această lume, să ne facă să intrăm în cealaltă lume, în Împărăţie, în Împărăţia veşnică a Fiului său, ca să putem şi noi, nevrednicii, să-L slăvim pe Minunatul său Fiu, pe Domnul şi Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Hristos şi pe ea să o avem totdeauna călăuză în toate lumile şi vieţile. Amin.

(din: Cuviosul Iustin de Celie, Cuvinte despre veşnicie – predici alese, Editura Egumeniţa, 2013)

PS Longhin Jar, episcop de Bănceni la Mănăstirea Putna - Predică la praznicul Adormirii Maicii Domnului (2012)

Aţi venit să sărbătoriţi şi de aceea suntem toţi fericiţi şi ne bucurăm, după Evanghelia care s-a citit astăzi: Căci iată, mă vor ferici toate neamurile.

Fericiţi sunteţi pentru că voi o fericiţi pe Maica Domnului, pentru că o aveţi pe Maica Domnului şi pentru că noi toţi o avem şi o are Biserica noastră şi credinţa noastră ortodoxă. De aceea, bucuraţi-vă că sunteți ortodocşi şi aveţi atâta apărare şi mângâiere la ceruri, iubiţi creştini.

Eu mă bucur şi Maica Domnului pentru mine este tot ceea ce poate fi pe acest pământ: mângâiere, alinare, ascultătoare a rugăciunilor mele, şi mai mult decât orişice, nădejdea mea după moarte, în ziua judecăţii, căci numai Ea nu mă va lăsa pe mine.

Dragii şi iubiţii Domnului, astăzi aţi venit fiecare cu o bucurie în suflet, dar poate, cei mai mulţi aţi venit cu o durere pe care o purtaţi. Voi, mamelor, aţi venit cu durerea de mame pentru copiii voştri. Cei îndureraţi aţi venit să-i spuneţi durerea şi bine aţi făcut, că nu întindeţi mâinile la nişte dumnezei străini şi aţi venit la Mama noastră, a tuturor, la Maica Domnului Iisus, care ne mângâie pe fiecare. Nimeni și niciodată n-o să vă înţeleagă durerea voastră de mame, durerea voastră, iubiţi creştini, decât cea căreia i-a trecut sabie şi durere mare prin inimă, când L-a văzut

pe Domnul Iisus răstignit pe cruce, şi dacă plânge o mamă, cum să nu asculte cea care a plâns sub crucea Fiului ei. Aveţi toată nădejdea şi credeţi în ceea ce-i cereţi Maicii Domnului şi cu toţii veţi primi.

[…] Nu vă reţinem mult, pentru că timpul e înaintat, dar v-aş ţine până mâine dimineaţă, să plângem, să ne rugăm, şi să-i spunem tot ce avem pe suflet, că nu mai avem cui spune astăzi, în lumea asta. ***Că atât de greu este, iubiţi creştini, atâta răutate este azi, atâta durere în lumea asta, că nu are cine ne mângâia şi nu avem la cine altcineva merge, decât numai la Dumnezeu și la Maica Lui.***

Citind aceste cuvinte, am trecut în copilăria mea, și să vedeţi cum se petrece, și cum noi, creştinii, avem nădejdea asta. Aveam doar 10 ani când mama plângea în casă pentru că fratele meu a fost mai obraznic şi s-a bătut într-o altă ţară şi l-au închis la miliţie şi acum trebuia să-l judece. Şi am fost chemaţi la judecată. Mama îmi spune: „Hai şi tu cu mine că mă tem să nu-mi fie rău pe drum.” Aveam de mers o mie și ceva de kilometri, în Pribaltica. Am ajuns acolo şi eram în sala de judecată și vedem că l-au adus legat la mâini, l-au pus acolo pe fratele. Am început a plânge cu mama. Mamei îi era rău, plângea acolo într-una pe scaun şi a început judecata. Şi judecătorul a hotărât să-i dea 4 sau 5 ani, nu mai ţin minte bine, și mama se scoală de lângă mine, şi a mers, şi a căzut în genunchi la judecător şi i-a sărutat picioarele şi a început să plângă, am început să plâng şi eu, şi s-a terminat judecata, şi peste 10 minute au ieşit toţi şi au spus că-l eliberează. Mila a biruit judecata!

De aceea, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, când vor sta toţi vrăjmaşii mântuirii noastre şi vor arăta zapisul păcatelor noastre, milostivă să fii spre noi atunci, în ziua aceea mare, Maică Preacurată, atunci când glasul Fiului Tău ultimul cuvânt de judecată îl va rosti pentru veşnica muncă în iad, Maică Preacurată, vino în ajutorul meu şi nu mă lăsa, căci numai rugăciunea ta de Maică ne mai poate mântui. Faptele noastre sunt urâte și grele…

Iubiţi creştini, bucuraţi-vă c-o aveţi pe Maica Domnului şi nu lăsaţi nici o gură, nici o limbă să spurce cu cuvinte împotriva Născătoarei de Dumnezeu, pentru că se mira Sfânta Elisabeta: cum Maica Domnului meu a venit să se închine mie, cum a venit la mine? Dar oare noi, păcătoşii din lumea asta, cum să nu ne mirăm? Şi câte guri au ajuns să blesteme pe Maica Domnului şi să vorbească urât împotriva ei? Bucuraţi-vă, creştini ortodocşi, că avem atâta sfinţenie în Biserica noastră, avem aşa o mijlocitoare spre ceruri, spre Dumnezeu şi spre veşnicie.

Eu vă încredințez Maicii Domnului, să vă poarte de grijă şi niciodată să nu uitaţi că ea ne ajută. Să nu citiţi numai în cărţi ca să vedeţi că au fost minuni; minunile

sunt în mijlocul nostru, ele sunt cu noi, ele sunt în seara aceasta, şi nu cred ca voi să ieşiţi de aici fără de ajutor, fără de milă şi fără de binecuvântare!

Odată, la noi, un copil orfan care era în gura morţii, avea doi ani şi numai 6 kilograme. Şi au venit doctorii şi au spus: „Lăsaţi-l să moară, numai 2 ceasuri o mai duce.” Avea două cancere şi l-am luat noaptea, l-am dus la icoana Maicii Domnului şi l-am pus înaintea icoane şi am spus: „Maica Domnului, el nu are pe nimeni în lumea asta. El este singur, el este orfan. Eu n-am cui spune. Dacă vrei, ajută-l, după cum este voia lui Dumnezeu de sus.” Şi astăzi acel copil a venit în mănăstire ca să rămână călugăr, să slujească celei care i-a fost Mamă când n-a avut pe nimeni în lumea asta.

Dragii mei, dacă sunteţi singuri, dacă sunteţi îndureraţi, dacă nu aveţi pe nimeni în lumea asta, voi, fraţi călugări, și voi, scumpe surori maici, rugaţi-vă neîncetat şi vă mulţumesc din suflet că aţi ales o cale frumoasă, lăsând părinţi, fraţi şi surori, şi casă, şi bogăţii, şi v-aţi alipit inima de sărăcia pământească şi de bogăţia cea duhovnicească. Mergeţi fericiți spre cer!

Iubiţi creştini, pregătiţi-vă să vă întâlniţi cu Dumnezeu, să vă întâlniţi cu cerul! Viaţa aceasta trece repede. După moartea noastră nu mai putem face nimic pentru mântuire. Dacă ai un pahar de apă înaintea ta şi îl bei tu, n-ai nicio răsplată. Numai atunci când îl dai altuia, el este al tău! Pâinea de pe masa ta numai atunci este a ta, când o dai altuia s-o mănânce, flămând, orfan sau străin în lumea asta.

[…] Rămâneți creştini cu adevărat! Trăitori, nu numai ascultători, ci cu adevărat împlinitori ai cuvântului lui Dumnezeu şi să mergeţi spre cer.

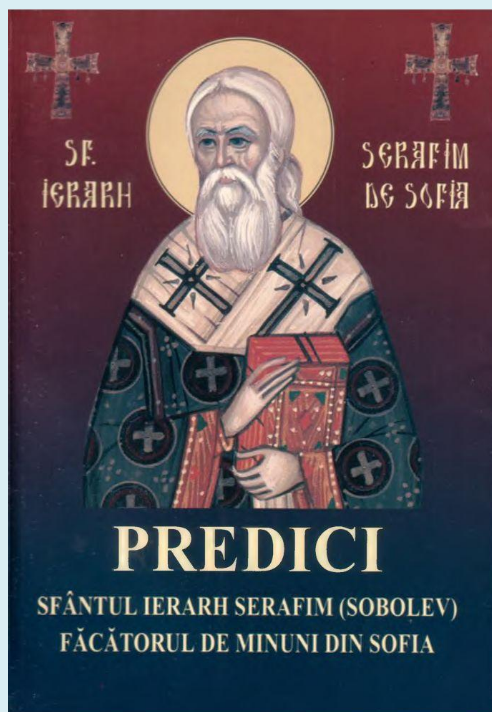
Domnul şi Maica Domnului să rămână de-a pururi cu voi şi să primească rugăciunile voastre cu durere, pentru că toţi suntem păcătoşi, toţi avem o durere sufletească, că am greşit înaintea lui Dumnezeu şi venim să ne cerem iertare, să ne plângem păcatele vieţii, trădarea din atâţia ani de comunism; şi astăzi, în vremurile acestea frumoase, de libertate, de pocăință, date de Dumnezeu ca să ne pregătim pentru cer.

Şi astăzi, atâţia oameni botezaţi ortodox în Biserica noastră continuă să lupte împotriva mănăstirilor, preoţilor, călugărilor, și să vorbească urât.

Iubiţi creştini, se ascunde în spatele nostru o masonerie care vrea să omoare totul şi să arate unele păcate, dar toţi suntem păcătoşi în lumea asta. Şi un preot cât se roagă şi plânge pentru voi la Sfântul Altar; atunci când stăm în curvii, în beţii, în

jocuri, el stă în altar și se roagă pentru satul acesta, pentru lumea aceasta, pentru ţara aceasta, pentru poporul acesta al nostru. Și noi, apoi, îl batjocorim, vorbim şi dăm la televizor şi prin gazete lucruri urâte, batjocorind Biserica lui Hristos. Este păcat foarte greu! Să se pocăiască toţi şi să se roage şi să plângă, că Dumnezeu şi Sfinţii Părinţi ne învaţă să acoperim păcatele unii altora, să ne rugăm unii pentru alţii, dar nu să râdem unii de alţii şi să ne batjocorim. Azi este unul căzut, mâine cade altul. Când vedeţi un căzut, ridicaţi-l cu rugăciunea voastră spre Dumnezeu şi ajutați-l! Că atunci Dumnezeu o să vă păzească şi pe voi. Amin.

Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) - Cuvânt la Adormirea Maicii Domnului - Despre mijlocirea neadormită a Maicii Domnului

Ţinut în Biserica rusă ”Sfântul Nicolae “ din Sofia, la 15/28 august 1946

... şi cu rugăciunile Tale izbăveşti din moarte sufletle noastre. (Din troparul praznicului)

Domnul a spus: Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla... Sau cine este omul acela între voi care, de va cere fiul său pâine, oare el îi va da piatră? Sau de-i va cere peşte, oare îi va da şarpe? Deci, dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El (Matei 7,9-11). Prin asemenea cuvinte Domnul sădeşte în noi nădejdea şi siguranţa că rugăciunile noastre către Dumnezeu vor fi împlinite.

Ne întrebăm: Dacă Domnul Iisus împlineşte rugăciunile oamenilor păcătoşi, atunci poate El să-şi întoarcă faţa Sa de la Preacurata Maica lui, cănd Ea aduce rugăciuni pentru noi, păcătoşii, la scaunul Lui?

În plus, aceste rugăciuni ale ei sunt neadormite, neîncetate, căci în condacul acestui mare praznic se spune despre ea: Pe Născătoarea de Dumnezeu, cea întru rugăciuni neadormită.

La acestea trebuie să adăugăm că în vedenia avută de Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos, Maica Domnului s-a arătat rugându-se cu lacrimi către Dumnezeu.
Maica Domnului se roagă aşa lui Dumnezeu, pentru că ne iubeşte foarte mult. Eu iubesc foarte mult neamul creştinesc, a spus ea în vedenie unui bineplăcut al lui Dumnezeu, iar acest neam creştinesc, creştinii ortodocşi, petrec mereu în păcate, petrec mereu în tot felul de necazuri şi pericole de moarte, având nevoie de mijlocirea neadormită a Maicii Domnului pentru ei în faţa Scaunului lui Dumnezeu.
Iată de ce Sfânta Biserică, în cuvintele condacului scris în cinstea acestui praznic, o numeşte neadormită rugătoare pentru noi în faţa Fiului Ei, Domnul nostru Iisus Hristos.

Ce vrea să ne spună Sfânta Biserică prin cuvintele condacului praznical? Dacă Preacurata Maică a Domnului se roagă pentru noi neadormit, să ne rugăm şi noi ei întotdeauna, dacă vrem să simţim în viaţa noastră puterea mijlocirii ei pentru noi în faţa lui Dumnezeu. La aceasta ne cheamă Biserica în altă rugăciune către ea, prin aceste cuvinte: Nici odinioară nu vom tăcea noi, nevrednicii, a vesti puterile Tale, Născătoare de Dumnezeu.

Şi cum să nu alergăm, întotdeauna, la acoperământul rugăciunilor Maicii Domnului, când diavolul cu toate duhurile întunericului ne atacă neîncetat prin patimile noastre. Cea mai caracteristică însuşire a dracilor este răutatea. Datorită acestei însuşiri ele toate se numesc duhuri rele. Diavolul vrea ca această răutate s-o facă moştenirea noastră, aprinzând în noi patima mâniei, căci el ştie că această patimă este cauza multor necazuri din viaţa omului. Desigur, mânia sau răutatea numai atunci va avea loc, când noi ne vom obişnui cu începutul tuturor patimilor - mândria şi slava deşartă. De aceea dracii încearcă cel mai mult să înrădăcineze în noi aceste patimi păgubitoare.

Este cunoscut, la fel, că mulţi oameni se pierd din cauza altor patimi şi mai ales din cauza desfrânării. Toate aceste patimi sunt armele prin care diavolul ne atacă permanent, ne aruncă în adâncul multor necazuri şi ne pierde fericirea trecătoare şi veşnică.

De aceea, să fim alături de Născătoarea de Dumnezeu, iubiţilor întru Hristos fiii mei. Rugăciunea către Dânsa să ne fie prima mişcare a minţii şi a inimii, în toate

necazurile noastre interioare şi exterioare, pe care le răbdăm de la draci, de la noi şi de la oamenii răi.

Nu în zadar Sfântul Serafim de Sarov avea întotdeauna pe buze şi în inimă numele Maicii Domnului, întotdeauna îl pronunţa cu mare dragoste şi evlavie, şi îi însufleţea pe toţi care veneau la el, să se adreseze acestui nume prea iubit ca unei ancore a mântuirii noastre, ca la unul din cele mai puternice şi mântuitoare mijloace de luptă împotriva oricărui rău. Şi noi ştim, iubiţilor, cum s-a manifestat pentru aceasta Preacurata noastră mijlocitoare cerească faţă de Sfântul Serafim. Ea îl numea iubitul ei, ea niciodată nu-i refuza împlinirea rugăciunii. Şi au fost cazuri, când, după rânduiala lui Dumnezeu bolnavul trebuia să moară, dar pentru rugăciunile Sfântului Serafim el dobândea tămăduire.

Sfinţii Părinţi ai Bisericii spun că dracii tremură auzind numele Maicii Domnului, căci ea L-a născut pe Mântuitorul nostru, Fiul Unul Născut al lui Dumnezeu, Care a stricat şi va strica până la sfârşitul veacului lucrurile diavolului, care caută să ne depărteze de Hristos şi să ne piardă pentru totdeauna.

Chipul Maicii Domnului este de nesuportat pentru draci. Diavolul urăşte numele ei. Prin urmare, acest nume este mântuitor pentru noi. Este clar cât de necesar este mereu să alergăm la acoperământul şi mijlocirea rugăciunilor Preacuratei Maici a Domnului. Şi cu cât ne vom ruga Ei mai mult - cu atât mai mult vom simţi în viaţa noastră acoperământul ei şi ea va fi pentru noi rugătoare neadormită înaintea Domnului nostru Iisus Hristos, precum mărturisesc cuvintele condacului praznical.

Să ţinem minte, iubiţilor, şi celelalte cuvinte ale acestui condac: ...şi întru folosinţe, nădejdea cea neschimbată. Prin aceste cuvinte Sfânta Biserică vrea să ne spună că cererile noastre sau rugăciunile noastre către Maica Domnului neschimbat, adică neapărat vor fi asculate de ea.

Ea ascultă şi rugăciunile celor mai mari păcătoşi;

- ✓ *aşa Preacurata Maică a Domnului a ascultat rugăciunea fericitului Teofil, care s-a lepădat de Hristos şi această lepădare a certificat-o cu sângele său, prin înscrisul dat diavolului.*
- ✓ *Aşa a ascultat rugăciunea Mariei egipteanca şi a făcut-o din mare păcătoasă vas minunat al darului lui Dumnezeu.*
- ✓ *Aşa a ascultat rugăciunea unui conducător de tâlhari, care odată cu tâlhăriile, hoţiile şi uciderile, în fiecare zi, neştiind ceilalţi tâlhari, citea în faţa icoanei Maicii Domnului rugăciunea Născătoare de Dumnezeu*

Fecioară, bucură-Te... Pentru aceasta Ea l-a făcut pe conducător şi pe toţi tovarăşii lui monahi desăvârşiţi.

Aşa va asculta Maica Domnului şi rugăciunile noastre, neluând în seamă păcatele noastre. Doar să ne adresăm mereu mijlocirii Ei cereşti. Să zicem cât mai des cu buzele şi cu inimile noastre rugăciunea: Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucu-ră-te sau să i ne adresăm prin chemarea scurtă de rugăciune: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi. Şi acoperământul Ei atotputernic şi iubitor se va întinde deasupra noastră.

Preasfânta Maică a Domnului va fi cu noi mereu, în toate necazurile noastre. Ea ne va izbăvi de toate nevoile acestei vieţi trecătoare, ne va izbăvi de cea mai mare nefericire - moartea sufletelor noastre - ce este despărţirea veşnică de Hristos, ne va izbăvi de chinurile veşnice ale iadului.

Pentru rugăciunea continuă către Maica Domnului, ea va împlini cuvintele troparului praznical: şi cu rugăciunile Tale izbăveşti din moarte sufletele noastre. Amin.

(Extras din cartea: Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) - Predici (1945-1949)

Sfântul Antim Ivireanul - Cazania la praznicul Adormirii Maicii Domnului - Cuvânt întru lauda PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu

Pofta şi dragostea ce văd la această cinstită şi sfântă adunare mă îndeamnă şi, neştiind a vorbi, măcar că vorba mea nu este vrednică niciodată ca să îndulcească cu vreun mijloc auzirile ascultătorilor, iar încă domnul Hristos, Carele a săturat cu 5 pâini 5.000 de suflete şi a îndreptat sărăcia şi neputinţa ucenicilor lui cu bogăţia darului Său, Acelaşi şi înaintea dragostei voastre, prin mijlocul vorbelor mele cele neritoricite, va întinde masă duhovnicească.

De multe ori am stat şi am socotit, doară aş putea afla ceva nou să zic intru cinstea şi lauda PreaSfintei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea fecioarei Mariei, dar n-am putut afla nimic. Nu doar că nu sunt cuvinte multe şi de multe feluri a grăi intru lauda măririi ei, ci pentru că fiind mintea mea tulburată de norul neştiinţei şi mai vârtos întunecată de socoteala dumnezeieştilor şi prealuminatelor ei daruri, îmi înfrunt şi-mi ticăloşesc nevrednicia şi neştiinţa învăţăturii mele. *Că de vreme ce aceia învăţaţi şi pedepsiţi intru bunătăţi stau de se miră de mărirea ei, dar eu, cel neînvăţat şi departe de toate bunătăţile, ce voi face?*

Drept aceia dară, îmi caut şi făr'de voia mea a conteni de a mai iscodi să aflu înălţimea fecioriei ei, întru care acum anevoie se suie gândurile omeneşti şi adâncimea darurilor ei, carele nu se pot vedea lesne nici cu ochii îngereşti, ci numai cu acel titlu ce i s-a dat mai nainte de tot vecii de la Părintele cel fără de început şi veşnicul Dumnezeu, prin mijlocul îngerului Gavriil. Acela şi eu cu cucernicie şi cu multă frică îl voi zice, intru laudă şi cinstea ei: *„**Bucură-te ceea ce eşti plină de dar. Domnul este cu tine**“*. Că mai mare şi mai lăudat şi mai cinstit titlu decât acesta nu s-a dat din veci, nimănui, nici se va da până în veci, fără numai

ei; că a aflat har înaintea lui Dumnezeu, care n-a aflat alta niciodată, după cum i-a zis îngerul. (…) Şi pentru ca să nu mai lungesc cu vorba, tuturor prorocilor şi tuturor sfinţilor şi celor mai nainte de lege şi celor după lege li s-au zis cuvinte de bucurie, prin mijlocul îngerilor şi li s-au dat de la Dumnezeu dar şi milă, însă acoperit. Iară Sfintei Fecioarei s-a dat cuvântul bucuriei celei adevărate, care este mai presus decât toată mintea, în slavă şi în cinste mai veselitoare, covârşind pe toţi cu darul şi cu milă: *„**Bucură-te ceea ce eşti plină de dar. Domnul este cu tine**“*.

Şi nu numai pentru bucuria aceasta ce i s-a dat se fericeşte de toate neamurile, ci şi pentru numele ei cel preacinstit ce i s-a dăruit, de se numeşte Mariam. Că precum este numele Fiului ei mai presus decât toate numele, după cum zice fericitul Pavel: „***Şi i-au dăruit lui nume care este preste tot numele***“, aşa şi numele ei este peste tot numele, după al lui Iisus. ***Şi precum întru numele lui Iisus se pleacă tot genunchiul celor cereşti şi celor pământeşti şi celor de sub bezne, aşa este şi ea, mai cinstită în cer decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii şi pe pământ mai închinată şi mai fericită ca o împărătească a lumii, de tot credincioşii pământului şi sub bezne mai straşnică şi mai înfricoşată asupra dracilor decât toţi sfinţii; întru care nume Mariam, după a mea proastă socoteală, înţelegem cum că cuprinde în sine trei lucruri:***

- *una pentru că fiind numele acesta de trei, adică de trei înjugări (silabe), se înţelege cum că* ***a născut o faţă a Sfintei Treimi, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu;***
- *a doua că are fiecare înjugare (silabă) câte 2 slove şi se înţelege* ***cele două firi ale lui Hristos, adică cea dumnezeiască şi cea omenească;***
- *a treia că sunt 6 slove de toate într-acest nume, cu carele înţelegem* ***cele 6 taine mari şi peste fire, adecă blagoveştenia, naşterea, botezul, moartea pe cruce, învierea şi înălţarea la cer.***
  - *Cu* ***blagoveştenia*** *s-a descoperit taina cea mai nainte de toţi vecii ascunsă;*
  - *cu* ***naşterea*** *s-a împăcat cerul cu pământul, adică Dumnezeu cu omul;*
  - *cu* ***botezul*** *ne-am îmbrăcat cu haina nestricăciunii;*
  - *cu* ***moartea*** *ni s-au dat viaţa;*
  - *cu* ***învierea*** *ni s-a dat bucuria şi*
  - *cu* ***înălţarea la cer****, şederea de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl.*

Aşijderea şi în cuvintele cele de bucurie ce i-a zis îngerul: *„**Bucură-te ceia ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine**“, iar* ***înţelegem numele Preasfintei Treimi.***

- Ca în cuvântul ce zice: **bucură-te**, ***se înţelege Fiul, că El este toată bucuria lumii;***
- în cuvântul ce zice: **plină de dar**, ***să înţelege Duhul Sfânt, prin care se dau toate darurile*** şi
- în cuvântul cel ce zice: **Domnul e cu tine**, ***se înţelege Tatăl, că El este Domnul a toate, văzutelor şi nevăzutelor.***

Dumnezeu însă, carele numai cu un cuvânt a făcut şi a zidit toate lucrurile cele văzute şi nevăzute, poate cu adevărat, cu cea desăvârşit a lui preaputernicie, să facă stele mai luminoase decât acestea, ce strălucesc pe cer, şi luna mai iscusită decât aceasta, ce ne povăţuiaste noaptea, şi soare mai strălucitor şi mai luminat decât acesta, carele stinge cu lumina lui toate celelalte lumini, şi ceruri mai mari şi mai largi în rotocolime, şi păsări mai cu dulce glasuri, şi flori mai cu multe mirosuri, şi copaci mai nalţi şi mai roditori, şi vânturi mai sănătoase, şi văzduhuri mai de folos, şi fiare mai multe la număr şi mai de multe feluri, şi mai multe lumi decât aceasta ce locuim poate să zidească în mărime, şi în meşteşug mai minunate; dar o zidire care să covârşească în vrednicie pe Maica lui Dumnezeu nu va putea să facă niciodată, măcar că este preaputernic. Pentru că precum nu este cu putinţă să socotească, nici cu mintea să gândească cineva o fiinţă mai cuvioasă şi mai naltă decât Dumnezeirea, aşa nici o zidire mai covârşitoare decât aceea ce a născut pe un Dumnezeu Carele S-a făcut om. ***Că pe dânsa a ales-o Dumnezeu, mai înainte decât toată zidirea, pentru ca să-i fie lăcaş veşnic***, după cum grăieşte David: „***Aceasta este odihna mea în vecii vecilor şi într-însa voi locui, pentru că am ales-o***“.

- *Aleasă este, cu adevărat, ca soarele, pentru că este încununată cu toate razele darurilor dumnezeieşti şi străluceşte mai vârtos între celelalte lumini ale cerului.*
- *Aleasă este şi frumoasă ca luna, pentru că stinge cu lumina sfinţeniei celelalte stele, şi pentru marea şi minunată strălucire de toate şiragurile stelelor celor de taină se cinsteşte, ca o împărăteasă.*
- *Aleasă este ca revărsatul zorilor, pentru că ea a gonit noaptea şi toată întunecimea păcatului şi a adus în lume ziua cea purtătoare de viaţă.*
- *Aleasă este, că este izvor carele cu curgerile cereştilor bunătăţi adapă sfânta biserică şi tot sufletul creştinesc.*
- *Aleasă este, că este chiparos carele cu înălţimea covârşăste cerurile şi pentru mirosul cel din fire s-a arătat departe de toată stricăciunea.*
- *Aleasă este, că este crin, că măcar de a şi născut între mărăcinii nenorocirii celei de obşte, dar nu şi-a pierdut niciodată podoaba albiciunii.*
- *Aleasă este că este nor carele n-a ispitit nici o povară a păcatului.*
- *Aleasă este, pentru că este fecioară mai înainte de naştere, fecioară în naştere, fecioară şi după naştere şi este o adâncime cu neputinţă de cuprins a bunătăţilor şi o icoană însufleţită a frumuseţilor celor cereşti. Este o grădină încuiată dintru care a ieşit floarea cea neveştejită, şi fântâna pecetluită, dintru care a curs izvorul vieţii, Hristos.*
- *Pe aceasta au văzut-o **Moisi** în muntele Sinai, ca un rug aprins şi nu ardea.*
- *Pe aceasta au văzut-o **Aaron**, ca un toiag înflorit şi plin de roadă.*
- *Pe aceasta au văzut-o **Iacov**, ca o scară întărâtă, din pământ până în cer şi îngerii lui Dumnezeu să suiau şi se pogorau pe dânsa.*
- *Pe aceasta a văzut-o **Iezechiil** ca o uşă încuiată, prin care nimeni n-a trecut.*
- *Pe aceasta a văzut-o **Ghedeon**, ca o lână, **Avvacum** ca o dumbravă umbroasă, **Daniil** ca un munte şi **Solomon** ca un pat.*

- *Aceasta astăzi se mută de pe pământ la cer; lasă întristarea şi se duce la bucurie, lasă cele de jos şi primeşte cele de sus; lasă cele stricăcioase şi câştigă cele nemuritoare şi veşnice.*
- *Astăzi îşi dă preasfânt sufletul ei în mâinile Fiului ei şi cu cântări îngereşti şi apostoleşti se petrece cinstit trupul ei în satul Ghethsimani, spre îngropare.*
- *Astăzi cerul întinde sânurile sale şi primeşte pe ceea ce a născut pe Cel ce nu-L încape toată zidirea.*
- *Astăzi se minunează toate puterile cereşti, zicând una către alta:*

  - ***cine este aceasta ce se suie din pustiu, adică de pe pământ, la cer?***

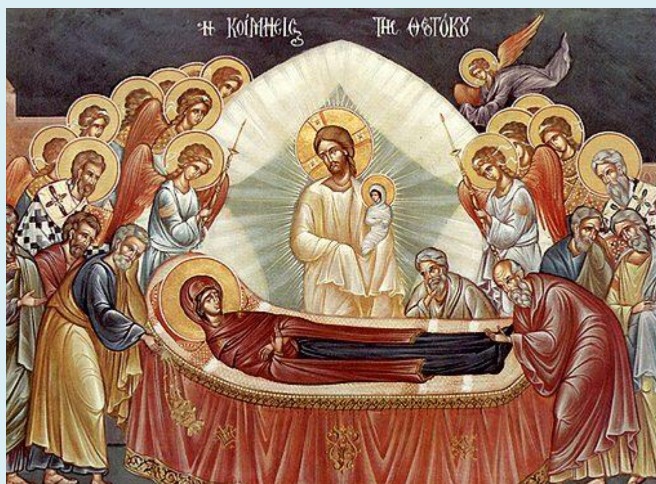
- ***Cine este aceasta care se iveşte ca zorile, frumoasă ca luna şi aleasă, ca soarele?***
- ***Cine este aceasta ce se suie de pe pământ în cer, albită, înflorită, întru care hulă nu este?***

Ridicaţi porţile voastre, zic cetele cele îngereşti, una către alta şi cu cântări de laudă, primind pe împărăteasa cerului şi a pământului, care vine, să locuiască de-a dreapta împăratului Dumnezeu, cu îmbrăcăminte cu aur îmbrăcată, împodobită, după cum zice David, căci aceasta este aceea ce a împăcat cerul cu pământul şi pe Dumnezeu cu omul. Aceasta este bucuria celor drepţi şi nădejdea celor păcătoşi.

Pe aceasta, dara şi noi, cu toţii trebuie cu dragoste, cu cucernicie, cu inimă curată şi cu cântări de laudă să o cântăm şi să o lăudăm, ca pe o Maică a lui Dumnezeu, şi cu bucurie sufletească să prăznuim adormirea ei.

O, Maică Fecioară, acest norod ce stă înaintea măririi-tale, văzând înălţimea curăţeniei tale şi cunoscându-şi ei nevrednicia şi smerenia lor, nu îndrăznesc, fără de mijlocitor ca să-ţi aducă cuvenită închinăciune şi mulţumiri, pentru multele faceri de bine, şi să se roage ca să te milostiveşti asupra lor. Pentru aceasta eu, nevrednicul şi mult păcătosul robul tău, fiindu-le tată sufletesc, rânduit de Fiul tău, prin mijlocul meu se roagă cu toţii, cu căldură, dintru adâncul inimii zicând:

Rugăciune

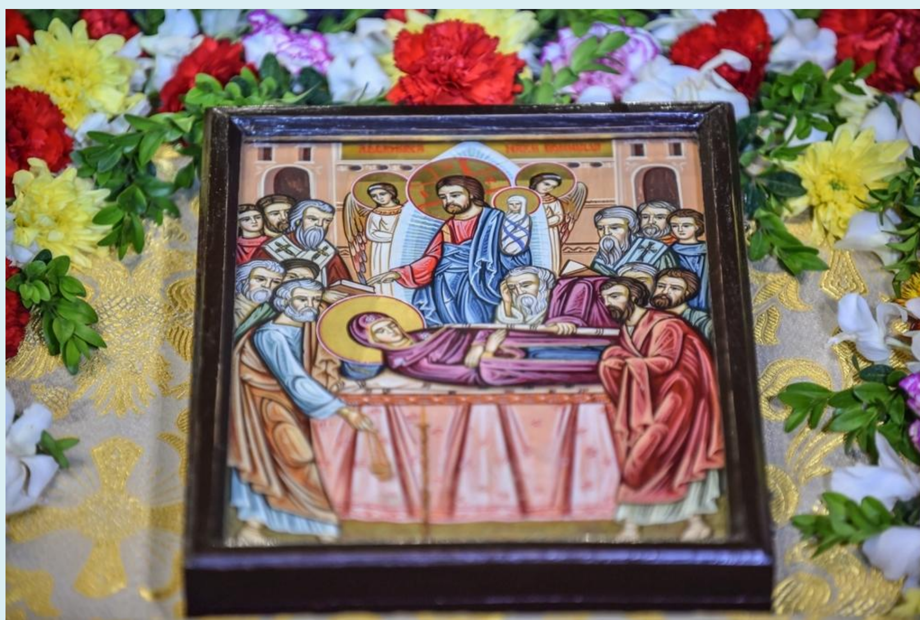
Stăpână de Dumnezeu Născătoare, Împărateasa cerului şi a pământului, cinstea şi slava creştinilor, ceea ce eşti mai înaltă decât cerurile şi mai curată decât soarele, Fecioară prea lăudată, nădejdea celor păcătoşi şi liniştea celor bătuţi de valurile

păcatelor, caută asupra norodului tău, vezi moştenirea ta, nu ne lăsa pe noi, păcătoşii, ci ne păzeşte şi ne mântuieşte de vicleşugurile diavolului, că ne-au împresurat scârbele, nevoile, răutăţile şi necazurile.

Dă-ne mână de ajutor, Fecioară, că pierim. Nu te indura de noi, că pe tine te avem ajutătoare şi la tine nădăjduim, că prin rugăciunile tale cele preaputernice şi nebiruite, să îmblânzeşti pe Fiul tău asupra noastră, ca să-şi întoarcă mila sa cea bogată spre noi; şi încă roagă cu căldură, ca să dea putere dintru înălţimea lăcaşului Său şi prea luminatului nostru domn, pe carele pronia Sa l-a ales şi l-a pus preste acest norod, ca să poată chivernisi cu înţelepciune întreaga turma ce i s-a încredinţat, în mulţi ani luminat, cu fericită sănătate, şi să o apere de lupii cei văzuţi şi nevăzuţi; să păzească şi toată cinstita această boierime de toate primejdiile şi de toate viicleşugurile vicleanului şi să le dea dragoste, uniciune, spor şi ajutor întru toate; şi să ne învrednicească pe toţi de obşte ca să petrecem toată viaţa noastră cinstită, curată şi fără de prihană, ca cu o gură şi cu o inimă pe Dânsul pururea să-L mărim şi ţie să zicem: „Bucură- te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine“.

(După: Antim Ivireanul, Didahii,
Editura Litera, Bucureşti-Chişinău)

Cuvântul Sfântului Ştefan Brâncoveanu la Adormirea Maicii Domnului: Prea blândă Stăpână şi dulcea mea mamă

Iulian Dumitraşcu
14.08.2020

Unul dintre cei patru fii ai Domnitorului Martir Constantin Brâncoveanu, Sfântul Ştefan Brâncoveanu, a alcătuit un cuvânt la Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului.

Sfinţii Brâncoveni au suferit moarte martirică pe 15 august 1714 în urma refuzului lor de a renunţa la credinţa creştină.

Panegiricul Sfântului Ştefan Brâncoveanu la Adormirea Maicii Domnului

„Prea blândă Stăpână şi dulcea mea mamă! Nu este cu putinţă, la vârsta în care mă aflu, să întocmească omul cugetări înalte, să le alcătuiască în chip armonios şi să le compună după elocvența cerută - încât, dacă e cu putință că și în acest cuvințel să se afle vreo cugetare aleasă, o rânduială bine alcătuită sau vreo formă artistică, aceasta va fi o dăruire a Împărătesei Îngerilor, care ajută cu mâna sa cea prea milostivă și-i împuternicește pe aceia care cercetează cu evlavie mărirea și lauda ei.

Același lucru se petrece și întru faptele tale, Stăpână prea evlavioasă, pentru că în mai toate făptuirile tale strălucește o putere neobișnuită, adică o lucrare și un obicei

către Mireasa cea fără de prihană, care privește cu ochi veseli și primește ruga ta umilă, pe care o săvârșești la pregătirea și începutul a toată fapta cea bună.

Această deprindere plăcută lui Dumnezeu, ca o oglindă trebuie să o aibă înaintea lor fiii Bisericii, pentru ca să se îndrepteze orice lucrare spre cinstea și mărirea Atotputernicului Dumnezeu, prin solirea și acoperământul Maicii pururea Fecioare Maria.

Iată, dar, Stăpână iubitoare de Dumnezeu, pentru ce-ți dedic aceasta sfințită imnologie, pe care am compus-o nu numai pentru ca să primești un ospăț sufletesc, prin ascultarea laudelor prea măritei Fecioare, ci ca să se învețe și poporul lui Dumnezeu să pună ca temelie statornică la toată lucrarea călduroasă solire a Născătoarei de Dumnezeu celei pline de dar.

Primește, dar, cu inimă de mamă, acest mic dar al fiului celui iubitor de mamă, primind dimpreună și îndatorată umilință din inimă fiiască, mama mea cea blândă! Și așa să te am, prin solirile celei prea curate, împreună cu prea blândul meu Domn și părinte, întru zile îndelungate și mulți ani, păzită de tot răul.

Al blândeții tale supus și prea umilit fiu, Ștefan Brâncoveanu”.

Părintele Arsenie Boca – Maica Domnului

Nu se poate vorbi numai despre Maica Domnului.

Ea e prevăzută de Providenţă îndată după căderea omului. Deci pomenirea Ei, pune din plin, problema refacerii omului.

Primul om refăcut, e Iisus, Fiul Ei, şi toţi ucenicii lui Iisus, deci Ea e şi Maica Bisericii. A fost instituită, chiar de Iisus, când era pe cruce, ca maică a creştinătăţii, când i-a dat pe Ioan de fiu şi lui Ioan i-a dat-o pe Ea de maică.

Dacă viaţa noastră s-ar reduce numai la viaţa aceasta, cea între leagăn şi mormânt, toată zdroaba vieţii ar fi fără sens. Dar viaţa noastră nu e numai atâta.

Ştim de la Iisus, că vom purta şi chipul pe care ni 1-a arătat El, schimbându-Se la faţă. Aceasta însă, când Se va naşte în noi Iisus, aşa cum S-a născut în sfânta Fecioară.

Prin asceză şi iubire sufletul nostru trebuie să ajungă la curăţia sufletului fecioară, în care se va naşte chipul nostru veşnic.

Nu e prin urmare numai o urmare a Domnului, o „imitatio Christi", ci şi o urmare a Maicii Domnului. Iar Maica Domnului n-a fost scutită de niciuna din durerile

omeneşti. De mică a cunoscut refugiul şi prigoana lui Irod. Sabia durerilor a fost profeţită pentru sufletul Ei.

Ea e modelul desăvârşit de curăţie şi iubire, duse până la jertfă: dovadă, că puţini erau până sub crucea Răstignitului, şi printre cei puţini, era Maica Domnului.

Tot aşa, ***pe lângă orice răstignit al vieţii acesteia, puţini mai rămân pentru el către Dumnezeu, şi printre cei puţini, e Maica Domnului.*** - Căci, spre a ajunge la refacerea noastră, trebuie să trecem prin multe răstigniri, şi avem trebuinţă de o inimă de mamă pentru noi către Dumnezeu.

Dumnezeu ne părăseşte uneori; sfinţii nu sunt ascultaţi, dar iubirea de mamă întoarce asprimea Dreptăţii lui Dumnezeu din nou în iubire.

Exod 32: Moise se ruga, strâmtorând pe Dumnezeu: încetează Doamne urgia Ta şi potoleşte-Ţi mânia şi socoteşte cu blândeţe greşala poporului Tău. Adă-ţi aminte de robii Tăi: Avraam, Isaac şi Iacov...

- Nu ! a răspuns Dumnezeu. Lasă-Mă să-i zdrobesc, căci cu urgie M-am mâniat asupra lor şi vreau să-i prăpădesc !

- Dacă nu-i ierţi, şterge-mă şi pe mine din Cartea Vieţii! Şi a încetat urgia lui Dumnezeu; şi pentru rugăciunea lui Moise i-a iertat pe ei.

Cine-i Moise şi cine-i Maica Domnului ?

Când te-a lepădat Dumnezeu şi nici sfinţii nu se mai roagă pentru tine, a mai rămas cineva care nu te-a părăsit: e Maica Domnului, iar Maica Domnului e ascultată.

„Intre robii lui Dumnezeu şi Maica lui Dumnezeu e o deosebire fără margini" - zice Sfântul Ioan Damaschin. *Dacă Moise, un rob, poate, prin rugăciunea lui, să oprească urgia lui Dumnezeu şi nu-L lasă să se răzbune pe închinătorii la idoli, - cu atât mai mult rugăciunea sfintei Fecioare Maria, va opri să nu cadă urgia divină, peste păcătosul popor creştin.*

Al VII-lea Sobor ecumenic, având în vedere rătăcirile ereticilor despre sfinţi şi despre Maica Domnului, hotărăşte:

„A cinsti şi a mări mai întâi pe Născătoarea de Dumnezeu: mai înaltă decât toate

puterile cereşti; iar de asemenea şi pe sfintele Puteri îngereşti, fericiţii şi întru tot lăudaţii Apostoli şi Prooroci, pe sfinţii mucenici, morţi pentru Hristos, pe sfinţii şi de Dumnezeu purtătorii dascăli, şi toţi drepţii cuvioşi bărbaţi, şi a cere mijlocirea lor, pentru că ei ne pot apropia de împăratul tuturor - Dumnezeu."

Şi cântă Biserica: **„Sub milostivirea Ta scăpăm Stăpână, Născătoare de Dumnezeu Fecioară ! întru rugăciunile noastre nu ne lăsa pe noi în scârbe, ci ne mântuieşte din nevoi: Una, curată, Binecuvântată: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu."**

Arad, 15.VIII.49

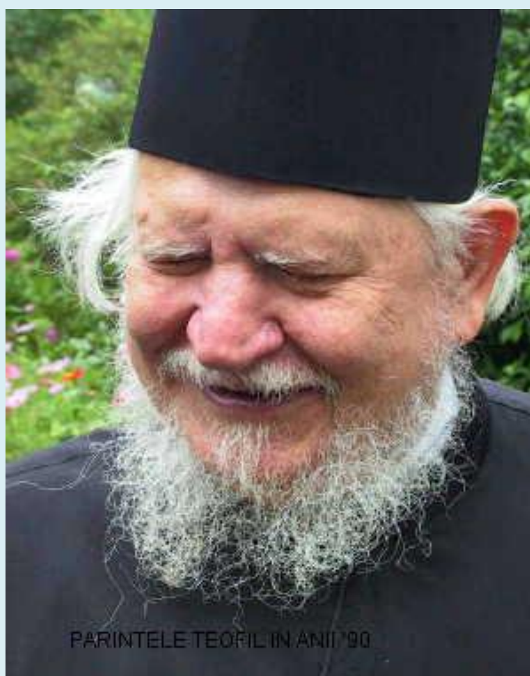

Citatul zilei
de Pr. Arsenie Boca

15 August 2024

"Maica Domnului n-a fost scutită de nicuna dintre durerile omenești... Ea este modelul desăvârșit de curăție și iubire duse până la jertfă; dovadă că puțini erau până sub Crucea Răstignitului, și printre cei puțini era Maica Domnului."

Părintele arhimandrit Teofil Părăian - Maica Domnului a fost ridicată cu trupul la cer

Înaltpreasfinţia voastră, prea sfinţia voastră, preacuvioşi părinţi şi iubiţi credincioşi, astăzi prăznuim una dintre sărbătorile Maicii Domnului, şi anume Adormirea Maicii Domnului. ***Numim astfel această sărbătoare pentru că avem încredinţarea că Maica prea curată, cea care L-a născut pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, după ce s-a mutat din această viaţă, a rămas întru rugăciuni neadormită.*** A murit şi Maica Domnului la vremea potrivită, aşa cum mor toţi oamenii, însă noi înţelegem moartea Maicii Domnului, nu în sens de dispariţie, ci în înţeles de mutare din această viaţă, şi, de aceea, spunem că Maica Domnului „a adormit”.

Maica Domnului, după ce s-a mutat din această viaţă, a fost aşezată în mormânt aşa cum sunt aşezaţi cu cinste cei credincioşi. ***Sfânta noastră Biserică învaţă că, de fapt, Maica Domnului n-a rămas în mormânt, ci a fost luată la cer cu sufletul şi cu trupul.***

Toţi sfinţii lui Dumnezeu trăiesc lângă Dumnezeu cu sufletul, însă trupurile sfinţilor sunt aici, în această lume. Noi cunoaştem trupuri ale sfinţilor nestricate, pe care le cinstim, dar dintre cei mutaţi din această viaţă, **doi au fost mutaţi cu trup cu tot, mai presus de lume, şi anume: Enoh şi Sfântul Prooroc Ilie.** *Despre Enoh se spune că i-a plăcut lui Dumnezeu şi l-a luat la Sine, iar despre*

Proorocul Ilie se spune că a fost mutat la cer într-o căruţă de foc, în văzul celor ce erau atunci de faţă, între care era şi proorocul Elisei.

Ceilalţi sfinţi au fost luaţi cu sufletul la Dumnezeu, dar au rămas cu trupurile aici, pe pământ. ***Maica Domnului a fost învrednicită de Domnul nostru Iisus Hristos să-şi sfârşească viaţa pământească aşa cum şi-a trăit-o. A trăit în smerenie şi pentru aceasta Mântuitorul a vrut ca ea să se mute din această viaţă tot în smerenie. Toată viaţa sa, Maica Domnului a fost un adânc de smerenie şi sfârşitul vieţii ei a fost tot un adânc de smerenie.***

A murit, a fost înmormântată şi apoi, din mormânt, a fost înălţată la cer. Bineînţeles, mai întâi s-a înălţat cu sufletul, apoi sufletul s-a unit din nou cu trupul, înviind, aşa cum vor învia toţi credincioşii la a doua înviere. ***Maica Domnului s-a înălţat la cer şi cu sufletul, şi cu trupul; aceasta este învăţătura Bisericii noastre, arătată în slujbele Bisericii noastre.***

E rânduit ca la această sărbătoare şi-n toată vremea cât ţine această sărbătoare, adică până-n 23 august inclusiv, la sfintele slujbe să se spună şi un cuvânt de propovăduire, care are următorul cuprins: „***Pe Născătoarea de Dumnezeu, cea întru rugăciuni neadormită, şi întru folosinţă, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu o au ţinut. Căci pe ceea ce este Maica Vieţii, la viaţă a mutat-o Cel ce s-a sălăşluit în pântecele ei, cel pururea fecioresc***”.

Iată, iubiţi credincioşi, ***ce ne învaţă Sfânta noastră Biserică la Adormirea Maicii Domnului: că Maica Domnului, cea aşezată în mormânt, n-a fost ţinută de mormânt şi de moarte. De ce ? Pentru că a mutat-o la viaţă. Cine?*** **Acela care cândva a fost în pântecele ei, Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care S-a făcut om din Preasfânta Fecioara Maria.** ***Domnul Iisus, care a primit trup omenesc din ea, a învrednicit-o să fie acolo unde este El, n-a lăsat-o în mormânt şi n-a vrut ca Maica Domnului să fie numai cu sufletul acolo unde este.***

Maica Domnului - bucuria credincioşilor

Iubiţi credincioşi, *Noi ne bucurăm foarte mult când ne gândim la Maica Domnului, şi nu numai în ziua de pomenire a Adormirii ei sau în alte zile de pomenire a ei, ci de fiecare dată când avem un gând către Maica Domnului.* De ce? Pentru că de ea se bucură toată făptura, toţi credincioşii şi toţi îngerii: „***De tine se bucură, ceea ce eşti plină de har, toată făptura, soborul îngeresc şi neamul omenesc. Ceea ce eşti biserică sfinţită şi rai cuvântător*** “.

O mai numim pe Maica Domnului şi rai de taină, zicând: „***Rai de taină eşti, Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit nelucrat pe Hristos*** “.

O cunoaştem pe Maica Domnului ca pe ceea ce este mai presus de minte şi de cuvânt, ca pe cea pe care n-o poate atinge mintea omenească, nici cuvântul omenesc n-o poate cuprinde: „***Pe tine, Maica lui Dumnezeu, cea mai presus de minte si de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioşii, cu un gând, te mărim*** “.

Mărim pe Maica Domnului ca pe una care este mai înaltă decât cerurile şi mai curată decât strălucirile soarelui, ca pe una care este mărirea a toată lumea, ca pe una ce este cer şi biserică dumnezeirii. ***Sunt atâtea gânduri mari şi minunate pe care ni le pune la îndemână Sfânta noastră Biserică! Noi credem aşa, simţim aşa şi aşa mărturisim pe Maica Domnului.***

Maica Domnului, mai presus de toate, este Născătoare de Dumnezeu. Aşa o cunoaştem şi aşa o mărturisim. ***Pentru că este Născătoare de Dumnezeu şi ştim că întru rugăciuni este neadormită, avem încredinţarea că ea este bucuria tuturor credincioşilor dreptmăritori, că este bucuria noastră.*** Şi nu se poate să nu ne bucurăm de Maica Domnului dacă ne bucurăm de Domnul nostru Iisus Hristos.
O cunoaştem pe Maica Domnului ca pe una care este binecuvântată între femei, ca pe una care este „***pururea fericită şi preanevinovată*** “. ***Credem că Maica Domnului este mare şi minunată, mai ales pentru că este, pentru veşnicie, locaş al Preasfintei Treimi.***

Iubiţi credincioşi, La Bunavestire, când îngerul binevestitor i-a spus vestea cea bună, ea a pus o întrebare: ***„Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?”***(Luca 1,35). Adică, nu m-am gândit niciodată că voi fi cândva mamă.

Atunci, îngerul i-a spus taina întrupării Domnului nostru Iisus Hristos: „***Duhul Sfânt se va pogorî peste tine şi puterea Celui Prea Înalt te va umbri, de aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine Fiul lui Dumnezeu Se va chema*** “(Luca, 1 ,35).

Cuvintele acestea arată lucrarea Preasfintei Treimi în Maica Domnului. Când s-a învoit să fie mamă a Fiului lui Dumnezeu, zicând: „ ***Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău*** ” (Luca 1 ,38), ***Maica Domnului s-a făcut, de fapt, locaş al Sfintei Treimi pentru veşnicie: Duhul Sfânt a venit peste ea şi puterea Celui Prea înalt a umbrit-o.***

De ce zicem că s-a făcut locaş al Sfintei Treimi pentru veşnicie? Pentru că Maica Domnului este mama Domnului nostru Iisus Hristos în veşnicie şi pentru că nu l-a purtat pe Cel ce S-a sălăşluit în pântecele ei numai în vremea cât a fost rânduit aceasta (până L-a născut), ci L-a purtat mai ales în inima ei. Sigur, Domnul Hristos nu S-a despărţit niciodată de inima Maicii Preacurate, sigur nu S-a depărtat niciodată de ea.

De aceea, noi suntem bucuroşi că o ştim pe Maica Domnului locaş al Preasfintei Treimi, suntem bucuroşi că o ştim binecuvântată între femei, că o ştim ca una care este mamă a tuturor credincioşilor, mamă a noastră. Şi pentru că o ştim aşa, avem încredere în mijlocirile ei şi ne bucurăm să ne aducem aminte de cuvintele ei.

De la ea ne-au rămas puţine cuvinte, dar foarte importante.

- In afară de cuvintele pe care le-a spus la Bunavestire: „***Cum va fi mie aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?***” (Luca l ,35) şi
- „***Iată, roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău*** ” (Le. 1,38),
- mai cunoaştem nişte cuvinte de preamărire a lui Dumnezeu spuse de Maica Domnului la vizita pe care i-a făcut-o Sfintei Elisabeta, când Sfânta Elisabeta a numit-o pe Maica Domnului „***maica Domnului meu*** ” (Luca l, 44).
- Apoi, ştim cuvintele pe care le-a spus la nunta din Cana Galileii:„***Faceţi cum vă va spune El***” (In. 2, 5) şi nişte cuvinte de mijlocire către Domnul Hristos, şi anume „ ***Nu mai au vin*** ” (In.2,3).

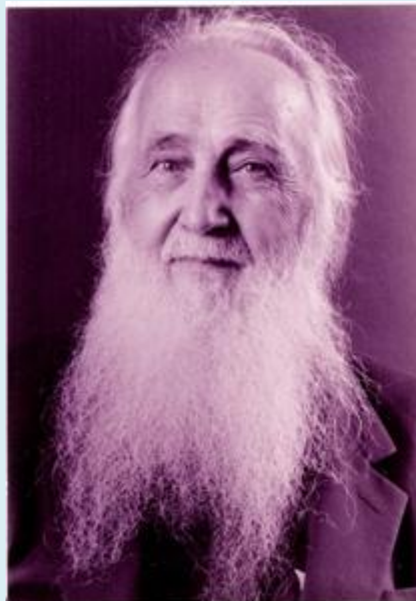
Deci, ***o ştim pe Maica Domnului ca mijlocitoare a noastră, o ştim revărsătoare de gânduri minunate, ne bucurăm de ea şi ne veselim de ea împreună cu soborul îngeresc şi cu neamul omenesc şi o ştim, mai ales, că este rugătoare pentru noi şi după ce s-a mutat din această viaţă. De acolo, de unde s-a mutat, are grijă de noi, ne ocroteşte, ne ajută, ne miluieşte şi chiar cerem ajutorul ei când spunem: „ Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi”.***

Iubiţi credincioşi, Să-i mulţumim lui Dumnezeu pentru toate bucuriile izvorâte din credinţa noastră dreptmăritoare, deci şi pentru bucuria de a o şti pe Maica Domnului ocrotitoarea noastră, de a o şti mijlocitoare pentru noi.

Să mulţumim lui Dumnezeu pentru toate bucuriile credinţei noastre dreptmăritoare şi să ne silim să fim şi noi smeriţi ca Maica Domnului, tăcuţi, doritori de Dumnezeu ca Maica Domnului, iar pe ea să o fericim împreună cu toţi sfinţii, de acum şi până-n veac. **Amin !**

(Arhim. Teofil Părăian, Sărbători fericite! Predici la praznice şi sărbători, Editura Agaton, p. 128-129)

Arhim. dr. Vasile Vasilachi - Predică la Adormirea Maicii Domnului

Fraţi creştini, împăratului David, imbolnăvindu-i-se un copil, la care ţinea mai mult ca la oricare altul, ne spune Sfânta Carte că "***s-a rugat Domnului pentru copil, a postit şi ducându-se deoparte a petrecut noaptea întins pe pământ***”. Într-un târziu, ducându-se la el bătrânii casei, ca să-l ridice de la pământ, el n-a voit şi nici n-a mâncat pâine cu ei...

După şapte zile a murit copilul, dar curtenii împăratului se temeau să-i spună că i-a murit băiatul. Căci ei îşi fãceau următoarea socoteală: "Când copilul era încă viu şi noi îl mângâiam, el nu ne băga în seamă; cum să-i spunem acuma: a murit copilul! Se poate să-şi facă lui un rău mare”.

Dar pe când ei stăteau mâhniţi, cu astfel de şoapte pe buze, David a priceput că trebuie să fi murit copilul. Şi atunci a întrebat: "A murit copilul?” - "A murit" - i-au răspuns curtenii.

La auzul acestei veşti, împăratul s-a sculat de la pământ, s-a înmiresmat cu mirodenii, şi-a schimbat hainele şi s-a dus în Casa Domnului, să se roage. Apoi întorcându-se acasă a cerut să i se dea pâine şi a mâncat.

Atunci i-au zis curtenii: "Ce va să zică asta ? Când copilul era încă în viaţă, aţi postit, aţi plâns, şi n-aţi dormit, iar după ce copilul a murit, v-aţi sculat, aţi mâncat şi aţi băut?”

- "***Câtă vreme copilul era viu - răspunse David - am postit şi am plâns, căci socoteam: cine ştie? Poate mă va milui Domnul şi va trăi copilul. Iar acuma el a murit: la ce să mai postesc? Îl mai pot eu oare întoarce? Eu mă voiu duce la el, iar el nu se va mai întoarce la mine***" (Vezi II Regi XII, 15-23).

Fraţi creştini, la fel vedem că s-a întâmplat şi cu Maica Domnului. Putem spune că, atâta timp cât Domnul nostru Iisus Hristos a suferit pe pământ, ea mereu a avut de purtat o cruce a durerilor, văzând toate umilirile, batjocoririle şi răstignirea chiar a Fiului ei iubit. Ea a fost îndurerată, când nu mult după naştere a trebuit să fugă în Egipt, din pricina lui Irod. Ea a avut de îndurat apoi, la fel cu Fiul ei, toate vrăjmăşiile fariseilor şi ale vameşilor. Şi ea stătea ca sfâşiată, cu inima străpunsă că de o sabie, atunci când Fiul ei, răstignit, îşi dădea duhul...

După ce a plecat însă din această lume, după Înălţarea Sa la ceruri, nu mai apare Maica Domnului atât de îndurerată. Ba din contră, ea era aceea care revărsa curaj şi mângâiere, chiar şi în sufletele apostolilor...

După Înălţarea Domnului, ea ştiind în afară de suferinţe pe Fiul ei, inima ei nu mai avea decât o singură dorinţă, ca şi ea să se pregătească să meargă la Fiul ei şi la Dumnezeul nostru al tuturor. Grija ei acuma era ca pentru o călătorie, la sfârşitul căreia ştia că se va întâlni cu Fiul ei iubit... Şi atunci, restul zilelor pe care ea le-a mai trăit după plecarea Domnului nostru Iisus Hristos la Dumnezeu Tatăl, nu a mai fost un timp de întristări, ci de sfinte dorinţi, de pregătiri de a se întâlni cu Fiul ei. De aceea ea mereu era în legătură cu sfinţii apostoli, încurajându-i pe ei în lupta ce aveau de dus pentru răspândirea credinţei creştine în toată lumea.

Nu cu mult timp însă înainte de adormirea ei intru Domnul, a chemat prin sfinţii îngeri, pe toţi sfinţii apostoli, ca pentru o ultimă bucurie pământească a ei, şi pentru a le împărtăşi binecuvântarea ei din urmă. Şi au venit toţi sfinţii apostoli, afară de Sfântul Toma, care a sosit după ce o înmormântaseră în grădina Ghetsimani. Atunci el, mâhnit că n-a fost şi el prezent înainte de adormire, ca şi ceilalţi apostoli, a rugat cu lacrămi pe toţi ca să-i deschidă mormântul şi să sărute şi el dreapta Maicii Domnului. Şi ruga i s-a împlinit. Dar mare le-a fost lor mirarea şi frica, văzând racla goală!... Domnul nostru Iisus Hristos, înălţase şi trupul Maicii Sale de pe pământ. Şi aşa, prin această întârziere a Sfântului Apostol Toma s-a făcut ştiut tuturor, că Maica Domnului e în ceruri şi cu trupul ei cel sfânt. Mari sunt tainele lui Dumnezeu, căci şi de data aceasta, întârzierea lui Toma, e pentru noi o nouă mărturie de Dumnezeirea credinţei noastre.

Fraţi creştini, în chip sigur, mergem şi noi către sfârşitul acestei vieţi pământeşti. Nimeni nu rămâne veşnic pe pământ, toţi murim. Şi după cum spunea cineva: de-am fi lângă leagănul unuia care de curând s-a născut, şi ne-am pune întrebarea, ce va fi el, la toate vom răspunde cu îndoială. Va fi el medic vestit? - Poate. Va fi el conducător de popoare?- Poate. Va fi bogat? - Poate. Nimic din toate acestea nu ştim sigur. Numai de un singur lucru însă suntem siguri. El va muri.

De aceea, fraţilor, aceasta ştiind-o cu toţii, se cere ca să ne pregătim pentru aceasta. Şi aşa precum facem pregătiri pentru cele mai mici călătorii ale noastre, la fel se cere ca şi pentru această mare şi sigură călătorie a noastră din urmă, să ne pregătim.

Unii pleacă înainte de noi, deşi sunt mai tineri, alţii după noi, deşi sunt mai bătrâni, însă siguri suntem că, în cele din urmă, cu toţi vom sfârşi călătoria acestei vieţi pământeşti. De aceea să nu fim cu deznădejde în suflete, atunci când ducem la mormânt pe cei scumpi nouă. E drept că ei nu se mai întorc către noi, nu vor mai veni pe unde au trăit şi au fost, dar să fim siguri că vom merge noi la ei. Ne vom duce în casa strămoşilor noştri şi noi, şi aşa ne vom întâlni în ceruri cu bunicii, părinţii, fraţii, cu rudele şi prietenii noştri scumpi. Căci prin moartea lor grăbită, ei ne-au luat-o înainte, ca să ne întâmpine în porţile cele veşnice ale cerului.

De aceea să ne pregătim pentru această întâlnire. ***Să căutăm să fim vrednici să mergem în împărăţia lui Dumnezeu, pentru a fi cetăţeni veşnici ai Împăratului tuturor împăraţilor.***

Noi să spunem, ca şi sf. apostoli: "***Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice***”.

Noi să mărturisim înţelepciune şi credinţă, ca şi împăratul David, ori de câte ori ne moare câte cineva. *Să ne rugăm pentru ei, ca şi acest împărat, şi să ne pregătim şi noi să ne întâlnim, cu cei plecaţi pe calea fără întoarcere şi aşa cu toţii să mergem pe aceeaşi cale a dorurilor sfinte, ca şi Maica Domnului, în a fi cu Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul şi Dumnezeu Sfântul Duh, în ceruri, unde nu e durere, nici întristare, ci viaţa fără de sfârşit. Amin.*

Arhim. Dr. Vasile Vasilachi
Bucureşti, 1947

Părintele Ilarion Felea - Adormirea Maicii Domnului

Moartea – Adormirea Maicii Domnului

În sufletele tuturor oamenilor zace, ascuns şi nelămurit, un dor de mai bine. *Năzuim cu toţii spre ceva, căutăm o comoară ce ni se pare că am pierdut-o. Alergăm după un ideal care ne cheamă în chip negrăit; alergăm, ne zbuciumăm, dorim un bun suprem, fericirea veşnică în sânul împărăţiei lui Dumnezeu.*

Dorul sfânt al fericirii nemuritoare ne mână la şcoală, ne mână la biserică, la muncă, pe câmpul de luptă, să cucerim aerul, pământul şi apa cu toate comorile lor. El e pretutindeni cu noi şi arde pe vatra sufletului nostru ca focul în cărbunii aprinşi. Dorul acesta - dovada chipului şi asemănării lui Dumnezeu în om -trezeşte în noi nemulţumirea şi susţine neodihna, şi astfel ne face capabili de progres, de cultură şi de civilizaţie.

Dorul acesta, însă, îşi are durerea lui; durerile mari: dezamăgirile, suferinţele, lacrimile lui multe şi amare.

Cel mai mare rău, cea mai mare durere a omului este moartea, deoarece ea nimiceşte toate planurile, face praf şi pulbere toate măririle, opreşte orice muncă şi orice mers înainte. Moartea pune capăt dorului nostru de mai bine şi-l îngroapă împreună cu noi…

Iată un gând, gândul morţii, cu care omul niciodată nu se poate împăca. Adică cum? Să trăieşti ca să mori?… Acesta e rostul vieţii?… Să te naşti, să alergi după fericire, să fii un mucenic al muncii, să te chinuie viaţa întreagă vraja dorului de mai bine şi în parte să-l înfăptuieşti - ca apoi toate să se sfârşească cu moartea, cu crucea, cu mormântul?… Niciodată un creştin nu primeşte o astfel de credinţă.

Alta este credinţa creştină despre moarte. ***Ce credem şi ce învăţăm noi, creştinii, despre moarte? Întâi de toate trebuie să reţinem că moartea nu intră în planul creaţiei lui Dumnezeu. Deşi este rânduit oamenilor să moară (Evrei 9, 27) şi nu este om care să nu vadă moartea (Ps. 88. 48), totuşi Dumnezeu nu a făcut moartea (Intelep. 1, 13). "Chipul" Său întipărit în om nu este şi nu poate să fie muritor. Nici nu este un Dumnezeu al morţilor.*** Moartea e un rău şi răul nu e de la Dumnezeu. Răul este din lume, de la fiinţele libere, de la îngerii răi şi de la oamenii neascultători. Tot ce este rău în lume, "***pofta trupului şi pofta ochilor - care zămislindu-se naşte păcatul - şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci este din lume***" (1 In. 2, 16; Fac. 1, 15).

Moartea a intrat în lume prin pizma diavolului (Fac. 3; Intelep. 2. 23-4) şi prin greşeala lui Adam (Fac. 3, 19; I Cor. 15, 21-2); e urmarea mândriei şi a neascultării (Fac. 2, 17). Printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea (Rom. 5, 129. Pofta a zămislit, liber, păcatul şi păcatul săvârşindu-se a născut moartea (lac. 1, 15).

Prin urmare, moartea este pedeapsa, plata păcatului (Rom. 6, 23), este otrava moştenită de toţi oamenii de la Adam, "***în care toţi au păcătuit***" (Rom. 5. 12). De atunci toţi oamenii mor; şi cei buni şi cei răi. şi cei mari şi cei mici, şi cei bogaţi şi cei săraci. *Când Dumnezeu îşi retrage duhul din făpturile Sale, toate mor şi se prefac în ţărână (Ps. 103. 29). Trupul se întoarce în pulberea pământului din care a fost luat, iar sufletul se întoarce la Dumnezeu care l-a dat (Ecl. 12, 7).*

Dar Dumnezeu nu numai nu crează, dar nici nu voieşte moartea (Iez. 18. 23, 32, 11; II Petru 3, 9). El voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi să vină la cunoştinţa adevărului (I Tim. 2, 4). În vederea scăpării de moarte s-a întrupat Fiul, a pătimit, S-a răstignit, S-a îngropat şi a înviat, "***ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică***" (In. 3, 16). *Numai El ne scapă de la moarte, pentru că numai în El este mântuire (Fapte 4. 10-12). Oricine crede în El şi păzeşte poruncile Lui nu piere, nu va vedea moartea în veac, nu va muri în veac (In. 3, 16; 8, 51; 11, 26). El eliberează omenirea din frica morţii (Evrei 2, 15), El nimiceşte opera morţii (I Cor. 15. 26; 54-7; II Tim. 1,10), El cel dintâi, prin înviere, a scăpat de sub stăpânirea morţii (Rom. 6. 9).*

Astfel, pentru cei ce mor în Hristos nu este moarte, ci fericire. Pentru aceştia se scrie: Fericiţi cei morţi… întru Domnul (Apoc. 14. 13).

- *Pentru creştini viaţa e muritoare şi moartea nemuritoare.*
- *Pentru creştini moartea a fost înghiţită de biruinţă (I Cor. 15. 54).*

- *Pentru creştini moartea*
  - *e somn (Mt. 9, 23),*
  - *adormire (In. 11,11-14; Fapte 7, 60; 13, 36; I Cor. 15, 18; II Petru 3, 4),*
  - *odihnă (Ps. 114, 7),*
  - *stricarea cortului şi mutarea locuinţei pământeşti în locaşurile cereşti (II Cor. 5, 1-5),*
  - *ieşire din lumea aceasta (II Petru 1. 13-15),*
  - *despărţire (II Tim. 4, 6),*
  - *umbră şi întuneric (Iov 10. 21-2; 38, 17; Mt. 4. 16),*
  - *darea duhului (Ier. 15. 9; Plâng. 2, 12),*
  - *pace, mutare la viaţă, întoarcere la Dumnezeu, etc.*

- *Drepţii după moarte*
  - *se odihnesc (Iov 3. 17; Apoc. 14, 13),*
  - *se mângâie (Lc. 16, 25),*
  - *se desfătează duhovniceşte în cer (II Cor. 5, 1-10). împreună cu Domnul (I Tes. 4. 16-18) şi*
  - *au parte de cununa cea neveştejită a dreptăţii (I Tim. 4, 8; I Petru 5, 4), a măririi (Rom. 8. 21) şi a vieţii veşnice (Fac. 1,12; Apoc. 2, 10).*

Păcătoşii se osândesc, au o moarte cumplită, fără nădejde, ca şi dobitoacele.
Aceasta e credinţa creştină despre moarte, credinţa care ne învaţă să nu credem în moarte, ci să ne temem de osânda care aşteaptă pe păcătoşi dincolo de durerea morţii.

Învaţă ştiinţa sau natura altceva decât religia, despre moarte? Nu!… ***Ştiinţa ne învaţă că în lume nimic nu se pierde, nimic nu moare, ci totul se schimbă, se mişcă şi se transformă. Natura întăreşte la fiecare pas legea şi învăţătura aceasta.*** Iată câteva pilde: sămânţa dacă nu putrezeşte, nu rodeşte; dacă moare încolţeşte, creşte. înfloreşte şi rodeşte.
- *Cine ar trăi într-o toamnă sau iarnă veşnică, nu şi-ar putea închipui primăvara, cum nu-şi pot închipui orbii lumina. Iarna toate mor, primăvara învie.*
- *Soarele când apune nu moare, ci trece şi luminează alte orizonturi.*
- *Păsările călătoare se duc iarna în locuri calde. Cine le arată drumul? Firea lor, instinctul.*

Aşa şi omului îi spune inima: eşti călător spre patria cerească. Instinctul păsărilor nu înşeală. Nici inima. ***Dorul ei cel mai aprins este nemurirea şi***

fericirea fără margini şi fără de sfârşit. Inima este natura noastră, instinctul nostru ceresc, care funcţionează tot aşa de sigur, ca şi instinctul animalelor.

Natura nici nu cunoaşte moartea. In fiecare frunză care putrezeşte şi în fiecare corp care se descompune, lucrează o forţă care numai schimbă forma, nu nimiceşte sâmburele şi puterea vieţii. Pentru natură moartea este "nenaturală"; este "venetică", "străină" ca şi un hoţ într-o livadă. ***"Protestul naturii împotriva morţii este mai tare decât toate îndreptăţirile forţate ale filosofiei, despre moarte" (N. Velimirovici).***

Aşadar nici ştiinţa nici religia, nici Dumnezeu, nici natura, nu ne vorbesc despre moarte ca despre punctul şi pasul ultim al vieţii. Cu omul se întâmplă într-o oarecare măsură ca şi cu lemnul: după ce se taie se constată dacă e bun de ceva (unelte, construcţie, etc.) sau numai pentru foc. După moarte se va constata şi cu omul dacă a fost un stâlp de cârciumă sau un stâlp de biserică.

Aceste gânduri despre moarte ni le insuflă sărbătoarea "Adormirea Maicii Domnului". Zicem "adormire" nu "moarte", pentru că aşa e creştineşte. ***Dumnezeu nu ne-a făcut să murim, ci să trăim; şi nu o viaţă scurtă, ci una veşnică.*** Dacă Dumnezeu ar fi făcut pe om muritor, în înţelesul obişnuit al cuvântului, ar fi mai slab ca omul (spune într-o predică P.S.S. Părintele Episcop Andrei). Omul face lucruri care ţin mii de ani, pe când viaţa lui e aşa de scurtă…

Gândul care trebuie să ne cutremure pe noi muritorii este nemurirea, nu moartea; veşnicia nu vremelnicia. Cum ne pregătim noi pentru viaţa dincolo de moarte şi de mormânt? Priveghem?… Ascultăm noi strigătul: Adu-ţi aminte că vei muri (memento mori)!… Suntem împăcaţi cu toţi oamenii şi cu Dumnezeu?… Aşteptăm noi moartea spovediţi şi cuminecaţi cu Trupul şi Sângele Domnului?… Suntem gata oricând să dăm răspuns bun la înfricoşata judecată a lui Hristos?…

Iată la ce ne cheamă Biblia şi Biserica (întemeiată pe dogma învierii Mântuitorului), viaţa şi adormirea Maicii Domnului, ca şi dorul cel mai curat şi mai adânc al inimii voastre. Să fim gata, pregătiţi creştineşte pentru ceasul morţii, pentru clipa când trecem peste pragul veşniciei.

Aminte să ne fie înţelepciunea cuprinsă în troparul adormirii:

"Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la Viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale mântuieşti din moarte sufletele noastre".

(Din „Duhul adevărului", de Ilarion Felea , Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe a Albă Iuliei)

IPS Bartolomeu Anania - Predici de praznicul Adormirii Maicii Domnului la Mănăstirea Nicula

Predici, în acelaşi timp sensibile şi tunătoare, rostite de praznicul Adormirii Maicii Domnului, la Mănăstirea Nicula, în 2007, respectiv 2000, pe câteva dintre provocările cele mai arzătoare ale creştinilor şi ale romanilor:

"Am venit, Măicuţă, să ne mai vedem..."

Familia Maicii Domnului de la Nicula

Mi-am început predica de astăzi cu această amintire, şi cu această remarcă practic improvizată, pentru că vreau să vă vorbesc despre faptul că , aici, *hramul Mănăstirii Nicula nu este nici măcar o sărbătoare,* ***este o întâlnire de familie, o întâlnirea a noastră, cu voi cu toţi, veniţi din toate laturile ţării, din Munţii Maramureşului până în Câmpia Dunării, şi din Câmpul Oradiei, Bihorului şi până dincolo de Prut. Din toată ţara vă adunaţi aici, ca să vă întâlniţi voi între voi, şi fiecare cu Maica Domnului.*** **E o întâlnire de familie dragii mei!** Aţi cântat voi: ***"Am venit, Măicuţă, să ne mai vedem".*** Nu pentru altceva!

Eu am fost în relaţii bune cu repausatul Patriarh Teoctist, şi ***în anii din urmă ne chemăm la telefon când nu ne vedeam, aproape săptămânal, ca să ne consultăm în anumite probleme ale vieţii bisericeşti.*** Dar în ultima vreme ne sunăm şi numai

aşa, fie că mă sună dânsul, fie că îl sunam eu, ***numai aşa să ne auzim, să stăm puţin de vorbă, să ne auzim glasul, fără să avem ceva anume să ne comunicăm.***

Ei bine aici aţi venit să vă spovediţi, să vă împărtăşiţi, să ascultaţi o slujbă, dar în special ***să vă mai vedeţi cu Maica Domnului.*** ***Când ai sentimentul familiei, faci parte din această familie.***

Cu ani în urmă în tinereţea mea călugărească, m-am dus pentru prima dată împreună cu, pe atuncea, tânărul Arhimandrit Teoctist Arapasu, în mănăstirea Cetăţuia de lângă Iaşi, şi ***am intrat în biserică pentru prima dată, şi m-am găsit în faţa icoanei Maicii Domnului, şi deodată am simţit nevoia să cad în genunchi şi să mă rog.*** După ce m-am rugat, mi-am zis, iată sunt teolog şi deseori îmi pun întrebarea, sau trebuie să răspund la întrebarea: ***"care e deosebirea între un tablou religios şi o icoană?"***. Şi mulţi nu ştiu să răspundă, şi nici eu nu sţiam pe vremea aceea. De-atunci am ştiut. ***Tabloul religios este făcut să-l admiri, este un obiect estetic.*** **O icoană este fereastra ta spre Cer.** ***Dacă ajungi să comunici cu persoana pe care o reprezintă, atunci acea persoană face parte din sufletul tău şi sufletul tău face parte din fiinţa ei.*** În faţa unui tablou religios stai drept, în faţa unei icoane simţi nevoia să te descoperi şi să te pleci în genunchi. ***Iar voi aţi venit la icoana sufletească a Maicii Domnului, să vă descoperiţi capetele şi să vă plecaţi genunchii în rugăciune.*** Şi aţi făcut-o împreună cu noi, episcopii, preoţii şi diaconii.
Ni se spune deseori *"ce face Biserica Ortodoxă Romană? Dispreţuieşte laicatul, nu face dialog cu laicii!"*. **Îi rog pe domnii laici din Bucureşti sau din alte părţi, să vină aici şi să vadă participarea laicatului la viaţa Bisericii!**

Aţi cântat cunoscutele cântece cu care veniţi la Nicula, şi le-aţi cântat în cadrul Sfintei Liturghii, pe care am slujit-o noi. ***Fiecare de pe locul lui şi după vrednicia lui slujeşte Biserica, îl slujeşte pe Dumnezeu şi o venerează pe Maica Domnului.*** **Împreună am făcut această slujbă de astăzi, nu noi de-o parte, chiar dacă suntem pe o scenă, şi voi pe de altă parte. Dar ne-am simţit ca o familie, pentru că suntem o familie, iar Maica Domnului face parte din familia noastră.**

Maica Domnului, mijlocitoarea noastră la Dreptul Judecător şi icoana purităţii

Dragii mei, noi ne închinăm la Maica Domnului ca la ocrotitoarea noastră, mijlocitoarea noastră, şi ştim că avem nevoie de ocrotirea ei, pentru că tocmai este Maica Dumnezeului viu, a Domnului nostru Iisus Hristos. Ea L-a născut pe Fiul lui Dumnezeu. ***Dar ştiţi de ce Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său să se întrupeze din Sfânta Fecioară?*** Răspunsul cel mai banal este "*pentru mântuirea noastră, pentru ca noi să ajungem în Rai*". Ceea ce este foarte adevărat, dar, înainte de aceasta ***Dumnezeu a dorit să se facă văzut.*** Dumnezeu este pururea nevăzut, El este inaccesibil simţurilor noastre. ***Aşa cum nu ne putem uita la soare cu ochii liberi*** - şi ştiţi foarte bine, când este eclipsă ni se recomandă să ne uităm la soare cu ochelari fumurii, sau printr-o sticlă afumată, ca să nu cumva să orbim ***- cu atât mai puţin la Cel care a făcut soarele, şi care este incomparabil mai strălucitor.***

De aceea nimeni nu L-a văzut pe Dumnezeu faţă către faţă, nici chiar Moise. A fost chemat de Dumnezeu în Muntele Sinai, ca să-i dea Tablele Legii, Moise s-a urcat pe munte, şi ne spune Biblia ***"şi a intrat Moise în întunericul unde era Dumnezeu".*** Nu că Dumnezeu ar fi întuneric, El e Lumină, dar a făcut întuneric,

pentru ca Moise să nu orbească de strălucirea Lui. **Aşa este şi Maica Domnului, ea este Maica Luminii şi este "lumina întunecatului meu suflet",** aşa cum spune o rugăciune. ***Când sufletul nostru este întunecat de gânduri rele, sau de păcate amare, atunci cerem Maicii Domnului să se roage Fiului ei pentru noi.***

Dragii mei vă amintesc încă o dată de ***Nunta din Cana Galileii*****,** în care a fost invitat şi Mântuitorul Hristos împreună cu ucenicii Săi, dar şi Maica Domnului. Domnul Hristos era la începutul predicii Sale, şi încă nu săvârşise nici o minune. În timpul ospăţului de nuntă, Sfânta Maică bagă de seamă că s-a terminat vinul, şi îi spune Fiului ei de alături: ***"Iată, nuntaşii nu mai au vin".*** Ea a priceput că este îndemnul către El de a face o minune, ea ştiind cine este Fiul ei, că este Fiul lui Dumnezeu. Iar El îi spune: ***"Mamă, ceasul meu încă nu a venit".*** Cu alte cuvinte, ***nu pentru astăzi am hotărât Eu să săvârşesc întâia minune, ci altă dată, în altă împrejurare.*** Ea n-a zis nimic, s-a uitat în ochii lui, şi a chemat slugile şi le-a spus doar atât: ***"Faceţi tot ceea ce vă va spune El".*** Iar El le-a poruncit să aducă nişte vase mari de lut, să le umple cu apă, a bincecuvantat apa, apa s-a prefăcut în vin şi le-a dat nuntaşilor. ***N-a făcut-o Maica Domnului de dragul vinului şi al băuturii, ci pentru ca să salveze demnitatea acestor oameni săraci*****,** bieţi pescari de pe malul mării. I-ar fi bârfit tot satul: "*uite ne-au chemat la nuntă şi prăpădiţii de ei, n-au avut ce să ne pună pe masă".* Şi ei ar fi fost umiliţi în faţa semenilor, dar Maica Domnului s-a gândit la demnitatea lor, pentru ea s-a rugat la Fiu, iar ***Fiul, de dragul Maicii Sale a săvârşit întâia minune***, chiar dacă nu hotărâse în ziua aceea să o facă. Ceea ce înseamnă dragii mei, că **rugăciunea Maicii Domnului este în stare chiar să schimbe o hotărâre a lui Dumnezeu. E puţin lucru?**

Atunci, la Judecata de Apoi toţi vom sta cu genunchii tremurând în faţa Dreptului Judecător, fiindcă ne vom gândi la păcatele noastre, să nu fim judecaţi şi osândiţi pentru ele, iar Maica Domnului care Îi va sta alături.

Îi va spune: *"Fiule şi eu am fost purtătoare de trup ca şi ei, şi ştiu cu câtă greutate se poată un trup, şi ce greu este să rămâi curat până la sfârşitul vieţii. Ei sunt oameni, cu slăbiciunile lor, şi poate că au căzut, poate că s-au întinat, poate că au greşit.*

Fiule, iartă-i! Mai fă o minune, marea Ta minune de a-i ierta!". Şi Fiul ei, ca şi la Nunta din Caana Galileii va porunci ca ospăţul să se termine cu bine.

Aceasta este Maica Domnului rugătoare, dar, iubiţii mei, ceea ce vreau să vă spun în mod deosebit în ziua de astăzi, este şi faptul că **Maica Domnului este un simbol al curăţiei, al purităţii.** ***Nu-i spunem noi Preacurată? Nu-i spune însuşi***

Eminescu într-o poezie Maică Preacurată? Aici este minunea şi aici este marea mirare.

Iubiţii mei, există o icoană a Adormirii Maicii Domnului pe care eu am văzut-o la Mănăstirea Dintr-un Lemn, din judeţul Vâlcea, şi pe care eu am pus-o în cărţile mele şi pe care am comentat-o. Maica Domnului întinsă pe năsălie. ***Ea a ştiut că moare, s-a pregătit din vreme, s-a primenit, le-a spus vecinilor, şi-a luat rămas bun de la ei,*** vecinii au început să plângă, şi a spus: *"Dragii mei, nu prefaceţi bucuria în întristare, că eu mă duc la Fiul meu, care mă aşteaptă".*

Aşa cum zicea Părintele Cleopa de la Sihăstria, care era bătrân, "păi cum să-mi fie frică de moarte, că doar mă duc la fraţii mei?". El avea doi fraţi călugări, care plecaseră înaintea lui. *"Păi mă duc să mă-ntâlnesc cu ei".* ***Tot sentimentul de familie.***

Iar Maica Domnului spune: "mă duc la Fiul meu", şi a adormit.

Icoana o înfăţişează întinsă pe pat, şi în preajmă, în gest, dar şi Apostolii care veniseră să o vadă, fusese împreună cu ei multă vreme după Înălţarea Domnului la Ceruri. Şi Petru cădelniţează. Toţi sunt abătuţi, dar nu plânge niciunul. Un Apostol însă sta lângă trupul Maicii Domnului, lângă pat, cu mâna aşa, pe obraz şi se uită lung la ea. Iar eu am privit lung la faţa acestui Apostol şi mi-am zis: ***oare ce exprimă faţa acestui Apostol? Şi mi-am dat seama dintr-o dată: mirare!*** Se poate şi o teologie a mirării. El se întreabă*: "cum este oare cu putinţă ca o fiinţă atât de curată să intre în pământ, să putrezească, să se desfigureze, să rămână o mână de oase, aşa cum suntem noi, toţi, păcătoşii? Noi merităm! Dar ea, atât de curată?"* Şi pe gândul acesta a căzut Fiul ei, Iisus, atunci când după înmormântare a luat-o înapoi la El în ceruri.

Când a venit Apostolul Toma mai târziu, şi au deschis mormântul Maicii Domnului, pentru ca să o vadă şi el, ea nu mai era acolo, şi fără nici un semn că ar fi dus-o în altă parte. **Fiul ei venise şi o ridicase cu trupul îndumnezeit la Cer, pentru că ea era Mama Fiului lui Dumnezeu.** ***A fost recunoştinţa Fiului, pentru faptul că ea o viaţă întreagă a purta atâtea suferinţe, chiar şi aceea de a-şi vedea Fiul chinuindu-se şi murind pe cruce, dar a trăit apoi şi bucuria de a-L vedea înviat.*** Dragii mei, **Maica Domnului rămâne un simbol al purităţii noastre sufleteşti şi materiale.**

(...)

Episcop Justinian Chira – Predică la Adormirea Maicii Domnului

Dacă viaţa Maicii Domnului a fost sfântă, moartea ei a fost dumnezeiască. Moartea Maicii Domnului n-a fost moarte, ci o adormire lină.

Ceea ce a născut pe "Domnul vieţii" n-a fost cutremurată de umbrele morţii, pentru că dincolo de acestea, vedea cum Hristos, Fiul ei o aştepta plin de lumină şi bucurie, spre a o aşeza la dreapta Sa, după cuvântul psalmistului, ce zice: ***"Stătut-a Împărateasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină prea aurită şi înfrumuseţată"*** (Ps. 44,11)

Într-un amurg, Arhanghelul Gavriil din nou este trimis către "Cea plină de dar", ca să-i aducă veste îmbucurătoare, că peste trei zile va fi chemată la Fiul ei. Inima de mamă tresări de bucurie la această veste.

Odată cu vestea adusă, arhanghelul îi dădu o stâlpare de finic strălucitoare, zicându-i: "Prea Sfântă Stăpână, Maica Domnului şi Dumnezeului nostru Hristos, pregăteşte-te că, iată, Fiul tău va veni înconjurat de cetele îngereşti, ca pe tine, care în braţe L-ai purtat, la ceruri să te ridice. Bucură-te, că de acum vei petrece de-a pururi întru Împărăţia Fiului tău. Pe tine moartea nu te va stăpâni. Preacuratul tău trup nu va fi dat hrană viermilor, ci va fi preaslăvit cu şederea de-a dreapta lui Hristos. De acolo te vei ruga întruna, pentru tot neamul

omenesc. Tu vei fi de acum maica orfanilor, ocrotirea văduvelor, povăţuitoarea fecioarelor, bucuria scârbiţilor şi limanul înviforaţilor”.

Ridicându-se atunci Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu se duse în Muntele Măslinilor şi căzu în genunchi, acolo de unde Fiul său se înălţase la ceruri, îşi ridică mâinile, rugându-se: “Fiul meu prea iubit, care te-ai pogorât din cer şi te-ai întrupat din mine, ia-mă cu Tine. Ajunge-mi străinătatea, ajunge-mi despărţirea de Tine. Zis-ai că unde vei fi Tu acolo va fi şi cel ce-Ţi va sluji Ţie. Aşadar unde eşti Tu, Fiul meu prea iubit, acolo mă învredniceşte să fiu şi eu; că inima mea e arsă de dorul Tău.”

Şi spune o veche istorie ca atunci când Maica Domnului se ruga, minunat lucru se făcea: codrul suspina adânc, iar copacii se plecau cu vârfurile la pământ, de câte ori Prea Curata se închina.

Pogorându-se apoi Fecioara din munte, se duse la casa sa, unde Apostolul Ioan şi Petru o aşteptau, învăţând noroadele.

La împlinirea celor trei zile vestite de înger, un nor cuprinse pe toţi apostolii ce erau răspândiţi la propovăduirea Evangheliei şi de la margini îi adună dintr-o dată în sătucul Ghetsimani, la casa Sfântului Apostol Ioan, unde era Maica Domnului. Era printre ei şi Pavel, alesul lui Hristos, dimpreună cu Timotei, iubitul lui fiu. Era şi Ierotei cel minunat, cu Dionisie Areopagitul şi toţi cei şaptezeci de ucenici ai Domnului.

Puterea Duhului Sfânt îi strânsese, ca să fie de faţă la plecarea Maicii Domnului. Singur Toma lipsea şi acum ca şi la arătarea Domnului Hristos după înviere. El era departe spre răsărit, în întunecatele ţinuturi ale Indului, şi rânduiala lui Dumnezeu a fost ca el să întârzie şi de data aceasta, ca prin el să fie arătate lucrurile lui Dumnezeu.

După ce Maica Domnului îi văzu adunaţi pe toţi, cu duioşie le zise: “Astăzi, fraţilor, Fiul meu mă cheamă la El. Gavriil cel ce mi-a adus vestea naşterii, acela mi-a adus şi solia chemării mele la ceruri. Mulţumesc Fiului meu că v-a adunat pe toţi, ca înainte de plecare, aici pe pământ, să ne mai vedem odată”.

Atunci, cu lacrimi, ridicându-se Ioan, zise: “Stăpână Născătoare de Dumnezeu, Fiul tău cel iubit, mângâierea noastră, s-a suit la ceruri, lăsându-te pe tine, nouă alinare. Acum ne laşi şi tu, dar cui ne laşi? Pe cine vom mai avea, aici pe

pământ, dulce povăţuitoare, noi, fiii lacrimilor tale, ce suntem ocărâţi de oameni şi urâţi de popoarele pământului?”

Prea Curata Fecioară, mângâindu-i, zise:
“Nu vă mâhniţi fiii mei, pentru mutarea mea, că măcar de mă voi şi muta de pe pământ, de voi nu mă voi despărţi, nici de toţi cei că mă vor chema în necazurile lor, ci voi fi neîncetată mijlocitoare înaintea lui Dumnezeu, pentru tot neamul creştinesc. De aceea nu plângeţi ci mai degrabă vă bucuraţi pentru că dacă până acum v-am mângâiat pe voi, de acum, din împărăţia Fiului meu, voi cuprinde în rugăciunile mele pe toţi fiii pământului. Pentru aceasta, fiii mei, grijiţi-vă de mărturisiţi, luminaţi şi îndreptaţi lumea cea rătăcită, doar cumva veţi putea-o aduce întru Împărăţia Fiului meu. Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletului nu-i pot face nimic”.

Acestea şi altele multe zicând Prea Curata, cu faţa luminoasă se aşeză pe pat între lumânările care ardeau.

Atunci, deodată, o lumină dulce umplu casa şi corului de îngeri suiau şi coborau, cântând cântece de preamărire lui Dumnezeu. Din mijlocul luminii, Hristos, îmbrăcat în slavă, înconjurat de Heruvimi şi Serafimi, primi sufletul Preaiubitei sale Maici.

Aşa, cu multă slavă , adormi Maica Domnului, iar apostolii îi petrecură cu ochii sufletul ei până sus în împărăţia cerească. Aşezând apoi preacuratul său trup pe năsălia împodobită şi înconjurată de lumânări, cu ramuri de finic, aduse de înger înainte, cu slăvite cântări, porniră spre mormânt. Dar zavistnicii iudei văzând slăvirile ce se aduceau Maicii Domnului, se umplură de întunecată ură şi răutate, şi năvăliră ca să ucidă pe apostoli şi trupul Fecioarei să-l batjocorească. Însă puterea lui Dumnezeu îi opri. Un nor alb înconjură întreaga ceată a apostolilor şi creştinilor.

Din nor cântece dulci de îngeri se auzeau şi împreună cu ale apostolilor, răsunau până departe peste ceata fioroasă, ca o adiere caldă, înmiresmată, a unui vânt primăvăratic. Mulţi hulitori ai Maicii Domnului, fură atunci loviţi cu orbirea, alţii îşi sfărmară capetele de zidurile cetăţii, iar unul cu numele Afoniu, se repezi prinzând cu mâinile patul pe care era trupul Fecioarei, ca să-l răstoarne.

Dar minune: un arhanghel nevăzut, îi reteză mâinile amândouă, lucru care văzându-l hulitorii, se cutremurară şi umplându-se de frică, cu lacrimi se căiau de răutatea lor şi strigau:

“Robi ai lui Hristos, miluiţi-ne pe noi!”Atunci oprindu-se apostolii cu trupul Maicii Domnului, **Petru**, ridicând glas, strigă:” ***Fraţilor, noi nu vă putem face nimic, ci numai Cel răstignit de voi. Credeţi în El şi pe Sfânta Sa Maică cinstiţi-o, ca pe Născătoarea de Dumnezeu. Atunci puterea lui Hristos, pentru rugăciunile Prea Sfintei Maicii Sale, va lumina ochii voştri şi cei sufleteşti, ca şi pe cei trupeşti, tămăduindu-vă toate rănile voastre***”.

Răspunseră atunci iudeii cu lacrimi: **“***Credem că Iisus Hristos este Mântuitorul lumii, Cel vestit de prooroci. Noi şi mai înainte am ştiut că El este Fiul lui Dumnezeu, dar din zavistie întunecându-ne, n-am voit să mărturisim mărirea lui Dumnezeu şi I-am rânduit cu nedreptate moartea. Ci El, cu puterea dumnezeirii, înviind a treia zi, ne-a umplut de ruşine pe noi toţi hulitorii Lui. Sârguitu-ne-am să ascundem Învierea Lui, dând bani străjerilor; dar n-am putut fiindcă slava Lui a străbătut pretutindenea. Iar pe Prea Curată Sa Maică cine, cu mintea întreagă fiind, nu o va cinsti? De aceea, de acum închinându-ne lui Hristos, ca lui Dumnezeu, cinstim şi pe Prea Curata ca pe mama noastră a tuturor.”*

Sfinţii Apostoli bucurându-se de întoarcerea celor rătăciţi, cu glas mare preamăriră pe Dumnezeu. Apoi, luând pe cel cu mâinile tăiate şi pe cei cu vederea pierdută, precum şi pe alţi mulţi bolnavi, orbi, şchiopi şi îndrăciţi, îi apropiară de trupul Fecioarei şi îndată dracii cu înfricoşate strigate fugiră, orbii îşi primiră vederea şi toate bolile se vindecară de către Maica tuturor scârbiţilor. Lui Afonie i se lipiră mâinile din nou, rămânând doar un semn roşu în dreptul tăieturii. Cu toţii preamăriră pe Dumnezeu şi pe prea Curata Sa Maică, intru cântări porniră spre mormântul pregătit.

Aşezând sfântul trup în groapă ziceau: ***“O, minune, cine poate să fi văzut, sau cine să fi auzit ceea ce noi vedem şi auzim astăzi:***
Împărateasa tuturor, în ce chip zace fără suflet!
Maica vieţii, în ce chip zace moartă.
Tu Fecioară eşti prorocia proorocilor.
Ţie ţi se închină îngerii, te cinstesc oamenii şi sfinţii te măresc.
Bucură-te dar şi te veseleşte, căci Domnul este cu tine şi pentru tine cu noi!
Dimpreună cu Gavriil te mărim, cu îngerii, cu îngerii te slăvim, cu proorocii te lăudăm.
Avacum pe tine te-a văzut ca pe un munte cu umbra deasă, că tu eşti umbrită de Duhul Sfânt.
Daniil pe tine te-a văzut ca pe o piatră din care fără sământă bărbătească, S-a născut Împăratul Cel tare, Domnul nostru Iisus Hristos.

Pe tine te-a văzut dreptul Iacov ca pe o scară pe care din ceruri Dumnezeu S-a coborât.
Bucură-te Fecioară, că Ghedeon ca roua curată te-a văzut;
Deşi Fecioară, fiică şi Împărătească, Isaia Maica lui Dumnezeu te numeşte,Ezechil poartă încuiată, iar toţi proorocii pe tine te-au proorocit.

Ci noi cum îţi vom zice Fecioară?
Zice-ţi-vom rai, că tu ai crescut floarea nestricăciunii, pe Domnul Hristos, care a umplut sufletele oamenilor de cerească mireasmă.
Zice-ţi-vom Maică, pentru că ai născut cu adevărat pe Împăratul tuturor, pe Hristos.
Zice-ţi-vom cer, că tu ai strălucit soarele cel drept.
Deci, te bucură, Fecioară, şi te du în curţile cele iubite şi-ţi adu aminte de seminţia ta ca şi noi, seminţia lui Adam.
Mijloceşte pentru noi către Fiul tău ca să ne învrednicim să dobândim mântuirea. Du-te Fecioară de pe pământ la cer, din cele putrede intru cel neputrede, din scârbele acestei lumi intru veselia Împărăţiei cerurilor.

"Cântaţi îngeri, lăudaţi prooroci, preamăriţi arhangheli pe Maica Împăratului ceresc, sfeşnicul luminii, care este mai înaltă decât cerul şi mai curată decât soarele, mijlocitoarea creştinilor şi folositoarea neamului nostru." (Cazania din 15 august)

După ce aşezară preacuratul trup în mormânt nou, săpat în stâncă, îl acoperiră cu o lespede mare de piatră, rămânând acolo trei zile şi trei nopţi, toată ceata credincioşilor, cu apostolii împreună, petrecând în cântări şi psalmi de laudă. ***După trei zile soseşte şi apostolul Toma, care la adormire nu se învrednicise a fi de faţă. Adus fiind de nor la Ghetsimani, cu degrabă alegă la mormânt şi plângând se rugă să fie dată la o parte piatra de pe uşa mormântului, ca şi el să vadă pe cea plină de dar:*** *"Au doar nu sunt şi eu apostol? Au nu primeşte Dumnezeu mărturia mea ca şi a celorlalţi? Rogu-vă, dar, să deschideţi mormântul ca să mă închin şi eu măcar sfântului ei trup dacă la sfânta sa adormire n-am fost vrednic să fiu de faţă".*

Cuprinşi fiind atunci de milă, ceata apostolilor se sfătui să deschidă mormântul spre mângâierea lui Toma. Dar când luară piatra de pe uşa mormântului, îl găsiră gol.

Trupul cel fără de prihană al Maicii Domnului, peste care se revărsase focul Duhului Sfânt şi din care se întrupase Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, nu putea fi

atins de viermi şi nici de putrezire. Moartea nu avea putere asupra acestui trup, care niciodată nu a fost umbrit de păcat. Ci trupul trecător al Maicii Domnului, ca şi trupul Fiului Său, a devenit nemuritor. Trupul firesc a devenit duhovnicesc, după cum ne spune Scriptura (I.Cor. 15, 44). ***Trupul Maicii Sale, Domnul cu puterea Lui l-a înălţat la cer şi l-a aşezat de-a dreapta slavei Sale***, aşa cum a proorocit psalmistul, când a zis: ***"Şezut-a Împărateasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haina aurită şi preaînfrumuseţată... Pentru aceasta popoarele te vor lăuda în veac şi în veacul veacului"*** (Ps. 44, 11,21)

Mormântul în care fusese aşezat trupul Maicii Domnului, când l-au deschis Sfinţii Apostoli, l-au găsit plin de o negrăită mireasmă, iar în jur, din când în când, se mai auzeau glasuri de îngeri, ce preamăreau pe Născătoarea de Dumnezeu, zicând: ***"Cuvine-se cu adevărat să te fericim Născătoare de Dumnezeu, Cea pururea fericită şi Prea nevinovată, şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu, te mărim."***

Abia acum au înţeles Sfinţii Apostoli şi împreună cu ei toţi creştinii ce se aflau de faţă, de ce Toma n-a fost adus de puterea lui Dumnezeu, la înmormântarea Maicii Domnului, ca el să fie martorul tuturor veacurilor, că Maica Domnului a fost înălţată de către Fiul său, cu trupul la cer.

Sfinţii Apostoli şi după ei toţi creştinii de atunci, de la început şi până astăzi, la praznicul Adormirii Maicii Domnului, cu credinţă şi cu umilinţă cântă:

"Intru naştere fecioria ai păzit, intru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viaţă fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale izbăveşti din moarte sufletele noastre."

De-a lungul tuturor veacurilor, în faţa icoanei Maicii Domnului, toţi creştinii s-au rugat cu credinţă şi cu umilinţă, zicând:

"Împărăteasa mea preabună şi nădejdea mea, Născătoare de Dumnezeu primitoarea săracilor şi ajutătoarea străinilor, bucuria celor întristaţi şi acoperământul celor necăjiţi, vezi nevoia mea şi necazul meu; ajută-mă ca pe un neputincios, hrăneşte-mă ca pe un străin. Necazul meu îl ştii, dezleagă-l precum vrei, că n-am ajutor afară de tine, Maica lui Dumnezeu, ca să mă păzeşti şi să mă acoperi în vecii vecilor.

Amin"

(Episcop Justinian Chira , Viaţa Maicii Domnului, Editura Episcopiei ortodoxe a Maramureşului şi Sătmarului.)

Părintele Iachint Unciuleac - Cuvânt la Adormirea Maicii Domnului

Părintele Iachint Unciuleac - Cuvânt la Adormirea Maicii Domnului:

https://www.academia.edu/105605755/P%C4%83rintele_Iachint_Unciuleac_Cuv%C3%A2nt_la_Adormirea_Maicii_Domnului

https://archive.org/details/cuvant-la-ador-md

***

“Apostoli de la margini, adunați-vă aici, in satul Ghetsimani, îngropați trupul meu, iar Tu, Fiule și Dumnezeul meu, primește duhul meu.” (Svetilna praznicului)

Iubiți credincioși, cu un glas ca acesta, a chemat oarecând Maica Domnului pe cei doisprezece slăviți apostoli, ce vesteau în toată lumea pe Hristos, ca să o petreacă pe ultimul ei drum de pe pământ. Cu un glas ca acesta, ne cheamă Stăpâna noastră și pe noi, credincioșii, ca să ne adunăm o dată pe an la un loc, pentru a cinsti praznicul Adormirii ei cu smerite rugăciuni și cântări de laudă. Și ecoul acestui glas a răsunat adânc în sufletele noastre și ne-a-ndreptat astăzi pașii pe cărarea cea mult umblată a Sfintelor biserici, umplându-ne inimile de negrăită bucurie duhovnicească.

Și iată cum s-a mutat de pe pământ Preasfânta Fecioară Maria: ***După înălțarea Sa la Cer, Mântuitorul a încredințat pe prea curata Maica Sa celui mai iubit ucenic al Său, Sfântul Ioan evanghelistul. În casa acestul Sfânt Apostol, a petrecut Maica Domnului timp de cincisprezece ani până la slăvita sa mutare, fiind nelipsită de la toate adunările Sfinților apostoli, de la rugăciunea cea soborni-cească și de la agape.***

Unii Sfinți părinți mai adaugă că Maica Domnului a propovăduit o vreme Evanghelia lui Hristos în Insula Cipru, în Efes și în Sfântul Munte Athos. Iar către sfârșitul ei, retrăgându-se iarăși în Ierusalim, a petrecut numai în post, în milostenii și sfinte rugăciuni pe care obișnuia să le facă singură în grădina Ghetsimani, acolo unde S-a rugat cu sudori de sânge Preaiubitul ei Fiu.

Pe când era odată la rugăciune, apropiindu-i-se vremea adormirii ei, i s-a vestit de către Gavriil, cu trei zile mai devreme, că a sosit ceasul mutării sale la dulcele ei Fiu, Iisus Hristos. Bucurându-se nespus, a alergat mai întâi la rugăciune în Ghetsimani, apoi, mulțumind pentru toate lui Hristos, s-a întors la Ierusalim, să gătească toate cele de îngropare. A chemat îndată pe rude, pe prietene și pe văduvele ce se hrăneau în casa sa, le-a vestit apropiata ei mutare de pe pământ și, după ce le-a învățat multe cuvinte de folos, mângâindu-le inimile sfășiate de întristare, a început a-și găti patul.

În ceasul acela, s-a făcut, fără de veste, un vuiet mare și cutremur și îndată s-au văzut nori luminoși în jurul casei, care aduceau de peste tot pe slăviții lui Hristos Apostoli. Și, înțelegând pricina aducerii lor în Ierusalim, îndată s-au umplut de mare întristare, văzând pe Maica Domnului – singura lor mângâiere – că se duce din cele de aici. Apoi, mult mângâindu-i și pe ei și îndemnându-i să vestească peste tot Evanghelia lui Hristos, îndată s-a luminat fața ei, iar casa s-a umplut de bună mireasmă. Și, în clipa aceea, a adormit Maica Domnului nostru Iisus Hristos, dând tuturor celor bolnavi vindecare de orice suferință.

După ce s-au împărțit multe milostenii la cei săraci și s-au dat la două văduve veșminte ale Maicii Domnului - brâul și cu omoforul, așa cum singură poruncise – tot norodul, ținând făclii în mână, a pornit cu acel sfințit pat către satul Ghetsimani, unde era gătit mormântul ei. Pe cale, s-au făcut multe vindecări de boli cu cei binecredincioși.

Numai unui evreu necredincios, care se grăbea să răstoarne de pe pat trupul Maicii Domnului, i s-a adus aspră pedeapsă pentru îndrăzneala sa, tăindu-i-se

mâinile cu sabia de către un înger. Dar, îndată crezând, a fost iarăși vindecat împreună cu toți cei de un gând cu el.

Ajungând la mormânt, i s-a uns trupul cu miresme și, înfășurându-se cu giulgiu de in, s-a așezat înlăuntru și s-a pus o lespede de piatră la ușa mormântului. ***După trei zile, venind și apostolul Toma din India, a dorit să vadă măcar trupul Maicii Domnului, ca să se mângâie și el puţin. Dar, o, minune! Desfăcându-se mormântul, nu s-a mai aflat trupul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ci numai singure giulgiurile, căci trupul ei a fost mutat cu totul la cer de Domnul nostru Iisus Hristos, unde de-a pururea stă mijlocind înaintea Preasfintei Treimi, pentru mântuirea sufletelor noastre.***

Și, astfel, s-au risipit iarăși apostolii, fiecare la ale sale. Iar ***când se mai adunau împreună la Ierusalim la agape, puneau pe scaunul din mijloc, unde stătea mai înainte Maica Domnului, o bucată de pâine, în amintirea ei, ce se chema "*panaghia*", adică, "*partea Maicii Domnului*". La sfârșitul mesei, înălţau acea bucată de pâine în sus, întru pomenirea adormirii ei, apoi cu toţii gustau din ea, ca dintr-o pâine cu totul sfinţită.***

Iubiţi credincioși,

- ✓ *Astăzi s-a mutat de pe pământ cortul cel ceresc, tronul cel de heruvimi, scaunul Fiului lui Dumnezeu.*
- ✓ *Astăzi, a adormit roaba Domnului, Maica Domnului nostru, Mama întregii omeniri.*
- ✓ *Astăzi, s-a despărţit de cele pământești cea mai sfântă fiinţă omenească, cea mai binecuvântată între femei, cea mai devotată mamă!*
- ✓ *Astăzi, s-au închis ochii cei mai limpezi, care au văzut atâtea taine și au slobozit atâtea izvoare de lacrimi.*
- ✓ *Astăzi, a tăcut limba cea mai neobosită în rugăciuni, care a vorbit de atâtea ori cu îngerii, care a dat nume Fiului lui Dumnezeu și a descoperit taine negrăite.*
- ✓ *Astăzi, s-au așezat pe piept mâinile cele mai nevinovate: de Fecioară și de Maică, ce au legănat cu sârguinţă pe Hristos, care s-au înălţat de atâtea ori la rugăciune, care s-au binecuvântat cu atâtea minuni și milostenii.*
- ✓ *Astăzi, a încetat să bată inima celei mai desăvârșiţe mame, în care au încăput atâtea taine, atâtea bucurii și lacrimi, atâtea săltări de veselie și lovituri de sabie!*
- ✓ *Astăzi, s-a înváluit cu giulgiu faţa aceleia care a umbrit cu milă faţa întregii omeniri.*

- *Astăzi, s-a mutat cu pace aceea care a împăcat prin Hristos pe om cu Preamilostivul Dumnezeu.*
- *Astăzi, a intrat întru odihnă aceea care a liniștit inimile și sufletele omenești.*
- *Astăzi, s-a rupt o floare – cea mai frumoasă din câte au fost pe pământul acesta.*
- *Astăzi, s-a scuturat un trandafir, s-a mutat un crin la cer – crinul dumnezeieștii feciorii.*
- *Astăzi, s-a luat dintrre noi Maica Dumnezeului nostru, mijlocitoarea mântuirii noastre, acoperământul sufletelor noastre, candela cea veşnic aprinsă, Fecioara cea pururea vie, comoara cea nefurată, rugul cel ne-mistuit de foc, lâna cea plină de roua Duhului Sfânt.*
- *Astăzi, s-a luat de la noi podoaba Nazaretului, bogăţia Bisericii, Apărătoarea creștinătății, Biserica cea mai de taină, chivotul dumnezeirii, cămara cea încuiată, ușa cea nedeschisă de minte de om, muntele cel netăiat de înţelepciunea cuvântului.*
- *Astăzi, s-a înnoit casa lui Dumnezeu, astăzi, s-a închis cartea cea scrisă cu slove de foc, astăzi, s-a luat de pe pământ vasul Duhului Sfânt în care nu apă, nu hrană, nici mană cerească s-a pus, ci însăși văpaia Dumnezeirii s-a odihnit, fără a se arde, fără a se mistui.*
- *Astăzi, a adormit cu pace mijlocitoarea tuturor creștinilor, îmbărbătarea Apostolilor, nădejdea cea bună a preoţilor, acoperitoarea călugărilor, hrănitoarea sărmanilor, mângâietoarea văduvelor, primitoarea străinilor, alinarea bolnavilor, încununarea fecioarelor, veselia pruncilor, bucuria tuturor mamelor.*
- *Astăzi, s-a mutat de pe pământ la cer Maica Domnului și Mama sufletelor noastre, aceea care va rămâne în veci și Maică, și Fecioară, și pentru toţi mijlocitoare.*

Pe aceasta, o laudă cu lacrimi Petru, pentru aceasta grăiește Pavel, pentru mutarea ei suspină apostolii, pentru adormirea ei se tânguiește Ierusalimul, suspină micul Nazaret, plâng sărmanii și orfanii, mamele și fecioarele și toţi săracii pământului.
Dar, în același timp, pe aceasta o laudă îngerii în ceruri, o cinstesc heruvimii și serafimii, o odihnesc puterile de sus, o slăvesc creștinii de jos, o prea mărește Biserica cu alese rugăciuni și cântări de laudă.

Aceasta înţelegând-o toată zidirea lui Dumnezeu, în decursul celor douăzeci de veacuri, s-a silit să cinstească pe Maica Domnului cu tot ce păstrează în ea mai curat, mai sfânt, mai de preţ. Florile și-au adus podoaba lor: crinii – aroma, trandafirii – petalele, busuiocul – mirosul. Păsările și-au adus cântecul lor

nevinovat, soarele – razele cele de foc, luna – gingășia ei, cerul – zările albastre, codrii – tăcerea lor, munţii – singurătatea, văile – murmurul izvoarelor, câmpiile – aroma florilor, iar marea – freamătul valurilor. Culorile și-au adăugat și ele frumuseţea, iar oamenii – darurile lor. Cântăreţii, dregându-și glasul, au cântat Fecioarei Maria cele mai alese melodii; pictorii, amestecându-și vopselele, au împodobit sfintele ei icoane și biserici cu cele mai mișcătoare culori. Preoţii i-au înălţat cele mai alese rugăciuni, cele mai frumoase imnuri, cele mai deosebite slujbe. Căci ei i se cuvin cele mai frumoase, cele mai alese cântări, cele mai de preţ podoabe, cele mai curate inimi de fecioare, de mame, de creștini.

Se cade, dar, ca nici noi, credincioșîi, să nu lipsim de la praznicul cel luminat al Adormirii Născătoarei de Dumnezeu.

- *Veniţi, deci, fraţi creștini de pretutindeni, nu în satul Ghetsimani, ci în Biserica lui Hristos, ca să împodobim praznicul Stăpânei noastre cu smerite cuvinte de laudă și cântări duhovnicești.*
- *Veniţi, râvnitorilor apostoli care încă vă trudiţi pentru Evanghelia lui Hristos, ca să petrecem pe ultimul ei drum pe Maica Dumnezeului nostru.*
- *Veniţi, smeriţilor călugări, ca să petrecem împreună la mormânt pe Apărătoarea sufletelor noastre.*
- *Veniţi, cinstitelor femei și voi, adevărate mame, care v-aţi sfinţit mâinile cu nașterea de fii și v-aţi împodobit casa cu zâmbet de copii ca, într-un cuget, să lăudăm adormirea celei mai sfinte femei.*
- *Veniţi și voi, neîntinatelor fecioare și toţi cei ce trăiţi în sfântă curăţie, ca să sărutăm cu lacrimi pe aceea care a fost și Maică și a rămas de-a pururea Fecioară.*

Veniţi toţi și toate, mici și mari, tineri și bătrâni, simpli și învăţaţi, cu toţii siliţi-vă să împodobim praznicul Adormirii Maicii Domnului cu tot ce avem în sufletele noastre mai bun, mai sfânt, mai luminat. Și cei fierbinţi la suflet, și cei căldicei la un loc adunaţi-vă. Și cei îndestulaţi, și cei flămânzi, la aceeași masă așezaţi-vă. Și cei ce aţi postit, ca și cei ce nu aţi putut posti în Postul Maicii Domnului din același ospăţ duhovnicesc gustaţi. Și cei mângâiaţi, și cei întristaţi, și cei mulţumiţi, și cei necăjiţi, și cei ce simţiţi bucurii în suflet, ca și cei ce purtaţi lacrimi în ochi, cu toţii veniţi, ca împreună să ne rugăm, să lăudăm și să prăznuim Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Nici unul din fiii Bisericii să nu lipsească. Nici rob, nici slobod, nici mic, nici mare, nici păcătos, nici vrednic. Și, împreună cu voi, aduceţi Stăpânei noastre daruri alese și de preţ – nu aur, nici argint, nu podoabe de mărgăritar, nici haine scumpe, nici feţe împodobite, nici inimi pline de îngâmfare. Ci aduceţi împreună

cu voi inimi pline de fapte bune, suflete stăpânite de dragostea lui Hristos, cugete îmbrăcate în veșmânt de smerenie, gânduri îngrădite cu sfânta rugăciune, ochi senini împodobiţi cu lacrimi, mâini sfinţite prin milostenie, braţe binecuvântate cu nașterea de fii, limbi dăruite cu cântări duhovnicești, trupuri împodobite cu neîntinata feciorie, feţe senine de creştini. Căci acestea sunt podoabele noastre. La acestea, adăugaţi încă și credinţa cea vie ce vă stăpânește, dragostea care vă călăuzește, râvna mântuirii, bucuria inimii, sinceritatea, umilinţa, căldura Duhului Sfânt. Fiecare din noi să aducă câte ceva.

Iar cel care nu are nimic cu ce împodobi icoana Adormirii Maicii Domnului să-i dăruiască măcar o mică rugăciune, o metanie, un cuvânt bun sau cel puţin un singur fir de floare să așeze sub icoana ei și acest mic dar poate face mai mult decât cei doi bănuţi ai văduvei.

Iubiţi credincioși, sunt mai bine de douăsprezece ore de când clopotele vestesc praznicul Adormirii Maicii Domnului, de când ușile bisericii sunt deschise și sânii ei plini de credincioși, de când stranele răsună de duioasele cântări ale Prohodului însoţite de rugăciuni și cuvinte de laudă. *Dar, pentru a dobândi întotdeauna ajutorul și mijlocirea Preasfintei Stăpâne de Dumnezeu Născătoare ce se roagă neîncetat pentru noi Preasfintei Treimi, nu ne este de ajuns numai atât. Este neapărată nevoie să urmăm, după putere, și pilda vieţii ei.* Altminteri, fără folos vor rămâne rugăciunile noastre, fără ecou cântările, fără valoare cuvintele noastre de laudă, fără sens buchetele de flori pe care le așezăm cu grijă sub icoana Maicii Domnului.
.
Dealtfel, *ne este cunoscut că omul, în toate împrejurările vieţii sale, simte nevoia unor mijlocitori care să-l sprijine, să-l îmbărbăteze, să vorbească pentru el.* Poate fiecare dintre noi am fost mânaţi de nevoie să batem la ușa cuiva care ne-ar putea face bine. Ştiţi ce fior ne stăpânește atunci, cu câtă greutate urcăm treptele casei, cu câtă emoţie batem la ușă, cu câtă înfrigurare așteptăm dinăuntru un răspuns și dacă ni se deschide ușa, cu câtă încetineală pășim pragul și începem a ne spune păsul inimii. Ba, de multe ori, ieșim ieșim de acolo fără să aflăm ceea ce căutăm. Dacă am avea un prieten să mijlocească la ușă și la inima aceea, de multe sudori, emoţii și lacrimi am fi scutiţi și mult mai degrabă ni s-ar îndeplini cererile noastre!

Tot așa și în viaţa creștină. Nu putem merge pe urmele lui Hristos, nu ne putem împărtăși din bucuria slavei Lui dincolo de mormânt fără să avem mijlocitori care să se roage pentru noi, care să vorbească în locul nostru, care să bată pentru noi la ușa milostivirii lui Dumnezeu. Și aceștia sunt toţi sfinţii din cer, începând cu Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara

Maria. ***Așadar, pentru a dobândi ajutorul ei cel puternic în necazuri, în boală, în supărări, în tot felul de ispite, trebuie să urmăm cu multă evlavie pilda vieţii ei.***

Maica Domnului este adevărată pildă de smerenie, de rugăciune, de milostenie, de feciorie, de ascultare, de dragoste, de mamă devotată. Să urmăm, deci, în toate, Maicii Domnului nostru. În rugăciune, cât mai mult stăruiţi; de Biserică, niciodată nu vă depărtaţi; cu toţi oamenii, fără deosebire, trăiţi în dragoste și pace. De săraci, nu vă îngretoșaţi; de naștere de fii, niciodată nu vă lepădaţi; fecioria și curăţia, ca pe cele mai alese flori să le păziţi. De ură, de răzbunare, de judecăţi și ceartă, în toată viaţa să fugiţi; în boli fiind, nu slăbiţi; în ispite căzând, nu vă pierdeţi; în sărăcie ajungând, nu cârtiţi; pe patul de moarte zăcând, nu deznădăjduiţi, ci, neîncetat rugându-vă, cereţi mila și ajutorul Maicii Domnului.Sănătoși fiind, cercetaţi pe cei din suferinţă; îndestulaţi de pâine, nu uitaţi de săracii lui Hristos. Pace în suflet având și în casa dumneavoastră, împăcaţi pe cei certaţi, liniștiţi pe cei tulburaţi și mare plată în cer veţi dobândi prin mijlocirea Stăpânei noastre.

Pe lângă toate acestea, nu uitaţi că înaintea noastră se află o ușă încuiată pe care, vrând noi sau nevrând, va trebui odată să o deschidem. Este ușa morţii. Și numai Dumnezeu știe ce ni s-a gătit dincolo. Dar, de vom urma vieţii cele curate a Apărătoarei noastre, vom dobândi și în ceasul acela înfricoșător mijlocirea ei și așa vom trece pragul acestei vieţi cu multă nădejde și pace în suflet.

Cu nişte îndemnuri ca acestea, ***întoarceţi-vă la casele dumneavoastră, acolo unde vă aseaptă toţi cei dragi, acolo unde vă așteaptă bucuriile și lacrimile vieţii, suferinţele și încercările familiei, acolo unde vă așteaptă sapa, furca sau condeiul cu care vă câștigaţi pâinea cea de toate zilele și nu uitaţi de pilda vieţii Maicii Domnului, nici de sfaturile Bisericii.***

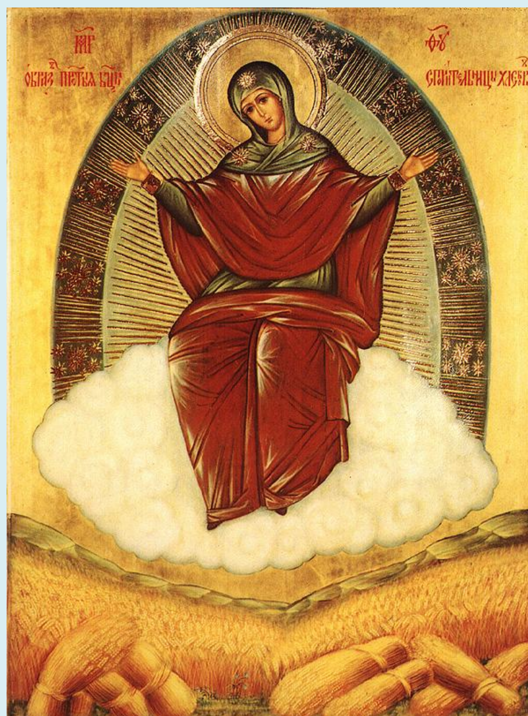
Și, pentru ca să ne arătăm recunoștinţa faţă de Stăpâna noastră, să facem început de fapte bune chiar din ziua aceasta. Să începem cu sfânta rugăciune, pe care Maica Domnului a iubit-o atât de mult. Întorcându-ne, așadar, pe cale, să zicem fiecare din noi, în cugetul nostru, o mică rugăciune către Apărătoarea noastră, după râvnă și putere. Un acatist, un paraclis, o cântare de laudă sau măcar să rostim de mai multe ori cuvintele acestea: ***“Bucură-te, cea plină de Dar, care întru adormirea ta nu ne lași pe noi!” Amin.***

Părinţii Paisie Olaru, Ilie Cleopa, Iachint Unciuleac şi Calistrat înălţând rugăciuni Maicii Domnului

(Extras din cartea "Mari duhovnici români despre Maica Domnului")

Ieromonah Ioan Buliga - " Întru adormire lumea nu ai părăsit …"

Noul Ierusalim

Omenirea întreagă a aşteptat mii de ani naşterea Mântuitorului, dar nu se putea întâmpla lucrul acesta până ce, mai întâi, nu se năştea cea care avea să-L nască pe Mântuitorul, acea fecioară plină de har care, ***precum spun Sfinţii Părinţi, face cât toată biserica; pentru că aşa cum harul îşi are sălaş în Biserica drept-măritoare, aşa şi Maica Domnului a fost sălaş harului dumnezeiesc, încât se miră şi puterile cereşti cum a fost cuprins în pântecele Fecioarei Maria Cel Necuprins.*** Maica Domnului este Noul Ierusalim, ***Casa Domnului Dumnezeului nostru*** (Psalm 120, 9), Cetate a împăratului tuturor veacurilor, ***Poarta de Aur pe care a intrat Împăratul în lume*** (cf. Iez. 44, 2).

Ascultă, fiică, şi vezi şi pleacă urechea ta şi uită poporul tău şi casa părintelui tău (Psalm 44, 12). În templu, Fecioara Maria a uitat de toate; o copilă umblând desculţă prin templu, hrănită de îngeri şi îngrijită de drepţi, ***ea a defăimat toate acelea pe care oamenii le numeau măriri: strălucirea lumii şi obiceiurile omeneşti, şi „s-a pierdut" în cele sfinte – blândeţea şi curăţia, cuvântul lui Dumnezeu şi pacea sufletului;*** de aceea ***a dorit împăratul frumuseţea ei*** (cf. Psalm 44, 13); *şi* ***toată frumuseţea ei era înăuntru*** (cf. Psalm 44, 15): ***strălucirea***

sufletului, cu toate că pe din afară părea simplă şi neştiută de nimeni. Aceasta este frumuseţea pe care a ales-o Dumnezeu: ***a căutat la smerenia roabei Sale.***

Ea este precum Sionul pentru că a crezut în cuvântul Domnului trimis ei: ***Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul Tău*** (Luca 1, 38). Şi iată: ***Cei ce se încred în Domnul sunt ca muntele Sionului*** (Psalm 124, 1). Precum a spus cuvântul, aşa a făcut: a ascultat, a văzut, a plecat urechea ei şi a uitat de toate ale lumii şi iată: **în ea S-a sălăşluit pacea şi odihna sufletelor – Mântuitorul Lumii.** ***Ea i-a fost casă şi cetate, zid şi turn şi a odihnit pe braţele sale pe cel ce ţine toată lumea, a odihnit la pieptul său pe cel care avea să se odihnească pe cruce de osteneala poverii păcatului lumii.*** *A ales Domnul Sionul şi l-a ales ca locuinţa Lui*. ***Aceasta este odihna Mea în veacul veacului. Aici voi locui, că l-am ales pe el*** (Psalm 131, 13-14). Să ştie de aici şi cei care de atâţia ani se rătăcesc şi nu ştiu când se odihneşte Dumnezeu, Sâmbăta sau Duminica; ***să ştie că Dumnezeu se odihneşte în toate zilele acolo unde este smerenie; şi sfinţii au ştiut asta şi au lăudat pe Dumnezeu spunând: „Două scaune are Bunul Dumnezeu: cerul cel prea înalt şi inima celui smerit”.***

Şi iată pe Fecioara Maria scaun al Împăratului, sfeşnicul care a ţinut lumina ce avea să lumineze tuturor. **Smerenia a ajuns împărăteasă:** ***Stătut-a împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată*** (Psalm 44, 11), ***împodobită cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor*** (Psalm 44, 2), ***căci acolo unde omul s-a plecat în smerenie, acolo Dumnezeu a vărsat har peste buzele sale.***

Toată slava fiicei împăratului este înăuntru, ***frumuseţea omului este de fapt frumuseţea sufletului său şi nu cum greşit înţelegem noi o frumuseţe vopsită cu părul în vânt.*** Să nu ne boim buzele cu vopsele şi lacuri, ci ***să ne înfrumuseţăm buzele cu cuvintele lui Dumnezeu***, să nu ne ungem cu unsori pe faţă, ci ***să strălucească faţa noastră de blândeţe şi dragoste nevinovată***, să nu ne machiem ochii, ci ***lacrimile să aducă sclipiri în ochi ca podoabe ale smereniei***, să nu ne punem cercei în urechi, ci ***să plecăm urechea la cuvântul dragostei lui Dumnezeu***, şi acestea să fie podoabele noastre, căci: ***Inima curată este sălaşul Tău şi se vede într-însa strălucirea descoperirilor Tale.***

Fericit este pântecele care L-a purtat pe Dumnezeu şi sânii de la care Acesta a supt. Aşa este, dar ***fericită este Maica Domnului pentru că a ascultat cuvântul lui Dumnezeu şi l-a împlinit.***

(…)

Maica Domnului nu a fost nici cum o femeie oarecare, aşa cum susţin ereticii, ci precum crinul între spini (Cânt. Cântărilor 2, 2) ***aşa a fost ea între femei.*** Multe au fost fecioarele care şi-au dedicat viaţa lui Dumnezeu, însă ca dânsa nu a mai fost nici una. Celelalte, ***când au văzut-o, laude i-au înălţat, iar reginele şi concubinele osanale i-au cântat*** (Cânt. Cântărilor 6, 9). ***„Ea e numai una porumbiţă preacurată, una-i ea la a ei mamă, singură născută în casă"***, cea care a adus omenirii acea ramură de măslin, precum oarecând porumbelul lui Noe la potop (cf. Facerea 8, 11), care vestea pacea şi milostivirea lui Dumnezeu.

Fecioara Maria era acel suflet curat de copil. Iată, ne spune Evanghelia că a luat Hristos un prunc şi l-a pus în mijlocul lor şi a zis: ***Adevărat zic vouă: De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în împărăţia cerurilor. Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăţia cerurilor. Şi cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primeşte*** (Matei 18, 2-5), iar când a mustrat cetăţile pentru necredinţa lor a zis: ***Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, căci ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor*** (Matei 11, 25). ***A fi precum pruncii, însă precum spune Apostolul Pavel: nu copii la minte, ci copii cu nevinovăţia***, ***smeriţi şi curaţi, şi atunci vom vedea tainele lui Dumnezeu.***

- ***A ascuns Dumnezeu acestea şi de acei ce se cred înţelepţi şi pricepuţi în ochii lor,*** *cei din veacul acesta, care confundă înţelepciunea cu o nebunie a minţii intrând într-un război păgubos al tehnicii materialiste.*
- ***A ascuns acestea mai ales de cei ce păgubesc sufletele oamenilor, de ereticii care propovăduiesc cuvântul lui Dumnezeu fără să-l înţeleagă, pentru că nu au cunoscut smerenia.***

Maica Domnului a avut nevoie de un ocrotitor şi de aceea s-a logodit cu dreptul Iosif care avea 80 de ani şi care mai fusese căsătorit o dată şi avusese şi alţi copii, care în Evanghelie sunt numiţi fraţii Domnului. A fost nevoie să se facă aceasta pentru că evreii nu ar fi putut concepe, fiind întunecaţi la minte, că o fecioară ar fi putut naşte fără a avea bărbat, ei ar fi ucis-o cu pietre, aşa cum şi ***ereticii aruncă cu pietre în Maica Domnului până astăzi.*** Iosif nu a cunoscut-o pe Maria pentru că acea poartă prin care a intrat împăratul Hristos, precum ne spune Proorocul Iezechiel: ***acea poartă va fi închisă şi nimeni nu va intra pe ea pentru că Domnul Dumnezeu a intrat pe ea*** (Iez. 44, 2).

Maica Domnului este ***grădină încuiată, fântână acoperită şi izvor pecetluit, în grădină-i o fântână, un izvor de apă vie*** (Cânt. Cântărilor 4, 12-15), ***totu-i taină şi iubire, în cămări ascunse mirele se închide, izvorul din inimi la suflet se-ntinde,***

pecetluit. Doar pentru cei smeriţi, el curge totdeauna pentru cei osteniţi, fugari din lumea păcatului.

Totuşi Maica Domnului nu este numai frumoasă şi strălucitoare, ci se spune în continuare că este *şi* ***ca oastea de război temută*** (Cânt. Cântărilor 6, 10), şi ***atunci ar trebui să fim cu mai multă luare aminte la purtările şi faptele noastre, căci se ştie că ea este printre noi.***

Un sfânt văzător cu duhul din Rusia o vedea pe Maica Domnului cum vine pe la chiliile călugărilor în timp ce aceştia dormeau şi-i binecuvânta pe fiecare. ***La unii însă nu intra şi, întrebată fiind de acel părinte, a răspuns că se scârbeşte de faptele lor, iar la unul neintrând şi fiind întrebată de ce nu a intrat, a spus că din cauză că*** **doarme necuviincios**.

Cum spuneam, ***iată, de aici vedem că aminte va trebui să luăm la vieţuirea noastră şi să nu uităm că mai este şi o lume nevăzută împrejurul nostru; în zadar stingem becul, în zadar închidem uşa, faptele făcute la întuneric se vor arăta la judecată în faţa tuturor.***

Cea mai mare cinste pe care poţi să o aduci cuiva este să-i urmezi exemplul. **Cum o urmăm noi pe Maica Domnului?** ***Nu umblând cu părul în vânt, nici în desfătări lumeşti şi nici în agoniseli materiale sau capricii profesionale, ci acoperiţi de smerenie, în curăţie şi modestie, râvnind către acel loc de rugăciune, emoţionanta cămară a Mirelui.***

Acolo unde nu ştie nimeni ce se petrece, ***cea dragă ca Ierusalimul*** (Cânt. Cântărilor 6, 4) şi Mirele Hristos s-au întâlnit şi lucruri nemaiauzite îşi spun, se-aude şi o cântare, a cărui viers cine poate să-l spună, nimeni fiind încă în trup legat, şi de aceea îi spune *Cântarea Cântărilor*, căci ea este pentru *Noul Ierusalim*.

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la praznicul adormirii Maicii Domnului

... că iată de acum mă vor ferici toate neamurile! (Luca, I, 48)

Fraţi creştini, se apropie 2000 de ani de când această proorocie a fost spusă de o fecioară săracă, într-unul din cele mai mici oraşe din Iudeea. Această fecioară necunoscută locuia într-o colibă modestă în pământul Hebronului şi se mângâia cu aceste cuvinte în care credea cu statornicie. Au trecut atâţia ani şi iată că aceste cuvinte se împlinesc înaintea ochilor noştri.

Ştim cu toţii că în toate timpurile popoarele au înconjurat cu cinste pe împăraţii lor, precum şi pe cei care şi-au jertfit geniul şi munca pe altarul patriei, ridicându-le în semn de recunoştinţă, statui şi monumente.

Biserica, însă, aduce laudă sfinţilor martiri care au suferit pentru dreapta credinţă, cântându-le imnuri sfinte şi păstrându-le sfintele moaşte în locaşurile sale.

În familiile creştine copiii poartă respect şi dragoste către părinţii lor, iar, după ce îi conduc pe ultimul drum, le păstrează o dulce amintire, privind cu lacrimi în ochi chipurile lor în tablourile rămase.

Dar, oare, noi creştinii nu suntem datori să avem respect şi să venerăm pe regina creştinismului? Dacă oamenii mari, vestiţi, sunt vrednici de recunoştinţa noastră, cu cât mai mult trebuie să cinstim pe Împărăteasa Cerului, care este cea mai mare făcătoare de bine a noastră şi care ne-a deschis porţile fericirii veşnice! Prin Ea am redobândit viaţa sufletului nostru, căci Sfânta Fecioară Maria este mai presus de toate femeile, aleasă mai înainte ca să fie Maica lui Dumnezeu şi a fost plină de Duh Sfânt şi de har.

Viaţa ei a fost nepătată de păcat şi moartea nu a răpit-o ca pedeapsă pentru păcatele sale, căci trupul ei nu a fost supus putreziciunii în mormânt, ci s-a înălţat la cer împreună cu sufletul, la slava lui Dumnezeu şi a Fiului Său.

Sfânta Fecioară Maria n-a avut niciodată pe cineva asemenea ei, nici în cer, nici pe pământ. Numai Dumnezeu este mai presus de ea şi s-ar putea spune că însuşi Dumnezeu s-a coborât mai jos decât ea, căci a ales-o ca Maică a Lui din care să se întrupeze şi din al cărui piept să se hrănească. Noi, pentru a lăuda pe Fecioara Maria şi a vorbi cu demnitate, după cuviinţă, nu este de-ajuns numai o singură cuvântare, căci nu putem găsi cununi de laudă după vrednicie, oricâtă bunăvoinţă am avea.
Rog, însă, pe Fiul său să-mi dea harul trebuincios, punând cuvinte potrivite în cugetul inimii mele, ca să lumineze Sfântul Duh toate inimile ascultătorilor şi să poată rodi fapte pentru viaţa veşnică.

Mai întâi, să audă toate popoarele, toţi creştinii şi păgânii, credincioşii şi necredincioşii că, dacă noi numim pe Sfânta Fecioară Doamna şi Împărăteasa noastră, aceasta nu este o născocire a evlaviei creştine, căci această demnitate n-a luat naştere în închipuirea strămoşilor noştri, ci, auziţi, însuşi Duhul Sfânt a vestit înalta ei demnitate. El este care a lăudat-o prin gura profeţilor, şi, luminat de El, David împăratul vedea Împărăţia lui Hristos că se întindea de la apusul şi până la răsăritul soarelui. De-a dreapta lui Hristos, David a văzut pe Maria împărătească mai înaltă decât toate puterile cereşti şi ne-o arată lângă Cel Atotputernic care depune pe capul ei o coroană de pietre scumpe.

Datorită virtuţilor sale, Sfânta Fecioară este încununată din timpul vieţii sale pământeşti, căci ea este ca un crin curat. Împăratul Solomon o vede ca pe regina florilor, mai înaltă decât codrii din Liban. Eva şi multe urmaşe ale ei au născut copii păcătoşi şi criminali, iar Preacurata Fecioară a născut pe Omul-Dumnezeu fără de păcate, care a mântuit pe toţi oamenii. Sfânta Fecioară străluceşte ca un soare şi este icoana cea mai curată a sfinţeniei dumnezeieşti.

Despre ea zice Sfântul Apostol Ioan că are ca veşmânt soarele, luna sub picioare şi pe cap o coroană de 12 stele. La adormirea ei au venit îngerii şi au luat-o cu trup şi suflet, aşezând-o pe tron, lângă Împăratul Slavei. Iată la ce înălţime se află Împărăteasa noastră a creştinilor şi iată cum se împlinesc profeţiile care au arătat că o vor ferici toate neamurile. Împlinirea acestei prooroциri a fost şi în ţara noastră, unde mulţi domnitori au zidit multe biserici în cinstea ei, îngenunchind înaintea icoanei sale.

Să amintim pe Ştefan cel mare, Neagoe şi Matei Basarb, Constantin Brâncoveanu, care au ridicat o mulţime de biserici cu hramul Adormirii Maicii Domnului şi credem că este suficient.

Dumnezeu atât de mult a iubit-o pe Sfânta Fecioară Maria încât i-a dat pe Unicul Său Fiu, care nu s-a ruşinat de sânul Preacuratei Sale Maici. Mântuitorul s-a supus ei în timpul vieţii Sale pământeşti şi, când era răstignit pe Cruce, a încredinţat ei, ca unei Maici, toată lumea creştină. A încununat-o cu slavă şi cinste şi a pus-o de-a dreapta Sa, în calitate de regină. Dar, cine poate să laude după vrednicie pe aceea care este mai presus decât toată lauda?
Monumente religioase se unesc cu mărturiile istorice pentru a arăta vechimea închinăciunii ce se cuvine Sfintei Fecioare Maria, preoţii, regii, împăraţii, pictura, sculptura, poeţii şi scriitorii din primele secole ale creştinismului din evul mediu şi din epoca noastră, toate generaţiile aduc tributul lor de respect, de recunoştinţă şi de laudă smeritei fecioare din Nazareth. Toată lumea creştină, în decursul veacurilor, a cunoscut puterea ei cea mare şi a simţit ajutorul ei în clipele grele.

Biserica Ortodoxă are o carte numită Minunile Maicii Domnului, pe care, poate, mulţi le-aţi citit şi aţi luat cunoştinţă de faptele minunate. ***Voi aduce acum şi trei mărturii din Sfânta Scriptură, unde se vorbeşte despre alegerea Sfintei Fecioare în lucrarea dumnezeiască.***

⇒ *Prima şi cea mai veche se găseşte la Facere, cap. XXVIII, ver. 10, unde se vorbeşte de visul patriarhului Iacov, care a văzut o scară, ce unea cerul cu pământul, pe care coborau şi urcau îngerii lui Dumnezeu. Pe când Iacov privea uimit această frumuseţe minunată, a auzit glasul lui Dumnezeu care l-a binecuvântat. El s-a înspăimântat şi, deşteptându-se, a socotit că în locul acela este Poarta Cerului.*

Scara din visul patriarhului Iacov este Sfânta Fecioară Maria, căci pe această scară s-a coborât Dumnezeu, Iisus Hristos şi S-a întrupat din pântecele său. Fecioara

Maria este casa lui Dumnezeu şi Poarta Cerului şi numai cei ce recunosc aceasta vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu.

Vai de toţi cei care n-o cinstesc pe Maica Domnului şi care aduc hule împotriva cinstei sale, căci sunt şi de aceştia, o mulţime de ticăloşi, unii susţinând chiar că a mai avut şi alţi copii, atât de întunecat le este capul.

⇒ *A doua mărturie o găsim la proorocul Iezechil care spune în vedenia sa cum a fost luat şi dus pe calea uşii sfinte ce duce spre răsărit, iar uşa aceasta era încuiată. A auzit atunci glasul Domnului, care i-a spus că uşa nu se va deschide şi nimeni nu va trece printr-însa, căci Domnul Dumnezeul lui Israel va intra printr-însa.*

Dacă citeşte cineva toate acesta, neluminat de duhul lui Dumnezeu sau cu alt interes, nu poate înţelege Sfânta Scriptură, căci în ea se ascund taine mari.

Iată, uşa cea încuiată este preacurata Fecioară Maria, căci printr-însa a intrat şi a ieşit Mântuitorul Iisus Hristos, nestricând pecetea fecioriei, aşa cum străbate raza soarelui prin geam.

⇒ *A treia mărturie o găsim tot în Vechiul Testamentul la Paralipomena cap. XIII, ver. 1, unde se spune că împăratul David a trimis nişte oameni ca să aducă dintr-o localitate Chivotul Domnului. Acest Chivot era un fel de ladă poleită cu aur în care se aflau tablele legii, primite de Moise din mâna lui Dumnezeu. Deasupra acestui chivot erau doi heruvimi de aur. Preoţii, tot poporul şi însuşi împăratul însoţeau în sunetul harfelor şi chitarelor carul în care se găsea Chivotul şi care era tras de boi. Ajungând la o cotitură, boii au smucit, iar Chivotul sta să se răstoarne. Atunci, un om din mulţime a întins mâna să-l sprijine, dar a murit pe loc. Văzând moartea lui Uza (căci aşa îl chema), împăratul David s-a întristat şi s-a temut, totodată. Astfel, de frică, nu a mai dus Chivotul în cetatea lui, ci l-a aşezat în casa lui Obed Edom, pe care Domnul a binecuvântat-o.*

Vedeţi, fraţi creştini, că Dumnezeu n-a suferit nici să fie atins cu mâna acesta chivot care închipuia pe Sfânta Fecioară Maria?! Dar, ce se vor face acei nelegiuiţi care ating cu limba ascuţită sfinţenia şi fecioria Împărătesei Cerului? Unde vor băga capul hulitorii şi necredincioşii care aduc insulte Maicii Domnului prin care ne-a venit mântuirea?

Chivotul despre care am vorbit îl au toate bisericile creştine ortodoxe şi se află pe masa Sfântului Altar, iar în el se păstrează cutiuţa cu Sfânta Împărtăşanie. Chivotul

este închipuirea Maicii Domnului, Casa lui Dumnezeu, Poarta Cerului, Uşa Raiului iar Sfânta Împărtăşanie închipuie cuvântul lui Dumnezeu care se află în biserica slavei Sale. Dacă aşa stau lucrurile, nu se cuvine şi nu este drept a cinsti şi noi şi a aduce închinăciunile noastre Împărătesei Cereşti? Dacă însuşi Dumnezeu a cinstit-o, a iubit-o şi a păzit-o, cu cât mai vârtos trebuie să-i aducem mulţumirile şi închinăciunile noastre, noi păcătoşii şi nevrednicii?

Dacă este drept ca toţi copiii să iubească şi să venereze chiar pe mamele lor, apoi cu atât mai mult se cade să iubim şi să venerăm şi noi pe Maica Domnului, care este Maica noastră a creştinilor. Nimic nu este mai drept, nimic nu este mai cuviincios, decât a venera pe aceea pe care Dumnezeu şi-a făcut-o maică a Lui şi pe care îngerii şi arhanghelii o laudă în cer. Să se ruşineze, deci, toţi sectanţii, să se îmbrace cu blestem şi să piară toţi hulitorii Maicii Domnului, care este ocrotitoarea creştinilor şi salvatoarea omenirii.

Sfânta Fecioară Maria este scăparea noastră din nevoi, apărătoarea noastră în primejdii, mângâietoare în suferinţe, mijlocitoare către Dumnezeu şi scăparea păcătoşilor care se întorc cu căinţă la Fiul Său. Nimic mai curat, nimic mai dulce, nimic mai sfânt ca numele de mamă. O mamă bună este un înger văzut pe care Dumnezeu l-a pus lângă noi ca să ne sprijine în lupte şi să ne mângâie în suferinţe. Cel din urmă cuvânt pe care-l murmură buzele muritorului este numele scump de mamă. Fie bărbat sau femeie, fie copil sau bătrân, pe patul morţii toţi murmură cuvântul mamă, pentru că o mamă întotdeauna este gata a se jertfi pentru fiul său.

Fraţi creştini, aşa e Sfânta Fecioară Maria, mama noastră a creştinilor, care este gata să nu ne refuze rugăciunile şi să nu ne părăsească în necazuri şi primejdii, dacă o chemăm în ajutor. Dar acum, maica noastră prea bună este supărată şi mult întristată pe neamul omenesc care s-a pus în slujba satanei. Astfel, o parte din femei despart pe tată de copii, despart pe copii de Împărăţia Cerului, lăsându-i să umble în întunericul patimilor. O parte dintre femei îşi omoară pruncii nevinovaţi în multe chipuri şi s-au rătăcit de la adevăr, nevoind să mai audă de învăţătura şi biserica lui Dumnezeu şi, astfel, trăiesc în petreceri şi desfrânări.

Maica Domnului este supărată pentru că ştie ce-i aşteaptă pe toţi aceşti nelegiuiţi. Ea vede de acolo, de pe tronul slavei sale, aceste nelegiuiri şi aceste suflete pierdute, care nu vor să ţină seama că s-a plătit atât de scump de către Fiul său, Iisus Hristos, răscumpărarea neamului omenesc. Amarnic vor plânge şi în zadar vor mai cere ajutor când se vor trezi în flăcările iadului şi în chinurile veşnice. Să audă acum toţi păcătoşii pământului, să se întoarcă degrabă toţi deznădăjduiţii şi rătăciţii şi să vină din calea rătăcirii. Să împreunăm mâinile cu toţii în locaşul lui

Dumnezeu cel sfânt şi să cerem sprijinul şi apărarea noastră sub povăţuirea şi protecţia prea curatei Fecioare Maria, zicând şi noi împreună cu toţi creştinii:

Rugăciune

Bucură-te, Fecioară şi Maica lui Dumnezeu, Templul cel viu şi nemuritor al dumnezeirii, comoara şi lumina lumii, cinstea fecioriei, sprijinitoarea credinţei ortodoxe! Bucură-te, Împărăteasă, care ai născut pe Dumnezeu spre mântuirea neamului omenesc! Ajută-ne, dar, ca să stingem focul patimilor şi războiul cel lăuntric să înceteze. Mijloceşte la Fiul Tău şi Dumnezeul nostru ca să ne dea har să imităm şi noi virtuţile tale. Fă, cu rugăciunile tale, să înceteze toată tulburarea demonilor de pe pământ, să se sfărâme toată rătăcirea şi să se risipească toate vrăjitoriile şi spurcăciunile. Să biruiască lumina Evangheliei şi adevărul, să se stingă minciuna şi să triumfeze creştinii drept măritori întru Împărăţia Fiului tău, Fecioară Marie, Împărăteasa noastră a tuturor creştinilor, ca să fim şi noi acolo în vecii vecilor. Amin.

(Extras din cartea: Pr. Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predici)

Pr. Ion Cârciuleanu - Adormirea Maicii Domnului

Printre persoanele sfinte, stabilite de Dumnezeu spre a lua parte la opera de mântuire a neamului omenesc, Prea Curata Fecioară Maria ocupă un loc distinct, delicat, unic, ca fiind Maica Domnului, "Mireasa cea cu totul fără prihană”, "făclia luminii celei neapropiate şi nădejdea sufletelor noastre". Ea este fiinţa prea aleasă care s-a ridicat pe culmile desăvârşirii mai sus decât îngerii şi decât toţi sfinţii. Prin sfinţenia şi viaţa ei prea curată, a devenit mai "cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul a născut". Este singura fiinţă pământească apropiată cel mai mult de sfinţenia dumnezeirii, depăşind pe toţi marii nevoitori ai desăvârşirii morale.

Maica Domnului, deşi a fost dintre noi, cu aceeaşi fire pământească, născându-se pe cale firească, asemenea nouă, ea s-a născut din darul lui Dumnezeu ca răspuns la rugăciunile împodobite cu lacrimi şi cu jertfe ale Sfinţilor Părinţi Ioachim şi Ana.

Praznicul de astăzi, care ne adună an de an în jurul Sfântului Altar al Bisericii strămoşeşti ca, în sunete de clopote şi de cântări, să petrecem pe Maica Domnului spre locul ei de odihnă, ne dă prilej să învăţăm chipul în care se cuvine să o cinstim noi creştinii ortodocşi.

Cinstirea de care s-a bucurat Sfânta Fecioară Maria mai înainte de naşterea sa, prin prezicerea ei de către însuşi Dumnezeu şi de către prooroci, a crescut şi mai mult după dumnezeiasca sa naştere. A primit cinstea de a fi crescută în templul din Ierusalim, în Sfânta Sfintelor, locul cel mai curat de pe pământ, unde se păstra chivotul legii date de Dumnezeu lui Moise şi numai arhiereul avea voie să intre, o singură dată pe an.

Aici, Sfânta Fecioară Maria şi-a împodobit sufletul cu cele mai alese virtuţi: rugăciunea, postul, smerenia, privegherea, ascultarea şi munca sfântă, ca să fie vrednică de înalta misiune pentru care a fost aleasă.

Odată cu Buna-Vestire, prin Pogorârea Duhului Sfânt, Fecioara Maria a primit cinstea să nască, să poarte în braţe şi să crească pe Fiul lui Dumnezeu, fiind găsită mai aleasă decât orice făptură, fapt ce i-a dat posibilitatea să se ridice la cea mai înaltă culme a sfinţeniei.

Dacă Eva s-a îndoit de cuvintele lui Dumnezeu şi a călcat porunca ascultării (Facere 3, 6), aducând moartea cu întregul ei lanţ de suferinţe pentru tot neamul omenesc, Maica Domnului ne-a adus viaţa cea veşnică. Scara cerească pe care a văzut-o patriarhul Iacob între cer şi pământ (Facere 28, 12), simbolizează pe Maica Domnului care, prin întruparea lui Iisus Hristos, a unit cerul cu pământul, legându-ne nădejdile de Cel Nemuritor. Ea este mijlocitoarea neadormită către Fiul Său şi Dumnezeul nostru, zicându-ne şi azi: "Faceţi ceea ce vă spune” (Ioan 2, 5). Ea e dragostea revărsată peste neamul creştinesc care cunoaşte bucuriile şi durerile vieţii.

Ce mamă de pe pământ a suferit cu inima zdrobită de durere văzându-şi Fiul pătimind pe calea crucii şi murind răstignit pe cruce în cele mai groaznice suferinţe?
Copleşitoare sunt cuvintele cu care Biserica cântă durerile Maicii Domnului: "Primăvară dulce, Fiul meu prea dulce, frumuseţea unde Ţi-a apus?". Plânge nemângâiată Maica Preacurată "Când ai murit Cuvinte..." (Prohodul Domnului).

Cum să putem pătrunde pe cât mintea noastră poate, în tainele Sfintei Fecioare Maria? Dumnezeiescul Fiu, prin naşterea din Fecioara Maria, a devenit ceea ce n-a fost, adică Om, dar a rămas ceea ce a fost - Dumnezeu adevărat şi Om adevărat. Cu Fecioara Maria s-a întâmplat la fel: prin naştere a devenit mamă, adevărată, dar a rămas ceea ce a fost - Fecioară adevărată. Deci a fost Fecioară şi Mamă adevărată, aceasta este o minune unică în lume, este lucrarea lui Dumnezeu în ordinea firească instaurată în cadrul naturii umane.

Prin zămislirea şi naşterea lui Dumnezeu Fiul, Prea Curata Fecioară Maria a intrat în cea mai apropiată comuniune cu Dumnezeu, devenind superioară tuturor făpturilor, "mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii", o minunată expresie a cultului de supra venerare ce i se cuvine, pe care Biserica noastră dreptmăritoare îl acordă Maicii Domnului. Ea este Eva cea nouă, expresia renaşterii spirituale a omenirii desfigurate de păcatul originar, vasul ales prin care Dumnezeu şi-a făcut cunoscută binecuvântarea, mântuirea şi viaţa cea veşnică.

Cea mai mare cinstire a primit Maica Domnului de la Fiul ei, care întreaga viaţă i-a fost supus şi ascultător (Luca 2, 51). Chiar în momentele cele mai dureroase din viaţa Lui, când era pironit între cer şi pământ, pe crucea înfiptă în muntele Golgotei, vărsându-şi Preacuratul Său sânge pentru curăţirea păcatelor lumii, El nu a uitat de mama Sa. Cu faţa însângerată, cu ochii înduioşaţi, a privit către ucenicul Său cel iubit, Sfântul apostol şi evanghelist loan, care era la picioarele crucii şi cu legământ a zis către Fecioara Maria: "Femeie, iată fiul tău"! Apoi a zis ucenicului: "Iată mama ta! Şi din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine" (Ioan 19, 26-27), dovedind astfel o adâncă cinstire, plină de grijă, până în pragul morţii.
După înviere şi înălţare, rămasă în grija Sfântului apostol Ioan (Ioan 19, 27), dar şi a celorlalţi ucenici ai Mântuitorului, Prea Curata Fecioară Maria a continuat să fie prezentă în mijlocul apostolilor şi a primilor creştini din Ierusalim, stând în centrul primei comunităţi creştine, întemeiată în Ierusalim.

Când s-au împlinit zilele ce le-a avut de trăit pe pământ, cu gândul şi dorul de Iisus, Fecioara Maria a murit! Ea a murit fiindcă tot ce-şi trage originea din pământ, în pământ trebuie să se întoarcă. Maica Domnului a murit ca toţi oamenii, supunându-se legii generale a omenirii lui Adam. Dar moartea Fecioarei Maria n-a fost amară şi dureroasă ca a celorlalţi oameni, ci a fost o "adormire” uşoară, un somn dulce, o trecere lină spre starea nestricăciunii. Fără dureri i-a fost naşterea, fără dureri adormirea.

Tradiţia creştină a consemnat faptul că la Adormirea Maicii Domnului, Sfinţii apostoli - în afara Sfântului apostol Toma - s-au adunat în cetatea sfântă, însoţind trupul ei adormit şi aşezându-l în mormânt în grădina Ghetsimani, de la poalele Muntelui Măslinilor: "Ceata ucenicilor s-a adunat să îngroape pe Maica cea de Dumnezeu Născătoare, venind de la margini cu voinţa cea atotputernică" (Stihira de la Stihoavna sărbătorii).

Dar numai trei zile mai târziu, când a sosit şi Sfântul apostol Toma din îndepărtata Indie, dorind să mai vadă o dată faţa Preacuratei, s-a rugat de ucenici să deschidă

mormântul. Mormântul s-a deschis, dar trupul Prea Sfintei Născătoare n-a mai fost aflat, mormântul era gol: Trupul Maicii Domnului fusese mutat în chip tainic la cele cereşti.

"Cel ce a primit să ia o parte din carnea Mariei ca să-şi formeze un trup omenesc, n-a putut să lase acel lăcaş pradă putreziciunii", zice fericitul Augustin. Şi mai departe continuă: "Dacă Dumnezeu a voit să păstreze nu numai trupurile, ci şi hainele celor trei tineri din cuptorul de foc, cum s-ar putea crede că a avut mai puţină grijă de trupul Maicii Sale? Ce? Daniil a fost cruţat de dinţii leilor, iar Maria lui Dumnezeu să fie lăsată dinţilor morţii? Numai gândul acesta mă face să mă îngrozesc".

Nu, n-a rămas în stricăciune trupul Maicii Domnului. Acel ce a păzit fecioria ei la naştere, a păzit şi trupul ei la moarte, l-a păzit şi l-a ridicat la cer ca să fie cinstită alături de El, înaintea tronului Dumnezeiesc. "împărăteasa, mireasa Ta, Dumnezeule, stă la dreapta Ta împodobită cu aur".

De adormirea Maicii Domnului sunt legate şi câteva minuni importante:

⇒ *Venirea Sfinţilor apostoli pe nori la înmormântarea ei, fiind împrăştiaţi în toate părţile lumii pentru vestirea Evangheliei;*

⇒ *întârzierea venirii Sfântului apostol Toma care ne-a descoperit înălţarea ei la cer;*

⇒ *întâmplarea cu evreul Afamie care, cu gândul viclean, s-a apropiat de trupul Maicii Domnului spre a-l profana, iar îngerul Mihail îi taie mâinile. La întrebarea apostolului Petru dacă crede acum că puterea Maicii Domnului îl poate vindeca, acesta a răspuns că da, şi s-a vindecat.*

Creştinul poate întâlni astăzi mormântul gol al Maicii Domnului în partea stângă a grădinii Ghetsimani - o adevărată Biserică subterană, în formă de cruce, într-o galerie de stâncă. O scară largă, cu 48 trepte, coboară în incinta acestei biserici, în care piatra de mormânt serveşte ca prestol pentru oficierea zilnică a Sfintei Liturghii.

Venerată pe pământ de Sfântul arhanghel Gavriil, cinstită de însuşi Mântuitorul Iisus Hristos, de Sfinţii apostoli şi de toţi creştinii, Maica Domnului este venerată deopotrivă de îngeri şi de sfinţi, după trecerea ei în lăcaşurile cereşti. Ea este cea "binecuvântată între femei", Fecioară şi Maică în acelaşi timp, cea dintâi dintre oameni care a ajuns la starea de îndumnezeire, ce constituie chemarea divină adresată tuturor creştinilor.

Prin Iisus Hristos, Maica Domnului a devenit mama tuturor creştinilor, maica celor ce s-au unit cu Dumnezeu întru Fiul. Cinstirea Maicii Domnului este atât de vie în evlavia credincioşilor pentru că ea nu şi-a încheiat încă misiunea sa pământească. Ea a rămas peste veacuri o mijlocitoare puternică pe lângă Fiul ei. Ea nu încetează a-L ruga să ierte păcatele oamenilor, dăruindu-le vreme de pocăinţă. Rugăciunile ei sunt bineprimite, că ce fiu nu-şi ascultă oare mama, când îl roagă cu lacrimi fierbinţi să ierte pe cei ce i-au greşit? Cum n-o va asculta oare Iisus Hristos, când ea a suferit atât de mult alături de El? Astfel, ea rămâne mereu ocrotitoare sigură, mijlocitoare bună, ajutătoare grabnică, sprijin tinereţilor şi toiag bătrâneţilor noastre.

Noi o mai cinstim pe Maica Domnului pentru că ea s-a făcut pildă vrednică de urmat nouă tuturor, învăţându-ne cum trebuie să împlinim voia cea sfântă a lui Dumnezeu.

Cine simte în sufletul său setea unei vieţi noi, curate şi fără de păcat, bineplăcute lui Dumnezeu, să alerge la Maica Domnului să cadă în genunchi în faţa icoanei sale, să o roage să-i cunoască viaţa şi să păşească pe urmele ei.
În comoara virtuţilor şi a vieţii sale prea sfinte, vom găsi ca într-o grădină duhovnicească, floarea pe care o căutăm, sfatul de care avem nevoie, îndemnul care ne lipseşte.

Cei mici vor învăţa de la ea ascultare şi supunere faţă de părinţi, alţii vor învăţa hărnicia, seriozitatea, curăţia trupească şi sufletească, mamele creştine vor învăţa să crească copiii în legea lui Dumnezeu, ca să umble în calea adevărului, a dragostei şi a păcii, pe care o doreşte lumea întreagă.

Să ne străduim fiecare din noi spre a ne curăţi şi primeni viaţa, iar cuvântul lui Dumnezeu ce se găseşte în Biserică, să încolţească în inimile noastre care, în conlucrare cu harul divin, să ne dea putere să alergăm la Maica Domnului să-i mulţumim pentru binefacerile pe care le revarsă peste noi, să o cinstim, aducându-i imne de laudă, acum la praznicul Adormirii sale, zicând: "Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale mântuieşte din moarte sufletele noastre". Amin.

(Extras din cartea: Pr. Ion Cârciuleanu - Predici la Duminicile de peste an, la praznicele împărăteşti şi la sărbătorile sfinţilor mari)

Părintele Arsenie Papacioc: “Maica Domnului e supărată pe aceia care nu-i cer nimic”

Cuvântul P. Arsenie Papacioc rostit la Praznicul Adormirii Maicii Domnului din 2005:

“Iubiţii noştri fraţi creştini, cu toate cerurile, cu toată creaţia lui Dumnezeu, dacă n-ar fi Maica Domnului, n-ar fi atât de foarte frumos şi împlinită. ***Este stăpâna cerului şi a pământului! E uşor să spui lucrul acesta, dar când spui şi a cuvântului…*** Este atâta loc în împărăţia lui Dumnezeu, să stea ca o împărătească, dar îi convine mai mult să stea la căpătâiul nostru!

Şi să ştiţi că ***oricare ar fi motivul întristărilor şi al supărărilor, sunt numai de la draci! Cum e posibil să deznădăjduim când avem un frate atât de grozav şi de puternic, care este Hristos, şi o mamă atât de cuprinzătoare, peste tot, care e Maica Domnului!*** Dumnezeu ne-a făcut dintr-o mare iubire, dar numai pentru El, nu ne-a făcut şi pentru altceva, ca să fim în Împărăţie împreună în marea bucurie şi veselie alături de El! Dar pentru lucrul acesta trebuie să jertfim.

A căzut Adam, Dumnezeu ne-a creat perfecţi, ne-a creat cu mari posibilităţi pentru că umanitatea este superioară angelităţii îngerilor! ***Domnul Iisus Hristos ne-a adus mai mult decât ne-a pierdut Adam, ne-a adus putinţa de a ne îndumnezei după har.***

În Evanghelia de aseară Maica Domnului spunea la Sfânta Elisabeta că ***mare dar mi-a dat, de acum mă vor bucura toate neamurile pământului, a căutat spre smerenia roabei Sale!*** Ce-o să zică duşmanii Maicii Domnului, care zic că-i o simplă femeie, măcar că şi chiar femeia simplă înseamnă viaţă, înseamnă nădejde!

Dar cum să vorbeşti aşa de Maica Domnului? E îngrozitor de vinovat! Şi totuşi acestor oameni la judecata cea din urmă, Maica Domnului le va arăta această nebănuită pedeapsă: „*Vă iert, dar, fraţi creştini! Domnul Dumnezeu poate să facă orice dar un lucru nu poate, să-şi calce cuvântul!*” Şi dacă este vorba aşa şi nu se va pocăi, în focul iadului zice că o să se ducă! Ne aşteaptă clipă de clipă, veacuri întregi, ne aşteaptă să ne îndreptăm inima către El, pentru că **o simplă suspinare e o rugăciune mare!**

Nu vă descurajaţi! Am spus că e nevoie de cruce, de jertfă, pentru că trebuie să dărâmăm în noi tot ce a creat păcatul şi tot cu darul lui Dumnezeu vom face şi această nebunie. ***Pentru că nu este ruşine să mori strivit de dureri! E ruşine să mori istovit de plăceri!***

Ne-a creat cu atâta putere, cu atâta dragoste dar ne-a făcut liberi ca să avem, zice-se, şi noi meritul că suntem în Împărăţia Cerului. Dar şi aici ne ajută pas cu pas, ne spune Mântuitorul: ***„Nu se mişcă fir de păr fără voia mea!“.*** Dacă nu se mişcă fir de păr, nu se mişcă nici fir de iarbă, nici o frunză nu se mişcă fără voia lui Dumnezeu.

Am primit un bileţel într-o împrejurare, unde vorbeam, îmi spune unul că „*eu am făcut un păcat mic*“. **Fraţilor, nu este lucrul mic în viaţă răul cel mai mic! E foarte mare păcatul!** Şi atunci eu, era lume mai multă decât aici: „*Domnule dragă, eu ştiu pe cineva care avea un păcat şi mai mic decât al matale! Adam n-a făcut decât că a muşcat dintr-un măr dar a răsunat cerul şi pământul, pentru că făcuse o neascultare, pentru că se despărţise de Dumnezeul lui!*” Pentru lucrul acesta a trebuit, pentru că a fost jignită Sfânta Treime, Dumnezeirea, să Se întrupeze Cineva din Sfânta Treime şi aşa S-a întrupat Mântuitorul, aşa cum ştiţi. Dar pentru ca noi să străbatem, deşi suntem guvernaţi de El, cu multe ajutoare, avem înger păzitor, pe care l-aţi cam uitat! Şi spune aşa într-un loc: „*E cu neputinţă să nu mori dacă l-ai vedea in adevărata lui lumină!*“. Îngerul păzitor nu e singur, are alte miliarde de îngeri care sunt o mare unitate. Sunt extrem de puternici pentru că sunt extrem de curaţi!

Avem pe Maica Domnului, dacă este atât e destul! **Maica Domnului este o nouă lume, Maicii Domnului îi place să stea la căpătâiul dureroşilor, la capătâiul suferinzilor, deşi stăpâneşte întreg cerul şi pământul.** ***Este o enorm de mare greşeală aşa cum spuneam, să nu-i ceri nimic! E foarte supărată pe acei care nu-i cer nimic.*** Ne rugăm încontinuu să mai trăim, dar cu o condiţie, ***să purtăm crucea.*** A trebuit să vină Mântuitorul ca să ne salveze în urma unei căderi care a făcut-o Adam, v-am spus, a muşcat dintr-un măr.

Toate minunile pe care le-a făcut Mântuitorul, pe care le ştiţi, ne stă mintea în loc! Învia morţii ca şi cum era treaz. Dar n-a văzut lumea minunile pe care le-a făcut, numai atunci când a fost pe cruce, pentru că necesita această suferinţă cu orice chip. Când Mântuitorul era pe cruce, acum se văita Satana, a fost răpus! Nu putea în iubirea Dumnezeiască care stăpâneşte totul. Tot, fraţii mei! Nu există gând şi mişcare de păr să nu ştie! Dracul, dragii mei, e un tolerat, n-are nici o putere! ***„Îndrăzniţi“***, a spus Mântuitorul, ***„Eu am biruit lumea!”*** şi ce alta doresc decât să aprindeţi focul pe care Eu l-am aprins.

Nu este timp de şagă, am fost în viaţa mea la multe căpătâi de morţi: plânset, vaiet, răcnet, muget, mii de glasuri fremătătoare. Vedeau păcatele pe care le-au făcut! Nu se puteau repara altfel decât înapoi, [dar] inapoi nu mai putea, că venise moartea. ***Moartea e o realitate, iadul e o realitate, raiul e o realitate – mereu auzim lucrurile acestea, mereu fiecare dintre noi spune ceva, bate un clopot în inima noastră: „Trezeşte-te!“.***

Sigur că de asta am spus că e nevoie de jertfă! Oriunde ai fi, chiar în iubire, în familie, peste tot e nevoie de armonie. ***Ca să faci armonia e nevoie să ştii să jertfeşti!*** Ce ţi se cere? De ce vă speriaţi? De ce se zice: „*Drace, drace!*“. El zice: „*Doamne, Doamne!*“. Dumnezeu e bucuros de numai atât! Nu trebuie o mare meşteşugire, şi în sfârşit, tehnică neapărat a rugăciunii! Pune-ţi inima în mişcare! I-am spus lui Dumnezeu, şi cu cât i-am spus mai mult cu cât ne-a pierdut Adam. Ne-a adus putinţa de a fi dumnezei, ne-a dat putinţa să iubim duşmanii! Suntem mereu şi-n situaţia să repetăm că putem orice, dar părinte, să iubim vrăjmaşii nu putem. Bine dragii mei, care ziceţi că nu puteţi, dar ce vi se pare aşa de mare povară? Să zici: „*Doamne, Doamne!*“.

Iadul e o realitate care nu poate fi dezminţită, o confirmă: „***mergeţi în focul cel de veci***“. Focul veşnic e fără lumină! E de mii de ori mai tare în calorii decât asta de aici! Cât stai acolo? “*O mie de ani*“. Nu! O veşnicie! Pentru că nu i-ai spus ăluia: „*Iartă-l Doamne!*“. M-a înjurat, m-a lovit, m-a furat… Ce puţin! ***Eu m-am convins la căpătâiul atâtor morţi că toţi se căiau grozav, voiau să mai trăiască o zi! Ca să-şi pună lucrarea în regulă, care era foarte greu, nu s-a mai putut, decât atât. Astăzi este ziua aia!*** Dacă nu murim ne împodobim cu daruri deosebite, să putem sufla şi răsufla. Fraţi creştini, suflarea şi răsuflarea e un dar de la Dumnezeu, nici asta nu este a noastră! Totul – suntem guvernaţi, stăpâniţi de marea Lui iubire.
Vă daţi seama dumneavoastră ce se poate întâmpla dacă Mântuitorul Dumnezeu refuză să ne mai iubească?! Pentru că suntem cu gânduri frumoase, ***nu vă descurajaţi niciodată, este omeneşte să greşeşti, îngereşte să te ridici şi drăceşte să rămâi în groapă!***

Acesta-i timpul, nu amânaţi cu nici un chip pe mâine! Nu vreau să fac istorie în tot ce vreau să vă spun, dar vreau să vă spun că este cel mai preţios timp acum, dovada este că stăm în picioare şi că am venit cu râvnă să împodobim aici cu prezenţa noastră acest grozav de mare praznic!

Ne spune Mântuitorul că atunci vei trece de la moarte la viaţă… Moartea-i o realitate, iadul de asemenea, v-am spus, ***Dumnezeu nu poate să facă un lucru, să-şi calce cuvântul.*** A spus aşa, aşa va judeca! A apărut iadul care este cea mai mare durere a lui Dumnezeu. Vă amintesc, **să nu vă îngrijoraţi, nici să vă înspăimântaţi.** Sunt foarte convins că veţi vedea la răscrucea cea din urmă ce important a fost momentul acesta, prezenţa dumneavoastră aici.

Noi batem clopotele, ne luptăm *să fim prezenţi*, şi nu vi se cere nimic decât atât, *să fii prezent* şi să spui: „***Maica Domnului, nu mă lăsa!***". Credeţi că e puţin? Nu e puţin unde e dragoste desăvârşită. **Acolo unde e dragoste desăvârşită totul este posibil. Încercaţi să vă iubiţi! Vă spun dragii mei, iubirea este criteriul judecăţii de apoi**. Nu faceţi pofta acestui drac, că iar spun: e cu neputinţă să nu mori dacă dai în adevărata lui răutate, urâciune. O fetiţă mai mărişoară a văzut un drac, nu în adevărata lui urâciune, şi ***a preferat să meargă toată viaţa cu picioarele goale pe jar decât să mai vadă un drac!*** E o realitate, atât de mult l-a sluţit păcatul, lepădarea, urâciunea, şi tot ceea ce a făcut şi face. Dar nu vă speriaţi!

Dumnezeu ne-a ascultat, ne-a dat înger păzitor, ne-a dat pe Maica Domnului, avem toate cetele de îngeri.

Un părinte, îi citea ucenicul rugăciunea, părintele a făcut aşa şi a zis fratele: „*Ce e părinte?*", „*Ai greşit că am văzut îngerul dând din aripi!*" Orice gând îl ia şi-l duce la Dumnezeu că-i înger păzitor, nu doarme în post!

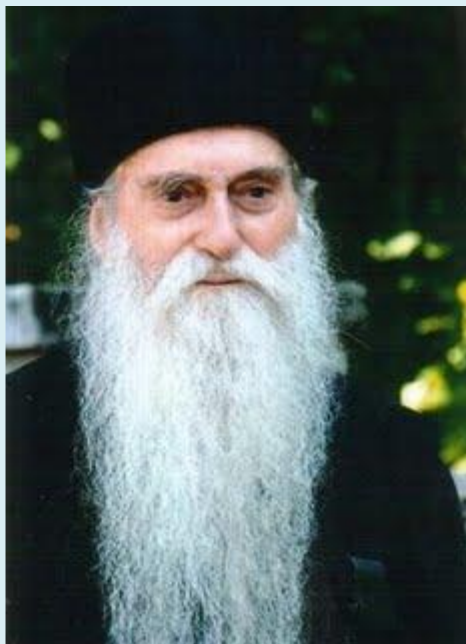
Aveţi îndrăzneală, e tot ce vă putem spune, pentru că avem multe de spus, pentru că în inimile noastre foarte pretenţioase, aici nu mai e nevoie de multe, e nevoie de mult! E nevoie de adâncime, de a trăi acolo unde suntem!
E o mare bucurie pentru noi mânăstirea de-aci, că sunteţi prezenţi aici, şi cu alte cuvinte suntem una!
Nu vă temeţi de judecată dacă aveţi pe Dumnezeu şi pe Maica Domnului! În noi stă toată fericirea veşnică. Luaţi lucrurile aşa cum sunt şi încercaţi, fraţilor încercaţi să vă iubiţi! **Dacă nu se poate, cel puţin să nu vă omorâţi, să nu vă duşmăniţi!**

N-am alt termen, decât ăsta: „*Moarte sau viaţă!*” Şi **m-au întrebat mulţi ce e viaţa şi am răspuns: „*Viaţa e moarte continuă!*“, pentru că e mereu jertfă**. **Nu contează celelalte, ce spune lumea şi ce latră dracul! Contează ce spune Dumnezeu despre mişcarea inimii noastre**.

Vă preţuim sincer, noi ne rugăm aici, chiar dacă nu vă interesează dar barem să ştiţi, ne rugăm pentru toată lumea şi sigur, pentru dumneavoastră acesta-i semnul material că sunteţi *cu inima prezentă.* N-aţi venit la praznicul din Techirghiol, aţi venit la un praznic ceresc sub oblăduirea, mângâierea, bucuria, nespus de marea veşnicie fericită a Maicii Domnului!

Aşa să vă ajute Dumnezeu!”

Părintele Arsenie Papacioc - Maica lui Dumnezeu este Maica mea

“Nu aş vrea să fiu înger ca să vorbesc despre Maica Domnului. Vreau să vorbesc ca om slab, să pot simţi adevărat dragostea şi mila Maicii Domnului.

Maica Domnului se simte, cred, mai bine printre oameni necăjiţi, slabi şi prigoniţi în orice fel, decât s-ar simţi înconjurată de îngeri. Maica Domnului jertfeşte mereu, suferă mereu şi cred că se luptă chiar şi cu dreptatea divină apărând pe neputincioşii care o cer în ajutor. Iubeşte peste închipuire de mult şi fără de alegere şi pe cei ce sunt răi şi chiar şi pe cei nepăsători.

Nici un păcătos, oricât de mare ar fi, să nu se piardă, dacă Maica Domnului îl apără.

O, fericită încredere! O, scăpare sigură! ***Maica lui Dumnezeu este Maica mea.*** Cu câtă siguranţă aşadar trebuie să nădăjduim, dacă mântuirea noastră atârnă de voinţa unui Frate atât de bun şi a unei Mame atât de îndurătoare!

„O, ce fericire este a muri în mijlocul atâtor îngeri! (se zice despre călugări). Ah, nu este timp de odihnă chiar acum când se apropie sfârşitul vieţii mele!” ***Maica Domnului ne iubeşte mult. Ea vede în noi preţul morţii lui Iisus Hristos. Maica Domnului ne doreşte lucruri mai mari decât ne dorim noi înşine.***

Ea se arată cu inima largă chiar şi faţă de aceia care, fie din nepăsare sau din

nerecunoştinţă, aleargă rar la dânsa. Dar cu cât mai generoasă nu va fi ea cu aceia care neîncetat îi cerşesc ajutorul? Aceştia nu numai că sunt iubiţi mult, dar chiar sunt slujiţi de dânsa.

Maica Domnului ne răpeşte inimile. Aş vrea să am toate inimile sfinţilor şi ale îngerilor pentru a iubi pe Maica Domnului. Şi oricât ar iubi-o cu toată puterea lor îngerii cerului şi pământului, cu toată sfinţenia lor, nu vor ajunge să o iubească cât îi iubeşte ea.

Un păcătos a spus Maicii Domnului: „Arată-te că-mi eşti mamă”, iar ea îi răspunse: „Arată-te şi tu că-mi eşti fiu”. Prin păcatele noastre supărăm pe Maica Domnului care ne este mamă. Haideţi să-i arătăm şi noi că-i suntem fii!

Împărăteasa Cerului şi a Pământului - Mari duhovnici şi sfinţi contemporani despre Maica Domnului şi măicuţa noastră preamilostivă

Părintele Arsenie Papacioc: "*Maica Domnului este o nouă lume*"

"Iubiţii noştri fraţi creştini, cu toate cerurile, cu toată creaţia lui Dumnezeu, dacă n-ar fi Maica Domnului, n-ar fi atât de frumoasă şi împlinită. ***Este stăpâna cerului şi a pământului!*** (…) Este atâta loc în împărăţia lui Dumnezeu, să stea ca o împărătească, dar ***îi convine mai mult să stea la căpătâiul nostru!***

Şi să ştiţi că ***oricare ar fi motivul întristărilor şi al supărărilor, sunt numai de la draci! Cum e posibil să deznădăjduim când avem un frate atât de grozav şi de puternic, care este Hristos, şi o mamă atât de cuprinzătoare, peste tot, care e Maica Domnului!***

(…).

În Evanghelia de aseară Maica Domnului spunea la Sfânta Elisabeta că ***mare dar mi-a dat, de acum mă vor bucura toate neamurile pământului, a căutat spre smerenia roabei Sale!*** Ce-o să zică duşmanii Maicii Domnului, care zic că-i o simplă femeie, măcar că şi chiar femeia simplă înseamnă *viaţă*, înseamnă nădejde!

Dar cum să vorbeşti aşa de Maica Domnului? E îngrozitor de vinovat! Şi totuşi acestor oameni la judecata cea din urmă, Maica Domnului le va arăta această nebănuită pedeapsă: *„Vă iert, dar…”* Fraţi creştini! Domnul Dumnezeu poate să facă orice dar un lucru nu poate, să-şi calce cuvântul! Şi dacă este vorba aşa şi nu se va pocăi, în focul iadului zice că o să se ducă! Ne aşteaptă clipă de clipă, veacuri întregi, ne aşteaptă să ne îndreptăm inima către El, pentru că ***o simplă suspinare e o rugăciune mare!***

Nu vă descurajaţi! Am spus că e nevoie de cruce, de jertfă, pentru că trebuie să dărâmăm în noi tot ce a creat păcatul şi tot cu darul lui Dumnezeu vom face şi această nebunie. ***Pentru că nu este ruşine să mori strivit de dureri! E ruşine să mori istovit de plăceri!***

(…)

Avem pe Maica Domnului, dacă este atât e destul! ***Maica Domnului este o nouă lume*, Maicii Domnului îi place să stea la căpătâiul dureroşilor, la căpătâiul suferinzilor, deşi stăpâneşte întreg cerul şi pământul.** ***Este o enorm de mare***

greşeală aşa cum spuneam, să nu-i ceri nimic! E foarte supărată pe acei care nu-i cer nimic.

(…) **Iadul e o realitate care nu poate fi dezminţită**, o confirmă: ***„mergeţi în focul cel de veci“.*** Focul veşnic e fără lumină! E de mii de ori mai tare în calorii decât asta de aici! Cât stai acolo? "*O mie de ani*". Nu! O veşnicie! Pentru că nu i-ai spus ăluia: „*Iartă-l Doamne!*“. M-a înjurat, m-a lovit, m-a furat… Ce puţin! ***Eu m-am convins la căpătâiul atâtor morţi că toţi se căiau grozav, voiau să mai trăiască o zi! Ca să-şi pună lucrarea în regulă, care era foarte greu, nu s-a mai putut, decât atât. Astăzi este ziua aia!*** Dacă nu murim ne împodobim cu daruri deosebite, să putem sufla şi răsufla. **Fraţi creştini, suflarea şi răsuflarea e un dar de la Dumnezeu, nici asta nu este a noastră! Totul – suntem guvernaţi, stăpâniţi de marea Lui iubire.**

Vă daţi seama dumneavoastră ce se poate întâmpla dacă Mântuitorul Dumnezeu refuză să ne mai iubească?! Pentru că suntem cu gânduri frumoase, **nu vă descurajaţi niciodată, este omeneşte să greşeşti, îngereşte să te ridici şi drăceşte să rămâi în groapă!**

Acesta-i timpul*, nu amânaţi cu nici un chip pe mâine!* Nu vreau să fac istorie în tot ce vreau să vă spun, dar vreau să vă spun că este cel mai preţios timp acum, dovada este că stăm în picioare şi că am venit cu râvnă să împodobim aici cu prezenţa noastră acest grozav de mare praznic!
Ne spune Mântuitorul că atunci vei trece de la moarte la viaţă… Moartea-i o realitate, iadul de asemenea, v-am spus, **Dumnezeu nu poate să facă un lucru, s ă-şi calce cuvântul.** A spus aşa, aşa va judeca! A apărut iadul care este cea mai mare durere a lui Dumnezeu. Vă amintesc, ***să nu vă îngrijoraţi, nici să vă înspăimântaţi.*** Sunt foarte convins că veţi vedea la răscrucea cea din urmă ce important a fost momentul acesta, prezenţa dumneavoastră aici.

Noi batem clopotele, ne luptăm *să fim prezenţi*, şi ***nu vi se cere nimic decât atât: să fii prezent şi să spui: „Maica Domnului, nu mă lăsa!“.*** Credeţi că e puţin? Nu e puţin unde e dragoste desăvârşită. **Acolo unde e dragoste desăvârşită totul este posibil. Încercaţi să vă iubiţi! Vă spun dragii mei, *iubirea este criteriul judecăţii de apoi.*** Nu faceţi pofta acestui drac, că iar spun: *e cu neputinţă să nu mori dacă dai în adevărata lui răutate, urâciune.*

O fetiţă mai mărişoară a văzut un drac, nu în adevărata lui urâciune, şi *a preferat să meargă toată viaţa cu picioarele goale pe jar decât să mai vadă un drac!*

E o realitate, atât de mult l-a sluţit păcatul, lepădarea, urâciunea, şi tot ceea ce a făcut şi face. Dar nu vă speriaţi! **Dumnezeu ne-a ascultat, ne-a dat înger păzitor, ne-a dat pe Maica Domnului, avem toate cetele de îngeri.**

Un părinte, îi citea ucenicul rugăciunea, părintele a făcut aşa şi a zis fratele: „Ce e părinte?“, „Ai greşit că am văzut îngerul dând din aripi!” Orice gând îl ia şi-l duce la Dumnezeu că-i înger păzitor, nu doarme în post!

Aveţi îndrăzneală, e tot ce vă putem spune, pentru că avem multe de spus, pentru că în inimile noastre foarte pretenţioase, aici ***nu mai e nevoie de multe, e nevoie de mult*** *[de calitate, intensitate, n.n.]!* ***E nevoie de adâncime, de a trăi acolo unde suntem****!*

E o mare bucurie pentru noi mânăstirea de-aci, că sunteţi prezenţi aici, şi cu alte cuvinte *suntem una*!

Nu vă temeţi de judecată dacă aveţi pe Dumnezeu şi pe Maica Domnului! În noi stă toată fericirea veşnică. **Luaţi lucrurile aşa cum sunt şi încercaţi, fraţilor încercaţi să vă iubiţi!** ***Dacă nu se poate, cel puţin să nu vă omorâţi, să nu vă duşmăniţi!***

N-am alt termen, decât ăsta: „*Moarte sau viaţă!*” Şi ***m-au întrebat mulţi ce e viaţa şi am răspuns: „Viaţa e moarte continuă!“, pentru că e mereu jertfă. Nu contează celelalte, ce spune lumea şi ce latră dracul! Contează ce spune Dumnezeu despre mişcarea inimii noastre.***

Vă preţuim sincer, **noi ne rugăm aici, chiar dacă nu vă interesează dar barem să ştiţi, ne rugăm pentru toată lumea şi sigur, pentru dumneavoastră acesta-i semnul material că sunteţi *cu inima prezentă.* N-aţi venit la praznicul din Techirghiol, aţi venit la un praznic ceresc sub oblăduirea, mângâierea, bucuria, nespus de marea veşnicie fericită a Maicii Domnului!”**

Părintele Stăniloae despre Maica Domnului:

“(…) ***Sfinţii arată umanitatea lor deplin actualizată în Hristos prin iubirea ce o arată fraţilor lor, care este iubirea lui Hristos însuşită de ei. Ei le arată această iubire prin rugăciunile lor.*** Iar cei de pe pământ îşi manifestă voinţa lor de a urca spre actualizarea adevăratei lor umanităţi, prin cinstirea acordată celor ce au ajuns la ţinta umanizării lor în Hristos. ***Mai unită cu Hristos decât toţi sfinţii, şi de aceea mai presus de toţi sfinţii şi îngerii, se află Maica Domnului, ca cea care L-***

a purtat în pântece pe Fiul lui Dumnezeu zămislit şi născut din ea ca om şi apoi L-a purtat în braţe ca prunc şi a rămas unită cu El prin afecţiunea omenească supremă pe care o trăieşte o mamă faţă de fiul ei.

Legătura ei cu Iisus este mai intimă ca legătura oricărui sfânt cu El căci trupul Lui s-a format nemijlocit din trupul ei, ea L-a purtat în braţe, I-a privit neîncetat faţa şi ochii, L-a alăptat şi L-a iubit cu iubirea omenească culminantă proprie unei mame, fiind identificată într-un anumit înţeles cu Fiul ei. De aceea "îndrăznirea" ei către El este mai mare ca a tuturor sfinţilor şi iubirea ei faţă de noi se resimte de iubirea maximă a lui Hristos faţă de noi.

Iconografia ortodoxă prezintă pe Iisus luându-i la Adormirea ei sufletul în braţele Lui, inversând purtarea Lui ca prunc în braţele ei. Iubirea Lui faţă de ea este tot atât de afectuoasă ca şi iubirea ei faţă de El. Pruncul ajuns în plinătatea puterilor poartă în braţele Sale pe mama Lui rămasă cu puteri mai împuţinate. În persoana ei a simţit şi simte Iisus la maximum iubirea omenească faţă de El şi în afecţiunea Lui faţă de ea se include o afecţiune faţă de om în general, faţă de mamele umane şi de iubirea lor pentru fiii lor.

În Maica Domnului avem în cer o inimă de mamă, inimă care s-a topit cel mai mult pentru Fiul ei şi a bătut şi bate ea însăşi la inima Lui pentru cauza Lui, care e mântuirea noastră, căci mântuirea nu e o chestiune de justiţie, ci de iubire între Dumnezeu şi oameni; iubire care din partea oamenilor a devenit fierbinte şi

culminantă concentrându-se într-o inimă de mamă şi manifestându-se prin ea. ***Dumnezeu cel întrupat ţine seama de această inimă a Mamei, care a devenit Maica noastră, pentru că e Maica Lui.*** (…)"

Sfântul Siluan Athonitul: Maica Domnului se întristează pentru cei care păcătuiesc

"(…) ***Multe minuni şi mile am văzut de la Domnul şi de la Maica Domnului şi nu pot să dau nimic în schimb pentru această iubire.***

Ce aş putea da Preasfintei noastre Stăpâne pentru că nu s-a scârbit de mine în păcat, ci m-a cercetat şi luminat cu milostivire? N-am văzut-o, dar Duhul Sfânt mi-a dat să o cunosc din cuvântul ei cel plin de har, şi mintea mea se bucură şi sufletul meu este atras spre ea cu atâta iubire, că şi numai chemarea numelui ei e dulce inimii.(…)

Într-o zi, pe când eram un tânăr frate sub ascultare, mă rugam înaintea icoanei Maicii Domnului şi rugăciunea lui Iisus a intrat în inima mea şi a început să se **rostească de la sine. Într-o zi ascultam în biserică o citire din prorocul Isaia, iar la cuvintele:** "***Spălaţi-vă şi vă veţi curăţi***" (Îs 1, 16), ***mi-a venit gândul: "Poate că Maica Domnului a păcătuit vreodată, chiar şi numai cu gândul". Şi, lucru*** **uimitor, în inima mea, deodată cu rugăciunea, un glas mi-a spus lămurit "Maica Domnului n-a păcătuit niciodată, nici măcar cu gândul**"***. Astfel, Duhul Sfânt a dat mărturie în inima mea curăţia ei. Dar în timpul vieţii ei pământeşti şi în ea a fost o oarecare nedeplinătate şi unele greşeli, dar fără de păcat. Se vede aceasta din Evanghelie atunci când, întorcându-se de la Ierusalim, nu ştia unde era Fiul ei şi L-a căutat împreună cu Iosif vreme de trei zile*** [Lc 2, 44-46).

Sufletul meu se înfricoşează şi se cutremură când se gândeşte la slava Maicii lui Dumnezeu. Mintea mea este slabă şi inima mea e săracă şi neputincioasă, dar sufletul meu se bucură şi e atras să scrie despre ea măcar un cuvânt. Sufletul meu se înspăimântă de o asemenea îndrăzneală, dar iubirea mă împinge să nu ascund recunoştinţa mea faţă de milostivirea ei.

Maica Domnului nu şi-a aşternut în scris gândurile, nici iubirea ei pentru Dumnezeul şi Fiul ei, nici durerile sufletului ei în vremea răstignirii, pentru că nu le-am fi putut nicicum înţelege, căci iubirea Ei pentru Dumnezeu e mai puternică şi mai arzătoare decât iubirea serafimilor şi a heruvimilor, şi toate puterile cereşti ale îngerilor şi arhanghelilor sunt mute de uimire în faţa ei.

Chiar dacă viaţa Maicii Domnului e ca învăluită într-o tăcere sfântă, Bisericii noastre Ortodoxe Domnul i-a dat să cunoască că iubirea ei îmbrăţişează întreaga lume şi că, în Duhul Sfânt, ea vede toate noroadele de pe pământ şi, asemenea Fiului ei, îi este milă de toţi şi miluieşte pe toţi.

Ah, dacă am şti cum iubeşte Preasfânta pe toţi cei ce păzesc poruncile lui Hristos şi cât îi este de milă şi se întristează pentru cei ce nu se îndreaptă. Am simţit acest lucru pe mine însumi. Nu mint, spun adevărul înaintea feţei lui Dumnezeu, pe Care sufletul meu Îl cunoaşte: cu duhul am cunoscut-o pe Preacurata Fecioară. N-am văzut-o, dar Duhul Sfânt mi-a dat să o cunosc pe ea şi iubirea ei pentru noi. Dacă n-ar fi fost milostivirea ei, aş fi pierit de mult, dar ea a vrut să mă cerceteze şi să mă lumineze să nu mai păcătuiesc. Ea mi-a spus: "Nu-i frumos pentru Mine să mă uit la tine să văd ce faci!" Cuvintele ei erau plăcute, liniştite şi blânde, şi ele au lucrat asupra sufletului meu. Au trecut de atunci mai mult de patruzeci de ani, dar sufletul meu n-a putut uita aceste cuvinte dulci şi nu ştiu ce i-aş putea da în schimb eu, păcătosul, pentru dragostea ei faţă de mine, necuratul, şi cum voi mulţumi bunei şi milostivei Maici a Domnului.

Cu adevărat, ea este Ocrotitoarea noastră la Dumnezeu şi chiar şi numai numele ei bucură sufletul. Or, tot cerul şi tot pământul se bucură de iubirea ei. Lucru minunat şi neînţeles. **Ea viază în ceruri şi vede neîncetat slava lui Dumnezeu, dar nu ne uită nici pe noi, sărmanii, şi acoperă cu milostivirea ei tot pământul şi toate noroadele.**

Şi pe această Preacurată Maică a Sa Domnul ne-a dat-o nouă. Ea este bucuria şi nădejdea noastră. Ea este Maica noastră după duh şi, ca om, e aproape de noi după fire şi tot sufletul creştinesc e atras spre ea cu iubire".

Sfântul Siluan Athonitul - Despre Maica Domnului

Când sufletul e în iubirea lui Dumnezeu, cât de bune, cât de plăcute şi vesele sunt atunci toate. Dar, chiar şi în iubirea lui Dumnezeu sunt întristări şi, cu cât e mai mare iubirea, cu atât mai mari sunt şi întristările. ***Maica Domnului n-a păcătuit niciodată, nici măcar cu un singur gând, nici n-a pierdut vreodată harul, dar şi în ea au fost mari întristări; iar când stătea lângă cruce, atunci întristarea ei a fost nemăsurată ca oceanul, şi chinurile sufletului ei au fost neasemănat mai mari decât chinurile lui Adam la izgonirea din Rai, pentru că şi iubirea ei era neasemănat mai mare decât iubirea lui Adam în Rai. Şi dacă a rămas în viaţă, e numai pentru că a întărit-o puterea Domnului, fiindcă Domnul a vrut ca ea să vadă învierea Lui şi, după înălţarea Lui, să rămână pe pământ spre mângâiere şi bucurie apostolilor şi noului popor creştin.***

Noi nu ajungem la deplinătatea iubirii Maicii Domnului şi de aceea nu putem înţelege pe deplin întristarea ei. Iubirea ei era desăvârşită. Ea iubea nemăsurat de mult pe Dumnezeul şi Fiul ei, dar iubea cu o mare iubire şi norodul. ***Şi ce n-a trăit ea atunci când oamenii pe care-i iubea atât de mult şi a căror mântuire o dorea până la capăt, au răstignit pe Fiul ei preaiubit?***

Nu putem pricepe aceasta, pentru că în noi iubirea de Dumnezeu şi de oameni e mică.

Aşa cum iubirea Maicii Domnului e nemăsurată şi neînţeleasă, aşa şi întristarea ei e nemăsurată şi neînţeleasă pentru noi.

- *O, Fecioară Preacurată, Maica lui Dumnezeu, spune-ne nouă, copiilor tăi, cum iubeai pe Fiul şi Dumnezeul tău când trăiai pe pământ?*
- *Cum se veselea duhul tău de Dumnezeu, Mântuitorul tău [Le 1, 47]?*
- *Cum priveai faţa Lui preafrumoasă cu gândul că El este Cel pe Căruia îi slujesc cu frică şi dragoste toate puterile cereşti?*
- Spune-ne, *ce simţea sufletul tău când ţineai în braţele tale Pruncul minunat?*
- *Cum L-ai crescut?*
- *Care au fost durerile sufletului tău când, împreună cu Iosif, L-ai căutat vreme de trei zile în Ierusalim?*
- *Ce chinuri ai trăit atunci când Domnul a fost dat spre răstignire şi a murit pe cruce?*
- Spune-ne, *care a fost bucuria ta la înviere şi cum tânjea sufletul tău după înălţarea Domnului?*

Sufletele noastre sunt atrase să cunoască viaţa ta împreună cu Domnul pe pământ, dar tu n-ai vrut să aşterni aceasta în scris şi ai învăluit în tăcere taina ta.

Multe minuni şi mile am văzut de la Domnul şi de la Maica Domnului şi nu pot să dau nimic în schimb pentru această iubire.

Ce aş putea da Preasfintei noastre Stăpâne pentru că nu s-a scârbit de mine în păcat, ci m-a cercetat şi luminat cu milostivire? N-am văzut-o, dar Duhul Sfânt mi-a dat să o cunosc din cuvântul ei cel plin de har, şi mintea mea se bucură şi sufletul meu este atras spre ea cu atâta iubire, că şi numai chemarea numelui ei e dulce inimii.(…)

Într-o zi, pe când eram un tânăr frate sub ascultare, mă rugam înaintea icoanei Maicii Domnului şi rugăciunea lui Iisus a intrat în inima mea şi a început să se rostească de la sine. Într-o zi ascultam în biserică o citire din prorocul Isaia, iar la cuvintele: "***Spălaţi-vă şi vă veţi curăţi***" (Îs 1, 16), ***mi-a venit gândul: "Poate că Maica Domnului a păcătuit vreodată, chiar şi numai cu gândul". Şi, lucru uimitor, în inima mea, deodată cu rugăciunea, un glas mi-a spus lămurit "Maica Domnului n-a păcătuit niciodată, nici măcar cu gândul". Astfel, Duhul Sfânt a dat mărturie în inima mea curăţia ei. Dar în timpul vieţii ei pământeşti şi în ea a fost o oarecare nedeplinătate şi unele greşeli, dar fără de păcat. Se vede aceasta din Evanghelie atunci când, întorcându-se de la Ierusalim, nu ştia unde era Fiul ei şi L-a căutat împreună cu Iosif vreme de trei zile*** [Lc 2, 44-46).

Sufletul meu se înfricoşează şi se cutremură când se gândeşte la slava Maicii lui Dumnezeu. Mintea mea este slabă şi inima mea e săracă şi neputincioasă, dar sufletul meu se bucură şi e atras să scrie despre ea măcar un cuvânt. Sufletul meu se înspăimântă de o asemenea îndrăzneală, dar iubirea mă împinge să nu ascund recunoştinţa mea faţă de milostivirea ei.

Maica Domnului nu şi-a aşternut în scris gândurile, nici iubirea ei pentru Dumnezeul şi Fiul ei, nici durerile sufletului ei în vremea răstignirii, pentru că nu le-am fi putut nicicum înţelege, căci iubirea Ei pentru Dumnezeu e mai puternică şi mai arzătoare decât iubirea serafimilor şi a heruvimilor, şi toate puterile cereşti ale îngerilor şi arhanghelilor sunt mute de uimire în faţa ei.

Chiar dacă viaţa Maicii Domnului e ca învăluită într-o tăcere sfântă, Bisericii noastre Ortodoxe Domnul i-a dat să cunoască că iubirea ei îmbrăţişează întreaga lume şi că, în Duhul Sfânt, ea vede toate noroadele de pe pământ şi, asemenea Fiului ei, îi este milă de toţi şi miluieşte pe toţi.

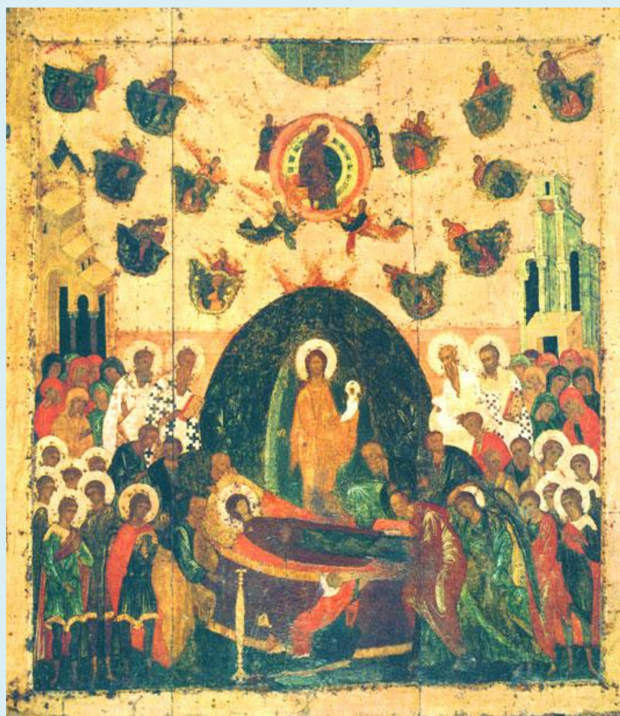
Ah, dacă am şti cum iubeşte Preasfânta pe toţi cei ce păzesc poruncile lui Hristos şi cât îi este de milă şi se întristează pentru cei ce nu se îndreaptă. Am simţit acest lucru pe mine însumi. Nu mint, spun adevărul înaintea feţei lui Dumnezeu, pe Care sufletul meu Îl cunoaşte: cu duhul am cunoscut-o pe Preacurata Fecioară. N-am văzut-o, dar Duhul Sfânt mi-a dat să o cunosc pe ea şi iubirea ei pentru noi. Dacă n-ar fi fost milostivirea ei, aş fi pierit de mult, dar ea a vrut să mă cerceteze şi să mă lumineze să nu mai păcătuiesc. Ea mi-a spus: "Nu-i frumos pentru Mine să mă uit la tine să văd ce faci!" Cuvintele ei erau plăcute, liniştite şi blânde, şi ele au lucrat asupra sufletului meu. Au trecut de atunci mai mult de patruzeci de ani, dar sufletul meu n-a putut uita aceste cuvinte dulci şi nu ştiu ce i-aş putea da în schimb eu, păcătosul, pentru dragostea ei faţă de mine, necuratul, şi cum voi mulţumi bunei şi milostivei Maici a Domnului.

Cu adevărat, ea este Ocrotitoarea noastră la Dumnezeu şi chiar şi numai numele ei bucură sufletul. Or, tot cerul şi tot pământul se bucură de iubirea ei. Lucru minunat şi neînţeles. **Ea viază în ceruri şi vede neîncetat slava lui Dumnezeu, dar nu ne uită nici pe noi, sărmanii, şi acoperă cu milostivirea ei tot pământul şi toate noroadele.**

Şi pe această Preacurată Maică a Sa Domnul ne-a dat-o nouă. Ea este bucuria şi nădejdea noastră. Ea este Maica noastră după duh şi, ca om, e aproape de noi după fire şi tot sufletul creştinesc e atras spre ea cu iubire".

(fragment din Sfântul Siluan Athonitul – “Între iadul deznădejdii şi iadul smereniei“)

Adormirea şi înălţarea la cer a Maicii Domnului

Înaltpreasfinţitul Ierotheos Vlachos,
mitropolit de Nafpaktos şi Sfântul Vlasie

După Învierea şi Înălţarea lui Hristos la cer, Maica Domnului a rămas mângâierea şi alinarea întregii Biserici. Ea se afla în mijlocul Bisericii, dăruind tuturor ajutorul ei.

Sfântul Grigorie Palama menţionează trei slujiri şi lucrări specifice ale Preasfintei noastre Născătoare de Dumnezeu.

- ⇒ *În primul rând, cunoaştem că mărirea ei, care s-a împlinit prin Naşterea Fiului şi Cuvântului lui Dumnezeu, era mai presus de „nevoinţa cea mai plină de râvnă şi care se putea lucra în multe chipuri”. Dar Preasfânta Fecioară, cu toate că dobândise mare har de la Dumnezeu, a dus o viaţă de aspră nevoinţă după Înălţarea lui Hristos la ceruri.*

- ⇒ *În al doilea rând, se ruga pentru toată lumea şi se îngrijea de feluritele nevoi ale acesteia.*

Menţionează în acest sens Sfântul Grigorie: „… prin rugăciunile ei grabnice pentru toată lumea deopotrivă”.

⇒ *În al treilea rând, Maica Domnului era sprijinul şi mângâierea Sfinţilor apostoli care propovăduiau Evanghelia la toată zidirea. Este foarte însemnat acest aspect al ajutorului dat de Maica Domnului, la care, în mod obişnuit, nu se face referire, deoarece este vădit lucru că isihia şi tăcerea pe care le-a ales Maica Domnului pentru restul vieţii sale în Biserică reprezentau sprijin pentru „lucrarea” duhovnicească şi pentru propovăduirea Evangheliei.*

Şi scrie Sfântul Grigorie: „prin îndemnurile şi poveţele ei către dumnezeieştii propovăduitori care mergeau până la marginile lumii, Maica Domnului era sprijin şi mângâiere pentru toţi, fiind văzută, şi auzită, şi împreună-lucrând în orice chip la propovăduirea Evangheliei” (Sfântul Grigorie Palama, Omilia 37, 5).

Evenimentul Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu este binecunoscut. Adormirea ei a fost slăvită şi prea mărită, aşa cum i-a fost şi viaţa. Pentru că, pe cât de slăvită este viaţa pământească a omului, pe atât va fi şi sfârşitul lui.

Sfântul Grigorie Palama, la începutul cuvântului lui despre Adormirea Maicii Domnului spune că mai mult decât orice iubeşte şi este dator „să binevestească Bisericii mărirea şi pururea-fecioria Maicii Domnului” (Sfântul Grigorie Palama, Omilia 37, 1), iar apoi ne cere să luăm aminte la faptul că, dacă moartea cuvioşilor este cinstită şi pomenirea drepţilor cu laude se săvârşeşte, mult mai mult trebuie să se împlinească acest lucru pentru Maica Domnului care este Sfânta Sfintelor şi prin care vine sfinţirea Sfinţilor.

Sfântul Grigorie Palama, vorbind despre Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, nu doar că o numeşte „slăvită”, ci arată că este „mutare la viaţă”: „… prăznuind astăzi această adormire, mutarea ei la viaţă”. Moartea ei este purtătoare de viaţă „în ceruri şi călăuzitoare către viaţa nemuritoare”.

Această „mutare la viaţă” este învierea şi înălţarea cu trupul la cer a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Potrivit învăţăturii Sfântului Grigorie Palama, dar şi a altor Sfinţi, nu prăznuim doar ridicarea la cer a sufletului Maicii Domnului, ci şi a trupului ei.

Sfântul Grigorie scrie că Născătoarea de Dumnezeu s-a mutat la cer în „Împărăţia ce i se cuvenea” şi a şezut de-a dreapta Împăratului a toate „în haină aurită şi prea înfrumuseţată” (Ps. 44, 11). „Haina aurită” înseamnă „trupul ei luminat de lumină dumnezeiască”, iar „prea înfrumuseţată” arată împodobirea ei „prin toate virtuţile”. Astfel, cu trupul s-a suit la Cer şi este singura care şi cu trupul se află la cer alături de Fiul ei.

„Singură, ea, acum cu trupul proslăvit de Dumnezeu se află în cer împreună cu Fiul ei”. Tâlcuind acest pasaj, spune că mormântul şi moartea nu au putut să ţină trupul ei începător de viaţă şi dătător de viaţă, care este este iubit sălaş al cerului cerurilor. Dacă un suflet care a primit dumnezeiescul har, după ieşirea din trup se ridică la cer, cu atât mai mult Maica Domnului s-a ridicat la cer şi cu trupul, ea, care a primit în trupul ei pe Fiul lui Dumnezeu cel mai înainte de veci şi Unul Născut, Care este izvorul veşnic al harului, şi nu doar că L-a primit înlăuntrul ei, dar L-a şi născut. Astfel, vorbim despre învierea şi înălţarea cu trupul la cer a Maicii Domnului. Cu alte cuvinte, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu se află cu trupul în ceruri.

Şi Sfântul scrie: „Pentru aceasta, trupul care [L-]a născut [pe Dumnezeu] este cu îndreptăţire împreună-slăvit cu o slavă vrednică de Dumnezeu” (Sfântul Grigorie Palama, Omilia 37, 9). Întocmai cum Fiul ei, Care a luat trup din ea, nu a putut rămâne pe pământ, ci S-a înălţat la cer, la fel s-a petrecut şi cu Maica Domnului. „Pentru aceasta, a fost înălţată din mormânt de-a dreptul mai presus de ceruri” (Sfântul Grigorie Palama, Omilia 37, 9).

Astfel, prin înălţarea ei, le-a unit pe cele de jos cu cele de sus. Trebuia ca şi Născătoarea de Dumnezeu, care a încăput întru sine pe Cel ce toate le umple, să fie mai presus de toate şi să le depăşească pe toate prin virtuţile ei. Faptul că este mai presus de toate şi mai înaltă decât toţi Sfinţii şi decât toţi îngerii se vădeşte în faptul înălţării ei cu trupul la ceruri. Se vădeşte, adică, din faptul că „după moarte a devenit nemuritoare şi că ea singură sălăşluieşte cu trupul în ceruri alături de Fiul şi Dumnezeul ei, şi de acolo revarsă din belşug harul celor care sunt vrednici de el…” (Sfântul Grigorie Palama, Omilia 37, 11).

Învăţătura aceasta a Sfântului Grigorie Palama despre învierea şi înălţarea Născătoarei de Dumnezeu cu trupul la cer - care s-a petrecut prin harul şi lucrarea Fiului ei – reprezintă învăţătura Bisericii.

Sfântul Nicodim Aghioritul a selectat pasaje din scrierile Sfinţilor Părinţi, atât din învăţătura lor, cât şi din troparele pe care le-au compus - din cele ale Sfântului

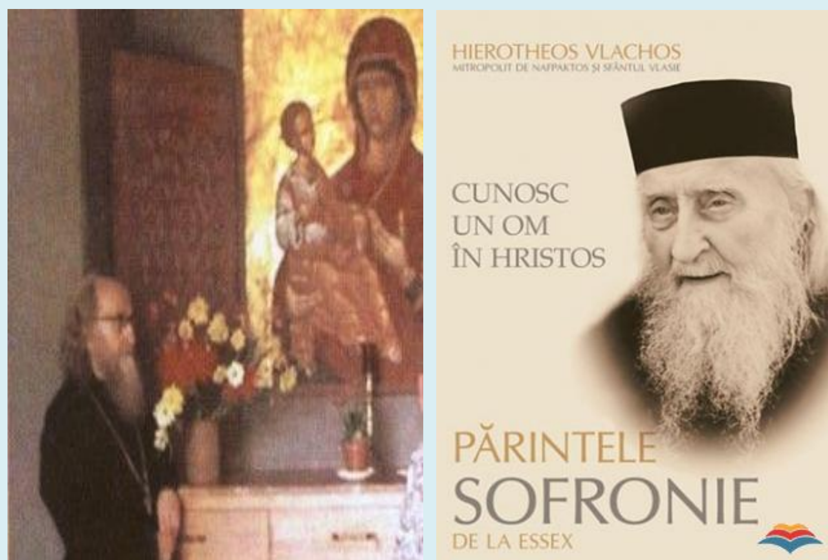
Cosma Melodul, ale Sfântului Andrei Criteanul, ale Sfântului Marcu Eugenicul - precum şi alte tropare în care se pune în lumină învăţătura Bisericii că mutarea la ceruri a Născătoarei de Dumnezeu înseamnă ridicarea sufletului la cer, dar şi învierea şi înălţarea trupului ei, prin urmare, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu se află deplin cu trupul la cer.

Poate părea provocator acest cuvânt al Sfântului Grigorie Palama că doar Maica Domnului se află în cer cu trupul alături de Hristos, dacă ne gândim la faptul că Prorocul Ilie a fost răpit cu trupul la cer, fapt cunoscut din Sfânta Scriptură. Însă Sfântul Grigorie Palama tâlcuieşte minunat şi acest lucru. Vorbind despre Înălţarea lui Hristos şi mai ales despre faptul că, deşi există mai multe înălţări, totuşi Înălţarea lui Hristos este unică,

Sfântul Grigorie Palama se referă şi la cazul prorocului Ilie. Şi scrie: „Dar [Prorocul Ilie] nu a depăşit hotarele întinderii care înconjoară pământul; înălţarea fiecăruia dintre aceştia a fost o ridicare de la pământ fără însă a ieşi din împrejurimile pământului". Din această tâlcuire se arată că înălţarea Prorocului Ilie a fost, într-un anume fel, o mutare din loc, am putea spune că a fost un fel de moarte, şi, fireşte, prin înălţarea lui nu a depăşit limitele atmosferei din jurul pământului. De aceea, [dintre oameni,] doar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a înviat şi s-a înălţat cu trupul la cer şi este proslăvită dimpreună cu Fiul ei, ca Maică a Lui după firea omenească.

(Sursa: www.pemptousia.ro - Numărul 6 / Maica Domnului / Septembrie 2013)

Merinde duhovniceşti pe calea postului de la Părintele Sofronie. Postul Maicii Domnului. Care e taina Născătoarei de Dumnezeu şi a celor care îi urmează?

Cuviosul Sofronie Saharov ne învaţă:

* „Dumnezeu a slăvit-o pe Maica Domnului şi a păstrat-o în tăcere. *Taina Născătoarei de Dumnezeu este taina tăcerii.* De aceea Dumnezeu nu i-a luminat pe oameni pentru a vorbi despre viaţa ei trupească. Biserica însă a slăvit-o".

* „*Cuvântul unui sfânt deschide mintea ascultătorului şi acest cuvânt poate fi o predică întreagă*".

* „*Descoperirea lui Dumnezeu nu este în vedenii, ci în înrâurirea dumnezeiescului har, care se manifestă gradual, treptat*".

* „***Hristos a spus o dată un cuvânt, iar acest cuvânt rămâne veşnic.*** Înţelegem asta şi de la sfinţi. Au auzit o dată un cuvânt şi l-au păstrat pentru toată viaţa lor. Astfel înţelegem şi lucrarea cuvântului lui Dumnezeu".

* „Pentru ca cineva să facă misiune în mod ortodox trebuie să aibă înăuntrul lui pe Duhul Sfânt. Dar trebuie să deţină şi cultura locului în care se găseşte. Atunci se poate dărui celorlalţi".

* „*Nimeni nu suportă să convieţuiască cu un sfânt, deoarece cuvântul unui sfânt este arzător. Sfântul, cu toată viaţa lui, urcă spre cruce, se răstigneşte, iar omul care trăieşte alături de el nu suportă această viaţă răstignită*".

* „Nu există scrieri ale sfintelor femei. Asta nu se întâmplă pentru că ele ar fi sfinte mai mici decât bărbaţii, şi sunt chiar mai multe, însă femeile sfinte au o viaţă ascunsă, îşi pot păstra viaţa lor tainică. ***Maica Domnului a primit un mare har de la Dumnezeu. Nu avem nici o descoperire care să provină de la Maica Domnului, dar ştim că are un mare har, şi Biserica îl simte, ea şi toţi cei ce i se roagă***“.

* „Prin urmare femeile nu au avut nevoie să conducă pastoral pentru a-şi descoperi vieţile. Toate cele care ne-au lăsat câteva cuvinte de-ale lor erau bătrâne. Dar şi sfinţii ar fi tăcut şi nu am fi avut nici o scriere de-a lor, dacă nu ar fi fost nevoie de persoane responsabile, de păstori ai Bisericii, pentru a conduce turma. Testamentul lui Dumnezeu cu oamenii este înclinaţia către Dumnezeu şi chemarea către Acesta a fiecărui om. Răspunsul acestei chemări este păzirea testamentului“.

* „Când a adormit Cuviosul Siluan, m-am simţit orfan o săptămână, apoi am avut o altă simţire”.

** „Când cineva se roagă din inimă, la un moment dat i se poate da un cuvânt. Acest cuvânt naşte alte cuvinte, astfel se deschide mintea omului, primeşte înţelesul deplin al Sfintei Scripturi. Fiecare cuvânt descoperitor conţine întregul înţeles al Sfintei Scripturi“.*

** „Când cineva începe să trăiască după Hristos, atunci societatea îl exclude, însă atunci dobândeşte o altă comuniune, căci noi, creştinii, avem o altă comuniune, o altă societate, nu pierdem nimic nici din această lume“.*

** „Cea mai mare ispită a mea, când m-am făcut monah, a fost atunci când a trebuit să-mi părăsesc arta, pictura, deoarece consideram că prin artă m-aş fi putut apropia de veşnicie. Veşnicia însă se apropie cu rugăciunea, cu negarea bogăţiei intelectului şi în special cu vederea lui Dumnezeu“.*

* „Rămânerea şi asceza în mănăstire aduc experienţe noi, aşa încât monahul poată să rămână şi în pustiu, altfel nu poate să valorifice pustiul. Când cineva fuge către pustiu şi îl chinuie gândul pentru ceva (tristeţea fratelui), atunci acest gând nu-l va lăsa niciodată liniştit”.

** „Fecioria duhului vindecă şi fecioria pierdută a trupului. Ava Zosima, care avea şi fecioria trupului şi fecioria duhului, s-a plecat înaintea Cuvioasei Maria Egipteanca, care a fost desfrânată de mică. Însă fecioria duhovnicească pe care o dobândise Cuvioasa Maria Egipteanca o vindecase pe deplin“.*

* „***O valoare mult mai mare o are fecioria duhovnicească, căci fecioria duhovnicească este împlinirea poruncii lui Hristos atunci când mintea omului se lipeşte de Dumnezeu cu rugăciune. Această feciorie duhovnicească poate fi dobândită de toţi, şi de cei căsătoriţi, şi de cei necăsătoriţi.*** Monahii care nu au fecioria duhovnicească sunt nefericiţi, căci nici nu nasc în zona firească, în zona trupească, nici nu îşi transferă existenţa în Rai".

* „Dacă oamenii au ştiinţa despre cum să se mântuiască şi o şi reuşesc, cum să nu reuşim noi, monahii, care avem tocmai acest scop, mântuirea?"

* „Pentru ca o mănăstire să crească trebuie să aibă duhovnicul, bătrânul, stareţul şi închinători. Închinătorii îi ajută pe monahi să-şi slăbească patimile lor, deoarece se dăruiesc, iubesc, se jertfesc. Este un mare folos atunci când, în fiecare săptămână, închinătorul renaşte la mănăstire".

* „*Sfinţii Părinţi fac deosebire între tristeţe, plâns şi bocire. Plânsul este evlavie. Uneori, omul care are plâns tresaltă în suspine puternice, care nu sunt de natură psihologică, ci harismatică, duhovnicească. Aceasta este plângerea. În situaţia aceasta este nevoie de pustiu, ca să nu audă nimeni plânsul cu hohote. Monahul atunci nu poate să rămână în mănăstire, căci plângerea înmulţeşte lacrimile".*

* „Părinţii monahilor înţeleg folosul dăruirii copilului lor lui Dumnezeu doar în clipa morţii".

* „Nu trebuie nimeni să ceară preoţia, în timp ce schima monahală trebuie să o ceară, deoarece monahismul este expresia pocăinţei".

* „Când eram monah în Mănăstirea Sfântul Pantelimon, nu am vrut să-mi treacă deloc prin gând hirotonia în diacon sau preot, nici nu am vrut să fiu propus la hirotonie. Atunci când egumenul mi-a propus hirotonia, atunci, în timpul slujbei, deoarece nu putea să-mi pună orarul, am făcut o mişcare cu mâna pentru a-i ajuta. Apoi asta m-a preocupat foarte mult. Nu cumva a existat în sinea mea dorinţa şi s-a manifestat în acest fel? Preoţia are multe ispite. Când omul începe şi continuă singur, atunci nu poate să le depăşească".

* „Martiriul în viaţa monahală şi, în general, în viaţa creştină se găseşte în cum poate cineva trăi la măsura vârstei lui Hristos".

* „Mănăstirea, pentru a funcţiona bine, trebuie să aibă un duhovnic cu discernământ SAU o organizare foarte bună, altfel se transformă într-un sat de

vacanţă. Cuviosul Ignatie Briancianinov, în autobiografia sa, se plânge de duritatea cu care a fost abordat de primul lui duhovnic, de primul lui stareţ. Astfel, i-a tăiat puterea rugăciunii; de aceea stareţul sau duhovnicul trebuie să fie atent la fii săi duhovniceşti sub toate aspectele. Un monah zicea: «Am o mare siguranţă despre ceea ce spun, pentru că vorbesc din cuvântul părintelui (duhovnic)».”

* „Trăim ca şi cum nu am avea în mintea noastră nimic şi, atunci când ne întreabă cineva, avem ce spune“.

* „Uneori, odată cu predica, se poate slăbi duhovniceşte. Asta se întâmplă când cineva vorbeşte de multe ori pe zi cu putere, cu intensitate“.

* ***„Sfinţii Părinţi, de obicei, nu vorbesc în amănunt despre căsnicie sau soţi. Când omul trăieşte în pocăinţă, găseşte soluţie la multe probleme. Când omul are frică lui Dumnezeu, atunci este luminat pentru a aborda şi problemele specifice vieţii lui“.***

* *„Oamenii vor da răspuns lui Dumnezeu pentru cuvântul spus oamenilor, cuvânt ce îi depăşeşte ca putere“.*

* „Trebuie să vorbim atunci când situaţia ne presează; atunci presăm şi noi pe Dumnezeu Cel veşnic şi ne dă cuvânt de libertate”.

* „***Trebuie să cinstim libertatea celuilalt. Orice se întâmplă cu forţa nu rezistă nici în timp, nici în veşnicie“.***

* *„Când duhovnicul găseşte răspuns din partea cuiva, atunci îl iubeşte, deoarece se folosesc amândoi. De aceea, nu este rău să existe o dragoste specială în duhul şi o mulţumire între duhovnic şi ucenic“.*

* ***„Când primim duhovnicul ca pe un dar al lui Dumnezeu sau când în rugăciune se nasc mulţumirea şi recunoştinţa faţă de Dumnezeu şi faţă de duhovnic, atunci îl iubim în duhul“.***

* „Când cineva vrea să schimbe duhovnicul, întâi trebuie să ceară binecuvântarea lui, şi astfel va pleca în pace. Să nu ducă niciunde nici un reproş sau să nu redea vreo faptă din trecut. Când se plânge, referindu-se la unele fapte, atunci diavolul primeşte putere asupra lui, în timp ce, dimpotrivă, dacă tace, toate uneltirile diavolului sunt zădărnicite. La Revoluţia franceză, cineva a zis: «Daţi-mi doar o scrisoare a cuiva şi îi voi lua gâtul», adică ar fi putut găsi orice pretext ca să-

l omoare. De aceea, cel mai bun lucru pe care îi putem face în astfel de situaţii este tăcerea“.

* *„Lucrarea duhovnicului este grea, deoarece trebuie să observe în mod foarte atent şi foarte amănunţit, cu mult discernământ, greşelile fiilor săi duhovniceşti. Asta provoacă împotrivire şi naşte ură “.*

* „Când vorbim despre lucruri pe care nu le cunoaştem personal şi care ne depăşesc, atunci ne situăm în faţa unui gard, unui zid care nu ne lasă nici să le trăim“.

* „Moartea unui om nevinovat preschimbă toată lumea în bine, deoarece lucrarea omului nevinovat foloseşte întregii lumi şi vindecă nedreptatea“.

* ***„Nu trebuie să facem făgăduinţe lui Dumnezeu, însă, dacă se întâmplă, trebuie să le şi împlinim“.***

* *„L-au chemat odată pe Sfântul loan de Kronstadt să vindece un aşa-zis paralitic, dar era o cursă, deoarece voiau să-l omoare. Când Sfântul Ioan a înţeles cursa, a zis: «Facă-se, Doamne, după cuvântul lor!», şi aşa-zisul paralitic a devenit cu adevărat paralitic. În continuare, Sfântul Ioan s-a rugat şi omul s-a făcut bine la loc. Cel ce se preface bolnav este îngăduit de Dumnezeu chiar să devină bolnav“.*

* „Există doar o mică diferenţă între megalomani şi nebuni“.

* „Oamenii deştepţi, după două săptămâni de rugăciune şi după studiul unor texte patristice, sunt capabili să scrie o carte întreagă despre rugăciune şi să şi creadă că au cunoscut rugăciunea“.

* „Când omul cunoaşte desfătări pământeşti în artă, atunci simte o mare dezamăgire şi o mare amărăciune. Asta se întâmplă deoarece omul îşi lucrează arta pentru a dobândi veşnicia, dar nu poate reuşi lucrul acesta într-o lucrare omenească. Sufletul însă cunoaşte că nu se găseşte veşnicia în acea lucrare şi de aceea suferă“.

* „*Când cineva primeşte un dar duhovnicesc, atrage, de obicei, invidia celorlalţi şi simte nevoia de a-l ascunde. Astfel, fără să înţeleagă, devine nebun întru Hristos”.*

* „Tema nebuniei întru Hristos este o temă foarte delicată. Unii au săvârşit această lucrare pentru a-şi ascunde bogăţia darurilor duhovniceşti şi pentru a nu provoca invidia altor oameni".

* ***„Starea psihologică trebuie transformată într-o lucrare duhovnicească, în plâns. Există o metodă pe care creştinul trebuie să o cunoască. Atunci când simţim o ispită, din desconsiderare din partea oamenilor sau dintr-un atac nedrept, atunci inima se amărăşte din cauza nedreptăţii acesteia şi îşi face diverse gânduri, care influenţează întreaga viaţă. Rugăciunea se opreşte de îndată".***

* ***„Metoda terapiei este să lăsăm pe fratele care ne-a nedreptăţit şi să creştem în dialogul cu Dumnezeu, adică să spunem: «Dumnezeul meu, eu sunt de vină, căci nu sunt vrednic să mă iubească oamenii.» Atunci vin pocăinţa şi plânsul, ceea ce vindecă starea psihologică negativă şi o face duhovnicească. Vedem asta în viaţa lui Hristos. Apostolul Petru L-a împiedicat pe Dumnezeu să păşească spre cruce, iar El avea faţa îndreptată către Ierusalim, către Golgota. Răstignitorii Lui huleau, însă El avea mintea îndreptată către voia lui Dumnezeu şi Se ruga Tatălui Său. Nu a deschis dialogul cu oamenii, ci dialogul cu Dumnezeu. Astfel ne putem însănătoşi şi vindeca şi noi. Acesta este unul din modurile de luptă cu Dumnezeu".***

* „Cartea Filocaliei cuprinde puţine despre felul ştiinţific al rugăciunii (metoda tehnică), dar scrie multe despre atmosfera rugăciunii şi despre împlinirea poruncilor lui Hristos. Unii apuseni traduc Filocalia numai în locurile în care se scrie modul tehnic al rugăciunii şi o prezintă ca pe o yoga creştină – asta este o greşeală".

* „Amintirea morţii, precum a fost trăită de Părinţi şi precum şi vorbesc ei despre ea, nu este doar o cunoaştere exterioară a faptului că, la un moment dat, vor muri — această cunoaştere o au toţi vârstnicii şi o spun deseori —, ci este o stare harismatică, este o simţire a morţii interioare. Omul vede pustietatea sa interioară din harul lui Dumnezeu şi existenţa patimilor. Cunoaşte faptul că Dumnezeu este Dumnezeul celor vii, însă el este duhovniceşte mort, L-a pierdut pe Dumnezeu. Starea aceasta este trăită de oamenii din Apus, de aceea şi spun că Dumnezeu a murit. Nu Dumnezeu a murit, ci a murit omul pe calea către Dumnezeu".

* „Când omul vede în har moartea sa interioară, atunci vede moartea în toată zidirea şi le simte pe toate moarte, vede peste tot doar moartea. Asta provoacă o mare durere, se preface în plâns şi în căutarea Vieţii, a Dumnezeului Celui viu, a învierii proprii. Acesta este un dar, este un fapt duhovnicesc care naşte rugăciunea.

Atunci când nu există acest dar, atunci folosim fapte exterioare pentru simţirea morţii, precum imaginile cu morminte, oasele şi altele".

* „Creştinismul este atât de mare, încât cineva poate refuza să-l creadă, precum s-a întâmplat după învierea lui Hristos cu ucenicii care s-au închinat Lui, cei ce se îndoiseră. Nu s-au îndoit din lipsa dragostei sau din necredinţă, ci din simţirea unei asemenea măreţii. La a Doua Venire a lui Hristos, drepţii vor fi foarte uimiţi, însă şi păcătoşii vor fi uimiţi. Primii, pentru că nu se aşteptau să fie mântuiţi, iar ceilalţi, că nu se aşteptau să fie osândiţi".

* „Dacă amintirea morţii curăţeşte pe om, cât de mult îl curăţeşte moartea, adică înrâurirea morţii, atunci când asta se face în pocăinţă?".

** „Toată viaţa noastră o trăim ca pe o judecată".*

** „Vămile, despre care scriu Părinţii, sunt simbolurile unei realităţi. Părinţii le înţeleg în felul următor: după căderea omului, sufletul se hrăneşte din trup, adică din desfătări materiale. După moarte însă aceste patimi trupeşti, care au însufleţit sufletul până atunci, nemaiexistând, din pricina separării sufletului de trup, sufocă sufletul. Astea sunt vămile şi iadul. Ava Dorotei spune că iadul este ca cineva să fie închis trei zile într-o cameră fără mâncare, fără somn şi fără rugăciune. Astfel poate cineva înţelege puţin ce înseamnă iad".*

* „Când omul dobândeşte amintirea morţii, atunci înţelege iraţionalitatea dobândirii şi desfătării cu lucruri materiale".

* „Drepţii, la a Doua Venire, vor spune: «Când am făcut, Doamne, asta? Când am făcut cealaltă?» Nu vor şti ce bine au făcut, deoarece au trecut prin uscăciunea prezenţei vieţi cu răbdare, cu credinţă, încrezându-se în cuvintele Sfintei Scripturi".

* ***„Raiul este harul Împărăţiei lui Dumnezeu. Dumnezeu trimite neîncetat harul Său şi ne cheamă la această viaţă. Toţi cei care Îl ignoră pe Dumnezeu şi Îl îndepărtează, la a Doua Venirea a Să Îl vor vedea pe Dumnezeu pe Care L-au îndepărtat şi se vor osândi. Cei care trăiesc de pe acum în Dumnezeu, atunci vor fi atraşi".***

* ***„Avem un Dumnezeu atât de bogat, de înalt, Care are un atât de mare har, şi noi trăim totuşi săraci… Ne întristăm din te miri ce. E mare păcat! Ar trebui să fim neîncetat bucuroşi. Ar trebui ca viaţa noastră să fie neîncetat o uimire de zi cu zi. Nu există zi în viaţa noastră în care Dumnezeu să nu ne dea o simţire nouă a vieţii celei veşnice".***

(din: Mitropolit Hierotheos Vlachos,“Cunosc un om în Hristos: Părintele Sofronie de la Essex”, Editura Sophia, Bucureşti, 2011)

Monahul Moisi Aghioritul - Îmbrăţişarea Maicii Domnului

Se apropie iarăși pomenirea Adormirii Maicii Domnului. Toți credincioșii se pregătesc să prăznuiască această mare sărbătoare a Maicii Domnului.

Pomenirea este sfințită, minunată, superbă și mișcătoare. Prăznuire minunată, slăvită, splendidă și iubită de popor. Credincioșii se bucură cu toate că este vorba despre adormirea Născătoarei de Dumnezeu, despre mutarea persoanei iubite. Se bucură pentru că ocrotitoarea lor, Maica lui Dumnezeu și a oamenilor, se suie la ceruri pentru a se ruga neîncetat pentru întreaga omenire ce suferă.

Alcătuirea pare contradictorie. Bucurie la slujba de înmormântare? Este vorba despre întristare dătătoare de bucurie și mâhnire amestecată cu mâhnire, termeni folosiți în literatura ascetică și niptică. Cântările de jale devin de bucurie. Înmormântarea se preface în sărbătoare.

La prima vedere pare ciudat, dar dacă pătrunde mai în profunzime, va observa că este vorba de energie dumnezeiască, de un eveniment minunat. Fiul pururea Fecioarei Maria a biruit moartea prin moartea Sa. Lacrimile de doliu, de întristare și de mâhnire s-a transformat în lacrimi de bucurie, veselie, desfătare și nădejde. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu îi încurajează pe prietenii ei, le dăruiește gân-

duri frumoase, cugetare optimistă, mângâiere dulce. Maica Domnului se mută la o viață mai bună, mai înaltă, mai frumoasă.

Era cu neputință ca întunecatul iad s-o închidă în temnițele lui pe prea curata Maică a lui Emanuil, pe cea care L-a născut pe Hristos Dătătorul de lumină, Soarele Dreptății, Luceafărul de dimineață. Astfel, moartea ei a devenit izvor de viață și de lumină.

Credincioșii, închinându-se cu evlavie la icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului, primesc har și bucurie, curaj și ușurare, întărire și putere. Lacrimile credincioșilor sunt izvorâte din inimă, sunt lacrimi dulci, de bucurie, de mulțumire și recunoștință, de mângâiere și de rugăciune fierbinte. Poporul nostru o iubește mult pe Născătoarea de Dumnezeu. Excepțiile triste există peste tot și vor exista întotdeauna.

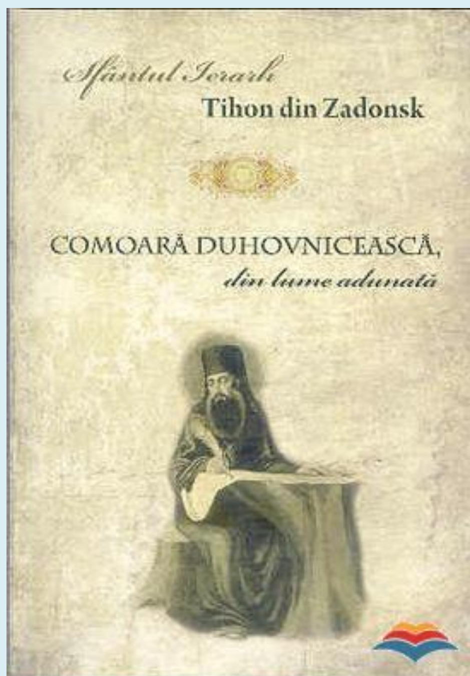
Închinătorii smeriți și binecuvântați ai icoanelor Maicii lui Dumnezeu își depun înaintea lor durerea, problemele, cererile și greutățile lor. Îndurerata Maică a lui Dumnezeu îi primește pe toți, îi ascultă, îi mângâie, le șterge sudoarea și lacrimile, îi îmbrățișează și îi îmbărbătează. Preacurata a suferit mult și știe să compătimească, să alerge în ajutor, să se roage neîncetat. Mănăstiri, biserici, bisericuțe, locuri de închinare amintesc de harul ei. Nenumărate sunt ofrandele cererilor și bogate darurile de mulțumire. Icoanele sunt îmbibate cu lacrimile evlavioșilor închinători. Uneori lăcrimează din icoană și însăși mijlocitoarea tuturor credincioșilor. Fiecare icoană a ei are o istorie deosebită și un nume caracteristic.

Chipul Maicii Domnului este întotdeauna cuviincios, serios, tăcut, liniștit și cuvios. Vorbește însă și așa, prin harul ei îmbelșugat, prin curăția ei, prin smerenia ei. În sfințitul ei chip ascunde un etos minunat. Dăruiește bucurie fără să râdă și să glumească, propovăduiește fără cuvinte, ci prin pilda ei trăitoare, învață prin însăși frumoasa ei viață. Dăruiește ceea ce are: dragoste, răbdare, ascultare și bunătate.

Credinciosului i se pare că icoana îi spune ceva personal. Simte că înlăuntrul său saltă nevinovăția uitată, simplitatea copilărească, răbdarea în suferințe. Un alt mod de viață care a hrănit multe generații în timpul marilor greutăți.

La sărbătoarea de astăzi, fie ca Maica Domnului să-i îmbrățișeze pe toți închinătorii ei, pentru a nu se istovi și a deznădăjdui.

Începe postul Adormirii Maicii Domnului! Lăsa-vom sec şi de răutate, de cleveteală, de duh lumesc?

"După cum ştim, există post trupesc şi există post duhovnicesc. Postul trupesc este atunci când pântecele se înfrânează de la mâncare şi băutură. Postul duhovnicesc este atunci când sufletul se abţine de la gânduri, fapte şi cuvinte rele.

⇒ *Postitor adevărat este cel care se reţine de la desfrânare, prea desfrânare şi de la orice necurăţie.*
⇒ *Postitor adevărat este cel care se stăpâneşte să nu se mânie, să nu se înfurie, să nu facă răutate şi să nu se răzbune.*
⇒ *Postitor adevărat este cel care îşi pune pază gurii sale şi se abţine de la flecăreli, de la vorbe murdare, de la nebunii, clevetiri, osândiri, linguşeli, minciuni şi de la orice defăimare.*
⇒ *Postitor adevărat este cel care îşi înfrânează mâinile de la hoţie, răpire, prădare, iar inima de la dorirea lucrurilor străine.*

Într-un cuvânt, adevărat postitor este cel care se îndepărtează de la orice rău.

Iată, creştine, postul duhovnicesc! Ne este folositor şi postul trupesc, pentru că slujeşte omorârii patimilor noastre. Dar postul duhovnicesc ne este absolut de trebuinţă, pentru că, fără el, nici postul trupesc nu este nimic. Mulţi postesc cu

trupul, dar nu postesc cu sufletul. Mulţi postesc de mâncare şi băutură, dar nu postesc de gânduri, fapte şi cuvinte rele. Şi care le poate fi folosul din aceasta ?

Mulţi postesc o zi, două sau mai mult, dar de mânie, de ţinerea de minte a răului şi de răzbunare nu vor să postească.

Mulţi se înfrânează de la vin, carne, peşte, dar cu limba îi muşcă pe semenii lor – deci ce folos au din aceasta? Unii nu se ating cu mâinile de mâncare, dar le întind la mită, răpire şi prădarea bunului străin – ce folos au deci din aceasta ?

Postul adevărat şi curat este abţinerea de la orice rău. Dacă vrei, creştine, să-ţi fie postul folositor, atunci, postind trupeşte, să posteşti şi duhovniceşte şi să posteşti întotdeauna. Cum pui frâu pântecelui tău, tot aşa pune-l şi gândurilor şi patimilor tale celor rele.

Să postească mintea ta de gândurile cele deşarte.
Să postească mintea ta de ţinerea de minte a răului.
Să postească voia ta de dorirea cea rea.
Să postească ochii tăi de vederea cea rea: întoarce-ţi ochii tăi ca să nu vadă deşertăciunea (Psalm 118, 37).
Să postească urechea ta de cântece spurcate şi de şoapte clevetitoare.
Să postească limba ta de clevetire, de osândire, de vorbe spurcate şi de orice cuvânt deşert şi vătămător.
Să postească mâinile tale de la bătaie şi de la răpirea bunurilor celor străine.
Să postească picioarele tale de la a umbla întru răutate. «Fereşte-te de rău şi fă bine» (Psalm 33, 1; Petru 3, 11)

Iată postul creştinesc pe care Dumnezeu îl cere de la noi! Pocăieşte-te şi te înfrânează de la orice cuvânt, faptă şi gând rău, deprinde-te cu virtuţile şi întotdeauna vei posti înaintea lui Dumnezeu.

(din: Sfântul Ierarh Tihon de Zadonsk, Comoară duhovnicească, din lume adunată, Editura Cartea Ortodoxă, Editura Egumeniţa, 2008, Traducere din limba rusă de Rasofora Domnica Talea – Mănăstirea Nera, pp. 241-242)

****

Rugăciune care se citeşte în fiecare post

“Dumnezeul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului şi a celor ce sunt pe mare, departe, Cel ce mai înainte ai întocmit, prin Legea ta Veche şi Nouă aceste zile de post, la care ne-ai învrednicit să ajungem acum, pe Tine Te lăudam şi Ţie ne rugăm: întăreşte-ne cu puterea Ta, ca să ne nevoim întru ele cu sârguinţă, spre mărirea numelui Tău celui sfânt şi spre iertarea păcatelor noastre, spre omorârea patimilor şi spre biruinţa asupra păcatului; ca împreună cu Tine răstignindu-ne şi îngropându-ne, să ne ridicăm din faptele cele moarte şi să petrecem cu bună plăcere înaintea Ta în toate zilele vieţii noastre. Că Ţie se cuvine a ne milui şi a ne mântui pe noi, Hristoase Dumnezeule şi Ţie slavă înălţăm, împreună şi Celui fără de început al Tău Părinte, şi Preasfântului şi bunului şi de viaţă făcătorului Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin”.

Vasile-Robert Nechifor - Înainte-prăznuirea Adormirii Maicii Domnului

Între sărbătorile Bisericii Ortodoxe din cadrul unui an liturgic, praznicele închinate Mântuitorului Iisus Hristos, numite Praznice Împărăteşti, şi cele în cinstea Maicii Domnului sunt celebrate în mod deosebit, prin slujbe speciale care simbolizează pregătirea creştinilor pentru primirea binecuvântării lui Dumnezeu, dar şi bucuria credincioşilor trăită comunitar în cadrul sărbătorii.

Între cele patru praznice închinate Maicii Domnului, Adormirea sa este sărbătorită în mod special, fiind precedat de un post mai aspru decât cel al Sfinţilor apostoli, deoarece în cele 14 sau 15 zile ale sale nu se mănâncă peşte decât la praznicul Schimbării la Faţă a Domnului, iar în celelalte zile se posteşte până la ceasul al nouălea din zi, luni, miercuri şi vineri mâncându-se mâncare uscată, iar marţi şi joi, mâncare fără untdelemn şi vin, la care se face dezlegare doar sâmbăta şi duminica. Toate acestea sunt însoţite de rugăciune intensă şi metanii.

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului este anticipată de Înainte-prăznuirea Adormirii Maicii Domnului, zi în care, după tradiţie, se sfârşeşte Postul Sfintei Marii, iar la mănăstiri şi parohii se săvârşeşte slujba Prohodului Maicii Domnului, inclusă în cadrul Privegherii, după aceeaşi rânduială ca la Denia Prohodului Domnului şi Vinerea cea mare. Acolo unde nu se săvârşeşte slujba Privegherii,

Prohodul Maicii Domnului se include în rânduiala Vecerniei mari, înainte de otpust.

Prohodul Maicii Domnului a fost tradus pentru prima dată în limba română în anul 1820 de Ion Pralea, iar de atunci a intrat treptat în cultul Bisericii.

Cele 192 de strofe ale prohodului, împărţite în 3 stări, se intonează din mijlocul bisericii, unde este aşezat Epitaful Maicii Domnului, iar în lipsa epitafului, icoana Adormirii Născătoarei de Dumnezeu. Ca şi în Vinerea mare, după terminarea prohodului, se face înconjurarea bisericii cu Epitaful Maicii Domnului şi steaguri bisericeşti, această procesiune fiind marcată de patru opriri.

La final, epitaful se aşază la locul său de cinste, iar nu pe Sfânta Masă, aşa cum se face la Denia Prohodului, deoarece prestolul reprezintă Golgota, adică Altarul de jertfă al Mântuitorului, mormântul Său, deoarece acolo sunt aşezate cinstitele daruri după Vohodul cel mare, precum şi Tronul lui Dumnezeu, deoarece prin Sfânta Jertfă săvârşită pe acest Altar se împărtăşeşte lumii întregi harul cel mântuitor şi sfinţitor.

Părintele Amfilohie - Predică la praznicul Adormirii Maicii Domnului (2007): "Să veghem cu preţul vieţii la sănătatea credinţei!"

Rostit în urmă cu un an, cuvântul Părintelui Amfilohie de la Mănăstirea Diaconeşti cu prilejul Praznicului Adormirii Maici Domnului poate constitui un mic îndreptar de vieţuire creştinească lucrătoare, în cotidianul tulbure al unei realităţi ademenitoare şi înşelătoare. Vă propunem acest cuvânt azi, la începutul noului An Bisericesc, pentru a ne ajuta să ne întărim voinţa şi să luăm putere pentru a pune un nou început bun în credinţa făptuitoare. Avem nevoie, pentru acest nou început, de înţelegerea faptului fundamental că "realismul duhovnicesc" nu este limitat doar la o adâncire în durerea adevărurilor lăuntrice personale, ci este nedespărţit de stăruinţa în trăirea tragediei generale de astăzi, a iadului lucrării fărădelegii în lume, de veghea asupra sănătăţii credinţei noastre şi a Trupului în care fiinţăm ca mădulare vii, Biserica lui Hristos.

***

"Iubiţi credincioşi, să-i dăm Slavă lui Dumnezeu, că ne-a dat zile şi putere, să fim astăzi împreună, ca să serbăm şi noi, împreună cu Fiul, cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, cu toate puterile cereşti, înălţarea cu trup la cer întru adormire a Prea Sfintei de Dumnezeu Născătoarei şi Pururea Fecioarei Maria.

Hramurile bisericilor, ale mănăstirilor în ţara noastră, dintru început, au avut o însemnătate deosebită: să adune în jurul altarului, să întărească sufleteşte în

credinţă şi în putere pe toţi cei ce se închină Prea Sfintei Treimi şi sunt botezaţi în dreapta credinţă ortodoxă, ocazie cu care cinstim pe toţi sfinţii cei din veac, o dată cu praznicele respective, şi pe morţii noştri, care întru nădejdea mântuirii au adormit. Hramurile mănăstirilor şi astăzi încă mai adună la altar sufletele tuturor celor care îşi pun nădejdea în Dumnezeu mai mult decât în toate puterile veacului.

Ţara noastră este o ţară în care cultul Maicii Domnului dintru început a fost săvârşit. Toată casa românului avea icoana Maicii Domnului – Fecioara Maria cu pruncul în braţe – şi atâta vreme putem să ne permitem să spunem că va dăinui ţara aceasta şi neamul nostru, câtă vreme o să avem în casă icoana Maicii Domnului. Da, trăim vremuri în care sunt intenţii din partea unora şi a altora, nu români, nu creştini, ci doar cu numele, care vor s-o scoată, pentru că nu înţeleg că, legat de cinstirea Maicii Domnului şi de cinstirea Sfintelor icoane, la noi sunt criterii de viaţă, de nădejde, de putere, mult mai adânci decât îşi pot imagina cei care le pot smulge.

Trăim vremuri în care, iată, toată ţara se uită cu nădejde la Biserică. De nu vom fi şi noi în acel Duh pe care Mântuitorul Hristos L-a adus în lume – Duhul Sfânt, Duhul Adevărului – în acest Duh a vorbit oamenilor, pentru noi oamenii a venit Dumnezeu pe pământ, şi pe Apostoli i-a lăsat după întemeierea Bisericii, numai şi numai în acest Duh al Adevărului, să ierte, să ajute, să tămăduiască, să vindece, să propovăduiască Evanghelia lui Hristos.

Nu trebuie să confundăm viaţa creştină cu nici un alt mod de viaţă decât cel predat de Domnul nostru Iisus Hristos, de aceea ţinem la Una, Sfântă, Sobornicească şi Apostolească Biserică. Să nu intrăm în alt duh şi să nu dăm voie ca alte duhuri străine de duhul Bisericii să ne năpădească astăzi. Trebuie să veghem cu preţul vieţii noastre la această sănătate de credinţă. Ştim nădejdea cu care vă uitaţi spre noi, pentru că aşa cum i-a investit pe Apostoli cu misiunea sfântă, ca în acest duh să-i crească, să-i călăuzească, să-i apere, să-i întărească pe oameni, să simtă puterea dumnezeirii şi a Bisericii într-înşii, în copii şi în casa lor. Dumnezeu i-a încredinţat pe oameni că nu vorbeşte dinafară, că El este Calea, Adevărul şi Viaţa, că El aduce pacea, că numai în El putem găsi înţelepciunea şi unitatea, şi viaţa veşnică, şi biruirea morţii. În acest duh al nădejdii de mântuire, de biruire a tuturor strâmtorărilor acestui veac, noi ne purtăm paşii în această existenţă. În duhul acesta ar trebui şi ierarhii, şi clerul şi toţi credincioşii să petreacă.

Este evident că în duhul în care un păstor îşi creşte turma, în duhul acela aceasta va rătăci sau va merge spre Împărăţie. Stau şi mă uit aşa de multe ori – multe forme, multe obiceiuri – de aceea Sfinţii Părinţi, Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiţie vor

rămâne reperele de nezdruncinat pentru drumul vieţii noastre. Să fim cu toată trăirea, să nu lăsăm să intre moleşeala în noi, să nu ne lăsăm ispitiţi de oferta veacului care ne poate duce cel mult până la mormânt. Noi trebuie să vă călăuzim pe căile demnităţii vieţii creştine, a onoarei, a curajului, a jertfelniciei, a iubirii, şi unde nu vor străluci aceste calităţi în noi, nu vom avea puterea să ne impunem în Duh şi în Adevăr frăţiilor voastre, şi invers – de nu veţi fi însetaţi de Duhul lui Dumnezeu, veţi căuta păstor după poftele inimilor voastre, şi-atunci e dărâmarea ţării, şi a familiei, şi a Bisericii, şi a tuturor. Care să nu fie!

Nădăjduim să găsim în sufletele dumneavoastră, şi prin acest semn al prezenţei aici, în numărul care sunteţi şi nu numai numărul contează, că la noi Adevărul contează mai mult decât numărul. Nădăjduim să găsim minimul de resurse sufleteşti, de stare de conştiinţă, care să ne facă să nădăjduim în continuare în puterea cea vie lucrătoare a Bisericii lui Hristos. Să nu ne aflăm numai nişte vorbitori în faţa dumneavoastră şi invers, nişte ascultători cu urechile şi atât. Să fim nişte oameni de faptă.

Prilejurile acestor hramuri constatăm, deşi suntem obosiţi, suntem oameni neputincioşi, una-alta: unul să se spovedească, alta să-şi aducă copilul, alţii: "Părintele, putem să vă ajutăm", [că] a fost o frământare, o frământare lăuntrică. Fiecare a frământat într-un chip sau altul în lumina acestui praznic: "mai, hramul mănăstirii", "mai, Adormirea Maicii Domnului", "mai, am şi eu de pomenit pe mama", "mai, vreau să fac şi eu un praznic".

Sunt elemente de care noi ne-am agăţat, chiar dacă pe unii i-am mustrat, pe unii i-am mai repezit, pe unii i-am mai mângâiat, [pentru că] suntem limitaţi. Vă rugăm din adâncul inimii să ne iertaţi neputinţele şi limitele, dar purtându-ne sarcinile unii altora, aşa vom împlini legea lui Hristos.

Vă mulţumesc tuturor nu numai pentru astăzi, [ci] pentru toată participarea, pentru toată rugăciunea, pentru că, pe lângă rugăciune – care este elementul decisiv al vieţii noastre, care trebuie să fie din foc, din inimă, în noapte, în tăcere, cu toată credinţa. Nimeni să nu vă întrerupă la rugăciune, toţi să aveţi un timp special de rugăciune, să nu vă îndoiţi în rugăciunea voastră nici o secundă. Mântuitorul Hristos ne-a arătat cum să ne rugăm, Maica Domnului de asemenea, Sfinţii.

Păi ce, ne îndoim? Să nu ne îndoim, pentru că ei s-au pus chezaşi. Să ne rugăm cu toată stăruinţa, apoi să citim. Noi nu putem acoperi lipsurile de cultură duhovnicească ale dumneavoastră: cunoaşteţi bine Sfânta Liturghie, cunoaşteţi bine sfânta istorie a Bisericii noastre, cunoaşteţi bine vieţile sfinţilor, ca înrâuriţi

fiind de modul lor de viaţă, să purcedem pe căile vieţii asemenea lor şi să avem parte cu ei, că cine nu trăieşte ca sfinţii şi nu tânjeşte după ei, n-o să-i avem.

Pe lângă acestea, trebuie să fim vigilenţi, pentru că nu totul e să cucereşti o cetate. Trebuie să ştii s-o şi aperi, să ştim să ne apărăm valorile de credinţă, să ne apărăm cinstea şi demnitatea creştină, şi conştiinţa aceasta de viaţă, căruia nimănui să nu-i permitem să ne-o mutileze, indiferent după ce constituţie, după ce ofertă, după ce oprimare. Suntem gata de orice jertfă să arătăm că nu s-a stins în noi din dragoste de Dumnezeu şi conştiinţa aceasta că Biserica cea sfântă şi dreptmăritoare, sfânta Biserică Ortodoxă, este puterea lui Dumnezeu pe pământ, cu Hristos, cu Maica Domnului, şi cu toţi Sfinţii în care vrem să fim şi noi şi cu trupul nu numai cu duhul, aşa, pentru că trebuie să intrăm cu tot cu trup şi noi în Împărăţia lui Dumnezeu, în lumea cea duhovnicească, iată de aceea vă spun, ca şi noi să veghem la sănătatea noastră de credinţă.

Toată lumea este chemată astăzi să citească, să se roage, să mediteze la cuvintele de învăţătură ale Sfinţilor Părinţi. Să nu ne lăsăm intimidaţi, mai ales într-un ceas greu, când iată, cunoscând adversarii adevărului şi ai credinţei, forţa Bisericii în popor şi în popoare, în Balcani şi în toată lumea, caută să nu mai vină în contra Bisericii, ci caută să o folosească încât să-i devină instrument de lucru în atingerea unor scopuri.

Să spunem numelor pe faţă. Acesta a fost Hristos, şi aceştia au fost Apostolii şi Sfinţii cei din veac, care, indiferent c-au fost în sinoade, în confruntări sau în alte împrejurări, niciodată n-au acceptat diplomaţia ca soluţie de rezolvare a problemelor şi mărturisire a adevărului, cu demnitatea şi chiar cu preţul vieţii lor. Vă rugăm să rămâneţi în demnitatea aceasta, şi pentru că vedem astăzi, şi trebuie şi noi să punem degetul pe rană. E ceasul în care iată, e vorba să se aleagă un înainte-stătător Bisericii noastre drept-măritoare. Dacă poporul acesta nu se va ruga, atunci lăsăm soarta Bisericii pe mâna unora sau altora? Nu vedem că până şi masonii ajung să vrea să voteze Patriarhul României? Oare vom lăsa să se petreacă lucrurile acestea? Oare preoţii vor fi din nou muţi ca în regimul trecut, cu mici, mici, mici excepţii, ca un Calciu-Dumitreasa, şi alţii care au suferit temniţă şi puşcării? Oare vom tăcea din nou astăzi, când nimeni nu ne mai ameninţă? Să tăcem iar, să lăsăm masele astea de oameni victime ale unor concepţii şi televiziuni care sunt străine de duhul lui Dumnezeu, străine de Spovedanie, străine de Împărtăşanie, străine de priveghere, străine de….

Unde sunt aceştia? Nu stăm să judecăm. Dar noi care suntem astăzi aici, păi avem datoria să apărăm cu sfinţenie sfânta noastră credinţă prin modul nostru de viaţă,

prin crezul nostru şi toată participarea. De nu ne vom ruga, Dumnezeu să ştiţi că nu face silă. Ne vor da oameni după poftele inimilor noastre. Ferească Dumnezeu ca acuma să ajungem să ne frângem, să ne rupem, să smintim. Nu trebuie să imităm sistemul politic în planul bisericesc. Trebuie să arătăm o demnitate, nu cumva să smintim şi noi. Dacă vor fi sminteli? Cum au şi fost. Oare, ne vom pierde credinţa? Să nu fie!

De aceea vă îndemn: fiecare să se întoarcă la Dumnezeu cu seriozitate: să citiţi, să vă rugaţi, să fiţi foarte atenţi la viaţa Bisericii şi din familie, şi din sat, şi din parohii, şi din eparhie, şi de peste tot. Nu că n-ar avea cine să vegheze, ci pentru că s-au înmulţit şi lupii în piei de oaie. Profeţiile o spun. Aşa imaginile şi presa şi toţi o arată. Acuma se luptă oamenii de caracter cu oamenii lipsiţi de caracter. Îndemnul nostru ăsta este, să ne rugăm la Dumnezeu: "Doamne, nu ne părăsi!", "Fie-Ţi milă de noi!". Ne rugăm la voievozii cei din veac să ne dea şi nouă curajul şi tăria să mărturisim fără frică şi fără temeri, că avem nevoie de păstori curajoşi, care să fie în fruntea problemelor ţării, nu din punct de vedere politic, ci duhovnicesc, sufletesc, şi care să aibă un cuvânt de spus vizavi de tot ce se petrece, fiindcă această turmă creştină, este în primul rând a lui Dumnezeu.

Mai întâi noi îi botezăm şi pe urmă îi racolează unii şi alţii în alte părţi, şi mai multă atenţie la sectele acestea, şi la ieşitul în străinătăţi, care ne strică sufletele şi familiile. Ajunge cu destrăbălarea aceasta cu străinătatea. Dacă aveţi tăria să nu vă pierdeţi sufleteşte, atunci da, dacă n-aveţi loc de-o bucată de pâine să munciţi aici, mergeţi şi vedeţi şi Occidentul ca să vă convingeţi că cu multă sudoare şi umilinţă se câştigă o pâine pentru copii şi acolo. Suntem strâmtoraţi, neajutoraţi, ne pare foarte rău că nu vă suntem un exemplu mai bun, dar, aşa cum suntem, suntem tineri, şi ne-aţi dat curaj pentru c-aţi venit aici, şi nu vrem să fiţi o turmă de oi mânate fără socoteală, [ci] oameni care să ne stârnim unii pe alţii la demnitate, la curaj, la cultură, la buna-cuviinţă, să se vadă un nivel duhovnicesc, o disciplină. Să răsune în ţara aceasta ecoul trăirii celei duhovniceşti. Să se vadă ce înseamnă rolul unei mănăstiri, un plus de cult, un plus de rânduială bisericească, într-adevăr, un plus de devotament pentru popor şi de rugăciune şi de frăţietate.

Iar dumneavoastră, nu mai lăsaţi să fie mănăstirile atacate de tot felul de propuneri, de oferte, de modă nouă, şi aşa mai departe: "părinte, nu-i bine ce faci", "părinte, nu-i bine să cerşeşti", "părinte, nu-i bine să schimbi rânduiala", şi asta, şi asta, "părinte, nu-ţi lăsa dulama jos!", "părinte, nu-ţi mai tunde barba!", şi toate celelalte. Pentru că sunt destule cărţi duhovniceşti în popor care să ne ajute pe noi, şi pe unii şi pe alţii. Am spus aceasta, fiindcă de nu vom avea o credinţă vie, lucrătoare, care să schimbe într-adevăr viaţa noastră din rău în mai bine, din

desfrânare în înfrânare – de aia Hristos, cu preţul vieţii a plătit, şi Maica Domnului, ca să ne convingem de modul real de viaţă – altfel vom şchiopăta. Ferească Dumnezeu!

Mulţumesc de toată participarea! Mulţumesc de toată dragostea dumneavoastră arătată sub o formă şi alta, şi nu vă supăraţi că va mai şi mustrăm. E o necesitate. Cel mai greu ne vine să ne mişcăm între autoritate şi dragoste, pentru că aşa este rânduiala duhovnicului. Nu mai poate omul să-i spună o vorbă. Ba mai i-o spui! Dacă ţii le el, i-o spui, domnule! Că de atâta "dragoste" câtă avem faţă de voi, nu vă mai spunem nimic decât: „iertaţi-vă", "iubiţi-vă", "închideţi ochii" "lăsaţi-vă călcaţi în picioare", "capul la pământ" şi … harcea-parcea! Nu aşa. Trebuie să trezim în voi şi acea demnitate, şi acel curaj, şi acel spirit într-adevăr de jertfelnicie, de prezenţă, de onoare, să ştim să ne apărăm duhovnicii, să ştim să ne apărăm ierarhii şi pe toţi cei care se luptă în duhul Bisericii pentru Hristos. Că altfel ajung unii şi alţii cu o vorbă ne dărâmă.

Mă opresc aici, dar este foarte important şi ştiu că veniţi să ne vedeţi împreună. Şi ne-aţi văzut astăzi împreună şi cei care am vorbit şi cei care n-au vorbit şi suntem alături cu mai mulţi alţii şi acum e un ceas în care se decide soarta ţării, pentru că dacă nu avem un sinod echilibrat, şi un Patriarh după voia lui Dumnezeu – şi să ştiţi că-s mari tendinţe aici de luptă şi de strâmtorare – va fi vai şi amar de toată soarta ţării. Să fim foarte înţeleşi. De sinodul ţării, de rugăciune, deci, de sinodul ţării contează foarte mult chiar soarta României. Este foarte important să-i sprijinim cu acea demnitate, şi cu acel curaj şi cu acea atenţie. Noi suntem datori să nu fim nepăsători, ci treji la cei ce ne cheamă astăzi ajutorul, să fim foarte, foarte atenţi.

Cine e mai în duh de Biserică – şi nu că noi îi votăm pe ei! Ne rugăm la Dumnezeu să ne rânduiască om după voia sa cea sfântă, spre slava Bisericii, spre dăinuirea neamului românesc, spre cinstirea eroilor şi a sfinţilor, să nu ne mai fie ruşine, să nu mai fim servili, să nu mai fim servitori, să nu mai practicăm acele forme ruşinoase de a ne manifesta credinţa. Nu! Să rămânem statornici, să înflorească sfânta noastră Credinţă Ortodoxă prin modul nostru de viaţă. Mănăstirile să fie centre de cultură, pictura bizantină, muzica psaltică, cuvântul duhovnicesc, artă duhovnicească, trăirea în sfinţenie, în curăţie, praznicul-praznic, rânduiala-rânduială, liturghia-liturghie, disciplina-disciplină, spovedania-spovedanie, şi împărtaşania-împărtaşanie. Aşa ne-a învăţat Biserica de două mii de ani, aşa vrem să păstrăm şi noi în continuare.

Să fiţi binecuvântaţi! Mulţumim tuturor, părinţilor îndeosebi, cu care iată am slujit şi mulţumim şi noi, să căutăm să fim uniţi. Fugiţi de orice duh de dezbinare, de care să ne păzească Dumnezeu şi să vă rugaţi Maicii Domnului, pentru că în credinţa ortodoxă, fără cinstirea Maicii Domnului noi nu ne mântuim. Să ne păstrăm, pentru că aceasta va fi şi un element distinctiv. Mulţi n-or s-o pomenească. De Iisus Hristos, Arhitectul, şi aşa mai departe şi masonii vorbesc, dar de Maica Domnului, de prea-pururea Fecioara Maria, nu vorbesc nici sectarii, nici ceilalţi, cu care nu ne putem uni dacă n-o cinstesc, şi nici n-avem de gând, decât ei să vină la adevăr şi la cinstirea ei. Să rămânem statornici, să se aleagă unii de alţii dacă este cazul, dar să păstrăm măcar ceea ce este bun şi curat. Aşa să ne ajute Dumnezeu! Amin!”

Pr. dr. Dorin Picioruş - Predică la Adormirea Maicii Domnului [2019]

Iubiții mei [1], Părintele Teofil Părăian sublinia faptul că „nu există Ortodoxie fără Maica Domnului" [2]. Spunând prin aceasta că Născătoarea de Dumnezeu este o persoană fundamentală în viața și în evlavia noastră, pentru că ea este Maica Stăpânului nostru. Dar, în același timp, putem să spunem că nu există Ortodoxie fără vreun Sfânt al Bisericii noastre și fără întreaga Tradiție, istorie și viață a Bisericii. Pentru că Biserica e Biserică cu toate cele ale ei și nu în mod parțial. Iar Biserica, care e comuniunea lui Dumnezeu cu Sfinții Lui, îi conține pe toți Îngerii și Sfinții lui Dumnezeu, Născătoarea de Dumnezeu fiind cea mai înaltă sfințenie a întregii creații.

Căci, ne spune Sfântul Maximos Mărturisitorul, „prin înălțarea [la cer] și [prin] mutarea Sfintei Fecioare [de către Fiul ei]…ea s-a făcut mai înaltă decât Tronurile, decât Heruvimii și Serafimii…mai înaltă decât toate făpturile nemateriale și netrupești" [3]. Mai înaltă decât toți Îngerii și Sfinții lui Dumnezeu, pentru că este

---

[1] *Începută la ora 20.00, în zi de vineri, pe 9 august 2019. Sunt 33 de grade, cer senin, vânt de 8 km/ h.*

[2] *Arhim. Teofil Părăian, Maica Domnului - Raiul de taină al Ortodoxiei, ed. îngrijită de Fabian Anton, cu un cuv. înainte de Ierom. Serafim Gheorghe Pătrunjel și postfață de Mihai Neamțu, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2003, p. 88, 130.*

[3] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, trad. și postfață de Diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 1998, p. 122.*

cea mai aproape de Dumnezeu. Fiindcă atunci când Sfântul apostol Tomas a vrut să vadă trupul ei cel fără de prihană [4], așa cum fusese el pus în mormânt de către ceilalți Sfinți apostoli, „mormântul [ei] s-a găsit gol. Dar fâșiile și giulgiul în care au așezat-o le-au aflat, însă trupul Fecioarei nu mai era, ci fusese înălțat la Fiul și Dumnezeul ei, ca să viețuiască împreună cu El și să împărățească împreună cu El. Și așa a făcut să urce firea noastră în Împărăția cea veșnică, nu numai prin Fiul său, ci și prin Maica Sa." [5]

Tocmai de aceea, atât Mormântul Domnului, cât și cel al Maicii Sale, sunt goale, căci ei sunt vii. Pentru că ambele ne vorbesc despre înălțarea trupului nostru la cer. Despre transfigurarea trupului nostru. Transfigurare despre care Sfântul apostol Pavlos ne vorbește în acești termeni: „noi [ἡμεῖς], cei care suntem vii [οἱ ζῶντες], cei care suntem rămași întru parusia/ venirea Domnului [οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου], nu avem să fim înaintea celor care au adormit [οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας]. Că[ci] Însuși Domnul în[tru] poruncă [Ὅτι Αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι], în[tru] glasul Arhanghelului [ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου] și în[tru] trâmbița lui Dumnezeu [καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ], Se va coborî din cer [καταβήσεται ἀπ᾽ οὐρανοῦ] și cei morți în Hristos vor învia întâi [καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον]. Apoi noi, cei care suntem vii [ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες], cei care suntem rămași [οἱ περιλειπόμενοι], împreună cu ei vom fi răpiți în nori [ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις], întru întâmpinarea Domnului [εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου], întru văzduh [εἰς ἀέρα], și așa pururea cu Domnul vom fi [καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα]" [I Tes. 4, 15-17, BYZ].

Căci la venirea Domnului întru slavă va avea loc învierea cea de obște. Pentru că slava Lui îi va învia pe toți cei adormiți. Și atunci vor învia toți cei adormiți, nu doar Sfinții. Însă aici Sfântul Pavlos ne vorbește despre învierea morților din perspectiva sfințeniei celor adormiți și a întâmpinării Domnului întru slavă. Căci, la venirea Domnului, toți cei adormiți în Hristos vor învia, având trupuri duhovnicești, pline de lumina Lui. Dar și cei vii, care vor fi vii la venirea Domnului și vor fi oameni Sfinți, se vor transfigura și ei într-o clipă prin slava Lui. Și astfel, toți cei Sfinți, fiind ființe transfigurate, pline de slava Dumnezeului nostru treimic, se vor înălța întru slava Lui, pentru ca să Îl întâmpine pe Domnul, rămânând cu El pentru veșnicie.

[4] *Idem, p. 110. [5] Ibidem.*
[5] *Idem, p. 110. [5] Ibidem.*

Și iată de ce trebuie să Îl întâmpinăm mereu pe Domnul în toți oamenii! Iată de ce trebuie să Îl vedem pe El în toți oamenii! Căci cine Îl vede pe Domnul în oameni, acela Îl iubește pe El în cei zidiți după chipul Său. Pentru că iubirea rămâne cu cei pe care îi iubește. Cel care iubește rămâne cu cei pe care îi iubește. După cum Dumnezeu rămâne în noi și este cu noi, pentru iubirea cu care Îl iubim și pentru modul în care noi ne curățim mereu pentru El.

Fiii lui Core [Κόρε] [Ps. 44, 1, LXX] au spus despre Născătoarea de Dumnezeu că este Împărăteasa Lui. Căci ei au profețit și au spus: „Stătut-a Împărăteasa din cele de-a dreapta Ta [παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν Σου], [fiind] îmbrăcată în îmbrăcăminte împletită cu aur [și] înfrumusețată [ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη πεποικιλμένη]" [Ps. 44, 10, LXX]. Tocmai de aceea, în Icoana Deisis [6], Născătoarea de Dumnezeu este în dreapta Domnului, ca rugătoare a noastră neadormită, neîncetată. Ca rugătoare pentru mântuirea noastră.

Și δέησις [deisis] înseamnă rugăciune. Pentru că prea curata Stăpână și Sfântul Ioannis Botezătorul sunt exemplele noastre cele mai mari în materie de rugăciune. Ei sunt rugătorii prin excelență pentru mântuirea noastră. De la care și noi putem învăța să ne rugăm, să ne rugăm neîncetat.

Și pentru că ea este Împărăteasa noastră prin marea ei sfințenie, în rugăciunile dimineții noi strigăm către Născătoarea de Dumnezeu: „Împărăteasa mea cea prea bună și nădejdea mea, Născătoare de Dumnezeu, primitoarea săracilor și ajutătoarea străinilor, bucuria celor mâhniți, acoperirea celor necăjiți, vezi nevoia mea, vezi necazul meu! Ajută-mă ca pe un neputincios! Hrănește-mă ca pe un străin! Necazul meu îl știi, tu îl dezleagă precum voiești! Că n-am alt ajutor afară de tine, nici altă folositoare grabnică, nici altă mângâietoare bună, ci numai pe tine, o, Maica lui Dumnezeu, ca să mă păzești și să mă acoperi în vecii vecilor. Amin" [7].

Împărăteasă a lui Dumnezeu prin sfințenia ei, prin bunătatea ei, prin smerenia ei cea nepătrunsă! De la care orice fecioară și femeie trebuie să învețe cuviința, smerenia și sfințenia. Pentru că ea este „Împărăteasa a toate. Căci ea ține toate și de la o margine la alta a lumii toate îi sunt supuse și o prea măresc. Pentru că ea împărățește împreună cu Fiul și Domnul ei. […] [Și] va domni împreună cu Fiul său prea dulce în Împărăția Sa [cea] fără de sfârșit și nepătrunsă" [8]. Nepătrunsă,

---

[6] *Am preluat Sfânta Icoană de aici: https://www.icoana.net/wp-content/uploads/2018/01/deisis-icon.jpg.*
[7] *A se vedea: https://doxologia.ro/rugaciune/rugaciunile-diminetii. Am corectat și îndreptat textul rugăciunii.*
[8] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p. 13. [9] Idem, p. 13-14.*

neînțeleasă de mintea noastră iscoditoare, curioasă. Pentru că Împărăția Lui e văzută numai prin vedere dumnezeiască. E văzută numai de cei curați cu inima [Mt. 5, 8]. Căci cei care Îl văd pe Dumnezeu, văd și Împărăția Sa cea veșnică, cea plină de slava Lui.

Și cum a ajuns prea curata Fecioară Maria Împărăteasa noastră? Prin aceea că „s-a făcut toată plină de har…înțelegătoare prin privire și cuvânt, având înăuntrul ei vedenii dumnezeiești, [fiind] cu totul străină de tulburare, mânie și flecăreală, frumoasă la suflet și trup. […] Mai mult decât toate, sufletul ei sfânt era plin de iubire de oameni și de compătimire…[arătându-se] Împărătească mai presus de fire, prin faptă, cuvânt și cuget” [9].

Căci o adevărată doamnă e o ființă nobilă prin virtuțile ei și nu prin apartenența ei la o familie anume. Virtuțile te umplu de noblețe, de distincție duhovnicească. Virtuțile te fac o personalitate duhovnicească, una care emană curăție și sfințenie, înțelepciune și bunătate, smerenie și compătimire. Pentru că e domn cel care se stăpânește pe sine. Pentru că e doamnă cea care se stăpânește pe sine. Iar dacă nu ne stăpânim pe noi înșine, ne arătăm căzuți din rațiune, din dreapta înțelegere și viețuire, din umanitate.

Praznicul de astăzi folosește cuvântul κοίμησις [10] [chimisis] [adormire] pentru sfârșitul pământesc al Născătoarei de Dumnezeu. Pentru că moartea ei a fost o moarte de scurtă durată. Însă, în mod liturgic, noi folosim termenul de adormire pentru moarte, numindu-l pe cel mort adormit. Și nu vrem să spunem că sufletul său „doarme”, ci că trupul său „doarme” sau și-a încetat lucrarea lui pământească. Pentru că sufletele celor adormiți, ale celor morți, sunt vii după moarte. Căci „sufletul rațional și inteligibil, chiar și după separarea de trup [prin moarte]…rămâne precum este, viețuiește și comunică, fiind activ, nu în închipuire, ci în realitate. Întrucât [sufletul] este rațional, cugetător și nematerialnic, bucurându-se de libertatea apropierii de Dumnezeu, care-l și cârmuiește” [11][11], îl conduce.

Și adormirea Maicii Domnului a însemnat luarea prea sfântului ei suflet de către Domnul. Căci „Preasfânta Maică a Domnului și-a încredințat fericitul și curatul ei suflet Domnului, Împăratului și Fiului ei, și a adormit un somn dulce și mult dorit.

---

[9] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p. 13. [9] Idem, p. 13-14.*
[10] *Cf. https://www.synaxarion.gr/gr/sid/377/sxsaintinfo.aspx.*
[11] *Eustratie, Preotul din Constantinopol, Despre starea sufletelor după moarte, cu introd., trad. din lb. gr. veche și note de Ierod. Arsenie Pohrib, în rev. Studii Teologice, seria a III-a, anul XIII, nr. 4, octombrie-decembrie, București, 2017, p. 201.*

[Și] așa cum a ocolit durerile nașterii cu o naștere negrăită, tot astfel nici durerile morții n-au atins-o în vremea morții sale, căci Împăratul și Domnul firilor a fost și atunci și acum strămutătorul firilor” [12]. Pentru că nașterea Domnului din ea a fost suprafirească și nu a stricat fecioria ei. De aceea e pururea Fecioară și Maică în același timp. Iar acum, la adormirea ei, a murit cu moarte prea fericită, fără durere, fără chin, pentru că Însuși Domnul a primit sufletul ei. Și când sufletul ei a fost luat de Domnul, trupul ei a rămas plin de slava Sa [13]. Și Sfinții apostoli au îngropat trupul ei și el a stat în mormânt 3 zile [14]. Însă a 4-a zi nu au mai găsit trupul ei în mormânt, pentru că trupul ei a fost înălțat de Domnul la cer, pentru ca Maica Lui să fie alături de El pentru veșnicie [15].

Troparul praznicului folosește verbul μεθίστημι [metistimi] [a muta] pentru ridicarea sau înălțarea trupului ei la cer de către Domnul, spunându-ne: „mutatu-s-a la viață [μετέστης πρὸς τὴν ζωήν], ceea ce este Maica vieții [Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς]” [16][16]. A fost mutată de Fiul ei la viața cea veșnică pentru că este Maica Vieții, a Fiului ei, dar și Maica ce ne umple pe noi de viața cea veșnică. De aceea, prin rugăciunile sale cele bine primite de către Domnul, Născătoarea de Dumnezeu izbăvește din moarte [ἐκ θανάτου] sufletele noastre.

Din care moarte? Din moartea păcatului! Pentru că păcatul e marea noastră problemă și singura de fapt. Păcatul e moartea noastră. Și degeaba căutăm viață, fericire, împlinire în păcat. Pentru că păcatul e doar moarte, moarte veșnică.

De aceea, iubiții mei, câți o iubim și o cinstim pe Născătoarea de Dumnezeu, pe Maica Vieții, să ne rugăm ei cu inimă de fii! Căci Fiul ei i-a făgăduit înainte de adormirea sa: „Tot sufletul ce va chema numele tău cu sfințenie nu va fi lepădat, ci va afla milostivire și mângâiere în această viață și în veacul viitor” [17].

Ea este scara văzută de Sfântul Iacov în vedenie, care, deși a fost întemeiată pe pământ, a ajuns până în cer [Fac. 28, 12, LXX]. Ea este ușa închisă văzută în

---

[12] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p. 104-105. [13] Idem, p. 105. [14] Idem, p. 109. [15] Idem, p. 110.*
[13] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p. 104-105. [13] Idem, p. 105. [14] Idem, p. 109. [15] Idem, p. 110.*
[14] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p. 104-105. [13] Idem, p. 105. [14] Idem, p. 109. [15] Idem, p. 110.*
[15] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p. 104-105. [13] Idem, p. 105. [14] Idem, p. 109. [15] Idem, p. 110.*
[16] *Cf. https://www.synaxarion.gr/gr/sid/377/sxsaintinfo.aspx. [17] Ibidem.*
[17] *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Viața Maicii Domnului, ed. cit., p., p. 104.*

vedenie de Sfântul Iezechiil [Ιεζεκιηλ], pentru că Domnul Dumnezeul lui Israil a intrat prin ea și a lăsat-o închisă [Iez. 44, 2, LXX], adică a lăsat-o Fecioară. Și este casa Înțelepciunii [Par. 9, 1, LXX], pentru că L-a purtat în pântecele ei pe Cel care poartă toate. Și aceste 3 profeții sunt conținute de textele vechitestamentare ce au fost citite aseară la Vecernia mare [18].

Și nu cred că poți să fii creștin ortodox cu adevărat, fără să ai o relație reală, plină de iubire și de curăție, de ascultare și de smerenie cu Născătoarea de Dumnezeu, cu Maica Luminii. Pentru că de la Maica lui Dumnezeu noi învățăm adevărata închinare și slujire adusă lui Dumnezeu.

La mulți ani tuturor celor care astăzi își serbează ziua onomastică! Multă sănătate și bucurie celor care au postit, s-au spovedit și s-au împărtășit în această dumnezeiască zi! Și Dumnezeul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos să ne bucure pe toți cu mila Lui, pentru rugăciunile prea curatei Născătoarei de Dumnezeu, Maica Lui și noastră, a nevrednicilor robilor Săi! Amin.

---

[18] *Mineiul pe luna august, ed. BOR 1894, p. 161-162.*

IPS Petru, episcop de Ungheni şi Nisporeni - Dacă am şti cât de mult ne iubeşte Maica Domnului…

Iubiţii întru Hristos fraţi şi surori, întotdeauna noi creştinii ortodocşi trebuie să aducem cuvinte de laudă Maicii Domnului, dar mai cu seamă atunci când biserica cinsteşte prin slujbele ei un eveniment sau o întâmplare legată de viaţa Maicii Domnului - mama noastră cea bună.

În scrierile și învățăturile Sfinților părinți găsim cuvinte de laudă şi de învăţătură la toate sărbătorile închinate Preasfintei Fecioarei Maria, dar cele mai multe şi mai impunătoare cuvântări sunt închinate la sărbătoarea Adormirea Maicii Domnului. Aceasta fiind şi cea mai mare, dar şi cea mai veche sărbătoare închinată Sfintei Fecioare Maria.

Nimeni, oricât de iscusit i-ar fi cuvântul, nu va putea să laude îndeajuns frumuseţea, curăţenia şi dragostea Maicii Domnului. Până şi rostirea numelui Maicii Domnului, este un lucru binecuvântat şi trebuie să-l rostim cu evlavie şi cucernicie. Erau credincioşi înainte, poate mai sunt şi azi, care atunci când îi rosteau numele Maicii Domnului, plângeau.

Pentru curăţia şi sfinţenia sa, Biserica noastră ortodoxă a ridicat-o pe Maica Domnului deasupra heruvimilor şi serafimilor, cântând „Ceeea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai cinstită fără de asemănare decât serafimii”, tocmai de aceea și noi credincioșii o cinstim cu atâta evlavie. Dar este atât de dureros că toți ereticii n-o cinstesc Maica Domnului şi o socot a fi o femeie oarecare și nu pururea Fecioară. Despre cinstea și lauda pe care i-o dăm Maicii Domnului, însuși ea spune că, „iată de acum mă vor ferici toate neamurile”.

Maica Domnului este exemplul cel mai frumos de statornicie în credinţă. Credinţa Maicii Domnului a fost întodeauna vie şi adevărată. Ea nu s-a impus prin nimic, n-a făcut caz de autoritatea ei, putea să spună că este Maica Iisus Hristos. N-a abuzat

de acest statut, şi-a trăit credinţa fără zgomot şi într-o lucrare foarte tainică. În chipul Fecioarei Maria aflăm ceea ce s-a pierdut în totalitate în lumea noastră mândră şi agresivă: compasiune, blândeţe, purtare de grijă, încredere şi smerenie. Noi o numim Doamna noastră şi Împărăteasa cerului şi a pământului, însă ea - ce frumos și uimitor! - se numeşte „roaba Domnului".

Dacă vom preciza mai bine rolul Maicii Domnului, vom reuşi să înţelegem mai exact rolul femeii în Biserică. De aceea trebuie să se ia aminte că, femeile necinstesc pe Maica Domnului prin înfăţişarea lor provocatoare şi prin goliciunea lor, prin faptul că vopsindu-se merg la biserică şi sărută icoanele. Maica Domnului se întristează nu doar pe femei, ci şi pe întreg poporul care trăieşte în mare necuviinţă şi nu se pocăiesc.

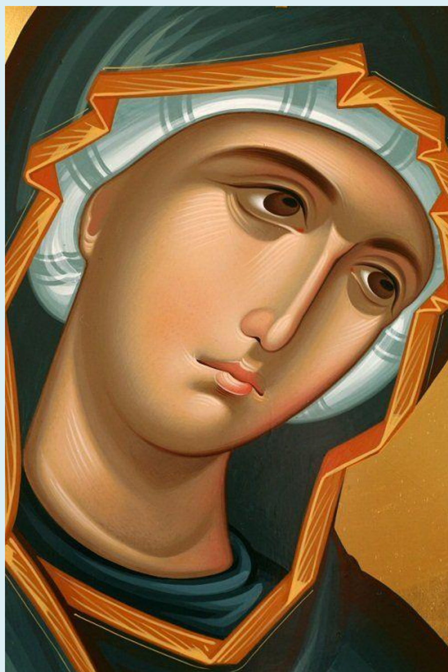
Foarte frumos şi de luat aminte vorbea despre Maica Domnului, cuviosul Siluan Atonitul care zice: „Dacă am şti cât iubeşte Preasfânta Fecioară pe toţi cei ce păzesc poruncile lui Hristos, dar şi cât se întristează pentru cei ce duc o viață păcătoasă".

De aceea, iubiţi credincioşi cea mai mare cinste şi bucurie Maicii Domnului îi facem atunci când arătăm râvnă, dragoste şi voinţă de a împlini sfintele porunci ale Evangheliei. Maica Domnului chiar dacă a plecat cu trupul de pe pământ, ea este de-a pururi cu așa cu cântăm „întru adormire lumea nu ai părăsit".

Să ne străduim s-o cinstim cu adevărat, pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. În orice situaţie a vieţii acestea, să alergăm la ea cu credinţă, cu îndrăzneală, ca la mama noastră și s-o rugăm din tot sufletul, din toată inima noastră. Să arătăm evlavie în fața ei, să facem metanii, să-i sărutăm cu evlavie icoana. Iar în rugăciunea noastră să cerem de la Maica Domnului ca prin adormirea ei să adoarmă în noi de-a pururi toate patimile, poftele şi cugetele cele spurcate, ca mai departe să dăruim prin săvîrşirea faptelor bune, toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu.

PS Ignatie Mureşanul - Predică la Adormirea Maicii Domnului (2014): Taina Maicii Domnului - " Anonimatul" duhovnicesc, smerenia, tăcerea, delicateţea desăvârşite

"Cât de mult contrastează viaţa Maicii Domnului, chipul ei, cu viaţa lumii de astăzi!"

Cuvântul PS Ignatie Trif (Mureşanul) la Mănăstirea Nicula (2014) de hramul Adormirii Maicii Domnului:

"În numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh!

„Daţi mai întâi milostenie cele ce sunt înlăuntrul vostru" şi, iată, „toate vă vor fi curate." – (Luca XI, 41).

Înaltpreasfinţia voastră, Preasfinţia voastră, Preacuvioşi şi Preacucernici Părinţi, iubiţi fraţi şi surori împreună-rugători, suntem la capătul unui răstimp de mare frumuseţe liturgică, la sfârşitul postului Adormirii Maicii Domnului, răstimp în care fiecare, după putinţele noastre, ne-am străduit să adâncim taina Maicii Domnului.

Întotdeauna m-am întrebat de ce, în această perioadă sfântă, săvârşim seară de seară Paraclisul Maicii Domnului. Şi răspunsul care îmi vine în minte este faptul că această rugăciune care se zice, aşa cum este consemnat în Ceaslov „la vreme de

întristare şi de nevoie”, rugăciunea aceasta, Paraclisul Maicii Domnului însumează, concentrează în ea durerile şi nevoile tuturor oamenilor. Şi Biserica nu poate să fie străină faţă de aceste dureri. Biserica, fără a fi individualistă, îi cuprinde în rugăciunea aceasta şi are în gândul ei sfânt pe toţi oamenii amărâţi, necăjiţi ai acestei lumi. Cât de minunat este că Biserica, prin rugăciunea aceasta îi încorporează pe toţi cei necăjiţi.

Şi vă spuneam că în această perioadă toţi ne gândim la taina Maicii Domnului şi contemplând chipul ei, viaţa ei, ajungem la o concluzie: a fost cea mai discretă şi cea mai suavă fiinţă dintre pământeni. Asupra acestui gând aş vrea să brodez cuvântul din această seară sfântă, plină de foarte mult har, şi când toţi, cu ochii minţii, suntem undeva în satul Ghetsimani şi avem şi noi trăirile Apostolilor care au văzut-o pe Maica lui Dumnezeu mergând înspre ceruri. Maica Domnului a fost cea mai discretă, suavă fiinţă de pe faţa pământului.

Cât de mult contrastează viaţa Maicii Domnului, chipul ei, cu viaţa lumii de astăzi! Trăim într-o lume în care suntem contaminaţi de gândul că a trăi în anonimat, în discreţie nu înseamnă altceva decât a fi un om blestemat. Deviza lumii de astăzi – vă descriu lumea aceasta în care noi trăim - deviza lumii, chipul ei, icoana aceasta a lumii de astăzi este că totul trebuie să fie scos la iveală, exhibat totul. Doar aşa devii interesant. Când expui tot ceea ce este în tine – şi de este murdar, şi de este ceea ce ţine de viaţa privată, nu contează – important este să atragi atenţia şi să devii, instantaneu, un om “interesant”. Mai mult decât atât, ni se cere ca viaţa să fie topită la lumina reflectoarelor vieţii publicitare. Şi suntem invadaţi de multe ori, agresaţi de tot ceeea ce numim noi generic „societatea mediatică” – televizor, internet, suntem agresaţi, invadaţi şi spărgându-se limita aceasta dintre viaţa personală a omului şi viaţa publică.

Maica Domnului a trăit atât de smerit, nu a căutat să iasă în prim-planul vieţii – şi ar fi putut să facă acest lucru, ar fi putut, s-ar fi putut propti pe imaginea aceasta, pe adevărul că este Maica lui Dumnezeu. Nu! A trăit, dimpotrivă, într-o mare, mare smerenie şi cu foarte adâncă discreţie. Vedeţi cât de mult contrastează lumea de astăzi!

Uitaţi-vă care sunt ziarele care se cumpără cel mai bine – tabloidele, cele în care ni se livrează spectacolul, viaţa mondenă a unui personaj din lumea show-biz-ului „este importantă”, şi toţi cumpără aceste ziare. Nu uităm canalele de televiziune care sunt mai interesante, mai apetisante, mai picante, în care cineva descrie şi aduce, aşa, în faţa noastră, ca o fâşie viaţa intimă, privată a oamenilor. Şi uitaţi-vă, când doi oameni se angrenează într-un dialog şi poate ajung într-o polemică, ce fac

acei doi oameni? Nu reuşesc să polemizeze pe marginea ideilor şi să aibe o discuţie elegantă, frumoasă, manierată. Când intră în coliziune unul cu celălalt ce fac? Pătrunde unul în viaţa celuilalt şi scoate toată mizeria, totul, pentru că el crede că în felul acesta devine interesant şi îl poate chipurile doborî pe potenţialul lui adversar. Asta e lumea în care noi trăim!

Care e lumea pe care ne-o propune Maica Domnului? Lumea pe care ne-o propune Maica Domnului este cea de discreţie şi de deplină smerenie şi anonimat. Virtutea cardinală a Maicii Domnului a fost discreţia. Şi discreţia nu înseamnă a nu face absolut nimic, şi a lâncezi, şi a sta acolo foarte cuminţel în banca ta. Nu asta înseamnă discreţia, un om discret! Omul discret este cel care, înzestrat cu foarte multe calităţi – inteligent, un om râvnitor, iubitor de Dumnezeu, toate le face într-o taină extraordinară, fără ca să atragă atenţia celor din jur. Nu are nevoie de nimic. E atât de plin de Dumnezeu, e atât de plin de taina aceasta a lui Hristos, încât nu are nevoie de zarvă, de rumoarea lumii, nu are nevoie de ea, se dezice, pentru că în inima lui este prea multă pace ca să-şi mai facă vreme de ce?, de războiul acesta la care asistăm noi astăzi, război mediatic, în care vieţile oamenilor sunt murdărite, viaţa privată este scoasă în sfera publică şi, în felul acesta, devenim mai interesanţi.

Maica Domnului a fost smerită, nu a avut biografie, nu dispunem de nici un amănunt biografic al Maicii Domnului – doar literatura patristică ulterioară este cea care a încropit o icoană, un chip al Maicii Domnului, însă noi nu dispunem de date precise, biografice. De ce? Pentru că Maica Domnului nu a avut nevoie de biografie, nu şi-a scris nici memoriile, absolut nimic, nu a avut un jurnal propriu, aşa cum este foarte la modă astăzi. De ce nu a avut biografie? Pentru că viaţa ei a fost viaţa lui Hristos! De aceea Maica Domnului nu a avut nevoie de biografie. Viaţa ei s-a identificat cu viaţa lui Hristos. Şi asta înseamnă dragoste desăvârşită, viaţa celuilalt să devină cuprinsul vieţii tale, asta înseamnă smerenie, nu tu să ieşi în prim planul vieţii publice, nu să faci expoziţie de virtuţi, să îţi etalezi tu chipurile „toate calităţile pe care le ai” ca să atragi cât mai mult atenţia celor din jurul tău şi, poate, să devii celebru. Multă lume aleargă după celebritate. Maica Domnului nu a alergat după celebritate. Dimpotrivă, ea ne învaţă că dacă vrei să fii celebru cu adevărat, aleargă după anonimat şi discreţie. Vedeţi, Maica Domnului peste câte veacuri este atât de prezentă în viaţa noastră, în inima noastră, în cinstirea noastră. De ce? Pentru că a fost smerită, a fost discretă.

De asemenea, Maica Domnului nu a vorbit foarte mult. În Scriptură Sfântul Evanghelist Luca surprinde chipul Maicii Domnului - ne spune Sfântul Evanghelist Luca că Maica Domnului tăcea şi zăvora, ascundea în inima ei cuvintele lui Hristos, cuvintele lui Dumnezeu. Păi când îţi propui să pui în inima ta, să aşezi în

inima ta şi să încui acolo cuvintele lui Dumnezeu, nu mai ai vreme de vorbărie, nu mai ai vreme de polilogie, pentru că este în tine Cuvântul cel adevărat – şi Maica Domnului a devenit ca o Scriptură vie, ca o Scriptură de carne, dacă vreţi. Toate cuvintele le-a aşezat în vistieria inimii ei şi ea n-a vorbit foarte mult, nu avem decât un singur cuvânt al Maicii Domnului şi cântarea de doxologie pe care I-a adresat-o lui Dumnezeu atunci când s-a întâlnit cu verişoara ei, Elisabeta. În rest nu a vorbit foarte mult. Astăzi se vorbeşte foarte mult şi se face extrem de puţin, se scrie la fel de mult şi se face la fel de puţin. Maica Domnului nu a scris, nu a vorbit; a vorbit puţin, dar a făcut foarte, foarte mult. De ce? Zăvoara în inima ei cuvântul lui Dumnezeu.

Şi, de asemenea, Maica Domnului a fost înzestrată cu darul acesta al unei bune-cuviinţe extraordinare. Şi buna-cuviinţă este lumina lăuntrică a Maicii Domnului. De ce vă spun acest lucru? Mă gândesc la episodul din Evanghelia de la Ioan – Nunta din Cana Galileii. Oamenii, nuntaşii, familia, se aflau într-un impas. Şi atunci Maica Domnului, care este grabnic ajutătoare, îi spune lui Hristos: „Doamne, fă ceva, că li s-a terminat vinul!”. Şi Hristos cum i se adresează? „Femeie, încă nu a venit vremea mea!” Fac o mică paranteză – această adresare nu este peiorativă, nu e deloc de desconsiderare, cum vor cultele neoprotestante să ne ameţească. Nu, nu, nu! Astăzi acest cuvânt suferă de o oarecare demonetizare, depreciere semantică. În cultura vremii respective când te adresai cuiva cu titlul acesta de „femeie” era un semn de mare nobleţe, de mare cinste, şi aşa ar trebui să rămână şi astăzi. Şi astăzi, când îi spui cuiva „femeie” - semn de nobleţe şi semn de cinste. Şi Hristos i se adresează în felul acesta.

Maica Domnului a dat dovadă de bună-cuviinţă. Ar fi trebuit, dacă am fi fost noi în locul Maicii Domnului, să ne pierdem cumpătul, pentru că ne-am fi gândit că ne facem de ruşine în faţa celor care erau prezenţi acolo la nuntă, orgoliul s-ar fi activat în noi. Maica Domnului cu bună-cuviinţă, cu multă smerenie le spune care erau la nuntă: „Faceţi tot ceea ce vă spune El”, împliniţi tot ceea ce El va cere, adică Hristos – şi atât. Câtă bună-cuviinţă! Câtă bună-cuviinţă!

De aceea, Maica Domnului este cea mai discretă fiinţă, suavă, delicată, de pe faţa pământului. Şi avem nevoie de modelul ei, pentru că v-am spus, trăim într-o lume în care eşti interesant dacă nu eşti interiorizat, dacă eşti un exhibiţionist şi viaţa ta privată, problemele tale intime le pui şi le livrezi tuturor ca să devii lor hrană, un spectacol.

Şi vreau să închei cuvântul meu. Maica Domnului este discretă şi în minunile ei. Minunea nu înseamnă spectacol sau, aşa cum o anumită societate recent înfiinţată

în România, Societatea ateilor sub sloganul acesta „noi suntem atei, eu sunt ateu". Au încercat să ia atitudine vis-a-vis de toate pelerinajele care se fac, şi le citesc într-o cheie de spectacol. Nu! Noi nu facem spectacol, nici măcar spectacolul credinţei. Noi venim şi ne trăim discret viaţa în Hristos. Asta facem noi aici, când venim la mănăstire, când ne ducem la biserică, vrem să ne schimbăm viaţa şi să luăm ceva din harul Maicii Domnului. Şi vă spuneam că Maica Domnului este discretă şi în minuni.

În încheiere vreau să vă citesc o minune relatată cu o frumuseţe extraordinară şi pentru faptul că acest părinte, părintele Paulin Lecca avea darul cuvântului şi a turnat atât de frumos în cuvinte minunea. Vreau să v-o citesc să vedeţi cât de minunat, cât de frumos, discret, suav, fără nimic spectaculos sau care să atenteze viaţa noastră. Maica Domnului intervine şi ne ajută dacă şi noi suntem curaţi, suntem discreţi, suntem smeriţi şi nu căutăm celebritatea şi să fim în prim-planul vieţii publice.

Părintele Paulin Lecca povesteşte o minune la care el a fost martor. „Plimbându-mă prin curte mă gândeam că cei ce au credinţă scapă de orice primejdie. Chiar în zilele noastre Dumnezeu face minuni. Mi-am adus aminte cu acest prilej de un caz din Odessa. Într-o zi de dimineaţă, înainte de a se începe Sfânta Liturghie, stăteam în colţul meu din dreapta naosului şi mă uitam cum o fetiţă de 9 ani se ruga la icoana Maicii Domnului care se afla în faţă. Dar rugăciunea fetiţei se deosebea de rugăciunile copiilor de vârsta ei. Biata copilă, cădea în genunchi, ridica mânuţele în sus ca preotul la invocarea Duhului Sfânt, şi plângea. După ce şi-a ridicat rugăciunea, văzând că fetiţa se apropie de mine ca să-mi sărute mâna, am întrebat-o de ce s-a rugat şi a plâns.

„M-am rugat Maicii Domnului ca să mi-l aducă acasă pe tăticul".

„Dar unde e tăticul?", am întrebat-o eu.

„La război, pe front" răspunse fetiţa cu durere. M-am uitat cu milă la acest copil naiv zicând în sinea mea „Cum poate Maica Domnului să îl aducă pe tăticul ei acasă?!"

M-am îndoit ca Moise în pustie. Dar nu au trecut multe zile când învăţătoarea ei, care frecventa aceeaşi biserică, îmi spuse că tăticul fetiţei s-a întors, într-adevăr, acasă.

„Dar cum s-a întâmplat minunea?" am întrebat-o pe învăţătoare.

„Fetiţa şi cu mămica ei – îmi povestea învăţătoarea – dormeau liniştite acasă în pat. Pe la miezul nopţii se aude o bătaie în uşă. Mama sare din pat şi întreabă „Cine e?" Vocea de afară era cunoscută, era tăticul fetiţei. Când a deschis uşa tăticul a lăsat-o pe soţia lui şi s-a dus direct la fetiţă, a îmbrăţişat-o plângând şi i-a spus „Tu m-ai salvat!".

„De ce zici aşa?" îl întreabă soţia.

Iată de ce: "eram pe front, se întunecase, iar noi tot în tranşee pentru că gloanţele şi brandurile nu încetau să treacă vâjâind şi şuierând peste capetele noastre. La un moment dat, stând cu capul scos din tranşee ca să văd dacă a încetat focul, aud vocea fetiţei mele scumpe care strigă alarmată: „Tăticule, tăticule, apleacă-te!", fără să îmi dau seama că tu, draga mea, nu erai pe front, erai la Odessa, departe de mine, iar eu, pe front, m-am aplecat în mod automat. Dar când mi-am ascuns capul în tranşee deasupra mea a vâjâit o bucată de brand explodat, la o oarecare distanţă de noi. Dacă nu îmi aplecam capul, mi-l retezau. Când am văzut această minune, n-am mai stat locului, am pornit cu nădejdea în Dumnezeu chiar în noaptea în care am auzit vocea, am trecut peste cadavre, peste garduri cu sârmă ghimpată, am trecut prin sate şi oraşe, dar nu m-a întrebat nimeni de acte, şi acum mă bucur că vă văd sănătoase şi îi mulţumesc lui Dumnezeu şi Maicii Domnului că m-a scăpat de la moarte."

Aşa lucrează Maica Domnului: discret, suav şi în deplină smerenie.

Să ne ajute Maica Domnului să urmăm viaţa ei, să fim şi noi ca şi ea, şi dacă ne paşte ispita asta de a fi întotdeauna interesanţi, de a fi în prim-planul vieţii publice să ne gândim atunci când alergăm după celebritate vom da sigur peste anonimat, sigur-sigur, şi sunt atâtea exemple. Şi dacă vrei să fii "celebru" duhovniceşte, să ajungi un sfânt, atunci trebuie să fii smerit şi să cauţi anonimatul cel duhovnicesc.

Închei cu un cuvânt pe care l-am auzit de la o bătrânică deosebită, cu o viaţă sfântă, din Apuseni, care a trecut la Domnul. Întotdeauna când mergeam la ea şi o împărtăşeam îmi mulţumea într-un fel foarte deosebit, aşa cum n-am mai auzit de la nimeni vreodată: „Părinte, mulţumească-vă Dumnezeu, şi să vă pupe Dumnezeu!"

Aşa vă spun şi eu: să vă mulţumească Dumnezeu şi să vă pupe pe toţi pentru toată jertfa şi pentru dragostea pe care o aveţi pentru Maica Domnului! Amin!"

Prea fericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române: „Maica Domnului, icoana Bisericii care mută pe oameni la viaţa cerească”

Cu prilejul sărbătorii Adormirii Maicii Domnului, sâmbătă, 15 august 2020, prea fericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe” din Reşedinţa Patriarhală, în care a reliefat faptul că Maica Domnului este cea mai puternică rugătoare şi mijlocitoare pentru lume.

Întâistătătorul Bisericii noastre a evidenţiat trei înţelesuri adânci ale sărbătorii Adormirii Maicii Domnului.

- *„În primul rând, Adormirea Maicii Domnului este cea mai mare dintre toate sărbătorile dedicate Născătoarei de Dumnezeu în timpul anului bisericesc.*
- *În al doilea rând, această sărbătoare este rânduită în ultima lună a anului bisericesc (luna august), întrucât ea este icoana tainei Bisericii care mută sau trece pe oameni de la viaţa pământească la viaţa cerească, veşnică, după cum Maica Domnului s-a mutat din această viaţă trecătoare la viaţa veşnică, netrecătoare.*
- *În al treilea rând, sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului ne arată că Maica Domnului, deşi trece prin moarte, ca orice om muritor, ea nu rămâne în moarte şi, deşi a fost mutată la cer, mai întâi cu sufletul, iar după puţin timp şi cu trupul, rămâne cea mai puternică rugătoare pentru lume (...).*

Maica Domnului are mai multe sărbători, dar aceasta este cea mai importantă şi cea mai plină de semnificaţii”, a spus prea fericirea sa.

Preafericitul părinte patriarh Daniel a subliniat că Adormirea Maicii Domnului ne arată o lucrare minunată a Mântuitorului Iisus Hristos prin care El leagă acest eveniment de taina însăşi a scopului Bisericii, de a ne trece din lumea pământească la viaţa veşnică, cerească: *„Pentru că Maica Domnului este mai presus de cele nouă cete îngereşti, ea este în mod excepțional «mai cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât serafimii». Această sărbătoare de la mijlocul lunii august ne arată că prin ea se face referire la cele din urmă, la momentele de la sfârşitul istoriei, când Hristos, care Şi-a arătat slava Sa pe Muntele Taborului, va veni cu slavă să judece viii şi morţii. Iar în dreapta Lui va sta Maica Domnului ca rugătoare şi în stânga Lui va sta Sfântul proroc Ioan Botezătorul, ca dascăl al pocăinţei (...). Această înfăţişare a Judecăţii Universale se numeşte icoana Deisis”.*

În continuare, prea fericirea sa a precizat că pe baza Tradiţiei, Maica Domnului a fost înştiinţată cu trei zile înainte de către Arhanghelul Gavriil că va trece din viaţa pământească la viaţa cerească.

Totodată, patriarhul României a explicat semnificaţia icoanei Adormirii Maicii Domnului. *„Icoana Adormirii Maicii Domnului o înfăţişează pe Maica Domnului şezând pe catafalc, pe apostolii care au venit în mod minunat prin văzduh cu puterea Duhului Sfânt ca să fie prezenţi la înmormântarea ei şi care o înconjoară, iar în partea centrală apare Mântuitorul Iisus Hristos care ţine pe braţul Lui stâng, lângă inimă, sufletul Maicii Sale, reprezentat ca un copil înfăşat în haine albe. Cu mâna dreaptă Mântuitorul Iisus Hristos o arată îngerilor pe Maica Sa. Îngerii se află pe un plan mai sus şi ei vor duce mai târziu şi trupul Maicii Domnului la ceruri, prin voinţa Fiului ei. Vedem aşadar că Maica Domnului este prezentată ca fiind într-o relaţie deosebită cu Fiul ei, Mântuitorul Iisus Hristos, care S-a zămislit ca Om din ea şi S-a născut din ea. Deoarece în timpul vieţii pământeşti pe braţul stâng al ei a purtat adesea pe Pruncul Iisus, acum, după Adormirea ei, Iisus Mântuitorul poartă pe braţul Lui stâng sufletul Maicii Domnului şi-l arată îngerilor”*, a explicat prea fericirea sa.

Întâistătătorul Bisericii noastre a reliefat faptul că Maica Domnului, deşi a trecut prin moarte, ea nu rămâne în moarte, trupul ei nu cunoaşte stricăciunea, deoarece nu putea să rămână în stricăciune trupul din care S-a născut Iisus Hristos, Izvorul vieţii şi al nemuririi. *„Mântuitorul Iisus Hristos care nu a cunoscut stricăciunea în trupul Său, deşi a trecut prin moarte, o mută la ceruri, a luat-o la Sine pe Maica*

Sa. Vedem aşadar că Adormirea Maicii Domnului nu este simplă adormire, ca despărţire a sufletului de trup, ci este şi mutare. Acesta este termenul consacrat, mutarea ei la viaţa veşnică. Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului sau mutarea ei cu sufletul şi apoi cu trupul la ceruri nu este numită nici înviere, pentru că nimeni nu a văzut trupul ei înviat, nu este numită nici înălţare la ceruri, cum este numită Înălţarea Domnului, pentru că ea nu s-a înălţat la ceruri cu forţe proprii, ci ea este numită mutare, pentru că a fost luată la cer, a fost mutată, ridicată la cer cu trupul în mod tainic şi minunat prin puterea Fiului ei", a spus părintele patriarh Daniel.

Preafericirea sa a mai arătat că Maica Domnului, cu rugăciunile ei puternice, împlineşte orice dorinţă sfântă: `Vedem din toate slujbele, cântările şi rugăciunile închinate Maicii Domnului că ea este cea mai puternică rugătoare, numită rugătoare nebiruită, adică nerefuzată, căreia nu i se refuză o cerere, căreia nu i se spune «nu se poate». Expresia «rugătoare nebiruită» este o formă de a spune că Maica Domnului cu rugăciunile ei atât de puternice împlineşte orice dorinţă sfântă, orice rugăciune dreaptă care are în vedere mântuirea omului, refacerea legăturii omului cu Dumnezeu (...).

Maica Domnului este rugătoarea prin excelenţă. Ea reprezintă icoana vie a Bisericii aflată în rugăciune, care mijloceşte pentru noi. Maica Domnului este rugătoare pentru toată lumea, dar în special pentru părinţi şi pentru copii. Ea este mamă duioasă, care a dat naştere lui Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, ea este mamă care cunoaşte nevoile fiecărei familii. Ea este rugătoare şi pentru toţi slujitorii Bisericii, deoarece Fiul ei, Mântuitorul Iisus Hristos, este Arhiereul veşnic. Aşadar, ea este ocrotitoare a ierarhilor, a preoţilor, a diaconilor, a călugărilor şi maicilor din mănăstiri. Ea este ocrotitoare a săracilor, a văduvelor şi a celor pe care nu-i mai iubeşte nimeni (...), este bucuria tuturor celor necăjiţi şi întristaţi".

La final, părintele patriarh Daniel a îndemnat la întărire a credinţei: *„Să construim şi să înfrumuseţăm biserici, să creştem copiii în credinţa ortodoxă, să transmitem generaţiilor prezente şi viitoare iubirea lui Hristos arătată în viaţa Bisericii prin mijlocirea Maicii Domnului şi a tuturor sfinţilor".*

Traian Dorz - Minune şi taină

Minune şi taină e viaţa curată
în care Lumina S-a vrut întrupată,
în care Iubirea a vrut a Se-aprinde
şi-n care tot Raiul pe veci se cuprinde.

Fii binecuvântată,
Fecioară Preacurată,
Minune şi Taină şi-Altar,
tu, Maica Eternului Har.

Minune şi Taină e Sfânta-Ntrupare,
când Cel Fără Margini Se strânge-ntr-o zare
şi Soarele Veşnic Se strânge-ntr-o rază,
şi Cerul sărutul pe-un Crin şi-l aşază.

Minune şi Taină sunt Fiul şi Mama,
spre Care se`nalţă uimirea şi teama,
spre Care coboară Iubirea şi Paza
şi-n Care se-ascunde Fiorul şi Raza.

Minune şi taină e Mila Divină
ce astfel alege spre lume să vină
şi astfel doreşte spre ea să ne-atragă,
sfinţiţi de Iertarea Eternă şi-ntreagă.

Minune şi taină, `mi-nchin pe vecie
credinţa, nădejdea şi dragostea Ţie;
fiinţa, viaţa şi tot ce e-n mine,
prin Tine sfinţite, cuprinde-le-n Tine.

Traian Dorz - Cinstim în tăcere

Cinstim în tăcere Minunea şi Taina
pe care-o respectă profeţii şi sfinţii,
pe care Lumina şi-nfăşură haina,
tăcând-o ştiinţei, lăsând-o credinţii.

Privim în tăcere uimirea şi teama
cu care cerescul arhanghel grăieşte,
Minunea şi Taina, Fecioara şi Mama,
când Crucea şi Slava smerit le vesteşte.

Simţim în tăcere cum magii şi-apleacă
genunchii şi darul, căzând rugăciunii,
când toată ştiinţa făcându-şi să tacă,
cu toată credinţa se-nchină Minunii.

Gândim în tăcere cum neamuri şi neamuri,
de veacuri, Te`nalţă cu drag şi cu teamă
pe cruci şi altare, pe steme şi flamuri,
Minune şi Taină, Fecioară şi Mamă.

Slăvim în tăcere Eterna Minune,
cu-ntreg înţelesul păstrat veşniciei
şi dragostea noastră alăturea pune
Hristos Împăratul cu Pruncul Mariei.

Traian Dorz, Minune şi taină

Lidia Hamza - Măicuţa Lui

Măicuţa Lui, măicuţa Lui… ce-o fi simţit ea oare
când îngerii din cer veneau la dânsa cu-nchinare,
când steaua răsărind pe cer vestea o-mpărăţie
pentru Acel ce Se năştea în ieslea cea pustie?

Când dulce-şi legăna la sân Copilul să-şi adoarmă,
din fânul vitelor luând pătuţul să-I aştearnă,
când drag Copilu-i rămânea la templu-n sărbătoare,
Măicuţa Lui, Măicuţa Lui… ce-o fi simţit ea oare?

O, nu ştia că peste ani întreaga ei iubire
pentru pământu-ntreg va fi supremă ispăşire?
Că, sus pe cruce răstignit, ierta-va-ntreaga lume
Copilul ei din cer venit prin „taină şi minune“?

Când sabia îi fulgera a inimii văpaie,
cum de putea adâncul greu al urii să n-o-ndoaie?
– Da, ştiu, ca eu să pot avea, prin sfântă adorare,
spre rău un acoperământ şi-n cer o rugătoare!

Lidia Hamza, Blid de lut

Adormirea ta e înviere sfântă

Ridică-te la Cer, tu, Maică prea curată,
Icoană-aleasă-n Rai, de sfinți înconjurată,
Căci Adormirea ta e înviere sfântă
Și Paștile de vară, o, Maică luminată!

Tu ai purtat în pântec pe Dumnezeu cel Sfânt,
Onoare pentru lume mai sus de orice gând,
Nemărginitul falnic vestește-ntr-un cuvânt,
Slavoslovind în tihnă mai sus de orice cânt…

Iar moartea ta e viață și imn al dragostei,
E soare-n miez de iarnă în zvon de clopoței,
O, Maică luminată, credinței sfânt temei,
Desăvârșită mamă și cinste-ntre femei…

Prin Adormirea ta Biserica vestește
Că Fiul tău cel Sfânt pe toți ne mântuiește,
Plecarea ta la Cer e bucurie-aleasă,
O, pururea Fecioară, a Cerului mireasă!

Sursa: http://ziarullumina.ro

Pr. Sorin Croitoru - Adormirea Maicii noastre

La ceasul adormirii sale,
Din patru zări veniți anume,
Apostolii cuprinși de jale
S-au adunat din astă lume..

Venit-au să o însoțească
Pe drumul unde-avea să plece
Și cum puteau să n-o jelească,
Văzând-o fără suflet, rece?..

Măicuța lor cu blândă fire,
Trimisă pe pământ anume
Să-mpartă pace şi iubire,
Să șteargă lacrima din lume..

Dar adormirea Ei nu-i moarte,
Ci e un somn de întărire
Ce tainic trebuia s-o poarte
Spre o nemuritoare fire!

De-aceea când îl duce dorul
Pe Toma-n peștera din stâncă,
Mormântu-i gol, doar omoforul
I-a mai rămas pe piatră încă!

S-a dus în cerurile ‘nalte,
Sfârșindu-și pe pământ menirea,
Făcând tot cerul să tresalte
Căci toți îi așteptau suirea.

S-a așezat Împărăteasa
Acolo unde-i este treapta:
În veci de veci de-acum Crăiasa
Va sta lângă Hristos de-a dreapta!

Iar locul părții celeilalte
E-al lui Ioan Botezătorul,
Răsplata vieții lui înalte,
Cum ne spunea Mântuitorul.

Prin Adormirea Sa, Maria
S-a dus la viața-n veșnicie,
Primind cu toată bucuria
O altă sfântă datorie:

Să ne aducă alinare
Când o chemăm în rugăciune,
Primind cu drag pe omul care
În Ea nădejdile își pune.

De o cinstim cum se cuvine,
Cu milă harul ni-l împarte,
De sănătate și de bine
În viață Ea ne face parte.
Amin.

Alexis Kniazev - Adormirea Maicii Domnului

Se poate oare afirma că liturghia marială bizantină care, efectiv, o aşează pe Maica Domnului într-o perspectivă eshatologică oferă şi viziunea unei posibile învieri corporale anticipate a acesteia ? Anumite texte şi realitatea liturgică pot oferi indicii în acest sens.

Absenţa totală, constatată dintotdeauna, a moaştelor Născătoarei de Dumnezeu este primul şi cel mai cunoscut indiciu: poate fi considerată o problemă dogmatică.

Lipsa venerării rămăşiţelor trupeşti ale Maicii lui Hristos este specifică tuturor liturghiilor, nu numai celei bizantine. La sfârşitul secolului al IV-lea, Sfântul Epifanie al Ciprului a declarat că nu ştie nici dacă Fecioara Maria era moartă, nici dacă nu era moartă, nici unde i se află mormântul . Se ştie de asemenea că, în epoca lui Epifanie, cultul sfinţilor, în special al mucenicilor, era strâns legat de locul unde-şi aveau mormântul. Ulterior nu s-a mai pus problema, deşi venerarea moaştelor va rămâne mereu unul din elementele esenţiale ale cultului sfinţilor în Biserică. Or, dacă în epoca care a urmat-o pe cea a Sfântului Epifanie s-a vorbit despre mormântul sau chiar despre mormintele Fecioarei , nu a existat niciodată în Biserică o venerare recunoscută a moaştelor Maicii de pe pământ a lui Hristos.

Singura venerare recunoscută era cea a unor părţi din veşmintele Fecioarei; aceasta a dus la apariţia unor sărbători precum Aducerea Veşmântului Preasfintei Născătoare de Dumnezeu în Vlaherne, înscrisă în calendarul liturgic bizantin la data de 2 iulie. Astfel de fapte constituie desigur un argument sensibil în sprijinul doctrinei învierii cu trupul a Preasfintei Maici a lui Dumnezeu.

Al doilea indiciu al afirmării acestei învăţături în liturghia bizantină este reprezentat de o parte a imnografiei dedicate Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (15 august). Este vorba despre partea în care şi-a găsit ecou întrebarea episcopului palestinian Teoteknos de Livias, ale cărui predici au fost descoperite şi publicate de părintele Antoine Wenger.

Teoteknos se întreba dacă trupul teofor al celei care era Maica vieţii putea sau nu să cunoască stricăciunea morţii. Astfel, o parte a imnografiei închinate Adormirii Maicii Domnului nu face decât să afirme că sufletul Mariei a fost primit după moarte în slava cerească şi că, chiar după ce a părăsit acest pământ, Maica Domnului nu a părăsit Biserica văzută, continuând să mijlocească pentru cei credincioşi Fiului ei. Se poate cita troparul sărbătorii: ***„În naşterea ta fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale mântuieşti din moarte sufletele noastre."***

Dar, pe lângă aceasta, se găsesc şi alte lucrări imnografice influenţate de ideile lui Teoteknos de Livias şi de Sfântul Gherman al Constantinopolului (m. 733) , Sfântul Andrei Criteanul (m. 760) şi mai ales Sfântul Ioan Damaschin (m. 760) prin cea de-a doua predică despre Adormirea Maicii Domnului. În cea de-a doua predică, Sfântul Ioan Damaschin reia relatarea evenimentului, aşa cum era cunoscut în Biserică în epoca sa, cu detalii mai mult sau mai puţin legendare, şi îl foloseşte pentru a proclama credinţa în învierea cu trupul a Maicii lui Hristos.

Un exemplu de text care exprimă această credinţă este condacul sărbătorii: „***Pe Născătoarea de Dumnezeu, cea întru rugăciuni neadormită şi întru folosinţe nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu o au ţinut, căci pe Maica Vieţii la viaţă o a mutat, Cel ce s-a sălăşluit în pântecele ei cel pururea feciorelnic***."(Cosma de Maiuma)

Foarte semnificative sunt mărimurile canonului al 2-lea al sărbătorii care preamăreşte înălţarea cu trupul a Maicii Domnului: ***„Îngerii s-au mirat văzând Adormirea Fecioarei. Cum se mută Fecioara de pe pământ la cer?"***

Din canonul lui Cosma se poate cita troparul al 4-lea, cântarea 1, iar din canonul lui Teofan Graptos de la utrenia din 14 august, troparul 1 al cântării a 5-a. Învierea cu trupul a Maicii Domnului este redată foarte expresiv şi în canonul slav din ajunul sărbătorii şi în Acatistul slav închinat Adormirii Maicii Domnului .
Există şi al treilea indiciu, reprezentat de imensa cantitate de rugăciuni de mijlocire pe care Biserica le adresează Maicii lui Hristos. *Aceste rugăciuni sunt mult mai*

numeroase decât cele care solicită ajutorul sfinţilor, lucru care presupune următoarele fapte:

a. Credinţa Bisericii în eficacitatea rugăciunilor Maicii Domnului o prezintă pe Maria mai aproape de Fiul ei şi de oameni decât ceilalţi sfinţi, ceea ce ar putea să însemne că ea a revenit la viaţă mai intens decât ceilalţi sfinţi.
b. „Atotprezenţa" Născătoarei de Dumnezeu în liturgica şi în rugăciunea Bisericii de Răsărit . Datorită cântărilor Născătoarei de Dumnezeu şi ale Crucii născătoare, imnografia marială bizantină depăşeşte mult cadrul strict al sărbătorilor mariale şi apare chiar în oficierea sfintelor taine şi a altor slujbe. Există multe sărbători mariale în cursul anului liturgic datorită înmulţirii sărbătorilor votive şi sărbătorilor legate de cultul icoanelor. De asemenea, există multe rugăciuni adresate Fecioarei atât în evlavia liturgică, cât şi în evlavia personală. Rezultă că Maica lui Hristos este mai mult decât prezentă în toate acoluţiile, în toate slujbele publice sau particulare. Această „atotprezenţa" poate fi de asemenea expresia credinţei într-o nouă viaţă dincolo de mormânt, infinit mai măreaţă şi mai intensă, care te duce pur şi simplu cu gândul la înviere.
c. Intervenţiile miraculoase, totdeauna numeroase, totdeauna posibile ale Fecioarei în viaţa Bisericii şi a credincioşilor. Tocmai am menţionat înmulţirea sărbătorilor datorate evlaviei faţă de Maică Domnului alături de sărbătorile istorice, legate de evenimentele istoriei mântuirii. Lista acestor sărbători închinate Maicii Domnului nu este închisă. Aceasta arată, o dată în plus, că, după Adormire, Maica lui Hristos este foarte vie şi apropiată de oameni.

Trebuie menţionat în sfârşit al patrulea indiciu oferit de liturghie. Este vorba de slujba înmormântării Fecioarei, numită „Prohodul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu" . Această slujbă aminteşte prin structura ei de slujba înmormîntării lui Hristos, oficiată în Sâmbăta Mare. *Varianta ierusalimiteană, mai veche, este oficiată în 14 august la Ghetsimani, fiind legată de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Cu ocazia acestei slujbe, epitaful Fecioarei, aşezat în mijlocul bisericii, rămâne acolo până în 24 august, ultima zi a sărbătorii.* Varianta rusă, oficiată iniţial în marile mănăstiri, e răspândită astăzi şi în bisericile parohiale. Este mult mai elocventă decât slujba de la Ghetsimani în privinţa proclamării învierii Maicii Domnului; se oficiază după 15 august, deoarece învierea Născătoarei de Dumnezeu a fost recunoscută la trei zile după punerea ei în mormânt, potrivit scrierilor apocrife. Ca şi utrenia din Sâmbăta Mare, slujba rusă are strofe cu tropare intercalate între versetele Ps. 118. Aceste tropare exprimă mirarea credincioşilor în faţa tainei înmormântării şi a învierii celei care este Maica Vieţii. Urmează imnele de binecuvântare care proclamă triumfal învierea cu trupul a Născătoarei de

Dumnezeu, aşa cum imnele de binecuvântare din Sâmbăta Mare afirmă învierea lui Hristos.

Acestea sunt indiciile liturgice ale existenţei în Biserica bizantină a învăţăturii despre învierea cu trupul a Maicii de pe pământ a lui Iisus Hristos. ***Ce spune teologia ortodoxă ?*** Teologii ruşi din secolul al XX-lea — Bulgakov pe de o parte, Florovsky şi Lossky pe de alta — consideră învierea Maicii Domnului o dogmă revelată. Teologii greci au rezerve . Rezerva se explică într-o anumită măsură prin reticenţa ortodoxă faţă de Imaculata Concepţie, proclamată de papa Pius IX dogmă de credinţă catolică în anul 1854, iar de papa Pius XII temei teologic al dogmei înălţării în anul 1950.

Reamintim că, pentru teologii ortodocşi care admit învierea cu trupul a Maicii Domnului, această înviere nu poate fi decât efectul învierii lui Hristos şi consecinţa maternităţii ei divine. Alt motiv al opoziţiei ortodoxiei la această doctrină catolică este lipsa lui semper care trebuie să însoţească — potrivit Sfântului Vincenţiu de Lerin — orice dogmă revelată. într-adevăr, această doctrină pare să fi fost în întregime ignorată de Biserică de-a lungul primelor patru sau cinci secole ale istoriei sale. La aceasta s-ar putea răspunde totuşi că absenţa moaştelor Maicii lui Hristos în această perioadă şi mai târziu este un argument a silentio putând ţine locul lui semper.

Dar a sosit momentul să revenim la apropierea pe care o face imnul acatist între Pământul Făgăduinţei şi Maica de pe pământ a lui Iisus Hristos. Fără să se pronunţe definitiv asupra învierii cu trupul a Născătoarei de Dumnezeu ca despre o dogmă revelată (fapt ce trebuie lămurit pe cale sinodală — sinodul se cuvine să o facă dacă, într-o zi, venerarea Maicii Domnului este pusă, într-un fel sau altul, sub semnul întrebării), se poate afirma chiar de pe acum că Biserica a pus efectiv în legătură imaginea pe care o are despre Maica Domnului cu aşteptarea eshatologică.

Manologia şi eshatologia sunt termeni corelaţi, cum sunt ecleziologia şi eshatologia ori ecleziologia şi mariologia. ***Născătoarea de Dumnezeu este însăşi imaginea Bisericii. Or, Biserica, fiind Trup al lui Hristos şi Templu al Sfântului Duh, poartă în ea eshatologia împlinită. Aşadar, Născătoarea de Dumnezeu, adevărata Maică a lui Dumnezeu în care s-a întrupat Logosul divin conceput de Sfântul Duh, Maica fecioară înainte, în timpul şi după naştere, este personificarea Bisericii atât în taina sa, cât şi ca Maică a credincioşilor. Ea este imaginea eshatologică a Bisericii, care o venerează ca atare în rugăciunea ei şi vede în ea un semn al împărăţiei ce va să vină, semn vestitor al pământului nou sub ceruri noi.***

(Din „Maica Domnului in Biserica ortodoxă" de Alexis Kniazev , Editura Humanitas 1998)

Ierom. Calinic Berger: Să prăznuim Adormirea Maicii Domnului dacă nu e în Biblie?

Adormirea Maicii Domnului şi tradiţiile asociate ei nu se găsesc în Biblie. Cum anume trebuie să le apreciem? Merită ele pomenirea noastră? Cum le-au abordat Părinţii Bisericii şi ce anume înseamnă exact această sărbătoare pentru creştinii ortodocşi de azi?

Originile cinstirii Maicii Domnului se pierd în negura timpului, dar istoricii arată acum că pe măsură ce Biserica a ieşit din epoca martirilor la începutul secolului IV, locul important al Maicii Domnului în evlavia şi teologia creştină era deja prezent. Deja în secolul II, sfinţii Iustin martirul şi Irineu al Lyonului vedeau uimitoare paralele între Eva şi noua Evă, Fecioara Maria.

Termenul creştin unic, Theotokos („Născătoare de Dumnezeu"), căruia i s-a dat autoritate dogmatică la Sinodul III Ecumenic (431), era deja în uz de-a lungul lumii mediteraneene încă din secolul III sau poate chiar din secolul II. Ca şi întreaga teologie creştină, acest titlu n-a existat în gol. Oare nu indică el şi o evlavie creştină faţă de Maica Domnului?

Cinstirea arătată Fecioarei Maria de comunitatea creştină e atestată încă deja în Noul Testament: Elisabeta o salută pe Maria ca „binecuvântată între femei", iar Maria profeţeşte că „toate generaţiile mă vor numi binecuvântată" (Lc 1, 48).

Elisabeta o numeşte pe Maria „Maica Domnului meu“ (Lc 1, 43), o prefigurare limpede a titlului teologic „Theotokos”.

Scripturile sunt destul de interesate de viaţa sa pentru a-i schiţa un portret. Printre detaliile oferite vedem că ea este sensibilă la nevoile celorlalţi şi intervine pentru ei la Fiul ei, ca la nunta din Cana (În 2); e contemplativă, adunând lucruri „în inima sa” (Lc 2,19.51); e credincioasă, nepărăsindu-şi Fiul pe cruce (În 19,25); e iubită de Hristos, fiind dată în timpul răstignirii Sale ucenicului iubit, ceea ce n-ar fi avut sens dacă ar fi avut alţi copii (În 19, 26); şi e remarcată ca membru al primei Biserici apostolice (FA 1,14).

Nu e deloc departe de realitate să o aşezăm ca martoră a Învierii - ba chiar ca primul ei martor, dacă acceptăm exegeza sfinţilor Ioan Hrisostom şi Grigorie Palama. În toate aceste mărturii scripturistice e limpede că în timpul întregii activităţi a Fiului ei Maria I-a fost alături de la început până la sfârşit, rămânând în cercul interior al apostolilor şi după înălţarea Sa. Prin urmare, prezentţ şi poziţia ei unică de cinstire ca „Maică a Domnului” poate fi văzută drept constantă şi omniprezentă în viaţa Fiului ei şi a comunităţii ucenicilor Săi.

Desigur, un lucru e aă ea să fie cinstită şi cu totul altul să i se ceară rugăciunile. Ce poate fi spus despre locul Mariei în evlavia şi chiar cultul creştin? Ştim că după Sinodul de la Efes (431) cinstirea Maicii lui Dumnezeu s-a răspândit universal în comemorări liturgice şi rugăciuni. Dar ea e prezentă aici chiar înainte de această epocă. De exemplu, unul din cele mai timpurii texte păstrate ale Liturghiei, versiunea sahidică (egipteană) a Liturghiei sfântului Vasile, cuprinde următoarele:
„Adu-Ţi aminte, Doamne, de părinţii noştri … mai ales totdeauna de sfânta şi slăvita Maria, Maica lui Dumnezeu, şi pentru rugăciunile ei miluieşte-ne…”

Această rugăciune şi faimoasă rugăciune egipteană din secolul III “Sub milostivirea ta” (cântată încă la sfârşitul pavecerniţei mari în Postul Mare) trec amândouă dincolo de o simplă pomenire şi cer rugăciunile Mariei.

Ajungem acum la Adormire. Una din cele mai timpurii mărturii patristice ale tradiţiilor ce înconjoară sfârşitul vieţii Mariei nu e una pozitivă: e conţinută într-o acuzaţie împotriva unor creştini care-i arătau prea multă evlavie. Textul scris în jurul anului 377 îi aparţine sfântului Epifanie din Cipru. El scrie că în Scripturi
„nu vom găsi nimic despre moartea Mariei, nici că ea a murit, nici că nu a murit, nici că a fost îngropată, nici că nu a fost îngropată… Scriptura pur şi simplu tace din pricina covârşitoarei măreţii a Tainei, ca să nu copleşească minţile oamenilor cu uimirea”.

Mai departe Epifanie îşi lămureşte ideile: el nu ştie dacă Maria a murit, a fost martirizată sau a rămas vie, şi trage concluzia că “de fapt, nimeni nu ştie sfârşitul ei”.

Deşi Epifanie a fost un om învăţat, mărturia lui stă în deplină izolare de toate celelalte texte şi prin urmare nu poate fi luată în întregime ca atare. Faptul că ceva care scrie opunându-se unei anumite devoţiuni faţă de Maria arată un atât de notabil respect pentru ea este însă remarcabil. De ce a ales însă moartea ei ca obiect al respingerii sale?

Ştiinţa mai nouă a arătat că Epifanie era mai degrabă preocupat de un document palestinian timpuriu care descria moartea Fecioarei. Cu alte cuvinte, Epifanie nu voia ca unei informaţii dintr-un text nescripturistic să i se dea o valoare canonică. O preocupare validă poate, dar una care trebuie precizată: scopul Scripturii nu era să ofere biografii, ci mărturii “ca să credeţi” (În 20, 31) şi de aceea mărturiseşte că nu pretinde să fie exhaustivă (cf. În 21, 25).

Mai mult, Scripturile însele se referă la evenimente care nu există în Vechiul Testament (de exemplu, Iuda 1, 9). Singura spusă a lui Iisus citată de sfântul Pavel (FA 20, 35) nu se găseşte în Evanghelii. Scripturile însele dau mărturie că totalitatea tradiţiei nu putea fi cuprinsă de ele, deşi ceea ce se cuprinde în ele e desigur normativ pentru totdeauna pentru învăţătura creştină.

În ciuda declaraţiei izolate a lui Epifanie, deja pe timpul său exista mărturii în aproape fiecare tradiţie (greacă, armeană, siriană etc.) ale unei pomeniri anuale a Maicii Domnului.

În secolul VI celebrarea liturgică a Adormirii a fost stabilită pe 15 august. Tradiţiile mai timpurii din texte nu strict „canonice” şi variind în detaliile miraculoase au fost asimilate. Elementele lor cheie comune sunt următoarele: Fecioara Maria, trăitoare în Ierusalim, e înştiinţată de un înger despre sfârşitul ei iminent. E înconjurată de apostoli adunaţi în chip miraculos din toată lumea. Moare dându-şi sufletul în mâinile Fiului ei. E îngropată într-un mormânt în Ghestimani. După trei zile, mormântul ei e găsit gol.

Cu toate acestea în minte, ce anume poate fi spus deopotrivă din perspectiva ortodoxă şi cea contemporană (critică) despre adormirea Maicii lui Dumnezeu?

Mai întâi, cel mai important aspect al Adormirii e şi cel mai evident şi universal proclamat în tradiţia ortodoxă: Maica lui Dumnezeu a murit. Această femeie, atât

de centrală în taina economiei mântuitoare a lui Dumnezeu, atât de neprihănită şi stabilă, ea însăşi model de sensibilitate faţă de ceilalţi, dăruire şi credinţă faţă de Hristos, a murit. În ciuda cuvintelor lui Epifanie, nu a existat nici un moment în tradiţia patristică răsăriteană în care să nu se fi crezut că Maica Domnului a murit de o moarte naturală omenească. Prin urmare, imnele Bisericii Ortodoxe afirmă fără echivoc că ea a murit şi a fost îngropată.

În al doilea rând, am putea observa că prezenţa lui Iisus la moartea ei nu e în afara tradiţiei Noului Testament. În fapt, e cu totul de aşteptat. Vieţile lor au fost întrepătrunse şi inseparabile. Din ea şi-a luat Fiul lui Dumnezeu existenţa omenească. Nu i S-a arătat Iisus lui Ştefan la moartea sa şi i-a „primit" duhul său (FA 7,56)? De ce n-ar fi făcut la fel pentru mama Sa?

În fine, Părinţii afirmă şi că ea a fost luată în slava cerului. Aici sunt necesare câteva clarificări. Ce anume s-a întâmplat cu Maica Domnului după îngropare e o taină. Discutând aceasta, Părinţii încearcă ceea ce un savant a numit o „abordare precautăˮ sau „imprecizie cultivatăˮ: ei nu folosesc cuvântul „învierea", ci alţi termeni ca „mutare", „transformare" şi „luare". Acest din urmă cuvânt are în limba greacă aceeaşi rădăcină ca şi „înălţare" (amândouă sunt formele verbului analambano). Putem trage concluzia că Maica Domnului a fost într-un anume fel mutată într-o stare slăvită împreună cu Fiul său. Cu alte cuvinte, ea a urcat cu trupul cum a făcut-o şi El.

Este oare acest fapt prea îndepărtat faţă de conţinuturile Noului Testament? Ştim că Iisus S-a înălţat. În chip asemănător ne vom înălţa şi noi, căci sfântul Pavel afirmă clar că la sfârşitul timpului "Îl vom întâmpina pe Domnul în văzduh" ca să fim împreună cu El (1 Tes 4,17).

Este, prin urmare, ceva de neconceput că Maica Domnului a urcat la cer? Mutarea ei, care a avut loc ca ea să poată continua să fie cu Fiul ei, Care e "de-a dreapta Tatălui", înseamnă că ea rămâne pe mai departe în stare să se roage pentru alţii ca în Cana Galileii, dar acum dintr-o poziţie unică.

Cu aceste consideraţii în minte, putem afirma că faptul central al prăznuirii e acela că Maica lui Dumnezeu a murit. A făcut aceasta aşa cum a trăit: în prezenţa Fiului ei. După îngropare ea a fost cumva luată de El ca să rămână cu El. Aşa cum afirmă sfântul Ioan Damaschinul, acesta e un lucru „potrivit" - cu totul adecvat pentru cine a fost ea şi pentru ceea ce mărturisesc despre ea Scripturile.

De ce e importantă pomenirea morţii ei? Înainte de toate, pentru că ea aşază cinstirea ortodoxă a Maicii lui Dumnezeu în contextul său propriu. Ea e un om ca oricare din noi şi mai mult, a trăit aceeaşi viaţă cu noi. A murit cu moartea noastră, pentru că a împărtăşit naşterea noastră. N-a fost zămislită în chip „imaculat”, într-un mod unic şi diferit de al nostru; nu i s-a dat o natură specială, incapabilă de păcat. Nici n-a fost ferită de moarte.

Prin urmare, Fecioara Maria şi-a realizat desăvârşirea duhovnicească într-o natură căzută. Ceea ce a făcut în viaţa ei n-a făcut în mod mecanic, impersonal, ci cu luptă, dezvoltându-şi sfinţenia personală prin rolul său de Mamă a lui Dumnezeu. Nu numai că a trăit bine, dar a şi sfârşit bine: şi-a încununat luptele desăvârşirii ei duhovniceşti şi rolul unic de Mamă a lui Dumnezeu cu o moarte sfântă în prezenţa lui Hristos şi „fără durere, fără ruşine, în pace” în cel mai înalt grad. Maica lui Dumnezeu e astfel un model pentru toţi creştinii, atât în felul în care ea a trăit, cât şi în acela în care a murit.

Mărturisind moartea ei, venerarea ortodoxă a Maicii Domnului rămâne ceea ce trebuie să fie: caldă, plină de iubire şi evlavie, şi totuşi sobră. Biserica Ortodoxă nu o aşază deasupra Bisericii (loc rezervat numai lui Hristos) atribuindu-i o naştere specială şi evitarea morţii prin “asumpţie”. Nici nu-i negăm, ca Maică a Domnului, un loc de cinstire unic în Biserică.

Înaltul ei statut în Ortodoxie o aşază în centrul Bisericii, atât pământeşti, cât şi cereşti, în inima ei. Aici se află ea ascultând rugăciunile noastre şi îndreptându-ne pe noi toţi spre Fiul ei. Nu „a părăsit lumea” prin moartea ei, ci a devenit din nou un martor şi o punte spre Hristos pentru umanitate, aşa cum a fost în timpul vieţii sale.

Din acest motiv Biserica Ortodoxă prăznuieşte an de an cu mare evlavie Adormirea ei.

(în: Ierom. Calinic, Provocări ale gândirii şi vieţii ortodoxe astăzi, Editura Deisis, 2012)

Prof. drd. Daniela Ionescu - Teologica - Maica Domnului, acoperământul veșniciei noastre

În clipa înveșnicită a călătoriei noastre pământești, sufletul omenesc se definește și se redefinește prin adâncimea trăirilor noastre, care ne asigură urcușul duhovnicesc, pentru a ne împlini scopul suprem al vieții dăruite de Dumnezeu: mântuirea. Dar singuri sau însingurați nu vom putea să ne conturăm orizontul propriu spre a ajunge la finalitatea drumului călător, nu vom putea înlătura iraționalitatea hățișurilor obstrucţioniste care ne împiedică să ne desfășurăm în lumină, pentru a vedea Lumina.

Numai raportându-ne la Dumnezeu vom reuși să ne cunoaștem pe noi înșine și să alegem calea cea dreaptă și sigură, mai greu de străbătut, dar care ne va zidi tainic și armonios. Taina mântuirii sufletești presupune deschiderea vieții și inimii noastre spre Dumnezeu, prin despătimire și, implicit, prin raționalizare și spiritualizare existențială. În acest sens, comunicarea cu persoanele sfinte ne responsabilizează în așa fel, încât devenirea noastră întru Adevăr primează și, astfel, conștientizăm necesitatea comuniunii cu Dumnezeu care l-a creat pe om spre desăvârşire. El „nu vrea moartea păcătosului, ci ca el să se întoarcă şi să fie viu” (Iez 33, 11), de aceea, în atotbunătatea şi dragostea Sa pentru făptura omenească, a hotărât şi mijlocul de izbăvire a lui.

Astfel, Tatăl a hotărât ca, prin întruparea Fiului Său, să răscumpere pe omul căzut în păcat şi să-l împace cu Sine, după neascultarea poruncii Sale. Persoana în care

avea să se realizeze hotărârea divină de întrupare a Fiului lui Dumnezeu este Sfânta Fecioară Maria. Prin întruparea din Sfânta Fecioară, Fiul lui Dumnezeu unește în persoana Sa firea dumnezeiască cu firea omenească.

Biserica Ortodoxă îi atribuie Sfintei Fecioare însușirile de Preasfântă şi Preacurată şi o cinstește în mod cu totul deosebit, mai mult decât pe oricare dintre făpturile Creatorului.

Acatistele Maicii Domnului sunt mijloacele prin care noi, creştinii, ne înălţăm sufletul spre împlinirea vieţii duhovnicești, prea cinstind-o pe Născătoarea de Dumnezeu, model de sfinţenie, de iubire maternă, de ascultare smerită, de tărie a credinţei, de suportare a durerilor cu nădejde.

Când citim, spre exemplu, Acatistul Sfântului Acoperământ al Maicii Domnului, vom conștientiza încă o dată că Sfânta Fecioară Maria este Născătoare de Dumnezeu şi Maica Domnului. Ea este punctul de plecare în realizarea mântuirii noastre. Din clipa în care Sfânta Fecioară zămisleşte de la Sfântul Duh şi naşte după trup în chip suprafiresc pe Domnul nostru Iisus Hristos, biruind legile firii, începe să se contureze cât mai clar izbăvirea omenirii din robia păcatului şi astfel se împlinesc făgăduinţele făcute de Dumnezeu prin profeţi, despre venirea lui Mesia. Sfânta Fecioară, zămislind în pântece de la Duhul Sfânt, naşte după trup pe Dumnezeu Fiul, de aceea i-a fost atribuită însușirea de „Născătoare de Dumnezeu" sau „Theotokos" [pr. prof. Mircea Chialda, prea curata Fecioară Maria, Maica lui Dumnezeu (Mariologia), pp. 326-327].

Maica Domnului deschide inimile oamenilor atunci când aceștia îi adresează gândurile și cererile lor, când își pun toată nădejdea în ajutorul necondiționat al Fecioarei Maria, care este totodată mamă a tuturor.

Rugăciunea către Maica Domnului curăţă sufletul de patimi și izbăvește din primejdii, unește mintea cu dumnezeirea, luminând-o și făcând-o sălaș al Duhului Sfânt, aducând omenirii darul Acestuia.

În Acatistul Sfântului Acoperământ al Maicii Domnului se arată că ea, Născătoarea de Dumnezeu, reprezintă împreună voința omului cu Dumnezeu, fiindcă Însuşi Cuvântul lui Dumnezeu S-a unit cu firea omenească prin puterea Celui Preaînalt şi prin venirea Duhului Sfânt. Maica Domnului s-a unit cu Dumnezeu mai mult decât toți oamenii, fiindcă ea L-a primit pe Fiul lui Dumnezeu în viața ei ca Mamă, devenind astfel mamă pentru toți cei care o cunosc și care Îl iubesc pe Fiul ei.

Maica Domnului a fost dintru început în gândul lui Dumnezeu, în planul mântuirii omului.

Cu toate acestea, chiar dacă a gândit-o din veac, Dumnezeu nu i-a anulat și nu i-a diminuat libertatea de alegere. Ea este mai înaltă decât toată făptura cerului și a pământului, pentru că alegerea ei de a primi să fie vas mijlocitor și purtător al dumnezeirii a făcut ca Hristos să se întrupeze prin ea, iar ea L-a născut pe Fiul lui Dumnezeu, cel ce a adus omenirii mântuirea.

Din Sfântul Acatist al Acoperământului Maicii Domnului mai aflăm că Maica Domnului este Împărătească, fiindcă Fiul său este Împărat ceresc, deoarece prin ea S-a întrupat Hristos, aducând omenirii nădejdea veșniciei, fiindcă Duhul Sfânt a umbrit-o și fiindcă Tatăl a gândit-o, a creat-o și a ales-o.

Acoperământ luminos al lumii întregi, ea îi acoperă și pe cei din latura și umbra morții și pe cei din întunericul iadului. Acoperământul apărătoarei creștinilor reprezintă ajutorul dăruit acestora, întărire, îmbărbătare, protecție, unitate, rugăciune, deoarece ea cere milă lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor noastre. Maica Domnului este speranța vieții noastre, putere nebiruită și glas dumnezeiesc, căci ea s-a supus lui Dumnezeu prin smerenie, prin dăruirea totală izvorâtă din iubirea nemărginită față de Dumnezeu, față de voia și de poruncile Lui. Unirea ei cu Dumnezeu înseamnă iubire adevărată și desăvârșită prin care mijlocește pentru noi, iar Fiul său o ascultă fiindcă și ea primește iubirea dumnezeiască drept cel mai neprețuit dar care desăvârșește. Ea ne acoperă prin bunăvoința Tatălui Celui mai înainte de veci, pentru că Dumnezeu a vrut să mântuiască neamul omenesc și prin Născătoarea de Dumnezeu, Fecioara Maria.

Neamul omenesc este umbrit, protejat de Maica Domnului, care, prin mijlocirea ei către Domnul Hristos, aduce lumina în sufletele oamenilor. Ea este speranța și bucuria vieții creștinilor, este luminătoarea vieților lor, călăuzitoare neobosită și mângâietoarea tuturor celor care nădăjduiesc în puterea rugăciunii sale de Mamă în faţa Fiului ei.

Cine este Maica Domnului pentru noi, cei care cerem acoperământul ei? Este puternică deșteptare a conștiințelor celor adormite, tărie nesurpată și ocrotirea tuturor creștinilor, oglinda sfântă a dreptății pentru judecători, binecuvântarea caselor și a familiilor celor evlavioase, luminarea și înţelepţirea păstorilor celor credincioși ai Bisericii, povăţuitoarea monahilor, liniștea cea netulburată a bătrânilor celor evlavioși, aleasă încununare a celor care se luptă împotriva patimilor, grabnică ajutătoare a celor obosiți de mâhnire și întristare, stâlp de nor care ne acoperă,

ferindu-ne de toate ispitele și de smintelile lumii, stâlp de foc în calea mântuirii, vas de aur întru care s-a gătit pentru noi Trupul și Sângele mielului celui dumnezeiesc, mustrarea tuturor călcătorilor de jurământ și a celor care agonisesc cu nedreptate, dătătoarea tuturor darurilor celor pământești și sufletești, odihnă și bucurie tainică a robilor celor blânzi și primitori, tare apărătoare a toată lumea.

Fiecare dintre aceste numiri ale ei, prin care omul a încercat să îi cuprindă chipul, izvorăște și se prelungeşte în taină nesfârșită, învăluindu-ne în adâncimea ei nepătrunsă.

Bucuria celor mâhniți și asupriți, Maica Domnului reprezintă o prezenţă constantă şi desăvârşită în conştiinţa creştină. Ea este aceea care îi luminează pe cei rătăciți și dă gândul bun și ziditor celor care o primesc în inima lor ca pe o mamă iubitoare, protectoare, care, prin iubirea ei, aduce pace în sufletele creștinilor.

Îngerii înșiși o prea slăvesc în veşnicie cu mirare neîncetată, căci, nefiind înger și având trup omenesc, este mai presus de îngerii pentru care ea este o minune permanenă prin frumuseţea luminii ei, împărtășindu-se de lumina lui Dumnezeu mai mult decât îngerii.

Sfânta Fecioară Maria este pentru toţi creştinii nu numai Maica Domnului nostru Iisus Hristos, ci şi a tuturor creştinilor. Ea stă în centrul preocupărilor dumnezeieşti şi omeneşti de la căderea protopărinţilor, se naşte plină de dar, aducând viaţă nouă întregii omeniri, zămisleşte Lumina lumii, pe Domnul nostru Iisus Hristos, şi-I dă viaţă. „Ea Îl urmează în lume, plină de iubirea cea mai curată şi tot ea îl însoţeşte până la cruce. Este mama adevărată a noastră, a tuturor, Împărăteasa cerului şi a pământului” (pr. prof. Petre Rezuş, Mariologia ortodoxă, în revista „Ortodoxia”, an IL nr. 4, 1950, p. 515).

Daniela Ionescu este profesoară la Colegiul Naţional „Mircea cel bătrân”, Râmnicu Vâlcea (SDL Univ. București)

Pr. Eugeniu Rogoti - Theologica - „Toţi cei care cunosc pe Dumnezeu o cunosc şi pe Ea, ca locaş al Celui neîncăput”

Postul Adormirii Maicii Domnului este o perioadă de trăire deosebită a relaţiei pe care creştinii ortodocşi o au cu Maica Domnului, solitoarea şi mijlocitoarea pentru toţi oamenii care îi cer ajutorul. Maica Domnului a fost văzută în duh de sfinţii Vechiului Testament, care au descris-o nemaipomenit, apoi a fost cântată de sfinţii Bisericii în cele mai diferite moduri care să arate importanţa asumării de către umanitate a Cuvântului lui Dumnezeu. Rugul aprins pe care l-a văzut Moise în munţii peninsulei Sinai este poate una dintre cele mai frumoase metafore care o descriu pe Născătoarea de Dumnezeu.

Fugar din Egipt pentru omorârea unui paznic dur care îi asuprea peste măsură pe conaţionali, Moise ajunge în peninsula Sinai, unde îşi găseşte adăpost, timp de 40 de ani, într-un trib de madianiţi nomazi, condus de preotul Ietro, devenind ginerele acestuia, după ce se căsătoreşte cu Semfora. La vârsta maturităţii depline, atunci când păstorea oile în dealurile Sinaiului, Moise Îl întâlneşte pe Dumnezeu. Întâlnirea aceasta avea să pună început Legii şi de aceea ea vorbeşte despre Întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Ca urmare a căderii în păcat, Cel întrupat a devenit şi Mântuitor sau Salvator al omului din singura robie adevărată, a păcatului.

Imaginea care i-a apărut lui Moise, om cam de peste 60 de ani, trecut prin viaţă şi obişnuit inclusiv cu mirajele din pustietăţile locului, l-a frapat pe acesta de îndată. Tufişul din faţa lui ardea, dar rămânea întreg.

Nu ştim cât o fi stat Moise să înţe-leagă ce i se întâmplă, dar Cartea Ieşirii ne spune că Dumnezeu îi vorbeşte, la un moment dat, solicitându-i să-şi scoată încălţămintea, semn de respect faţă de „gazdă”, pentru că acel loc „sfânt este”. Moise vede în faţă pe Maica Domnului, pregătită să primească cel mai mare dar, care încape în sine, fără a fi mistuită, pe Însuşi Ziditorul tuturor celor văzute şi nevăzute. Această imagine a Rugului aprins a înflăcărat de-a lungul veacurilor creştine multe minţi şi inimi pline de rugăciune neîncetată. Maica Domnului a fost văzută de părinţii niptici ca unul dintre cei mai mari isihaşti, fapt pentru care Muntele Athos este socotit grădina ei, unde se adună toţi iubitorii de rugăciune şi linişte, cu dorinţa de a vedea lumina cea necreată a Duhului Sfânt, care le ţine unite pe toate.

Sfântul Efrem Sirul este cel care a descris poetic, în stilul său caracteristic, pe Maica Domnului, spunând: „Aşa cum Rugul de pe Horeb L-a încăput pe Dumnezeu în flacără, tot aşa Maria L-a purtat pe Hristos în pântece”; „Maria s-a făcut pentru noi cer, tron dumnezeiesc, pentru că întru ea S-a coborât şi a încăput Dumnezeirea cea prea înaltă. Pentru ca noi să fim înălţaţi, Dumnezeirea S-a micşorat în Maria, fără a Se micşora în firea Sa dumnezeiască. În Maria S-a îmbrăcat Dumnezeirea ca într-o haină, pentru ca prin ea să ne mântuiască pe noi”; „Maria este cer nou, pentru că în ea a sălăşluit Împăratul Cerului”.

Alt poet sfânt, Simeon Noul Teolog, va spune mai târziu că „din prea curata Sa Maică, El (Domnul) a împrumutat prea curat trup, oferindu-i în schimb îndumnezeirea în locul trupului primit de la ea.

O, ce schimb minunat şi nemaipomenit!” Sfântul Grigorie Palama explică: „Fecioara-Maică este unicul hotar între firea creată şi cea necreată; şi toţi cei care cunosc pe Dumnezeu, o cunosc şi pe Ea, ca locaş al Celui neîncăput”.

Luna august, în prima ei jumătate, are unul din cele patru posturi de durată din tradiţia liturgică a Bisericii Ortodoxe. În această perioadă, Maica Domnului este cinstită în chip deosebit. Multe locaşuri săvârşesc zilnic sau foarte des acum Paraclisul Maicii Domnului şi alte slujbe care-i sunt închinate.

Ziua de 15 august, când prăznuim Adormirea Maicii Domnului, a fost stabilită ca hram pentru foarte multe biserici şi mănăstiri din ţară şi din alte locuri ortodoxe.

Rugul cel nears, văzut de Moise în munte, locul despre care Scriptura spune că îndeamnă la rugăciune şi comuniune cu Dumnezeu, ne apare în această lună pentru a ne aminti de lucrarea minunată a Ziditorului cu lumea pe care a zidit-o. Firea umană, desfigurată de păcat, primeşte prin Fecioara din Nazaret capacitatea de a primi, în sfârşit, pe Ziditor, împlinindu-şi astfel scopul pentru care a fost creată. Chiar dacă nouă ni se pot părea întâmplătoare toate aceste fapte minunate, ele cu siguranţă au făcut parte din măreţul plan de permanentă purtare de grijă a lui Dumnezeu faţă de creaţia Sa.

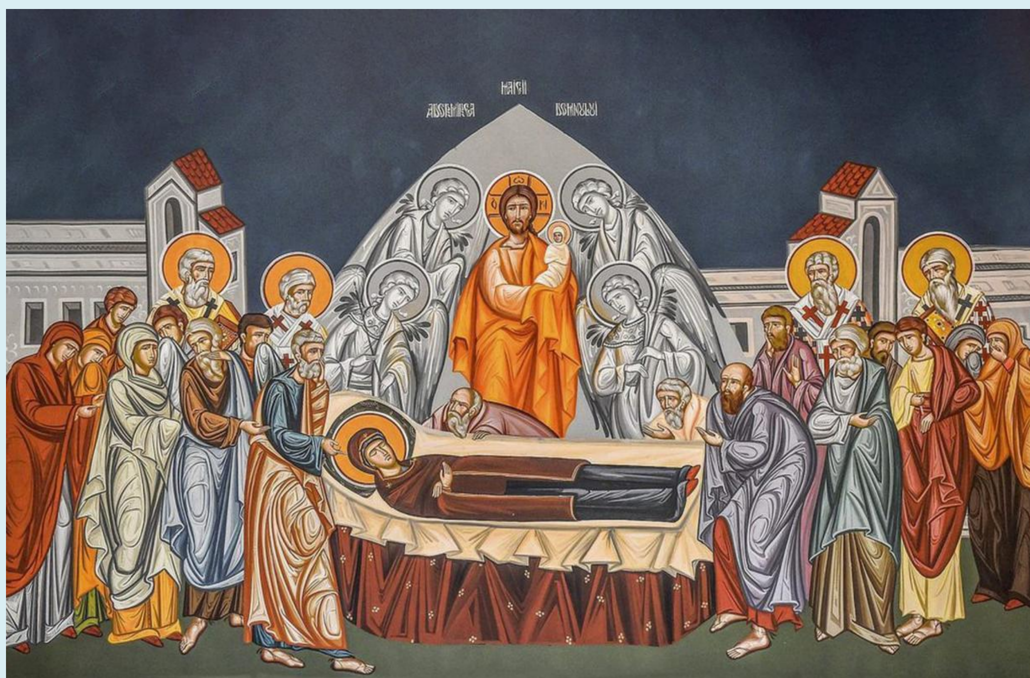
Maica Domnului mai este numită, cu referire la profeţiile despre ea, „năstrapa cea cu totul de aur”, amintind de Chivotul Legii care preînchipuia tot Întruparea; „lâna cea fără rouă”, din vieţuirea judecătorului Ghedeon; „Scară”, amintind de scara pe care a visat-o patriarhul Iacov, pe care suiau şi coborau îngerii; „Munte”, amintind de munţii Vechiului Testament, unde le vorbea Dumnezeu aleşilor Săi, dar mai ales de muntele Sinai, de pe care Mântuitorul i-a dat lui Moise Tablele Legii, acesta întorcându-se la popor tot schimbat la faţă şi plin de lumină, cum ne va mărturisi cuviosul Serafim de Sarov.

Maica Domnului este păzitoarea şi ocrotitoarea creştinilor, care vin către ea şi-i cer ajutorul în necazuri şi nevoi.

Icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului au împânzit lumea, multe dintre acestea fiind inclusiv în ţara noastră. Mai ales aceste sfinte locaşuri au slujbe deo-

sebite în această perioadă, iar credincioşii vin să primească mângâiere şi alinare de la prea curata care mijloceşte pentru sufletele noastre, ale tuturor.

Alexandru Ojică - Theologica - Cultul Maicii Domnului, expresie a evlaviei creștinilor

Una dintre cele mai profunde învățături ale Bisericii este cea legată de Maica Domnului. Discreția cu care este descrisă în paginile Noului Testament, ea fiind mai prezentă în Evanghelia Sfântului Luca și doar aluziv amintită în epistolele pauline, a făcut ca învățătura despre Sfânta Fecioară Maria în cadrul teologiei creștine să fie dezbătută, formulată și dogmatizată în decursul timpului, mai ales în perioada secolelor IV-V.

Dar acest lucru nu înseamnă că evlavia creștinilor față de Maica Vieții (μήτηρ τῆς ζωῆς), după cum este numită în troparul celei mai vechi sărbători închinate ei, Adormirea Maicii Domnului, a luat naștere în urma hotărârii Sinodului III Ecumenic.

Învățătura creștină a identificat diverse arhetipuri ale Maicii Domnului în scara lui Iacov, în rugul ce ardea și nu se mistuia și Sfânta Sfintelor în care se păstra mana cerească. Tipurile individuale, cum ar fi scara lui Iacov (Geneza 28, 10-17), exprimă taina Întrupării și persoana Maicii Domnului în moduri diferite. Diferitele imagini din Vechiul Testament precizează tocmai rolul Fecioarei Maria ca Născătoare de Dumnezeu, Theotokos. Ea este descrisă drept „tabernacol”, „sfântă a sfintelor”, „masă” (pe care stă pâinea vieții) și alte obiecte asociate cu închinarea din timpul Vechiului Legământ. Ni se reamintește de fapt că Fecioara Maria, Theo-

tokos, în perioada Noului Testament, înlocuiește aceste receptacule sfinte, acționând ca un recipient viu pentru Fiul întrupat al lui Dumnezeu, Mântuitorul Hristos.

Maica Domnului - Născătoare de Dumnezeu

Punctual, nu întâlnim în Sfintele Evanghelii acest cuvânt, Theotokos, această expresie - Născătoare de Dumnezeu. Cu toate acestea, Sfânta Elisabeta îi spune Fecioarei Maria „Maica Domnului meu" („Și de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu" - ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου, Luca 1, 43). Expresia este întâlnită pentru prima dată la Origen, conform mărturiei istoricului bisericesc Socrate Scolasticul. Așadar, la finalul secolului al II-lea sau la începutul veacului al III-lea găsim o primă atestare a titlului ei, dar nu și prima utilizare a acestui termen, care se pare că își va căpăta un adevărat specific alexandrin. Alte mărturii ne indică faptul că acest cuvânt a fost utilizat și în corespondența Sfântului Atanasie cel mare.

Spre deosebire de teologia occidentală din secolele II-III (aici ne putem gândi la Sfântul Irineu, Episcop al Lyonului, și Tertulian), unde Maica Domnului este analizată mai ales datorită paralelismului Eva - Fecioara Maria, în secolele IV-V perspectiva se schimbă sau, mai bine spus, se îmbogățește. Maternitatea divină a Maicii Domnului este tocmai subiectul principal, o lărgire și o aprofundare în același timp a învățăturii mariale ce își găsește rădăcini atât în Primul Testament, cât, mai ales, în Noul Testament.

Pentru Sfântul Irineu de Lyon, Maica Domnului este pusă în legătură cu Eva, de aici concluzionând părintele apusean „principiul renașterii protopărinților noștri, Adam și Eva, iar prin aceștia ca părtașă a mântuirii tuturor realizată de Fiul ei și Dumnezeul nostru". Teologia din acele secole avea în vedere atât recapitularea (ανακεφαλαιώσις) înfăptuită în Persoana lui Hristos a lui Adam și a tuturor urmașilor acestuia (această interpretare își are temeiul în Epistola către Romani), ci, îndeosebi, principiul întoarcerii (ανακυκλήσις) de la Eva la Maria.

Găsim formulări similare la Sfântul Ignatie al Antiohiei (secolul I) și la Tertulian (secolul al II-lea). Pe măsură ce apăreau diversele dezbateri de natură teologică, s-a ajuns la această formulă clară și simplificată: Maria, Maica lui Dumnezeu.

În timpul lui Iulian Apostatul (secolul al IV-lea), această expresie este atât de comună că împăratul le reproșează creștinilor că o foloseau mereu, apelativul acesta adresat Maicii Domnului fiindu-le mereu pe buze.

Evlavia creștinilor față de Maica Domnului

Faptul că creștinii din Ierusalim au început să ceară, în cadrul slujbei obișnuite de duminică (Sfânta Liturghie), mijlocirea Maicii Domnului este o primă dovadă a evlaviei firești față de Născătoarea de Dumnezeu. Iar dacă adăugăm faptul că până la sfârșitul veacului al IV-lea și începutul secolului al V-lea avem deja sărbători liturgice anuale în cinstea Sfintei Fecioare Maria în marile metropole ale Orientului: Alexandria, Ierusalim și Constantinopol, lesne putem vedea imaginea de ansamblu. Cultul Maicii Domnului nu este o consecință a Sinodului III Ecumenic, ci dimpotrivă, cei 198 de episcopi participanți, pe baza evlaviei creștinilor și a mărturiei Sfinților părinți, au mărturisit că Sfânta Fecioară Maria este Născătoare de Dumnezeu.

Putem concluziona că, din primele secole creștine, elementele principale ale cultului Sfintei Fecioare Maria sunt prezente, ca de altfel toate elementele cultului creștin. Principalele sale caracteristici particulare: fecioria înainte de naștere, în timpul nașterii și după naștere, sfințenia desăvârșită, maternitatea divină sunt recunoscute, puterea de mijlocire, bunătatea ei sunt admise, a fost venerată, i s-au înălțat rugăciuni, a fost urmată. Dezvoltările ulterioare vor veni la timpul lor.

Cultul ei va căpăta o strălucire aparte în urma discuției titlului „Maică a Domnului”, pe care Sinodul de la Efes îl va răspândi, generaliza și, mai ales, dogmatiza. În anul 431, termenul Theotokos avea deja o tradiție vie și, la fel ca un alt cuvânt, de o ființă, deși nu este de origine scripturistică, el afirmă un adevăr de credință asumat de Biserică. De aceea, originea acestui termen nu poate fi căutată nici în polemici, nici în speculații, ci în practica liturgică, poate într-o primă versiune greacă a imnului închinat Fecioarei Maria, „Sub milostivirea ta”.

Mărturie că am fost chemați la libertate

Ce am putea reține din întreaga viață a Sfintei Fecioare? Întreaga ei viață a fost una sub semnul discreției și al asumării.

Părintele Alexander Schmemann amintea de faptul că „suntem înclinați să credem că acolo unde este supunere nu poate fi libertate și că acolo unde este libertate nu poate fi supunere. Cu toate acestea, Născătoarea de Dumnezeu primește, se supune, se smerește pe sine, nu în fața «dependenței» ei de ceva sau de cineva, ci înaintea Adevărului însuși, o Prezență, o Frumusețe, o Viață, o Chemare atât de copleșitoare, încât face ca noțiunea de dependență să fie golită de conținut, sau mai curând identică sau complementară cu cea de libertate”.

Având în vedere aceste cuvinte și însăși viața Maicii Domnului, cultul adus ei de către creștini nu este nimic altceva decât o asumare a învățăturii Mântuitorului Hristos, o mărturie a faptului că am fost chemați la libertate (Galateni 5, 13), la o libertate responsabilă și ziditoare, după îndemnul Sfântului apostol Petru, „Trăiţi ca oamenii liberi, dar nu ca şi cum aţi avea libertatea drept acoperământ al răutăţii, ci ca robi ai lui Dumnezeu" (1 Petru 2, 16).

Arhimandrit Mihail Daniliuc - Cât de vechi este cultul Maicii Domnului?

Foto: Oana Nechifor

Vorbind despre cultul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, trebuie să spunem că el debutează odată cu urarea arhanghelului Gavriil, adresată în timpul arătării de la Nazaret, când i-a vestit că va naşte pe Mântuitorul lumii: „Bucură-te, ceea ce ești plină de dar, Marie, Domnul este cu tine!”.

Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, a cinstit-o și chiar ne-a învățat cum s-o numim: „Maica Domnului”. Pruncul Ioan, aflat încă în pântecele maicii sale, „a săltat de bucurie” atunci când Maria a vizitat-o pe Elisabeta.

Mântuitorul Hristos, Fiul ei, a cinstit-o în chip deosebit fiindu-i supus și ascultător în vremea copilăriei; mai târziu, la Cana Galileii, i-a împlinit rugăciunea, săvârșind minunea înmulțirii vinului doar la stăruința Maicii Sale. Din această minunată întâmplare, Biserica a numit-o pe Maica Domnului „rugătoare nebiruită”, adică nerefuzată de Hristos, Domnul. Poporul a preţuit-o încă din vremea existenţei pământești a Fiului ei și Mântuitorului nostru.

O ştim din spusele femeii anonime pomenite în Evanghelia de la Luca: „Fericit este pântecele care Te-a purtat şi sânii de la care te-ai hrănit!”. La auzul vorbelor femeii, Domnul a întărit afirmația ei: așa este, Maica mea este fericită! Însăși Fecioara Maria a profețit: „Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile”.

Această prea cinstire, întâi într-o formă discretă, s-a manifestat public în decursul vieţii Fecioarei Maria, dar și la puțin timp după moartea sa. Furia evreilor la aflarea

proslăvirii date ei de soborul ce îi însoțea sicriul către mormânt nu a însemnat o tulburare de moment, ci o izbucnire a unei puternice invidii acumulate, căci cinstirea Preacuratei Maici nu le era străină.

Aşadar, cultul Maicii Domnului a existat în Biserică chiar înainte de Sinodul III Ecumenic din anul 431 de la Efes, cunoscând apoi o dezvoltare evidentă, așa după cum ne învață Teologia răsăriteană.

Bunăoară, Sfântul Dionisie Areopagitul, furnizând un important indiciu despre un sentiment obștesc tuturor creștinilor din epoca embrionară a Bisericii lui Hristos, spunea: „Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu că nu mi s-a părut lucru de crezare că, afară de Dumnezeu, să mai fie cineva plin de atâta putere sufletească şi de atâta har dumnezeiesc. Iau martor pe Dumnezeu că, dacă n-aș fi avut în minte şi în inimă învățătura dumnezeiască, aș fi socotit pe Fecioara ca pe adevăratul Dumnezeu şi i-aș fi dat închinăciunea care se cuvine numai adevăratului Dumnezeu, pentru că mintea omenească nu-şi poate închipui mai înaltă mărire, cinste şi frumusețe sufletească decât aceea pe care am văzut-o eu”.

Prezența dintru începuturile creştinismului a cultului Maicii Domnului ne-o demonstrează și reprezentarea iconografică. O veche tradiție, confirmată în scris din secolul al VI-lea de către Teodor citeţul, ne spune că Sfântul Luca Evanghelistul a pictat mai multe icoane închipuind-o pe Fecioara Maria și câteva icoane ale Domnului Hristos.

Ce-i drept, nu au ajuns până la noi prea multe știri despre viaţa religioasă publică a creştinilor din primele secole, din pricină că ea se desfăşura cu precădere în mod tainic, ferit de ochii duşmanilor lui Hristos, în catacombe ori case particulare, spre a se evita prigoana persecutorilor. Icoanele au apărut în catacombe, sub formă simbolică şi alegorică, precum pictarea Mântuitorului în chip de miel sau de peşte. De aceea, chipul Domnului Hristos şi al Sfintei Sale Maici nu se întâlnesc în această perioadă decât în legătură cu anumite evenimente deosebite din Noul Testament: Buna Vestire ori închinarea magilor.

La începutul secolului al II-lea, Sfânta Fecioară este pictată sub înfățișarea unei femei ținând pruncul în braţe sau în alte situații: rugându-se cu mâinile întinse spre cer ori așezată pe un scaun. Cea mai veche din ele, descoperită în cimitirul Priscilei, datează de la jumătatea secolului al II-lea. Născătoarea de Dumnezeu apare aici așezată, cu Pruncul în brațe, în apropierea ei aflându-se profetul Isaia cu ruloul profeției sale în partea stângă, iar cu dreapta arătând o stea, „marea lumină”

pe care o prevăzuse (Isaia 9, 1). O altă icoană, din catacomba Sfintei Priscila, provenind tot din secolul al II-lea, o reprezintă în momentul Bunei Vestiri, stând pe scaun, iar îngerul Gavriil binevestind. Foarte veche se crede a fi şi icoana Maicii Domnului cu pruncul în brațe din catacomba Sfintei Agnese, originară probabil din secolul al III-lea.

Mărturii despre cinstirea Preasfintei Fecioare încă din primele momente de viață ale Bisericii ne oferă şi Sfinţii Părinţi. De exemplu, în epistolele Sfântului Ignaţiu al Antiohiei († 107) se găsesc cinci texte unde se afirmă fecioria Maicii Domnului, iar Sfinții Iustin şi Irineu, îi proclamă maternitatea divină, pururea fecioria şi rolul de nouă Evă. Origen († 254) sublinia maternitatea ei spirituală, iar Tertulian spunea că „greșeala pe care a comis-o Eva crezând diavolului, a reparat-o Maria prin credinţa ei în înger". În viaţa Sfântului Iustin, martirizat la sfârșitul secolului al II-lea, se menționează rugăciunea către Sfânta Fecioară pentru a-i veni în ajutor.

Același rol de ajutătoare şi mijlocitoare al Născătoarei de Dumnezeu reiese din rugăciunea Sfântului Efrem Sirul, trăitor în veacul al IV-lea: „Prea Sfântă Doamnă, Maica lui Dumnezeu, singura prea curată, sfințește gândurile mele, stăpânește-mi simțurile, pornirile, dă-mi înțelepciune", iar Sfântul Ambrozie al Milanului ne spune că fecioarele ce intrau în mănăstiri o luau ca pildă, considerând-o chipul desăvârșit al fecioriei.

Aceste succinte mărturii despre cultul Maicii Domnului confirmă faptul că autenticii creștini nu au uitat-o nicicând pe Sfânta Fecioară Maria. Alături de Mântuitorul Hristos, ea este prezentă nu doar în rugăciunile personale, ci şi în iconografie, în operele Sfinților Părinți, în locașurile de închinare şi spațiul liturgic al Bisericii, dar mai ales în inimile credincioșilor.

Arhimandrit Mihail Daniliuc - Adormirea Maicii Domnului în povestirile satului românesc

Adormirea prea curatei Maici ne prilejuiește nu doar o teologică privire a ultimului act din viața pământească a celeia ce I-a dăruit Mântuitorului lumii trup omenesc ci, îndeosebi în acest an dedicat satului românesc, ne oferă posibilitatea de a păși cu sfială în lumea satului tradițional, ca să deslușim modul în care s-a reflectat mult prețuita sărbătoare în existența lui.

Se ştie bine că satul reprezintă vatra în care s-a plămădit, s-a conservat, dar și s-a transmis mai departe nu doar conştiința națională, ci și cea religioasă a poporului român. Cine nu a văzut, măcar o dată, o imagine a satului tradițional românesc cu biserica tronând undeva pe o culme de deal sau în centrul așezării, cu troițe pe la colțuri de ulițe, cu cimitire străjuite de frumoase cruci, cu case ţărăneşti, cu oameni harnici, evlavioși și credincioși? Ei bine, toate sunt purtătoarele unui tezaur neprețuit nu doar al istoriei și al devenirii noastre naționale, ci și al credinței bimilenare a poporului român. Așa se face că, în mediul rural, majoritatea sărbătorilor creștinești sunt însoțite de un impresionant alai de tradiții, obiceiuri, dar și de povestiri, legende, inspirate din slujbele și sinaxarele bisericii, ca reverberație a ceea ce țăranii români ascultau și înțelegeau din Evanghelia sărbătorilor, din cântările de strană sau din predica preotului.

Praznicul Adormirii Maicii Domnului nu face rabat de la regulă: cum se putea oare ca Sfânta Maria, față de care neamul românesc a nutrit dintotdeauna o dragoste aparte, să fie trecută cu vederea? Pe lângă numeroasele creații folclorice închinate

ei (mă refer la poeziile populare cu caracter marial), memoria vie a satului românesc a plămădit o multitudine de povestiri despre modul în care Fecioara Maria s-a mutat din viața pământească, bucurându-se de „invitația” Fiului ei de a locui cu trupul în cereștile locașuri. Nu-mi propun aici o inventariere a lor, căci renumiți folcloriști au făcut-o deja încă din primii ani ai secolului XX, ci doar să le schițez în linii mari conținutul.

În general, legendele despre Adormirea Maicii Domnului păstrează adevărul credinței noastre ortodoxe, căci mai toate vorbesc despre viața prea curatei după înălțarea la cer a Fiului ei, despre ajutorul oferit de ea primelor comunități creștine formate îndată după Pogorârea Duhului Sfânt și întemeierea Bisericii. O astfel de povestire relatează povețele date de Maica Vieții, Sfinților Apostoli adunați la casa ei: „Dragi apostoli ai prea iubitului meu Fiu Iisus, iată că mi s-a apropiat și mie timpul, ca și fiecărui pământean, să părăsesc lumea aceasta, unde multe am avut de văzut și suferit, și să merg la Dumnezeul cel Preaînalt. Voi să ascultați de învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos și bine veți găsi. Iar de nu veți asculta, rău veți afla”.

Adormirea este relatată de toate aceste plăsmuiri populare și, concomitent, se menționează momentele premergătoare înmormântării: pregătirea, jelirea, prezența minunată a îngerilor și psalmodierea lor îndelungă. Nu putea fi trecută în taină nici prea îndrăzneața faptă a unui necredincios evreu care, cuprins de zavistie, a intenționat să se apropie cu gând rău de catafalcul în care se afla depus trupul cel prea sfânt al Adormitei.

Din legende ne reține atenția un aspect deosebit: cu iscusință și inspirație, creatorii populari au transferat evenimentele petrecute la Ierusalim ori în Ghetsimani acasă, în ograda, în grădina lor, metamorfozând întreg pământul românesc într-un „Ghetsimani” duhovnicesc. Întâlnim, bunăoară, referiri la pregătirea de înmormântare a Fecioarei, când natura, solidară cu Sfinții Apostoli, i-a împodobit cunoscutul „pom”, obicei rămas și păstrat cu fidelitate în tradiția românească: „Jalea și durerea, când a adormit Maica Domnului, a fost pretutindeni, că și pomii cu poamele cele frumoase s-au adunat la un loc și s-au format dintr-înșii un pom mare, care s-a pus în fruntea procesiunii cu care a fost petrecută Maica lui Iisus la mormânt. Și de aici este datină de a se duce, când se înmormântează vreun mort, un pom încărcat cu tot felul de poame înaintea acestuia”. Natura continuă să surprindă și să se alăture suferinței primei comunități creștine la Adormirea bunei lor ocrotitoare căci, „de atâta jale, până și frunzele pomilor s-au îngălbenit de durere și mâhnire”. Dar, precum bunii noștri creștini care, oricât de mult ar suferi la moartea cuiva drag, nu se lasă copleșiți de durere, ci împlinesc cu toată acribia

rânduiala pogribaniei, așa și plantele hotărnicesc să alcătuiască o gerberă și s-o dăruiască celei care își începe călătoria către Cer. Nu avem de-a face cu flori din Țara Sfântă, ci „bostanul, popușoiul, haldanul, floarea soarelui au împletit o cunună mare şi frumoasă și au pus-o pe sicriul Maicii Domnului, și astfel fu ea înmormântată. De atunci vine apoi ca în tot anul pe timpul acela, când se serbează Adormirea Maicii Domnului, perii, merii, popușoii, bostanii și haldanii se coc și se îngălbenesc”.

O sumedenie de asemenea creații populare au plăsmuit strămoșii noștri în vatra satului românesc care, iată, se dovedeşte nu doar un spațiu depozitar al valorilor spirituale, morale și culturale ale neamului, ci și o neîntrecută „academie populară” în care țăranii, cu un acut simț al perenității timpului, au creat astfel de legende, prilej de a-și exprima neclintita lor credință în nemurire, rezumând filosofia profundă a înţelegerii sensului sfânt al vieţii și al morţii. Așa cum Maica Domnului a trecut prin moarte, iar apoi a fost luată cu trupul la Cer de Fiul ei și Dumnezeul nostru, tot aşa și noi parcurge-vom același drum către locașurile cele nepieritoare.

Arhim. Mihail Daniliuc - Liturgica - Prohodul Maicii Domnului, privire istorico-liturgică

Praznicul Adormirii Maicii Domnului este marcat liturgic nu doar prin obișnuitele slujbe bisericești, ci și prin rânduirea în cadrul Utreniei - la fel ca la Utrenia din sâmbăta Paștilor - a Prohodului Maicii Domnului, o slujbă de cinstire a Adormirii Fecioarei Maria, care conține o teologie profundă, exprimată în cuvinte simple, ușor de înțeles, așezate în 188 de strofe, împărțite în trei stări.

Încântătorul imn liturgic l-a compus, pe la începutul secolului al XVI-lea, Manuel Corinteanul, profesor la școala teologică a Patriarhiei de Constantinopol. Din evlavie pentru Maica Domnului, piosul dascăl a alcătuit cunoscuta cântare luând ca model Prohodul Domnului, dar, ca particularitate, prezintă legătura duhovnicească între taina Mântuitorului Hristos și taina preaiubitei Sale Maici. Teolog fin, Manuel din Corint a arătat că această legătură spirituală nu se rezumă doar la taina Nașterii Domnului din Fecioara Maria, ci reliefează și modul în care tradiția Bisericii Răsăritene leagă taina morții și mutării în veșnicie a Preacuratei Maici de taina morții și Învierii Fiului ei, lucru evidențiat chiar din prima strofă: „În mormânt

Viață/ Ai fost pus, Hristoase,/ Și-a vieţii Maică-acum intră în mormânt/ Și se mută la viața cea de sus”.

Este interesant de reținut faptul că, deși a apărut în spațiul grecesc, acest imn liturgic a cunoscut o răspândire mai mare în spațiul slav, unde este bine știut că evlavia și cultul Maicii Domnului sunt foarte dezvoltate. În prezent, la greci, acest imn liturgic nu mai este prezent în rânduiala sărbătorii de la 15 august.

Prohodul Maicii Domnului a fost tradus în românește de Ion Pralea, sau Prale, în unele dicționare. Originar din Basarabia și, pe lângă ocupația de bază, cântând la strană, era și novice literator, traducând din limba rusă numeroase texte religioase ori compunând poezii. Spirit inventiv, „născocitor”, cum i se spunea în epocă, Ion Pralea a inventat un sistem de scriere universală, fără a fi însușit ulterior de nimeni. De aceea, contemporanii îl vedeau ca pe un personaj controversat. Referiri la scrierile și preocupările sale găsim la Timotei Cipariu, Titu Maiorescu, George Călinescu. Însuși Eminescu, în poezia „Epigonii“, citându-l printre scriitori din trecut, îl numește „Prale, firea cea întoarsă”, iar Grigore Alexandrescu îi dedică și el un vers în Satira duhului meu: „Iar de vrei să faci versuri, ia pildă de la Pralea”.

Ion Pralea a publicat Prohodul Maicii Domnului la Iași, în 1820, sub denumirea „Urmări pe mormânturi“. Ulterior, în 1869, cartea s-a retipărit sub denumirea cunoscută și astăzi, Prohodul Maicii Domnului, cu un text revizuit. O altă ediție îngrijită de protosinghelul Teofil Ionescu a fost publicată la București, în 1935. În ultimul timp, au apărut mai multe ediții, dintre care amintim pe cea tipărită de Editura Trinitas la Iași, în 1999, având un bogat cuvânt înainte alcătuit de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pe atunci Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, dar și pe cele apărute la Editura BASILICA din anii 2012 și 2014.

Revenind la imnul închinat Adormirii Maicii Domnului, să remarcăm că profesorul constantinopolitan prezintă, în starea I, într-o formă sintetică, istoria Adormirii Fecioarei, ce cuprinde vestea primită de la înger, rugăciunea Mariei în muntele Sion, venirea Apostolilor pe norii cerului, coborârea Mântuitorului, în chip nevăzut, la patul Maicii Sale, înconjurat de cetele îngerești. În mod expres se afirmă realitatea morții Născătoarei de Dumnezeu: „Mori acum și te duci/ La viața de sus […]” și „Minune prea mare/ Este a vedea/ Cum cea care Viaţa lumii născu/ Morții cei firești părtașă s-a făcut”. Așa cum am afirmat anterior, se subliniază legătura dintre Maică și Fiu de după moarte, acum Maica fiind fiica cea purtată în brațe: „Prunc fiind Iisus/ Fiul Celui de sus/ Se purta de preacuratele tale mâini/ Iar acum El poartă-n mâini sufletul tău”.

Un loc important în conținutul imnului liturgic îl ocupă atât profețiile despre acest eveniment din viața Maicii Domnului, cât și prefigurările din Vechiul Testament despre Maica Domnului: stâlpul cel de foc care i-a condus pe evrei în pustie, rugul ce nu se mistuie, scara lui Iacov, lâna înrourată a lui Ghedeon, toiagul lui Aaron și scara lui Iacov, fiind numită și pat tăinuit și neîntinat ori „carte curată în care cu trup S-a scris Cuvântul".

Starea a II-a ne-o înfățișează pe Fecioară în slava cerească, înconjurată de cetele îngerești ce-i cântă neîncetat imnuri de laudă. De aceea, credincioșii, lăudând-o împreună cu îngerii, o roagă să mijlocească pentru Biserică.

Starea a III-a arată de la început lauda de care se bucură Fecioara din partea tuturor neamurilor și limbilor pământești și cerești. Hristos coboară în chip nevăzut să ia preaiubitul suflet al Maicii Sale, subliniindu-se că moartea ei a sfințit lumea: „Astăzi lumea toată/ S-a sfințit cu totul/ Prin sfânta-ţi adormire", deoarece moartea nu a biruit-o, ea fiind Maica Vieţii: „Vie ești și-n moarte/ Fără de prihană/ Născând Viaţa lumii". Spre final, credincioșii o roagă pe Maica Domnului și a noastră, a tuturor, să nu-și înceteze mijlocirea puternică pentru noi, autorul exprimând dragostea și tandrețea cu care întreg poporul i se roagă: „Candela luminii/ Preacurată Pruncă,/ Nu ne lăsa uitării". Astfel se afirmă esența maternității sale divine, rolul lui Hristos în lume, legătura ei cu nea-mul omenesc și nădejdea tuturor pământenilor de a nu fi uitați de cea care, prin zămislirea feciorelnică și minunată a Luminătorului lumii, a scos din întuneric tot nea-mul omenesc.

Această slujbă deosebită, atât de complexă în simplitatea ei, nu reprezintă doar un mijloc de a ne manifesta iubirea și cinstirea față de Maica Domnului, ci și un prilej de a simți și a retrăi taina morții Fecioarei Maria și bucuria nădejdii în înviere.

Cătălin Acasandrei - Cum să „lăsăm sec” pentru postul Adormirii Maicii Domnului?

În tradiţia ortodoxă, înainte de începutul fiecărui post de durată, există obiceiul numit „lăsatul secului”, sub forma unei mese bogate cu alimente variate, de la care creştinii se vor abține, mai apoi, în intervalul postului.

Deși cuvântul „sec” din sintagma „lăsatul secului” este înțeles ca fiind sinonim cu ideea de uscat sau lipsit de grăsime, liturgistul Badea Cireșanu afirmă că acesta provine, mai degrabă, din deformarea expresiei „lăsatul secului”, în care „secu-lul” este chiar secolul, adică veacul, timpul secular, lumesc. Astfel, pe lângă postul alimentar, cu bucate uscate, suntem chemați să lăsăm viața seculară și preocupările noastre lumești.

Sfântul Ioan Gură de Aur, într-una din scrierile sale, spunea că atunci când postim, nu ajunge să ne abţinem de la diferite mâncăruri, ci trebuie să postim şi sufleteşte: „Există primejdia ca ţinând posturile rânduite de Biserică, să nu avem nici un folos. Din ce cauză? Pentru că ne ţinem departe de mâncăruri, dar nu ne ţinem departe de păcat; nu mâncăm carne, dar mâncăm sufletele celor săraci. Nu ne îmbătăm cu vin, dar ne îmbătăm cu pofte trupeşti. Petrecem ziua în post, dar ne uităm la lucruri ruşinoase. În felul acesta, pierdem folosul postului”.

Biserica ne învață că hrana și consumul exagerat de alimente și băuturi nu sunt scopul principal al vieții noastre și recomandă ca fiecare creștin să ţină post după sufletul şi rânduiala sa. Din păcate, mulți dintre noi ne rezumăm doar la consumul alimentelor vegetale, desi știm că postul, în profunzimea lui, înseamnă și rugăciune, şi smerenie, şi înţelegere, şi iubire față de aproapele, așa cum citim în cartea prorocului Isaia: „Nu ştiţi voi postul care Îmi place? - zice Domnul. Rupeţi lanţurile nedreptăţii, dezlegaţi legăturile jugului, daţi drumul celor asupriţi şi sfărâmaţi jugul lor. Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăposteşte în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l şi nu te ascunde de cel de un neam cu tine. Atunci lumina ta va răsări ca zorile şi tămăduirea ta se va grăbi. Dreptatea ta va merge înaintea ta, iar în urma ta slava lui Dumnezeu" (Isaia 58, 6-8).

Nu putem nega faptul că, există în jurul nostru o categorie de creștini pe care i-am putea numi, cu ghilimelele de rigoare, „urmăritori de sărbători" care așteaptă astfel de momente, precum lăsatul secului, doar ca să mănânce și să închine câteva pahare în plus - o închinare departe de cea „plăcută, cu evlavie şi cu sfială", pe care ne-o recomandă Sfântul apostol Pavel (Evrei 12, 28).

De aceea, afirmând că, prin satisfacerea poftelor și a plăcerilor culinare de lăsatul secului ne vom putea abține mai ușor de la acele alimente pe parcursul întregului post, nu facem altceva decât să ne amăgim. În realitate, persoana care nu este cumpătată într-un astfel de moment, nu va reuşi să respecte nici postul în adevărata sa dimensiune, prin înfrânarea gândurilor și a poftelor trupului, prin întărirea voinței și a pocăinței.

Așadar, înainte de postul Adormirii Maicii Domnului și la orice lăsat de sec, în general, bine ar fi să mergem pe calea de mijloc, a echilibrului, armoniei şi a discernerii, pregătind-ne într-un mod cât mai firesc pentru perioada binecuvântată care va urma. Să privim, mai degrabă, în această zi, spre cele cereşti, spre ţinta efortului nostru ascetic, spre „răsplata cea înaltă" de la Hristos şi neîntorcându-ne ochii sufletului şi ai trupului spre cele materiale şi trecătoare, după cum subliniază Sfântul Ioan Casian.

Cătălin Acasandrei - Prohodul Maicii Domnului - aspecte istorice și liturgice

În ajunul praznicului Adormirii Maicii Domnului, numit în popor și „Paştele verii", în toate bisericile și mănăstirile din țara noastră se oficiază slujba Prohodului Maicii Domnului.

Nu există slujbă în care să nu se facă rugăciuni sau cântări în cinstea Maicii Domnului. Alături de Mântuitorul, de sfinţi şi de celelalte evenimente sărbătorite în cultul ortodox, Maica Domnului este pomenită și invocată în slujba fiecărei zile liturgice (deci şi în zilele de rând) din cursul anului bisericesc, printr-o bogată imnologie (tropare, stihiri, canoane etc.)

Printre aceste imne se numără şi Prohodul Maicii Domnului, slujbă alcătuită din trei stări, care cuprinde informații de ordin istoric şi dogmatic, legate de împrejurările în care s-a săvârșit și s-a mutat la ceruri Născătoarea de Dumnezeu.

Părintele Ene Braniște notează că slujba Adormirii Maicii Domnului din Mineiul pe august a fost amplificată cu o nouă formă de pietate faţă de Sfânta Fecioară, menită să accentueze cultul de supravenerare, şi anume Prohodul Maicii Domnului. Acesta este o imitaţie a Prohodului Domnului nostru Iisus Hristos din slujba Utreniei Sâmbetei celei mari (în Triod), alcătuită de Manuel Corinteanul la începutul secolului al XVI-lea, tradusă în româneşte de Ion Pralea şi tipărită de el, împreună cu originalul grecesc, la Iaşi, în anul 1820, sub titlul „Urmări pe

mormânturi”, retipărită în 1869 şi apoi în broşuri separate, cu titlul „Prodohul Maicii Domnului”, având textul revizuit.

Generalizat mai ales în bisericile ruseşti, Prohodul Maicii Domnului se săvârşeşte în ajunul praznicului, după Vecernia mare (la parohiile unde se face doar Vecernie) sau în cadrul Utreniei (acolo unde se face Priveghere), după troparul obișnuit „Dumnezeu este Domnul”.

Conform rânduielii care a fost descrisă în ediția Prohodului Maicii Domnului din anul 2012, apărută la Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a Patriarhiei Române, după „Dumnezeu este Domnul”, strana cântă troparul praznicului, glasul I: „Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viață, fiind Maica Vieții și, prin rugăciunile tale, izbăvești din moarte sufletele noastre”.

În acest timp, preoții îmbracă felonul, se trag clopotele, se aprind toate luminile din policandru și din sfeșnice, clericii iau făclii aprinse, protosul ia și cădelnița și ies toți, doi câte doi, din Sfântul Altar, prin Ușile Împărătești, în mijlocul bisericii. Protosul începe să cânte prohodul, cădind împrejur masa cu Epitaful Adormirii Maicii Domnului și pe cei de față.

Apoi, după slujba Prohodului, preoţii şi credincioşii înconjoară biserica, în glas de clopote și toacă, purtând cu ei Sfântul Epitaf, prapuri, cruci și felinare. La început, procesiunea cu Epitaful Maicii Domnului a fost oficiată în Ierusalim, iar de aici, această practică s-a răspândit, mai apoi, în Rusia și în celelalte țări ortodoxe.

Slujba Prohodului descrie modul în care Adormirea Maicii Domnului, transformată în Înviere, devine o reală garanție a propriei noastre Învieri. Prin Adormirea Sa, Maica Domnului îi ajută și îi poartă în rugăciuni pe toți membrii Bisericii, după cum citim și în Acatist: „Bucură-te, ceea ce ești plină de dar, care întru adormirea ta nu ne lași pe noi!”

Cătălin ACasandrei - De ce trecem pe sub Epitaful Adormirii Maicii Domnului pe 14 august?

Pe data de 14 august, în ajunul marelui praznic al Adormirii Maicii Domnului, numit în popor şi „Paştele verii”, în toate bisericile mănăstirile din țara noastră se oficiază slujba Prohodului Maicii Domnului.

După modelul Prohodului Domnului nostru Iisus Hristos din Vinerea Sfintelor Patimi, în cadrul acestei slujbe, la slujba Vecerniei sau a Privegherii, se scoate în mijlocul bisericii Sfântul Epitaf cu icoana Adormirii Maicii Domnului, cântându-se troparul praznicului, pe glasul I: „Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi, prin rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre”.

Sfântul Epitaf (denumire provenită din grecescul ἐπιτάφιος - compus din ἐπι care se traduce prin „pe” sau „deasupra” și τάφιος, „mormânt”) este un obiect de cult dreptunghiular, confecționat din in sau mătase, pe care este pictată sau brodată scena punerii Domnului în mormânt sau a Adormirii Maicii Domnului. În unele cărți de cult sau manuale de tipic bisericesc, Sfântul Epitaf mai este numit și „aer”.

Liturgiștii explică această denumire arătând că, inițial, „aerul” era un acoperământ ușor care acoperea darurile din motive strict practice, fiind numit adesea și „nor” sau „voal”. Mai apoi, această pânză a început sa fie împodobită cu diferite simboluri și reprezentări precum plânsul Maicii Domnului de la mormânt, mielul înconjurat de îngeri etc. Astfel, aerul s-a transformat, cu timpul, în Epitaf.

În multe zone din ţara noastră, credincioșii trec pe sub masa pe care este așezat Epitaful Adormirii Maicii Domnului, rememorând astfel Jertfa unică a lui Hristos, care a ridicat-o la cer pe Născătoarea de Dumnezeu, cinstind astfel neamul nostru omenesc.

De asemenea, conform tradiției, trecerea credincioșilor pe sub Sfântul Epitaf simbolizează, într-un fel, și o imitare a intrării în mormântul Maicii Domnului, spațiul în care a fost așezat, pentru scurt timp, trupul neînsufleţit al Fecioarei Maria. Așa cum mormântul şi moartea nu au putut-o ţine pe Maica Vieţii, și trupurile noastre se vor ridica din morminte și noi vom învia, spre bucurie veșnică - Adormirea Maicii Domnului transformată în Înviere fiind o reală garanție a propriei noastre Învieri.

După slujba Prohodului, preoţii şi credincioşii înconjoară biserica, în glas de clopote și toacă, purtând cu ei Sfântul Epitaf, prapuri, cruci și felinare. La început, procesiunea cu Epitaful Maicii Domnului a fost oficiată în Ierusalim, unde Prohodul se cântă în timpul privegherii de toată noaptea pentru sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. De aici, această practică s-a răspândit, mai apoi, în Rusia și în celelalte țări ortodoxe.

Dacă, în Vinerea mare, Sfântul Epitaf este aşezat pe Sfânta Masă din Altar și rămâne aici până la Vecernia Praznicului Înălţării Domnului, după care este ridicat şi așezat în locul în care se păstrează în restul anului, acest lucru nu se întâmplă și pe 14 august.

Astfel, conform Anuarului Liturgic și Tipiconal pe anul 2019, apărut la Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, având în vedere că Sfânta Masă reprezintă Mormântul lui Hristos și nu al Maici Domnului, la întoarcerea din procesiune, Epitaful Adormirii Maicii Domnului nu este aşezat pe Sfânta Masă, cum se obișnuiește în unele locuri, ci este dus înapoi, în locul în care este expus sau depozitat în timpul anului. Aşezarea lui pe Sfânta Masă nu are nici o justificare teologică.

Pr. ic. dr. Grigore-Alexandru Meșteroaie - Theologica - Taina Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, o școală despre moarte

Praznicul Adormirii Maicii Domnului reliefează preacinstirea acordată de Biserică Maicii Domnului și în același timp cuprinde perspective legate de cel mai sigur lucru din viață: moartea. Sfârșitul pământesc al vieții, neprivit prin lentila firească a credinței autentice, denotă absurdul, teroarea și neîmplinirea, factori ce clatină serios abordarea creștină a morții. Adormirea Maicii Domnului, sărbătoare Mariologică a finalului de an bisericesc, poartă cu sine dimensiunea profundă a vieții prin imperiosul gând la moarte ce este surprins în mod tainic de această sărbătoare.

Pentru a evidenția caracterul sacru al vie-ții și perspectiva creștină față de moarte, Biserica numește această sărbătoare cu un termen ce învăluie o veritabilă taină a morții: adormirea. Prin acest cuvânt suntem provocați să privim, și mai ales să gândim, moartea ca pe o stare de repaus, de așteptare a dimineții veșnice a învierii.

Dacă adormirea trupească, firească, este menită să revigoreze trupul de ostenelile de peste zi, moartea poate deveni prilej de revigorare a realităților pe care le propovăduiește credința creștină. Pentru oamenii aleși de Dumnezeu, în care Acesta Își face sălaș în diferite chipuri, moartea nu reprezintă o stare amorțită, ci una dinamică în care legătura lor cu viața pământească tinde să fie, în unele cazuri, foarte concret simțită. Cinstirea sfinților și îndeosebi prea cinstirea Maicii Domnului accentuează legătura dintre viață și moarte, lămurind înțelesurile referitoare la taina vieții și morții lor. Se naște astfel o adevărată școală în care materia principală de studiu o constituie viața și continuarea acesteia dincolo de mormânt.

Înainte-prăznuirea Adormirii Maicii Domnului, școala trecerii și a mutării

Slujba praznicului Adormirii Maicii Domnului, regăsită în Mineiul pe luna august, este precedată de o zi specială de înainte-prăznuire ce subliniază importanța sărbătorii tocmai prin pregătirea acesteia cu o anticameră menită să-l adapteze şi să-l introducă pe cel credincios în atmosfera tainică a prea cinstirii Fecioarei Maria la momentul trecerii sale din această lume: „În chimvale să glăsuim, în cântări să strigăm, începând Înainte-prăznuirea cea de mutare, și cântări deasupra gropii luminat să cântăm. Că Maica lui Dumnezeu, sicriul cel cu totul de aur, se gătește acum să treacă de pe pământ la cele de sus, la strălucirea cea pururea vie și dumnezeiască mutându-se" (prima stihiră de la Vecernia Înainte-prăznuirii Adormirii Maicii Domnului, 14 august).

Doi termeni pot sintetiza înțelesul acestei zile: trecere și mutare. Aceștia se vor regăsi treptat și în celelalte alcătuiri imnografice, atât ale slujbei de înainte-prăznuire, cât și în ziua praznicului însuși: „Toată firea pământenilor să dănțuiască; că iată Fecioara, fiica lui Adam, la cer se mută" (a doua stihiră de la Stihoavna zilei); „Popoare înainte dănțuiți, din mâini bătând cu credință și cu dragoste vă adunați astăzi bucurându-vă și luminat cântând toți cu veselie. Că Maica lui Dumnezeu urmează să treacă de la cele pământești la cele de sus cu prea mărire" (troparul Înainte-prăznuirii): „Minunate sunt tainele tale curată: Celui de Sus scaun te-ai arătat, Stăpână, și de pe pământ la cer te-ai mutat astăzi" (a doua stihiră de la Vecernia praznicului). Trecerea și mutarea devin astfel cuvintele-cheie spre înțelegerea creștină a morții. Chiar dacă acești termeni presupun și o despărțire, fapt ce întristează într-o primă etapă, ei au menirea de a argumenta o realitate de dincolo de mormânt, realitate înnobilată de o considerabilă taină.

Taina lumii nevăzute

Troparul acestui praznic introduce legătura lumii nevăzute cu cea văzută: „Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit de Dumnezeu Născătoare, mutatu-te-ai la Viață, fiind Maica Vieții, și prin rugăciunile Tale, izbăvești din moarte sufletele noastre". Caracterul aparte al mijlocirii Maicii Domnului, întărit tocmai prin această trecere la cele veşnice, este surprins magistral. Implicarea Fecioarei Maria în viața credincioșilor devine lucrătoare prin această chemare a sufletului ei în lăcașurile cele cerești. Ca una ce a fost aleasă ca Născătoare a Domnului nostru Iisus Hristos, Maica Domnului primește, la trecerea ei în veșnicie, darul de a mijloci pentru oameni înaintea lui Dumnezeu. Legătura dintre lumea nevăzută și cea văzută devine posibilă: „A ta Adormire măresc: Stăpâniile, Scaunele, Căpeteniile, Domniile, Puterile, Heruvimii și Serafimii. Se bucură pă-

mântul, înfrumusețându-se cu dumnezeiască mărirea ta. Înaintea ta cad împărații, cu arhanghelii și cu îngerii, cântând: Cea plină de har, bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă!”

Accesibilitatea oamenilor către lumea nevăzută este înlesnită de trecerea în veșnicie a Maicii Domnului. Lucrarea ei mijlocitoare se împlinește: „Fericiți suntem și noi folositoare pe tine avându-te, că ziua și noaptea te rogi pentru noi, iar tăria poporului tău cu rugăciunile tale se întărește” (fragment din Ipacoi, Utrenia praznicului).

Iată cum Adormirea Maicii Domnului dezvăluie realitatea lumii nevăzute din care activează mijlocitor prea curata Maică. Cuvintele de mai sus pot certifica autenticitatea lumii nevăzute, precum și influența persoanelor de acolo asupra celor de aici, de pe pământ. Însă la profunzimea acestor gânduri se poate ajunge numai printr-o credință cu adevărat autentică, necesară fiecărui om care își dorește o limpezime a rostului vieții sale. O lume care se termină în moarte devine o lume chinuită, fără sens. Acumulările de tot felul de pe parcursul vieții, dar mai ales cele legate de împlinirile sau năzuințele duhovnicești se cer înnobilate cu astfel de gânduri prin care lumea nevăzută pare a-și ridica vălul tainic spre a se face prezentă și cunoscută.

Adormirea Maicii Domnului oferă astfel prilejul fiecăruia de a fi conștient de această realitate a lumii nevăzute, de a înțelege perspectiva creștină față de moarte și a beneficia de mijlocirea Fecioarei Preasfinte.

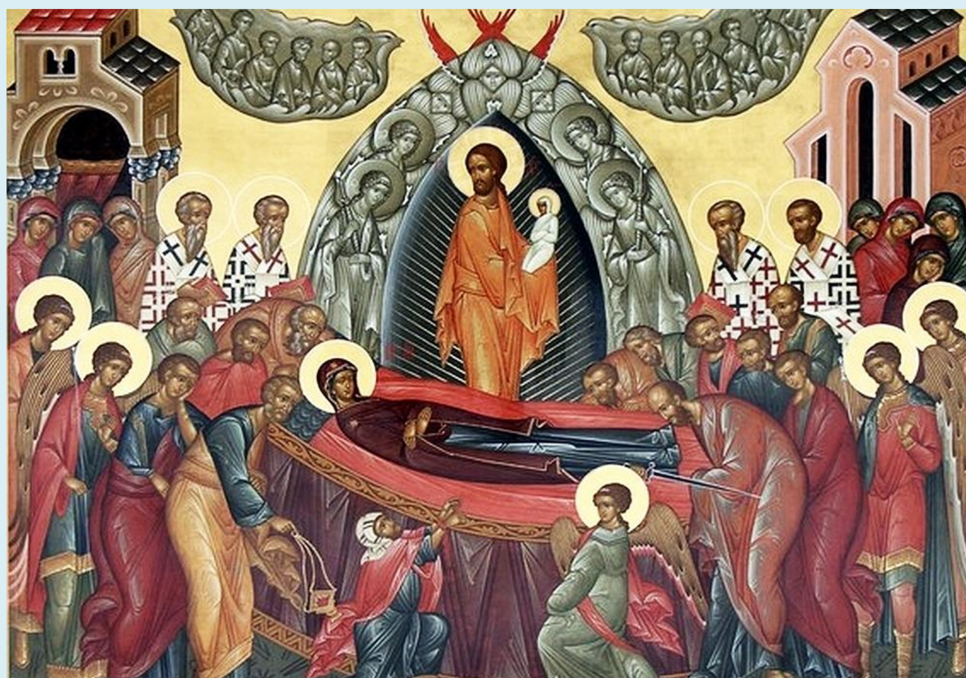
Un alt fel de pedagogie

În marea Lui iubire de oameni, Dumnezeu permite ca noi, cei vii și dornici de o legătură autentică cu El, să cunoaștem, fie și în parte, tainele lumii nevăzute. A intui faptul că persoane aparte din istoria mântuirii pot contribui consistent la desăvârșirea noastră reprezintă un prim pas al actului pedagogic lăsat de Dumnezeu la îndemâna oamenilor. A gândi moartea ca o etapă din care rezultă o revelare a nevăzutului, precum și potențiala mijlocire a celor aleși de Dumnezeu pentru cei credincioși reprezintă o altă treaptă la care suntem chemați să medităm și să acționăm creștinește. Perspectiva ce se deschide odată cu înțelesurile Adormirii Maicii Domnului îmbogățește tezaurul ancestral al credinței. Moartea nu mai devine, din acest punct de vedere, înspăimântătoare sau înfricoșătoare, ci dezvăluie șansa ascuțirii simțurilor duhovnicești pentru a întrezări realități pe care suntem tentați să nu le luăm în seamă, fiind prea tributari unui mod de viață strict pământesc. Școala creștină despre moarte trebuie să cuprindă astfel de gânduri

extrase din manifestarea cultică a credinței. Curajul de a mărturisi moartea ca perspectivă a cunoașterii lumii nevăzute cu toate mijlocirile ce pot rezulta din ea poate fi alimentat numai printr-o angajare sinceră pe acest drum al căutării lui Dumnezeu, brăzdat de multe încercări cu rol pedagogic. A rămâne credincios acestor valori poate echivala cu o adevărată sănătate duhovnicească, în special în zilele noastre, când moartea tinde să ne înspăimânte mai mult decât este cazul.

Adormirea Maicii Domnului se propune așadar a fi o școală despre înțelesurile morții, o școală a realității mijlocirii Fecioarei Maria pentru noi: „Înălțându-ți mâinile cu care ai îmbrățișat pe Dumnezeu trupește, ceea ce ești cu totul fără de prihană, ai zis cu îndrăzneală ca o maică către Cel pe care L-ai născut: Pe cei pe care mi i-ai dat mie în veci îi păzește, că strigă către Tine: Pe Făcătorul singur să-L lăudăm cei mântuiți și să-L prea înălțăm în veci” (al treilea tropar de la cântarea a opta a Canonului praznicului Adormirii Maicii Domnului).

Protos. lect. dr. Nicolae M. Tang - Adormirea Maicii Domnului reflectată în imnele praznicului

Praznicul Adormirii Maicii Domnului este cea mai mare sărbătoare închinată Născătoarei de Dumnezeu. În această zi, „Maica Vieții”, cea care a născut trupește Viața lumii, se mută din viața aceasta stricăcioasă la viața cea nestricăcioasă și veșnică.

Dacă ne uităm atent la slujba din ziua praznicului vedem evenimentul acesta înfățișat pe larg, mai ales în partea istorică a lui. Acest lucru urmărim în articolul de față, lăsând deoparte semnificațiile teologice și mistice ale praznicului. Însă, înainte de a înfățișa acest lucru trebuie să precizăm că toate informațiile de natură istorică ale acestui eveniment imnografii le-au cules din Tradiția Bisericii și scrierile Sfinților Părinți.

Iată și o prezentare cronologică potrivit imnografiei zilei din 15 august.

Când i s-a apropiat sfârșitul, Maica Domnului se afla în satul Ghetsimani: „...veselește-te Ghetsimani, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă” (Stihira I de la Vecernia mare, Mineiul pe August, ziua 15). Aceeași informație o găsim și în Luminânda praznicului, unde Maica Domnului, prin gura imnografului, cheamă pe apostoli să-i îngroape trupul: „Apostoli de la margini adunându-vă aicea, în satul Ghetsimani, îngropați trupul meu” (Luminânda din rânduiala Utreniei, Mineiul pe

August, ziua 15). Ucenicii Domnului erau răspândiți la propovăduire, însă prin voia dumnezeiască au fost aduși în chip neobișnuit în casa Maicii Domnului: „Cu voia cea dumnezeiește stăpânitoare, de pretutindeni purtătorii de Dumnezeu apostoli au fost ridicați pe nori și aduși pe sus” (Stihira pe 8 glasuri de la Slavă... Și acum... din rânduiala Vecerniei mari, Mineiul pe August, ziua 15).

Se precizează și numele celor mai importanți apostoli, precum Iacov și Petru: „Când te-ai dus, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, la Cel ce S-a născut din tine în chip de negrăit, fost-au de față Iacov, fratele lui Dumnezeu și întâiul ierarh, și Petru, cel mai de cinste între apostoli și vârful cuvântătorilor de Dumnezeu...” (Stihira Stihoavnei de la Slavă... Și acum... din rânduiala Vecerniei mari, Mineiul pe August, ziua 15).

Scopul acestei minunate întruniri a apostolilor a fost acela de a îngropa cu cinstea cuvenită trupul Maicii Domnului: „Prea cinstita împreunare a înțelepților apostoli s-a adunat în chip minunat să îngroape cu prea mărire trupul tău cel prea curat, de Dumnezeu Născătoare, prea lăudată...” (Sedealna I din rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15). Căci și prea curata Fecioară avea fire muritoare ca una ce se născuse după legile firii și se cădea deci a primi odihnă: „Din coapse muritoare ieșind, curată, cu firea asemenea fiind, odihnă ai primit” (Cântarea a 2-a, Peasna I, al doilea rând de canoane din rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15).

După ce Preasfânta Fecioară și-a pus „sufletul cel fără prihană în mâinile Fiului său” (Stihira IV de la Litie din rânduiala Vecerniei mari, Mineiul pe August, ziua 15), adunarea apostolilor au dus să îngroape trupul ei „cel de viață începător și de Hristos primitor” (Stihira pe 8 glasuri de la Slavă... Și acum... din rânduiala Vecerniei mari, Mineiul pe August, ziua 15).

Împreună cu apostolii s-au aflat și mulțimile îngerilor, cântând împreună cu ei și petrecând dumnezeiescul ei trup: „Cu aceia împreună au cântat și mulțimile îngerilor, lăudând cu cinste mutarea ta” (Sedealna I din rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15). Sau în alt loc găsim: „Petrecut-au cetele celor fără de trup în Sion dumnezeiescul tău trup cel ce mergea la cer” (Cântarea întâi, Peasna I, primul rând de canoane din rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15).

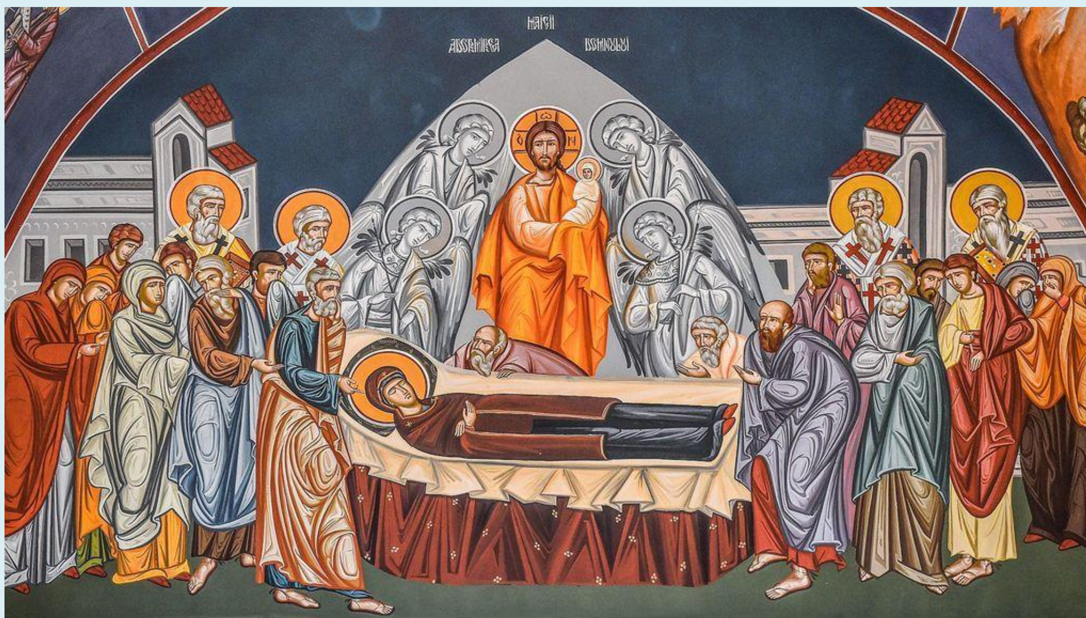
În vreme ce convoiul se îndrepta spre locul mormântului, un evreu cuprins de furie s-a repezit să răstoarne trupul Maicii Domnului de pe năsălie. Este vorba de mai-marele preoților iudei, pe nume Atonie (Meliton de Sardes, De transitu Virginis Mariae, cap. XII, PG 5, 1236). Atunci s-a petrecut un lucru neobișnuit, în acea clipă îndrăznețul a fost pedepsit tăindu-i-se mâinile de către un înger: „Apucat-a

înainte judecata lui Dumnezeu aducând tăierea mâinilor batjocoritoare ale celui îndrăzneț, păzind în slava dumnezeirii cinstea chivotului celui însuflețit, în care Cuvântul trup S-a făcut” (Cântarea a 3-a; Peasna I, al doilea rând de canoane din rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15).

Fiind ferit de stricăciune, trupul Maicii Domnului nu a rămas în mormânt, ci a fost mutat la cer de către Hristos, Fiul ei. Astfel, moartea Născătoarei de Dumnezeu a fost „adormire fără de moarte” (Stihira Laudelor de la Slavă... Și cum..., rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15), o trecere de la cele vremelnice la cele dumnezeiești și netrecătoare: „La viața cea pururea veșnică și mai bună, moartea ta a fost trecere, curată, din cea vremelnică la cea dumnezeiască cu adevărat și netrecătoare mutându-te, Preacurată, vezi întru veselie pe Fiul și Domnul tău” (Cântarea a 2-a, Peasna IV, primul rând de canoane din rânduiala Utreniei, Mineiul pe August, ziua 15).

Putem constata așadar o expunere exactă și amănunțită a acestui eveniment crucial din viața Maicii Domnului și putem conchide, în același timp, profunda evlavie pe care Biserica o are față de Maica Domnului, evlavie exprimată magistral de imnografii Bisericii.

Pr. Dinu Ionuț-Ștefan - Theologica - Praznicul fericitei Adormiri a Maicii Domnului

În fiecare an, la data de 15 august, Biserica Ortodoxă aduce Maicii Domnului prinos de recunoștință și preacinstire cu prilejul praznicului fericitei sale adormiri sau a mutării sale din viața pământească spre Patria cerească, unde a primit cel mai de cinste loc, de-a dreapta Fiului Său preaiubit (icoana Deisis). Orice bun creştin ştie că Maica Domnului este cea mai vrednică de cinstire femeie care a trăit vreodată pe pământ, căci de bunăvoie a primit vestea binecuvântată că va fi Născătoare de Dumnezeu, prin acceptarea smerită a cuvintelor Arhanghelului Gavriil: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Luca 1, 38).

Cinstirea Maicii Domnului a început încă din viața sa pământească, prin cuvintele aceluiași Arhanghel Gavriil: „Bucură-te, ceea ce ești plină de dar, Marie, Domnul este cu tine!” Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, a cinstit-o și chiar ne-a învățat cum să o numim: „Maica Domnului”, moment în care însăși Fecioara Maria a profețit: „Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca 1, 48). Pruncul Ioan, aflat încă în pântecele maicii sale, „a săltat de bucurie” atunci când Maria a vizitat-o pe verișoara sa Elisabeta.

Domnul Hristos a cinstit-o în chip deosebit pe Maica Sa, fiindu-i supus și ascultător în vremea copilăriei, iar mai târziu, la Cana Galileei, i-a împlinit rugăciunea, săvârșind minunea înmulțirii vinului, datorită stăruinței Maicii Sale. Poporul a preţuit-o încă din vremea existenţei pământești a Fiului ei și Mântuitorului nostru.

O ştim din spusele femeii anonime pomenite în Evanghelia după Luca: „Fericit este pântecele care Te-a purtat şi sânii de la care Te-ai hrănit!” La auzul vorbelor femeii, Domnul a întărit afirmația ei: „Așa este!” Chiar răstignit pe cruce fiind, Domnul Hristos a avut grijă ca Maica Sa să rămână în grija ucenicului Său iubit, Sfântul Apostol Ioan, căruia i-a spus: „Iată mama ta!” (Ioan 19, 27).

Deși detaliile despre viața Sfintei Fecioare Maria sunt mai degrabă trecute sub tăcere de Sfinții evangheliști, evident datorită marii sale smerenii, din Sfânta Tradiție știm că în preajma adormirii sale, care i-a fost descoperită de îngerul Domnului, toți Sfinții apostoli, mai puțin Toma, s-au adunat pentru a o conduce pe ultimul drum din viața pământească pe cea care Îl născuse pe Mântuitorul lumii. Iar apoi, când a sosit și Sfântul Toma după câteva zile, s-a descoperit minunea ridicării la cer a trupului Preasfintei Fecioare.

Pentru aceste dovezi de netăgăduit ale vieții fără prihană a Maicii Domnului, Biserica a hotărât la Sinodul al 3-lea Ecumenic din anul 431, de la Efes, ca toți creștinii să îi acorde prea cinstire sau supravenerare, cult situat imediat pe următoarea treaptă după cel de adorare acordat lui Dumnezeu și Preasfintei Treimi și desigur superior celui acordat sfinților, Sfintei Cruci, icoanelor și sfintelor moaște.

Însă nu acum a început prea cinstirea ei, căci cultul Maicii Domnului a fost pururea prezent, încă din Biserica primară. Sfântul Dionisie Areopagitul, furnizând un important indiciu despre acest sentiment obștesc al tuturor creștinilor, spunea: „Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu că nu mi s-a părut lucru de crezare că, afară de Dumnezeu, să mai fie cineva plin de atâta putere sufletească şi de atâta har dumnezeiesc. Iau martor pe Dumnezeu că, dacă n-aș fi avut în minte şi în inimă învățătura dumnezeiască, aș fi socotit pe Fecioara ca pe adevăratul Dumnezeu şi i-aș fi dat închinăciunea care se cuvine numai adevăratului Dumnezeu, pentru că mintea omenească nu-şi poate închipui mai înaltă mărire, cinste şi frumusețe sufletească decât aceea pe care am văzut-o eu”.

Și mulți alți Sfinți părinți ne aduc prinos de mărturii despre cinstirea Maicii Domnului: Sfântul Ignatie al Antiohiei (†107) afirmă în nu mai puțin de cinci locuri în operele sale pururea fecioria Născătoarei de Dumnezeu, Sfântul Iustin Martirul și Filosoful († 160) arată alături de pururea feciorie și maternitatea ei divină și o numește noua Evă, iar Sfântul Efrem Sirul, trăitor în secolul al IV-lea, a alcătuit o frumoasă rugăciune către ea: „PreaSfântă Doamnă, Maica lui Dumnezeu,

singura prea curată, sfințește gândurile mele, stăpânește-mi simțurile, pornirile, dă-mi înțelepciune”.

Sfântul Ambrozie al Mediolanului ne spune că fecioarele care intrau în mănăstiri o luau ca pildă, considerând-o chipul desăvârșit al fecioriei.

Biserica ne îndeamnă la slujbele sale să o pomenim pe Maica Domnului când auzim: „Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, mărita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria cu toți sfinții să o pomenim“. În această scurtă alcătuire liturgică sunt cuprinse șapte atribute ale Maicii Domnului, pentru care i se cuvine prea cinstire, de aceea credincioșii răspund cu o rugăciune: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!“

Îndemnul să o mărim pe Maica Domnului îl primim și când ni se spune: „Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim“, la slujba Utreniei.

De cele mai multe ori, la acest îndemn răspundem cu o alcătuire din veacul al VIII-lea, scrisă de Cosma Melodul și care s-a răspândit în sfânta noastră Biserică: „Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim“.

Maica Domnului este modelul desăvârșit al oricărei femei creștine, dar și al tuturor mamelor credincioase. Ea și-a iubit Fiul dumnezeiesc cu toată ființa și i-a fost alături chiar și când era răstignit pe cruce. Sfântul și dreptul Simeon, cel care L-a întâmpinat pe Pruncul Iisus la templu pe când avea numai 40 de zile, a profețit despre acest moment sfâșietor din viața Sfintei Fecioare, spunând că prin sufletul ei va trece sabie. Ce durere poate fi mai mare decât să îți vezi fiul murind? Dar nu numai atât, Maica Domnului este modelul rugăciunii isihaste și al fecioriei neîntinate, întrucât de la vârsta de trei ani când a fost adusă la templu de Sfinții săi părinți Ioachim și Ana a trăit în rugăciune neîncetată și viață feciorelnică, de aceea a și fost aleasă ca fiind cea mai curată și vrednică fecioară pentru a naște pe Fiul lui Dumnezeu.

Dar, mai presus de toate, creștinii din toate locurile și timpurile au simțit că Maica Domnului este grabnic ascultătoare a rugăciunilor oricărui om care o cheamă spre ajutor cu credință, iar Domnul Iisus Hristos nu o poate refuza pe iubita Sa Maică, așa cum vedem și din minunea de la nunta din Cana Galileei.

Un mare sfânt rus al secolului XX, pr. Ioan de Kronstadt, spune că așa cum în timpul vieții pământești Maica Domnului a avut o inimă gingașă și extrem de compătimitoare, gata să ajute oricând, după fericita ei adormire, a primit posibilitatea de a auzi fiecare oftat care ajunge la ea de pe pământ, de a arăta în orice loc puterea și ajutorul ei făcător de minuni.

Iar marele nostru teolog, părintele Dumitru Stăniloae, exclamă: „Câtă umanitate nu aduce prezența Sfintei Fecioare în viața creștinului!... căci în cer este o Maică ce stă alături de Dumnezeu având, pe de o parte, prin bunăvoința Lui, autoritate de Maică asupra Lui când se roagă pentru noi, iar pe de altă parte, duioșie de Maică pentru greutățile noastre”.

Încheiem aceste smerite gânduri privitoare la Preasfânta Fecioară cu inspiratele cuvinte ale marelui duhovnic de la Sâmbăta de Sus, arhim. Teofil Părăian, din cartea sa Maica Domnului, Raiul de taină al Ortodoxiei: „Toate bucuriile credinţei noastre, toate bucuriile creştine: bucuria de Domnul Hristos, bucuria de învăţătura Domnului Hristos, bucuria din Jertfa Domnului Hristos, bucuria din Învierea Domnului Hristos, bucuria din Înălţarea la Cer a Domnului Hristos, bucuria din gândul la cea de-a doua venire a Domnului Hristos, bucuria din tot ce ştim despre Domnul Hristos vin prin Maica Domnului”.

Să nu uităm ca în fiecare zi să aducem și noi slavă și mulțumire celei care fără de prihană a născut pe Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul nostru, Maica lui Dumnezeu și Maica noastră a tuturor.

Pr. Dinu Ionuț-Ștefan slujește
la Parohia „Înălțarea Domnului“,
Protoieria Sector 4 Capitală

Raluca Prelipceanu - Reprezentări timpurii ale Adormirii Maicii Domnului

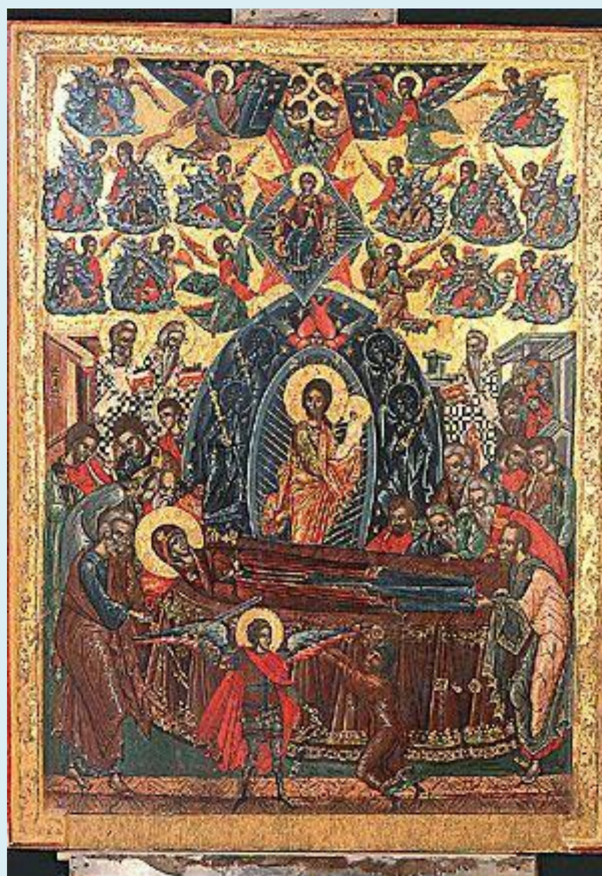

Începând cu secolul al IV-lea, găsim reprezentări ale Adormirii Maicii Domnului, una dintre acestea aflându-se pe un sarcofag, la Zaragoza, şi o alta într-o bazilică din Georgia. Abia în timpul domniei lui Mauritius (592-602), Adormirea Fecioarei Maria a devenit o sărbătoare general acceptată.

Începând cu secolul al IX-lea, tema apare mai frecvent reprezentată. Icoana Adormirea Maicii Domnului este fidelă textului și oferă un model după care orice creştin ar trebui să se pregătească pentru trecerea la viaţa cea veşnică: cu rugăciune, lumânarea aprinsă şi binecuvântând pe cei dragi.

O icoană a Adormirii Maicii Domnului, pictată către sfârșitul secolului al XIII-lea, începutul secolului -al XIV-lea, provine din Rusia și -se află, în prezent, la Muzeul Icoanelor din Recklinghausen, Germania. Ea are două axe: cea orizontală este dominată de Maica Domnului adormită, iar cea verticală, de figura lui Iisus Hristos. Maica Domnului se află în centrul compoziției, întinsă pe un sarcofag, cu mâinile încrucișate pe piept. Iisus Hristos, care ține pe brațul stâng sufletul Maicii Domnului, reprezentat ca un prunc nevinovat, se află în centru, în poziție verticală. Figura Sa este înscrisă într-o mandorlă. De jur împrejur sunt mai multe personaje, printre care apostolii lui Hristos. Apostolul cu barbă albă, aplecat deasupra Maicii Domnului, este Sfântul Ioan Teologul, la capul ei se află Sfântul Petru, apostolul iudeilor, iar la picioare, Sfântul Pavel, apostolul neamurilor. De cealaltă parte, se află un sfeșnic cu trei lumini. De o parte și de cealaltă a mandorlei lui Hristos, se

află doi episcopi. Amândoi ţin în mână cărţi. De jur împrejurul mandorlei se află patru îngeri, iar deasupra un serafim cu șase aripi. Cei doi îngeri din partea de sus sunt Arhanghelii Mihail și Gavriil. La extremitățile icoanei sunt reprezentate, de o parte și de alta, clădiri. În partea de jos, se află două personaje, unul dintre ele are mâinile întinse către sarcofag, este vorba de preotul iudeu Athonie, după alte versiuni acesta se numea Ruben sau Iehonias, care vrea să răstoarne sarcofagul. Pe al doilea personaj îl putem identifica datorită aripilor ca fiind un înger, iar sabia şi veşmântul roșu îl indică pe Arhanghelul Mihail, care se pregătește să îl pedepsească pe cel care vrea să profaneze trupul Maicii. Însă, important nu este numele personajelor, ci însemnătatea gestului de care este legată o primă minune săvârşită de Maica Domnului după Adormirea sa.

Conform tradiţiei, în momentul morţii, Maica Domnului se afla la Ierusalim, în casa apostolului Ioan de pe Sion, unde avusese loc şi Pogorârea Duhului Sfânt. Icoana are la bază nişte scrieri apocrife despre viaţa Maicii Domnului.

Trei scrieri apocrife au influenţat cel mai mult dezvoltarea iconografiei Adormirii: Tratatul Sfântului Ioan Teologul despre Adormirea Maicii Domnului, denumită şi

Cartea Sfântului Ioan evanghelistul; Despre Adormirea Maicii Domnului şi pururea Fecioarei Maria, o scriere a episcopului Ioan al Tesalonicului din secolul al VII-lea; De Transitu Beatae Mariae Verginis, o scriere a lui Pseduo-Iosif din Arimateea. Cele trei scrieri au, în mare, acelaşi conţinut, cu mici diferenţe.

Una dintre scrierile care sinte-tizează aceste apocrife este cea a Sfântului Ioan Damaschin, din secolele VII-VIII. Acesta a aflat povestea de la Iuvenalie, arhiepiscopul Ierusalimului: Maica Domnului a fost înştiinţată de Arhanghelul Gabriel pe Golgota de moartea sa apropiată. Acesta i-a dăruit o ramură de finic. La aflarea veştii, Maica Domnului i-a chemat la ea pe Iosif din Arimateea şi pe alţi discipoli ai Domnului, pe care i-a înştiinţat de sfârşitul ei apropiat. Ea s-a rugat Domnului să i-l trimită pe apostolul Ioan, iar Sfântul Duh i l-a adus pe acesta din Efes. Atunci ea a oferit jertfa tămâierii, iar Ioan a auzit o voce din cer care a pronunţat: „Amin!” Maica Domnului a înţeles că acel amin anunţa sosirea apostolilor şi a discipolilor lui Hristos şi pe cea a puterilor îngereşti.

Aceştia s-au adunat într-un număr mare, venind ca vulturii pe norii cerului ca să o asculte. Maica Domnului a dat slavă lui Dumnezeu pentru că i-a ascultat rugăciunea şi le-a vorbit despre sfârşitul ei. Atunci a sosit, adus de Duhul Sfânt, şi apostolul Pavel, împreună cu discipolii săi, Dionisie Areopagitul, Ierotei, Timotei şi alţii dintre cei 70 de discipoli. Ea i-a chemat pe nume pe fiecare în parte, i-a binecuvântat şi i-a întărit în încercările pe care aveau să le întâmpine.

Apoi a sosit ceasul al treilea, când avea să adoarmă. Câteva lumânări ardeau. Cei prezenţi au înconjurat patul ei, aducând laudă Domnului. Ea s-a rugat, pregătindu-se de adormire.

Dintr-odată lumina neînserată a dumnezeieştii slave a început să strălucească, lumânările pălind în comparaţie cu aceasta. Toţi care au văzut-o s-au înfricoşat. Din cer a coborât Însuşi Hristos, Împăratul Slavei, înconjurat de cetele îngerilor şi ale arhanghelilor, precum şi de sufletele drepţilor şi profeţilor Vechiului Testament.

La vederea Sa, Maica a exclamat: „Măreşte sufletul meu pe Domnul şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, pentru că a căutat spre smerenia roabei Sale” (Luca 1, 46-48) şi, îndreptându-se către El, s-a plecat în faţa Lui, iar Acesta a binecuvântat-o. Fără să sufere trupeşte, ca şi cum ar fi fost adormită, Fecioara şi-a dat sufletul în mâinile Fiului şi Dumnezeului ei.

Atunci îngerii au început să cânte: „Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine, binecuvântată eşti tu între femei! Căci iată, Împărăteasa tuturor, dumnezeiasca fiică, a venit. Ridicaţi porţile şi pe aceasta preafrumos o primiţi, pe Maica Luminii cea pururea fiitoare, că printr-însa s-a făcut mântuire la tot neamul omenesc, pre care a lăuda nu putem şi acesteia a da cinste vrednică cu neputinţă este” (Slavă la Stihiri la Vecernia Adormirii).

Hristos a primit în braţele Sale sufletul Maicii, pe care l-a înfăşurat. Porţile Raiului s-au deschis şi, la întâmpinarea sufletului Maicii Domnului, heruvimii şi serafimii i-au adus slavă, plini de bucurie. Faţa Maicii strălucea de slava dumnezeieştii feciorii şi din trupul său ieşea o mireasmă plăcută.

Sărutându-i trupul neprihănit, discipolii s-au umplut de har şi bucurie duhovnicească. Apostolii Petru, Pavel şi Ioan au purtat sicriul pe umerii lor. Procesiunea s-a oprit în grădina Ghetsimani. Necredincioşii din Ierusalim s-au plâns marelui preot şi scribilor. Preotul iudeu Athonie a vrut să răstoarne patul pe care odihnea Maica, dar un înger nevăzut i-a retezat mâinile. Athonie s-a pocăit şi a mărturisit măreţia Maicii lui Dumnezeu. S-a vindecat şi s-a alăturat cortegiului funerar. Când procesiunea a ajuns în grădina Ghetsimani, toţi au sărutat trupul Fecioarei pentru ultima dată.

Icoana Adormirii Maicii Domnului este fidelă textului și oferă un model după care orice creştin ar trebui să se pregătească pentru trecerea la viaţa cea veşnică, cu rugăciune, lumânarea aprinsă şi binecuvântând pe cei dragi. Ca şi icoana Învierii, şi icoana Adormirii exprimă credinţa în Înviere. Maica Domnului este primul om care, după Noul Legământ, se mută cu tot cu trupul la cer.

O altă icoană a Adormirii Maicii Domnului provine de la Mănăstirea Humor şi datează din prima jumătate a secolului al XVI-lea, fiind una dintre cele mai vechi icoane românești. Îi vedem pe apostoli venind pe norii cerului și pe trei dintre ierarhi.

Prezența episcopilor la Adormire este atestată în două tradiții apocrife, care se dezvoltă în paralel și converg. În tratatul dionisian Despre numele divine se povestește cum Dionisie, Ierotei și Iacov se întâlnesc cu alții pentru a contempla „trupul, sursă a vieții și locaș al divinității”.

Chiril de Scythopolis, în secolul al VI-lea, sugerează că pasajul se referă la Adormirea Fecioarei, iar Andrei al Cretei îl adaugă între episcopii prezenți şi pe Timotei.

Sfinţii episcopi reprezentaţi de obicei în icoană sunt Iacov, ruda Domnului, Dionisie Areopagitul, Timotei şi Ierotei. Aici sunt reprezentaţi numai doi dintre aceştia. Nu este un fapt neobişnuit ca în icoană să fie reprezentaţi doar doi episcopi, de obicei Dionisie și Timotei sau Dionisie și Iacov. Când sunt trei, ei sunt cel mai probabil Dionisie, Ierotei şi Timotei.

Dionisie din Furna consideră că toți trei pot fi reprezentaţi în icoana Adormirii. Ierotei e descris în Menologhionul lui Vasile al II-lea cu păr alb și barbă medie ascuțită, Iacov drept un bătrân cu păr ondulat și barbă lungă, iar Timotei apare cu păr scurt, negru și barbă scurtă rotundă. Pentru Dionisie există o detaliată descriere în textul lui Ulpiu Romanul: ten alb, piele palidă, nas, sprâncene încrețite, ochi tubulari, un aer de concentrare, urechi mari, păr lung sur, o barbă lungă și rară. Se pare că s-a ajuns la un consens că Dionisie trebuie reprezentat chel.

În prima icoană putem să con-siderăm că episcopii prezenţi sunt Iacov al Ierusalimului, la capul Maicii Domnului, iar la picioare, Dionisie Areopagitul. Ierarhul din dreapta lui Hristos, pe care l-am identificat ca fiind Sfântul Dionisie Areopagitul, ține într-o mână Evanghelia și în cealaltă cădelnița. Fecioarei i se oferă jertfa tămâierii în semn de respect, cerându-i-se astfel să mijlocească la cer pentru sufletele celor prezenți. Gestul subliniază așadar rolul de mijlocitoare al Fecioarei. În icosul al III-lea al Imnului Acatist al Bunei Vestiri, Fecioara e comparată direct cu tămâia, fiind numită tămâia rugăciunii bineprimite. În icosul al XII-lea, Maica Domnului este asemuită chivotului poleit. Ea poate fi interpretată în acest context al Adormirii și drept imaginea chivotului legământului împlinit.

A treia omilie a Sfântului Ioan Damaschin o asemuiește pe Maica Domnului cu cădelnița, care l-a primit în sine pe cărbunele arzând, Hristos. El compară mormântul cu chivotul legământului lui Moise. Ea este asemuită cădelniței şi în trei omilii ale lui Neofitos din Pafos, secolul al XII-lea.

În scrierile apocrife sunt menţionate şi cele două case de la Betleem şi Ierusalim ale Maicii Domnului, o aluzie metonimică pentru întregul Betleem şi întregul Ierusalim care sunt reprezentate în icoană, în mod simetric. Se remarcă grija pentru simetrie. Apostolii, ca şi îngerii, sunt reprezentaţi simetric.

Există câteva paralelisme posibile cu alte icoane. Apostolul Ioan îşi apleacă capul către pieptul Maicii Domnului, aşa cum îşi odihnise cândva capul pe pieptul Mântuitorului la Cina cea de Taină, iar Hristos care ţine sufletul Fecioarei în formă de prunc constituie o imagine similară celei a Maicii care ţine tot pe braţul stâng, cel mai adesea, pe Pruncul Hristos. De asemenea, slava lui Dumnezeu, reprezentată

de mandorlă, ocupă un loc foarte important. După Adormire, sufletul Fecioarei intră în slava Fiului şi Domnului său. De această slavă a dumnezeirii se va împărtăşi şi Fecioara.

Iconografia Adormirii Maicii Domnului are şi o conotaţie liturgică. Patul pe care este întinsă Maica Domnului este asemănat unui tron în biserică, iar Hristos este episcopul care şade la masă. În acelaşi timp, patul poate fi văzut şi ca o masă, ea fiind cea care Îl hrăneşte pe Hristos la sânul ei şi întreaga compoziţie poate fi asemănată în acest fel Cinei celei de Taină, cu apostolii dispuşi de o parte şi de cealaltă a mesei. Laptele matern este echivalentul Jertfei lui Hristos şi al Sângelui Acestuia. Prezenţa sfeşnicului cu cele trei lumini, simbol al Preasfintei Treimi, poate fi interpretată ca jertfa tămâierii adusă de diacon. Prezenţa episcopilor înseamnă comuniunea apostolică la Taina Euharistică.

După unele păreri, gestul lui Ioan care se apleacă deasupra Maicii Domnului este asemănător gestului preotului care sărută scaunul episcopului. Îngerii din partea superioară a icoanei slujesc ca diaconi la această Liturghie îngerească, mâinile lor acoperite de mandorlă sunt gata să primească Sfintele Daruri.

Paralela cu Cina cea de Taină ar putea explica lipsa aureolelor apostolilor, deşi ierarhii care sunt împreună-celebranţi cu Hristos au aureole. Apostolii nu sunt implicaţi cultic la nivelul ierarhilor, ei au un alt gen de rol, trăsăturile lor sugerează faptul că ei participă la Jertfă în calitate de apropiaţi ai lui Hristos şi ai Fecioarei, de asistenţă, având acelaşi rol ca şi comunitatea credincioşilor din biserică, de concelebranţi. Ei beneficiază de pe urma binecuvântării Maicii, aşa cum beneficiază de pe urma Jertfei lui Hristos la Cina cea de Taină, fiind consumatori ai Jertfei şi sfinţiţi prin Jertfă de către Jertfă.

Aşadar, icoana prezintă trei asemănări: prima cu icoana Învierii, prezentând esenţa credinţei creştine în viaţa cea veşnică, reprezentată prin sufletul Maicii înălţat la cer în slava Fiului, Hristos fiind reprezentat în aceeaşi mandorlă a slavei ca şi în icoana Învierii.

A doua asemănare este cu icoana Cinei celei de Taină, Maica Domnului fiind masa sau tronul lui Iisus, pornind de la această reprezentare fiind dezvoltate apoi şi altele de tipul Liturghiei îngereşti.

Iar cea de-a treia, cu scena Pogorârii Duhului Sfânt, unde în icoanele vechi îi vedem pe apostoli strânşi în jurul Maicii lui Dumnezeu care şade pe jilţul Fiului, ca o locţiitoare a Acestuia în virtutea statutului ei de Maică.

Pe lângă icoana Adormirii Maicii Domnului, Mănăstirea Humor din județul Suceava deţine în patrimoniul său mai multe obiecte cu valoare documentară și artistică: o catapeteasmă sculptată artistic și aurită, un jeț domnesc din lemn, datând din secolul al XVI-lea, un analoghion de la 1545, o cruce de lemn, datată 1623, icoane de dimensiuni mari, pictate în secolele XV-XVI.

Domnitorii secolului al XV-lea au înzestrat mănăstirea și cu alte obiecte prețioase, inclusiv manuscrise precum Tetraevangheliarul de la Humor, dăruit mănăstirii de Ștefan cel mare și în care se precizează că domnitorul „a dat de s-a scris un Tetraevanghel cu mâna ierodiaconului Nicodim“.

Pe una din filele acestei cărți de cult se află o miniatură de o rară frumusețe care o înfățișează pe Maica Domnului cu Pruncul Iisus. În partea de jos a miniaturii era pictat Ștefan cel mare, în genunchi, oferindu-i Maicii Domnului Tetraevangheliarul. Acesta din urmă a fost descoperit prin 1881 de către episcopul cărturar Melchisedec Ștefănescu. În prezent, manuscrisul este păstrat în Muzeul Mănăstirii Putna.

Conform vechilor rânduieli rămase din bătrâni, la începutul secolului al XV-lea, în perioada domniei lui Alexandru cel bun (1400-1432), panul Ivan vornicul a înălțat o biserică de piatră pe malul unui pârâiaș, în apropiere de confluența acestuia cu Humorul, acolo unde exista un schit de călugări și o biserică de lemn. În jurul noii biserici s-a dezvoltat un așezământ monahal şi o comunitate mai largă, cunoscută astăzi ca satul Mănăstirea Humor. Însă, la începutul secolului al XVI-lea, cel mai probabil în anul 1527, biserica vornicului Ivan s-a prăbușit, astfel că, în anul 1528, în timpul domniei lui Petru Rareș (1527-1538 și 1541-1546), logofătul Toader Bubuiog decide ridicarea pe acest amplasament a unei noi biserici de piatră.

Biserica Mănăstirii Humor are hramurile „Adormirea Maicii Domnului“ (sărbătorit în fiecare an la data de 15 august) și „Sfântul mucenic Gheorghe“ (sărbătorit la 23 aprilie).

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a inclus, în 1993, Biserica Mănăstirii Humor, împreună cu alte șase biserici din nordul Moldovei (Arbore, Pătrăuți, Moldovița, Probota, „Sfântul Ioan cel nou Suceava“ și Voroneț), pe lista patrimoniului cultural mondial, în grupul Bisericilor pictate din nordul Moldovei.

Adrian Cocoşilă - Adormirea Maicii Domnului

Adormirea Maicii Domnului este sărbătoarea în amintirea zilei în care Fecioara Maria şi-a dat obştescul sfârşit. Este prăznuită de ortodocşi şi catolici în fiecare an, pe data de 15 august. Despre Adormirea Maicii Domnului nu avem informaţii în Sfintele Evanghelii, ci numai în Tradiţia Bisericii. ***Potrivit acestei Tradiţii, Maica Domnului a fost înştiinţată printr-un înger de mutarea ei din această viaţă.***

Aceeaşi Tradiţie spune că Apostolii, aflaţi în acel moment în diferite zone ale lumii, au fost aduşi pe nori pentru a fi prezenţi la acest eveniment. Prin pronia divină, Apostolul Toma nu a fost prezent la înmormântare, sosind trei zile mai târziu. A cerut să se deschidă mormântul Maicii Domnului pentru a-i săruta mâinile acesteia, dar intrând în mormânt, l-a aflat gol. *Acest mormânt a fost identificat în Ierusalim, cu toate că sunt persoane care afirmă că Maria ar fi murit la Efes, locul unde a petrecut mulţi ani după Înălţarea Domnului.*

Adormirea Maicii Domnului
în învăţătura ortodoxă şi romano-catolică

Biserica Ortodoxă învaţă că Fecioara Maria s-a născut cu păcatul strămoşesc şi a primit iertare de acest păcat în momentul în care a acceptat să-L nască pe Hristos.

Biserica Romano Catolică vorbeşte de Imaculata Concepţie, o dogmă primită de catolicism în anul 1854, prin care afirmă că Fecioara Maria s-a născut fără păcatul strămoşesc.

Biserica Ortodoxă nu a acceptat această învăţătură, motivând că dacă Fecioară s-ar fi născut fără acest păcat, firea ei ar fi fost alta decât cea a tuturor oamenilor. Iar dacă ea ar fi dăruit Cuvântului o altă fire decât cea pe care noi o avem, firea umană a lui Hristos nu ar mai fi transmis nimic firii noastre. Împotriva unei învăţături de acest gen, Sfinţii Părinţi au afirmat că Hristos a mântuit ceea ce a asumat, iar ceea ce nu este asumat nu este mântuit.

Biserica Romano Catolică, afirmând că Fecioara Maria s-a născut fără păcatul strămoşesc, ne face să credem că învierea şi înălţarea sa la cer se datorează meritelor sale şi nu deplinei uniri cu Hristos.

Ortodoxia învaţă că această mutare sau ridicare, este un act al Fiului. Ea nu a mai aşteptat învierea obştească, pentru că însăşi Viaţa S-a sălăşluit în ea. Dar Maica Domnului a murit în virtutea legii omeneşti şi s-a înălţat prin Hristos. Ea "este făptura în care Dumnezeu este de pe acum totul în toate", după cum spune părintele Stăniloae.

Adormirea Maicii Domnului în iconografie

În icoana Adormirii Maicii Domnului, Fecioara Maria este reprezentată stând întinsă pe pat, în mijlocul Apostolilor, în vreme ce Hristos primeşte în braţe sufletul Maicii Sale, simbolizat printr-o figură mică de copil îmbrăcat în alb.

Deasupra acestei scene, Maica Domnului este aşezată pe tron într-o mandorlă pe care îngerii o poartă spre ceruri, reprezentare care vine să întărească şi mai mult Înălţarea sa la ceruri.

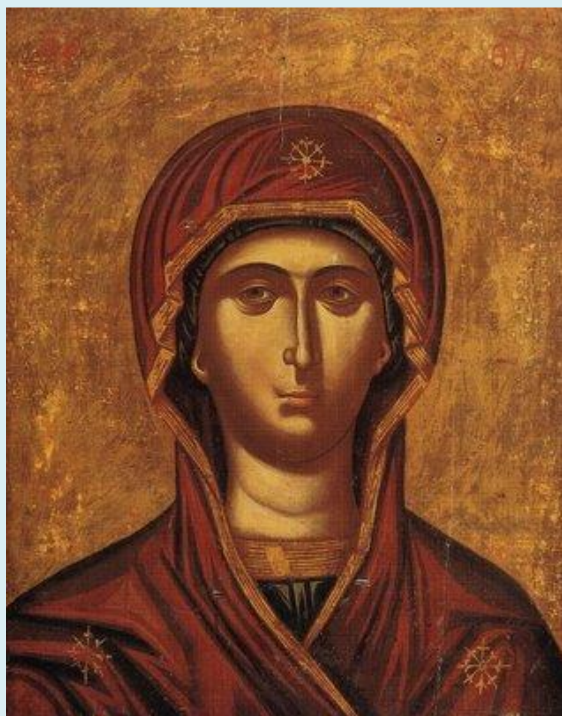

În unele icoane, momentul sosirii miraculoase a Apostolilor, adunaţi "***de la marginile pământului, pe norii cerului***" (Condac, glas 2), este înfăţişat în partea de sus, în cer.

Scena cu Antonie, evreul care s-a apropiat de patul funerar al Maicii Domnului, cu gândul de a-l răsturna, apare în majoritatea icoanelor Adormirii. Potrivit Tradiţiei, când acesta a pus mâna pe pat, un înger i-a tăiat amândouă mâinile "***fără de veste odată cu orbirea i s-au tăiat şi mâinile ce au rămas lipite de pat...***" (Acatistul Adormirii, condac 4).

Fecioara Maria "L-a introdus pe Dumnezeu în familia oamenilor. Ea L-a ajutat pe Dumnezeu să Se facă om şi să poată pentru noi a muri şi a învia ..." (Arhim. Benedict Ghius)

Răzvan Codrescu – Adormirea Maicii Domnului şi cultul marianic

Maica Domnului (Grecia, sec. XVI)

Cultul marianic

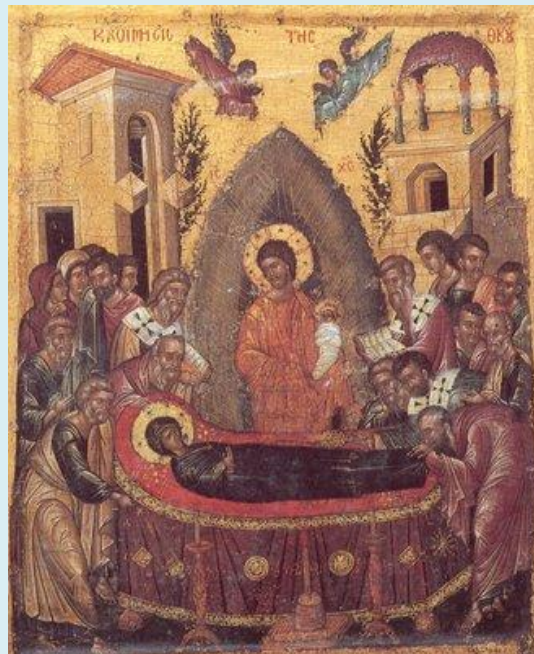
Biserica Ortodoxă o preacinsteşte din vechime pe "***Preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, mărita Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioara Maria***" ca pe cea care este "***mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii***", adică mai presus de toate celelalte făpturi; nu doar de cele văzute, dintre care s-a ivit, dar şi de cele nevăzute, între care veşniceşte. ***Iubirea şi evlavia faţă de Sfânta Fecioară stă în inima însăşi a trăirii ortodoxe, încălzind şi însufleţind întreg trupul Bisericii.*** Ea apare pretutindeni – în slujbe, în rugăciuni, în icoane. Aceasta nu înseamnă nicidecum o "divinizare" a ei, ci doar *o cinstire (venerare) aparte* (*prea-cinstire* sau *supra-venerare*), mai prejos de *adoraţia* (*latria*) adusă lui Dumnezeu, dar mai presus de *cinstirea (venerarea)* adusă Îngerilor şi Sfinţilor.

Un creştinism fără cultul Născătoarei de Dumnezeu este întru totul străin de duhul Bisericii (de altfel, adepţii protestantismului şi urmaşii lor, sectanţii, se deosebesc cel mai mult de Ortodoxie - dar şi de Catolicismul schismatic - tocmai prin aceea că refuză cu înverşunare cultul Fecioarei şi al Sfinţilor).

Desăvârşita unire în Hristos a divinului cu umanul stă în strânsă legătură cu sfinţirea şi proslăvirea firii noastre omeneşti, căreia Maica Domnului îi este temei şi icoană. Biserica nu separă niciodată pe Maică de Fiu, “***pe aceea care a întrupat de Acela Care S-a întrupat***”. Pe de altă parte, Dumnezeu n-a voit ca întruparea să fie o siluire a firii noastre, ci a voit ca această fire să consimtă de bunăvoie la aceasta, prin glasul celei mai curate fiinţe omeneşti, care a răspuns îngerului vestitor: “***Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!***” (*Luca* 1, 38). Atunci Duhul Sfânt a pogorât şi a rămas asupra ei: “***Buna Vestire a fost Cincizecimea Fecioarei***”.

Maica Domnului reprezintă, totdeodată, răscumpărarea şi plinătatea feminităţii, reunind în chip tainic *maternitatea* şi *fecioria*. Dacă prin femeie (*Eva*) a intrat păcatul în lume, tot prin femeie (*Maria*) a venit în lume mântuirea. *Aşa cum lui Hristos I s-a spus “Noul Adam”, Maicii Domnului i s-a spus “Nouă Evă”.*

Dar legătura dintre Maică şi Fiul ei nu se mărgineşte doar la momentul zămislirii fecioreşti (prin "umbrirea" de către Duhul) sau al naşterii fără stricăciune (fecioară fiind înainte de naştere, în naştere şi după naştere); ea a vegheat cu smerenie drumul Lui pământesc, între staulul din Betleem şi înălţarea din Betania; a luat parte la întemeierea Bisericii apostolice, iar “adormind”, a fost ridicată în chip minunat la ceruri, ca maică duhovnicească a umanităţii înnoite prin Hristos (*cf*. şi *Ioan* 19, 26-27).

Adormirea Maicii Domnului (Grecia, sec. XVI)

Adormirea Maicii Domnului în Sfânta Tradiţie

Când Hristos a găsit de cuviinţă ca maica Sa să se mute de pe pământ la cer, Preacurata a fost vestită cu 3 zile înainte de către Arhanghelul Gavriil: "***Acestea zice Fiul tău: Vremea este a muta pe Maica Mea la Mine. Nu te teme de aceasta, ci primeşte cuvântul cu bucurie, de vreme ce vii la viaţa cea nemuritoare***".

Primind această "a doua Bună Vestire", Maica Domnului i-a adunat în preajmă pe toţi cei apropiaţi, înştiinţându-i de ce avea să se petreacă, rânduindu-şi toate cele spre înmormântare şi zicând: "***Facă-se cu mine voia Fiului şi Dumnezeului meu***". Apoi a adormit în pace.

Icoana ortodoxă a Adormirii ne-o înfăţişează pe Născătoarea de Dumnezeu întinsă pe un pat, cuprinsă de un somn senin; apostolii se prosternează în jur, iar Hristos, în mijloc, circumscris în nimbul luminos al slavei Sale, îi ţine sufletul în palme.

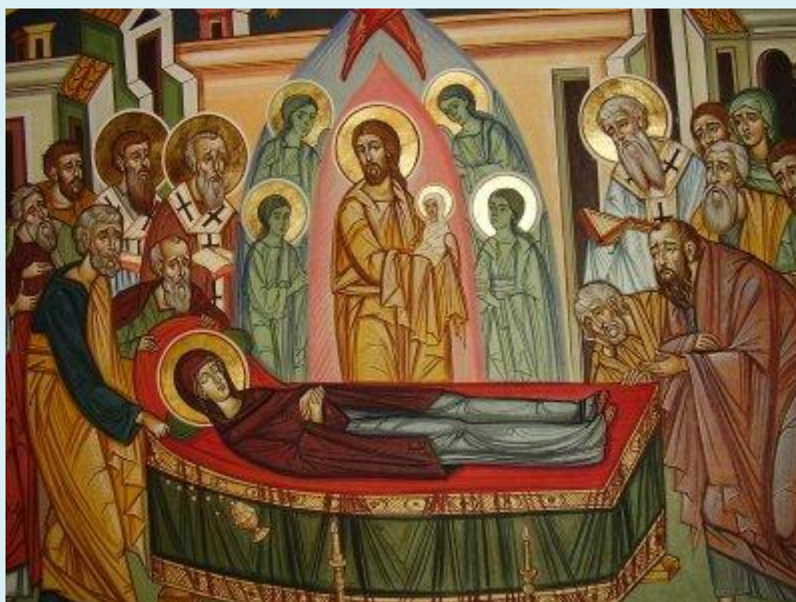
Tradiţia spune că apostolii au venit în chip minunat de pe unde se aflau, străbătând văzduhul cu iuţeala gândului, ca să-şi ia rămas bun şi să-i vegheze strămutarea.

Petrecuţi de cântece îngereşti şi de mare alai cinstitor, ei i-au pus trupul în mormânt, la Ghetsemani, veghind acolo vreme de 3 zile, neîmpăcaţi de a trebui să se despartă de dânsa. Apoi, deschizând mormântul, pentru ca şi Toma, care nu fusese de faţă la vreme, să se închine trupului preasfânt, ei s-au minunat aflând mormântul gol, doar cu giulgiul rămas drept mărturie.

După o altă versiune a Tradiţiei, trupul Fecioarei ar fi fost răpit la cer chiar din mâinile apostolilor Petru şi Pavel, iar linţoliul cu trupul celei adormite a mai putut fi văzut o vreme plutind pe nori.

Multe minuni s-au petrecut cu acel prilej, printre care şi cea a iudeului necredincios care, voind să răstoarne năsălia, s-a pomenit cu braţele retezate din umeri, iar apoi, căindu-se şi atingându-se de patul Maicii Fecioare, s-a vindecat pe loc şi i-a adus pe mulţi la credinţă.

Ca şi Fiul odinioară, Maica Domnului s-a mutat la cer cu trupul ei feciorelnic, iar acolo mijloceşte neîncetat pentru oameni în faţa lui Dumnezeu, cu Îngerii şi cu Sfinţii.

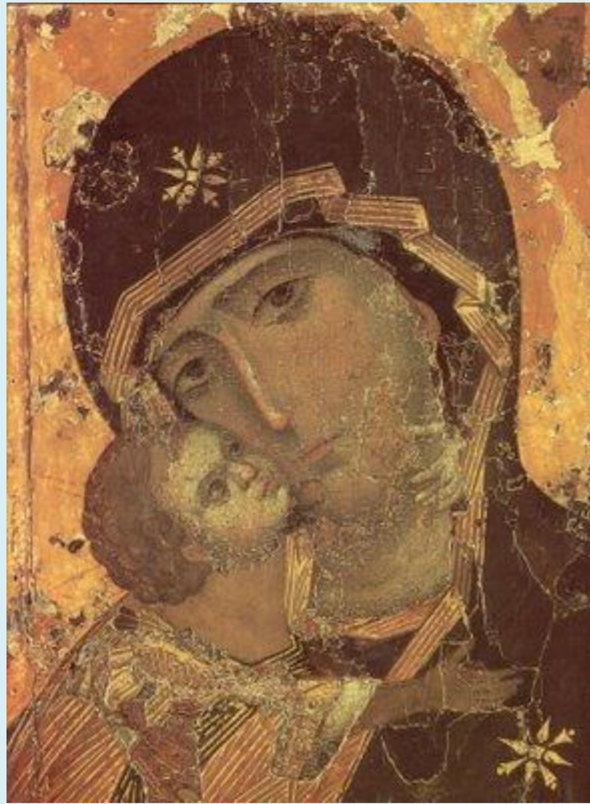
Adormirea Maicii Domnului
(Biserica Sfintei Mănăstiri Christiana, Bucureşti)

Adormirea Maicii Domnului în iconografia ortodoxă

În Răsărit, conform vechilor erminii (manuale de pictură bisericească), Adormirea Maicii Domnului (zugrăvită în biserici pe peretele de Apus al naosului) este înfăţişată astfel: ***în planul central se află patul pe care stă întinsă cea adormită, cu mâinile încrucişate pe piept, iar în spatele patului se află Hristos în mandorla (nimbul, aureola) slavei Sale, încadrat de îngeri şi ţinând în braţe sufletul maicii Lui, reprezentat în chip de prunc înfăşat.***

Asistenţa este alcătuită, de regulă, din sfinţi ierarhi liturghisitori, îmbrăcaţi în *polistavrion* (veşmânt cu multe cruci) şi ţinând în mâini Sfintele Evanghelii, apoi din cei 12 apostoli, cu expresii de jale adâncă (Petru şi Pavel stau cel mai aproape, aplecaţi la cele două capete ale patului) şi din femei bocitoare (în stânga, într-un plan mai îndepărtat). Apostolii (iar uneori şi ierarhii) sunt reprezentaţi fără aureole în jurul capetelor, ca să se distingă astfel mai bine aureolele Maicii Domnului şi ale personajelor cereşti. Uneori apare mai mic, în planul apropiat, un om cu mâinile tăiate de sabie îngerească: este evreul fanatic consemnat de tradiţie (care s-ar fi numit Jehonias). Cum însă s-a constatat că această apariţie anecdotică tinde să abată atenţia privitorilor de la chipurile esenţiale ale compoziţiei, reprezentarea lui a fost părăsită de cei mai mulţi iconografi bizantini. Compoziţia este străjuită pe laturi de două clădiri (reprezentând, poate, Sinagoga şi Biserica, templul Legii Vechi şi templul Legii Noi). Fără bază scripturistică, iconografia e însă aici în acord cu imnografia, mai ales cu *svetilna* în care se cântă (de Adormirea Maicii

Domnului, dar şi în postul de 2 săptămâni care o precede): “***Apostoli, de la margini adunându-vă aici, în satul Ghetsimani, îngropaţi trupul meu. Şi Tu, Fiule şi Dumnezeul meu, primeşte duhul meu***”.

Maica Domnului din Vladimir (sec. XII)

Axioane de cinstire a Maicii Domnului la marile praznice bisericeşti

La Învierea Domnului: ***Îngerul a strigat celei pline de dar: Curată Fecioară, bucură-te, şi iarăşi zic: bucură-te, căci Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt! Luminează-te, luminează-te, Noule Ierusalime, căci slava Domnului peste tine-a răsărit! Saltă, saltă acum şi te bucură, Sioane! Iar tu, Curată Născătoare de Dumnezeu, veseleşte-te întru învierea Celui născut al tău!***

La Înălţarea Domnului: ***Măreşte, suflete al meu, pe Hristos, dătătorul de viaţă, Cel ce S-a înălţat de pe pământ la cer. Pe tine, Maica lui Dumnezeu, cea mai presus de minte şi de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioşii, cu un gând, te fericim.***

La Pogorârea Sfântului Duh (Rusaliile/Cincizecimea): ***Bucură-te, Împărăteasă Maică, slava fecioarelor! Că toată gura cea limpede şi bine grăitoare, vorbind, nu te poate cânta cum se cuvine; şi se întunecă toată mintea a cunoaşte naşterea ta. Pentru aceasta, cu un gând, pe tine te slăvim.***

La Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria Mare): ***Neamurile toate te fericesc pe tine, una, de Dumnezeu Născătoare! Biruiescu-se hotarele firii întru tine, Curată Fecioară, ceea ce eşti după naştere fecioară şi după moarte – vie. Mântuieşte pururea, Născătoare de Dumnezeu, moştenirea ta!***

La Înălţarea Sfintei Cruci: ***Rai de taină eşti, Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit, nelucrat, pe Hristos, întru care lemnul Crucii, cel de viaţă purtător, pe pământ s-a sădit. Pentru aceasta, acum înălţat fiind [lemnul Sfintei Cruci], închinându-ne lui, pe tine te mărim!***

La Naşterea Domnului: ***Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai preamărită decât oştile cele de sus! Taină străină văd şi preamărită: cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe Care, lăudându-L, Îl mărim!***

La Botezul Domnului: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan de la Ioan a luat Botezul! Nu se pricepe toată limba a te lăuda după vrednicie şi se întunecă şi mintea cea mai presus de lume, a te cânta pe tine, cea de Dumnezeu Născătoare. Însă fiind bună, primeşte credinţa, căci ştii dragostea noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti folositoare şi pe tine te mărim.***

La Buna Vestire: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare! Lăudaţi, ceruri, mărirea Dumnezeului nostru! Ca de un sicriu însufleţit al lui Dumnezeu, nicicum nu se atinge mâna necredincioşilor, iar buzele credincioşilor, fără tăcere, precum glasul îngerului cântând cu bucurie, să strige Născătoarei de* Dumnezeu: *Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!***

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Învăţătura ortodoxă despre Maica Domnului

Întreaga învățătură ortodoxă despre Preasfânta Fecioară Maria poate fi rezumată în cele două nume ale ei: Maică a lui Dumnezeu și pururea Fecioară. Ambele nume au primit aprobarea oficială a Bisericii. Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos din Fecioară este atestată clar în Noul Testament (Luca 1, 26-38).

Despre sfințenia Maicii Domnului, părintele profesor Dumitru Stăniloae învață că ea ține mai întâi de fecioria acesteia, Maria fiind liberă de orice dorință și de orice ispită omenească: „Sensibilitatea ei este curată de orice poftă și orice egoism, ea este Sfântă prin dăruirea de sine însăși lui Dumnezeu. Este Sfântă prin prezența lui Hristos în ea". El este în consens cu Părinții bisericeşti, care, repetând mărturia Evangheliei (Matei capitolul 1 și Luca capitolul 1), susțineau zămislirea din Fecioară a Mântuitorului Iisus Hristos.

Primul document care a afirmat că Maria și-a păstrat în timpul naşterii Fiului ei atributele fecioriei a fost textul apocrif cunoscut sub titlul de Protoevanghelia lui Iacov, datând probabil din secolul al II-lea. Maternitatea Fecioarei Maria este mai apoi, în concepția Sfântului Ignatie, garanția Întrupării Fiului lui Dumnezeu în lume.

Maternitatea Sfintei Fecioare Maria este fundamentală pentru creştinism, având implicații în învăţătura ortodoxă despre mântuire. Astfel, pururea fecioria Maicii

Domnului este strâns legată de Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Am putea spune că este condiția Întrupării, pentru că numai dintr-un trup în care nu lucrează păcatul strămoșesc al Protopărinţilor Adam şi Eva putea să-și ia trup ipostasul lui Dumnezeu Cuvântul, Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Mai mult decât atât, cu împreună-lucrarea Duhului Sfânt este șters din ea acest păcat, iar Întruparea se face dintr-un trup curat, ce nu se mai afla sub legea naturală a voluptății, așa încât ea este fecioară înainte de zămislire, la zămislire și după naștere.

Din dumnezeiască iconomie și ca o împlinire a Legii și a profețiilor, Maica Domnului, Preasfânta Fecioară Maria, a născut pe Mântuitorul Iisus Hristos, ea fiind fecioară mai înainte de naștere, în timpul nașterii și după naștere, rămânând pururea Fecioară după cum apare simbolic în iconografie, prin cele trei stele zugrăvite pe frunte și pe umerii săi.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Cinstirea Maicii Domnului

Maica Domnului este mijlocitoarea noastră către Fiul ei, Domnul Iisus Hristos, blândeţea însăşi, pururea rugătoare, apărătoarea celor mâhniţi şi singuri, a celor pe care nu are cine să-i iubească, să-i miluiască şi să le surâdă. Maica Domnului se află permanent în apropierea celor năpăstuiţi, lângă mamele şi copiii agresaţi şi alungaţi, lângă cei care suferă pe pat de spital sau se află în temniţă, lângă toţi cei neputincioşi.

Dintotdeauna, Biserica a cinstit-o pe Fecioara Maria, iar acest lucru reiese din textul Sfintei Evanghelii. Încă din perioada apostolică, figura Maicii Domnului a deținut un loc deosebit, fiind deasupra sfinților, şi considerată `cea mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare, decât serafimii".

Sfântul Ioan Damaschin, mare părinte și dogmatist al Bisericii, spune: `Pe Sfânta Fecioară o slăvim, ceea ce este Maica lui Dumnezeu. Căci Dumnezeu adevărat din aceasta S-a născut și cu adevărat Născătoare de Dumnezeu este aceea din care Dumnezeu S-a întrupat".

Noi o cinstim pe Maica Domnului pentru că

- ✓ *Însuşi Dumnezeu a învrednicit-o de cinstea cea mai mare, de a naşte pe Fiul Său, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, şi a vestit lucrul acesta prin profeţi (Facere 3, 15; Isaia 7, 14; Ieremia 23, 5-6; Iezechiel 44, 1-3).*
- ✓ *A cinstit-o arhanghelul Bunei Vestiri, închinându-i-se şi numind-o: „plină de har" şi „binecuvântată între femei" (Luca 1, 28).*

- *A cinstit-o Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, numind-o: „binecuvântată între femei” şi „Maica Domnului” (Luca 1, 40-43).*
- *A cinstit-o Fiul ei, care în copilărie îi era supus (Luca 2, 51), iar mai apoi, pe Cruce fiind, S-a îngrijit de ea, dând-o în seama apostolului Ioan (Ioan 19, 26-27).*
- *Au cinstit-o oamenii din mulţime, fericind-o pentru a fi născut pe Fiul lui Dumnezeu. Iar Fiul ei a întărit această cinstire, zicând: „aşa este” (Luca 11, 27-28). Ea însăşi a grăit sub insuflarea Duhului Sfânt, că „I-a făcut mărire Cel Puternic” şi că de acum „o vor ferici toate neamurile” (Luca 1, 48-49).*

Iată de ce se cuvine ca şi noi, cu atât mai mult, să o cinstim pe Sfânta Fecioară Maria.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Pururea Fecioară Maria

Preasfânta Fecioară Maria nu este doar fecioară, ea este Fecioara şi, mai exact, pururea Fecioara şi Maica Domnului nostru Iisus Hristos. Ea a fost fecioară înainte, în timpul și după nașterea cea mai presus de fire a Fiului lui Dumnezeu, după cum o atestă și unul dintre apelativele cu care Biserica o cinstește: Pururea Fecioara Maria.

Maica Domnului, Preasfânta Fecioară Maria era din seminţia lui David, din care, după făgăduinţa dumnezeiască, trebuia să Se nască Mântuitorul. Ea a trăit în curăţie desăvârşită şi a fost logodită cu Iosif, un bărbat bătrân din aceeaşi seminţie. Ea zămisleşte pe Fiul lui Dumnezeu ca fecioară.

Sfânta Scriptură ne spune că după ce „S-a aflat având în pântece", Dreptul Iosif se gândea s-o părăsească, dar îngerul Domnului i s-a arătat în vis spunându-i să nu-i fie teamă să ia pe logodnica lui, „căci ceea ce s-a zămislit într-însa de la Duhul Sfânt este" (Matei 1, 20). Ea a rămas fecioară totdeauna, deci atât la naştere, cât şi după aceea. De aceea Biserica noastră îi zice pururea Fecioară.

Că fecioria ei a rămas nestricată şi la naştere învăţăm de la prorocul Iezechiel, care spune: „Apoi m-a dus bărbatul acela înapoi la poarta cea dinafară a templului, spre răsărit, şi aceasta era închisă. Şi mi-a zis Domnul: «Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide şi nici un om nu va intra pe ea, căci Domnul Dumnezeul lui Israel a intrat pe ea. De aceea va fi închisă»" (Iezechiel 44, 1-2). Dacă n-ar fi rămas fecioară şi la naştere, ea n-ar mai fi fost pururea fecioară.

***Sfântul Maxim mărturisitorul** zice: „Cu adevărat zămislirea şi naşterea au fost cu totul curate şi neatinse de sămânţă şi de stricăciune şi de aceea Maica Celui născut din ea e fecioară şi după naştere, rămânând prin naştere şi mai nepătimitoare, ceea ce e cu totul străin firii şi mai presus de raţiune... Lucru şi auzire cu adevărat minu-nate e că s-a făcut naştere şi ieşire de prunc, închizătorile mădularelor de naştere ale celei ce a născut nedeschizându-se”.*

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - „Vezi dacă există o altă minune la fel cu aceasta în toată firea”

Biserica Ortodoxă Română cinstește, la 15 august, Adormirea Maicii Domnului, numită în popor „Sfânta Maria mare”. Este cea mai importantă sărbătoare în cinstea Sfintei Fecioare Maria din cursul anului bisericesc. În această zi, credincioșii o cinstesc pe Maica Domnului cântând: „Întru naştere fecioria ai păzit, întru Adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la Viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre”.

Rostim cuvinte alese de cinstire pentru că noi ştim că Maica Domnului este ocrotitoarea şi pururea mijlocitoare pentru noi şi mai ales este patroana şi ajutătoarea familiei creştine, a unităţii şi armoniei dintre soţi şi dintre părinţi şi copii.

Despre Maica Domnului, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Nimeni nu este în viaţa aceasta ca Fecioara Maria. Cercetează, omule, cu cugetul toată zidirea şi vezi dacă este ceva asemenea sau mai mult decât sfinţenia Fecioarei de Dumnezeu Născă-toare. Străbate pământul, priveşte marea împrejur, cutreieră văzduhul, pătrunde cu mintea cerurile. Aminteşte-ţi de toate puterile nevăzute şi vezi dacă există o altă minune la fel cu aceasta în toată firea”.

Preasfânta Fecioară Maria este deasupra tuturor sfinților, pe care îi întrece prin neprihănire, smerenie și ascultare.

Încă din perioada apostolică, figura Maicii Domnului a deținut un loc deosebit, fiind deasupra sfinților, ca „cea mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită, fără de asemănare decât serafimii”. Sfinții apostoli au cinstit-o pe Sfânta Fecioară Maria nu numai ca pe Maica Domnului Iisus Hristos, ci și ca pe o mare ajutătoare a lor, ca pe o apărătoare a creştinilor și rugătoare înaintea lui Dumnezeu pentru întregul neam omenesc. Oriunde a fost propovăduită Evanghelia lui Hristos, a fost, de asemenea, slăvită și prea curata Lui Maică.

Maica Domnului este pururea rugătoare pentru poporul dreptcredincios. Ea mijloceşte pentru noi pe lângă Fiul ei, Domnul nostru Iisus Hristos.

Fecioara Maria a fost aleasă de Dumnezeu Însuşi pentru a-L naşte pe Iisus Hristos, Mântuitorul nostru. Această alegere este o dovadă că Dumnezeu i-a acordat o cinstire fără egal, temei logic şi firesc pentru a o cinsti şi noi, oamenii, în chip deosebit.

După Învierea şi Înălţarea Domnului Hristos la cer, Maica Domnului a rămas mângâierea şi alinarea întregii Biserici. Ea se află în mijlocul Bisericii, al comunității credincioșilor, dăruind tuturor ajutorul ei.

Odată cu adormirea ei, Maica Domnului este în cer pururea rugătoare pentru tot neamul omenesc şi pentru fiecare dintre noi în parte, către Fiul ei, Domnul nostru Iisus Hristos.

Sinaxarul despre Adormirea Maicii Domnului ne spune următoarele lucruri: „Când a binevoit Hristos Dumnezeul nostru ca să ia pe Maica Sa la Sine, atunci cu trei zile mai înainte a făcut-o să cunoască, prin mijlocirea îngerului, mutarea sa cea de pe pământ. (...) S-a făcut fără de veste sunet de grabnic tunet şi arătare de mulţi nori, care aduceau de la marginile lumii pe toţi ucenicii lui Hristos la casa Maicii lui Dumnezeu. (...) După aceasta, luând Fecioara iertăciune de la toţi, s-a culcat pe pat şi şi-a închipuit prea curatul său trup precum a vrut; şi a făcut rugăciune pentru întărirea lumii şi paşnica ei petrecere, şi i-a umplut şi pe dânşii de binecuvântarea ei. Şi aşa, în mâinile Fiului şi Dumnezeului său şi-a dat sufletul. (…) Iar apostolii, sosind la satul Ghetsimani, au aşezat acel de viaţă începător trup în mormânt, şi au stat trei zile lângă dânsul, auzind neîncetat glasuri îngereşti. Şi de vreme ce, după dumnezeiasca rânduiala, a lipsit unul din apostoli, adică Toma, care nu s-a aflat la prea mărita îngropare, ci sosind cu trei zile mai pe urmă, era mâhnit foarte şi întristat că nu se învrednicise să vadă şi el ca şi ceilalţi apostoli trupul; şi au deschis cu socoteală mormântul pentru dânsul ca să se închine şi el acelui prea sfânt şi prea curat lăcaş, adică trupului Născătoarei de Dumnezeu. Şi dacă a văzut s-a minunat

că a aflat mormântul fără de sfântul trup, şi era numai giulgiul, care rămăsese mângâiere apostolilor şi tuturor credincioşilor şi mărturie nemincinoasă a mutării Născătoarei de Dumnezeu”.

Cinstirea Maicii Domnului în cultul public al Bisericii s-a manifestat, ca şi pentru alţi sfinţi, prin mai multe forme, dintre care cea mai importantă este stabilirea de sărbători sau instituirea de zile anumite din cadrul anului bisericesc consacrate pomenirii ei.

Calendarul liturgic creştin a cuprins, încă din perioada primară, sărbătorile dedicate Sfintei Fecioare Maria, arătând legătura firească a creştinilor cu cea care L-a născut pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Astfel, în timp, mai ales în legătură cu definirea teologiei mariologice la Sinodul al 3-lea Ecumenic de la Efes din anul 431, au apărut în calendarul creştin sărbătorile închinate Maicii Domnului, între care Adormirea ei din data de 15 august.

Această sărbătoare este cea mai veche din sărbătorile închinate Sfintei Fecioare Maria, deși mărturii despre existența ei nu avem decât începând din secolul al 5-lea, când cultul Maicii Domnului începe să se dezvolte foarte mult.

Despre praznicul Adormirii Maicii Domnului, părintele profesor Ene Branişte arată că exista în secolul al 5-lea în Siria, fiind menționată în documentele datând din acest secol. Locul de origine al sărbătorii a fost probabil Ierusalimul, orașul sfânt, unde se păstrează până astăzi, în apropierea grădinii Ghetsimani, mormântul Maicii Domnului și biserica zidită pe acest mormânt.

În spatele mormântului Maicii Domnului din această biserică, este pusă la închinare pentru pelerini icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, cunoscută sub numele de Ierusalimitissa.

Se pare că generalizarea praznicului Adormirii Maicii Domnului în Răsărit se datorează împăratului bizantin Mauriciu (528-603), care a rezidit Biserica Maicii Domnului din Ghetsimani și care a fixat definitiv și data sărbătoririi ei la 15 august.
În tradiţia ortodoxă sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului este precedată de o zi de preserbare şi acest praznic închinat Sfintei Fecioare Maria se încheie în data de 23 august, când se face odovania sărbătorii.

În bisericile ortodoxe, în această seară se cântă Prohodul Maicii Domnului, alcătuit de către Manuil Corinteanul în secolul 16, în care cântăm: „Cade-se acum/Ca să te

mărim, Fecioara Maică/Mai cinstită fiind şi mai mărită mult/Decât toate cetele cele de sus”.

Diac. Ioan-Aurelian Marinescu -Theologica - Fecioara ridicată la Viață și așezată deasupra lumii îngerești

De-a lungul timpului, Biserica i-a închinat Maicii lui Dumnezeu-Cuvântul un larg buchet doxologic, artele bisericești înfrățindu-se și conlucrând armonios spre a o preaslăvi pe Maica tuturor celor ce cred. Icoana ei, imagine cristalizată pe temelia mărturiei Sfintelor Scripturi, a Părinților Bisericii și a bogatei imnologii liturgice, rămâne astfel pentru totdeauna reper propovăduitor în fața generațiilor tot mai confuze în căutarea mântuirii, chipul ei, zugrăvit în cuvinte și culori, fiind far călăuzitor oricărui suflet însetat de veșnicie.

Despre viața, taina și puterea Născătoarei de Dumnezeu ne vorbesc an de an chiar sărbătorile închinate ei. Apărute treptat în tezaurul liturgic și cinstite secole de-a rândul de comunități întregi, aceste nestemate ale imnologiei creștine condensează într-un limbaj poetic seva evlaviei de secole și a înaltei teologii, cuvintele care i-au fost atribuite încă din primele veacuri fiind meditate și aprofundate de teologia academică și astăzi.

Binecuvântată de toate neamurile, căci mijlocitoare a mântuirii tuturor

În recenta lucrare „O altă viziune a femeii” a renumitului iconolog pr. prof. dr. Michel Quenot, Maica Domnului este descrisă ca „icoană a noii umanități”, „taină dincolo de înțelegere” și „culme a feminității”. Ea este chintesența sfințită a lumii

feminine, noua mamă a celor renăscuți la credință, model al femeii desăvârșite, în trupul său întreaga creație primind pecetea Duhului Sfânt. Prin întruparea Fiului lui Dumnezeu din pântecele ei, ea devine cea mai importantă femeie din întreaga istorie a umanității. Ea tainic este rugul aprins și niciodată mistuit de slava dumnezeirii Fiului său. Ea este palat duhovnicesc și tron de foc al Împăratului Întrupat pentru mântuirea noastră, căci în momentul în care Acesta S-a sălășluit în pântecele ei, ne-a ridicat din stricăciunea cea de odinioară așezându-ne în final pe tron cu Tatăl în ceruri. Ea este noua creație, creația reînnoită din care strălucește Soarele dreptății. Consangvinitatea cu Fiul său a generat o legătură de paternitate între umanitate și dumnezeire. Prin ea Dumnezeirea S-a impregnat în umanitate pentru ca umanitatea la rându-i să fie pătrunsă și sfințită prin pecetea Dumnezeirii, afirmă Sfântul Efrem Sirul în imnurile sale închinate Nașterii Domnului.

Cunoscutul teolog rus Paul Evdokimov subliniază la rându-i că ea a devenit Născătoarea Dumnezeirii pe pământ prin mijlocirea directă a Întrupării Fiului lui Dumnezeu, și totodată Născătoarea umanității în cer, căci firea omenească luată din pântecele ei a ajuns prin Înălțarea Fiului său de-a dreapta Tatălui Ceresc.

După fulgerătoarea cădere a lui lucifer, ea devine noul Luceafăr al dimineții întregii creații, fiind așezată deasupra lumii îngerești, în Apocalipsă ea apărând drept femeia înveșmântată cu Soarele, pe cap purtând o cunună cu 12 stele, iar Luna fiindu-i la picioare (Ap. 12, 1).

Prezentă la Nunta din Cana Galileei, ea se face pricină a începutului minunilor lui Hristos. Sigură de supunerea Fiului la a sa rugăminte, ea spune celor ce slujeau la nuntă: „Faceți orice vă va spune”, cuvinte care vor câștiga o universalitate soteriologică, străbătând istoria până la sfârșitul ei pentru călăuzirea celor care vor să-L urmeze pe Fiul Întrupat și dezvăluind totodată rostul ei de călăuzitoare (Hodighitria). Ea ni-L arată pe Fiul său, ne arată Calea, Adevărul și Viața de urmat, rămânând la rându-i ascultătoare față de Fiul și Mântuitorul ei. Discreția vieții ei reflectată în Evanghelii dezvăluie una dintre vocațiile feminității autentice.

Receptivă la glasul Dumnezeirii, ajunsă la o înaltă maturitate duhovnicească în iubirea legii prin interiorizare, fugă de păcat și rugăciune arzătoare în Templu, înveșmântată cu mult discernământ în asumarea viitorului său rol în rândul multor popoare de-a lungul veacurilor, Maica Domnului capătă putere asupra întregii creații, devenind Maica tuturor celor care merg pe calea poruncilor Fiului ei, care, precum pe iubitul său ucenic Ioan l-a dat în grijă Maicii Sale, aidoma va face cu fiecare suflet căutător al Luminii veșnice.

Fiind făptura umană cea mai curată și mai apropiată de Dumnezeu, căci prin ea intră în lume Însuși Fiul Tatălui Ceresc, Maica Domnului câștigă și cinstea de a deschide și închide ciclul anului liturgic, sărbătoarea închinată nașterii ei fiind primul praznic al anului bisericesc, iar adormirea sa ultima dintre marile sărbători ale acestuia.

O nouă Evă, născută minunat

Troparul acestei prime sărbători ne arată că, deși născută dintr-o femeie stearpă care închipuie astfel impasul existențial al firii omenești perpetuat după căderea Evei și totodată uimitoarea putere a Proniei dumnezeiești, prea curata Fecioară devine expresia fertilității regăsite, a reînsănătoșirii lumii prin apropierea împlinirii făgăduinței dumnezeiești.

Din ea va răsări Soarele dreptății, Hristos Dumnezeu-Omul, care va dezlega blestemul păcatului, neroditor de nemurire, și va birui moartea dând tuturor viață veșnică.

La Vecernia acestei sărbători auzim de asemenea cântându-se: „Sterpiciunea firii noastre se dezleagă, căci cea stearpă se arată maică a celei ce a rămas Fecioară și după nașterea Ziditorului” (Vecernia mare, Stihiră, glas 6). Ea este „înnoirea lui Adam” și „chemarea Evei”, „izvorul nestricăciunii”, „Biserica cea sfântă, locașul lui Dumnezeu, organul fecioriei, cămara cea împărătească; întru care taina cea prea mărită a unirii celei negrăite a firilor ce s-au adunat împreună desăvârșit s-a lucrat întru Hristos” (Vecernia mare, Stihiră, glas 8).

Născută cu păcatul strămoșesc, dar nesupunând voința sa patimilor, Fecioara Maria va deveni Maica răscumpărării noastre, - fiind curățită de păcatul originar prin zămislirea în pântecele său a Fiului dumnezeiesc. Ea se dovedește astfel „îndreptarea Evei”, „frumusețea firii umane”, „strălucire a neamului femeiesc”, „mai prețioasă decât toată făptura”, precum o numește Sfântul Ioan Damaschin într-o predică dedicată acestei sărbători.

Pășirea sa în Templu

Adusă la trei ani în Templu de părinții săi, Ioachim și Ana, care doreau să o consacre lui Dumnezeu, ea este primită de marele preot Zaharia, cel care va deveni tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, fiind introdusă de acesta chiar în Sfânta Sfintelor, loc dedicat exclusiv Marelui Preot, arătând prin aceasta evidența alegerii dumnezeiești. Maica Domnului s-a făcut astfel propovăduitoare a venirii lui Hristos chiar

înaintea Înaintemergătorului: „În Templul lui Dumnezeu luminat Fecioara se arată și pe Hristos tuturor mai înainte Îl vestește” (Vecernia mică, tropar, glas 4). În ea se împlinește astfel trecerea de la Vechiul la Noul Testament, legea veche fiind desăvârșită prin legea iubirii, Templul legii celei noi fiind Însuși Domnul Hristos. Ea este adusă în Templu, însă în curând va deveni chiar ea templu al Domnului, plină de har și umbrită de Duhul Sfânt, primind în pântecele său pe Cel neîncăput.

Mântuitoarea vestire și ocrotirea Fiului dumnezeiesc

Așezată deloc întâmplător chiar pe Ușile Împărătești ale iconostasului oricărei biserici, icoana Bunei Vestiri stabilește punctul istoric de cotitură al omenirii, poarta tainică a reprimirii noastre la Tatăl, motiv pentru care Biserica o prea mărește astfel: „Bucură-te, cinstită, ceea ce ești chemarea din nou a lui Adam și izbăvirea Evei” (Vecernia mare, Litie, glas 1). De acum Lumina începe să biruie întunericul acestui veac căzut. Prezența tainică a luminii dumnezeiești în icoana Bunei Vestiri, semn evident al unei teofanii, poartă în ea făgăduința strălucirii depline a Soarelui dreptății asupra stăpânitorului acestei lumi, constituind totodată primul pas pascal al întregii creații. Odată cu Nașterea Domnului razele Dumnezeirii vor străpunge pentru prima dată întunericul lumii căzute, inundând în final totul în ziua Învierii.

Multe uimitoare taine și minunate întâmplări va fi pus în inima ei prea curata Fecioară Maria de-a lungul copilăriei lui Iisus. Discreția paradigmatică a vieții sale este oglindită în textele Sfintelor Scripturi și în scrierile apocrife, iar profunda sa apropiere de Hristos a făcut-o să simtă într-un chip cu totul aparte atât sfintele Lui pătimiri, cât și slăvita Lui Înviere.

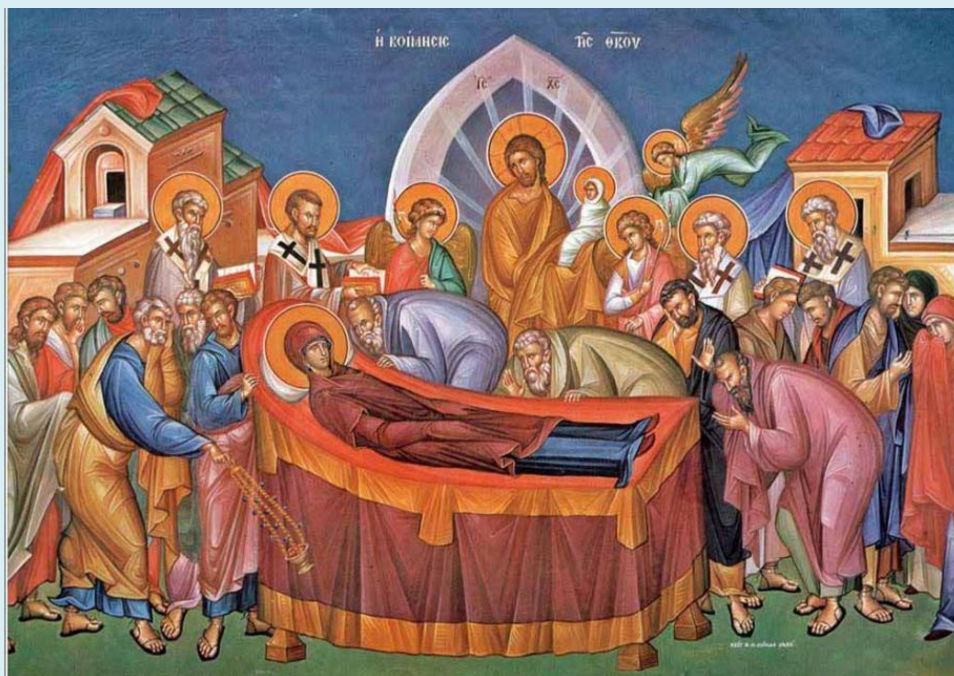
Ridicată de Fiul său la Viața cea adevărată

Dată în grija iubitului ucenic Ioan, Maica Domnului și-a încheiat în pace viața din lumea aceasta, născându-se din nou pentru cele de sus, chiar icoana ultimului său mare praznic, sărbătorit poate deja din secolul al II-lea, arătând acest aspect: sufletul său înfășat asemenea unui nou-născut este purtat în Duh de Fiul către Tatăl.

Deși apocrifele situează în mod unanim adormirea sa la Ierusalim și înmormântarea în Ghetsimani, textele scripturistice nu spun nimic în această privință. Trupul ei ar fi rămas trei zile într-un mormânt din Ghetsimani, însă nu a fost dat stricăciunii, iar sufletul său, precum ne indică și icoana sărbătorii, n-a coborât în iad, ci a fost primit în brațele Fiului și preaslăvit de întreaga lume îngerească: „Pu-

terile celor fără de trup, cu dumnezeiască cuviință, cuprind pe Maica Vieții, care se mută cu adevărat la Viață, făclia Luminii celei neapropiate, izbăvirea credincioșilor și nădejdea sufletelor noastre” (Vecernia cea mare, stihiră de la Litie, glas 2).

Praznicul Adormirii Maicii Domnului sau „Paştele verii”. Scurt istoric

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului ocupă un loc deosebit în calendarul Bisericii Ortodoxe și este direct legată de unicitatea persoanei Născătoarei de Dumnezeu în lucrarea mântuitoare în Hristos a întregii lumi, devenind totodată cea mai importantă sărbătoare rânduită de către Biserică în cinstea Preasfintei Fecioare.

Prima mărturie a prăznuirii Adormirii Maicii Domnului apare în secolul al V-lea, în preajma convocării celui de-al treilea Sinod Ecumenic din Efes din anul 431, care a definit învățătura dogmatică despre Maica Domnului și a stat la baza dezvoltării ulterioare a cultului Născătoarei de Dumnezeu.

Cea dintâi prăznuire a acestei sărbători a avut loc la Ierusalim în data de 13 august, ulterior fiind mutată cu două zile mai târziu, până în data de 15 ale aceleiași luni.

Inițial, a avut un caracter general, fără nici o referire specifică la evenimentul Adormirii, și purta numele de „Ziua Sfintei Maria, Născătoarea de Dumnezeu”.

O „kathismă” (biserica centrală a unei mănăstiri) din afara zidurilor Ierusalimului, situată pe drumul către Betleem, este menționată ca fiind locul inițial de prăznuire.

Legătura dintre această sărbătoare și Adormirea Maicii Domnului a început a prinde contur în Biserica Panagia din Ghetsimani, unde se află mormântul ei, în timpul împăratului bizantin Mauriciu (582-602).

Potrivit tradiției bisericești, sărbătoarea Adormirii Născătoarei de Dumnezeu este precedată de o perioadă de post, ce a fost stabilită încă din secolul al VII-lea. Inițial, această perioadă a fost divizată în două părți distincte, separate de sărbătoarea Schimbării la Față a Domnului. În secolul al X-lea, Biserica a unit aceste două perioade, rezultând un singur post de paisprezece zile, ce începe pe data de 1 August și în timpul căruia credincioșii se abțin de la consumul de alimente de origine animală și untdelemn, în timp ce de sărbătoarea Schimbării la Față, a fost rânduită dezlegarea la pește.

Tradiția Bisericii amintește faptul că Maica Domnului a fost anunțată cu trei zile înainte de către un înger de trecerea ei din această lume, începând astfel să se pregătească așa cum se cuvine. Fiindcă în ziua Adormirii nu erau prezenți toți Apostolii în Ierusalim, un nor i-a adus în apropiere pe fiecare, singurul absent fiind Sfântul Apostol Toma.

Adormirea Maicii Domnului a avut loc în casa Sfântului Evanghelist Ioan, unde a și locuit după răstignirea Mântuitorului Iisus Hristos. Ea a fost înmormântată în Grădina Ghetsimani, iar după trei zile, când a ajuns și Toma, acesta a găsit în mormânt doar veșmintele Preacuratei Maici.

Deasupra mormântului Născătoarei de Dumnezeu a fost construită o biserică de către Sfânta Împărăteasă Elena, iar după distrugerea lăcașului de cult, împăratul bizantin Marcian (392-457) împreună cu soția sa, Pulheria, au ridicat un nou așezământ, existent și astăzi.

De altfel, numeroase biserici și mănăstiri au fost ridicate de-a lungul timpului în cinstea Adormirii Maicii Domnului, fresce uimitoare împodobesc lăcașurile de cult, iar imnuri deosebite înfrumusețează slujbele închinate ei. Toate acestea dovedesc faptul că pentru credincioși, praznicul Adormirii nu este o sărbătoare tristă, de doliu, ci una de bucurie, deoarece Maica Domnului a fost mutată la Viață.

Traducere și adaptare: Radu Trandafir

Sursa: Blogul Mystagogy

Adormirea Maicii Domnului. Istoria sărbătorii şi a postului. Despre prohodul Maicii Domnului

Scurtă istorie a sărbătorii Adormirii Maicii Domnului

Primele informaţii despre Adormirea Maicii Domnului le aflăm din scrierile lui Meliton de Sardes (sec. II), Epifanie de Salamina (sec. IV), Juvenalie al Ierusalimului (sec. V) şi Pseudo-Dionisie Areopagitul (sec. V). Mai târziu despre aceasta au scris Sfinţii Maxim Mărturisitorul (sec. VII), Ioan Damaschin (sec. VIII), Simeon Metafrastul (sec. XI) şi alţii. Toate aceste izvoare, precum şi altele necunoscute (inclusiv apocrife), au fost adunate şi sintetizate de Nichifor Calist Xanthopol (isihast din sec. XIV), care a scris o istorisire mai amănunţită a acestei sărbători.

Deşi istorisirea proslăvirii Maicii Domnului are rădăcini apropiate de secolul apostolic, sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului a apărut abia după Sinodul III Ecumenic de la Efes (anul 431) [19]. În Apus, conform Sacramentariului papei Gelasiu (sec. V), sărbătoarea era deja ţinută pe 15 august; la fel şi în Răsărit, dar fără prea mult fast. Abia în anul 595, împăratul Mauriciu, în cinstea biruinţei asupra perşilor cu mijlocirea Maicii Domnului, a făcut ca această sărbătoare să fie generalizată şi cinstită cu mult fast, compunându-se imne şi cântări, pe care le regăsim în Lecţionarul georgian din secolul al VII-lea.

Tipicurile Constantinopolitane din sec. IX-XI ne dau amănunte despre slujba Adormirii, iar unele dintre ele vorbesc şi de „după-prăznuire”, cu Odovanie la 3, 4 sau chiar 8 zile. Tipicul Mănăstirii Sfântul Sava, generalizat în tot spaţiul ortodox (în sec. XIII-XIV), prevede ca în mănăstiri să se facă Priveghere (Vecernie + Litie + Utrenie, fără să amintească de Prohod), iar Odovania să se facă a 8-a zi.

Istoria postului Adormirii Maicii Domnului

Înainte de praznicul Adormirii Maicii Domnului Biserica are un post de două săptămâni (1-14 august), care urmează ca stricteţe Postului mare. Izvoarele istorico-liturgice (publicate de Cotelerius şi Dmitrievskij, şi studiate de M. Skabalanovici, „Tolkovyi Tipikon” ş.a.) ne vorbesc despre o generalizare relativ târzie a acestui post, iar în cele ce urmează vom încerca să facem o prezentare succintă a acestor date istorice.

Mulţi se grăbesc să considere că primă mărturie despre postul Adormirii Maicii Domnului o avem la Sfântul Leon al Romei (sec. V), dar Sfântul Leon, în vestita sa Omilie, a 16-a (după alţii a 15-a), vorbeşte despre tradiţia celor 4 posturi pe an, în cele 4 anotimpuri. Pe lângă postul pre-pascal şi cel din luna decembrie, el menţionează un post după Cincizecime şi altul de toamnă în septembrie (nu ştim de câte zile), ca mulţumire pentru strângerea roadelor. Prin urmare, el nu vorbeşte despre vreun post în luna august închinat Maicii Domnului.

---

[19] *Cultul Fecioarei Maria şi anumite rugăciuni închinate ei le avem cu mult înainte de Sinodul de la Efes şi doar sărbătorile mariologice au apărut şi s-au generalizat după anul 431. De exemplu, primul imn închinat Fecioarei Maria - „Sub milostivirea Ta” - îl găsim într-un papirus egiptean din secolul al III-lea, iar idei despre cultul mariologic putem urmări până în secolul al II-lea (cf. G. Giamberardini, Il culto mariano in Egitto, 1978, p. 96; C. Roberts, Catalogue of the Greek and Latin pariry in the John Rayland librariy, Princeton, 1938, p. 150).*

Alţii consideră că prima menţiune despre postul Adormirii Maicii Domnului o avem din secolul al VI-lea, de la Anastasie Sinaitul, patriarhul Antiohiei (561-600). Știinţa teologică, însă, demult a demonstrat că scrierea atribuită patriarhului Anastasie -„Despre trei patruzecimi” - este un apocrif de prin sec. IX-X, probabil din mediul monahal constantinopolitan, şi datele ei contravin tuturor celorlalte mărturii istorice ale timpului [20] (redând şi o legendă quasi-creştină despre moartea Sf. Filip şi Postul Crăciunului care începe în ziua de pomenire a acestuia [21]).

Este remarcabil faptul că Hypotyposis-ul lui Teodor Studitul (sec. IX) şi Diatyposis-ul lui Atanasie Athonitul (sec. X) şi chiar copiile lor mai târzii (sec. XIV), de asemenea, nu menţionează acest post, deşi dau reguli destul de detaliate cu privire la posturi. Nici alte tipicuri de origine studită, precum cel al Mănăstirilor Everghetinos (sec. XI) sau Pantokrator (sec. XII) nu dau vreo mărturie despre Postul Adormirii Maicii Domnului.

Tipicul mănăstirii bizantine a lui Nicolae Casole din sudul Italiei (sec. XII) pentru prima dată menţionează acest post în data de 1 august, precizând că despre el aminteşte şi „Sinodul unirii” din Constantinopol (anul 920) [22]; numai că părinţii din acea mănăstire îl începeau pe 2 august din cauza sărbătorii Macabeilor. Totodată, la capitolul privind regulile generale de postire, Tipicul lui Nicolae Casole nu dă nici o indicaţie cu privire la Postul Adormirii Maicii Domnului.

Ştim că pe la anul 1085 câţiva monahi din Muntele Athos se adresează patriarhului Nicolae al III-lea Grămăticul, arătându-şi nedumerirea faţă de acest post. Patriarhul, consultându-şi Sinodul, le răspunde monahilor că a găsit menţiuni despre

---

[20] *Autorul spune că în vechime, înainte de Adormirea Maicii Domnului se postea tot 40 de zile sau chiar mai mult, întrucât postul de vară se începea la o săptămână după Cincizecime şi se termina pe 15 august, dar din cauza slăbiciunii omeneşti, luna iulie a fost exclusă din acest post, obţinându-se două posturi diferite. Ideea nu este confirmată de nici un izvor liturgic, ci este chiar contrazisă de mărturiile mai vechi pe care le avem despre Postul Sfinţilor apostoli.*

[21] *Legenda spune că la moartea Sfântului Filip acesta s-a rugat pentru pedepsirea călăilor şi din acest motiv sufletul apostolului n-a intrat în Rai decât după ce ceilalţi apostoli au postit 40 de zile. Chipurile, din acest motiv se cuvine şi noi să postim 40 de zile, începând cu sărbătoarea Sfântul Filip pentru a ne salva sufletele. În mod evident aceste idei nu concordă cu duhul Evangheliei.*

[22] *Denumirea Sinodului este legată de împăcarea a două tabere politic-religioase din Constantinopol. Acest Sinod a interzis categoric căsătoria a 4-a, iar celor care se căsătoreau a treia oară le permitea să se împărtăşească doar de 3 ori pe an: la Paşti, la Naşterea Domnului şi la Adormirea Maicii Domnului, „întrucât aceste sărbători sunt precedate de post”. Nimic altceva Sinodul nu menţionează despre acest post.*

acest post în „Sinodul unirii”, dar precizează că „acest post a fost mutat [în altă perioadă - n.n.], întrucât se suprapunea cu posturile păgâne ce se întâmplau tot atunci, aşa încât mulţi oameni le respectau pe acelea ca să se curețe şi să scape de boli” [23] (cf. Kormceaia kniga, I, fila 156r).

Aşa se face că postul Adormirii Maicii Domnului (şi cel al Naşterii Domnului), cu durata pe care o are astăzi, a fost stabilit definitiv abia în anul 1166, la un Sinod organizat de patriarhul Luca Chrisoverghis, în zilele împăratului Manuil I Comnenul. Mărturii mai exacte despre acest Sinod avem de la canonistul Theodor Balsamon, patriarh al Antiohiei (sec. XII).

După spusele lui Balsamon, unii participanţi ai Sinodului considerau că la începutul lunii august nu poate fi ţinut nici un post, iar dacă acesta este ţinut în unele regiuni, el trebuie neapărat mutat, aşa cum propunea cu aproape un secol mai devreme Nicolae Grămăticul. Însă majoritatea sinodalilor în frunte cu patriarhul Luca, motivând că Sinodul organizat de Nicolae Grămăticul nu indica perioada în care este bine să fie mutat postul, au hotărât ca postul să înceapă pe 1 august şi să dureze până la praznicul Adormirii Maicii Domnului. Însuşi patriarhul Theodor al IV-lea al Antiohiei era de acord cu hotărârea luată şi recomanda acest post de 14 zile şi credincioşilor săi.

Pe de altă parte, iată ce spune Sintagma Atheniană (IV, 488): „În ce priveşte durata Postului mare ţinut acum în Biserica Ortodoxă niciodată şi nimeni nu s-a îndoit, dar nu se poate spune acelaşi lucru despre celelalte posturi. La timpul său, patriarhul Marcu al Alexandriei s-a adresat către Balsamon cu întrebarea dacă trebuie respectate cu toată stricteţea posturile ce preced sărbătorile Sfinţilor apostoli, a Naşterii Domnului şi a Adormirii Maicii Domnului, ori ele pot fi scurtate. Răspunzând la această întrebare Balsamon redă hotărârea Sinodului patriarhal de la Constantinopol care a avut loc în timpul patriarhului Nicolae al III-lea (1084-1111), conform căreia, înainte de aceste sărbători se cuvine să postim doar şapte zile (πλην επταήμεροι), întrucât este un singur post care durează 40 de zile (μια γαρ τεσσαρακονθήμερος νηστεία εστίν), cel dinaintea Sfintelor şi marilor Paşti. Totuşi, cei care doresc să postească înaintea mai sus numitelor sărbători mai mult de şapte zile sau poate au găsit astfel de posturi rânduite în Tipicul lăsat de ctitor, acestora li se dă deplina libertate”.

---

[23] *Pe acelaşi motiv Biserica a interzis postul de miercuri şi vineri în prima săp-tămână a Triodului, întrucât acesta se suprapunea cu postul armean numit „Arţivurion”, dedicat persoanelor sau obiectelor pierdute.*

Deci, reieşind din toate datele istorice, liturgice şi canonice, putem spune că durata postului a fost hotărâtă oficial abia în secolul al XII-lea, dar s-a generalizat în secolele XIII-XIV odată cu Tipicul Mănăstirii Sfântului Sava, care îl include în rân-duielile de postire, stabilind şi stricteţea acestuia. Conform acestor reguli tipiconale, care foarte curând au devenit valabile şi pentru mireni, în acest post se dezleagă la peşte numai la Praznicul Schimbării la Faţă (6 august), iar la ulei şi vin numai în sâmbete şi duminici, mai nou, însă, şi la multiplele sărbători cu Polieleu, care în trecut nu erau.

Scurtă istorie a Prohodului Maicii Domnului

În rânduiala ierusalimiteană a Utreniei duminicale, încă din vechime se citea sau se cânta Psalmul 118. De prin secolele VIII-IX, unele stihuri ale acestui psalm au fost secundate de anumite tropare, numite „Binecuvântările Învierii”, întrucât primul tropar se cânta abia după stihul 12 („Binecuvântat eşti, Doamne..”), care a rămas mai târziu ca singurul stih chiar şi pentru troparele următoare. Se pare că la acea etapă, toate stihurile intermediare erau citite şi numai cele de dinaintea troparelor erau cântate. [24]

Rânduiala Utreniei din Sâmbăta mare (cântată în Vinerea mare seara) avea şi ea Psalmul 118 cu „Binecuvântările Învierii”, dar de prin sec. XIV, „Binecuvântările” au fost plasate la sfârşit, iar între stihurile Psalmului 118 au fost intercalate tropare despre îngroparea Domnului Hristos. Unii specialişti consideră că evlavia de a cânta prohodirea Mântuitorului a început imediat după reconstruirea complexului eclesial de la Mormântul Domnului sub cruciaţi (1130-1147).

În cazul altor sărbători, indiferent de rangul lor: ale Mântuitorului, Născătoarei de Dumnezeu sau Sfinţilor, în loc de Psalmul 118 au început să fie aleşi alţi psalmi, la care se adăugau imne de prea mărire („megalinarii = mărimuri”), inclusiv la praznicul Adormirii, care de asemenea are Mărimuri (obişnuite).

Prin sec. XV, la Ghetsimani, odată cu completarea Prohodului Mântuitorului cu strofe după numărul stihurilor din Psalmul 118, Mărimurile obişnuite de la Adormirea Maicii Domnului au fost înlocuite cu tropare asemănătoare Prohodului Mântuitorului şi însoţite de acelaşi Psalm 118. În sec. XVI, numărul troparelor a fost completat (probabil de Manuil al Corintului), imitând forma şi ideile

---

[24] *În Athos, în duminicile când nu se cântă Polieleu (Psalmii 134 şi 135, integral), Psalmul 118 încă este citit înainte de Binecuvântări, ca o a treia Catismă, aşa cum şi prevede Tipicul actual.*

Prohodului din Sâmbăta Mmre. În acea perioadă s-au observat anumite încercări de răspândire a acestui Prohodului Maicii Domnului în toată lumea ortodoxă, dar fără prea mult succes, întrucât melodiile erau extrem de lente (nu ca cele de acum), iar Tipicul nu prevederea nici o modalitate de încadrare a Prohodului în Utrenie, ci menţionează doar Mărimurile şi Evanghelia înainte de Canoane (nu după Doxologie ca în Sâmbăta mare). Tocmai de aceea, o indicaţie tipiconală a staroverilor (lipovenilor) îl introduce după cântarea a 6-a a Canonului, fără să dea detalii sau textul acestuia.

Prin secolul al XVIII-lea încep contactele mai strânse ale ruşilor şi românilor cu Ţara Sfântă, iar după 1821 şi a grecilor. Atunci în spaţiul ortodox apare ideea de a sluji Liturghia Sfântului Iacov (care chipurile s-a slujit neîntrerupt la Ierusalim, ceea ce nu este corect) şi de a imita întocmai Prohodul Maicii Domnului de la Ghetsimani. Cu acest prilej au fost făcute primele traduceri integrale ale Prohodului Maicii Domnului (1820 în română, de Ion Pralea; 1845 în rusă, de M. Holmogorov), completându-se cu o variantă mariologică a „Binecuvântărilor”, care sunt şi mai recente.

Mai mult decât atât, Sfântul Filaret Drozdov, mitropolitul Moscovei, instituie la „Schitul Ghetsimani” de pe lângă Lavra Sfânta Treime, probabil în anii 1845-1846, praznicul „Învierii şi Înălţării Maicii Domnului” în data de 17 august (a 3-a zi după Adormire) şi hotărăşte ca Prohodul să se cânte în ajunul datei de 17 august. Această nouă sărbătoare n-a apucat să fie generalizată, mai ales datorită polemicilor legate de dogma mariologică a Vaticanului din 1854, dar obiceiul de a săvârşi Prohodul a treia zi după Adormire s-a păstrat la ruşi până astăzi. Românii şi grecii însă, aşa cum e obiceiul şi la Ghetsimani, îl cântă în ajunul Adormirii Maicii Domnului, în cadrul Privegherii (unind Vecernia cu Utrenia), chiar dacă nu există nici o rânduială oficială de intercalare a acestuia în rânduiala Utreniei şi combinarea lui cu Polieleul sărbătorii.

Mai mulţi liturgişti şi dogmatişti ortodocşi importanţi consideră că toate aceste paralele dintre Sâmbăta mare şi Adormirea Maicii Domnului, mai ales în varianta lui Filaret Drozdov, sunt exagerate şi nejustificate. Slujba Adormirii Maicii Domnului întruneşte un conţinut imnografic mai mult decât suficient pentru prea slăvirea Născătoare de Dumnezeu şi a slăvitei sale treceri la Domnul şi nu mai e nevoie şi de Prohodul ei. În aceste condiții, ar fi mai potrivit să rămână în cult numai Prohodul Domnului din Sâmbăta mare, iar sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului să rămână cu rânduiala prevăzută în prezent în Minei, pe care o considerăm suficientă.

Fiecare eveniment din viaţa Domnului nostru Iisus Hristos: intrarea în Ierusalim, vinderea, prinderea, judecata, răstignirea, moartea, punerea în mormânt, învierea şi înălţarea - toate au o valoare mântuitoare pentru neamul omenesc. Tocmai de aceea Evangheliile descriu toate aceste evenimente cu lux de amănunte, iar Biserica le prăznuieşte pe fiecare în parte.

În cazul Maicii Domnului însă, ca şi la pomenirile sfinţilor [25], toate evenimentele legate de sfârşitul lor pământesc sunt concentrate într-o singură zi. Deci în data de 15 august Biserica pomeneşte (cu bucurie!) toate evenimentele întâmplate la cinstita ei adormire: venirea apostolilor, adormirea Fecioarei, înmor-mântarea, găsirea mormântului gol (care sunt semn al învierii şi înălţării ei la ceruri) etc. Prin această prăznuire comună, Biserica nu tăgăduieşte importanţa şi caracterul extraordinar al acestor evenimente din viaţa Maicii Domnului, dar nici nu a găsit de cuviinţă să celebreze evenimentele separat sau să proclame careva dogme în legătură cu adormirea Maicii Domnului sau înălţarea ei la ceruri, pentru că de ele nu depinde în nici un fel mântuirea noastră şi tocmai de aceea nu se menţionează nici în Sfânta Scriptură.

Dacă, de exemplu(!), Maica Domnului nu a înviat, ci trupul ei a fost ascuns, înseamnă că ea va învia împreună cu toţi oamenii la învierea cea de obşte - şi aceasta nu periclitează în nici un fel mântuirea noastră. Faptul că Mântuitorul a înviat-o şi a înălţat-o imediat după adormire, este un lucru în plus, dar fără ele mântuirea neamului omenesc nu era să aibă ceva minus. [26] Dar e cu totul altceva când ne referim la învierea şi înălţarea Domnului Hristos, fără de care mântuirea nimănui nu este posibilă, nici chiar a Maicii Domnului!

Despre Maica Domnului noi spunem că este „mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii", fiind „mai prea cinstită decât toţi sfinţii", dar prea cinstirea ei nu suferă nici un fel de comparaţie cu adorarea adusă lui Dumnezeu. Altfel spus, despre ea zicem că este mai presus de sfinţi, dar nu putem spune cu cât sau în ce este mai prejos decât Dumnezeu, căci „între creat şi necreat nu este nici o asemănare" (Sfântul Atanasie cel mare). Prin urmare, şi paralelele dintre Prohodul Domnului şi cel al Maicii Domnului pot fi periculoase.

---

[25] *Şi la pomenirile sfinţilor, de regulă, nu celebrăm separat prinderea, judecata, chinurile fără număr, tentativele de omorâre a lor, adormirea, strângerea moaştelor, diferitele minuni săvârşire înainte şi după moarte etc.*

[26] *Iată de ce Biserica Ortodoxă nu poate accepta proclamarea dogmatică a înălţării cu trupul a Maicii Domnului, aşa cum au făcut romano-catolicii, chiar dacă şi ortodocşii acceptă această tradiţie creştină veche şi au pictat chiar icoane cu înălţarea Maicii Domnului la cer.*

Şi Sfântul Ioan Maximovici atrăgea atenţia asupra „râvnei fără cunoştinţă” de care au dat dovadă romano-catolicii care, vrând să dea o cinste mai mare Maicii Domnului, de fapt o necinstesc, pentru că Maica Domnului nu poate fi considerată deopotrivă cu Dumnezeu şi nici „împreună-mântuitoare” cu El, ci doar „mijlocitoare smerită” şi „neobosită rugătoare” pentru lume, mai ales că „mult poate rugăciunea Maicii spre îmblânzirea Stăpânului”.

Sursa: http://www.teologie.net/

Mic dicționar al postului Sfintei Mării

În Postul Adormirii Maicii Domnului, denumit în popor și „al Sfintei Mării” sau „Sântămăriei”, Biserica utilizează o serie de termeni specifici care de multe ori sunt înțeleși superficial sau deloc.

Basilica.ro vă propune o selecție a celor mai utilizați termeni în legătură cu Maica Domnului și cu această perioadă liturgică.

1. Acatistul Adormirii Maicii Domnului

Există două variante de Acatist al Adormirii Maicii Domnului traduse în limba română. Primul Acatist provine din tradiția Bisericii Ortodoxe Ruse, iar al doilea Acatist (ca și Paraclisul Adormirii Maicii Domnului) din tradiția greacă atonită. Cele două acatiste se citesc alternativ în perioada postului și a praznicului Adormirii Maicii Domnului (1-23 august).

Acatist, e –- (gr. ἀκάθιστος, ὁ - akathistos = care nu e aşezat, care stă în picioare, de aici ὕμνος, ὁ ἀκάθιστος - imnos akathistos = imne care se cântă stând în picioare) imne, rugăciuni de laude şi preamărire aduse Mântuitorului, Maicii Domnului şi altor sfinţi, prin care se cere ocrotire şi ajutor pentru cei ce se roagă.

Acatistul Bunei Vestiri este cel mai vechi acatist.

2. Acoperământul Maicii Domnului

Acoperământul Maicii Domnului (1 octombrie) este o sărbătoare care amintește minunea ce a avut loc în Biserica Maicii Domnului din cartierul Vlaherne (în Constantinopol) în secolul 9.

Este vorba de arătarea în strălucire cerească a Sfintei Fecioare Maria către Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos, în calitatea ei de ocrotitoare și mijlocitoare a creștinilor.

3. Aer

Sfântul Aer, Plascenița sau Sfântul Epitaf (din gr. ἐπιτάφιος compus din ἐπι = „pe, deasupra" și τάφιος = „mormânt") este un obiect bisericesc de cult confecționat din pânză pe care se află reprezentată icoana Înmormântării Mântuitorului Hristos.

Aceeași denumire este folosită și pentru pânza cu reprezentarea Adormirii Maicii Domnului, cinstită în special la slujba Prohodului Maicii Domnului.

4. Axion

Axionul este un imn închinat Maicii Domnului care se cântă la Sfânta Liturghie, imediat după Sfințirea Darurilor. Denumirea de axion provine de la primele două cuvinte ale textului grecesc al cântării „Cuvine-se cu adevărat" (Axion estin - Ἄξιον εστίν).

De Adormirea Maicii Domnului, axionul clasic este înlocuit cu imnul „Neamurile toate".

5. Bogorodișnaia

Pravilă de rugăciune care, după Tradiție, a fost dată de însăși Maica Domnului fiind cunoscută în secolul al VIII-lea, dar uitată, până când Sfântul Serafim de Sarov a readus-o în atenție și a transmis-o mai departe prin intermediul ucenicilor săi.

Rânduiala Bogorodișnaia presupune citirea de 150 de ori a cuvintelor adresate de Arhanghelul Gavriil Maicii Domnului la Buna Vestire: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Bine-

cuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre”.

6. Bogorodița

Bogorodița este numele slavon pentru Născătoarea de Dumnezeu.

7. Brâul Maicii Domnului

Potrivit Tradiției Bisericii Ortodoxe, cinstitul brâu al Maicii Domnului a fost țesut din fire de cămilă, de însăși Fecioara Maria. După înălțarea ei cu trupul la ceruri, aceasta i l-a dăruit Sfântului apostol Toma, celui care nu a fost prezent la înmormântare, ca semn al înălțării ei cu trupul la cer.

Conform Sinaxarului zilei de 31 august, cinstitul brâu a fost mutat din Ierusalim în cetatea Constantinopolului în timpul anilor de domnie ai împăratului Arcadie (395-408), fiul lui Teodosie cel mare. Cu gândul de a proteja capitala Imperiului și pe locuitorii acesteia, împăratul l-a aşezat într-un sipet pe care l-a numit „racla sfântă”.

De atunci, racla n-a mai fost deschisă decât pe vremea împăratului bizantin Leon cel înţelept (886-912), cu scopul de a o vindeca pe împărăteasa Zoe, care era chinuită de un duh necurat. În semn de recunoştinţă, împărăteasa Zoe a brodat brâul cu fir de aur.

În a doua jumătate a sec. al XII-lea, brâul a fost împărțit în fragmente, care au fost dăruite mai multor biserici.

În anul 1522, în timpul unei mari epidemii de ciumă, Mănăstirea Kato Xenia a primit două părți ale brâului.

8. Dezlegare

Permisiune privitoare la consumul anumitor alimente, care nu sunt permise în perioada postului. Exemplu: Dezlegare la untdelemn și vin, Dezlegare la pește.

9. Epitaf

Vezi explicația mai sus la „Aer”.

10. Iperdulie

Termenul de „iperdulie” (gr. ὑπερδουλεία) sau supravenerare se referă la prea cinstirea acordată Maicii Domnului.

Sfânta Fecioară Maria, cea mai sfântă dintre femei, care s-a învrednicit de cinstea excepțională de a naște cu trup pe Fiul lui Dumnezeu este venerată în mod deosebit în cultul ortodox, fiind mai mare decât toți sfinții, „mai cionstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”.

Cultul pe care îl aducem sfinților poartă în limbaj teologic denumirea de „dulie” (gr. δουλεία), iar lui Dumnezeu se cuvine adorare sau latrie (gr. latreia).

11. Înfrânare

Înfrânare - acțiunea de a (se) înfrâna, reținere, abținere, cumpătare. Se referă la abstinență, faptul de a-și impune anumite restricții, abținere de la excese.

12. Paraclis

Paraclisul (gr. Παράκλησις) este un imn închinat Maicii Domnului sau sfinților, compus dintr-un Canon, Evanghelie, Apostol și Laude, între care se intercalează ectenii. Paraclisul se citește sau se cântă fie ca rugăciune particulară, fie în biserică, ca slujbă, mai ales la vreme de întristare, dar și ca laudă adusă lui Dumnezeu.

În cultul ortodox există două Paraclise închinate Maicii Domnului: primul Paraclis compus de călugărul Teostirict în secolul nouă (unii spun Teofan) şi un al doilea Paraclis.

Pe parcursul anului se cântă doar primul Paraclis închinat Maicii Domnului însă pe durata postului Adormirii Maicii Domnului, tipicul bisericesc spune ca primul și al doilea Paraclis să fie cântate alternativ.

13. Pocăință

Pocăință - căință pentru păcatele săvârșite, regret pentru o faptă rea, o greșeală etc. Mărturisirea greșelilor și făgăduința de a se îndrepta, pentru a căpăta iertare, postind și rugându-se, recunoașterea, de bună voie, a unei greșeli făptuite și hotărârea de a se îndrepta.

14. Prohodul Maicii Domnului

Prohodul Maicii Domnului este o imitaţie a Prohodului Domnului nostru Iisus Hristos din slujba Utreniei Sâmbetei celei mari, alcătuită de Manuel Corinteanul la începutul secolului al XVI-lea, tradusă în româneşte de Ion Pralea şi tipărită de el, împreună cu originalul grecesc, la Iaşi, în anul 1820, sub titlul „Urmări pe mormânturi”, retipărită în 1869 şi apoi în broşuri separate, cu titlul „Prodohul Maicii Domnului”, având textul revizuit.

Slujba Prohodului descrie modul în care Adormirea Maicii Domnului, transformată în Înviere, devine o reală garanție a propriei noastre Învieri.

Slujba se oficiază în ajunul sărbătorii Adormirea Maicii Domnului (14 august).

15. Pururea feciorie

Pururea fecioria (gr. Ipartenos) se referă la însușirea proprie persoanei Maicii Domnului de a fi fecioară atât înainte, cât și după nașterea Fiului Ei, Iisus Hristos.
În Biserica Ortodoxă, prin hotărârile sinoadelor ecumenice, Fecioarei Maria i se recunosc trei însușiri centrale. Născătoare de Dumnezeu, pururea fecioria și cinstirea cea mai presus de toată creația (vezi iperdulia).

16. Sântămăria

Sântămaria este numele folosit în popor pentru două sărbători creștine: Sântămăria mică - Nașterea Maicii Domnului (8 septembrie) și Sântămăria mare - Adormirea Maicii Domnului (15 august).

17. Supravenerare

Vezi explicația mai sus la Iperdulie.

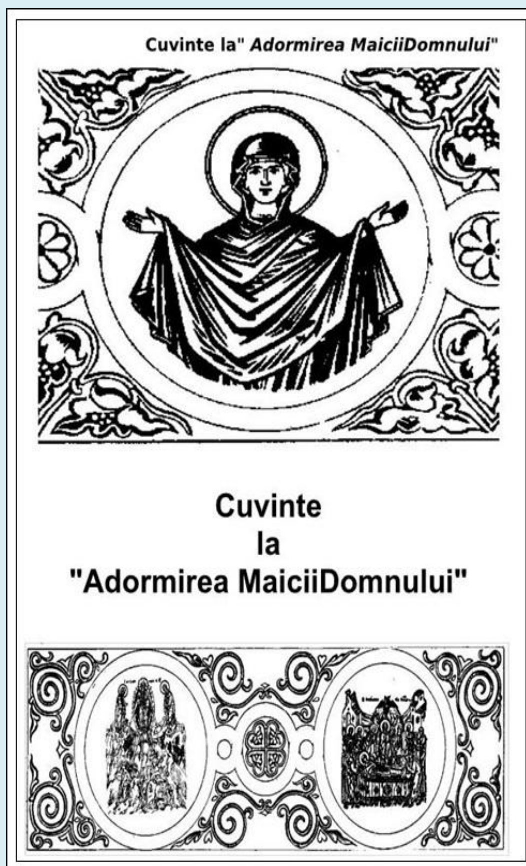
18. Teotokos

Teotokos (gr. Θεοτόκος) este numele grecesc pentru Născătoarea de Dumnezeu.

19. Uspenia
Uspenia (оусъпениѥ) este denumirea slavonă pentru „adormire”, folosită în popor referitor la Adormirea Maicii Domnului. Vezi mai sus și Sântămăria.

Sursa: http://basilica.ro

Cuvinte la "Adormirea Maicii Domnului"

Cuvinte la "Adormirea Maicii Domnului":

https://www.academia.edu/43926346/Cuvinte_la_Adormirea_Maicii_Domnului_

https://archive.org/details/cuvinte-la-adm

https://www.slideshare.net/steaemy1/cuvinte-la-adormirea-maicii-domnului

***

Ioan Vasiu - Cuvânt înainte

Postul Adormirii Maicii Domnului, perioadă de evlavie deosebită faţă de Născătoarea de Dumnezeu, a reprezentat pentru noi, tinerii avrigeni, închinători într-o biserică ce poartă acest hram, al mutării la cer a Preacuratei Fecioare, un motiv de a chema pe toţi credincioşii din Avrig, de toate vârstele, la întâlniri duhovniceşti cu preoţi ai Protopopiatului Avrig, şi, nu numai.

Cu ajutorul părintelui protopop Vasile Gafton, am reuşit să ne organizăm într-o grupare pe care am numit-o Mişcarea Ortodoxă a Tinerilor din Avrig - care, ulterior, s-a pus sub îndrumarea directă a părintelui protopop şi a Centrului Cultural- Misionar "Gheorghe Lazăr" de pe lângă Protopopiatul Avrig - în cadrul căreia am desfăşurat mai multe acţiuni cu caracter social, în mai mulţi ani consecutiv, în Postul Paştilor, şi începând din anul trecut, aceste minunate şi deosebit de bine-venite seri duhovniceşti, în cadrul cărora, în fiecare seară după slujba cinstitului Paraclis al Maicii Domnului, câte un părinte din parohiile Protopopiatului Avrig, au adresat credincioşilor - anul acesta, mai mulţi decât anul trecut şi, la anul, nădăjduim, şi mai mulţi - cuvinte de învăţătură, cuvinte de suflet despre Maica Domnului.

Deosebite au fost serile în care ne-am bucurat să avem în mijlocul nostru cinstiţi oaspeţi, cum ar fi: P S. Andrei Făgărăşanul, episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, P. C. Pr. Conf. Dr, Constantin Necula, consilier misionar şi de imagine al Arhiepiscopiei Sibiului, P C. Pr. Lect. Dr. Mihai Iosu, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Sibiului. Un moment cu totul deosebit a fost, în anul acesta, aducerea raclei cu Sfinte Moaşte de la Catedrala Mitropolitană din Sibiu, spre bucuroasă închinare credincioşilor avrigeni, la sfârşitul Tainei Sfântului Maslu, slujită de P S. Andrei Făgărăşanul, înconjurat de un sobor de zece preoţi.

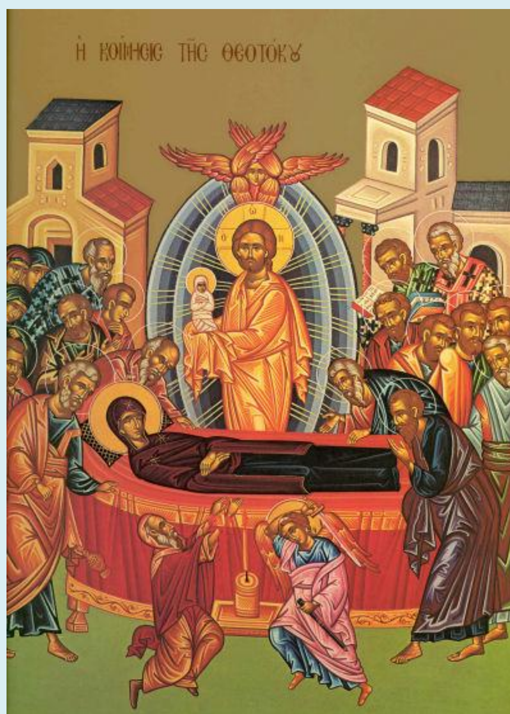
La final, puşi în faţa momentului de împlinire a ostenelilor depuse, prin editarea cuvântărilor rostite în serile de dinaintea hramului bisericii noastre, aducem mulţumire Maicii Preacurate pentru mângâierea pe care ne-a făcut-o şi în anul acesta.

De asemenea, mulţumim Înalt Prea Sfinţitului Părinte Laurenţiu, arhiepiscopul Sibiului şi Mitropolitul Ardealului, pentru binecuvântarea dată acestui mănunchi de cuvinte de suflet şi din suflet despre Maica sufletelor noastre.

Nu în ultimul rând, mulţumim P. S. Părinte Andrei, Părintelui Protopop Vasile Gafton şi, preoţilor care s-au nevoit să fie prezenţi în mijlocul credincioşilor din Avrig, făcându-ne tuturor bucurie, precum şi tuturor celor care ne-au stat alături, la strană, la curăţenia şi împodobirea lăcaşului de cult sau în alt mod, în această perioadă deosebită pentru noi toţi.

Dumnezeu să încununeze eforturile tuturor ostenitorilor şi să le răsplătească cu har celor care, lăsând cele de zi cu zi, s-au adunat de la marginile Avrigului să prăznuiască mutarea Născătoarei de Dumnezeu, sub a cărei ocrotire şi acoperământ nădăjduim să ne aflăm în toate zilele vieţii noastre.

Pr. Stoian Adrian - Sărbătorile în cinstea Maicii Domnului după calendarul ortodox român - Adormirea Maicii Domnului

II.4. *Adormirea Maicii Domnului*

(*Ή Κοίμησις της θεοτόκου*, numită în popor, mai ales în părţile Moldovei şi *Uspenia* - termenul slav, sau Sântă-Maria Mare)

„Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale izbăveşti din moarte sufletele noastre." [27]

II.4.1. Istoricul sărbătorii [28]

[27] ****, Micul Ceaslov cu sinaxarul de peste an, op.cit., p.628.*

[28] *Ca şi pentru celelalte sărbători din ciclul Maicii Domnului , tradiţia liturgică şi iconografică s-a inspirat mult din apocrife (Pseudo-Ioan Teologul şi Pseudo-Meliton), corectându-le erorile doctrinale. Iniţial sărbătorită în ianuarie, la Ierusalim, această aniversare a fost fixată la 15 august şi declarată obligatorie în tot Orientul de către împăratul Mauriciu (582 – 602). Ea s-a răspândit foarte mult, mulţumită elogiilor făcute cu această ocazie de către Părinţii şi marii oratori ecleziastici – Andrei Cretanul, Ioan Damaschinul, Gherman din Constantinopol, Teodor Studitul, Grigorie Palama etc.(notă luată după SYNAXAIRE (LE), Vie des saints de l'Eglise orthodoxe. Adaptation française par le hiéromoine Macaire de Simonos-Petras, op.cit, 1996, Tome V: Juillet –Août, p.418)*

După Înălţarea Domnului la cer, Sfânta Fecioară s-a predat ascezei şi îngenuncherilor. Săvârşea multe vindecări asupra celor bolnavi, elibera pe demonizaţi de duhurile necurate, făcea milostenie celor săraci şi se îngrijea de văduve. Sfânta Scriptură ne spune că se afla în Ierusalim stăruind în rugăciune, dimpreună cu Apostolii şi cu celelalte femei (Fapte 1,14). Dar dacă Sfânta Scriptură nu ne spune nimic mai mult despre ea după Învierea şi Înălţarea Domnului, vechea tradiţie bisericească umple cu prisosinţă acest gol.

În vremea Cincizecimii apostolii, umblându-se de mângâierea dumnezeiescului har, au mers să propovăduiască Evanghelia în multe părţi ale lumii iar Fecioara, conform multor autori [29], locuia la Sion, în casa Sfântului Ioan Teologul, ucenicul căruia îi fusese încredinţată (Ioan 19,26-27). Cu Născătoarea de Dumnezeu erau împreună şi femei de neam bun din diferite provincii: unele eliberate de duhuri necurate, altele aduse la credinţă, între care, zic unii, era şi femeia lui Pavel. [30]

Dar cum şi ea trebuia să guste moartea, ajungând la vârsta de 72 de ani [31] sau după unii 69 de ani [32] (sau 59 [33]), este trimis arhanghelul Gavriil să-i vestească slăvita mutare ca odinioară minunata zămislire. Arhanghelul a venit cu ramură de palmier care era semnul biruinţei. După convorbirea cu îngerul, Preabinecuvântata Maria s-a dus plină de bucurie în Muntele Măslinilor ca să aducă Domnului în linişte, mulţumirea şi cererile ei pentru sine şi pentru lumea întreagă. După rugăciune l-a înştiinţat pe Ioan şi pe celelalte fecioare ce se aflau acolo de vestea primită de la înger privind mutarea ei la cer. Apoi şi-a împodobit casa ca pe o cămară de nuntă ca să-l primească pe Mirele Cel nemuritor.

Când au auzit acestea, cei care erau împreună cu Fecioara Maria au început a plânge şi a se tângui dar Maica Domnului le-a spus să nu facă din mutarea ei pricină de doliu ci să se umple de bucurie că aceasta este pentru bucuria veşnică şi harul şi mila Domnului să fie cu toţi pururea.

---

[29] *Ibidem, p.419.*
[30] *Epifanie Monahul, Simeon Metafrastul, Maxim Mărturisitorul Trei Vieţi bizantine ale Maicii Domnului, op.cit.,pp. 22-23.*
[31] *Ibidem, p.25.*
[32] *Ibidem, p.259.*
[33] *După unii scriitori, se presupune că acest eveniment avu loc cam la 11 ani după Învierea lui Hristos, Sfânta Maria fiind în vârstă de 59 de ani, vezi SYNAXAIRE (LE), Vie des saints de l'Eglise orthodoxe, op.cit., p.418.*

Înainte de trecerea ei din această viaţă, sfinţii ucenici şi apostoli au ajuns în chip minunat în faţa casei Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu. Nu erau numai cei doisprezece, ci şi mulţi alţii din numeroşii lor ucenici aleşi şi făcuţi vrednici de cinstea apostoliei, cum ne spune marele Dionisie Areopagitul. Iar Fericita şi Preasfânta i-a binecuvântat şi i-a înştiinţat de plecarea ei din această lume.

Şi s-a întâmplat apoi măreaţa şi minunata venire a lui Hristos şi împreună cu El au venit oştirile nenumărate ale îngerilor şi arhanghelilor, căci unde va fi împăratul acolo Îl vor însoţi şi oştirile. Şi Preasfânta Maică şi-a încredinţat fericitul şi curatul ei suflet, Domnului.

Apostolii au scos sicriul pe care era culcat trupul sfintei Născătoare. L-au cinstit cu laude şi cu cântări, l-au sărutat cu frică şi cutremur, şi-au arătat nu numai credinţa şi dragostea lor, dar erau siguri că dobândesc har şi mare folos dacă fapta urma credinţei. Apoi apostolii l-au îndemnat pe fericitul Petru să rostească rugăciunea îmbălsămării. Petru a ascultat cuvintele lor, s-a rugat, după care au înfăşat şi au uns trupul ce a cuprins pe Cel Necuprins, pe Împăratul şi Ziditorul celor văzute şi nevăzute.[34]

Apostolii au ridicat pe umeri sicriul cinstit şi au plecat în Ghetsimani, cum le fusese poruncit mai înainte de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, între mormintele părinţilor ei. [35]

Atunci potrivnicul şi vrăjmaşul adevărului n-a putut să nu-şi mai arate încă o dată neobrăzarea. A îmboldit pe evrei la invidie şi atac, căci atunci când au văzut slăvitul convoi al cinstitei Maici a lui Hristos şi numărul sfinţilor apostoli şi al credincioşilor care îl urmau, şi nenumăratele minuni ce aveau loc prin harul Sfintei Împărătese şi au auzit glasul laudelor, dumnezeieşti de frumoase, s-au adunat la luptă ca să strice câmpia armonioasă şi împodobită a apostolilor şi credincioşilor şi cu strigăte necuviincioase s-au pornit să împrăştie adunarea dumnezeiască.

Unul dintre necredincioşi a îndrăznit să se apropie pentru a apuca sicriul şi a-l da jos. Dar de îndată a văzut dreapta răsplătire a faptelor sale, căci în clipa în care mâinile sale atingeau sicriul sfânt, amândouă i-au fost tăiate de la coate fiindcă a

---

[34] *Ibidem, p.178-180.*

[35] *Pr. Matei Pîslaru, Sărbătoarea „Adormirea Maicii Domnului, vechimea ei şi locul unde se află mormântul Sfintei Fecioare Maria”, în rev. „GB(Glasul Bisericii)” nr.7-8/1960, pp. 585-596.*

îndrăznit să se apropie de ceea ce nu era vrednic să urmărească măcar cu ochii. Plâns şi deznădejde au căzut asupra lui ca şi asupra celorlalţi iudei ce se adunaseră împreună cu el, căci mâna îngerului furios se pornise asupra lor cu furie şi cu indignare. Văzându-se lovit după fapta sa şi numărându-se împreună cu atacatorii şi hulitorii lui Dumnezeu, s-a ruşinat, a cugetat şi şi-a schimbat dispreţul său în credinţă iar mărturiile mincinoase şi hulele sale în căinţă şi în rugăciune. Nu mai avea mâini ca să le înalţe la rugăciune, ci cu lacrimi arzătoare şi cu glas îndurerat chema pe Fecioara sfântă şi cerea milostivirea ei. Fericitul Petru i-a aşezat mâinile tăiate la locul lor şi de îndată, prin harul lui Hristos, mâinile tăiate s-au lipit din nou de trupul lor şi din clipa aceea omul acela a crezut în Hristos şi s-a alăturat numărului credincioşilor.

Şi aşa, cu slavă încă mai strălucitoare apostolii au luat din nou pe umerii lor sicriul Sfintei Împărătese ducându-l la locul de îngropare. Toţi apostolii i-au însărcinat pe Petru şi pe Pavel să pună în mormânt sfântul trup.

Apoi au mai rămas acolo timp de trei zile, rugăciunile lor fiind mereu însoţite de imnurile îngerilor.

Sfântul Maxim mărturisitorul ne spune că „martori vrednici de crezare ne-au înştiinţat că unul dintre apostoli, Toma, la moartea Împărătesei nu a luat parte ci a ajuns a treia zi de la înmormântare. Acesta i-a rugat pe fericiţii apostoli să deschidă mormântul ca să vadă trupul slăvit al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.” [36] Iar când l-au deschis n-au mai găsit trupul slăvit al sfintei maici a lui Hristos, căci fusese mutat în nestricăciunea cea veşnică. [37]

Conform apocrifei lui Pseudo-Ioan, trupul sfintei Fecioare fusese întâi trecut în Paradis, lângă arborele vieţii, iar acolo Arhanghelul Mihail venise ca să-i aducă din nou sufletul. Sfinţii Părinţi însă au refuzat să cerceteze sau să dogmatizeze această

---

[36] *Epifanie Monahul, Simeon Metafrastul, Maxim Mărturisitorul Trei Vieţi bizantine ale Maicii Domnului,*
op.cit., pp.187-193.

[37] *Se povesteşte că la întoarcerea de la înmormântare, Apostolii s-au adunat pentru o masă frăţească şi că în locul lui Hristos au aşezat o bucată de pâine în formă de triunghi. Dar în momentul când au ridicat-o invocând numele lui Hristos, cum le era obiceiul, auziră, din înaltul cerului, pe Prea-Sfânta spunând: „Bucuraţi-vă, căci sunt cu voi până la sfârşitul veacurilor!” Bucuroşi, Apostolii strigară atunci într-un glas: “Prea Sfântă Maică a lui Dumnezeu, salvează-ne!” Aceasta este originea serviciului Ridicării Panaghiei, oficiat în mănăstiri la ieşirea de la masă în zilele de sărbătoare; notă luată după SYNAXAIRE (LE), Vie des saints de l'Eglise orthodoxe, op.cit.,p.421.*

chestiune, care rămâne un motiv de pietate al Bisericii şi nu de definiţii teologice. Ei au preferat să contemple, în acest mister al mutării la cer a Maicii lui Dumnezeu, realizarea lucrării Mântuitorului prin *co-învierea* şi *co-glorificarea* sfintei Fecioare, păstrând totuşi termenul de *înviere* pentru Mântuitor. Termenul de *Ridicare* (Assumptio), recent adoptat ca dogmă de către Biserica Romano-Catolică (1950), ca şi corolar al *Imaculatei Concepţii*, adică naşterea ei în afara păcatului originar (strămoşesc) dogmă eretică emisă în anul 1854, lasă să se înţeleagă în mod vag că Maica Domnului, fiind scutită de moştenirea lui Adam (păcatul originar şi consecinţa lui, moartea), nu ar fi murit, ci ar fi fost direct ridicată, trup şi suflet, la cer.[38]

Adormirea Maicii Domnului a fost o moarte naturală şi reală. Cea care era <<plină de har>> şi <<curăţită de Sfântul Duh>> nu era nemuritoare. În virtutea integrităţii sale perfecte, ea nu avea nici o urmă sau pată de păcat în fiinţa sa, dar totuşi fiinţa sa rămâne totuşi mărginită. Această fiinţă materială a sa moare adevărat, aşa cum a murit, cu adevărat, Însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, după natura sa omenească, luată în întregime din Maria. Maria, totuşi, nu moare din aceleaşi condiţii determinante, datorită cărora mor toţi oamenii. Ea, neavând păcat, nu a suferit nici de boală, care este o urmare a păcatului şi deci nu a fost supusă, în acelaşi grad cu oamenii, nici ascuţişului morţii. Moartea sa, de aceea, poate fi mai luminos redată prin „adormire". Ea adoarme „din dragoste serafică şi din topitorul ei dor fierbinte" după mult iubitul ei Fiu.

Despre moartea sa, Sfântul Ioan Damaschin spune : „fără dureri a fost naşterea sa şi fără dureri a fost şi trecerea sa. Ea în care acul morţii, păcatul, a fost omorât, este începutul vieţii de mai bine". Trupul său, fără boală şi fără pata păcatului, nu putea fi supus putreziciunii. Ar fi fost o victorie nemeritată, ce ar fi obţinut-o forţele distrugătoare ale răului, asupra acestui trup imaculat şi neprihănit. Dumnezeu, Fiul său, nu lasă acest trup, din care a luat carne şi sânge, părăsirii şi uitării. El îl prea măreşte, a treia zi, înălţându-l la El, în ceruri.

---

[38] *Ibidem. (despre cele două curente „dormiţionist" şi „asumpţionist" vezi şi în prezentarea diac. Ioan I. Ică jr. în cartea Epifanie Monahul, Simeon Metafrastul, Maxim Mărturisitorul Trei Vieţi bizantine ale Maicii Domnului, op.cit. pp.271-274). Sau într-o celebră lucrare tot sub îngrijirea diac. Ioan I. Ică jr, Maica Domnului în teologia secolului XX şi în spiritualitatea isihastă a secolului XIV : Grigorie Palama, Nicolae Cabasila, Teofan al Niceei, editura Deisis, Sibiu, 2008, op.cit, autorul oferă, pe mai multe pagini, un amplu studiu dogmei romano-catolice a imaculatei concepţii; pp. 28-118. Este o lucrare deosebit de valoroasă în care se prezintă şi autorul traduce şi alte subiecte referitoare la Maica Domnului.*

Aceasta este adevărata credinţă ortodoxă, cu privire la Adormirea Maicii Domnului, nu cea romano- catolică, care, depăşind proporţiile, dă puteri dumnezeieşti Preasfintei Maici, în urma cărora ea singură, nu prin harul lui Dumnezeu, s-ar fi înălţat la ceruri.[39]

Maria, *fiică a lui Adam*, dar devenită cu adevărat *Maica lui Dumnezeu* şi *Maică a Vieţii*, născându-L pe Cel care este Viaţa, a trecut deci prin moarte. Dar moartea ei nu are nimic dezonorant, căci, învinsă de Hristos, care i s-a supus de bună voie, pentru mântuirea noastră, condamnarea lui Adam a devenit *moarte întremătoare* (*vindecătoare*) şi principiul unei noi existenţe.

Iar mormântul de la Ghetsimani, ca şi mormântul lui Iisus, apare ca o cameră nupţială, unde se desfăşoară nunta integrităţii.

Se cuvenea ca, asemenea lui Hristos-Mântuitorul, Preasfânta Fecioară să treacă prin toate căile prin care a trecut şi Hristos care a pătimit acestea pentru a răspândi sfinţenia în natura noastră. După ce l-a urmat în Patimi şi i-a văzut Învierea, Maica Domnului a trecut deci şi prin experienţa morţii. După despărţirea de trup, sufletul său foarte pur se uni cu Lumina divină, iar trupul său, rămas puţin timp în pământ, reînvie curând, prin Harul Hristosului reînviat. Acest „trup spiritual” fu primit la cer ca tabernacolul Dumnezeului-Om, ca tronul lui Dumnezeu. Este partea cea mai eminentă a Trupului lui Hristos, şi a fost adesea asimilat de către sfinţii Părinţi cu însăşi Biserica, locuinţa lui Dumnezeu printre oameni, baza stării noastre viitoare şi sursa îndumnezeirii noastre.

Prin inima foarte pură a Mariei, Maica lui Dumnezeu, Împărăţia Cerurilor ni s-a deschis, de aceea mutarea sa la cer este motiv de bucurie pentru toţi credincioşii care au primit astfel garanţia că, prin persoana ei, toată natura umană, devenită purtătoare de Hristos, este chemată să sălăşluiască în Dumnezeu.[40]

II.4.2. Vechimea şi însemnătatea sărbătorii

Având în vedere că, de regulă, Biserica a însemnat în calendarul ei şi a sărbătorit zilele morţii sfinţilor, cea mai veche sărbătoare a Maicii Domnului ar trebui să fie cea a *Adormirii ei*; ştiri documentare despre existenţa acestei sărbători nu avem

---

[39] *Preot Prof. Petru Rezuş, Mariologia ortodoxă, în rev. „Ortodoxia” (Ort.), nr. 4 / 1950, pp. 552-553.*
[40] *SYNAXAIRE (LE) Vie de saints de L'Eglise orthodoxe, op.cit., pp.421-422.*

însă decât din secolul al V-lea înainte. Astfel, în Siria exista sigur în secolul al V-lea. Locul ei de orgine este probabil Ierusalimul, căci în vechile sinaxare georgiene ziua de 15 august reprezenta sărbătoarea aniversării anuale a sfinţirii unei biserici a Maicii Domnului, zidită în secolul al V-lea de Ikelia Romana, între Ierusalim şi Betleem, aproape de locul unde era mormântul Rachelei şi unde, după tradiţie, Sfânta Fecioară a făcut un popas cu puţin înainte de Naşterea Mântuitorului.[41]

În secolul al VI-lea, sărbătoarea este menţionată şi în Apus, pentru prima dată de Sfântul Grigore, episcopul de Tours (†593 sau 594), dar acolo Adormirea se serba la 18 ianuarie, iar în unele părţi la 15 ianuarie.

Se pare că generalizarea sărbătorii în Răsărit se datorează împăratului bizantin Mauriciu (582-603), care a rezidit biserica Maicii Domnului din Ghetsimani şi care a fixat definitiv data sărbătorii la 15 august. În Apus, sărbătoarea a fost generalizată puţin mai târziu, de către Papa Teodor I (642-649), care era de origine ierusalimiteană şi care a impus data de 15 august, ca în Răsărit. Numai creştinii din Galia şi copţii egipteni sărbătoresc Adormirea la vechea dată, de 18 ianuarie.[42]

Istoricul Nichifor Calist spune că această sărbătoare este foarte veche. Tradiţia bisericească şi cântările ce îmbracă şi împodobesc această sărbătoare ne duc până la timpurile apostolice (svetilna, luminânda Adormirii). Prima ştire sigură despre sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului o aflăm în panegiricul monahului Teodor, ţinut la 530 în memoria sfântului Teodosie, trecut la cele veşnice în anul 529. Acolo se povesteşte că în mănăstirile palestiniene, în fiecare an este sărbătorită cu deosebită cinste o zi de pomenire a Sfintei Fecioare (θεοτόκουμνήμη), în care zi toţi fraţii de mănăstire se adună la un loc. În această zi se pare că se prăznuia Adormirea Maicii Domnului. Împăratul Mauriciu din Bizanţ (582-602), după mărturisirea istoricului bisericesc Nichifor Calist, a oficializat-o şi a fixat ca dată pentru prăznuirea ei, ziua de 15 august, drept mulţumită că în acea zi biruise pe perşi în 582.[43]

În privinţa mormântului Sfintei Fecioare, ni se spune că descoperirea lui a fost făcută într anii 390-451. În nişte scrieri din anii 520-530 găsim între altele: „Acolo

---

[41] *Pr. Prof. Dr. Ene Branişte, Liturgica Generală, op.cit., p.190.*
[42] *Ibidem.*
[43] *Magistrand C. Pârvu, Temeiurile Ortodoxe ale Cultului Maicii Domnului, op.cit. în rev. „ST”, nr. 3-4/1954, pp.210-211.*

este valea Iosafat; acolo a vândut Iuda pe Domnul. Şi acolo este o biserică a Sfintei Maria, Maica Domnului, şi acolo este mormântul ei”.[44]

Fericitul părintele nostru Maxim filosoful şi mărturisitorul (580-662) a scris „Cânt şi prea mărire, slavă şi laudă a Preasfintei Împărătese, Preacuratei şi Preabinecuvântatei Născătoare de Dumnezeu şi Pururea - Fecioară Maria şi însemnare cu privire la viaţa sa neprihănită şi fericită de la naştere şi până la moarte ”, oferind multe detalii în ceea ce priveşte şi adormirea ei. Originalul grec s-a pierdut. Acces la această lucrare avem numai prin traducerea georgiană realizată spre anul 980 de monahul Eftimie Ivireanul (†1028). Textul lucrării a fost recent editat şi tradus în franceză de eruditul iezuit Jean- Michel van Esbroeck.[45]

La începutul veacului VII, Sfântul Modest a ocupat scaunul patriarhal din Ierusalim din 631 până în 634 când a murit. De la el avem o lungă cuvântare panegirică << Despre adormirea PreaSfintei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria>>, cea mai veche predică ce ni s-a păstrat asupra acestei teme.

La finele veacului al VII -lea şi începutul celui de al VIII-lea un alt mare ierarh, predicator şi autor de cântări bisericeşti, Andrei Cretanul, numit şi Ierusalimiteanul, pentru că înainte de a fi episcop în Creta fusese multă vreme monah în Ierusalim, şi avusese deci prilejul să cunoască la faţa locului tradiţia Bisericii de acolo despre Sfânta Fecioară Maria, ne-a lăsat între altele, trei cuvântări, pe care le-a ţinut în aceeaşi zi, la şi despre Adormirea Maicii Domnului. El este primul care face acest lucru, pe cât ne este cunoscut, iar după el, pare a fi devenit obicei ca la 15 august, când se serba cu multă solemnitate Adormirea Maicii Domnului, să se ţină în aceeaşi zi câte trei cuvântări asupra aceluiaşi subiect.

Sfântul Ioan Damaschin, ultimul dintre sfinţii părinţi ai Bisericii Ortodoxe din perioada patristică, a ţinut şi el cele trei cuvântări obişnuite atunci la Adormirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria.[46] Sfântul Ioan Damaschin a scris şi canoane la Adormirea Maicii Domnului.

---

[44] *Pr. Matei Pîslaru, Sărbătoarea „Adormirea Maicii Domnului”, vechimea ei şi locul unde se află mormântul Sfintei Fecioare Maria, op.cit., p.589.*

[45] *Această lucrare este considerată cea mai veche Viaţă a Maicii Domnului, vezi cartea Epifanie Monahul, Simeon Metafrastul, Maxim Mărturisitorul Trei Vieţi bizantine ale Maicii Domnului, op.cit., p.276.*

[46] *Ibidem, pp. 590 - 592, şi următoarele.*

Sfântul Cosma Melodul, trăitor în prima jumătate a secolului VIII, scrie şi el canon la Adormirea Maicii Domnului.[47]

De la o vreme, în unele părţi ale ortodoxiei, slujba Adormirii Maicii Domnului a fost amplificată cu o nouă formă de pietate faţă de Sfânta Fecioară, menită să accentueze cultul de supravenerare, şi anume *Prohodul Maicii Domnului*, care este o imitaţie a Prohodului Domnului nostru Iisus Hristos din slujba Utreniei Sâmbetei Mari. Generalizată mai ales la bisericile ruseşti, această slujbă a trecut şi la unele biserici româneşti ortodoxe (mai ales în mănăstiri), fiind încadrată în slujba Privegherii Adormirii Maicii Domnului, care se săvârşeşte în ajunul Praznicului, după Vecernia Mare sau în cadrul Utreniei. (despre acest prohod, se pot citi detalii în nota 12 de la pagina 11.)

II.4.3. Tradiţii şi obiceiuri în legătură cu această sărbătoare

Trecerea de la vară la toamnă păstrează în Calendarul popular amintirea unui străvechi început de an, marcat de moartea şi renaşterea Zeiţei Muma, peste care părinţii Bisericii creştine au suprapus moartea (Adormirea) şi naşterea Fecioarei Maria. Inversând evenimentele care deschid şi închid viaţa sfintei, mai întâi moartea (15 august) şi apoi naşterea (8 septembrie), Biserica creştină a preluat, de fapt, modelul preistoric: moare mai intâi reprezentarea mitică ajunsă la vârsta senectuţii, în cazul de faţă Sântamaria Mare, şi apoi se naşte Sântamaria Mică.

Românii întâmpină cu mai mare bucurie celebrarea morţii, Sântamaria Mare (15 august), nu a naşterii, Sântamaria Mică (8 septembrie).

Fecioara Maria este identificată în Panteonul românesc în mai multe ipostaze: Sântamaria Mare (15 august), Santamaria Mică (8 septembrie) şi cu sinonimele Maicii (Precesta Mare si Precesta Mică).

Importanţa calendaristică a Sântamariei Mari este subliniată de postul de două săptămâni care o prefaţează (1-14 august) [48], de pelerinajele organizate la

---

[47] *Magistrand C. Pârvu, Temeiurile Ortodoxe ale Cultului Maicii Domnului, op.cit., p.212.*

[48] *O formă de manifestare a cultului Maicii Domnului, este aceea de a ţine post. Sinodul din Constantinopol, ţinut în anul 1166, sub patriarhul Luca Chrisoverghi, hotărî pentru toată creştinătatea ortodoxă să fie ţinut postul în cinstea Adormirii Maicii Domnului, de la 1 până la 15 august. Aceasta în amintirea zilelor de ajunare pe care le-a ţinut Sfânta Fecioară înainte de adormirea sa. Postul s-a ţinut şi mai înainte de această dată după cum relatează Leon cel mare, episcopul Romei. (după Magistrand C. Pârvu, Temeiurile Ortodoxe ale Cultului Maicii*

mănăstirile cu acelaşi hram, de deschiderea unui important sezon de nunţi (16 august - 14 noiembrie), de începerea târgurilor şi iarmaroacelor de toamnă, de praznicele de pomenire a morţilor şi pomenile date pentru cei în viaţă.

Perioada dintre cele două Sântămării, numită *Între Sântămării,* se consideră timp optim pentru semănăturile de toamnă, "campanie de semănat" determinată de bătrâni prin observarea, începând cu noaptea de Sânziene 23 / 24 iunie, evoluţiei pe cer a consţelaţiei Găinuşei. Acum se incheia văratul oilor la munte *(La Sântămăria Mare / Tulesc oile la vale!),* se interzice scăldatul în apa râurilor spurcată de cerb şi dormitul pe prispă sau în târnaţul casei, în sudul ţării se angajau pandarii (paznicii) la vii şi se luau măsuri de protecţie magică a podgoriilor împotriva păsărilor, spunându-se că se „leagă” ciocul păsărilor pentru a nu mai putea strica boabele de struguri, se "băteau" (culegeau) nucii.

Sântămăria Mare este cea mai indrăgită divinitate feminină a Panteonului românesc [49], invocată şi astăzi de fete pentru grăbirea căsătoriei, de femei pentru uşurarea naşterii, de păgubiţi pentru prinderea hoţilor, de descântătoare pentru vindecarea bolilor, etc. Ea are trăsăturile *Născătoarei,* a Marii Zeiţe neolitice, invocată în momentele de grea cumpănă ale omului. În basme ajută eroinele să iasă din impas, dar le pedepseşte cu asprime când îi încalcă ordinele, vindecă boli grele, redă vederea fiicei orbite de mama vitregă, înzestrează fecioara vrednică şi ascultătoare şi o căsătoreşte cu fiul de împărat, etc.

În unele tradiţii Maica Domnului, adesea identificată cu astrul nopţii, Luna sau cu Pământul, se roagă de Dumnezeu să nu prăpădească lumea, să nu izgonească vânturile cu avantajele care le aduc acestea oamenilor.

Cele două Sântămării încadrează calendaristic Anul Nou Biblic (1 septembrie), Facerea lumii (anul 5508 î.Hr.). Multe din trăsăturile specifice Anului Nou Biblic şi ale mitului creaţiei paterne a Lumii au fost preluate de Sântămăriile româneşti, purtătoare ale mitului creaţiei materne a Lumii.[50]

În această zi este celebrată şi Ziua Marinei, deoarece Maica Domnului este patroana marinarilor. Se fac serbări la malul mării (Constanţa), dar şi în oraşele dunărene. De asemenea, se oferă ofrandă din noua poamă. În părţile Moldovei

---

Domnului, op.cit., pp.216-217; vezi şi Postul Adormirii Maicii Domnului în Pr. Prof. Dr. Ene Branişte, Liturgica Generală, op.cit., pp.260-261.

[49] *la greci Sântămăria Mare este sărbătoare legală; din 2008 şi la noi.*

[50] *Ion Ghinoiu, Adormirea Maicii Domnului - obiceiuri şi superstiţii , Maica Domnului în Calendarul popular, după http://www.crestinortodox.ro*

Sfânta Maria Mare (15 august) este considerată "a morţilor" fiind pomeniţi toţi cei ce au numele pornind de la cel al Preacuratei şi doar la Sfânta Maria Mică (8 septembrie) sunt sărbătoriţi cei care poartă acest nume; Sărbătoarea Sfintei Marii este şi ea un hotar: acum se adună ultimele plante de leac, putem afla cum va fi toamna ce se apropie. La Sfânta Marie Mare se culeg flori şi se pun la icoana Preacuratei considerându-se că, apoi sunt bune de leac.

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului încheie un ciclu, redeschis de cea a Naşterii Maicii Domnului (8 septembrie). Dintr-o sământă, aparent moartă, se va naşte un nou spic de grâu plin cu boabe, pentru a adeveri că din moarte va fi înviere. [51]

---

[51] *Tradiţii şi obiceiuri de Adormirea Maicii Domnului, în http://www.jurnalulbtd.ro/articol-Traditii-si-obiceiuri-de--Adormirea-Maicii-Domnului-12-945.html*

Ieromonah Eftimie Athonitul - Maica Domnului răsplătește mila arătată celor adormiţi

O soră medicală de la un spital din Atena i-a povestit părintelui Simeon Aghioritul, care locuieşte la Kaliagra (Sfântul Munte), următoarele:

- Aveam scleroză în plăci şi mă aflam în pragul paraliziei. Medicii mi-au dat o lună de zile concediu. Într-o noapte, în timp ce zăceam la pat, o văd aievea pe Maica Domnului care îmi spune: „Ridică-te, de acum eşti sănătoasă!”.

M-am ridicat şi a doua zi am mers la spital. Când m-au văzut medicii, au rămas uluiţi. M-au consultat şi m-au găsit sănătoasă.

Atunci părintele Simeon a întrebat-o unde lucrează.

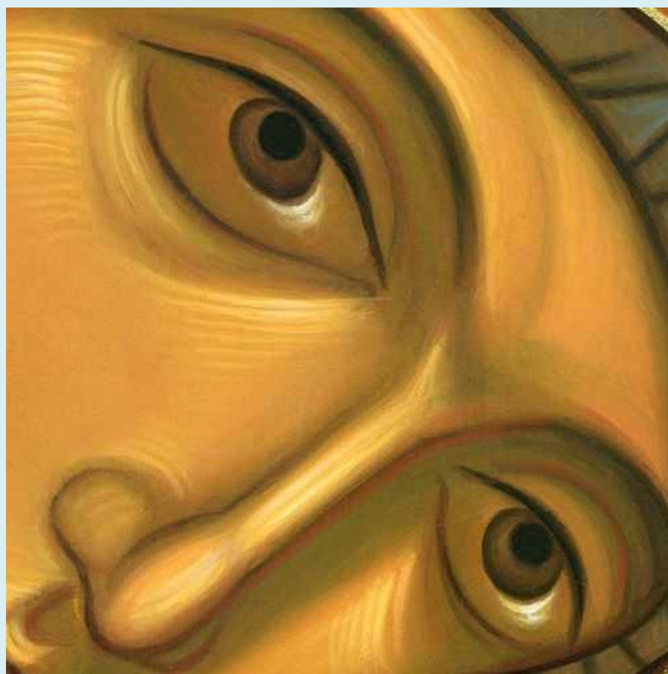
- Lucrez la morgă, a răspuns ea. Cei morţi sunt aduşi acolo şi aruncaţi fără nici un respect. Eu îi iau, îi spăl, îi îmbrac şi îi îngrijesc cu multă dragoste, ca pe rudele mele.

- Pentru aceasta Maica Domnului te-a vindecat. În Vechiul Testament, Tobit, atunci când găsea un mort, îl îmbrăca şi-l îngropa. De aceea Arhanghelul Rafail i-a spus „te ocrotesc”.

- Şi eu simt o ocrotire, a răspuns ea plângând.

(Ieromonah Eftimie Athonitul, Asceţi în lume, volumul I, traducere din limba greacă de Ieroschimonah Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu din Sfântul Munte Athos, Editura Evanghelismos, Bucureşti, 2009, pp. 347-348)

Stareţa Macrina Vassopoulos: "Maica Domnului vrea să-i vorbim, să-i spunem una şi alta… Şi Hristos vrea să strigăm la El, vrea să-L chemăm. El este Cel iubit şi vrea ca toată dragostea noastră să I-o dăm Lui"

14 mai 1985

Avem dispoziţie să facem rugăciune, însă nepăsarea nu ne lasă să înaintăm. Când avem trezvie, aşa cum spune „minte deşteptată, cuget curat, inima trează", mintea va alerga repede, nu va trândăvi, ci va alerga la Dumnezeu şi-L va adora pe Hristos. Pentru că Hristos este „gelos", nu vrea să iubim alt lucru, ci vrea să-L iubim foarte mult, să-L adorăm numai pe El. Mintea să nu ne fie nici la familia noastră, nici la alte lucruri care ne tulbură, ci numai la Dumnezeu.

Samarineanca a avut dispoziţie bună şi pentru aceasta s-a învrednicit să-L vadă pe Hristos. Avea dispoziţie, dar nu aflase om ca s-o povăţuiască. Şi L-a aflat pe Însuşi Hristos, care a aşteptat-o la fântână şi i-a făgăduit că-i va da apa cea vie şi celelalte.

Rugăciunea noastră să nu fie căldicică, să nu fie moleşită. Să facem ceea ce vrea Dumnezeu. A sosit, de pildă, vremea să ne facem rugăciunea? Ne vom face rugăciunea. A sosit ceasul să ne liniştim? Ne vom linişti. A sosit vremea să facem voia lui Dumnezeu, lucrarea duhovnicească? Vom face lucrarea. Pentru că lucrarea duhovnicească este legată cu rugăciunea ca două verigi unite, după care vine bucuria

în sufletul nostru şi vedem o lumină cerească. Apoi vine trezvia şi ne vedem pe noi înşine şi nu mai căutăm în dreapta şi în stânga, ca să vedem cine este de vină, cine nu este de vină sau ce face. Nimic nu mai vedem, ci numai pe noi înşine. Căutăm cum să-I mulţumim lui Dumnezeu, ce cuvinte să-I spunem. Hristos vrea să-I vorbim, nu să-I spunem un „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă” sec; vrea să-I vorbim ca să ne mântuiască.

***

O fată mi-a telefonat alaltăieri şi mi-a spus că anul trecut a fost ţintuită la pat. Nici măcar nu se putea răsuci câtuşi de puţin într-o parte sau în cealaltă. Avusese o comoţie cerebrală şi paralizase, însă mintea ei era limpede. Nu lăsa rugăciunea nici o clipă, ci spunea mereu: „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă“, „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mă“.

Într-o zi i s-a arătat Maica Domnului în mare strălucire. Era atât de frumoasă, avea o înfăţişare atât de minunată, încât nimeni nu şi-o poate închipui. În urma ei venea o ceată de îngeri, iar în mâini avea un acoperământ cu care acoperea toată lumea. S-a apropiat de bolnavă şi a întrebat-o:

- Ce vrei să-ţi fac?

- Vreau să mă întorc de pe o parte pe alta, căci spatele mi-a obosit. Sunt paralizată. Vreau să mă mântuiesc. Vreau mântuirea mea.

- Ţi le voi da pe acestea, i-a spus Maica Domnului, dar vreau să faci ceea ce-ţi voi spune. Vreau să mă chemi.

Aşadar, Maica Domnului vrea să-i vorbim, să-i spunem una şi alta.

„Vreau să mă chemi, i-a spus, şi-ţi voi împlini cele cerute”.

Camera ei a fost inundată de mireasmă şi s-a revărsat o lumină atât de puternică, încât i-a luminat şi fata. Mult har dobândise. Apoi a început să se răsucească pe o parte şi pe cealaltă.

Şi Hristos vrea să strigăm la El, vrea să-L chemăm. El este Cel iubit şi vrea ca toată dragostea noastră să I-o dăm Lui. Şi atunci va veni să ne îmbrace cu cea mai frumoasă îmbrăcăminte. Însuşi Mirele ceresc te va îmbrăca. Îţi va pune sandalele, te va îmbrăţişa şi-ţi va spune: „Vino, fiica mea, să te încalţ cu aceste frumoase sandale! Vino să te îmbrac cu veşmântul nestricăciunii!”.

Şi-L vezi acum pe Hristos cum vine în chip gânditor şi te îmbracă aşa cu acea frumoasă îmbrăcăminte. Şi te îmbracă El Însuşi. Se pleacă Dumnezeu şi-ţi pune sandalele. Se pogoară Dumnezeu şi-ţi pune diadema împărătească de aur pe cap şi-ţi spune: „Aceasta îţi aparţine. Şi-ţi voi şi da altele, mult mai multe, dacă Mă vei iubi mult şi Mă vei adora”.

Aţi văzut atunci când duhovnicul ne arată puţină dragoste, câtă schimbare simţim înlăuntrul nostru, ce unire duhovnicească… Tot astfel şi Mirele Hristos dăruieşte această unire miresei Sale. După care nu ne va mai încape locul.

De aceea Sfinţii părinţi spuneau: „încetează, Doamne, valurile harului Tău!“, pentru că nu puteau suporta această dulceaţă, mierea harului, mireasma lui, dumnezeiasca fericire şi strălucire, lumina necreată.

Dacă omul se află neîncetat în rugăciune, vede o lumină înlăuntrul sufletului său, o strălucire, o măreţie; îi curg lacrimi din belşug care sunt atât de dulci, încât nu există ceva pământesc cu care să se compare, şi simte o saturare pe care nu o poate înţelege mintea sa“.

(din: Stareţa Macrina Vassopoulos, "Cuvinte din inimă", Editura Evanghelismos, 2015)

Un înger zugrăveşte icoana Adormirii Maicii Domnului în locul cuviosului Alipie

Un drept-credincios i-a dat, Cuviosului Părinte Alipie ca să zugrăvească o Icoană, Adormirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, rugându-l ca s-o termine de praznicul Adormirii.

După câteva zile Cuviosul îmbolnăvindu-se şi apropiindu-se de sfârşit, Icoana a rămas nezugrăvită. Din această pricină, omul acela se supăra şi se mâhnea asupra Sfântului. Dar Alipie îi zicea: „Fiule, nu te supăra când vii la mine, ci aruncă-ţi spre Domnul grija, că El va face precum va voi, şi Icoana pe care o doreşti de ziua praznicului va sta la locul ei“. Omul crezând cuvintele Cuviosului, s-a dus la casa sa bucurându-se.

Apoi venind iarăşi la vecernia praznicului Adormirii Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi văzând Icoana nezugrăvită şi pe Cuviosul Alipie şi mai bolnav, îl defăima, zicându-i: „De ce nu mi-ai spus de slăbiciunea ta, că aş fi dat altuia să-mi zugrăvească Icoana, ca praznicul să-mi fie luminos şi cinstit, dar acum iată că m-ai ruşinat?“.

Cuviosul i-a răspuns cu blândeţe: „O fiule! N-am făcut aceasta din lenevire, însă Dumnezeu poate ca Icoana Maicii Sale să o zugrăvească cu un cuvânt; pentru că eu acum mă duc din lumea aceasta, precum mi-a arătat mie Domnul, iar pe tine nu te voi lăsa întristat“. Auzind aceasta omul acela a plecat foarte întristat.

Îndată după plecarea acelui om, a intrat la Cuviosul Alipie un tânăr luminos şi a început a zugrăvi acea Icoană.

Alipie a socotit că stăpânul Icoanei s-a mâniat, şi a trimis alt zugrav să i-o facă. La început i s-a părut că acela este om, dar graba cu care lucra şi frumuseţea lucrului, îl arăta pe el că este înger, căci uneori punea aur pe Icoană, iar alteori freca pe piatră felurite vopsele şi cu acelea zugrăvea. Astfel, în trei ceasuri a zugrăvit o Icoană foarte frumoasă. După aceea a zis către Cuvios: „Părinte, lipseşte ceva de aici, sau am greşit cu ceva?”

Cuviosul i-a răspuns: „Bine ai făcut-o, Dumnezeu ţi-a ajutat ca să o zugrăveşti cu aşa mare podoabă, căci El Însuşi a lucrat aceasta prin tine“. Apoi sosind seara, zugravul acela s-a făcut nevăzut, împreună cu Icoana.

Stăpânul Icoanei, toată noptea a petrecut-o fără somn, de mare mâhnire, că nu o avea gata pentru praznic, numindu-se pe sine păcătos şi nevrednic de un dar ca acesta. Dimineaţa sculându-se s-a dus în biserică, pentru a plânge a sa greşeală, dar deschizând uşa bisericii, a văzut Icoana la locul său, strălucind foarte mult.

Atunci de frică a căzut la pământ, socotind că o nălucire i s-a arătat lui, apoi ridicându-se puţin şi privind, a cunoscut că este Icoana lui. De aceea, fiind cuprins de cutremur şi de spaimă multă, şi-a adus aminte de cuvintele Cuviosului Alipie, care îi zisese că Icoana îi va fi gata de ziua praznicului său. Alergând a deşteptat pe casnicii săi şi îndată au mers cu mare bucurie în biserică după dânsul, cu lumânări şi cu tămâieri.

Văzând ei Icoana că strălucea ca soarele, au căzut cu feţele la pământ, i s-au închinat ei şi au sărutat-o cu toată veselia sufletului. După aceea, acel om dreptcredincios s-a dus la egumen şi a început a-i spune şi lui minunea ce se făcuse cu aceea Icoană. Apoi au mers împreună la Cuviosul Alipie şi l-au văzut pe el, gata de a pleca din lumea aceasta.

Însă l-a întrebat egumenul: „Părinte, cum şi de cine s-a zugrăvit Icoana omului acestuia?”

Iar el spunându-le toate câte a văzut, a zis: „îngerul a zugrăvit-o pe ea şi iată-l, acum stă de faţă, vrând să mă ia şi pe mine“. Acestea zicându-le, şi-a dat sufletul său în mâinile lui Dumnezeu, în ziua de 17 ale lunii lui august. Fraţii îngrijindu-i trupul, l-au pus în biserică unde, făcând deasupra lui cântarea cea obişnuită, l-au pus în peştera Cuviosului Antonie.

Astfel, acest Sfânt zugrav şi făcător de minuni, a împodobit cerul şi pământul, suindu-se acolo cu sufletul său cel îmbunătăţit. Iar aici fiind cu trupul, în cinstea lui Dumnezeu Tatăl, începătorul zugravilor, Care a zis: „Să facem om după chipul şi asemănarea noastră“. Asemenea şi a Ipostasului Său, Dumnezeu Fiul, Care cu chipul S-a aflat ca omul, împreună cu a Sfântului Duh, care S-a pogorât în chip de porumbel şi în limbi de foc, prin Care de o fiinţă fiind, să ne fie şi nouă parte ca împreună cu Cuviosul Alipie, să-L lăudăm în vecii vecilor. Amin!

(Protos. Nicodim Mandiță, Minunile Maicii Domnului, Editura Agapis, 2001, p. 418)

Maica Domnului Ierusalimitissa

Gheronda, care este icoana care o înfățișează cel mai bine pe Maica Domnului?

- Maica Domnului Ierusalimitissa. Odată am văzut-o acolo la Colibă, la Panaguda… Dacă-ți voi povesti despre aceasta, vei mai spune și altora?

- Nu, Gheronda, nimănui.

- Aşadar, am văzut în vedenie că trebuia să merg într-o călătorie îndepărtată și că trebuia să-mi pregătesc actele, pașaportul, valută, etc., însă funcționarii nu-mi întocmeau actele. Erau acolo mulți oameni, dar nu era nimeni care să mă ajute. Cine mă va ajuta?, îmi ziceam în sinea mea. Chiar nu se găsește nimeni care să se intereseze pentru aceasta?. Aveam o neliniște! Și deodată se arată o Femeie cu un chip luminos, îmbrăcată în haine poleite cu aur. Avea o frumusețe aparte. Strălucea în întregime. Nu te neliniști, te voi ajuta eu, căci Fiul meu este Împărat, mi-a spus și m-a lovit ușor pe umăr. Și îndată mi-a luat hârtiile și cu o mișcare ușoară le-a băgat în sân. O, ce mișcare a fost aceea! După aceasta mi-a spus: Te așteaptă zile grele și mi-a destăinuit ceva ce trebuia să fac și eu.

După mai multă vreme am văzut-o pe Maica Domnului Ierusalimitissa într-o carte și am recunoscut-o.

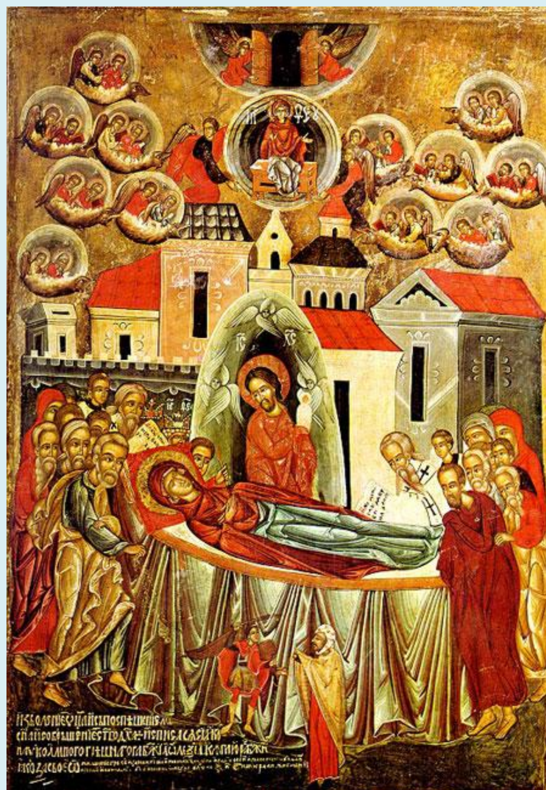
(Cuviosul Paisie Aghioritul, Cuvinte duhovniceşti, Vol. VI Despre rugăciune, Editura Evanghelismos, București, 2013, pp. 81-82)

Constantine Cavarnos - Adormirea Maicii Domnului în iconografie

Adormirea Maicii Domnului se prăznuieşte pe 15 august după un post de două săptămâni. Sărbătoarea aceasta este una dintre cele mai îndrăgite praznice ale popoarelor ortodoxe de pretutindeni.

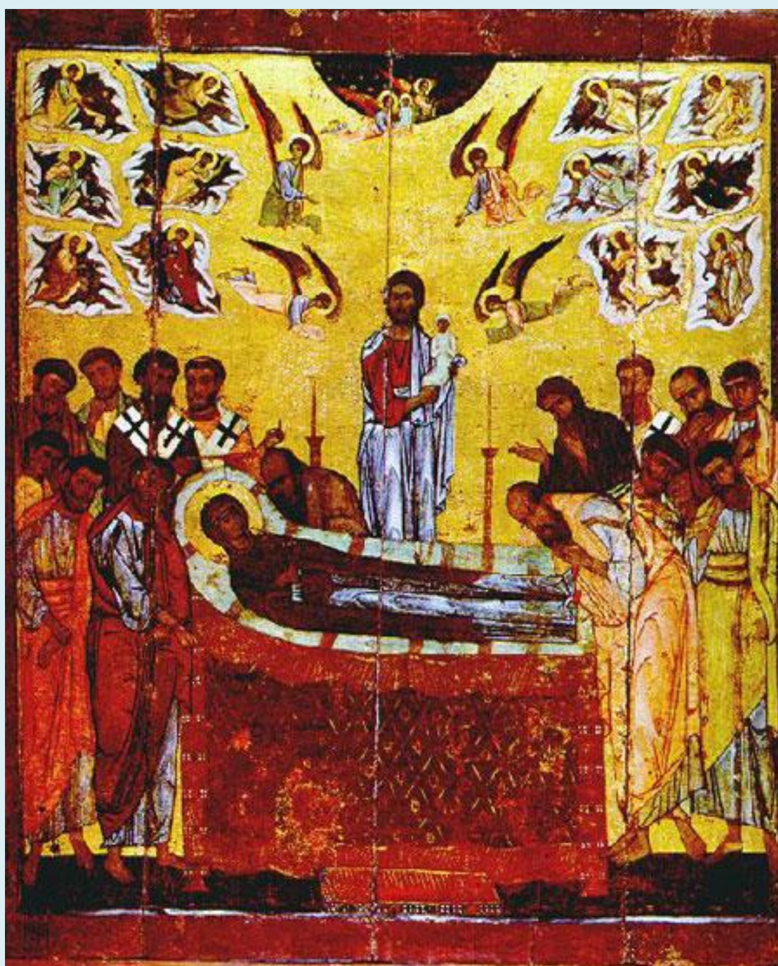
În iconografia tradiţională scena Adormirii este descrisă astfel: *Câte o clădire în dreapta şi în stânga icoanei. În mijlocul planului frontal se afla Maica Domnului întinsă pe un pat, adormită cu mâinile încrucişate pe piept. La capul Maicii Domnului se află Sfântul apostol Petru, aplecat, ţinând în mâini o cădelniţă şi tămâind. În partea opusă stă Sfântul apostol Pavel, tot aplecat, privind la Maica Domnului, cu mâna dreaptă întinsă către ea într-un gest care exprimă adâncă evlavie. Jalea se citeşte pe faţă amândurora.*

Lângă fiecare dintre cei doi mai sunt alţi cinci apostoli, cu expresii pline de tristeţe. În spatele patului, la mijloc, se află Hristos într-o mandorlă a slavei. Este încadrat de îngeri, şi, puţin mai departe, de sfinţii ierarhi în veşminte liturgice. În capătul din stânga se află femei plângând. Hristos ţine cu amândouă mâinile sufletul mamei Sale sub forma unui prunc înfăşat. El şi Maica Domnului - atât trupul cât şi sufletul ei - sunt reprezentaţi cu aureole; la fel şi îngerii. Apostolii şi ierarhii sunt reprezentaţi fără aureole, pentru a se scoare în evidenţă chipurile Mântuitorului şi Maicii Domnului. Din acelaşi motiv, îngerii - feţele, aureolele şi veşmintele - sunt pictaţi în culori pale.

Ierarhii, care se recunosc datorită crucilor mari de pe veşmintele lor, ţin deschise Sfintele Evanghelii. Numele lor nu sunt incrise. După Dionisie din Fuma, ei sunt Sfinţii Dionisie Areopagitul, Ierotei şi Timotei. Kontoglu îl adăugă şi pe Sfântul Iacov. ***Cu privire la reprezentarea sufletului Maicii Domnului ca prunc înfăşat, trebuie spus că este zugrăvit astfel pentru a simboliza faptul că, atunci când a murit, duhul ei s-a născut la o nouă viaţă, la viaţa cerească.*** În unele icoane vechi Sfinţii Apostoli apar purtând patul pe care se află întins trupul Maicii Domnului, evident într-o procesiune de îngropare. Îi întâlnim astfel, de exemplu, în fresca de secol XIV de la Decani, Serbia.

Uneori apare în planul apropiat un om care are amândouă mâinile tăiate de un înger cu sabia. După Leonid Uspensky acest om, Athon, a fost un evreu fanatic care a îndrăznit să se atingă de patul Maicii Domnului. El adaugă că acest detaliu este "apocrif". Kontoglu oferă o explicaţie oarecum diferită. El spune că omul era un evreu evlavios pe nume Jehonias, care a fost pedepsit de înger pentu că a vrut se răstoarne trupul sfânt. Acest element nu numai că este că este lipsit de importanţă, dar şi distrage. Abate atenţia de la Maica Domnului, de la Hristos şi de la ceilalţi sfinţi. Nu se întâlneşte în icoanele perioadei bizantine; şi nici Kontoglou nu a folosit acest element.

Inscripţia icoanei este: "Adormirea Maicii Domnului". Icoana Adormirii nu se bazează pe relatări scripturistice, pentru că acestea nu există, ci pe Sfânta Tradiţie. Este în acord cu imnografia Bisericii, în special cu svetilna care se cântă în ziua de 15 august şi în cele paisprezece zile care o preced. Acest imn spune: ***"Apostoli de la margini, adunându-vă aici, în satul Ghetsimani, îngropaţi trupul meu; şi Tu, Fiule şi Dumnezeul meu, primeşte duhul meu."***

Deşi nu se spune nimic despre adormirea prea Sfintei Fecioare în Noul Testament, termenul utilizat în icoană pentru a-i denumi adormirea, koimesis este folosit în Evanghelia după Ioan când se vorbeşte despre moartea lui Lazăr. Aici citim că după moartea lui Lazăr, Iisus le-a spus ucenicilor" ***,,Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn de odihnă. Atunci Iisus le-a spus lor pe faţă: Lazăr a murit,, (În. 11, 11-14).***

Forma verbală a lui koimesis se foloseşte în Faptele Apostolilor când se vorbeşte despre moartea lui Ştefan, primul mucenic. În capitolul al şaptelea din Faptele Apostolilor ni se spune că, pe când mulţimea arunca în el cu pietre, el L-a chemat pe Dumnezeu şi a spus ***"Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu ! Şi, îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta ! Şi zicând acestea, a adormit (ekoimethe) (Fapte 7, 59-60).***

Cu privire la folosirea termenului koimesis în Noul Testament pentru a denumi "odihna" şi "moartea”, koimesis este corect preluat în inscripţia grecească a icoanei Adormirii Maicii Domnului.

Ghetsimani, locul unde cântarea spune că s-au adunat Sfinţii Apostoli pentru înmormântarea trupului sfânt al Maicii Domnului, estc menţionat în Evanghelia după Matei (26, 36) şi în cea după Marcu (14, 32) şi mai există o aluzie la el în Evanghelia după Ioan (18, l-2). Ioan se referă la grădina Ghetsimani şi spune că Iisus mergea adesea acolo cu ucenicii Săi.

Adunarea apostolilor în jurul Maicii Domnului la Adormirea ei se leagă de un moment precedent, de adunarea lor, impreună cu ea, după Înălţarea lui Hristos. În primul capitol din Faptele Apostolilor citim următoarele: ***"Atunci ei (apostolii) s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim .... Şi când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau de obicei: Petru şi Ioan şi Iacov şi Andrei, Filip şi Toma, Bartolomeu şi***

Matei, Iacov al lui Alfeu şi Simon Zelotul şi Iuda al lui Iacov. Toţi aceştia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile şi cu Maria, mama lui Iisus şi cu fraţii Lui." (Fapte 1, 12-14).

Acest pasaj arată că între Sfinţii Apostoli şi Maica Domnului a existat o legătură strânsă: se întâlneau cu ea din timp în timp, se rugau împreună şi îi purtau o adâncă evlavie. Această legătură strânsă a început la Răstignirea Domnului, când Prea Sfânta Fecioară şi ucenicul Ioan stăteau lângă Cruce, iar Iisus i S-a adresat mai întâi ei, apoi ucenicului Său. Hristos ***"a zis mamei Sale: „Femeie, iată fiul tău!' Apoi a zis ucenicului: "Iată mama ta !" Şi din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine" (În. 19, 27-28).***

În reprezentarea murală, mozaicul sau pictura care înfăţişează Adormirea este executată pe peretele de apus al naosului, deasupra trecerii spre pronaos. Ea aminteşte privitorilor, în timp ce pleacă din biserică, de adormirea Maicii Domnului şi de propria moarte şi de viaţa ce va să vină.

Icoana se întâlneşte astfel în bisericile principale ale mănăstirilor şi schiturilor din Muntele Athos şi în numeroase biserici de pretutindeni, bizantine şi postbizantine.

Mihai-Alex Olteanu - Icoana Mineiului pe luna august

Icoana Mineiului pe luna august este o icoană rusească, din secolul al XIX-lea. Aceasta este împărțită pe patru rânduri în care sunt zugrăviți sfinții prăznuiți în luna august, în funcție de importanța lor pentru viața parohiei care deține icoana.

Icoana Mineiului este o grupare de icoane ale sfinților și sărbătorilor, icoane așezate de obicei pe patru rânduri, în ordinea lor din calendarul Bisericii. Astfel, pentru fiecare Minei avem și o icoană care îi corespunde.

Icoana Mineiului pe luna august este o icoană rusească, din secolul al XIX-lea. Aceasta este împărțită pe patru rânduri în care sunt zugrăviți sfinți ce sunt prăznuiți în luna august, în funcție de importanța lor pentru viața parohiei care deține icoana.

Din această cauză, icoanele mineiului pe aceeași lună nu sunt identice în ceea ce privește numărul sfinților zugrăviți.

Numele și data de prăznuire pentru sfinți și sărbători sunt înscrise în icoană în limba slavonă, cu litere și cifre chirilice, deși scrisul nu este de fiecare dată ușor de citit. De asemenea, în partea de sus a icoanei este înscrisă, într-un chenar, luna calendaristică.

Sfinții și sărbătorile prezentate în icoana Mineiului pe luna august sunt:

Primul rând (de la stânga la dreapta):

- Scoaterea Sfintei Cruci (1 august);
- Sfinții 7 mucenici Macabei, cu mama lor Solomoni și dascălul lor Eleazar (1 august);
- Sfântul întâi mucenic și arhidiacon Ștefan;
- Sfântul Vasile din Moscova, cel nebun pentru Hristos (2 august);
- Sfinții cuvioși Isaac, Dalmat, Faust, Cosma famenul și Antonie Romanul (3 august);
- Sfinții 7 tineri din Efes (4 august);
- Sfântul mucenic Evsignie din Antiohia (5 august);
- Schimbarea la Față a Domnului (6 august);

Al doilea rând:

- Sfântul cuvios Dometie Persul (7 august);
- Sfântul ierarh Emilian mărturisitorul, episcopul Ciziciului (8 august);
- Sfântul apostol Matia (9 august);
- Sfântul mucenic Lavrentie, arhidiaconul (10 august);
- Sfântul mare mucenic Evplu, arhidiaconul (11 august);
- Sfinții mucenici Fotie și Anichit (12 august);
- Sfântul cuvios Maxim mărturisitorul (13 august);
- Sfântul proroc Miheia (14 august);
- Adormirea Maicii Domnului (15 august);
- Sfânta Mahramă a Domnului (16 august);

Al treilea rând:

- Sfântul mucenic Miron prezbiterul (17 august);
- Sfinții mucenici Flor și Lavru (18 august);
- Sfântul mucenic Andrei Stratilat (19 august);

- Sfântul proroc Samuel (20 august);
- Sfântul apostol Tadeu;
- Sfânta muceniță Vasa;
- Sfântul cuvios Avraam din Smolensk (21 august);
- Sfântul mucenic Agatonic din Nicomidia (22 august);
- Sfântul mucenic Lup (23 august);
- Sfântul sfințit mucenic Eutihie;
- Sfântul ierarh Petru, mitropolitul Moscovei și a întregii Rusii (24 august);

Al patrulea rând:

- Sfinții apostoli Bartolomeu și Tit (25 august);
- Sfinții mucenici Adrian și Natalia (26 august);
- Sfântul cuvios Pimen cel mare (27 august);
- Sfântul cuvios Moise etiopianul (cel negru) (28 august);
- Tăierea capului Sfântului proroc Ioan Botezătorul (29 august);
- Soborul Sfinților din Serbia (inclusiv regele Ștefan) sau cel mai probabil Sfinții ierarhi Alexandru, Ioan și Pavel (cel nou), patriarhii Constantinopolului; Sfântul Alexandru din Svir; Sfântul Alexandru Nevsky (30 august);
- Așezarea în raclă a brâului Maicii Domnului (31 august);

În plus, pe marginile icoanei Mineiului se află zugrăvite icoane ale Maicii Domnului care sunt prăznuite în luna august.

Daniela Livadaru - În căutarea mormântului Maicii Domnului

Conform tradiţiei, după ce Fecioara Maria a adormit intru Domnul, trupul său a fost aşezat într-un mormânt nou. Două oraşe pretind cinstea de a găzdui mormântul Maicii Domnului: Ierusalimul şi Efesul.

Referirile la adresa Sfintei Fecioare Maria sunt destul de puţine în Sfintele Evanghelii. După momentul Cincizecimii, ea dispare cu totul din cadrul Noului Testament, la fel ca mulţi dintre apostoli.

Sfânta Tradiţie şi Evangheliile apocrife oferă însă amănunte privind viaţa ei. Luată sub ocrotire de Sfântul evanghelist Ioan, Sfânta Fecioară a locuit un timp în Ierusalim, apoi l-a însoţit pe Ioan la Efes, pentru a propovădui Evanghelia. Cercetătorii nu s-au pus încă de acord asupra perioadelor de timp pe care Maica Domnului le-ar fi petrecut în fiecare oraş şi nici asupra locului în care Arhanghelul Gavriil i-ar fi vestit adormirea sa.

Mormântul din Grădina Ghetsimani

Momentul adormirii şi ridicării cu trupul la cer a Sfintei Fecioare Maria este descris în mai multe apocrife.

Transitus Mariae (Adormirea Mariei) datează de la începutul sec. al II-lea, după ultimele cercetări, iar autorul a folosit ca sursa tradiţiile Bisericii primare. Cartea conţine multe informaţii specifice comunităţii iudeo-creştine, dar a fost considerată neautentică. Cu toate acestea ea poate fi considerată o mărturie a cinstirii locului în care a fost înmormântată Maica Domnului şi a transformării lui în sanctuar.

Astfel, conform acestei cărţi, Însuşi Iisus i-ar fi indicat lui Petru locul de înmormântare: Grădina Ghetsimani, în afara zidurilor Ierusalimului, în Valea Iosafat, vale străbătută de pârâul Cedron.

Conform Faptelor Sfinţilor Apostoli: Ioan scrise de Prohor, compusă de Lencius în 160-170, Sfântul evanghelist a mers la Efes însoţit doar de Prohor şi la o vârstă înaintată, adică după moartea Mariei.

Cele două scrisori adresate de Sfântul Ignatie Sfântului Ioan, scrise în jurul anului 370, menţionează că Sfânta Fecioară şi-a petrecut ultimele zile în Ierusalim.

Scrisoarea lui Dionisie Pseudo-Areopagitul către Ep. Titus (363), Relatarea lui Ioan despre Adormirea Mariei (sec. al V-lea) şi Cartea Prea Sfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu a lui Pseudo-Meliton de Sardes (sec. V-VI) plasează mormântul în Grădina Ghetsimani.

Sfinţii Părinţi susţin teoria mormântului de la Ierusalim

Deşi apocrifele sunt primele care menţionează mormântul Maicii Domnului, există şi unele referiri ale Sfinţilor Părinţi cu privire la acest subiect.

Martirologiul ierusalimitean (cca. 431) menţionează în Valea Iosafat o biserică a Sfintei Fecioare în care se află mormântul ei, la fel ca şi mărturia unui pelerin armean.

O relatare istorică, Euthymiaca historia, descrie momentul când împăratul bizantin Marcian (450-457) şi soţia sa Pulheria i-au cerut patriarhului Iuvenal al Ierusalimului, la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (451), moaştele Născătoarei de Dumnezeu. Iuvenal le-a răspuns că, la trei zile după adormire, trupul Sfintei Fecioare a fost ridicat la cer, în mormântul din Grădina Ghetsimani găsindu-se doar acoperământul ei (care va fi dus apoi în Biserica Vlaherne din Constantinopol).

Sfântul Epifanie de Salamina († 403) este primul care vorbeşte despre momentul Adormirii, arătând că Sfântul Ioan a mers singur la Efes.

În secolele următoare, Grigorie de Tours, Isidor de Sevilla, Sfântul Modest, Sfântul Sofronie al Ierusalimului, Sfântul Gherman al Constantinopolului, Sfântul Andrei Criteanul, Sfântul Ioan Damaschin şi alţii au amintit de existenţa mormântului Maicii Domnului la Ierusalim.

Mărturia arheologică

În favoarea Ierusalimului pledează şi existenţa unei vechi bazilici creştine închinate Adormirii Maicii Domnului, pe valea pârâului Cedron, numită de evrei Valea Iosafat, de unde vor învia morţii la a doua venire a lui Hristos şi unde va avea loc Înfricoşătoarea Judecată.

Prima capelă a fost construită de patriarhul Iuvenal, la începutul secolului al V-lea, devenind în scurt timp un centru de pelerinaj.

În timpul împăratului Mauriciu s-a construit o bazilică superioară, vechiul sanctuar cu mormântul Maicii Domnului devenind astfel cripta subterană. În timpul invaziei perşilor (614), ea a fost distrusă, dar a fost refăcută în scurt timp, căci în 670 ea este vizitată de pelerinul Arculf. De-a lungul timpului, biserica superioară va fi distrusă de mai multe ori, cripta inferioară fiind cruţată chiar şi de musulmani, care au o veneraţie deosebită pentru "mama profetului Iisus". Restaurată de cruciaţi, a devenit abaţie benedictină, apoi, după distrugerea de către Saladin, abaţie franciscană. Din 1757 a revenit Bisericii Ortodoxe Greceşti.

Săpăturile arheologice efectuate în 1972 au confirmat faptul că mormântul se afla în spaţiul unui cimitir creştin datând din sec. I şi că structurarea sa iniţială, în trei camere, corespunde tehnicii folosite în acea perioadă.

Argumente în favoarea Efesului

Tradiţia conform căreia mormântul Maicii Domnului s-ar afla la Efes are ca punct de plecare faptul că Sfânta Fecioară a fost încredinţată Sfântul apostol Ioan de către Mântuitor, când se afla pe Cruce. Se crede că Maica Domnului l-a urmat pe Sfântul apostol Ioan în Asia Mică, unde a rămas până la sfârşitul vieţii ei.
Există mai multe mărturii (Sfântul Irineu de Lyon, Grigorie de Tours) privind prezenţa Sfintei Fecioare în acest oraş. Una dintre ele o constituie descoperirea a

două locuinţe în zona Bulbul Dagi (Dealul Privighetorii) - Panagia Kapulu, Casa Preasfintei Fecioare, şi cea a Sfântului Ioan.

Sfinţii Părinţi, deşi nu neagă prezenţa Fecioarei Maria în Efes, o limitează la doar câţiva ani, după care, simţind sfârşitul aproape, s-ar fi întors în Ierusalim, dorind să vadă pentru ultima dată locurile în care a pătimit Mântuitorul Hristos şi, de ce nu, să fie înmormântată în apropierea Sfântului Său Mormânt.

Biserica Adormirii Maicii Domnului

Distrugerile repetate au făcut ca bazilica iniţială să se scufunde, încetul cu încetul, ducând la acoperirea ferestrelor criptei, care a rămas fără lumina naturală, până astăzi. Aspectul ei este destul de jalnic datorită fumului de lumânări şi umezelii provocate de inundaţiile periodice. Din biserica superioară se coboară câteva trepte, până în curtea interioară, iar de aici alte 48 de trepte, ajungându-se în bazilica săpată în piatra ce datează din sec. al V-lea. Ea are forma unei cruci cu braţe inegale, pe laturile culoarului principal aflându-se mormintele soţiilor regilor cruciaţi. În centrul braţului dinspre răsărit se află mormântul Maicii Domnului, într-o mică sală având în centru un bloc tăiat în stâncă, foarte asemănător cu mormântul Mântuitorului.

Până în sec. al XIV-lea, monumentul era împodobit cu plăci de marmură sculptată, pereţii fiind acoperiţi cu fresce. La mormântul Fecioarei oficiază grecii, armenii, sirienii şi copţii, precum şi catolicii (de 3 ori pe an).

Musulmanii au amenajat o nişă, mirhab, ce indică direcţia spre Mecca, întrucât se spune că Mahomed ar fi zărit o lumină deasupra mormântului când se afla în Ierusalim.

Brâul Maicii Domnului

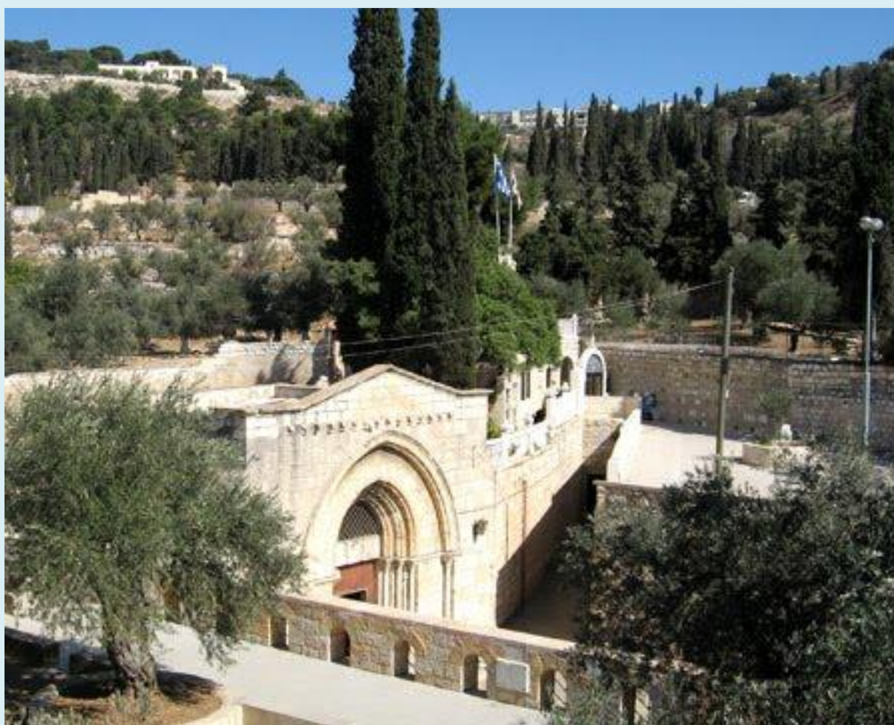
Tradiţia spune că Toma, nefiind prezent la înmormântarea Maicii Domnului, s-a întristat. Pentru a-l mângâia, Fecioara Maria i-a descoperit minunea înălţării sale, lăsându-i ca amintire Brâul său dovadă a învierii şi înălţării cu trupul la cer.

Sfântul Brâu, ţesut de Maica Domnului din păr de cămilă, a fost păstrat la Ierusalim, apoi a fost la Constantinopol şi aşezat într-o raclă din aur, în biserica pe care Teodosie al II-lea o construise pentru Sfânta Fecioară.

În sec. al X-lea, în urma vindecării sale miraculoase, împărăteasa Zoe, soţia lui Leon al VI-lea înţeleptul, a brodat Brâul cu fir de aur, instituind prăznuirea lui în ziua de 31 august.

Împăratul Ioan al VI-lea Cantacuzino (1347-1355) a dăruit un fragment Mănăstirii Vatopedu din Muntele Athos. Un alt fragment se află în Mănăstirea Panaghia Soumela din Grecia, fragment ce a fost adus la Iaşi în anul 2001.

Teodor Danalache - Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim

Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim este unul dintre cele mai iubite locuri din Ţara Sfântă. *Pe lângă multe alte minunate locuri, precum Sfântul Mormânt, Biserica Naşterii Domnului, Biserica Înmulţirii Pâinilor şi a Peştilor, Biserica Sfântul Arhanghel Gavriil, creştinii vin cu mare bucurie şi în acest loc binecuvântat de Dumnezeu, spre a se ruga Maicii Domnului.* Biserica de pe Muntele Măslinilor se află doar în grija ortodocşilor, spre deosebire de multe altele, împărţite între mai toate ramurile creştine.

Aşezată în Valea lui Iosafat, la poalele Muntelui Măslinilor, biserica zidită pe locul unde a fost înmormântată, pentru scurt timp, Maica Domnului, este o biserică semi-ingropată, în formă de cruce, în care se ajunge coborând o serie de trepte din lespezi de piatră. Biserica este săpată în piatră. Peste drum de aceasta se află Biserica Tuturor Naţiunilor - Biserica Agoniei şi Grădina Ghetsimani, iar imediat în partea dreaptă a intrării, din aceeaşi curte, se afla Peştera Ghetsimani.

În adâncul pământului, în Mormânt, rostim şi noi cuvintele rămase de la **Părintele Ioanichie Bălan:** ***"Iată-ne jos, în biserica de pe mormântul Maicii Domnului. Aici, în adâncul pământului, a fost aşezat trupul Fecioarei Maria, care s-a învrednicit să poarte în braţe pe Hristos, Viaţa noastră! Aici, în satul Ghetsimani, s-au adunat Apostolii de la marginile pământului să petreacă la***

mormânt pe Maica Vieţii! Aici, Sfântul Apostol Toma, ajungând mai târziu, n-a mai aflat trupul Maicii Domnului în mormânt. Aici s-a smerit "roaba Domnului", cea mai sfântă dintre mame, cea mai curată dintre fecioare, Maica Vieţii, mijlocitoarea lumii, mângâierea mamelor, sprijinul fecioarelor, întărirea sărmanilor şi acoperitoarea călugărilor şi a tuturor creştinilor!"

De ce se crede că Mormântul Maicii Domnului este cel din Ierusalim ?

Potrivit tradiţiei creştine, la scurt timp după îngropare, Maica Domnului a fost înălţată cu trupul la cer, nu prin puterea ei, ci prin puterea Domnului nostru Iisus Hristos. Dacă acest lucru este mai presus de îndoială, în legătură cu locul în care a şezut, pentru puţină vreme, trupul ei, se vehiculează două mari teorii. ***Unii cred cu tărie faptul că Ierusalimul este locul în care a fost înmormântată Maica Domnului, pe când alţii susţin că acest loc ar fi Efesul, adică locul unde a vieţuit Sfântul Ioan Evanghelistul, până la adormirea lui în Domnul.***

Legat de aceasta a doua părere, *se ştie cu adevărat că Sfântul Evenghelist Ioan a luat-o în grijă pe Maica Domnului, la îndemnul Mântuitorului, pe când era pe Sfânta Cruce. Ea l-a însoţit pe Sfântul Ioan peste tot, însă nu există nici o mărturie care să indice cât a stat ea în Ierusalim şi cât a stat în Efes.* De asemenea, nu se mărturiseşte nimic despre locul în care se afla în momentul în care Arhanghelul Gavriil i-a vestit adormirea.

Noul Testament nu ne spune nimic despre moartea sfintei Fecioare. Mormântul Maicii Domnului este descris în destul de multe cărţi apocrife. Deşi acestea nu sunt întru totul demne de crezare, se observă totuşi anumite generalităţi. *"Adormirea Mariei" datează de la începutul secolului al II-lea*, după ultimele cercetări, iar autorul a folosit ca sursă tradiţiile Bisericii primare. Cartea conţine multe informaţii specifice comunităţii iudeo-creştine, dar a fost considerată neautentică. Cu toate acestea ea poate fi considerată o mărturie a cinstirii locului în care a fost înmormântată Maica Domnului şi a transformării lui în sanctuar. ***Conform acestei cărţi, Însuşi Iisus i-ar fi indicat lui Petru locul de înmormântare: "Grădina Ghetsimani, în afara zidurilor Ierusalimului, în Valea Iosafat, vale străbătută de pârâul Cedron."***

Conform "Faptelor Sfântului Apostol Ioan", scrisă de Prohor, compusă de Lencius în 160-170, Sfântul Evanghelist a mers la Efes, însoţit doar de Prohor şi la o vârstă înaintată, adică după moartea Fecioarei Maria. ***Cele două scrisori adresate de Sfântul Ignatie Sfântului Ioan, scrise în jurul anului 370, menţionează că Sfânta Fecioară şi-a petrecut ultimele zile în Ierusalim.*** Scrisoarea lui Dionisie Pseudo-Areopagitul către Episcopul Titus (363), Relatarea lui Ioan despre Adormirea Mariei (secolul al V-lea) şi "Cartea Prea Sfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu" a lui Pseudo-Meliton de Sardes (secolele V-VI) plasează mormântul în Grădina Ghetsimani.

Sfinţii Părinţi mărturisesc şi ei faptul că "mormântul se află în Ierusalim". Martirologiul Ierusalimitean (circa 431) menţionează în Valea Iosafat o Biserică a Sfintei Fecioare", în care se află mormântul ei, la fel ca şi mărturia unui pelerin armean. O relatare istorică, "Euthymiaca historia", descrie momentul când împăratul bizantin Marcian (450-457) şi soţia sa Pulheria i-au cerut patriarhului Iuvenal al Ierusalimului, la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (451), Moaştele Născătoarei de Dumnezeu. ***Iuvenal le-a răspuns că, "la trei zile după adormire, trupul Sfintei Fecioare a fost ridicat la cer, în Mormântul din Grădina Ghetsimani găsindu-se doar acoperământul ei", care va fi dus apoi în Biserica Vlaherne din Constantinopol.***

Sfântul Epifanie de Salamina (403) este primul care vorbeşte despre momentul Adormirii Maicii Domnului, arătând că Sfântul Ioan a mers singur la Efes. În secolele următoare, Grigorie de Tours, Isidor de Sevilla, Sfântul Modest, Sfântul Sofronie al Ierusalimului, Sfântul Gherman al Constantinopolului, Sfântul Andrei Criteanul, Sfântul Ioan Damaschin şi alţii au amintit de existenţa Mormântului Maicii Domnului la Ierusalim.

Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim - scurt istoric

Mărturia arheologică vine şi ea să întărească cele mai sus amintite. Existenţa unei vechi bazilici creştine închinate Adormirii Maicii Domnului, pe valea pârâului Cedron, numită de evrei Valea Iosafat, este foarte importantă. ***Mormântul Maicii***

Domnului se află în partea de nord a Grădinii Ghetsimani, într-o galerie subterană adânc săpată în piatră. Deasupra, Sfânta Elena a zidit o biserică între anii 325-337.

O capelă a fost construită de patriarhul Iuvenal, la începutul secolului al V-lea, devenind în scurt timp un centru de pelerinaj. În timpul împăratului Mauriciu s-a construit o bazilică superioară, vechiul sanctuar cu Mormântul Maicii Domnului devenind astfel cripta subterană. În anul 614, biserica a fost distrusă de către perşi, împreună cu celelalte biserici creştine din Palestina. Basilica a fost distrusă, dar a fost refăcută în scurt timp, căci în 670 ea este vizitată de pelerinul Arculf.

În secolul al XI-lea, cruciaţii au înălţat aici o altă biserică, semi-ingropată, care se păstrează parţial până astăzi. De-a lungul timpului, biserica superioară va fi distrusă de mai multe ori, cripta inferioară fiind cruţată chiar şi de musulmani, care au o veneraţie deosebită pentru "mama profetului Iisus". Restaurată de cruciaţi, a

devenit abaţie benedictină, apoi, după distrugerea de către Saladin, abaţie franciscană - Abaţia Sfintei Maria din Valea lui Iosafat.

În anul 1187, biserica cruciată va fi distrusă de către Saladin, tot ceea ce va rămâne din aceasta fiind doar intrarea sudică şi casa scărilor ce coborau până la Mormânt. Distrugerile repetate au făcut ca bazilica iniţială să se scufunde, încetul cu încetul, ducând la acoperirea ferestrelor criptei, care a rămas fără lumină naturală, până astăzi. Aspectul ei este destul de jalnic datorită fumului de lumânări şi umezelii provocate de inundaţiile periodice.

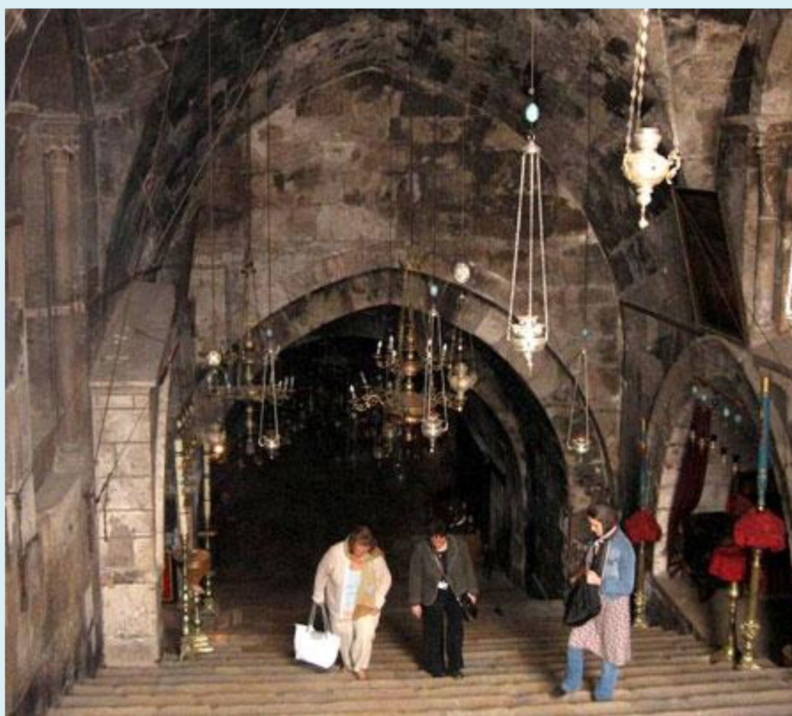
Începând cu anul 1757, locul Mormântului Maicii Domnului a revenit Bisericii Ortodoxe Greceşti. Săpăturile arheologice efectuate în 1972 au confirmat faptul că mormântul se află în spaţiul unui cimitir creştin datând din secolul I şi că structurarea sa iniţială, în trei camere, corespunde tehnicii folosite în acea perioadă.

Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim - arhitectura locului

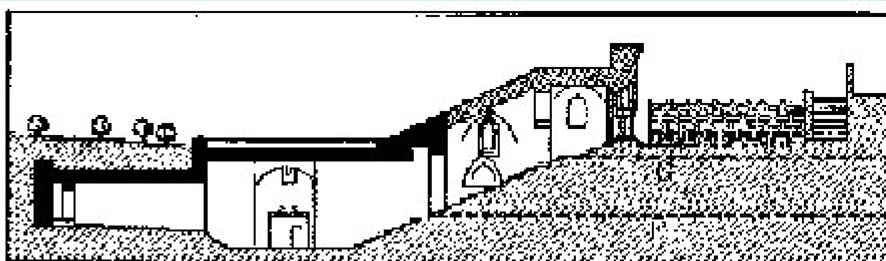
Din biserica superioară se coboară câteva trepte, până în curtea interioară. Curtea este simplă, cu pereţii din plăci de piatră. În colţul din dreapta, un culoar porneşte până în Peştera Ghetsimani. Faţada actuală a Mormântului datează din perioada cruciată (1130). Intrând prin aceasta, 48 de trepte de piatră ne conduc paşii în liniştea pământului, ajungând astfel în bazilica săpată în piatră ce datează din secolul al V-lea.

La mijlocul galeriei de coborâre spre Mormânt se află două mici paraclise, de o parte şi de alta a treptelor. În partea dreaptă este paraclisul Sfinţilor Părinţi Ioachim şi Ana, cu un mic altar de închinare, şi în partea stângă, paraclisul Deptului Iosif, logodnicul Fecioarei. Acestea sunt menţionate încă din secolul al XIV-lea. Ne închinăm în ambele paraclise, dăm laudă lui Dumnezeu, cerem ajutorul Sfinţilor Părinţi Ioachim şi Ana şi al dreptului Iosif şi coborâm în continuare.

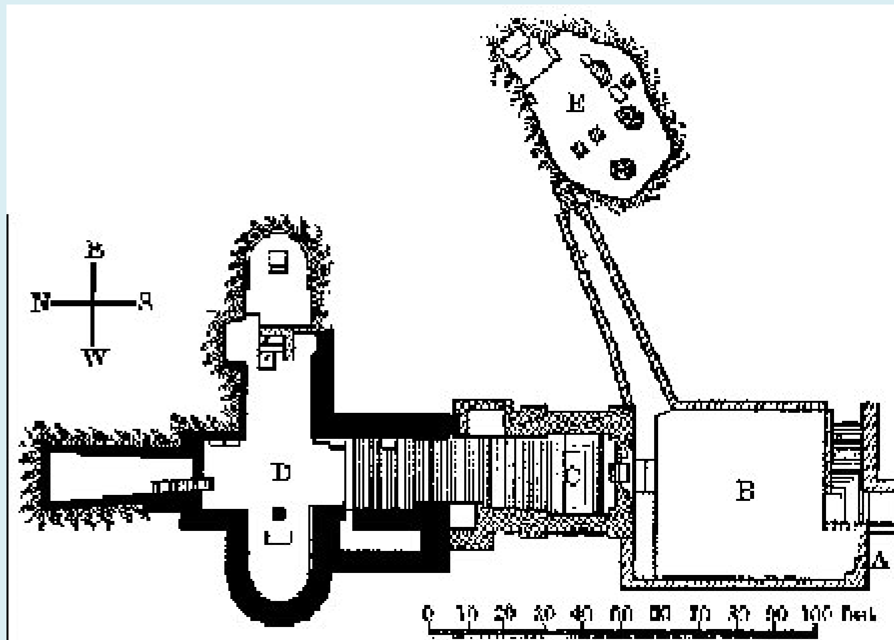
Biserica de pe Mormântul Maicii Domnului, din piatră, boltită, are forma unei nave lungi de circa 20 de metri şi lată de 7 metri. Atât deasupra galeriei de coborâre, cât şi în biserica propriu-zisă, atârnă de boltă peste o sută de candele care se aprind la sărbători. Biserica Maicii Domnului are forma unei cruci cu braţe inegale, pe laturile culoarului principal aflându-se mormintele soţiilor regilor cruciaţi. Până în secolul al XIV-lea, monumentul era împodobit cu plăci de marmură sculptată, pereţii fiind acoperiţi cu fresce.

În centrul braţului dinspre răsărit se află Mormântul Maicii Domnului, într-o mică sală, având în centru un bloc tăiat în stâncă. Mormântul este săpat într-o piatră aproape albă, scobită deasupra, în care fusese aşezat trupul Maicii Domnului. Se cunoaşte foarte bine forma sfântului ei trup, rămasă în piatră. Peste această piatră şi în faţa ei se află două bucăţi de cristal care formează un mic jertfelnic, pe care se săvârşeşte zilnic Sfânta Liturghie.

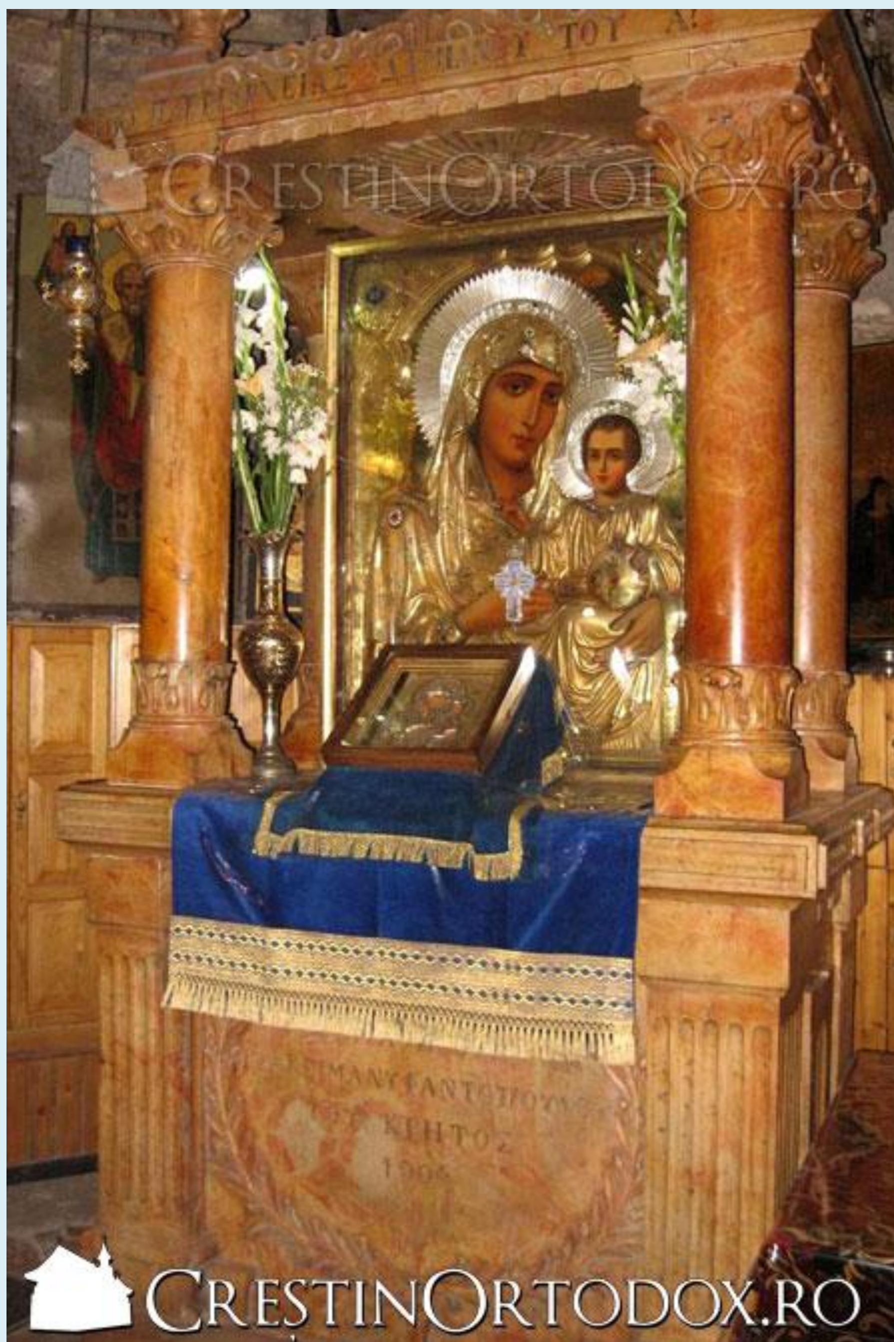

Mormântul Maicii Domnului este închis de jur-împrejur şi pe deasupra de o mică încăpere de 2x1,50 metri, formată din aceeaşi stâncă de piatră. Intrarea se face prin faţă, pe o uşă foarte joasă, care în timpul slujbei ţine locul Sfintelor Uşi; iar ieşirea se face pe o altă uşă mică, scobită în piatră, pe partea de nord. În spatele mormântului Maicii Domnului se află altarul propriu-zis, unde preoţii fac Proscomidia.

Aici sunt altare de slujbă pentru cele patru Biserici istorice prezente aici: Biserica Ortodoxă, Biserica Romano-Catolică, Biserica Armeană şi cea Coptă. Altarele centrale, ca şi întâietatea la slujbele religioase în aceste trei lăcaşuri, aparţin Bisericii Ortodoxe, cea mai veche din Ţara Sfântă. Celelalte confesiuni au altare de slujbă secundare şi slujesc în ordinea apariţiei lor în Palestina: ortodocşi, armeni, copţi şi catolici. *La altarul de pe Mormântul Maicii Domnului slujesc numai ortodocşii.*

Icoana Maicii Domnului Ierusalimiteanca este aşezată, tainic, în spatele Mormântului. Însă aceasta nu este singura icoana făcătoare de minuni de aici. La 15 august este hramul acestei sfinte biserici. Ortodocşii au o icoană făcătoare de minuni cu Adormirea Maicii Domnului, pe care o păstrează la "Metocul Ghetsimani", de lângă Sfântul Mormânt. La 10 august o aduc cu mare procesiune, cale de 1,5 km, din Ierusalim la Mormântul Maicii Domnului. Aici şade până la 16 august, după praznic, când este dusă din nou la Ierusalim, cu procesiune şi mult fast.

Adormirea Maicii Domnului - cuvânt din "Proloage"

Când a binevoit Hristos, Dumnezeul nostru, să ia la Sine pe Maica Sa, atunci cu trei zile mai înainte, a făcut-o să cunoască, printr-un înger, mutarea ei de pe pământ la viaţa cea cerească. Deci, înştiinţându-se Născătoarea de Dumnezeu despre aceasta, s-a bucurat, cu bucurie mare, şi s-a suit degrabă în Muntele Măslinilor, ca să se roage.

S-a întors, apoi, acasă şi a pregătit toate cele de îngropare, încredinţând, pe vecine că, mutându-se în ceruri, nu numai pe ele nu le va uita, ci pe toată lumea o va cerceta şi o va ocroti. Şi a împărţit văduvelor sărace veşmintele sale. Şi a luat, apoi, iertăciune de la toţi şi, culcându-se pe pat, a făcut rugăciune pentru întărirea lumii şi pentru vieţuirea în pace. Şi, binecuvântând pe toţi cei de faţă, şi-a dat sufletul în mâinile Fiului şi Dumnezeului ei. Şi multe vindecări s-au împărţit tuturor celor bolnavi, prin binecuvântarea ei.

Şi, s-a făcut, atunci, tunet mare şi au venit de la marginile lumii, ca pe nişte nori, toţi Apostolii lui Hristos, la casa Maicii Domnului din Ierusalim. Şi, începând Petru cântarea cea de îngropare, Apostolii au ridicat patul şi au petrecut, până la mormânt, trupul cel primitor de Dumnezeu. Şi, sosind în satul Ghetsimani şi aşezând în mormânt trupul Maicii Domnului, Apostolii au zăbovit, acolo, încă trei zile, aşteptând pe Apostolul Toma, care din dumnezeiască rânduială, lipsea.

Şi, sosind, Toma Apostolul era întristat, că nu se învrednicise să vadă, şi el, chipul adormit al Maicii Domnului, ca şi ceilaiti Apostoli. Deci, s-a deschis, cu hotărâre de obşte, mormântul, pentru el. Şi, dacă s-a deschis, s-au minunat, că au aflat

mormântul fără sfântul ei trup şi era numai giulgiul lăsat, ca mângâiere şi mărturie nemincinoasă a mutării Născătoarei de Dumnezeu, cu trup cu tot, la ceruri.

Pe scurt, după credinţa Sfintei Biserici, la Adormirea Maicii Domunului, trupul ei n-a cunoscut putrezirea, care vine după moarte, nici n-a rămas în mormânt. ***Maica Domnului, cu trupul schimbat, viu şi proslăvit, a fost mutată, cu trup cu tot la ceruri, ca o pârgă a întregii omeniri.***

Dar, spre deosebire de Mântuitorul, ea a fost dusă la ceruri de îngeri, nu prin puterea ei, ca Mântuitorul. Şi acolo se roagă de-a pururi pentru noi. Să avem mare încredere în rugăciunea ei, că ea singură poate vorbi lui Dumnezeu, ca o mamă unui fiu al ei. Dumnezeului nostru slavă!

къ животꙋ, мати сꙋщи живота: и
преставилася еси
молитвами твоими

Biserica Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim - unul dintre cele mai iubite locuri din Ţara Sfântă

În mijlocul catedralei sunt numeroase candele dăruite de biserici din toată lumea. Cea mai mare candelă care arde la mormântul Maicii Domnului este dăruită chiar de Patriarhia Română şi se evidenţiază printr-un glob mare albastru.

***

Bisericile închinate Maicii Domnului din Ţara Sfântă sunt locuri de pelerinaj foarte importante pentru pelerinii români. Încărcătura emoţională trăită în aceste lăcaşuri este foarte puternică, mai ales că Maica Domnului este considerată şi apărătoare tuturor românilor.

Biserica Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim este unul dintre cele mai iubite locuri din Ţara Sfântă după Mormântul Sfânt. Lăcaşul este aşezat în valea pârâului Kidron, la poalele Muntelui Măslinilor, fiind ridicată pe locul mormântului Maicii Domnului. Din anul 1757, biserica a fost preluată de Biserica Ortodoxă slujind în ea preoţi români, greci şi ruşi.

Biserica Adormirea Maicii Domnului este practic subterană, întrucât, nivelul terenului s-a ridicat de-a lungul timpului. O scară cu trepte de piatră coboară din drum în curtea interioară, în capătul căreia se află un frumos portal construit în secolul XII, prin care se intră în lăcaş. Ca să ajungi în biserică trebuie să cobori 48 de trepte, luminate de o parte şi de alta cu candele şi lumânări.

În mijlocul catedralei sunt numeroase candele dăruite de biserici din toată lumea. Cea mai mare candelă care arde la mormântul Maicii Domnului este dăruită chiar de Patriarhia Română şi se evidenţiază printr-un glob mare albastru.

În centrul braţului dinspre Răsărit a bisericii, se află mormântul Maicii Domnului, într-o mică sală având în centru un bloc tăiat în stâncă şi care se aseamănă cu mormântul lui Iisus.

În spatele mormântului este aşezată şi icoana Maicii Domnului Ierusalimiteanca făcătoare de minuni. Lângă icoană pelerinii îl pot întâlni pe părintele Anatolie Dumitraşcu, un român care slujeşte în acest lăcaş de aproape 20 de ani.

„Este un lucru minunat că românii reuşesc să ajungă în Ţara Sfântă. De câțiva ani, aceștia bat recordul în Ţara Sfântă. În fiecare zi, vin pelerini români pentru a fi mângâiaţi de Maica Domnului”, a declarat părintele Anatolie Dumitraşcu.

Istoria icoanei Maicii Domnului Ierusalimiteanca

Icoana Maicii Domnului Ierusalimiteanca făcătoare de minuni este apărătoarea Ierusalimului. Preoţii spun că icoana s-a zugrăvit singură, iar, minunea a avut loc acum 250 de ani la Manăstirea rusească Maria Magdalena, unde o maică pe nume Tatiana, pictoriţă fiind, în vis, i s-a arătat Maica Domnului cerându-i să o zugrăvească pe lemn. Când s-a trezit, maica a povestit superiorilor, însă, nimeni nu au crezut această întâmplare.

Totuşi când s-au întors în chilie, maicile au găsit icoana de astăzi zugrăvită. Icoana a vorbit şi le-a spus maicilor :Vreau să mă întorc în casa mea în Grădina Ghetismani lângă mormântul meu. De atunci icoana Maicii Domnului se află în locul în care şi-a dorit.

Minunile icoanei Maicii Domnului Ierusalimiteanca

Părintele Anatolie Dumitraşcu spune că unele din minunele vizibile ale acestei icoane s-au petrecut în timpul marilor inundaţii din Ierusalim.

„În 1947 au fost inundaţii mari şi a intrat apa pe geamul de deasupra icoanei. Atunci, icoana singură s-a ridicat a închis geamul şi a coborât după ce apa fost scoasă din biserică.

O altă minune, pe care personal am văzut-o acum 13 ani, când apa a intrat pe uşa de la intrare şi a ajuns în biserică atingând o înălţime de 15 metri. Singura icoană de care apa nu s-a atins a fost icoana Maicii Domnului Ierusalimiteanca, care, s-a ridicat, asta în condiţiile în care icoana cântăreşte 200 de kilograme, fiind îmbrăcată în aur şi argint masiv”, mai spune părintele Anatolie.

Însă aceasta nu este singura icoană făcătoare de minuni acest lăcaș. Pe 15 august, odată cu hramul acestei sfinte biserici este adusă în mare procesiune, icoana Adormirii Maicii Domnului păstrată la „Metocul Ghetsimani”, de lângă Sfântul Mormânt. Icoana este adusă pe 10 august în procesiune cale de 1,5 km, din Ierusalim la mormântul Maicii Domnului. Credincioşii se pot închina la această icoană, în Biserica Adormirea Maicii Domnului până pe data de 16 august, când este dusă din nou în procesiune la Ierusalim.

Sursa: centruldepelerinaj.ro

O galerie cu mai multe imagini de la mormântul Maicii Domnului găsiți aici:

https://doxologia.ro/locuri-sfinte/la-mormantul-maicii-domnului-din-ierusalim

© doxologia.ro

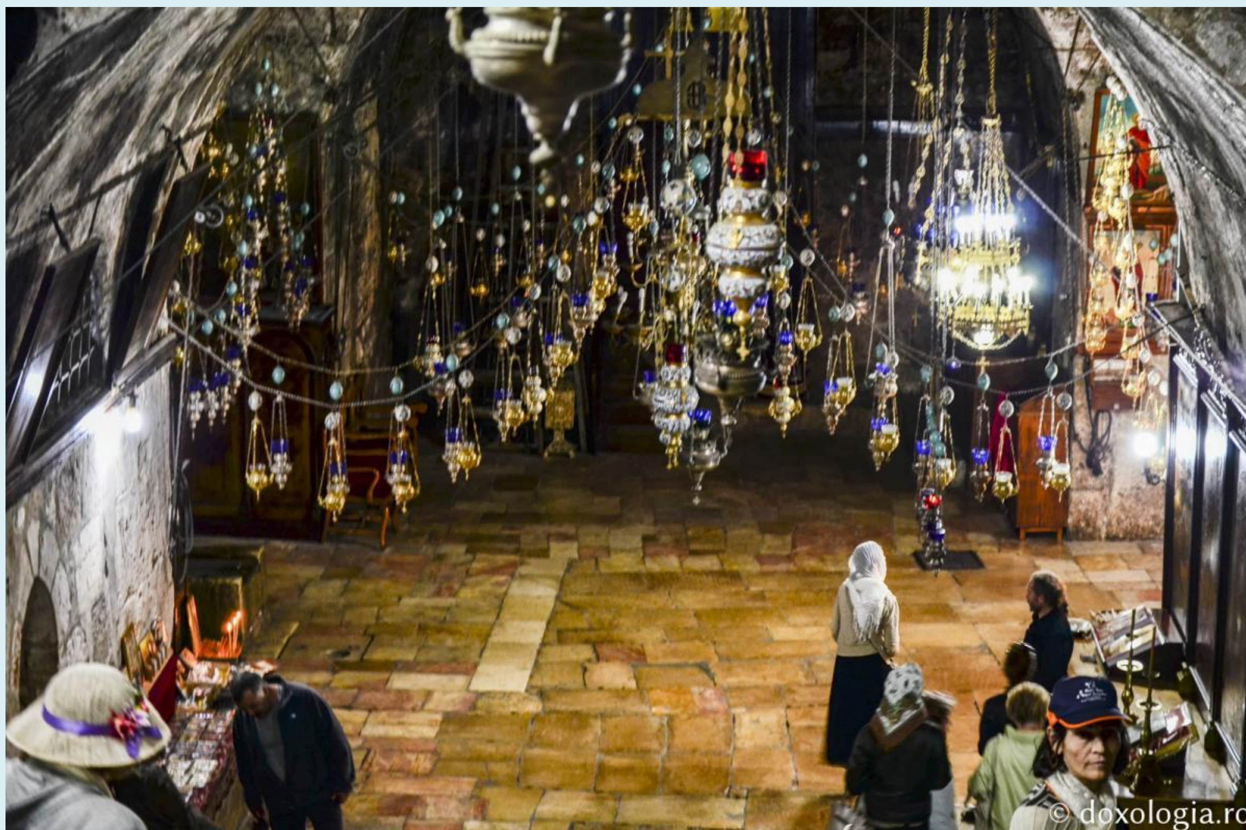
© doxologia.ro

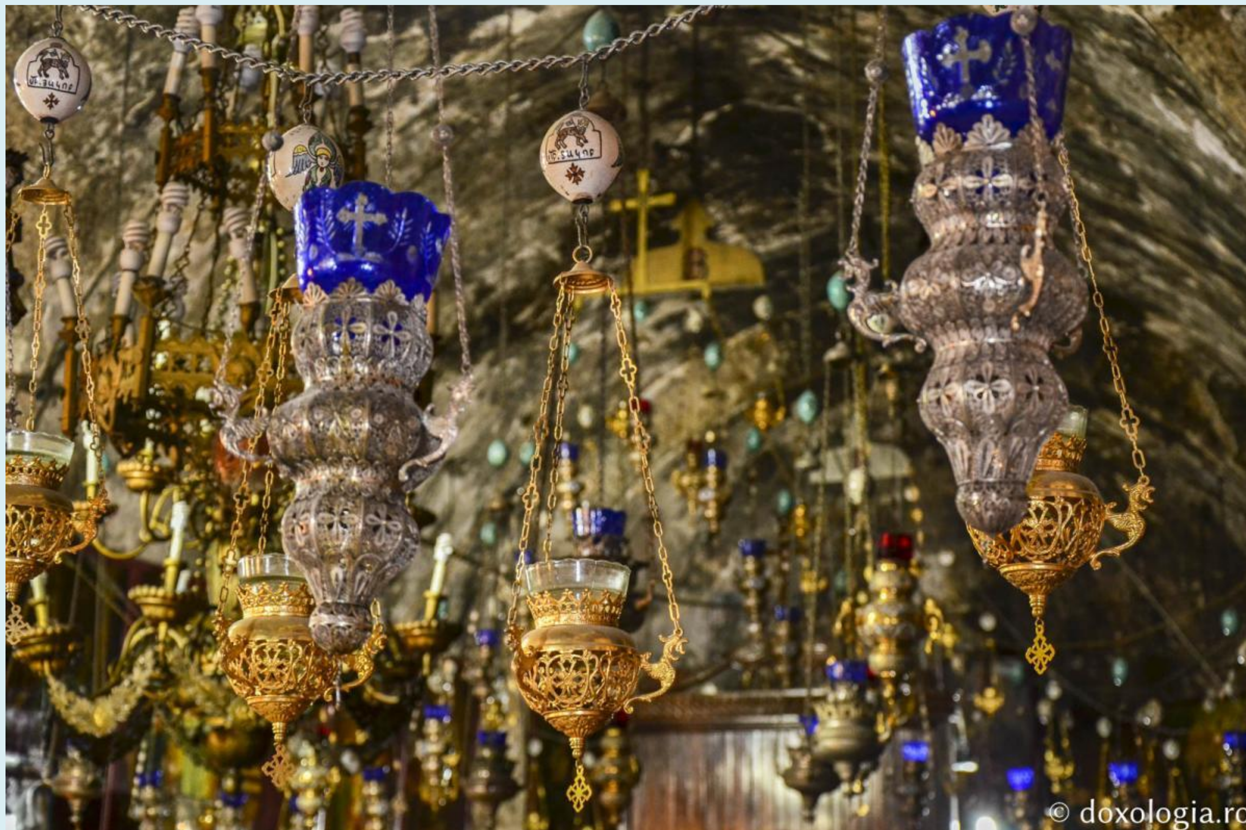

© doxologia.ro

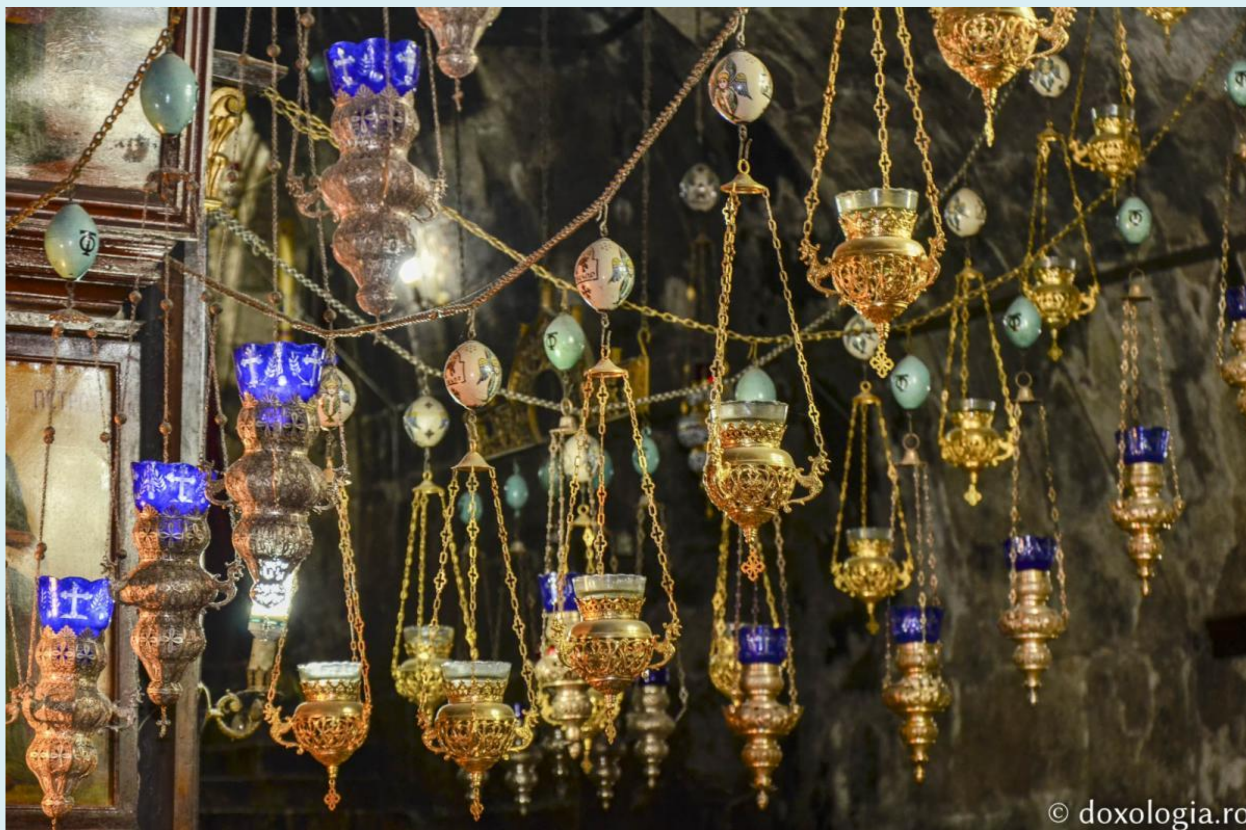

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

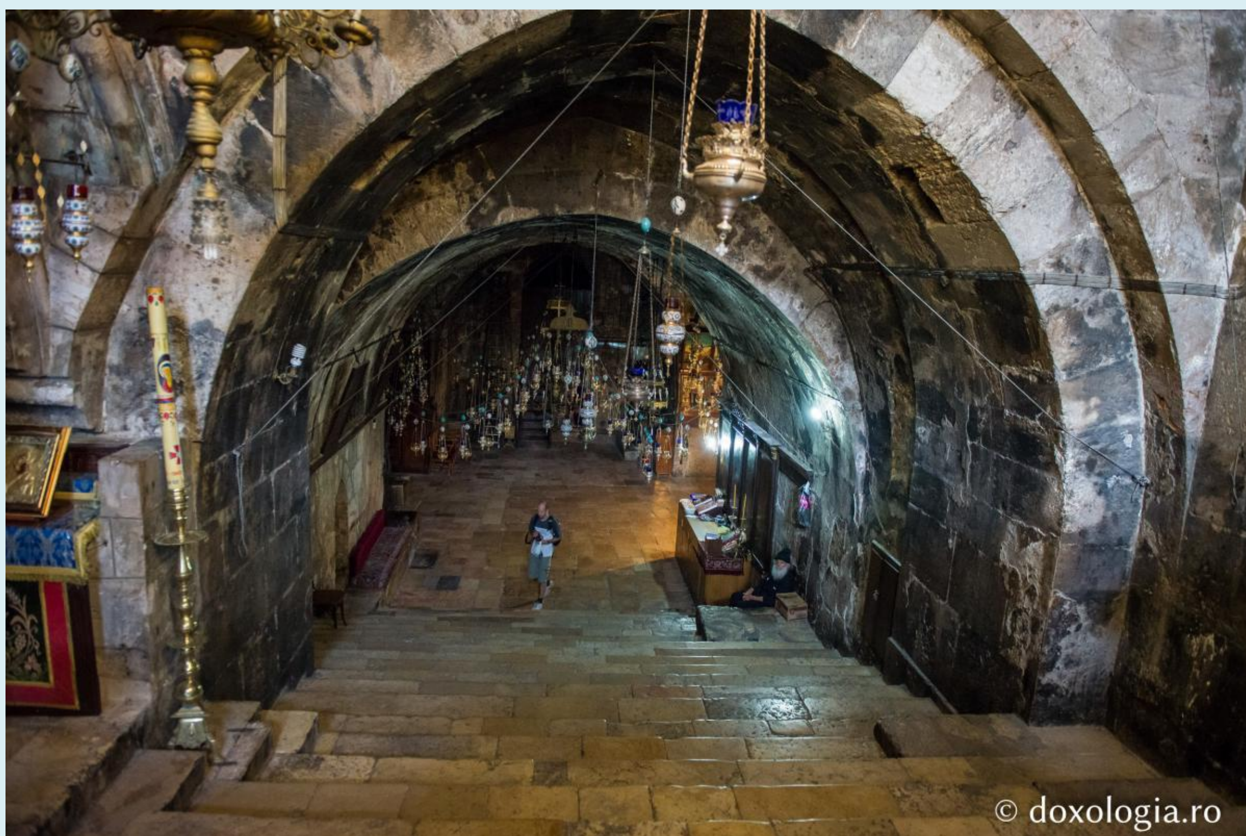
(Foto) Popas la Mormântul Maicii Domnului din Ghetsimani

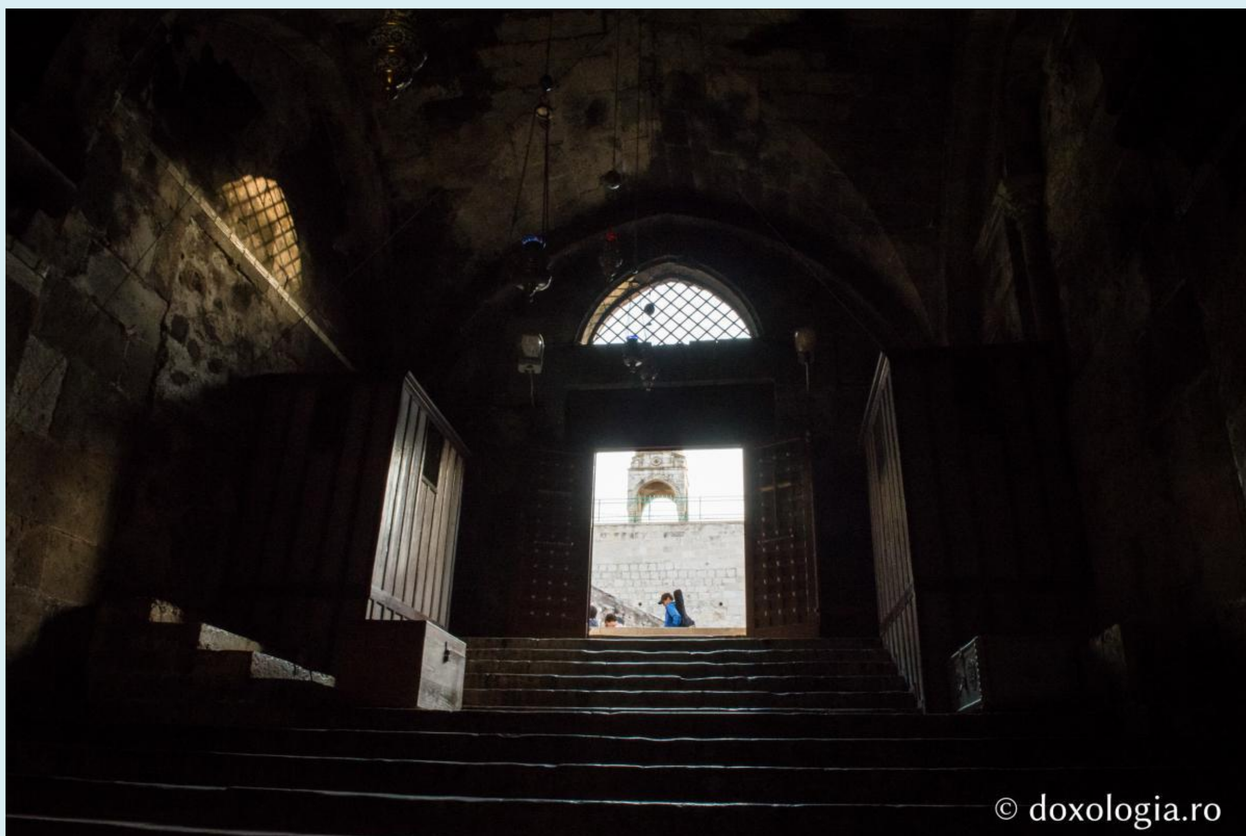
„Întru naştere, fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; Mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi prin rugăciunile Tale izbăveşti din moarte sufletele noastre” (Troparul Adormirii Maicii Domnului)

foto: Oana Nechifor, Pr. Silviu Cluci

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ ΤΟΥ Α'
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΚΕΙΜ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

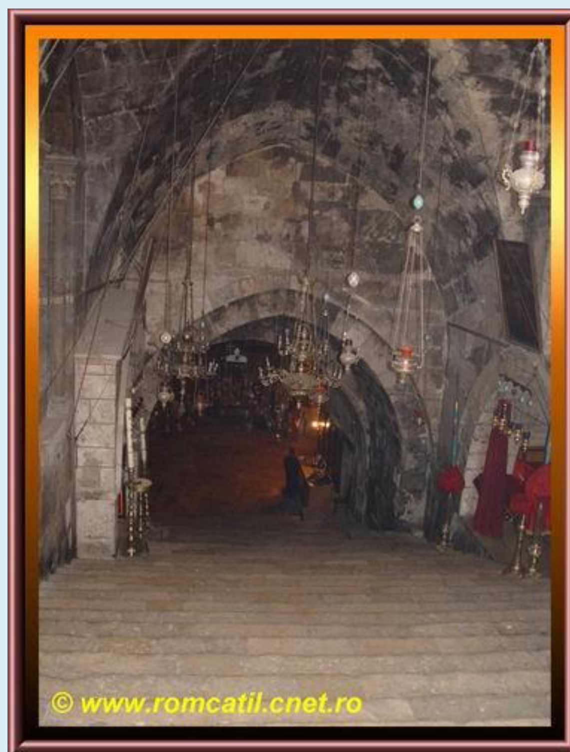

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Mormântul Maicii Domnului din Ierusalim

Mormântul Sfintei Fecioare Maria, în Valea Cedronului

Coborârea spre Mormântul Sfintei Fecioare Maria, în Valea Cedronului

Mormântul Sfintei Fecioare Maria, în Valea Cedronului

Mormântul Sfintei Fecioare Maria

Icoană de la mormântul Sfintei Fecioare Maria

Icoană din spatele mormântului Sfintei Fecioare Maria

Traversând valea Cedronului, pe stânga şoselei, se află mausoleul renumitului istoric musulman Mudjir ed-Dan († 1521), mausoleu refăcut în 1946. Două rânduri de trepte coboară de la mausoleu spre curtea sau atriumul mormântului Mariei.

Noul Testament nu ne spune nimic despre moartea Sfintei Fecioare. Ultima menţiune pe care o face Noul Testament cu privire la Maria o găsim în Faptele apostolilor: „***După înălţarea lui Iisus la cer, apostolii s-au reîntors în cenacol unde erau statornici în rugăciune împreună cu Maria, mama lui Iisus***" (Fap 1,14). Unde şi-a trăit Maica Domnului ultimele zile ale vieţii sale pământeşti nu se poate şti precis.

Două oraşe îşi dispută onoarea de a-i fi pregătit mormântul: Efesul şi Ierusalimul. Tradiţia efesiană susţine că apostolul Ioan a dus-o cu sine la Efes pe Maria pe care Iisus i-o încredinţase pe Calvar. Această tradiţie este însă târzie şi, după opinia sfinţilor părinţi, Ioan s-a stabilit târziu la Efes, probabil după războiul din 70.

Împotriva tradiţiei de la Ierusalim se ridică următoarea obiecţie: de ce nu pomeneşte nimic despre un mormânt al Mariei la Ierusalim nici un pelerin până în secolul al VI-lea, nici măcar sfântul Ieronim care locuia aproape de Ierusalim?

Această lipsă de informaţii s-ar putea explica printr-un complot al tăcerii cu care sfinţii părinţi şi Biserica oficială de origine elenistică au înconjurat toate locurile de cult ţinute de iudeo-creştini. Exemplul cel mai bine cunoscut în această privinţă este biserica Bunei-Vestiri de la Nazaret, pe care Biserica oficială a ignorat-o atât timp cât a fost în mâinile iudeo-creştinilor şi despre care sfântul Epifanie († 403) şi sfântul Ieronim (†419) nu spun nici un cuvânt; săpăturile recente dovedesc existenţa unui lăcaş de cult la Nazaret, datând cel puţin din secolul al III-lea.

Toate amănuntele cu privire la moartea şi înmormântarea Mariei le avem din diferite redactări ale unei cărţi apocrife numită Transitus Mariae. E o carte din secolele II-III, dar care cuprinde tradiţii din vremea apostolilor. Într-o versiune siriană a acestei cărţi, găsim dispoziţia primită de apostoli la moartea Mariei: „***În dimineaţa aceasta luaţi-o pe stăpâna Maria şi mergeţi în afara Ierusalimului pe drumul care duce la capătul văii, dincolo de Muntele Măslinilor. Iată, sunt acolo trei grote: una largă spre exterior, apoi alta spre interior şi o cămăruţă înăuntru cu o bancă înălţată din argilă în partea de răsărit. Mergeţi şi aşezaţi-o pe Cea Binecuvântată pe banca aceea***". Cartea dă mărturie că acest mormânt era venerat ca un sanctuar încă din secolul al II-lea şi că acest lăcaş de cult era proprietatea iudeo-creştinilor. Cum primii scriitori creştini îi considerau pe iudeo-creştini eretici, ei nu au luat niciodată în consideraţie cărţile lor apocrife; ca atare, textul cărţii Transitus Mariae a căzut în uitare ca şi amintirea locului în care a fost depus trupul Mariei.

Mormântul venerat de comunitatea iudeo-creştină de la început a trecut în secolul al V-lea în posesia creştinilor de origine păgână care, ca şi în cazul mormântului lui Iisus, l-au izolat de restul mormintelor săpate în piatră, lăsându-l singur în mijloc.

Despre existenţa unui sanctuar al Fecioarei în câmpiile lui Iosafat ne vorbeşte pentru prima dată un document copt (egiptean) din secolul al V-lea. El a fost consacrat Maicii Domnului de către Juvenal, patriarhul Ierusalimului, care, după Conciliul din Calcedon (451), a pledat cu succes pentru autenticitatea mormântului Fecioarei de la Ierusalim în faţa împăratului Marcian.

Tot în secolul al V-lea, se constată un transfer însemnat de cult al Maicii Domnului la mormântul ei din valea lui Iosafat. Până în secolul al V-lea Biserica din Ierusalim (nu cea iudeo-creştină) mergea în pelerinaj la 15 august la o biserică

construită în cinstea Maicii Domnului de către Hikelia, soţia unui înalt funcţionar, pe una din moşiile ei la Kathisma, la jumătatea drumului între Ierusalim şi Betleem. La această biserică se comemorau mai multe evenimente: naşterea lui Beniamin şi moartea Rahelei, un popas sau loc de odihnă al Mariei în drum spre Betleem şi un alt popas făcut în drumul spre Egipt. La un moment dat, găsim sărbătoarea de la Kathisma celebrată la 13 august, iar ceremonia de la 15 august transferată la sanctuarul din valea lui Iosafat, locul de popas, de odihnă veşnică rezervat Mariei. *Această dată avea să fie adoptată de împăratul Mauricius când avea să impună pentru tot imperiul sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului.*

Sărbătoarea cunoştea o pregătire de 40 de zile în care timp creştinii locuiau în colibe improvizate pe valea Cedronului. Tot pe vremea împăratului Mauriciu (582-602) s-a construit o bazilică superioară, vechiul sanctuar cu mormântul Maicii Domnului devenind astfel criptă subterană. Potrivit unui martor al vremii, când perşii au pus stăpânire pe Ierusalim, biserica ce conţinea mormântul Sfintei Maria a fost printre cele dintâi distruse.

Putem presupune că stareţul Modest a reconstruit şi acest sanctuar o dată cu celelalte biserici din Ierusalim.

Această biserică o descria la 670 pelerinul Arculf: „***Biserica are două nivele, iar nivelul inferior, construit sub o boltă de piatră, este remarcabil prin forma sa rotundă. Altarul este situat în partea de răsărit; la dreapta lui se vede, făcut în piatră, mormântul gol unde trupul Mariei a fost depus câtva timp... Nivelul superior al bisericii Sfânta Maria are de asemenea formă rotundă***". După ravagiile făcute de califul Hakim, cruciaţii au găsit biserica în ruină. E vorba de biserica superioară, biserica inferioară fiind cruţată întotdeauna de distrugere, întrucât musulmanii au venerat şi venerează mormântul aceleia care a fost mama profetului Iisus.

Godefroi de Bouillon a stabilit aici o abaţie de benedictini cu numele de Notre Dame de Iosafat, filială a mănăstirii de la Cluny; o mănăstire însemnată al cărei abate purta mitră şi inel, posedând toată valea lui Iosafat unde călugării au instalat pretutindeni mori, având o mulţime de biserici şi capele în Orient, precum şi numeroase posesiuni în Italia şi Sicilia.

Benedictinii au refăcut biserica exterioară şi cripta; au făcut o nouă intrare, mai practică, spre mormântul Fecioarei; un pelerin remarca faptul că erau tot atâtea trepte de coborâre în criptă câte trepte erau pentru urcarea în bazilica superioară.

Alături au construit abaţia şi un spital pentru pelerinii săraci şi bolnavi, întreg complexul fiind înconjurat cu ziduri şi turnuri de apărare. Sanctuarul era frumos ornamentat cu fresce. Mormântul Fecioarei era înveşmântat în marmură, având deasupra un baldachin din aur şi argint sprijinit pe mici coloane de marmură. Saladin a ras până la pământ biserica exterioară, abaţia, spitalul şi dependinţele folosind materialul pentru repararea zidurilor cetăţii. A cruţat însă cripta în onoarea Preafericitei Mame a profetului Iisus, soldaţii lui jefuind, bineînţeles, tot ce era de preţ în ea. Molozul care s-a prăbuşit a acoperit ferestrele criptei, aceasta rămânând astfel întunecată, fără lumină din afară, aşa cum se prezintă şi astăzi. Aspectul ei este jalnic mai ales din cauza fumului de lumânări şi a inundaţiilor pe care le provoacă uneori ploile, având în vedere diferenţa de nivel a terenului.

Coborând pe scara impresionantă, pe stânga se poate vedea capela închinată sfântului Iosif.

Aici, pe vremea cruciaţilor, erau două morminte: al Mariei, soţia regelui Baudouin al II-lea, şi cel al mamei lui Boemond alIII-lea, principe de Antiohia. Pe dreapta este mormântul reginei Melisenda. Melisenda, fiica cea dintâi născută a regelui Ierusalimului Baudouin al II-lea, a fost dată în căsătorie lui Foulque d'Anjou cu dreptul de succesiune la tron. Suspectată pe nedrept de infidelitate, a avut enorm de suferit. La moartea soţului a condus cu multă destoinicie Regatul Latin în numele fiului ei minor, Baudouin al III-lea. Ultima parte a vieţii şi-a petrecut-o la feuda de la Nablus, consacrându-se faptelor de binefacere. Mormântul i-a fost transformat într-o capelă închinată Sfinţilor Ioachim şi Ana.

Mormântul Fecioarei, cu două intrări joase pentru pelerini, se află la capătul treptelor, pe dreapta. După venirea mamelucilor sanctuarul a fost deservit de preoţii sirieni, dar mai târziu au primit autorizaţia să slujească latinii, grecii, georgienii, abisinienii, iacobiţii şi maroniţii, fiecare confesiune având câte un altar.

Latinii aveau privilegiul să celebreze Liturghia chiar pe mormântul Fecioarei. Latinii, reprezentaţi prin călugării franciscani, au fost expulzaţi cu forţa de greci în anul 1757, după o perioadă de proprietate exclusivă; le este îngăduit să intre numai de trei ori pe an pentru o scurtă rugăciune publică. *Astăzi oficiază la mormântul Fecioarei grecii, armenii, sirienii şi copţii.*

Musulmanii vin şi ei în continuare să se închine în faţa unui mirhâb, o nişă făcută în perete indicând direcţia spre Mecca. Locul e venerat de musulmani întrucât, după cum afirmă istoricul lor Mudjir ed-Dan, Mahomed a zărit o lumină deasupra mormântului surorii sale Maria în timpul călătoriei sale nocturne la Ierusalim.

Biserica "Adormirea Maicii Domnului" pe Muntele Sion

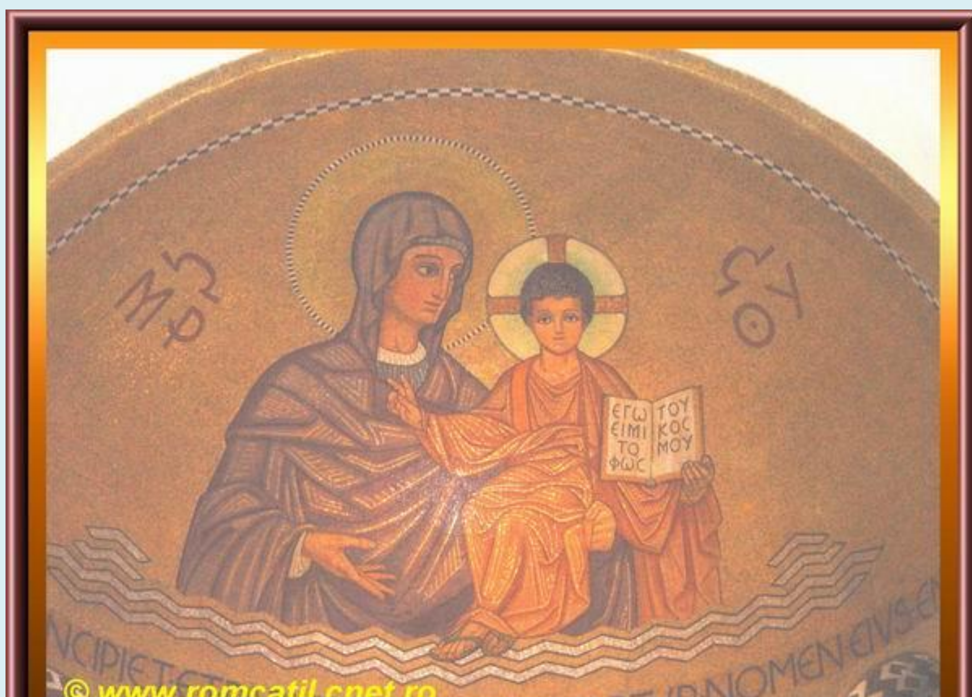
Vedere generală a Bisericii "Adormirea Maicii Domnului"

Vedere generală (din Cenacol) a Bisericii "Adormirea Maicii Domnului"

Interiorul Bisericii "Adormirea Maicii Domnului".

Icoana bizantină (mozaic) din centrul Bisericii "Adormirea Maicii Domnului"

Mozaic dintr-un altar lateral din Biserica "Adormirea Maicii Domnului",
reprezentându-l pe Sfântul Ioan Botezătorul

La subsolul Bisericii, ajungem la o statuie care o reprezintă pe Sfânta Fecioară Maria trecută la Domnul

La subsolul Bisericii, ajungem la o statuie (din lemn de abanos) care o reprezintă pe Sfânta Fecioară Maria trecută la Domnul.

Primul document care situează moartea sfintei Fecioare pe colina Sionului este cartea apocrifă Transitus Mariae, scrisă în secolul al II-lea. Autorul pretinde că a auzit de la sfântul apostol Ioan tot ce povesteşte în carte.

S-a amintit mai sus de tradiţia care susţine că Maria şi-a petrecut ultima parte a vieţii pe colina Sionului.

Sfântul Sofronie, patriarh al Ierusalimului în secolul al VII-lea, vorbea de o piatră ce se află în bazilica Haghia Sion pe care s-ar fi aşezat Maica Domnului ca să moară.

Pe un monument din naosul nordic a bazilicii cruciaţilor de pe colina Sionului se află această inscripţie: „Exaltata est sancta Dei Genitrix super choros angelorum" (***Sfânta Născătoare de Dumnezeu a fost înălţată deasupra corurilor de îngeri***).

După ce Saladin a ocupat Ierusalimul bazilica s-a ruinat.

În anul 1898 împăratul Germaniei Wilhelm al II-lea, cu ocazia vizitei la locurile sfinte, a obţinut de la sultanul Abdul Hamid terenul pe care Societatea germană Pro Palestina din Köln a construit actuala biserică a Adormirii Maicii Domnului.

Sfinţită în 1910, biserica a fost încredinţată benedictinilor din Beuron. Din anul 1957 abaţia benedictină depinde direct de Sfântul Scaun.

În cripta bisericii se află o impresionantă statuie din sidef reprezentând-o pe Maica Domnului pe patul de moarte.

Diac. Alexandru Briciu - Biserica Mănăstirii Argeşului, giuvaier afierosit Maicii Domnului

14 aug, 2020

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului a fost rânduită ca hram al Mănăstirii Curtea de Argeş de ctitorul ei, Sfântul voievod Neagoe Basarab.

Prezent la ceremonialul târnosirii sfântului locaş din 15 august 1517, al cărui fast a întrecut tot ce se văzuse până atunci în Ţările Române, cărturarul grec Gavriil, protosul Sfântului Munte Athos, descria ctitoria domnească de la Curtea de Argeş în slove memorabile: „Vom putea spune cu adevărat că nu este aşa mare şi sobornică ca Sionul, carele îl făcu Solomon, nice ca Sfânta Sofia, care o făcut marele înpărat Iustinian, iară cu frămseţea este mai predesupra acelora”.

Cei mai mari meşteri ai vremii au dăltuit în piatră un monument învăluit rapid în legendă. Efortul de construire a catedralei a rămas în memoria colectivă a poporului român, în istoria căruia biruinţele sunt edificate pe talent, sacrificiu şi jertfelnicie. Vasile Alecsandri a cules balada „Mănăstirea Argeşului” în anul 1874, iar Dimitrie Bolintineanu a inclus în volumul „Legende istorice” din 1865 opera „Doamna lui Neagu”.

Istoricul Constantin C. Giurescu aminteşte eforturile făcute de familia domnească pentru ridicarea bisericii: „Pe bună dreptate, atunci când vistieria ţării secase, şi-a jertfit Doamna Despina, soţia lui Neagoe Basarab, giuvaerurile. Şi nici chiar jertfa unei vieţi omeneşti aşa cum spune legenda despre meşterul Manole, care şi-ar fi îngropat soţia în ziduri spre a le împiedica să se tot dărâme, n-ar fi fost prea mare”.

Prin augusta familie Carol I şi Elisabeta, Curtea de Argeş devine oraş regal, iar mănăstirea Sfântului Neagoe este înnoită şi integrată într-o reşedinţă monarhică.

Arhitectul André Lecomte du Noüy vine împreună cu familia pe malul Argeşului şi rezideşte bijuteria medievală la sfârşitul secolului al 19-lea. De la el ne-a rămas aspectul edificiului celebru în memoria colectivă culturală a întregii lumi, cu tur-lele unicat torsate pe pronaosul în care îşi dorm somnul de veci primii regi ai României.

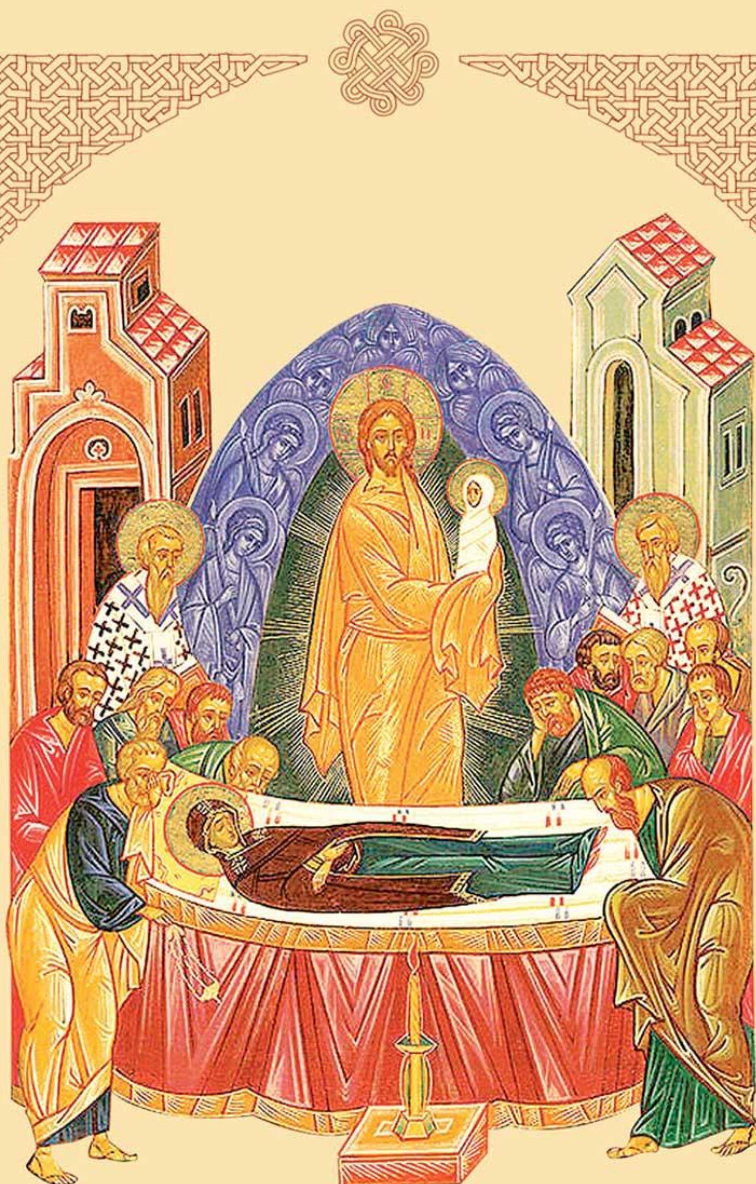

În 2017, la quincentenarul sfinţirii Mănăstirii Argeşului, s-a sărbătorit încheierea celui mai amplu proiect de restaurare şi punere în valoare a edificiului, coordonat, la mai bine de un secol de la opera Regelui Carol, de Înaltpreasfinţitul părinte arhiepiscop Calinic.

Zidită în piatră şi scrisă cu litere de aur în documente de arhivă şi în legende populare, Catedrala din Curtea de Argeş îşi aşteaptă zveltă şi demnă, an de an, închinătorii.

ACATISTELE ȘI PARACLISUL ADORMIRII MAICII DOMNULUI

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

82

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născatoare; mutatu-te-ai la viață, fiind Maica Vieții și, prin rugăciunile tale izbăvești din moarte sufletele noastre."

Troparul Adormirii Maicii Domnului

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-308-1

Primul Acatist provine din tradiția Bisericii Ortodoxe Ruse, iar al doilea Acatist și Paraclisul din tradiția greacă atonită. Cele două Acatiste ale Adormirii Maicii Domnului se citesc alternativ în perioada postului și a praznicului Adormirii (1-23 august), iar Paraclisul Adormirii Maicii Domnului se citește alternativ cu celelalte Paraclise în aceeași perioadă.

Praznicul Adormirii Maicii Domnului este cea mai de seamă dintre sărbătorile Preasfintei Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu.

În Sfânta Scriptură nu aflăm nimic despre adormirea Maicii Domnului. În schimb, cântările și imnele de la Vecernia și Utrenia sărbătorii ne vestesc adevărata tradiție a Bisericii în această privință.

Când a binevoit Hristos, Dumnezeul nostru, să ia la Sine pe Maica Sa, atunci, cu trei zile mai înainte, a rânduit ca ea să cunoască printr-un înger mutarea de pe pământ la viața cerească. Deci, înștiințându-se Născătoarea de Dumnezeu despre aceasta, s-a bucurat mult și s-a suit degrabă în Muntele Măslinilor, ca să se roage. S-a întors apoi acasă și a pregătit toate cele de îngropare, încredințând pe cele de aproape ale ei că, mutându-se la ceruri, nu numai că nu le va uita, ci pe toată lumea o va cerceta și o va ocroti. Ea a împărțit văduvelor sărace veșmintele sale, apoi, luându-și iertare de la toți și așezându-se pe pat, a făcut rugăciune pentru întărirea lumii și pentru viețuirea în pace. Și, binecuvântând pe toți cei de față, și-a dat sufletul în mâinile Fiului și Dumnezeului ei. Multe vindecări s-au împărțit atunci tuturor celor bolnavi, prin binecuvântarea ei.

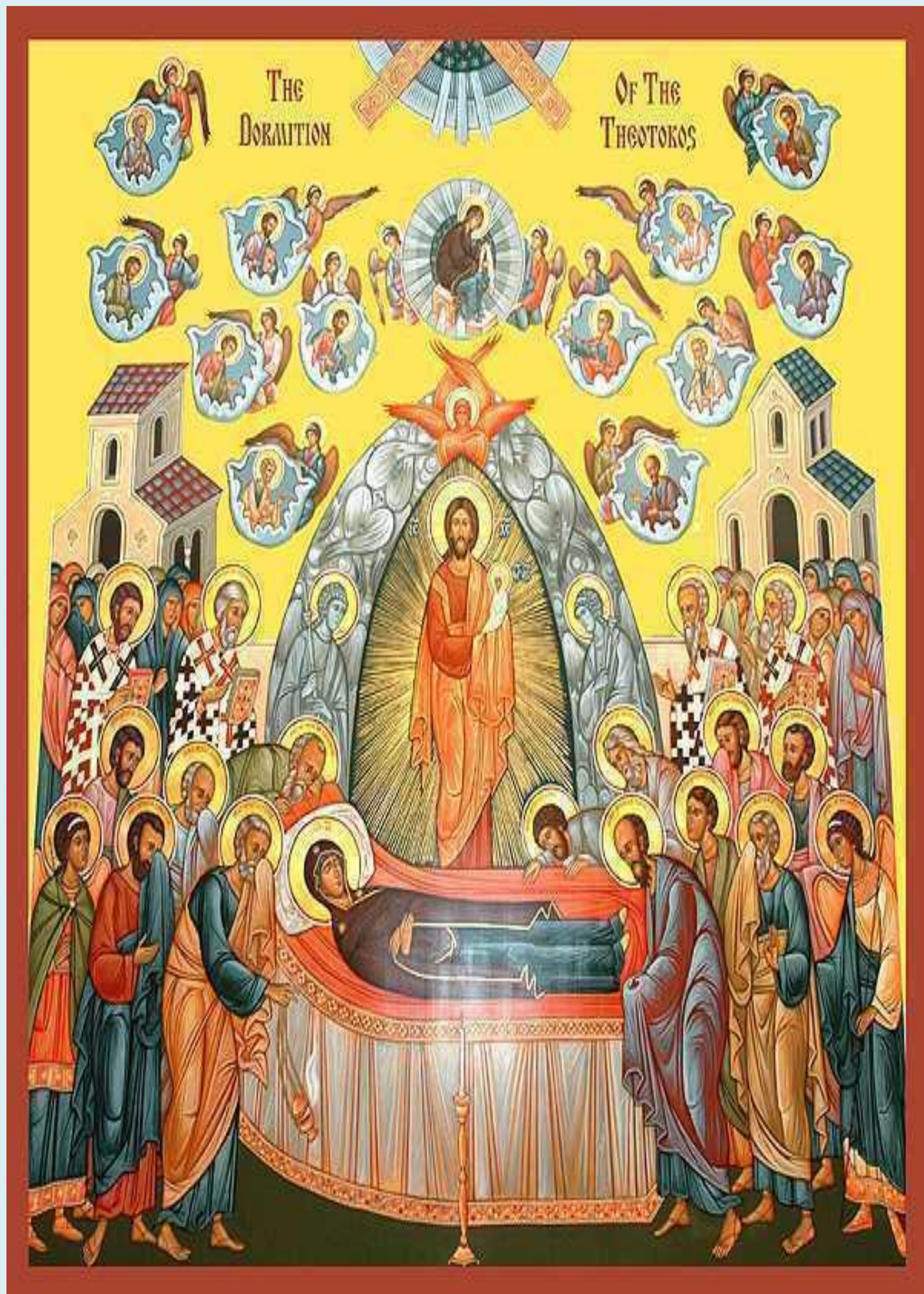
Și s-a făcut atunci tunet mare și au venit de la marginile lumii, ca pe niște nori, toți apostolii lui Hristos la casa Maicii Domnului, din Ierusalim. Și, începând Petru cântarea cea de îngropare, Apostolii au ridicat patul și au însoțit la mormânt trupul cel primitor de Dumnezeu. Și, sosind în satul Ghetsimani și așezând în mormânt trupul Maicii Domnului, apostolii au zăbovit acolo încă trei zile, așteptându-l pe Sfântul apostol Toma, care, din rânduială dumnezeiască, lipsea.

Și, sosind, Sfântul apostol Toma s-a întristat, fiindcă nu se învrednicise a mai vedea chipul Maicii Domnului, ca și ceilalți apostoli. Deci, cu hotărâre de obște, s-a deschis mormântul pentru el. Și, dacă s-a deschis, s-au minunat, că au aflat mormântul fără sfântul ei trup, fiind numai giulgiul lăsat, ca mângâiere și mărturie neîndoielnică a mutării noastre Biserici, la Adormirea Născătoarei de Dumnezeu la ceruri cu trupul.

Așadar, după credința Sfintei Maicii Domnului, trupul ei n-a cunoscut stricăciunea, care vine după moarte, nici n-a rămas în mormânt. Maica Domnului, cu trupul schimbat, viu și prea slăvit, a fost mutată și cu trupul la ceruri, ca o pârgă a întregii omeniri. Dar, spre deosebire de Mântuitorul, ea a fost dusă la ceruri de îngeri, nu prin puterea ei proprie, ci prin voința Fiului ei, Domnul nostru Iisus Hristos. iar acolo, în ceruri, se roagă de-a pururi pentru noi.

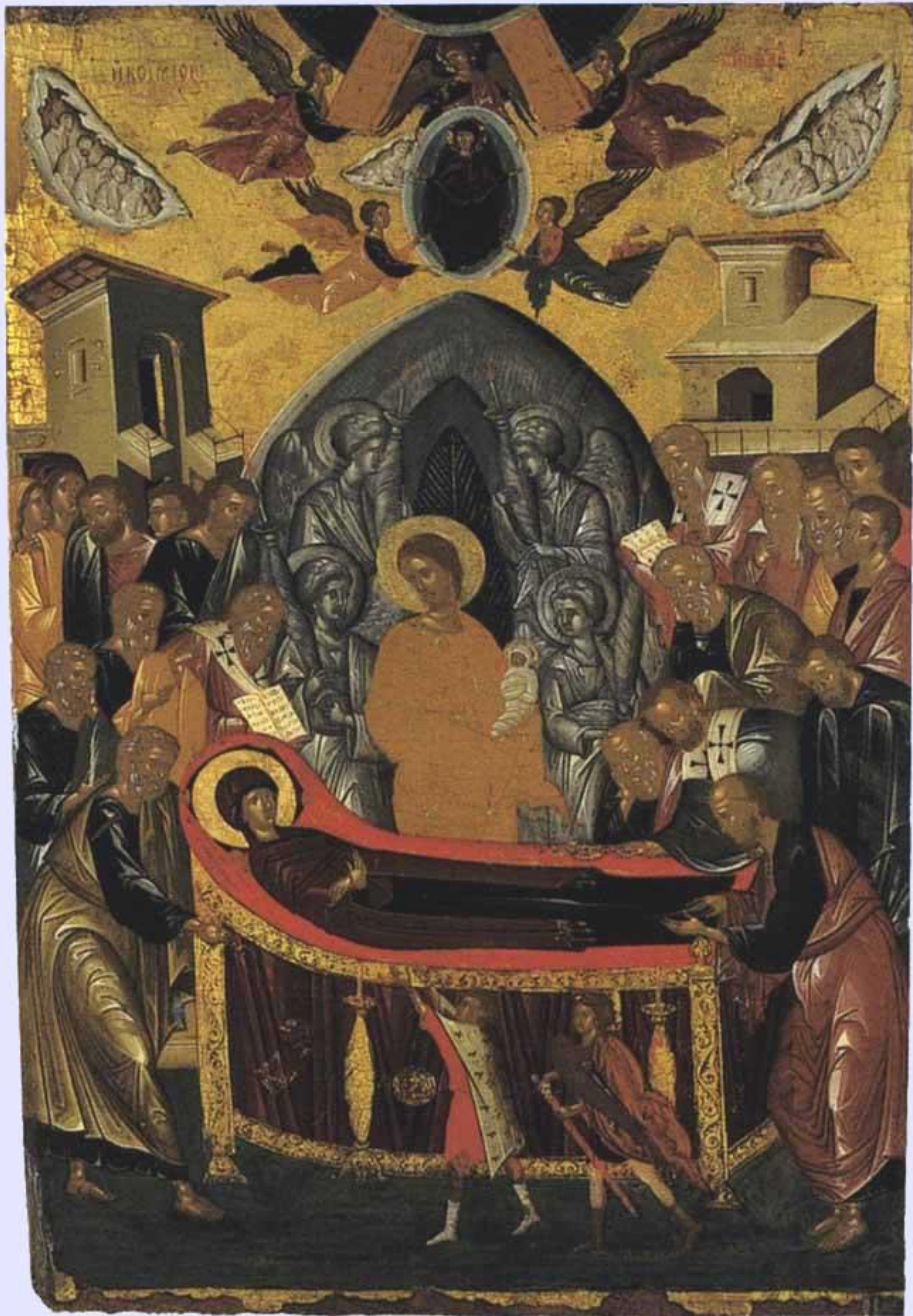
Să avem, așadar, mare încredere în ocrotirea ei, pentru că ea singură poate mijloci înaintea lui Dumnezeu cu îndrăznire de mamă.

Icoane

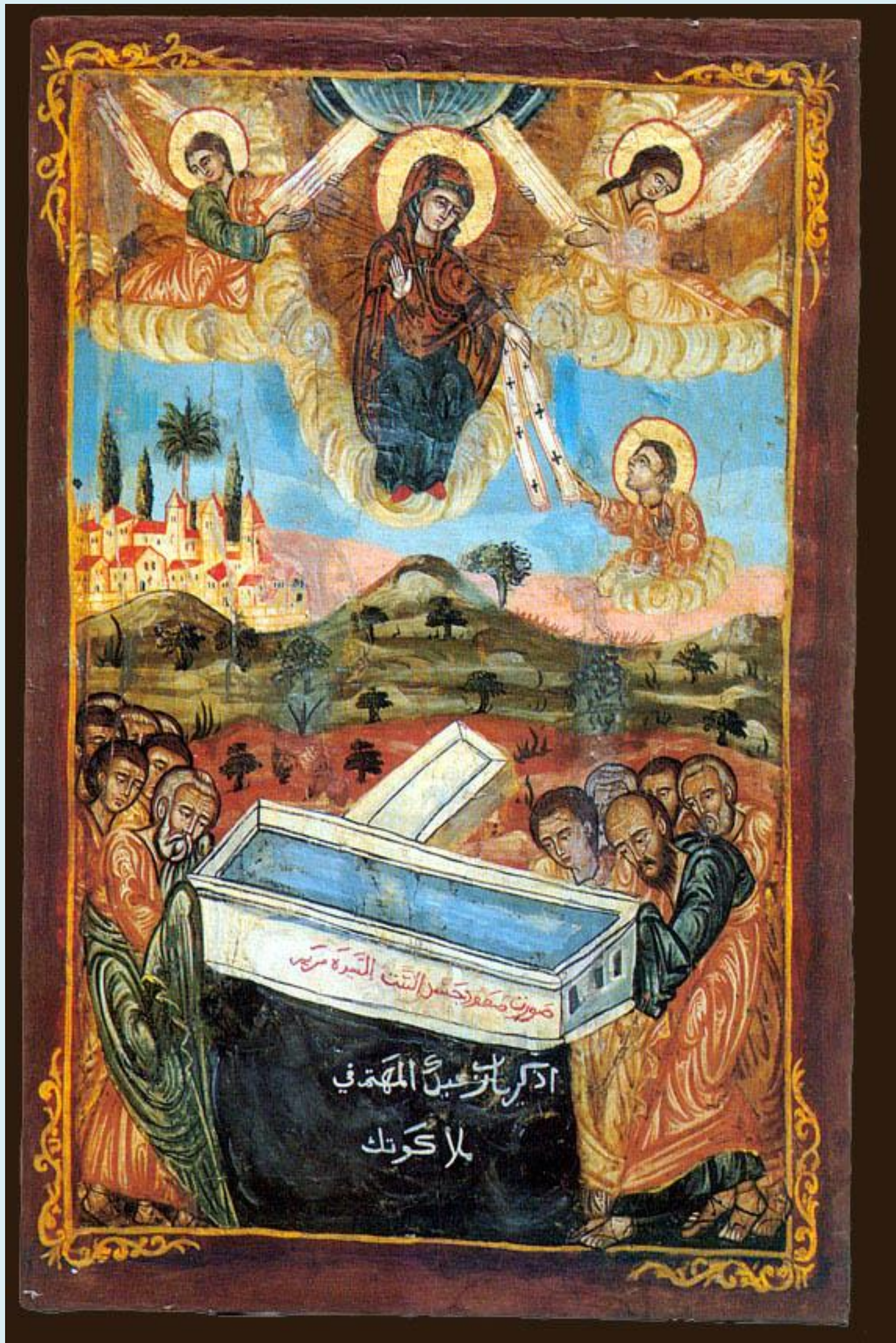

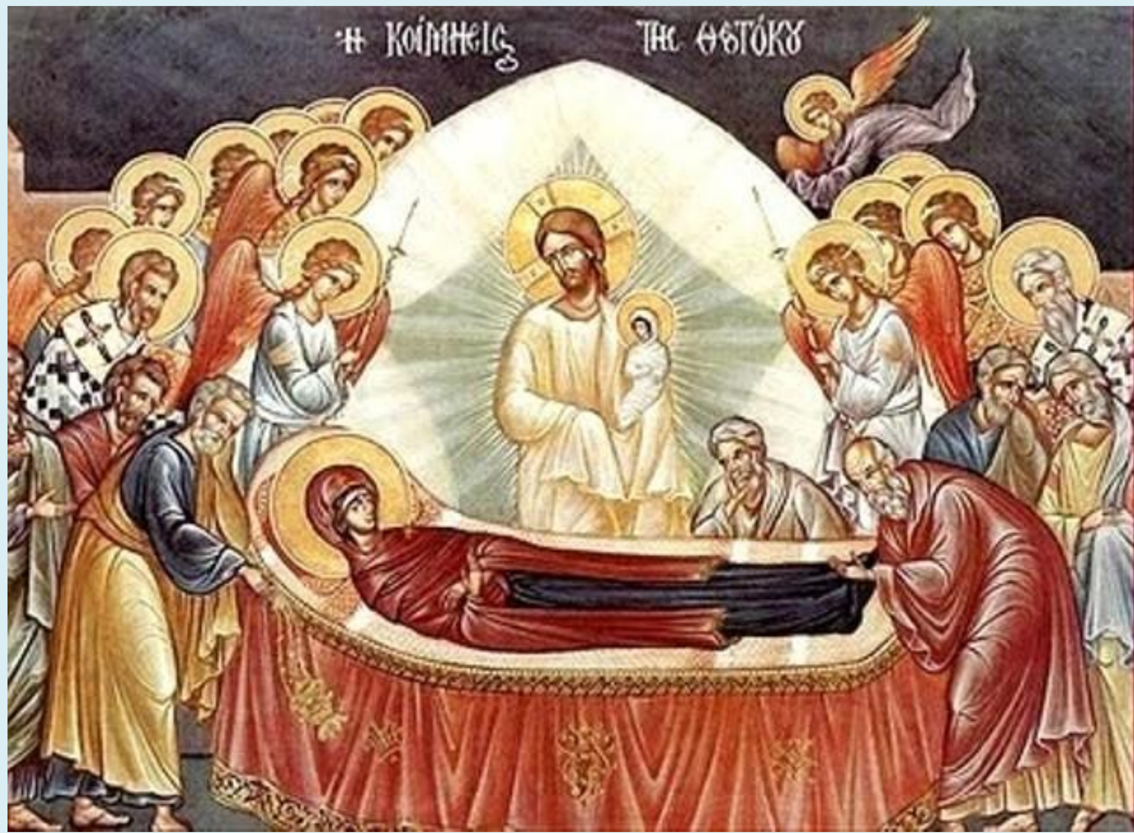
صورت صعود جسد الست السيدة مريم
اذكر يارب عبدك المهتم في
ملكوتك

Adormirea Maicii Domnului (basorelief bizantin timpuriu)

Adormirea Maicii Domnului (basorelief constantinopolitan, sec. X)

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ADORMIREA MAICII
DOMNULUI IC XC

Ἡ ΚΟΙΜΗϹΙϹ
ΤΗϹ ΘΚΟΥ
IC XC

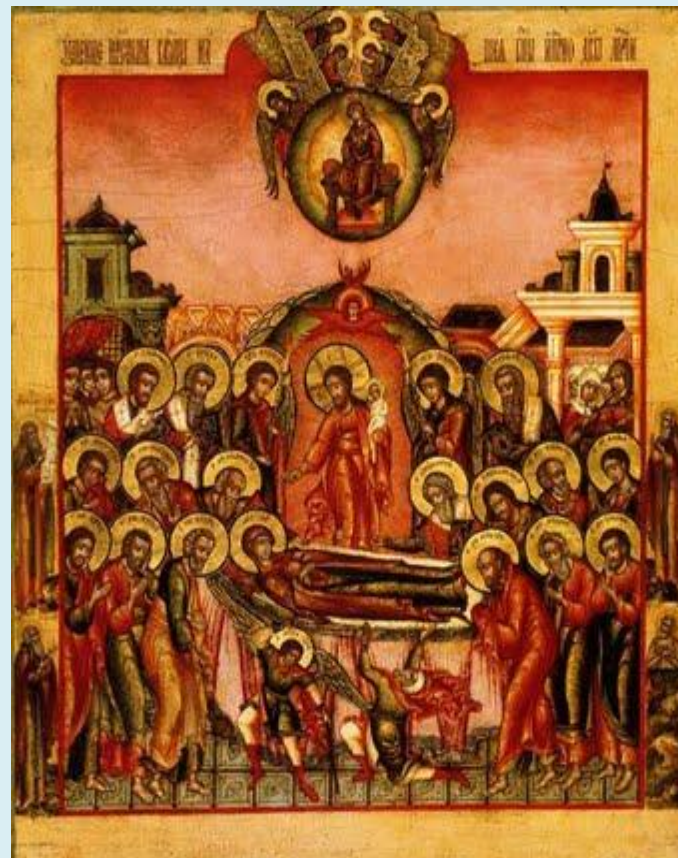

THE DORMITION
OF THE MOTHER OF GOD

ÎNTRU NAŞTERE FECIORIA AI PĂZIT, ÎNTRU ADORMIRE LUMEA NU AI
PĂRĂSIT DE DUMNEZEU NĂSCĂTOARE,
MUTATU-TE-AI LA VIAȚĂ FIIND MAICA VIEȚII ŞI CU RUGĂCIUNILE TALE IZBĂVEŞTI
DIN MOARTE SUFLETELE NOASTRE! +
ADORMIREA MAICII DOMNULUI

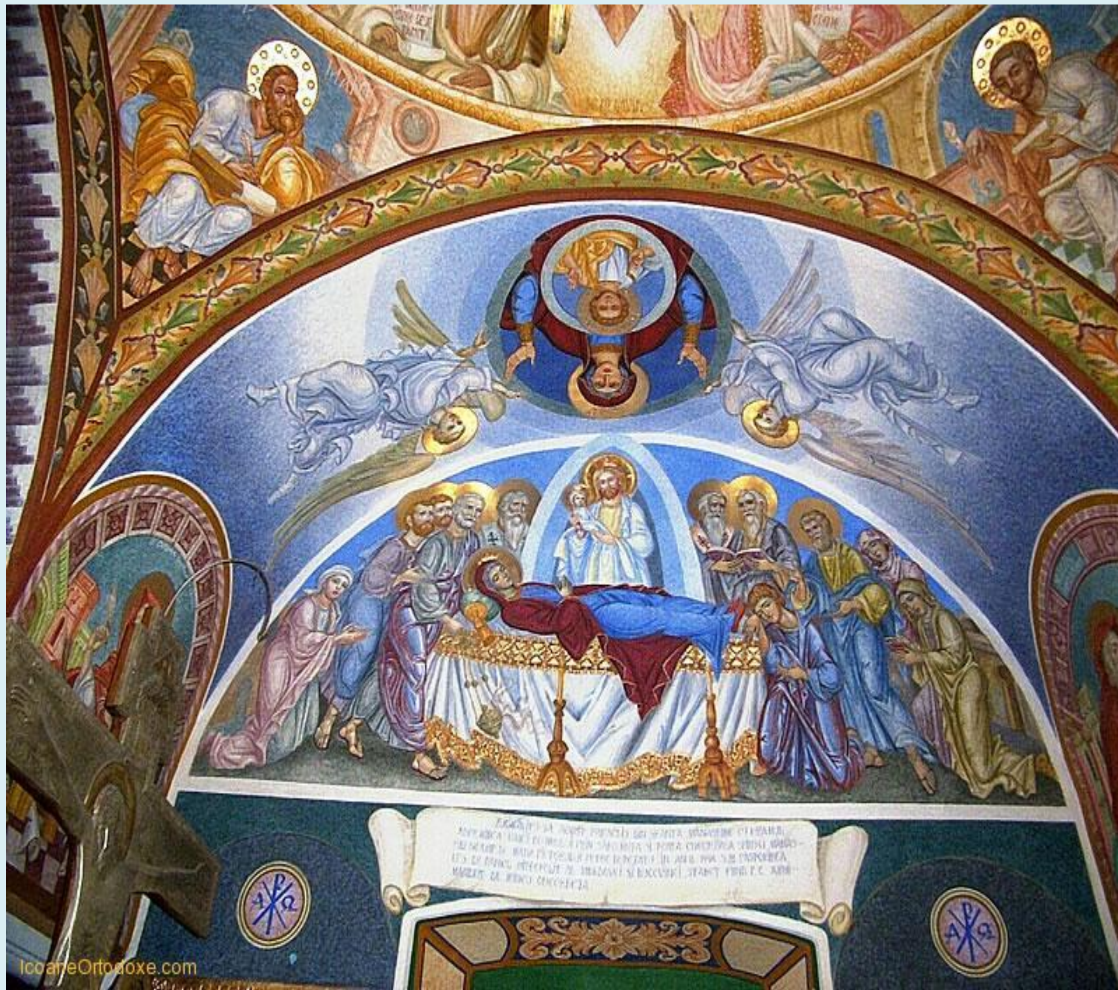

ADORMIREA MAICII
DOMNULUI

IcoaneOrtodoxe.com

Ἡ ΚΟΙΜΗϹΙϹ ΤΗϹ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

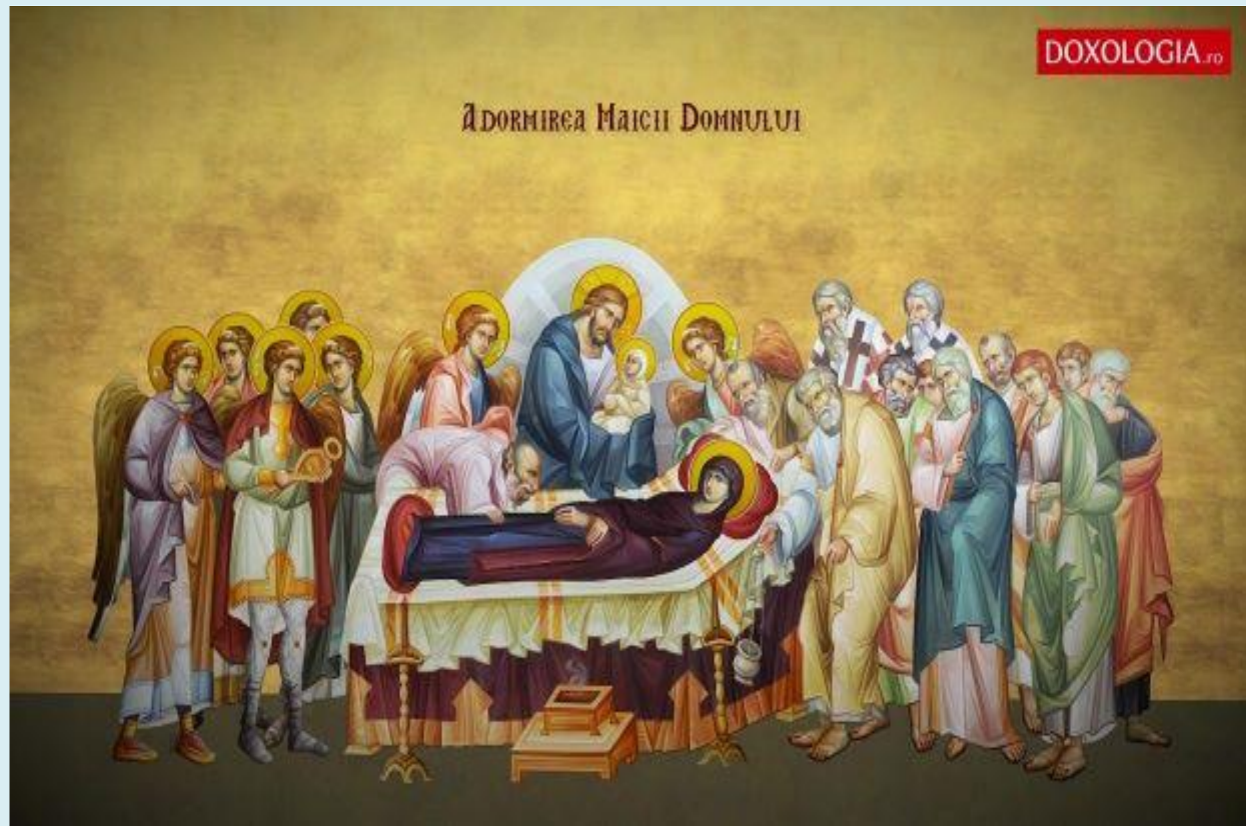

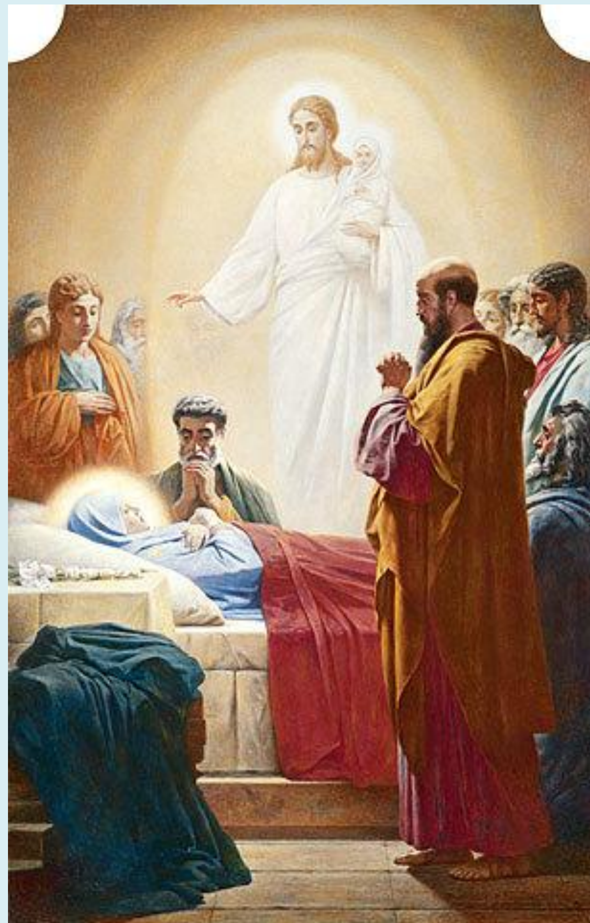

ADORMIREA MAICII
DOMNULUI
©doxologia.ro

ADORMIREA
MAICII DOMNULUI

DOXOLOGIA.ro
ADORMIREA MAICII DOMNULUI

УСПЕНИЕ ПРЕСТЫѦ БЦЫ
ІИС ХРС

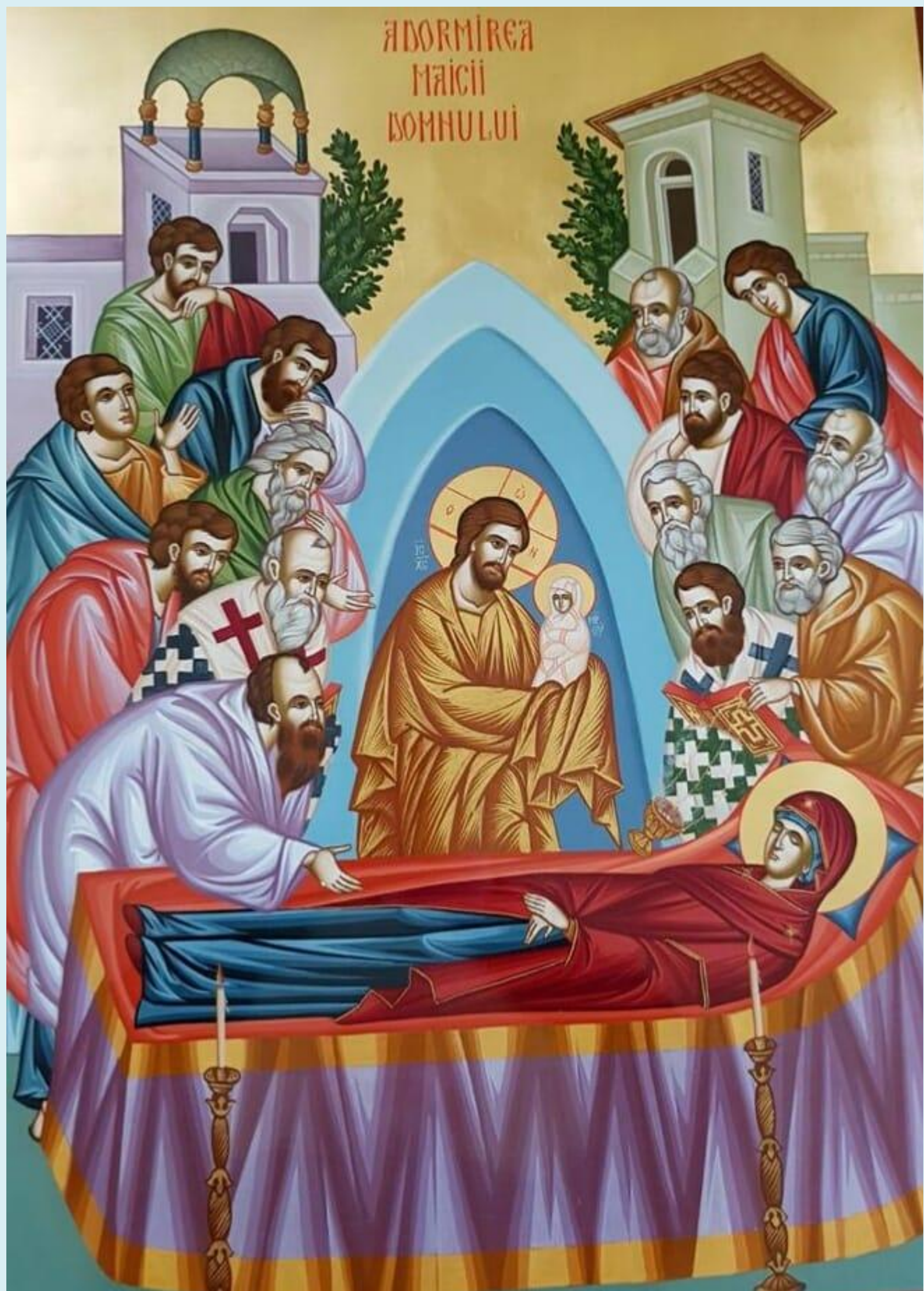

Icoana Adormirii Maicii Domnului
Biserica asezarii în mormânt a Maicii Domnului, Ghetsemani

Icoana de pe Iconostasul Bisericii Oţetari - Adormirea Maicii Domnului

ADORMIREA
MAICII
DOMNULUI

15 august

ADORMIREA MAICII DOMNULUI
2004 d. HS.

MP ΘΥ
IC XC
Β. Θεοδωρίδου 2019
PS Express

MP
ΘΥ
IC XC
O ω N

Adormirea
Maicii
Domnului
PRAVILSA.ro

Adormirea
Maicii
Domnului
PRAVILSA.ro

BASILICA.RO

6 SIMBOLURI ÎN ICOANELE Maicii Domnului

VEȘMÂNTUL ROȘU-ÎNCHIS (MAFARION)

- o mantie largă, care acoperă capul, umerii și brațele, ajunge până la genunchi;
- roșul reprezintă maternitatea dumnezeiască a Maicii Domnului.

MP ΘΥ și IC XC

- MP ΘΥ - „Maica Domnului" - abreviere din gr. ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ;
- IC XC - „Iisus Hristos" - abreviere din gr. ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ.

CELE TREI STELE AȘEZATE PE CAP ȘI UMERI

- simbolizează fecioria Maicii Domnului dinaintea, din timpul și de după Nașterea lui Hristos (pururea-fecioria).

ACOPERĂMÂNTUL CAPULUI

- simbol al Duhului Sfânt, Care S-a pogorât asupra Preasfintei Născătoare de Dumnezeu în momentul zămislirii.

TUNICA

- este redată prin albastru sau verde;
- simbolizează omenirea și curăția deplină a Preasfintei Fecioare.

ROTULUSUL

- Hristos binecuvântează cu mâna dreaptă, iar în stânga ține un rotulus care simbolizează Evanghelia.

Calendarul sărbătorilor Maicii Domnului

BASILICA.RO

8 SEPTEMBRIE

Nașterea Maicii Domnului

1 OCTOMBRIE

Acoperământul Maicii Domnului

21 NOIEMBRIE

Intrarea Maicii Domnului în Biserică

9 DECEMBRIE

Zămislirea Sf. Fecioare Maria de către Sf. Ana

25 MARTIE

Buna Vestire

15 AUGUST

Adormirea Maicii Domnului

E mai scumpă dragostea Maicii Domnului faţă de noi decât toată averea, toate rangurile, toată sănătatea şi tot ce este pe pământ de mare preţ. Închipuie-ți să ai avocat pe Maica Domnului! Eu vi-l recomand. (Pr. Ioan Iovan)

9 prefigurări ale *Maicii Domnului* în Vechiul Testament

scara lui Iacob

rugul aprins

lâna lui Ghedeon

toiagul lui Aaron

cei trei tineri aruncați în cuptorul cu foc

chivotul legământului care conținea tablele legii

stânca din care țâșnește apa pentru cei însetați

poarta închisă din vedenia Profetului Ezechiel

norul și stâlpul de foc care au însoțit poporul ales spre Țara Făgăduinței

Titluri ale Maicii Domnului în Biserica Ortodoxă

Preasfânta

Maica Domnului este numită Panaghia (Preasfânta) pentru că ea este exemplul desăvârșit al colaborării între Dumnezeu și voința liberă a omului: „Iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău”.

Preacurata

Biserica Ortodoxă o numește pe Maica Domnului Preacurată deoarece nu a avut păcat, în afară de păcatul strămoșesc, de care a fost izbăvită prin zămislirea Fiului lui Dumnezeu.

Preabinecuvântata, mărita Stăpâna noastră

Biserica o cinstește pe Maica lui Dumnezeu, pentru că prin ea Dumnezeu Fiul a venit în lume, atfel spus mântuirea nu ar fi fost posibilă fără supunerea ei înaintea lui Dumnezeu.

Născătoarea de Dumnezeu (Theotokos)

Theotokos (în limba greacă: Θεοτοκος) înseamnă Purtătoare de Dumnezeu. Acest apelativ fost recunoscut la al treilea Sinod Ecumenic, ținut la Efes în anul 431 pentru a combate eresul lui Nestorie.

Pururea Fecioară

Maica Domnului este Pururea Fecioară, mai precis, a rămas fecioară înainte, în timpul și după nasterea Domnului nostru Iisus Hristos.

BASILICA.RO
Maica Domnului
este cea mai mare
ambasadoare
a creștinilor.
PS Ieronim
Sinaitul

Mergi la cer si te așază, lângă Fiul tău ceresc,
și de-acolo priveghează, peste cei ce te iubesc.
De dureri și de primejdii, tu ne scapă orișicând,
iar în brațele nădejdii, tu ne ține pe pământ!

Chilia Buna Vestire | Sfântul Munte Athos

Mergi la cer

Mergi la cer si te aşază
Lângă Fiul tău ceresc
Si de-acolo priveghează
Peste cei ce te iubesc.

De dureri si de primejdii,
Tu ne scapă orişicând,
Si in braţele nădejdii
Tu ne tine pe pământ.

După Dumnezeu pe lume,
Toţi creştinii te iubesc,
Pe vecie al tău nume
Ne va fi un scut ceresc.

Când in fata ta preasfântă
In genunchi noi ne rugam,
Toţi duşmanii se spăimântă
Când cântări iţi înălţăm.

Ca si ucenicii plângem
Astăzi adormirea ta,
Laolaltă toţi ne strângem
Cerând ocrotirea ta.

Fiului Tău scump si dulce
Rugătoare pentru noi
Să fii totdeauna, Maică,
Si ne scapă din nevoi.

Prohodul Maicii Domnului

- Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului mai este numită în popor și „Paştele verii".
- În ajunul praznicului, în toate bisericile și mănăstirile din țara noastră, se oficiază slujba Prohodului Maicii Domnului.
- Slujba Prohodului descrie modul în care Adormirea Maicii Domnului devine o reală garanție a propriei noastre Învieri.
- Prin Adormirea Sa, Maica Domnului îi ajută și îi poartă în rugăciuni pe toți membrii Bisericii.

Tropar la Praznicul Înainteprăznuirii Adormirii Maicii Domnului

14 August - Glasul 4

Popoare, înainte dănțuiți, din mâini bătând cu credință și cu dragoste vă adunați astăzi bucurându-vă și luminat cântați toți cu veselie. Că Maica lui Dumnezeu urmează să treacă de la cele pământești la cele de sus cu preamărire. Pe aceea cu cântări pururea să o mărim că este Născătoare de Dumnezeu.

marturieathonita.ro

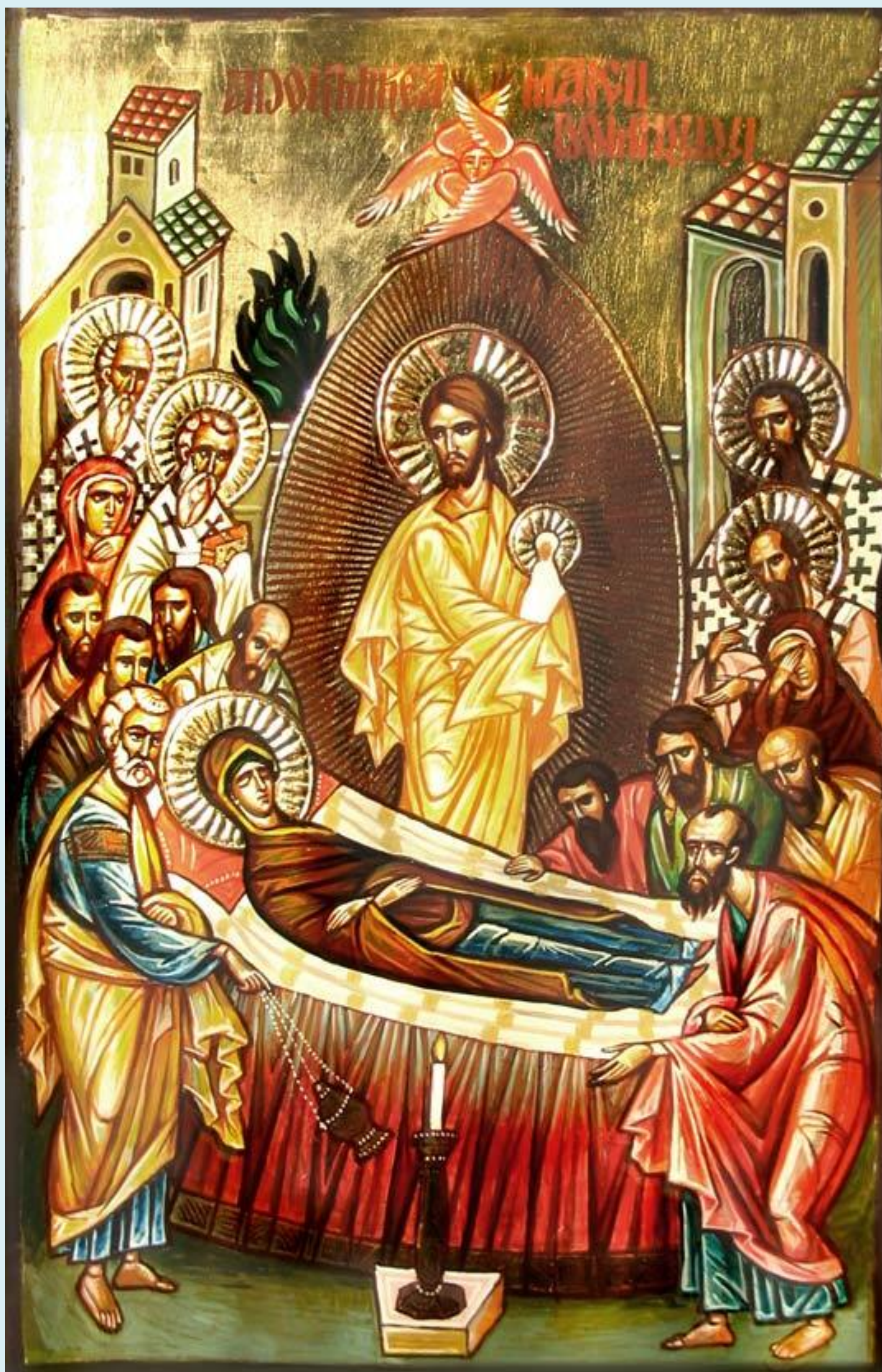
Întru naștere Fecioria ai păzit,
întru Adormire lumea nu ai părăsit,
de Dumnezeu Născătoare;
mutatu-te-ai la Viață, fiind Maica Vieții
și cu rugăciunile tale,
izbăvești din moarte sufletele noastre.

Tropar la Praznicul Adormirii Maicii Domnului

15 August - Glasul 1

Întru naştere Fecioria ai păzit, întru Adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la Viață, fiind Maica Vieții şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

“Bucură-te, cea plină de dar, care întru adormirea ta nu ne laşi pe noi!”